ప్రకటన.

మా ముద్రాక్షరశాలయందు సిద్ధముగా నుండు గ్రంథములు.

బసవపురాణము.	[illegible]	[illegible]	౦
చన్నబసవపురాణము.	[illegible]	[illegible]	౦
శ్రీశైలఖండము.	౦	[illegible]	౦
హరిహరతారతమ్యము.	౦	[illegible]	౦
అమరలింగవిలాసము-హరికథ.	౦	[illegible]	౦
చిరుతొండచరిత్ర.	౦	[illegible]	౦
మల్లెలరామలింగశతకము.	౦	౦	[illegible]

నూతనపద్యకావ్యములు.

ఆంధ్రపూర్వాచార్యప్రభావము-ప్రతిమలుగలవు.	[illegible]	౦	౦
పాండురంగక్షేత్రమహాత్మ్యము.	౦	[illegible]	౦
నిర్వచనమిత్రవిందోద్వాహము. బంధములుగలది	౦	[illegible]	౦
సేతురామేశ్వరమహాత్మ్యము.	[illegible]	[illegible]	౦
కాంచీశివక్షేత్రమహాత్మ్యము.	౦	[illegible]	౦
వేదాచలమహాత్మ్యము-ఇందులక్ష్మీనృసింహస్వామి సహస్రనామములుగలవు.	౦	[illegible]	౦
శ్రీహిరణ్యకాఖ్యానమను ముద్గలమహాముని చరిత్రము.	౦	[illegible]	౦
చంద్రాలోకము.	౦	[illegible]	౦

వచనగ్రంథములు.

కాళిదాసవిలాసము-చిత్రమగు సమస్యలుగలది.	౦	[illegible]	౦
ఢిల్లీపాదుషాకథలు. చమత్కారముగ నున్నవి	[illegible]	[illegible]	౦
కాశీమజిలీకథలు-గొప్పది.	[illegible]	౦	౦
ఇస్లాం రక్షణమార్గము-మహమ్మదీయమతము.	౦	[illegible]	౦
పంచరత్నభగవద్గీతలు-పారాయణోపయోగము.	౦	[illegible]	౦

జ్యోతిషగ్రంథములు.

సంకల్పప్రశ్నలు.	౦	[illegible]	౦
గ్రహసమయము.	౦	[illegible]	౦
కాలచక్రము.	౦	[illegible]	[illegible]

ఇంటూరి—సుబ్బారావు.

ప్రొప్రయిటర్,

శ్రీకమలానందము ముద్రాక్షరశాల.

[illegible] పోస్టు-మద్రాసు.

ఓం.

48 1

శ్రీమత్పాల్కురికి సోమేశ్వరారాధ్యశిష్యుఁ డగు

పిడుపర్తి సోమనారాధ్య

శివకవిప్రణీతంబైన

బసవపురాణము

శైవసిద్ధాంతప్రెస్.

మద్రాసు.

1902.

ఓం.

శ్రీమత్పాల్కురికి సోమేశ్వరారాధ్యశిష్యుఁ డగు,

పిడుపర్తి సోమనారాధ్య

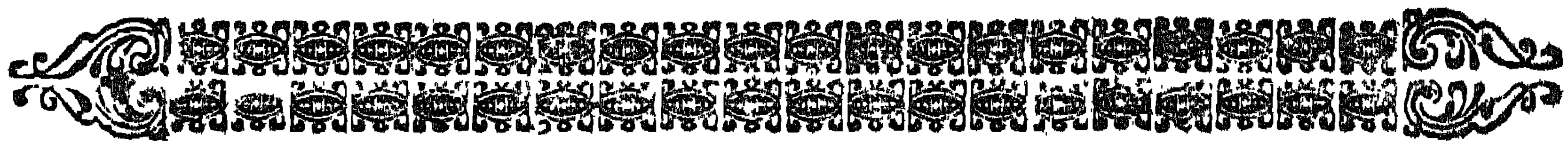
శివకవిప్రణీతంబైన

బసవపురాణము

శైవసిద్ధాంతప్రెస్.

మద్రాసు.

1902.

శ్రీసాంబసదాశివాయనమః.

బసవపురాణము - ప్రథమాశ్వాసము.

శ్రీమల్లికార్జునం దేవం చిద్ఘనం సురవందితం।
జ్ఞానదం సర్వభక్తానాం గుణాతీతముపాస్మహే॥

ఉ॥ శ్రీభసితత్రిపుండ్ర కపరీతవిశంకట ఫాలుజాటజూ । టీభర దాముని ర్మల పటీపటలావృత దేహునక్షమా । లాభరణాఖిలాంగు బస వాక్షర పాదపవిత్రవక్త్రు ౹జి । చ్ఛోభితచిత్తుపాల్కురికి సోమయ దేశికు బ్రస్తుతించెదన్॥ చ॥ సకల మునీశ్వరాళింబు నయసంభవముఖ్య జగత్ప్రపంచ సా । క్షికమునసాక్షికంబునయి జీవశివాదివిభేదభావనా । త్మకమునుబో లెనజ్ఞులకు దాగనుపట్టుచుతత్వదృష్టికిన్ । సకలముదానయైవెలుగు శాంబ వలింగముబ్రస్తుతించెదన్॥ ఉ॥ దక్షమఖక్షయాకరణ దక్షిణ ... క్షిణ దోర్యు గుండుశ్రీ । తక్షితిభృత్సుతానయన తామరసోన్నవ ... । నీకొ ... ం । దక్ష యుండక్షరుండు జగదాద్యుడభేద్యుడు సత్కృపావేదార్థము ద్విపదలు । శరభుండొసగున్ మదభీప్సితార్థముల్॥ చ॥ ప్రజన శివకవు ... గ్రంథమంగీకరిం పునమున్నవతారమొందిశ్రీ । బసవపురాణసత్క త్రమై । వసుమతివీరశైవ మభివర్ధనమొందగ ద్విపదలే । బెట్టిపద్యము త్రిగ్గోల్తు భవబంధురసింధువు దాటగోరుచున్॥ చ॥ ...ల । మగుటమనకు చేవన విశ్రుతవీరులనత్యుదారులన్ । శమనమదాపహార్యకపాదమున వేదయు ప్రచారులన్ । హిమగిరిధీరులం బ్రళయ హేలవిహా... మేశుడుడారాధ్యచరిత ।

మధుకుమారులంగొలుతు భక్తిపదార్థరసజ్ఞతార్థినై॥ శా॥ ఆంశంబా
సివిరక్తులై మొదలమోక్షాపేక్షదేశాంతరం బాశాంతంబుగ జేసిస్వానుభవ
శాస్త్రార్థోక్తులంబాల్మీక । ప్రాశస్త్యంబు సమస్తముం దెలిసిలన్ రాజిల్లు
నాపుట్టశాం । తేశశ్రీగురు శిష్యుచెన్నబసవాధీశుం బ్రశంసించెదన్॥ మ॥
స్మయమాయాదివికార దూరుశివ పూజామాతులున్ మాతులుం । ప్రి
యసంభాషణ భూషణుం డపరిభీ భిద్భాభృకుం భావుకున్ । దయనన్నుక్షిత
దక్షు జేసినమహా ధన్యాత్ములన్ భక్తితో । నయగారప్పయగారుబాలురూరి
కిసోమారాధ్యులంగొల్చెదన్॥ ఉ॥ హృద్గతమోహబంధన నికృంతనశాలి
విశాలబుద్ధినా । పద్గహనానలీభవద పారకృపాకరుముక్త్యవాప్తికై । మ
ద్గురువర్యునిక్సుజన మానితచర్యునహార్య ధైర్యునిన్ । సద్గురుపాత్రభిష్ప
రతి శాసను సోమయదేవుగొల్చెదన్॥ శా॥ శ్రీమద్దేవయదేశి కేంద్రతన
యున్ శిష్యావళీరక్షణా । ప్రేమదార్ద్రమనస్సురానంబునిధి గంభీరుందపో
విష్ణుక్రి । శల్లిపాఖ్యాద్యంతరవర్గజై త్రుబుధలోక స్తోత్రపాత్రుక్ గుణాస్తో
కాశీమజ్జ
...న్ । ఇస్లాంరక్షణను బసవేశుంగొల్తు వాక్సిద్ధికిక్॥ చ॥ సుకవులకన్న
పంచరత్నభా
షురావులం బ్రశంససే । యకమనవారెరుంగకయిన
సంకల్ప ప్రశ్నలు॰, త్సుకవులు తప్పగాంచియును దోలుకపారిరిద
గ్రహసమయున
కాలచక్రము తి తప్పసేర్చియువి యొప్పులుగాగయి కొండ్రుగావు
ంలింగజంగమ ప్రశంసయుం గుకవినిరాకరణంబును సు
ాపించి సంచిత సరసార్థశబ్ద బంధబంధురంబుగా

నొక్క మహాప్రబంధంబేను సంధానంబు సేయ నుద్యోగించియున్న సమ
యంబున॥ సీ॥ తనకల్మిబుధదీనతాద్రికిదంభోళి తనబల్మిషడ్రిపుధ్వాంత
హేళి। తనమూర్తి శిష్యహృద్వనవసంతస్ఫూర్తి తనకీర్తి దశదిశాంతః
ప్రపూర్తి। తనదాంతిసంతతాధ్వస్తాత్మవిభ్రాంతి తనకాంతిరోషషద్మము
ఖదంతి। తనచిత్తమీశ్వరార్చనవిధాయత్తంబు తనవిత్తమార్యలోకనుతవిత్త॥
తే॥ మనుచుగొనియాడ వహికెక్కె నట్టిఘనుడు। దేవనార్యుని నెయ్యంపుదేవి
యైన। మల్లమాదేవిపుత్రుడామ్నాయవేది। భవ్యగుణహారిపిడుపర్తిబసవశౌ
రి॥ క॥ ననునొకనాడాత్మాంక। స్థునిగనుగొనిపాలకుఱికిసోమేశునిపే। రనుబస
వపురాణముప। ద్యనిబద్ధత వెలయజేయ దలచితినిసుతా॥ సు॥ అదివేదా
మసారసంగ్రహము సత్యజ్ఞానసంపాదకం। బదిరుద్రాది మహాపురాతన
కథావ్యాప్తంబు పాపావహం। బదిసద్భక్తివివృద్ధికారణము ముక్త్యావ్యాస
మల్లానునీ। వదిచెప్పందగుబద్యకావ్యముగ కావ్యప్రజ్ఞసేవ్యంబుగన్॥ క॥ ఆకృ
తిసోమేశుడుదా। నైకాఖింపడుహృదీశుడామ్నాయవచో। నీకోక్తభక్తిసు
గతిన్। జేకొనిపొమ్మింప సిట్లజేసెన్ద్విపదల్॥ క॥ ఆవేదార్థము ద్విపదలు।
నీవిప్పుడుపద్యములుగనిర్మించిసభ। క్తావలిమెచ్చన్శివకవు[illegible]ధమంగీకరిం
తురిష్టముమాకున్॥ ఆ॥ సోముడేమి చెప్పెసోమేశుద్విపదలే। బెట్టిపద్యము
లుగ బెనచనందు। నన్యులనగవలదు నాయయ్యశిష్యుల। మగుటమనకుచె
ల్లునవియునిలుప॥ సీ॥ విరచించెజైమినివేదస్తవం బొకపాదమున వేదము
క్తినిలిపి। హరభక్తివైదికంబని శ్రుతులిడిచెప్పె ప్రతిసోమేశుడారాధ్యచరిత।

సకవి శ్రీనాధుఁడాచరిత పద్యప్రపంచముసేసె ద్విపదలుఁ తరుచుఁ లిపి। యాతం డుపద్యకావ్యముసేసె నైషధమంచితహర్షవాక్యముల బెట్టి॥ తే॥ సోమగు రువాక్యముల బెట్టి భీమసుకవి। గరిమె బసవపురాణంబుగణన జేసె। గానపూర్వ కావ్యము చేరగఁ దీరచించు। వారికాదికావ్యోక్తులువచ్చి నెగడు॥ క॥ నీవును సోమేశునిద్విప। దావళి యర్థములు జేయుమందుల యర్థం। బావంతయు డిగవీడక। యేవియు మున్నందు లేని విడకుకుమారా॥ సీ॥ చదివించినారము శబ్దార్థసారముల్ కావ్యనిర్మితశక్తిగలదునీకు। మనకులాచారుఁడైనమహావీ రశైవైక మార్గంబుచూపినమహితయశుని। సోమేశ్వరునిగృతిస్వామిగా నియమించి బసవపురాణంబుపద్యకావ్య। మధిగావింపుమీయని యానతి వ్వగకరములు శిరమునందిరవుకొలుప॥ ఆ॥ మీకునంకితముగ నాకాంక్షనో కృతి। సేయువేడ్కనాకుఁబాయ దెపుడు। నైనమీయనుజ్ఞమీరినడవగనెట్లు। సేయుమన్ననట్లసేయువాఁడ॥ క॥ అనియేనువిన్నవించిన। విని నను గారుణ్య దృష్టివీక్షించిమహా। త్మునిబాలకురికిసోమే। శునిగృతిపతిజేయుసకలశుభద ముమనకున్॥ క॥ నాకొకకృతినీదలచుట। చేకొనిసంతసమునాకు జేయుట కైన। న్నాకృతిగురువులకిచ్చిన। నాకును సంతసము శతగుణంబగుపుత్రా॥ వ॥ కావుననీవుమాపేరనంకితంబుగా వేరొకప్రబంధంబనుసంధించుతలం పుడ్జగించిసజ్జనసమ్మతంబును సమస్తశాస్త్రనిగమాగమపురాణ సారసమ్మ తంబును సకల మాహేశ్వరసమ్మతంబుగా సోమేశ్వరుండు ద్విపదలు సేసిన బసవపురాణంబు సోమేశ్వరుని పేరను సుశబ్దార్థసార్థ మాధురీధురీణం

బుగాపద్యకావ్యంబు గావింపుమని యానతిచ్చినందద్వచనంబు శిరంబునంధరియించి చెప్పంబూనినకావ్యకన్యకా ముఖమండనాయమానంబగు కృతిపతిమాహాత్మ్యంబు ప్రథమకథనియ్యమానంబుగావున దానివర్ణించెదనని యెట్టిదనిన॥ చ॥ హరుడొకనాడుభృంగి కిటులానతియిచ్చెను మాయ

కృతిపతివర్ణన.

నుజ్ఞమై। నరిగిధరాతలింబసవుడధీశబిజ్జలరాజ్యమాధురం। ధరతవహించి మన్మహిమదద్ధరణింవెలయంగజేయుచున్। వరుసజయించెబెక్కులుపవాదములందరు చోద్యమందగన్॥ చ॥ అసదృశతన్మహామహి మమారవితారకమైచెలంగ(శ్రీ। బసవచరిత్రమున్ సకలభక్తకథామణిసూత్రభాతిగా । వెస రచియింపుమీవు పృథివీస్థలికింజనినాగభృంగిసం। తసమునకుబ్బిబాలుకురికినామపురీమరసోమనాథుడై॥ సీ॥ లిపిలిఖింపకమున్న యపరితార్థోక్తి శక్తియాతనిజిహ్వజరుగుచుండు। ఛందాదికరణాదిసరణిచూడకమున్నమదినుండుకావ్యనిర్మాణశక్తి। భాష్యసంతతులుచెప్పంగజూడక మున్నరుద్రభాష్యక్రియారూఢివెలయు। తర్కశాస్త్రాదివిద్యలుపఠింపకమున్న పరపక్షనిగ్రహప్రౌఢివెలయు॥ తే॥ నతనినుతియింపనాబోటికలవియగునె । జైనమస్తకవిన్యస్తశాతశూల।కలితబిజ్జలతలగుండుగండబిరుద। శోభితుడుపాలుకురికిసోమనాథుడుండు॥ క॥ ఆతనిగురువరకరసం।జాతుండైవిశ్వనాథుసన్నిధికవితా। చాతురియెరింగిబసవ । ప్రీతిగరచియించినట్టికృతులెవ్వియనన్॥ సీ॥ బసవపురాణంబు పండితారాధ్యుల చరితంబు ననుభవసారమనుచ।

తుర్వేదసారసూక్తులుసోమనాథభాష్యమ్ము శ్రీరుద్రభాష్యంబుబసవరగడ ౩౦
గంగోత్పత్తిరగడశ్రీబసవాఢ్య రగడయుసద్గురురగడచెన్న ముల్లుసీసము ౩౧
లునమస్కారగద్య వృషాధిపశతకంబునక్షరాంక॥ తే॥ గద్యపద్యములుపం ౩౨
చప్రకారగద్య। యష్టకముపంచకమునుదాహరణయుగమ్ము। నాదియగుకృ ౩౩
తులుభక్తిహితార్థబుద్ధి। జెప్పెనవిభక్తసభలలోజెల్లుచుండు॥ సీ॥ ఒకనా
డుశివభక్తులోరుగంటనుస్వయంభూదేవుమంటపమునవసించి।బసవపురా
ణంబుపాటించివినువేళ హరునిగొల్వప్రతాపుడచటికేగి। యాసంభ్రమంబే
మియనుడుభక్తులుబసవ నీపురాణంబర్థివినెదరనిన । వినవాపురాణంబు
విధమెట్లకోయన్న ధూర్తవిప్రుండొకకతచేరి॥ఆ॥ పాలకురికిసోమపతితు
డీనడుమను। పెసచెమధ్యమువల్లపెట్టిద్విపద। యప్రమాణమిదియనాద్యంబ
పదమన్న। నరిగెరాజుభక్తులదియెరింగి॥ చ॥ కరములకర్ణయుగ్మములు
గ్రకుఱ సమూయుచుబ్రహ్మబంధువున్। బొరిగొనజూచియిట్టిఘన మూర్ఖ
లుభక్తులటండ్రు వేగబా। లుఱదికిపురీశదేశునకుఁ వినుపించితదభ్యనుజ్ఞసీ
వెరవిడివిప్రుబట్టుకొనివేవధి యింతమటంచునందరున్॥ క॥ చనిపాలకురికిసో
మేశుని। తోనప్పాఱుపలుకుచొప్పడచెప్పఁ। వినియూరకున్నభక్తుల।కున
తలవంపౌనటంచు కుపితాత్ముండై॥ క॥ భవిగానివానితోడన్। వివాదమొన
రింపచూడవిధిలేదైనన్। శివభక్తిశక్తిత్రృణమా। నవుచేగెలిపింతుదూషణప
క్షంబాఱున్॥ ఆ॥ అనిప్రతిజ్ఞజేశిహరయుక్తిముక్తుడై।లింగముద్రమెడ్లసం
గడించి। కూడగట్టినట్టిగూడాపుబండిపై । గదలిపోయిరోరుగంటిపురికి॥ ఉ॥

వారలువచ్చురాక పరవాదులెరింగియునేవబుట్టినా। యూరవసించుముకిళ్ళ
ఙిలనున్నదవృత్తులమొండివాండ్రనుం। జేరగబిల్చిచంద్రధరుచిహ్నితదేహుల
జేసియందరున్। భోరునవిూరెదురొక్కనగబొండనిపంచినదుండగంబునన్॥
తే॥ ఎదురుగావచ్చివారుసోమేశ్వరునకు । మ్రొక్కినంతనె యంగముల్
మొదలియట్లు। చక్కనైలింగచిహ్నలసహజమైన। నర్థివారలుగొలిచిరా
నరుగునపుడు॥ తే॥ గవనిపైలచ్చి ప్రతిమయుగరులు రెండు । నుండగాడి
బట్టినబుత్తయుగము। గవనిచారకున్నసోమశేఖరుడెరింగి। తొలగుమనిపం
పనవినేలతునిసిపడియె॥ చ॥ అదివినిదూషకావళులు నాపురియేలుప్రతా
పుడున్భయా। స్పదులయివచ్చిమ్రొక్కినగృపామతివారలగాంచిపంచియ!
మ్మదనరోధిభక్తులసమాదరణంబునగొంచుపోయిసా। భ్యుదయమనస్కులై
గొలుచుచుండగనుండెనుగొన్నిఘస్రముల్। వ॥అట్లుండియు సోమేశ్వరుండు
కాలత్రయవేదిగావున నాగామికాల్య కౌశల్యంబు యెరింగి పిదుపతిఁ శివ
రాత్రికొప్పయ్యగారాదిగాగల తమశిష్యులనందరబిలిపించి ఈదేశంబింకతు
రష్కలాక్రాంతంబుగాగలదు మాంబోటినియమస్థులకిందునికిపొందుపడదని
వారితోనిట్లనియె॥ క॥ ఈరాజ్యంబునమాకిక। నారూఢిచరింపుచుండననువు
పడదుమీ। కీరాజసీమలోనొక। యూరుఘటించిత్తునందు నుండుండనుచున్॥
సీ॥ తనశిష్యుడగునా ప్రతాపునిమంత్రియు నగునిందుటూరియన్నయ్యబిల్వ!
బనిచినీ వెప్పుడుభక్తితోనరవత్తు ముగురనచింతువుముఖ్యవృత్తి। తప్పి తె
గాపూవ్రతస్థులకొకగ్రామ మిప్పించుమీధరాధీశుచేత।ననవృపునతడుమహా

ప్రసాదంబనీ యిప్పించెదొంకిపతీ ద్దభక్తి॥ ఆ॥ నందుప్రతివసించిరరవత్తు।
ముగురును। దాముప్రేమగనడభూమికరిగి। యచటభక్తులెల్లనతిభక్తిసేవిం
ప। గొంతకాలముండి యంతమీద॥ ఆ॥ వార్ధకమ్ముగదియవచ్చెనింద్రియము
ల। పాటవంబుడిగినమద్వ్రతంబు। గడిదిగానబాహ్య కర్మముల్ మానిస।
మాధినందుననుచుమదిదలంచి॥ క॥ నాపట్టినవీరవ్రత। మేపట్టునవదలకుం
డనిన్నిదినంబుల్। గాపాడిరిభక్తులికన్। వ్యాపారముమానవలయుననితలచి
మదిన్॥ చ॥ కలిమలభంగచంగ శివగంగకు జెంగట గ్రామస్పరిన్ । బలకల
గుంటిమాయినసమాధి రచింపగ జేశిభూతిలో । దలముగబోసియందు
పయిదావసియింపుచు గావగన్సభ్య। త్యులనియమించినిశ్చలతనుండెవృషేం
ద్రపదాంతరంగుడై॥ ఆ॥ అప్పుడీశ్వరునిజాకృతిదాల్చియంత । పరమపురు
షకడకునరుగుదెంచి। రమ్ముకొనిచనియొదరజితాద్రికవనిని। సోమధరునకని
యెసోముగురుడు॥ ఆ॥ ఈసమాధిలోకులిందరునెరుగంగ। నిచ్చనన్నుగూలి
యితరులెరుగ। కుండదలపువెడలికొనిపోవుజనులెల్ల । బూటకీడపాఁచిపో
యెనందు॥ క॥ ననునీసమాధిదెరవక। కొంచపోయిననింతకతదుగుర్భ్యకయు
న్నే। యనికొకదురితయులీసిం । దనుచెందకయుండనన్ను తగగొంపొమ్మా॥
సీ॥ భవిచూడనంచు నాపట్టిననియమంబు కడమగాకుండగ పుడమిజనులు।
నారూపునడుమగాంచుటదోపనాకుప్రియంబై సనందిరూపు। బటికంబునను
దాల్చిభరణి గర్భంబునందునన్ను ధరించిసందియంబు । మానునట్లు
గనీసమాధిమీదట కొంతతడవుండి సద్భక్తితతినుతింప॥ ఆ॥ కొంచు

పొమ్మురజితకుధరమ్మునకునన్న । ననిననట్లకోఁచునరుగుశివుని । సమున్ముఖం
బునందుసమ్మదంబుననుండె । సోమతుల్యుడగుచు సోమగురుడు॥ వ॥ అట్టి
పాల్కురికి సోమేశ్వరునకంకితంబుగా బసవపురాణంబు పద్యకావ్యంబుగా
వింపనుద్యోగించినతచ్ఛిష్యప్రశిష్యప్రశిష్యుండగుమద్వంశానుక్రమంబెట్టిదనిన॥

కవివంశానుక్రమము.

కం॥ సోమేశుడుహరిపురికిం । గానేగకమున్నయన్నదండాధిపుచే ।
ప్రేమంబుననిప్పించిన । భూమండలిదోకపర్తిపురిశరణులలోన్॥ క॥ ధరపా
లకురికిసోమే । శ్వరగురుకారుణ్యహస్తసంభవుడగుటన్ । గురుదత్తలింగ
భావాం । తరుడైశివరాత్రికొప్పనాథుండొప్పున్॥ క॥ ఆకొప్పయ్యకుబుధ్యా
లోకుడుబసవయ్యపుట్టెసోమేశునకున్ । జోకపిడుపర్తిలోపల । ప్రాకారము
బుద్ధతోట బావిఘటించెన్॥ చ॥ వినయవివేకభూషణుడు విశ్రుతకీర్తిశివా
ర్చనక్రియా । జనితవరప్రసాదజలసంయుత గండతలుండు సాధువర్తనుడు
విశుద్ధబుద్ధిగుణరాజిత మూర్తిదయాప్రపూర్తియా । ఘనునిచాకుడాబసవ
యప్రభుడొప్పున దాత్మసంభవుల్॥ ఆ॥ సోమయప్రభుండు సారెకొప్ప
య్యాయయు । గొండపీఠిలింగకోవిదుండు । శివునియానతియ్యభువనయ్యదేవర ।
యనగవెలసిరందునగ్రజుండు॥ సీ॥ సకలరాజన్యమస్తన్యస్త మణికాంతిపుంజ
రంజిత పదాంభోజయుగళుం । డకుటిలాగమపురాణామ్నాయ సమ్మతవీ
రశైవవ్రతవిశ్రుతుండు । పరపాకపరసతిపరధన పరమర్మవచనాదిదురితవి
వర్జితుండు । పంచాక్షరీమంత్రపఠన ప్రభావదూరీకృతాంతరగత రిపునికా
యు॥ తే॥ జనమశివలింగసంతతధ్యానజనిత । పరమసమ్మోదసంపూర్ణభా
వకలిత । మానసేంద్రియవర్గుండు మహితయశుడు । కులపవిత్రుండు పెద
సోమగురువరుండు॥ క॥ ఆదిన్పుత్రితాపుడిచ్చిన । యాదోకిపురంబునందు మనం
కెలివడినన్ । మోదమునప్రౌఢిరాయమ । హీనదైతునిచేతదెచ్చి నిందరునెరు
గన్॥ క॥ శ్రీవెలయగనాసోమయ । దేవరపినసోమగురుని దేవప్రభునిన్ । భూ
వినుతుంజిక్కయను । కోవిదుబసవయ్యపాలకురికయ్యనగన్॥ వ॥ వారిలోన॥
సీ॥ శ్రీశైవశాస్త్రవిశేషాగమజ్ఞత మదిగొన్నషడ్స్థలజ్ఞానపూర్ణ । యాగా
మిదక్షదిగంబరనిశ్శంక వరగురుసత్కృపావర్ధితుండు । నిఖిలరాజన్యవంది
తపదాంభోజుండై బరగినలోకైక పావనుండు । సకలనిష్కళరూపసచ్చిన్మ

యాత్మక శివలింగవినిహితచిత్తవృత్తి॥ తే॥ యార్యసమ్మత చారిత్రుఁడసమ
వీర। శైవపాలకకలియుగశంభుమూర్తిఁ । వివిధభవిపాకరహితుఁడువృజన
దూరు । డవనినుతికెక్కె పినసోమనార్యవరుఁడు॥ క॥ పినసోమయగురువర్యు
న। కనునిశ్శంకయ్యాగారుకోమరయార్యుం । డనునిమ్మనాథుఁడునునన । నన
ఘులుముఖ్వరుజనించి రందరిలోనఁ॥ క॥ వరజుండగునిశ్శంకయు । గురువరు
డత్యంత ధార్మికుఁడునయవినయా । భరణుఁడుశివార్చనారతుఁ । డరిషడ్వర్గ
విదూరచిత్తుఁడైధరవెలసెఁ॥ వ॥ తదనుసంభవుండు॥ చ॥ అమలినవర్తనుం
డుకరుణామృత పూరితమానసుండుదు । ష్టమనుజదూరగుండఖిల సన్నుత
సద్గుణసంఘసంగతుం । డమితుఁడుసుప్రవర్తక పరుఁడార్తజనావనదక్షమూ
ర్తియై । కొమరయదేశికోత్తముఁడు కుంభినిలోనుతికెక్కి మిక్కిలిఁ॥ వ॥
తదనుసంభవుండు॥ సీ॥ శ్రీమన్మహాలింగ సేవాసముద్భూత బరమసుఖామృత
పయోధి । కలితచతుష్షష్టికాలశివార్చనా మహనీయనిష్ఠాసమన్వితుండు।
భవిపాకవర్జనప్రబ్రధిమను వ్రతనిత్యపావనచిత్తుఁ భవ్యమూర్తిఁ। శుద్ధా
త్ముఁడుమల్లిసోమయ దేశికసత్పుత్రుఁడష్ట భాషావిలాసుఁ॥ తే॥ భవ్యులకె
న్నఁడుకవితచెప్పఁఘనుండు । కాంతులుడిగినసమలోష్టకాంచనుండు । శాంతి
దాంతిమయస్వాంత సంయుతుండు । జగతిపెంపారునిమ్మయాచార్యవ
రుఁడు॥ క॥ ఆనిమ్మనార్యుపుత్రుఁడు । నానాగమశాస్త్రవేదియువినయాఢ్యుం।
డానతజనబాంధవ । కల్పానోకహమనగ బసవనార్యుఁడు వెలయుఁ॥ వ॥ అట్టి
పినసోమగురుని యనుసంభవుండు॥ సీ॥ బాంహ్యాంతరార్పణ ప్రబలావధాన
తనింద్రియంబుల గెల్వనెవ్వఁడెరుఁగు । నిత్యలింగజ్ఞానినియతిమైనాహ్లాదంబె
సగుచిత్తమునిల్పనెవ్వఁడెరుఁగు । విశ్వమెల్లశివుండెవేరొండులేదనునెరుకకట్టి
గనున్ననెవ్వఁడెరుఁగు । తనగుణంబులయందుదగల కెక్కాలంబు నెచ్చరికచ
రింపనెవ్వఁడెరుఁగు॥ తే॥ నతడుసయమవతాదివిహారనిలయుఁ । డతఁడురాజన్య
మాథన్యహారహీర । కిరణవికసితపాదపంకేజయుగళుఁ । డగుచుదేవయ
దేశికుండవని వెలసె॥ శా॥ ఆదేవప్రభుభార్యమల్లమయసతి ధ్యారాధనాధుర్యు
డై। రోస్యదారాధ్యులపుత్రులంగనియె సోమాంభిఖ్యానాకళా । వేదిన్ శ్రీబ
సవేశువారిరువరున్ విశ్వంబువర్ణింపగా । సోద్యదర్యోచిత కృత్యముల్ జరిపిర
త్యాజన్యలోజన్యులై॥ సీ॥ కలలోననైనఁ నుగల్లలాడగనేర రొరులపుమఱు
ఘుబళ్ళనోడబడండు । మాఖిచిత్తులవెంటబో నిడుచిత్తంబు రానివసు

పులకోరంగనొల్ల । దన్యకాంతలమోములా సక్తిఁజూడండుపర వస్తువులకా
సబడనివాఁడు । యేపట్టుననుని చేపట్టినవనంబును సుతసతీవసుమోహయుతుఁ
డుగాఁడు॥ తే॥ మద్గుణయుక్తుఁడైనసో[illegible]యుద్ధుఁడుండు । సాధుసంపద్విశేషసద్గుణాస
క్తుఁడగుచు । పుత్రులను గాంచె సోమన్నపుడమి నేడ్వు । [illegible] అన్య
నలఘుయశులు॥ క॥ వారలలో దేవగుణ । హారుఁడుశైవాగమేతిహాసపురా
ణో, దారార్థవేదివిమలవి । హారుఁడుగురులింగజంగమారాధకుఁడున్॥ వ॥
తదనుసంభవుండు॥ క॥ అయ్యంకవీరగురునకు । నెయ్యుండునునుజనవమానవి
య్యుండునునై । యయ్యాడగుంటూరివీర । యయ్యాశిజ్ఞానభాసుఁడై [illegible]
ల్లున్॥ వ॥ ఆసోమేశునను సంభవుండు॥ సీ॥ గురునాథుఁడగు పాలకురికిసోమ
శుండుచెప్పినకృతుల్లెల్లనిష్టమిని । బ్రకటింపవచ్చినబ్రత్యక్ష బసవేశుడనభ
క్తజనములువినుతిసేయ । భక్తిమార్గములుదప్పక యుండునభేదముల్ చె
ప్పిశిష్యులనురక్షింపనేర్పు । నానరదీక్షాబోధయును పిల్లవైనారుకథయుబ్ర
బ్రహ్మోత్తరఖండమునను॥ తే॥ నాదిగాగలశివరహస్యములు పెక్కు । శివక
వులుమెచ్చ ద్విపదలుజేసిభక్తి । సభలవెలయించిమించినసజ్జనుండు । బంధు
సురమణిపిడుపర్తిబసవకవీరి । సీ॥ ప్రపిడకర్నాటాంధ్రియ వచనములబే
ర్పఁగొన్న [illegible] పెక్కులుసన్నుతములగ । దలమొత్తినదిమొదల్ ధరగల్గుదు
గాఢితులచే బూజలుబడసినాఁడు । గాలకంధరునిపట్టికలంబుభూజిం
చుపంచాక్షరిజపించుబాయకెపుడు । భవిపాపకవజితపు [illegible]
న్యమంత్రాంగ [illegible]మానినాఁడు॥ తే॥ కవితభవులకుచెప్పనవివినయుం
డు। బంధుజనములబ్రోవబాల్యధ్దవాడు । నిత్యజంగమపూజ [illegible]బుద్ధి।
వశమెంబొగడంగవిడుపర్తిబసవఘనుని॥ ఆ॥ అట్టిబసవనార్యుడంబలశివార్చ
నారతుండుఘనుఁడయుతుఁడు ప్రతియునైన । పిన్నకోటమల్లపఘుబ [illegible]
బు। దగవివాహమయ్యెతత్పురంధ్రి॥ సీ॥ [illegible]జేశునాజ్ఞకునడిగొడై [illegible]
దత్తమూముల సేవనర్థిసేయు। గలలోన నైనను గల్లలాడదు మె పు పేదసాదలచా
లనాదరించు బ్రతిభక్తిగలపుణ్యసతులపెద్దగజూచుగులటులగన్నదవ్వు దొలంగు
గు। బతిసోదరులకడభయభక్తిజయించుకోడండ్ర నేరాండ్రగూడిమెలగు। ఆ॥
శమదమోపయుక్తశాంభవపదభక్తి । పుత్రపౌత్రమున్యభాగ్య [illegible] పుణ్య
గణ్యగాత్రిభూరిత్వమాధాత్రి । నన్యగుణగదంబ [illegible]॥ సీ॥ ఆసగ
మాంబకునత్యంతశివభక్తి యుక్తుడౌబసవనార్యునకుబుత్రు । లనుపమాన
చరిత్రులంబవిత్రులునల్వురైరిధర్మాభ్యాసమాన్యములు । మహాద్గుణ

దాల్చెవా మొదల సోమన్నయు ...౦న్నగురువన్న బసవనయును । వా...లోన సనేకవరజుండ బహుశాస్త్రనాటకాలంకారనటల వేది। ఆ॥ చెప్పదొడగినాడ శ్రీబసవపురాణ। సువనిపద్యకావ్యమై చెలంగ । మంజులోక్తయుక్తిమతులకెల్ల గురుడైన। బాలకురికి గురుని బతిని జేసి॥

షష్ఠ్యంతములు.

క॥ ఈదృగ్విధగుణునకు వా । రాధరసోదరుదయా భరణునకును మహా। వేదాగమచరణునకా । పాదితసద్భక్తియుక్తిచారిణునకున్॥ క॥ చరలింగార్చనరతికిన్ । పరమతనిర్మూలనధామభాసురపతికిన్ । వరకావ్యకృతికిజన్మతి। మిరనిర్వాపణపటు ప్రమితికిన్ యతికిన్॥ క॥ భవిపాకభవిసహోదిత। భవిదృష్టిస్పృష్టిదుష్టభవికృష్టమహీ । భవిధాన్యభవికరద్ర । వ్యవివర్జనశీలునకుదయా లోలునకున్॥ క॥ హరిదంతదంతిదంత । స్మరహరహరి శారదాభ్రశారదవిలస । త్సురతరుగగనాపగజిత । వరయశునకు చిత్రభావవర్ణితమతికిన్॥ క॥ అజ్ఞానాపహకరణ। ప్రాజ్ఞునకును సకలసుకవిభావజ్ఞునకున్। వైజ్ఞానికసేవితునకు । సుజ్ఞానికి బాలకురికి సోమేశునకున్॥

వ॥ భక్తిశ్రద్ధానిబద్ధబుద్ధిపూర్వకంబుగా ననేకసాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి జన్మసాఫల్యంబుగా నా జెప్పంబూనిన బసవపురాణంబను మహాప్రబంధంబునకు కథానుసంధానం బెట్టిదనిన.

కథాప్రారంభము.

ఉ॥ శ్రీగిరిజాసహాయ శశిశేఖర చిత్తవశీకృతిక్షమ । ...గతకేళిగేహమయుగహ్వరపూగము శంభుశాంభవీ । యోగదశాప్రకాశకరణాత్మఘనాంఘ్రిసరోజచిహ్నభూ । భాగము రాజితాగమజ భక్తసురాగము చెప్పనొప్పగున్॥ వ॥ వెండియు॥ చ॥ సురగణసేవ్యమబ్జరిపుచుంబితశేఖర ముల్లసద్గిగం । బరమసితేతరద్యుతివిభాసుర మాశ్రితసర్వమంగళం । బురుచిరఖద్రనాగపరిభూషితహాతము నైని జేశ్వరుం । బురహరు బొల్పుచున్ రజితభూధరమీఁదర చెప్పనొప్పగున్॥ ఉ॥ మారువిరోధియుం దనుప మన్యుడు భృంగియు నందిగోల్వనీ । హారధరాత్మజాసహితుడై కొలువున్నెడ సంగరుకశం। నారదుడైన నారదుడు సవ్యగతిం జనుదెంచియుం గమల్ । ధారుణి మోవ మ్రొకిరకర చామర సంబులుమాళి నిల్పుచున్॥ క॥ నిలిచి సమయంబెరింగిన । కలలోకస్థితుల మిగుల గానబడంగా । బలుకరతిన్నన్నారదు । తల పెరిగిపి రా

క... యదులకంపన్॥ ఉ॥ వెన్నెలగాయుకంట నరవిందజసంభవుఁ జూచె నంబయా। సన్నమొఱంగి స్వీయపతిసన్మతినిమ్ముమహా స్తసంజ్ఞదా। యన్నియు మింజెయాత్మసముయజ్ఞత కీశ్వరునిచ్చమెచ్చుబ। ల్కెన్నిజదంత కాంతులువి కీర్ణములై సభనిండఁబర్వఁగన్॥ శా॥ పుత్రా నారదనిర్వుఁగన్న భువనోద్భూ తాద్భుతశ్రేణిక। న్నేత్రాత్రశ్రోత్రవిభూషప్రమోలనభి వర్ణింపం దగుంగా వ్యవై। చిత్రంబొప్పఁగఁబల్కుమన్న యెడ రాజీవోద్భవత్పుత్రుఁడ। చ్ఛేత్రా నందము కందళింపఁబలికెన్ క్షోణీప్రజాజానితోన్॥ తే॥ అవధరింపుము విన్న పంబద్రిజేశ। లోకములనెల్లనీభక్తిలోకజడక। జరుగునెప్పటి యట్లవిస్ప ష్టమగుచు। రీతి లేకున్నయది యిప్డుభూతలమున॥ సీ॥ సిస్యశివాచారనిష్ఠాగరి ష్ఠులైపలుకరు గొందరుభవులతోడ। లోకప్రపంచంబులో గొందఱుండియు లోకబోధనలకులోనుగారు। మఱికొందఱానంద మగ్నులైయున్నారు ధరకు మార్పడితమ్ముదారుమరచి। సద్భక్తియుక్తులై జనులకు పొడచూపకున్నా రుగొందఱనూనతతులు॥ తే॥ గానమీభక్తిమే ...టుగానఁబడక। ...ల్లు... రుగునుగలిపినవడువుదోచి। యున్నయది దాని ధరణిపైనుద్ధరింప। సమయ మిదిదృష్టములు ప్రత్యయములుచూపి॥ వ॥ అన్నైనమానవుల డెందంబులగల సందియంబుడిందుపడు గురులింగజంగమస్థలంబులు ప్రసాదపాదోదక ప్రభా వంబులు దెలిపిబొంద నప్పుడమిగల సకలభక్తజనంబులు దావకభక్తిసంపత్తి జంబునచారలం జేలురురు గావున దేవనీవుభూలోకంబునకు నవతరింపవల యునన్నవిని యన్నలిన సంభవసంభవునకున భవుండిట్లనియె॥ ఉ॥ నాకును నం దికేశునకు నారదవేరొకయింతలేదువి। న్నాకరుణాకరున్ ధరణికన్పెదను జ్వలభక్తియుక్తిభూ। లోకపులోకులెల్లచిర లోకసుఖప్రదజన్మ దుఃఖులం। టాకమదియ్యాభక్తికి నోడంబడిచెందుదు రెందు మోక్షముల్॥ చ॥ అనవినికే లుమోడ్చి కుధరాత్మజవల్లభ హృదీశనందికే। శునకును నీకు భిన్నదశ చూప్ప డకుండుట భక్తదేహమై। వినుతికినెక్కి యుండుటనో వేదనిమిత్తముగల్గొ నాకుజ। య్యనవెఱగింపవయ్యహృదయంబున ...సందియంబులన్॥

నందికేశ్వరుని చరిత్ర.

క॥ ఈరీతినగజబల్లిక। నారాజధరుండు నారదాదులువినవి। స్తార ముగనందికేశ్వరు। చారిత్రముచెప్పదొడఁగెనతిముదమలరన్॥ తే॥ నందికిం నాకునించుకసందులేము। భక్తదేహుండనగుటనబరగునట్లు। గాకయుతనికి

సాకన్నైక్యంబు వేరె । కలదు చెప్పెద వినుము దత్తార్థరణంబు॥ ఉ॥ ఆదిశిలా
దుడన్మౌని కులాగ్రణి యుగ్రతపో నిష్ఠతోడఁ బ । ట్రోదయ కాంతిఁ శ్రీగిరి
సముజ్వలనైరుతి భూమిగందము । లాదులునంబుజాహిత వదాహిత
దీప్తులజాత రాగ్నిపైఁ । పైపడఁగ జేయు దావప మహానతిచేసె త్రికోటి
వర్షముల్॥ తే॥ వంతయావంత లేక యూనంతశిలయు । తనకు నాహా
రముగఁ జేసికొనియతండు । వెనుకఁ గోట్లు వర్షంబులు పెద్దనిష్ఠ । నుక్షు
దకరకయుండె నమ్మకరయనఁగ॥ క॥ ఉత్ర్వతపమిట్లు సేయఁగ । బర్విన
శశినతకు కేనుప్రత్యక్షంబై । గుర్వను రాగమ సూపితి । బాన్వైశర్వ గ్యధీశ
భాసురవదనా॥ ఉ॥ ఆమునియప్డునన్ను ముదమందుచుఁగన్గొనె మ్రొక్కిలేచి
నూ । త్రామముఖాఖిలామర వనప్రదశంకరశర్వపార్వతీ । కోమలదే
హావిద్యుత పగూహన గేహ యంచున్నా । త్వేమ మెలర్పనిట్లు విను
తింపశిలామనకిట్లు బల్కితిన్॥ ఉ॥ ఇష్టమునీకునైన్యాది మాకీశ్వరదప్పుకో జెప్పు
వయ్యావి । స్పష్టముగాఁగనీవి యమశక్తికి మెచ్చితి నాగజీవను । తృష్ణుడుద
చ్చిలాదుడటు దీనవచోగతిబల్కెదద్దయా । విష్ణుడనైతినొండొ కటి వేడుట
నాకువివేకపాకమే॥ క॥ ఐనను గానిహ రామీ । యానతిగలుగంగ వెరవకడిగె
దమదిలో । మానకగోరుదుభక్త్యస । మానుండగుసుతుభవత్సమానుంబ
డయన్॥ క॥ అనవినిమునివచనముననబెన । గొనుయా కాంతుపై ప్రిదీర్పగొనకొ
నియేను । న్నెనెరింగిమరియునతడి । ట్లనివినుతింపుచు మరితపాపకరవదనా॥
తే॥ నీవు నాకిచ్చు సుతునకు నీదుభక్తి । లోనవణుమైన గడమైనమాన కేను।వాని
తలదృంచిదైతునియ్యానవాని । కడ్డమైనీవు వచ్చిననైనవిడువ॥ క॥ ఏగోరినట్టి
తత్సుతు । నీకూడివయేనినాసగుమిట్లిచ్చుటకున్ । లోగవ వేనినయుగకుర్వ।
నేగుమునీయిచ్చువరములేనొండొల్లన్॥ వ॥ అనియిట్లు విన్నవించిన నమంచి
తభక్తియుక్తి కేనునుప్రమోదించి యనినియభిమతంబు సఫలంబు జేయ ను
ద్యోగించి॥ ఉ॥ స్వర్గముకన్నమున్నసురసంఘముమిముఖ్యులు లేనివాడునై । స
ర్గికమాముఖాంశమున సంభవమొందిన శ్రీవృషంబును । న్సర్గముజూపుచున్
త్రిభువనంబులగుమ్మగు ధర్మరూపమై । దుర్గతిపాతభీతభవ మానగము
వ్నదిపృష్ఠవర్షమై॥ సీ॥ కృతవేళనదిభూమి జతురంఘ్రులజరించుచు త్రేత
యూడు గులబ్రీతమెలగు । ద్వాపరంబునబదద్వయమిలపై మోపు గలియు
గంబున నొకరగాలనిలుచు । ధర్మంబు నానాట తనపాదచారంబు యుగ

యుగంబులవారికొప్ప జెప్ప । వెండిద్వితీయ్యశంభుండనాబొగడొందియాత్మ
వాహనమైనయాశ్వరుండు॥ తే॥ ప్రమథముఖ్యుండుగోకులపతియునైన ।
యాదివృషభేశుజూచియిట్లంటినీశ । నాదునకునందికేశ్వరుండనగబుట్టు । వల
యుపెపిటుగాకున్న నెలి గావినుము॥ క॥ ఏనైన బుట్టవలయు । గానివరంబిచ్చి
దప్పగానేరనుబో । ధానూనాత్మ నినుదక్కం । గానశిలాదునకుబుత్రుగాని
యునింపన్॥ చ॥ కమలదళాక్షియమ్మునిశిఖామణిపుత్రుబవిత్రగాత్రువు । త్స
మయముగానినోల్లమిసజంబనిపల్కెనమాత్రనాత్మలో । బ్రమదముఁనొంది
నంది యనుభవ్యసమాఖ్యద్వితీయశంభుడు । త్తముడుజనించెయోనిజతదకిల
ధరిత్రిశిలాదుపుత్రుడై॥ ఉ॥ ఎట్టివిచిత్రమోసరసి జేక్షణయయుతకులేశుడీషి
తన్ । బుట్టగదోడుదోడుతనబుద్ధిమదియ్యపదాబ్జభక్తిదా । బుట్టకమున్నె
బుట్టెమదిపూర్వమహత్వనిచింతయట్టియా । పట్టికిబాలుదద్వసుధభవ్యగురు
జ్ఞతలెన్నయున్నగన్॥ తే॥ మరియువేదాంతసూక్తిమర్మములుదాకు । బలు
కులాదిశివాచారపరతన్త్రి । గానమెలగుచుతత్పాదకమలములకు । నేన[illegible]
ముహ్వాదంతరంగమత్యంతనిష్ఠ॥ ఉ॥ చింతయొకింతలేకశిశుసింహముపారెడు
[illegible]మేకులందుపో । మంతవుపాదయుగ్మములనవ్యయురక్తినిగంతదప్పపాదోం
తరసీమనిల్పిపగతార్తవముక్తుడునై చెలంగుచున్ । సంతసమందిసంతతము
సంయమిసేసెదపంబునయ్యడన్॥ క॥ గ్రీష్మమునసతతముచతుర । గ్రీష్మస్మధ్య
మునదలపరిగ్రినిలిపిదా । నూష్మగమాగమములడచివి । భీష్మగతిన్ దివికిబాద
బిసములపెత్తున్॥ తే॥ తలమవాపలడెందంబుదాపమొంద । బలుకునోళ్లను
బకబకబగులుచుండ । జూడరెప్పలుసుగసురస్పృక్కుచుండ । నందియొనరించె
తపముమిన్నందియపుడు॥ చ॥ ధరణివడంకెగ్గ్రంకెఖరధాముడువారధులింకె
నష్టది । క్కరులటుమ్రుగ్గమగ్గనహికచ్ఛపరాజముమేనుసగ్గనం । [illegible]రమి
లమీదవ్రాలె నుడుపఙ్క్తులువాయువుదూలెసగ్నిని । స్ఫురణమమారెప్రేలె
బలసూదనలోకముఖోర్ధ్వలోకముల్॥ క॥ వెండియునాశాధీశుల । గుండియ
లంధిగులజొచ్చినిపపరాజుఁల్ । పండెతమకనుచుబట్టున । నుండకగడు
నోడివచ్చిరుమహాకడకున్॥ ఉ॥ మికిలిభీతిత్రిముకిక్క పరమేష్ఠిముఖుల్ దలల
నక్కరాబ్జముల్ । జిక్కగజేసియిట్లనుచిసేసిరినన్నుసుమాప్రసన్నియా । ధి
క్కరుణాత్మచండినుత్పతీయవిలోచనదేవదేవమా । చిక్కటుజూడుమంచుపర
దేవనముల్ తమలోననాగుచున్॥ ఉ॥ శంకరభక్తవాంఛితపశంకరపంకజజష

త్రినేత్రనే । త్రాంకితపాదపంకజనిరంకకళాపకళాపగంధవ । తుహినాంశుపు
పంకసంకలితకుధ్రిసుతాకుచకుంభికుంభకూ । లంకషదోర్ద్వయాంతరజలం
ధరసింధురమానమర్దనా॥ సీ॥ అనినన్ను వినుతించునచ్యుతప్రముఖుల గనిక
న్నుగవనవ్వికమలనయన । బలికెనన్నిట్లని భ్రాంతిమానసులార యింతసంతాపిం
పనేలమీకు । నదికేశ్వరుదారుణవ్రతపోనిష్ఠకు వెరచివేవచ్చుటవెఱ్ఱితనము।
గాకయాతడుఫలాకాంక్షమైనీమముల్ సలుపునే రెండవశంభుమూర్తి॥ తే॥
సిరికైనను గైకొన్నశ్రీపనిప । దంబువాణీపనీపనిదలపడతడు । జూడబూడం
గసురిగెడుసురపతిత్వ । మాసశేయడతండుశచీసతిప॥ క॥ మీపదవులుయి
ననేటికి । నాపదసద్భక్తిగానినాపదమైనన్ । జేపట్టడతడునమ్మునీడీపట్టున
వట్టిశంకలేమిటికింకన్॥ క॥ అనిపలికిహిమనగాత్మజ । వనరుహనేత్రాదిదివి
జవరులకునానం । దివిసగస్పష్టదెలుపన । తనికడకేగితనియాతదితద్దయుగొ
లువన్॥ ఉ॥ ముందలనున్ననన్నుగసిముప్పిరిగొన్నమోదంబుతోడనా । ష్టాంగ
నమస్కృతుల్ సలిపియాంజలితాంగయుతార్చ్యడైనుతిం । పంగదొడంగెనిట్లనిసు
పర్వాలపూర్వతదీయదివ్యవా । క్సంగతికిచ్చమెచ్చగ బిసప్రసవోల్లసదాస్య
మండలా॥ లయగ్రాహి॥ అక్షయకృపోక్షితకటాక్షనిజపక్షణ శిఖిక్షితవలక్ష
కమలాక్షనుతదేవా । ధ్యక్షశరదక్షహననక్షయసుశిక్షితమహోక్షఖనమక్షణ
నభక్షుభితరింఖ । ద్రాక్షసపురక్షరణతక్షపరిరక్షితవిచక్షణయుధోక్షభచ్చ
క్షురురుభాసం । దక్షనిజమోక్షకరణక్షమపదాక్షరవిలక్షవషడక్షరమయా
క్షితివిదూరా॥ క॥ ఈవిధివినుతింపగగని । వేవలసినవరములిత్తు వేడుమటన్నన్
దేవాళులువిననమ్ముని । నావలగనుగొనుచుబలికెనగుజిగురొత్తన్॥ క॥ నిన్ను
గనుగొంటిమతిపర । మెన్నంగానొందుమగల్గునె నాకభవా । పెన్నిధిసన్నిధి
నుండగ । మన్నుగదుగబోవుహీనమతులంగలరే॥ క॥ పదవులగదవులనేనొ।
ల్లదయాపరవినుమునాతలపుదమ్మిభవ । త్పదమలభక్తిజలింపక । బదిలంబై
యున్నయదియపదివేల్వరముల్॥ చ॥ అనవినియార్ద్రమానసగతి హత్తిచలిం
పకయుండకౌగిటన్ । బెనగొనజేసినందికినభీష్టవిశిష్టములిచ్చ్యాభక్తిగా । బ్బ
నకరుణించితద్వరవపుస్సుఖసంగకాంక్షనాకు । వాహనముగజేసికొంటివి
కచాంబురుహాననయన్మహాత్మునిన్॥ వ॥ మరియునమ్మహాత్మునకు తొంటి
కాలంబున నాదివృషభాకారంబున మదియ్యావాహనంబగుట యతనికిదేటప
రచి యప్పూర్వసర్వజ్ఞత్వంబుతోడంగూడ ప్రమథగణాధిపత్యంబు నిత్యంబు

గాఁ మెచ్చి యిచ్చితి నప్పుడు॥ ఉ॥ అంతటకంతుహాత్రు ధరుఁడంతటధాతసు
రాధిరాధుఁడ । ల్లంతట దేవతానివహ మంతట వంతట జాగి ప్రమొక్కిరట్లు । త్యం
తవచోమచర్చికలనందరు నదిఁ నుతింపఁ దఢ్ఛ్యయ । భ్రాంతియడంగ బల్కితి గృ
పారసమానసమాచరింపఁగన్॥ తే॥ అతఁడు తపమాచరించుటన చటనంద మం
డలంబునఁ బరగ భూమండలమున । నందుచరియింపుచుండెడి నఖిలజీవ । సంత
తులకెత్తు మోక్షంబు సార సాక్షి॥ ఉ॥ నందిమహాత్త్వమంతయు వినం జదువన్ లి
ఖియింపఁగల్గునా । స్పందవిశుద్ధగల్గియువ చశ్చయ సిద్ధియు భక్తివృద్ధియుం ।
చందనగంధి నాగిరిజ సంతసమందుచు నందిఁ జూచి బా । లేందుక భాకలాపు నకు
నిట్లని బల్కెను మోడ్పు గేలుతోన్॥ ఉ॥ ఈయనఘత్వమీచరిత మింతనిరంతర
భక్తిచింతయీ । సోయగమీప్రభావిభవ శోభనమీసుకృతంబు నీమహా ।
పాయమునీవిచక్షణత భాసురకీర్తియు నిట్టి మూర్తియుం । గాయజువైరి
యవ్వరికి గల్గునె నీదయ లేని వారికిన్॥ గీ॥ నీనిజాంశంబుగా నున్న నిన్నుఁ గనుట । న
గు నెనీతోడ నైక్యంబు నగుట గలదె । యనుచు నగ్గించు గిరిరాజతనయ వినఁగ ।
నారదునితోడ బల్కె బినాకపాణి॥ శా॥ వింటే నాందనందికేశునికథావిఖ్యా
తి నామానిము । కరుంటిం బేరోళ్ళ నిదేవదేవ యహిరాడ్వైరి ప్రేయ నీసత్కృ
పన్ । వింటిన్ మంటి ననంగనందయ సమావిర్భూతహృన్మోదముల్ । నంటన్
భక్తియు హర్షబాష్పములనన్నన్ యుక్తహాస్యాబ్జుఁడై॥ సీ॥ వినుతించు నందికేశు

—* నందికేశ్వరుని భూలోకంబున జన్మింప హరుఁ డానతిచ్చుట. *—

నికను సన్నచేసన్నఁగ దయబిల్చి యున్న మెఱఁగు । తనసిమఁలప్రసాదముక్కు వజ్ఞే
సియిట్లని యె నందీశ సర్వార్థసమితి । ప్రమథముఖ్యులకును బార్వతీసఖికెన్ జె
ప్పెనా నీకాది జెప్పినటుల । నీకతంబున కాసలోకము... దెల్ల సద్భక్తిబధము ని
యెరుగబడదు । గాన మానవలోకంబు కడకు నేగి । నాదుసద్భక్తి మెచ్చుటబా
దుగాల్ప । వలయు బసవన్న యను పేర నలఘుమహిమ । భక్తలోకహితార్థ
మీ పనిదలంప॥ వ॥ అట్లైన భూలోకంబున నమోఘసామాన్యంబైన నీద్వి
తీయాశంభుత్వంబును సభూతపూర్వసర్వజ్ఞత్వంబును బ్రవ్యక్తంబై యుండు
నట్లుల జేయుమని హరుండానతిచ్చినన్ ని॥ ఉ॥ అప్పుడు నందికేల్మోగిచి యా ప
రమేశ్వరుతోడ నిట్లనెం । జెప్పిన యూడిగంబు లెడసేయక జేకొని యున్న నాకు
ని । ట్లొప్పగ జెప్ప నేమిటికి నూర్ధ్వపలోచన యిందుసుందరా । దప్పన జేమి
నిదుదయ వప్పయ యోగించినఁ జాలునె ప్పుడున్ । క॥ ఇందున్న నేమి వోసఁజని । యం

దుండిననేమి నీపదాంబుజయుగళం । బండెయుఁకినాకనియా । నందిబలుకఁ
వినియతనివినయభాషఁకున్॥ క॥ ముదమందిహరుడునందీ । బదమునిధరకని
పినిన్నుఁబాయనుజుమ్మీ । మొదలగుటుడనగుచుచిదా । స్పదుఁజేయుచుఁబ్రాణ
దేహాభరితుడనగుచున్॥ క॥ జంగమరూపముబూనిని । నుంగూడిచేరింతునీ
మనోభీష్టంబుల్ । చెంగిచెడకుండనెప్డున । నుంగదియగ జేసుకొనిని నుంగ్రప
చేల్తున్॥ క॥ నాప్రాణముప్రాణములగు । నాప్రమథులప్రాణమైననందీశ్వర
సీ । నాప్రాణములేకపోగుట । కేప్రత్యయచయములేటికిసెరుగగన్॥ మ॥ అని
తన్నాడబలుక శంకరునకున్ సాష్టాంగదండప్రణా । మనికాయంబొనరించి
హస్తయుగమున్మస్తస్థలింనిల్పియే । బనివిందుంధరకంచుతత్ప్రముఖవిభ్రా
జిష్ణునీశున్మనో । వనజస్థాపితుజేసినందిధరకున్వచ్చెన్నరుల్మెచ్చగన్॥ వ॥

మండంగి మాదిరాజుకథ.

అంతనికర్షడ॥ సీ॥ తోయంబుసురనదీతోయంబులచ్చటిశిలలెల్లలింగమూర్తుల
బదలంప । మానవోత్తములెల్లమానులమొత్తములుగవులెల్లనుగల్ప తరువు
లరయ । లీలవిహారంబులోలియజ్ఞక్రియల్ యిచ్చాభుజక్రియాయీశ్వరార్ప
ణావధానంబెన్ననాసక్తినసమాధిశతతంబుబల్కుభాషణములెల్ల । జప
ముగాకుండుటయెముక్తిసంగమంబు । సంగమచ్చటమహిమలెన్నంగదరమె!
నెట్టిశ్రీగిరిపడమటనమరుచుండు । మేటిసంపదబొదలికర్నాటకంబు॥ క॥ ఆక
ర్నాటకమతులను । ధీకర్నాటకమునఃప్రీతిత్యారంభా । లోకనజకౌతుకము
నై । నాకమవనికవతరించె నాఁజెలువొందున్॥ గీ॥ అట్టికన్నడదేశమధ్యంబు
నందు । నవనియువతిగురుకుచాగ్రహార । యగుటనగ్రహారాఖ్యదనరునన్వర్థ
మగుచు । బరగుశ్రీహింగుళేశ్వరభాగవాటి॥ ఉ॥ ఖండశశాంకశేఖరున ఖం
డమహత్వమెకానియాత్మవే । రొండుదలంపడెన్నడుపయోజభవాన్వయదు
గ్ధవార్ధిచం । ద్రుండుపరత్యయోరుభవదోషవిదూరమునఃప్రచారుడై । మం
డెగమాదిరాజుగుణమండితవందితుడొప్పుచుండెన్॥ క॥ ఆతనికరుణిజగద్వి
ఖ్యాతాభవభక్తియుక్తిమనపాతివ్ర । త్యాతతసువ్రతధర్మా । న్వితయ
గుచుమాదమాంబనెగడెధరిత్రిన్॥ సీ॥ పతికిమారాడక బలికించునాత్మేశున
న్నదమ్ములగన్నంతకన్న । తోడికోడండ్రతోఁగూడివేడుకజరించుబంధులబ్రో
చుదాత్పర్యమునను । కుమతులనెన్నడుగొనగోరిచూడదుపాతివ్రతలగన్న
భక్తిసేయు । నాకొన్నయతిథులకన్నపానములిడుదాసులబనిగొనుదోస

మెరిగి । యుత్తమామలసేవలాసక్తిసేయు । వైరమునసేమినొచ్చిననోరబలుక । దుష్పతోడొమ్మిదినింటనుండనిచ్చు । మంగళద్రవ్యాదాజిసేమరకబూను॥ మ॥ నిబువెల్లంగ్రుపబలుఁలెల్ల నిజవాఁల్ సేమంబులెల్లఁ బ్రవ । ర్ధిఁలుసత్సేవలు శైవులెల్ల పతిసం ప్రీతిక్రియాధీనముల్ । తలపెల్లం వరధర్మసన్మతముచిత్తంబప్రమత్తంబుభూ । స్థలిమాదాంబనసీమవత్తు రెఱుఁగన్నెంతలేకాంతలున్॥ క॥ కులమునురూపునుగుణమును । గలకాంతలలోనమున్నగా నెన్నబడుం । గలకంతికిసంతతియుం । గలుగకపొడవడియుగాంతకాలముదాకన్॥ ఉ॥ మత్ప్రతికూలజాలచయము క్షతకాత్మవిషాదముం దిధీ । మత్ప్రతిపాద్యమాన నియమంబుననోములునోముభామరు । జ్ఞత్ప్రదమేవ్రతంబొయం మాన్యులవేదుసద్దైన్యచక్రగ్రా॥ గీ॥ ఇవ్విధంబునసుమనగోరిపుష్పబోణి । తలపురంజిల్లపెద్దలువలికిరిట్లు । నందినోమినతెప్పనవందనాప్తి।

మాదమాంబ నందనోమునోచుట.

యనివినిమాదమాంబనోమునకుదొడగి॥ సీ॥ పసపుమేననలందిపన్నీరుగలిపినశీతాంబువుననుస్నాతయగుచు । కురులచుతడియార్చికొసఁజేతనమర్చి కీలుగంటుటుపైనిగీలుకొలిపి । పందువెన్నెలడాలుబారుబట్టగజాలు వెలిపట్టుకటిపటినలవరించి । మణిమయాభరణముల్ మట్టవన్నియగాగ దత్తదంగంబులదాఫుకొలిపి । భస్మరుద్రాక్షలనుబూసిభవదనుజ్ఞ । కడుపుచల్లంగకొడుకులకన్నపుట్టి । వృద్ధసతిదేవతలుతనవెంటరాగ । నందిగుడికేగెశుభసూచకములుగనుచు॥ మ॥ చనిమాదాంబకనందికేశుగని సంశ్రద్ధంబుగాఁ బ్రముక్రిమ । జ్జనసత్కృత్యముదీర్చిగంధమునవత్యక్షతశ్రేణిపు । ష్పనికాయంబుననందమైమునుగ పూజంజేసిధూపాదులిచ్చి । వేదించిమహాన్నపాకము వ్రతశ్రీలాభమోహంబునన్॥ గీ॥ సోమవారంబుమొదలుగాసారెనవది । నంజలునునోమిదశమిదినంబునందు । మాదమాంబతనమసంపదకునధిక । మైనపూజలుగావింపనాత్మదలచి॥ సీ॥ పంచామృతమునిండవర్ణించిపిమ్మట జిడ్డువోగొట్టంబు సేకమొసగి । ననఘటంబులనించినసుగంధజలములనభిషేకములనించియంగకములు । దడిమొత్తిమొత్తనదడిమంపువలువతో నిగుడించిపైపట్టునెరికగట్టి । కర్పూరకస్తూరికాపంకమాంకితగంధంబు వెట్టినక్షతలువెట్టి॥ తే॥ పుష్పదండలునరిదపైబొగడసేసి । స్వర్ణకృతఫాలపట్టికాకంఠఖురవి। షాణకింకిణికాదులకెణదత్త । దంగములనిలిపిధూపదీపాంగమొసగి॥ చ॥ పు

లగముపాదుజేసి నెయిబోసిగుడంబిడిదానిచుట్టునం। వలసినపక్వశాకములు వ్యంజనమంజుల ఖాద్యరాసులుం। బలుచనిజున్నుబాయసము బండ్లును దేనెయు బంచదారయుం। గొలదికిమీరబెట్టెసతిగోకులభర్తకునారగింపగన్॥ గీ॥ నందికేశునకిట్లునందివాహ। భక్తులకునెల్లనారగింపంగబెట్టి। దక్షిణలతోడకర్ణమాత్రలనుహస్త। మాత్రలనునిచ్చె సతియతిమాత్రభక్తి॥ క॥ ఈరీతినందినోమిచ। యారాధనజేసిమాదమాంబకుమారా। దారోద్భవాశదనమది। ప్రేరేపగనందినిట్లుప్రీతిమతించెన్॥ సీ॥ నందేననందీశనవనందినాథబాలేందుకళాధరుడేకరంగిబ్బ। సర్వజ్ఞశాశ్వతసత్యస్వరూపయుఖర్వమూర్తిద్వితీయశర్వఘనఘ। రోమకూపవిశిష్టభూమమపుణ్యశరణ్య పార్వతీశశిఖరప్రమథగణ్య। నాయున్నవాతంద్రినామనోంబుజహంస నాయాలరేడనాప్రాణపథము॥ తే॥ నిన్నుబోలినసుచరిత్రునివిరఘుగాత్రు। పుత్రుదయనాకునిమ్మనతత్పుత్రునీవు। పేరుబెట్టుకన్నోరాడబిలచిపెనచి। పుత్రవతినాదుకీర్తిపాత్రనౌదు॥ చ॥ అనుచునుతింపనంద్రిపియ మంద్రిప్రసాదముమాదమాంబ

మాదమాంబ నందీశ్వరుని ప్రసాదంబునొందుట.

కున్। జనులుగనుంగొనంగనునిసర్గపుమచ్చికనిచ్చనిచ్చినన్। వనరుహనేత్రినేత్రములవక్షమునన్రతహత్తినొత్తికొ। నునసరియించియేగశుభముల్గనుచున్నజగేసీమకున్॥ గీ॥ మాదమాంబయుమడంగిమాదిరాజు। యింటికేతెంచియుండిరెప్పంటికంటె। నధికమగువేడ్కమదిదులుకాడుచుండ। నం

మాదమాంబ గర్భంబుదాల్చుట.

నినిజన దికేశుశిష్టనిదలచెన్॥ క॥ హరుపంపుచభక్త్యర్థను। ధరపైజన్మింపసాకుతన్మయుదినీనుం। దరియుతనపుత్రుడగా। స్త్రీమతివరనాడిగర్భరక్షదీరెననాకున్॥ వ॥ అనిగర్భంబుప్రవేశింప॥ క॥ నెలనెలకుకమలనయనకు। బలుమనితనలిచికెవీచిబారెచెకుర్ల్। వెలిజెందిపండువెన్నెల। తళుకులని దోడగెనువుతన్నమనమునన్॥ సీ॥ అమృతాంశుదమనాంశయుతివెగర్భ [illegible] టికిపాలుఫదప్పె। భక్తిరుచిజ్ఞుండుబాలికెకడుపున బరగినా [illegible] నరుచలవ్యా। హరుకీర్తిమూర్తిమైయుతివెడెందంబున వెలసెమైదీగెబంచబాసె। శిలవంతుముక్తిజెల్లగాభవిపాక మొల్లడోనాగనేకొల్లబుట్టె॥ తే॥ తెరవమతురాకకు నోరుతెంచెగ। నావకింతలుదరుచమ్మెనభమూర్తి। లోనని కానిసతిపృథధ్యానపష్ట। మొదసెనాకన్నుగ

వనిద్రదొరగదమ్మా॥ గీ॥ నీలగళమూర్తిఁ సతి మేననిలచెనొఁగ । చూచుకంబులు
నలు పెక్కెఁ సుదతి నడుము । ఘనుని రెండనశంభులోఁగొనినకతన! ఘనత తేనకె
బ్బె నా పెద్దతనము గాల్చె॥ క॥ నడుము వడియుడగె వళులే । ర్పడ నవ్యో కడు
నేరుపున బడవమ్యనొడల్ । గడచెనవమాసములుచ । ప్పడుచే మూక బాలు
డపుడు భోగివిభూషున్॥ క॥ మదినిల్పి మదీయగర్భము । సదమలలింగస్వరూ
పసంఖ్యానవరా । స్పదముగ పద్మాసనమున్ । బదిలపరచి భూతసిద్ధిపరుడై
మరియున్॥ సీ॥ కడవనూకుచు నుదకంబు బారజల్లినభంగి నూయుగ్నిబొసంగప
రచె । బూదియు రాజనుపొఁగయుమరిదాను చక్కఁగా ముట్టి చెనొక్కఁ దివి
యు । యాదీప్తి దానున్న యామందిరంబెల్ల లోకప్పనప్పకలోన గాల్చె । యిల
కాలు మోపక నీలీలఁ తల్లులనలయించు బుత్త్రుండు గల రెయుందు॥ గీ॥ ననుచు వెరచి
శాస్త్రవాక్యుల తన తమ । యిండ్లనుండనొడిరొట్టకేని । జనకజొచ్చిరట్టిస
మయంబుననుగర్భ । మందునున్న శిశువు చందమునను॥ క॥ నాలుగు రేకులన
లువగు । నాళికముఁ గడచి సుప్తగాగము పేరన్ । మేలుకొనఁజేసి చిత్తము । నా
శత్రయుసంగమమున నాటించి దగన్॥ గీ॥ ఆరునాలుగు నారు నీరాగు బదియు
నారు రేకుల కమలంబులవమళించి । రెండు రేకుల చెలువారు బుండరీక । మందు
దనునిల్పి సచ్చిదానందుడగుచు॥ వ॥ యిట్లు అధోముఖంబులగు షట్కమలం
బులు క్రమక్రమంబున నుద్దీనంబులై యుండఁజేసి అఖండధనుర్దండ మండితం
బైన విపశ్చిద్గమ్యంబగు పశ్చిమ వాళంబునంబుట్టిన యనాహతనాదంబునకుం
జొక్కి మేరుశృంగంబు ద్రొక్కి నిక్కి నటమీద నూర్ధ్వముఖంబైన సహస్రార
దళకమలం బధోముఖంబుగావించుకొని దివ్యంబైన షోడశాంతవ్యోమ చం
ద్రభవ్య సుధాపానపారవశ్యంబునం దేలుచు గేలిలోలుండై పరంజ్యోతిస్స్వ
రూపంబగు వెలుంగును విశ్వంబెల్ల వెలుంగింపుచు దానును పలుకరాబొమ్మ
గర్భంబునం బొడగట్టి నట్టిదపసి భావంబున నవ్వేలది నలరారు గర్భంబుననుని
ర్భేద్యశివధ్యానానుభావంబున నిర్వికల్పుండును నిరామయుండును నగుచు
మూడు వత్సరంబులుండె నప్పుడు॥ ఉ॥ దుర్భరగర్భభారమునదూలుచుతొం
టి వృషాధినాధునం । తర్భవనంబుజొచ్చి మదినాటిన నొవ్వగ మ్రొక్కి క్రుమ్ముగ్యో
గా । విర్భవదశ్రుపూరయయి వేసటతోనిటు బల్కెఁ కేతకీ । గర్భసగర్భ్యకాం
తియుగ కార్శ్యము గేతుణనందిముందటన్॥ ఉ॥ కామితవస్తు కాంతిగల కామిని
నోమిన నోములన్నియుం । వేములగంతనీను రుగు వేగమె జొచ్చితిమెచ్చి తీవునే
లామితిలేనిభావమున లంవరజేసెద నెట్లు లోర్తునీ । కేమనవిన్నవింతు వృషభే

శ్వరమూమకతాపహృదవ్యథన్॥ గీ॥ పుణ్యవతులైనసతులెల్ల భూతలమున । నె
న్నతొమ్మిదిమాసములకుం గాంతురు సుతుల । నల్లన్నఁబదుమూఁడేఁడులయ్యెనకట। కన్ను
మొకమేనుపడదునాగర్భమునను॥ ఉ॥ కరకరిగర్భమట్లనను గాసిలుబెట్టెడు
గానిజాఁడుబా । లారకసమానమూపగనుసత్తైరెత్తరిగానరాదునా। క్రో
ర్కలుదీర్చుబెల్లవినుకుక్షిభరంబడగించుమేటిఖో । దర్కగజేంద్రసంహార
ణతకిఁకనకోరికెలొల్లనెవ్విధియున్॥ వ॥ అనియిట్లు నందికేశు దూరిక్షతాపా
వై యతివ గర్భభారంబున దూరంబునడవనోడి యూఁడాడునిలచి తోడి నీడ
లజాడ తనతోడఁగూడినడుచు జేడియలచే దండలుగైకొనుచు మందగమనం
బున దనమందిరంబుఁజొచ్చి నచ్చెలులు పాచ్చికలొనర్చి శీతలోపచారంబున
బథశ్రాంతి యుడఁపుచుండ నలినామోద మేదురంబగు పుష్పశయ్యాత
లంబున మేనుజేర్చి నమర్చిన చెక్కులపుకున చందనచర్చికలమర్చి భవత్తాళ
వృంతంబులన జాతశీతపోతవాతంబులకు సొగయుచుండ కొండొకసేపునకు క॥

* మానవమాంబకు స్వప్నంబున నందిసాక్షాత్కరించుట. *

స్సులకు నిద్రయాసన్నంబయ్యెనయ్యెడ॥ మ॥ కలలోలెన్ కలకంఠకంఠికిమహా
తుఁస్వామిగా జంగమో । జ్వలవేషంబుధరించివచ్చి పలికెం వామాక్షి సికీలనేఁ
కలుగం మానసతాపమున్ వగయునీగర్భంబులోనున్నది। శ్చలచిత్తుండు మహా
నుభావుడుసుమీసత్యంబు ముమ్మాటికిన్॥ గీ॥ ఆదివృషభంబు పిదపశిలాదసుతుం
డు । నైననందేనునీగర్భమందునుండి। యవతరించెను భక్తిహితార్థబుద్ధి । నవ్వు
నునాతనిబూనియిట్లుడల నేలా॥ క॥ పుట్టెడుసుతుబసవనిపే। ర్పెట్టుము ఘవనివ
హారిపులపింఛమణంగం । గొట్టుముగట్టుముమరినీ । బట్టికి శ్రేయోధిరాజ్యప
ట్టముతరుణీ॥ చ॥ అనికలలోననందియిటులానతియిచ్చినమత్తకంఠిగ్ర। కున
తెలివొందినద్దెసల కుంనిజవృష్టులుజొన్పనెవ్వరుం । గనపడకున్ననన్నుదయ
గావగనందియె యేగుదెంచెనా । జనిసఫలత్వమొందెనని సంతసమొందెన
మందవైఖరిన్॥ క॥ చెలులుతనచుట్టుముట్టున । దలగకవినుచుండ గాయథా
ర్థతవాచా । విలసనముననలరంగా। నలివేణివచింపుచుండె నాసమయమునన్॥
గీ॥ నాతిహృదయంబునందున్న నందిహృదయ । కమలమధ్యగతంబైనవిమలత
త్వ । మతనిబోధించెనిట్లనియవనిభర్త । హితవుగాబనివినుటవిశ్వ్రతియెనీకు॥

శ్రీబసవావతారఘట్టము.

క॥ అనవినిగ్రకఁనపాస్త్రాగన మసత్కృతులాచరించి కరముల్మహోళిం। బెన

గొల్పియట్లజననీ । ఘనగర్భముసుతుడువెడలగానయ్యెడకున్॥ క॥ ఆతనిలో
నున్న పరంజ్యోతిస్స్వరూపంబు శివుడుసోమగురుతో । పేతుండగుచునచటికిఁ వు
డ।యే తెంచెను విప్రులభాసవేషవహించెన్॥ వ॥ అట్లధోక్షజదయకాలంబునం బ
తనిలోనుండివచ్చినయూర్ధ్వముమౌళియబ్బాలునంగంబున సాంగంబుగా నిం
గసాహిత్యంబుగానర్చివిచ్చేసె నత్తపసివచ్చిపోయినత్రోవ యెచ్చుపడకచ్చటి
జనంబులిచ్చలనచ్చెరువంది యుండిరప్పుడు॥ సీ॥ దంతపంక్తిద్యుమ్నాతధావళ్య
ళ్యంబులువైద్యుతద్యుతులనువమ్ముసేయ । రాగికుండలములునైగనగ్గంబులు
గండఫాళికలపైసండిబర్వ । ఆకర్ణదీర్ఘదృక్ప్రాకచక్యంబులుకరుణారససాం
రసరణిజూప । ఫాలస్థలన్యస్తభస్మపుండ్రంబులు ధాగధగ్యంబులుదావ్రశో
లుప॥ గీ॥ విడిచిమార్పడగట్టినజదలనడుమ। మృదునిచందంబు వెడమోపమేన
గలయ। గాలురుద్రాక్షములుదాల్చికత్తమునపి । భూతిభద్రికధరియించి
జాతమిర॥ క॥ ఒకచేతగోడుగుమరియొం।డొకచేబెత్తంబుగలయనా త్రినడా
లుం । వికసిల్లుబవరిగడ్డము।ప్రకటింపుచుగురుడుహరునిభావముదోపన్॥ క॥
వేవచ్చిమొదటనెలకొని। కేవలకృపతోడమండిగెయుమాదిమహీ । దేవుని దేవి
గనుంగొని।యూవనరుహనేత్రితోడనతడిట్లనియెన్॥ శా॥ యిల్లీకప్పటిసంగమే
శ్వరమునం దేమర్ధిఁగొనుందుమో । ఫుల్లాబ్జాక్షిణిమాదనాంహయుడనైబో
ల్పొందుటం జేసియే । నెల్లప్డుంబడివాయనాసుతుడు సుస్మిలుమ్మహాభావ్య
ప్తో తల్లిశోకహితార్ధమైబరగునిర్ధాత్రిక్ భవత్పుత్రుడై॥ క॥ నానందనుజూడగ
మది। నానందముగడలుకొనగనరుదెంచితినా । యానసుమీబిడ్డకులింగానర్పిత
మేమియుడేనసలికులవేణి॥ గీ॥ పద్మదళనేత్రిపినికిభవభవములు। నేనుగుయడజామీ
యనియాపచ్చి।యంతనంతర్హితుండయ్యెనచటిజనము। లితడెహరుడనికొని
యాడెటసుతుండు॥ ఉ॥ కోటిరవిప్రకాశముల గుందగజేయసత్తనూప్రభా।
ర్భూటముతోగుమారుడిలజన్మమునొందినమాత్రమిత్యనహ్న।కోటరమో
హాత్మసముతోడనెనైనతమంబుబాసెన । ప్పటసతిపతుల్నయునవ్వుము
గానుతుజూచివిపొంగుదున్॥ వ॥ అప్పటప్పురంబునంగల సకలభక్తులంబిలిపిం
చి భక్తియుక్తంబుగా సాష్టాంగదండంబులాచరించి యర్ఘ్యసింహాసనాసీను
లంగావించి పఘాతివిద్యంబులర్పించి దత్పాదప్రక్షాళితపవిత్రజలంబులంబు
త్రగాత్రంబుగడగిభక్తనివహస్పృష్టవిస్పష్టభస్మంబుతిలకంబుగా నెలకొల్పిమై
నిండంజిలికించి పంచమహావాద్యంబులుదంచితధ్వానంబుల భూనభోంతరా
ళంబులగీలింప నాదంపతులు సంపదకనురూపంబగుసొంపుబెంప నకుటామా

రూనకుబసవండను నసదృశనామంబునిడిరప్పాపండు॥ సీ॥ వెనుకచీకటియుం
డదనకేమికళలనుచొప్పుదీపంబుజూచినవ్వు । సన్నుతలింగప్రసాదమగ్నత
నూనియున్నట్లుచన్నానియూరకుండు। శివసుఖామృతమానుచోతిలో గొనుమా
టికికూ స్తన్యముగంభాగినారగించు । శంభుపాదధ్యానసక్తిజొక్కినరీతినొక్కొ
కకతఱిచొక్కసొంపియుండు॥ గీ॥ దూచ్ఛప్రసృతిదుష్పలదూలమోలు। విధము
దోషగజేతులువిచ్చియాడు । ప్రబలమానప్రమోదంబువాఱుదన్ను బాడ
పాదంబులల్లార్చియాడు నెయు॥ సీ॥ శివ్రసంస్కుసువర్ణిపనిదడపయ్యోనని
యులుకొంకతఱలుకొదకదా్ాన । భక్తపాదసానందభక్తిపప్పి బగునై ఖిరి
గన్నుకవపిరుదొరగనేద్పు। భవునిగోధకుముదిదవిలియాలించెడననువున నెడ
నెడసోలకించు । భక్తులయడుగులబడిమొరలెత్తెడుబాలువునసిలబడిబోర
గిల్లు॥ గీ॥ మరుగుబడ్డట్టిశివభక్తిమార్గముదల । యెత్తులాగునధరతలమొత్తి
యాడు। నర్ధిబద్మాసనాభ్యాసమలవరించు । నొప్పచొప్పడియుండగూర్చుండి
యాడు॥సీ॥భవునివాహనవృషభంబు దాననుబుద్ధిపోవుచుండగనేలదొంగియా
డు।వీరమాహేశ్వరాచారంబుప్రోక్తమైనిలిచెనానొయ్యెయ్యనిలుచుచుండు।
ప్రతిభతోనాదిమార్గంబుదప్పకనుండనడుగిడుగతిదప్పటడుగులిడును । శివుని
బేరొందనికంఠసీమగద్గదికదానలరెనాదొకుఱుపలుకులువచించు॥ గీ॥ఋల్లిదులు
జూడమాశివభక్తులనుచుగెల్లువారెడుక్రియబారునల్లనల్ల । నంతనంతనకసమ
కూడెనాటపాయమప్పడతడయ్యెసతతలింగార్చకుండు॥ వ॥ మరియునట్లు
బాల్యంబులౌల్యంబునంగడపిబుద్ధిమెరుగు వేజరులంబ్రాయంబుబ్రాపించి శివ
భక్తులనెల్లశివుండుకాదలంచు సర్వజ్ఞుండగు ద్వితీయశంభుమూర్తిగావున స
ర్వవిద్యావిలాసంబులు సహజంబులైపాటిల్లెనప్పుడు॥ ఉ॥ శిష్టవిచారపారగ

—* బసవేశ్వరుడు వుపనయన మక్కరగ లేదనుట. *—

తశెందెనుమండిగమాదిరాజుగ । ర్భాష్టకసంగబుత్రుండదు గొప్పలుమిత్రులు
మెచ్చగోపదో । దిష్టవరిష్టలగ్నమునదర్పగనున్నడచంద్రిగాంచివిశిష్టవచో
మచ్చకలబాలుడుబలెక్రనుభక్తిశీలుడై॥ క॥ మృడుగొల్చియుజడమతివై । వ
డుగనిచిడుముడిపడంగవచ్చునెగురిగా।మృడుసినవిశంబుగోరియు। పెడగునరు
లగురునిజేయ వినయముగాదె॥ సీ॥ గతపూర్వజన్మ దుష్కర్మనిద్విజుచేత
యాంహూథ మాదిత్య మదియకాదె । నిమఙ్ఞల గురుకృపా నిమిఙ్ఞతునకుక
మఙ్ఞ జన్మత్వముజఘన్య సరణిగాదె । గురుపదద్వితయార్చకుండయ్యుహా

వ్యగ్ని దగ్ధంబు సేయుటదప్పుగాదె । పంచాక్షరీమంత్ర పరుడయ్యునన్యమం
త్రావళుల్ వొడుగుటయఘముగాదె॥ గీ॥ శంభుభక్తులకెత్తుహస్తములుభక్తి
హీనులకు త్రాటమాలల కెత్తబోవు । మాలలిటుగాక శివభక్తిమార్గమ
గునె । మరియుజెప్పెదవినుధరామరవరేణ్య॥ చ॥ అమితఫలప్రదాభవ
పదార్చనకామికపాకరాజిదు । త్తుమురుగజేసిమించి భ్రమితుండయి
పూర్వికకర్మపాశముల్ । దెమలగయుండ రెంటికొనదేఱువదూలదె భాసి
తత్రిపురం । ద్రముఖీశిసై కలాంఛను డోడంబడనేచుఱ నెత్తుద్రముద్రతుఱ॥
క॥ నీరికిద్రాటికి జేరని । వీరశివాచార దీక్షవిగతో భయుక । మాఱరంభు
నన్నుగమఱపు । వారాశినిముంపనెట్లువగచెదుతండ్రీ॥ క॥ కన్నులగానక
నిటబస । వన్నకువడగెట్లు సేయనగుబ్రహ్మశిరో। కృన్నిజగణవంశోద్భవు।
జన్నెనన్నుదండ్రిబ్రహ్మజాతుంజేయఱ॥ వ॥ మఱియుజాతిగోత్రాతీతసద్గు
రుకరుణోదర సంజాతు జాతిగోత్రక్రియాశ్రయు నెట్లుజేసెద వదియునుం
గాక కులరహితుండగు యంబికాసహితు శరణున కెయ్యది పణఱంబని
నిర్ణయించెద వింతగాలంబయ్యు నంతరంగంబునం గంటుహంతు భక్తిమ
ఱంబావంతయు సంతరించనిపాపంబున మదనులాపంబులు భవదభిప్రా
యప్రవాహ ప్రదీపంబులై యున్న యవి యట్లుండ నిమ్మంతనుండివడగిడు
గనుపట్టిగొడిమెల కొడంబరచు వెడంగునుడుగులుమగుమని విడనాడినవిని
తనయు ననునయింపుచు మఱియునిట్లనియె॥ చ॥ విను బసవన్న విప్రులకు
వేదములంబదియారుకర్మముల్ । వినబడుగాననందొకటి లేకఱకు తక్షు
వగాకయుండజే । సిననతడగ్రజోత్తముడు జేయాపిం నీచుడు గానవానిజే।
సిననువిరోధమెశివ వశీకృతికిందలపోసిచూడుమా॥ సీ॥ మందిరుద్రగణంబు

నందిముఖంబాది నడువంగదగును పనయనమునకు । మనువు భృగుడు దైవ
మని తారకబ్రహ్మమయమైన ప్రణవంబుమంత్రమాత । వినుమట్లకాకపట్టిన
పాత్రమజుబుఱ్ఱ బెట్టినసూత్రముల్ భీమఫణులు । పాలాశదండంబుపద్మాక్షు
కోలెమ్ము పంచశిఖల్ జటాపంచకంబు॥ గీ॥ చారుకృష్ణాజినంబుగజాజినంబు।
కౌసలిమేధావిమన్మథభసితమిదిపి । నాకిట్టెఘాటనమునాటినటనగాని। వేరె
యొండనితలపకవినుకుమార॥ క॥ ఈవేషము బూనకభూ । దేవుడుగానే
రడెద్ది తెరగైనమహా । దేవునిభక్తికి వెలితియె। భావింపవుగాకబాలభావము
కతనన్॥ ఉ॥ కానకగన్నపట్టివని గ్రక్కునదికరణంబుసేయకి । మ్మైనో
డబాటుసేసినను మైకొననేరవునీవిధంబువై । ఘూరుసులించుకేనెరుగగ్రక్కు
ననిన్వేలిసేతురప్రసే । తోనాడగూడమాకులము గ్రుంగగజేసికొనంగబోలు
నే॥ క॥ కులదీపకుడగుతనయుడు । గలిగెన్మేలయ్యెననగగటకటకొడుకా।
కులనాశకుండవైమా । కులమునకున్ మొదలమొదలిగుద్దలికొంటే॥ వ॥ కా
వుననీభక్తియునీవుపడ్డట్లు పడుము కమ్మునబుట్టిన పట్టివి గావున వలసినంత
యువింతసేయకచెప్పితి మింతనుండి మాకునీకునుంబని లేదని నైష్ఠూర్యంబులు
దోపంబలికినవిని బసవండు దండ్రికిట్లనియె॥ చ॥ పలికెదు మాటిమాటికిని
బ్రాహ్మ్యము భక్తిపథంబుగామదిన్। దలచెదుగాక వేరెయొకదర్శనమయి
చను బ్రాహ్మ్యమందునం । దులగురుమంత్రదైవత విధుల్ పివిధంబులు ధ్యాన
ధారణా । కలనలు వేరెవేరె యటుగావున బ్రాహ్మ్యము భక్తిమార్గమే॥
సీ॥ గాయత్రికగ్నిముఖము బ్రహ్మశిరమాది రుద్రుండుశిఖమావరుండుహృది
యు । వసువులు ప్రాణాదివాయు పంచకమిలయోని వర్ణము దెల్పుదాని
గోత్ర । మరయసాంఖ్యాయనంబక్షరంబుల సంఖ్యయిరువదినాల్గు మూడె

సగుపాద । ములుకుత్తులాయుతలలు బాణసంఖ్యలునని చెప్పగా దెమియాయా
జ్ఞికమున॥ గీ॥ గానశివభక్తికిని బ్రాహ్మ్యగతికిసకల । కర్మములు వేరవేరె
యూగాదొ దైవ । మనగలేదెందునదియు సాంఖ్యాయనోక్తి । దానిసాం
ఖ్యాయనుడు జెప్పెదగ్గురుండు॥ గీ॥ తానుసాంఖ్యాయనమత ప్రధానకర్మ।
జడుడుతత్ప్రోచ్యమానవిశ్వస్వరూప । సహితబహు దేవతోపాస్తిసరణి
నైన । యట్టిగాయత్రిశివభక్తికనుమతంబె॥ వ॥ మఱియుప్రతిదిన కర్మా
నుసంధానంబగు గాయత్రీతంత్రంబునకు దైవంబులునాచారంబులు జపం
బులు విహితంబులుగావున సాక్షాన్మోక్షైక సాధనంబుగాదు వాదుడుగు
మాదియట్లుండనిమ్ము షడ్దర్శనాతీతంబగు నగజాధినాథు భక్తిమార్గంబు
వినుము (విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖ విశ్వతోబాహు) వని శ్రుతినుతింప
(నత్యతిష్ఠద్దశాంగుళం) బనశ్రుతుల నతిక్రమించి వెలుంగు ననాదిమధ్య నిధ
నంబు సచ్చిదానందకందంబగు శ్రీలింగమూర్తియే దైవంబట్టి జగజ్జెట్టి వేల్పు
తోరెంజేపట్టి కుంచంబుగావించుకొని తనుముట్టికొల్చినట్టిభక్తులకుముక్కం
టిమూర్తి కరతలామలకంబు సేయుచు (గురోరధికం) బనునిగమ వచనం
బుబొగడనెగడు సర్వాత్మస్వరూపుండు మాసహితసద్గురుండు మంత్రరా
జంబునంబరగు షడక్షరి యెమదీయమంత్రంబు జటాపటల భస్మరుద్రాక్ష
విభూతితత్త్వం బస్మదీయవేషంబు ఘనవైరి పటల విటపిపాటనపటునుధార
ధారాయమానమాని తాష్టాంగసంగతం బాత్మీయభక్తిపథంబెటదావర
ణపరిణతుజూచినంతనె సకలపాపక్షయంబును మోక్షాంగనాపరిణయం
బునునగు నిదిఫలప్రాప్తిమాత్రంబు యిటమీద లింగసేవనోత్కృష్ట నిశ్శేషఫ
లమిట్టిట్టని వాక్రువ్వందలంప దరముగాదుకావున జీవన్ముక్తికరంబగు

భక్తియు బ్రాహ్మణ్యంబు వేరుగాని యారెంటికి నైకమత్యంబు యుక్తంబుగా దలంపకుమా॥ గీ॥ కలవుపడ్డదర్శనములనగాధరిత్రి । గలసియుండువాకం డ్లాకండిల నెపుడును । గానశివదర్శనము వేరెఘనతకెక్క । గానిజగత్కర్మపాశసంగతముగాదు॥ క॥ రెండునుసమమనికొందరు । దుండగమున గ్రొవ్విపలుకుదురు దుర్మార్గుల్ । ఖండేందుధరునిభక్తుం । డొందును తముదొడుగనరకయూధమునబడుర॥ క॥ అనిశ్రుతులు మ్రోయువినరే । విని యునునబ్లెలపలుకవిప్రులకుదినం । బునుదినకరదిక్పాలక । వనజాసనముఖు గొల్వవలయుర వెలయన్॥ క॥ కడువడిబ్రాహ్మణ్యమునదు । విలియునుగొల్చి చిననుభక్తవిషయుడగుద్విజుం । డిలభక్తుండగుభక్తున । కలవడునెట్లద్విజత్వమరయగవలదే॥ గీ॥ చూతబీజంబుమహిపిత్తుజాతిదప్పి । వేముగానేరనటులనువినుముసహజ । లింగనిష్టుండు బ్రాహ్మణ్యసంగమాస । జేసిబహుదేవతాసేవజేసిచెడడు॥ చ॥ కులసతియట్లనిశ్చలనకుందల క్రిందగుభక్తియుక్తివి । పుర్లితెరగెన్న వేశ్యగతిబొంకుగనందిముఖాదికృత్యముల్ । సతిపియునీశువేషములు సన్నుతసీశ్వరమంత్రరాజముం । దెలిసియునేక నిష్టజననేరరు పౌరులపాపమెట్టిదో॥ క॥ ఇలువేల్పులనెడబాయుచు । బలువేల్పుల గొలువదమఱబాటినెవ్వాసో । దులశాపము ప్రేరేపగ । దరమేసత్పథమునొందదమనందముకుర॥ ఉ॥ మాకొడబాటుగాశృతి సమాహితమార్గము నిష్టజెప్పితిం । గాకభవత్సమాగమమెుకా నొకయప్పుడు నొల్లధాత్రిపై । కాకులువెంచినంతకలకంఠము కూయునెకావుకావనన్ । మీకునుమాకునేమిపని మిన్నకయుండుడు మీరుమీగతిన్॥ క॥ ఎకడిశితలిదంద్రులు । మీరెకడిబాంధవులు ధర్మహీనులునాకున్ । దిక్కను దెసయును నారయ

ముక్కంటిగణములెయితరమూర్ఖులనొల్లన్॥ క॥ పిన్నయ్యనాకుగకర్తయ్యా। చెన్నయ్యయు తండ్రితాత చేతమశంభుం। జెన్నుగగొల్చినభక్తుల। నన్నేలెడువారునాకునేడ్గడయయ్యా॥ వ॥ ఇట్టివిప్రత్వంబునకుం బట్టియాడెద రేని మీరుమీయంత నుండుండ మేను నాయంతనుండెదనని సహోదరి యగు నాగాంబయుదానును నచ్చోటనుండరాదని కదలియమందగమనం బున ఫణిహారిమందిరంబునకు నరులు వెరగంద నరుదెంచెనంత॥

బసవన్న పెండ్లిమహోత్సవము,

గీ॥ భాగినేయోపపన్నైనది దృష్టాగతుండు। మాదమాంబికాసయిదోదుమహితయశుడు। బిజ్జలాధీశుబండారిప్రీతిబసవ। ధీసుగనుగొనియాబలదేవమంత్రి॥ చ॥ భవికిదనూజనియ్యనని పట్టినసేమములెల్లనాతనూ। భవబసవన్నగైకొనినభాగ్యము బొమ్మనిమేనయల్లునిన్। సవినయభంగిబెండ్లికిసమ్మతిజేసితదాజ్ఞబట్టణ। స్థవరసుఖంబుగాశుభము సాటగబంపెనుషట్ఛిభృత్యులన్॥ వ॥ అట్లుచాటంబంచిన॥ సీ॥ కస్తూరివీధులగలయంగజల్లిరిముంగ్లముత్యాలముగ్గులిడిరి। పందిళ్లనూత్నరంభస్తంభముల్గట్టిరద్దముల్ దాపిరాడాడగలయ। బంగారుమేడలపైడికుండలు బెట్టిరందుకేతనములుపొందుపరచి। రంగడివిధులయందు క్రందుకొనంగతోరణంబులునిల్పిరూరవింగుల॥ గీ॥ శోభనోల్బణమైయున్న సుభగమైన। మందిరంబునలంకరింపంగజేసి। పరమమాహేశ్వరార్చనా పరవశాత్ము। డగుచుదనయాత్మ జనులతోనాడెనిట్లు॥ క॥ రండోడయులవేగమపి। ల్వెండెదురుననుండలెంకులోపలికిటతో। త్తెండనిపండినరతిని। ల్వెండనికూర్చుండజేయుడుత్సవయుతులై॥

గీ॥ సంభ్రమంబునజంగమస్వాములకును। సింహపీఠికలిడివారిశ్రీపదములు।
గడిగిపుష్పాంజలులొనర్చి గంధధూప। దీపికాదు లొసగిభక్తిదీటుకొనగ॥

వ॥ అమ్మహాత్ములకు విభూతివిడ్యంబులర్పించి వారిసమ్ముఖంబునను సమ్మదంబొదవ నాపురంబునంగలసకలకవిగాయక వందిమాగధనటనటీజనంబులంబిలుపించ వారలం దారతెరింగినతెరంగునం గోలాటంబు గోలాహలకేళికజోకలుజోకలంజెడకుండనడుపుచుండి కొండుగడశుద్ధసాళక సంకీర్ణంబులనాలాపంబులాపాదించి తాళమానంబులం జెవులకు జవులుపుట్టం బాడుచుండి రొకపట్టున నెచ్చరికపరాకుజేయు బాగుంభళాయని శబ్దాయమానంబుగానుగ్గడింపుచుండి రిట్లుభక్తులు హర్షయుక్తులై పేరోలగంబుండిన మఠోన॥ ఉ॥ భక్తిరసాభిషిక్తులయి పాడెడువారుబురాతనప్రథా। త్యక్తవిశేషగీతగతికుబ్బుచునుబ్బుచు నాడువారునా। ద్యోక్తులవైదికోక్తులనియున్నతిసన్నుతిసేయువారు। దద్భక్తులగొల్వగన్గొనిముదంబునమ్రొక్కుచుజొక్కువారలున్॥ క॥ ఈలీలనున్నభక్తుల। పాలికిబసవన్నవచ్చిపాదాంబువులన్। దేలిదుకూలయుగంబొగి। దాలిచిసితభసితదిగ్ధతనుడై పిదపన్॥ చ॥ నుదుటత్రిపుండ్రరేఖలు మనోహరలీలధరించియాదలన్। మదిముదముంబ్రసాదకుసుమంబుబుపూని శరీరయష్టిజె। న్నొదవగనక్షమాలికల నూనముగావహించిమీదగే। లివట్టకుమెత్తకంటె కటిలింగవసాయితమన్మలారమున్॥ క॥ ఆనందాశ్రులుదొరుగగ। మేనుసలోమాంచకముగమిన్నందగభ। క్తానూనపాదుకాతతి। దానంబేతనకుమిగులధన్యంబుగదా॥ వ॥ అనియొడయుల యడుగులపైబడి నమస్కరింపుచు తనయడుగులు వొడయ

బుగనకుండమడచి వెనుక చాచి పుడమినప్పళించి తొడలపై మోచేతులిడి మోడ్పుంగేలుతో కుంచితాంగుఁడై తనదొంటిరూపంబు దాల్చునోయనని మిషుండై భక్తులంజూచుచు భక్తిశృంగారసారంగతుండైయున్న బసవన్నంగన్నులారంజూచి యేచినగతి బలదేవదండనాయకుండిట్లనియె॥ ఉ॥ ధన్యుఁడనైతి దానని ముదంబుననెప్పుడు గంగమాంబయన్ । కన్యకఁదెచ్చి శంకరుగణంబులకుఁ బ్రణమిల్లఁజేసియా । మాన్యులయాజ్ఞ నా బసవ మంత్రికిఁ బెండ్లియొనర్చె నన్యసా । మాన్యము గాని లగ్నమున మానవతీతతి శోసలొల్కఁగన్॥ గీ॥ శంభుభక్తార్చన వివాహసత్క్రియలట । తదనుమతి యెదలపముహూర్తంబునట్టె । భక్తగణముల సత్కృపాబలమునటవి । చిత్రమదియనజనులువచించిరపుడు॥ అదియెట్టిదనిన॥ క॥ రక్కవమున బ్రహ్మాండము । లోక్కటమనుపంగ జెరపనూపినశరణు । లైక్కంతు రైఘనములుగా । దక్కనగ్రహానివహాచంద్ర తారాబలముల్॥ వ॥ అనియిట్లు భక్తజనంబులాడుచుండ బసవండునిండువేడ్క భక్తమండలి కభిమతార్థంబులొసంగి వసుధసాష్టాంగదండ ప్రణామంబులాచరించిలేచి ముకుళిత కరకమలుండగుచు మంజుభాషణములనిట్లనియె॥ శా॥ యిల్లీకప్పుడిసంగమేశ్వరము నందింపొంది

బసవేశ్వరుండునిజగురు దర్శనార్థంబు వెడలుట.

మాసద్గురుం । డెల్లప్డున్ వసియించు దత్పదయుగం బీక్షించి భావత్సద్భ । గ్వాల్లభ్యంబువహించు వాఁడననుచున్ గంగాంబకాత్మాగ్రజాల్ । సల్లాపంబులొనర్చుచున్ । వెనుచనన్ సంతుష్టుడైయేగగన్॥ ఇట్లరుగనరుగ॥ చ॥ బసవనమంత్రికన్నులకు బండువజేసెను దేశికేంద్రుడిం । పెసగవసించుపట్టణమహీశవిభూషణభక్తిభావనా । భ్యసనసమాగతాఖిల దిగంతవసద్భసి

తాక్షమాలికో । ల్లసదసమానజంగమ కులప్రతిపత్తియు యుక్తిభక్తినై॥ ఉ॥ ఎంతమహాత్మ్ముడో కొ- బసవేశ్వరుడాపురియోజనానగం।బంతటయుం డిరయుందలప దాసత్రినెమ్మదితత్వదద్వయో । చింతనుజిహ్వదల్ స్తుతిని జేరి చెరింపకయుండజేసిధీ । మంతులుగౌరవార్చన క్రమంబిదిబొమ్మని నిచ్చమె చ్చగన్॥ ఉ॥ అప్పురివైభవంబులు గులాధిపునంతటివానికైనవే । జెప్పశ క్యమన్నమరిజెప్పగవచ్చునె యేరులెల్లబూ । తాఃపరిపూర్ణులదుర్గిలు సురా దుర్గులుతద్ఘనుతెల్లభస్మపుం । గుప్పలుగోవులెల్ల సురగోవులు నందులుకో డె లన్నియున్॥ గీ॥ తరుచయంబెల్లరు ద్రాక్షతరుచయంబు। వనములెల్లకుసు మితోపవనములబల । లందఱును దేవతాసతులాడుమాట । లన్నియునుభ క్తిపరిభాషలాపురమున॥ ఉ॥ కల్లరియుంగృతఘ్నుడును గర్వియుగ్రోధియు దుర్మదాంధుడుం । బ్రల్లదుడుంబ్రహాసకుడు వ్రాత్యుడులోభియుగాగడీడు నుం । జల్లరవెట్టుదిమ్మరియు జారుడుజోరుడుజాడికోరునూ । రెల్లపరిభ్ర మింపనొకడేనియుగానబడండుతత్పురిన్॥ వ॥ అట్లొప్పుకప్పుడిసంగమేశ్వ రునకు భక్తులెదుర్కొనజని యద్దేవదేవు మందిరాళంబుననిలచి సాష్టాంగ దండ నమస్కారంబు లాచరించి సముచిత పురాణోక్తుల ప్రస్తుతించెన ప్పుడు॥ ఉ॥ పూర్వపు గౌరవా కృతియు పూర్వముగా ధరియించిశి ష్యద్ర । క్పర్వముగాగ నీశ్వరుడు గారము వెల్వడి వచ్చి భక్తిమై। నుర్విపయిన్వినమ్రుడయి యూరక యున్న కుమారు గౌగిటన్ । బర్వి నవేట్కజేర్చితద భంగురభక్తికిమెచ్చియిట్లనెన్॥ క॥ ఇచ్చకముగాటువిను మిటువచ్చుచుబోవుచు జరించువారలచేనీ । సచ్చరితమువినిసంతస । మచ్చు

పడన్దాల్తునహారవాసు బసవన్నా॥ సీ॥ గతకాలశివభక్తగణసమాశ్రిత
భక్తిమితిదప్పకుండగ మెలగుచున్న! భస్మరుద్రాక్షముల్ భక్తిదాల్చినవారి
శ్రీకంఠుగాజూడుమీకుమార । శూలిభక్తాళిదుశ్శీలంబుగన్నను మేలుగాఁగై
సుమీకొమార । శత్రులైనను లింగసంగతులైరేని మిత్రులుగా జూడుమీకు
మార॥ గీ॥ పట్టినట్టివ్రతంబులేపట్టునందు । నించుకయుజారనీకు మీకుమా
ర । భక్తులెడజాతిభేదంబుపట్టకునికి । మీరినట్టిపథంబునుమీరకుమార॥ క॥
ఆదిశివభక్తిపథమును । గాదనుదుర్జనులమృత్యుగతి బొరిగొనుమీ । వేదో
క్తభక్తిగతియు । మేదినిపైవెలయజేయుమీ బసవన్నా॥ ఉ॥ చేర్పకుమీ
మనంబు శివశేషముగాని పదార్థజాలమందుకం । దర్పునిబారిబారి పరనారు
ల మోములుగాంచికన్నుల । ల్లార్పకుమీశివైక శరణావళిలోపలవంచకత్వ
ముం । గూర్పకయుండుటేమిగుల గుర్వగుత్రోవసు మీకుమారకా॥ ఉ॥ మె
చ్చుగజంగమంబుగను మీననుగా బసవన్ననిత్యముం । దచ్చరణంబశేషమును
దత్వరతింగొనుమీనుతింపుమీ । తచ్చరితంబునావికకు ధన్యతజెందక మోస
బోకుమీ । చిచ్చరకంటిజోతికడ సేయునుబట్టినబాసదప్పినన్॥ క॥ ధీమ
ద్వరమునుమరువకు । మీమదినెడకడరదలపు నీమముసత్యం । బేమాత్రము
నెడపకుమీ । హేమాచలచాపు గొల్వుమీ బసవన్నా॥ క॥ అనిమృడుమ
ధురోక్తులతన । తనయుబ్రబోధించిన తడతని మ్రొక్కులుగై । కొనిగాగిట
జేర్చిముదం । బునగుడిలోజొచ్చితొంటి పొలుపుననుండెన్॥ ఉ॥ అప్పుడుజూ
చుచున్న జనులందరునచ్చరువందియాతడే । తప్పడుసంగమేశ్వరుడు దాన
తనూజునకాత్మమార్గముం । జొప్పడజెప్పిపోయిగుడిజొచ్చెను క్రమ్మరగాక

యున్నను । న్నిప్పురినీతపస్వి వసియింపగ గందుమె మాటలేటికిన్॥ సీ॥ సం
గమేశున కెంతసద్భక్తుఁడో బసవన్న సంయమి వేషమతి ముదమున । నచ్చు
గాఁ దాల్చి యరుదెంచి బోధించి యరుగునె క్రమ్మర నంగజారి । యడిగా
రణంబు గానభినుతింపగఁజూడ నరుదయ్యె పుణ్యులమైతిమిహామ । యట్టుం
డవలవ దాపుట్టువునకుఫలంబెల్లైనమనమున్న నేమిఫలము॥ గీ॥ నల్లపూఁబస
వన్నపిరాకివాహ । యవుర బసవయ్య లోకత్రయైకవంద్య । చాంగురే బసవే
శవిశాలకీర్తి । భళిర బసవకుమార సద్భక్తిసార॥ చ॥ వనరుహనేత్రినిచ్చి
యును వస్త్రముసంగియు బుత్రివండియు । న్జనకునిచెండియున్ శివుమనం
బలరించినతొల్లిభక్తులే । యనఘచరిత్రుఁడైన బసవన్న నిజస్థిరభక్తియుక్తి
మై । బనిగొనుచున్న వాఁడభవు బట్టకబైటనుండ చిత్రమో॥ చ॥ అనిగొని
యాడఁగా బసవ డగ్గుడిమంటపమధ్యభూమిభ । క్తనివహయుక్తుఁడై రతిత్రి
కాలముల గ్గురుమూర్తిఁగొల్చుచున్ । జనులశ్రుతిపుటంబులకు సారెకువిందు
వుగాఁగ బాడుచున్। దినములుబుచ్చుచుండెను సుధీజనముల్దను సన్నుతింపగన్
మహాస్రగ్ధర॥ బహిరంతఃపూర్ణభాస్వద్బసవసమభిదా ప్రాణలింగప్రసా
దా । వహపాత్రీభూతచేతో వశగతకరణ వ్యాహృతిధ్వస్తమోహా । ద్య
హితోద్యద్వ్యాప్తివాచావ్యసనమదవి కృత్యావిషట్కోశమేధా । మహిబా
హామాత్మజప్రేమ ముఖనిఖిలసన్మార్గవిఘ్నప్రపంచా॥ క॥ బసవేశము
ఖప్రమథ । ప్రస్ఫురమాహాత్మ్య యుక్తబసవపురాణా । ద్యశమశ్రీగ్రంధని
బం । ధసమంజసవాగ్విలాసనవ్యావ్యాసా॥ చామర॥ ధరాధరాత్మజాహృ
దీశ ధామకోమలాయశా । సురాసురర్షిగమ్యరమ్య శుద్ధబుద్ధిభూషణా । చ

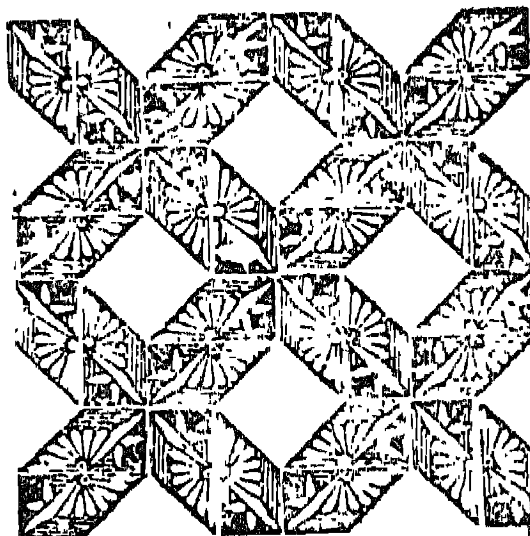
రాచరాత్మకప్రపంచ సౌఖ్యదుఃఖమగ్నతా । హరాహరా పదావతార
హారిభూరిసద్గుణా॥

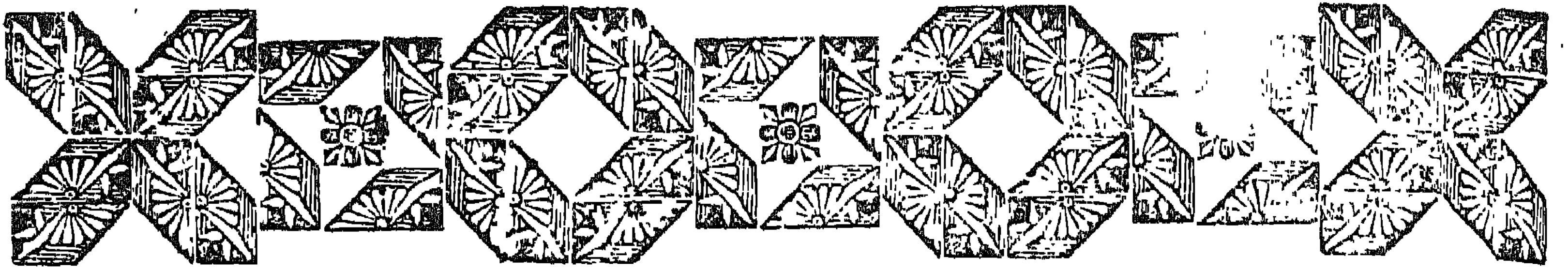
గద్య * ఇది శ్రీమత్పాలకురికి సోమేశ్వర ప్రసాదలబ్ధ
ప్రబంధనిబంధన శక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవ
నార్య సత్పుత్రకులపవిత్రసోమనామధేయ శివ
కవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబనుమహా
ప్రబంధంబునందు ప్రథమాశ్వాసము.

శ్రీసాంబసదాశివార్పణమస్తు.

శ్రీసదాశివాయనమః.

బసవపురాణము - ద్వితీయాశ్వాసము.

క॥ శ్రీమద్గురుకరనిర్మల । తామరసోద్భూత దేహదళిత విమోహా। ధీమద్వందితసుగుణ । స్తోమోజ్జ్వలపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమున్నుమీరుద్విపదగావించిన । బసవచరితమేను భవదనుజ్ఞ । బద్యహృద్యకావ్యభంగినానేర్చిన । యట్లువిన్నవింతునవధరింపు॥ మ॥ అటకళ్యాణపురంబునందుబల దేవామాత్యుఁడాత్మాత్మజం । బటుభక్తింబసవన్నకిచ్చ్యుబ్రమధుల్ భావంబులంగాంచియు । తటుటహర్షంబునబిల్వనంపజను శోకక్లేశంకరైక్యంబుబొం । దుటయున్బిజ్జలుడయ్యమాత్యమణిబంధుశ్రేణితోనిట్లనున్॥ మ॥ కలడామీబలదేవధీమణినధిఃకారంబు శాయంగన । త్యలఘుండాత్మజుడైననగ్రజనితుండైనన్ హితుండైననా । నలికస్థాపితహస్తులై పలికిరాత్మాధీశుతోదేవమా । బలదేవాత్మజ ప్రాణభర్తగల డొప్పంజెప్పిరప్పించినన్॥ శా॥ నీరాజ్యంబు సమస్తమున్నిలుప నిర్నిద్రప్రభావుండుదో । షారత్నంబగు మాదమాంబికత పస్సంతాన సస్యంబుగం । భీరోదారగుణుండువిద్విషవినిర్భేద్యుండు విద్యావయో । ధీరత్వోరునయాన్వితుండు బసవాధీశుండుపృథ్వీశ్వరా॥ గీ॥ ఆతనిమహాత్మ్యమింతింతయనగవశమె। సకలజనులునెఱుగగంగసంగమేశు।దనకుబ్రత్యక్షముగజేసికొనియెనతడు।దగుభవద్రా

బిజ్జలుడుబసవన్ననుబిల్వనంపుట.

జ్యమునకుబ్రధానుజేయు॥ చ॥ అనవినిసంతసిల్లిమను జాధిపుడాతనిదోడితేర

గాదనహితమంత్రిపం క్తిభటదంతిసమేతముగాగబస్వవా । రునుజనిసంగమేశ
శ్వరగురుప్రఘణంబునగాంచిదీర్ఘ దం । డనుతులు సేసినేర్పునవొడంబడనిట్లు
రమ్మహాత్ముతోన్॥మ॥పునరుద్భూతకరంబునైబరగు స్వర్గోపభోగంబులైనన్ మహా॥
త్మునకున్నీకొకలెక్క గాకునికి నేమున్నంగ కార్యంబయ । ట్లును గాకీశ్వర
భ క్తియు క్తిరుచికిన్ లోకోపభోగంబునై । చు నేయట్లయ్యాబరోపకారము
గుటం జూవేమదభ్యర్థనల్ ॥ఉ॥ కావునమామకప్రార్థనలుగైకొనిబిజ్జలురా
జ్యరక్షణం । బీవువహింపరాజు ధరయేలెడునన్వచనంబగానియం । గావ
లికెల్లనీనపతి వన్నియు నేటికి రాజ్యపూజ్యసం । భావనకెల్లనీయవినయపట్టై
డుకూటికిగర్తకర్తదా ॥ క॥ అనివిన్నవించుమంత్రుల । మనువుల జేకొనుటభ
క్తిమండలరక్షా । ర్థనిజాగమనంబునకది । యనుకూలమకాదలంచియుంద
రుగొలువన్ ॥ క॥ హరగణపరివృతుడైత । తరుణానృతవారిరాశిదాదే
లుచుసుం । దరగతిబసవామాత్యుం । డరుదెంచుచునుండసంతనకడన్న
వుడున్॥ ఉ॥ అంచలవారిచేబసవడంతటనింతటవచ్చురాకరో । మాంచ
సమేతులైవినిని జాలయమున్పురముంబరిష్కృయో । దంచితభూములై
చెలగునట్లుగజేసియలంకృతాంగుడై । పంచవిధోరువాద్యములు బాయ
కనుండగజేసెవెండియున్॥ ఉ॥ దంతిపదాతివీతి భటదండపతిప్రతివీరధీర
సా । మంతపురోహితప్రతతి మాగధగాయకయోధపాదసం। క్రాంతధ
రాతలంబదరగారతితో నెదురేగిగాంచియ । ల్లంతనవాహనంబుడిగియం
ఘ్రిచరుండయిపోయి ముందరన్॥ సీ॥ పరిహృతాహంకారుభక్తైకశృం
గారు విశ్వామరాకారు విబుధచారు । లోకవిస్తారునలోకానుసారు

జంగమగతవ్యాపారునమితసారు । లింగగంభీరుగతాంగవికారు విమల
వాచారుద్రిమలవిదూరు। విరహితసంసారువీరావతారు దేవాచలనిభధీరుఁ
బ్రపూరు ॥ గీ॥ గలితసంసారుభక్తికఘనమయూరు । దమదనూకార
భసితరుద్రాక్షుధారు । గుణగణాధారుదుష్కృతకుజకుఠారు । వ్యాఘ్రతోం
కారునిర్జితశ్రీకుమారు॥ క॥ శూరుంజారుగుణాలంకారున్వినయప్రచారుగ
తమోహారున్ । పారశివాచారుమహా । పారున్బిజ్జలుఁడుగాంచెబసవకు
మారుక॥ వ॥ కాంచియుఁడంచిత భక్తితాత్పర్య ప్రియపూర్వకంబుగాశ
త్యాలోపచారంబులునిర్వర్తించి సంతుష్టుంజేసి శట్నాయత్నంబుగాబ
ల్లినకట్టిముందరబెట్టి తనపట్టంపుటేనుగనై నాజగజట్టింబెట్టుకొనిమహాం
ధసింధురంబు లేడునూరు పంద్రెండులక్షల బలవత్పదాతులుగొలువవన్ని
ద్దరుప్రధానులకుం బెన్నుద్దిగావించి యశేషరాజ్యధురంధరుంజేసి మాన
సోల్లాసంబుతో వసుమతీశ బసవేశులు పురంబు బ్రవేశించి రాజమార్గం

బసవేశ్వరుల గజారూఢునింజేసి పురంబునకుఁదోడ్తెచ్చుట.

బునఁడ నడతెంచు నప్పుడు॥ రగడ॥ పుణ్యాంగనలును బురముల
గలిగిన - పణ్యాంగనలును బసవనిఁ గనుగొన - నలరుచు వచ్చుచున
తిశయమగుగతి-లలినాడుదు రాలాపములీగతి- వేడుక జెరపక విసవిసనన్ని
తిశగూడగరమ్మాకొమ్మరోపిమ్మట- కాలిదొసగుగాకమరలనేనన- నేలదొస
గునేనేవచ్చిననన-యెవ్వరురాకుండేజనె యెదనన - నవ్వనీవెంటగనచెదనే
వన-నేకతమొకతెవు నేగుమునీవన- నీకాళ్లనెనేసిదొనడ చెదనన, బతిగన్న
నునిమబరపడెయనవుడు-బరచినగతిబ డియెదనిప్పుడు - బసవనిజూడకపడ

తిరోహొనన-మసలకముసుగిడిమగువ రోరమ్మన-దోకొనిపోయినదోసమెయ
నుచును-పోకుముకలకయి పోలతిరోయనుచును-దిక్కులు జూడకతెరవర
మ్మనుచు-నెక్కడరవమేయంతి నీకనుచు-వీడెబసవను వెలదిరోయనుచును-
వాడెచూడుకులవర్ధనుడంచును - యిత్తరిసందడీయెందుగ బదనుచు-దత్తర
పడకవెతరుణిరమ్మనుచు-గంటి వెబసవునికమలాక్షీయన- గంటినెమోత్కు
ముగంటిగాకనుచు-జూచితి గదపదసుదతియటన్నను-జూచిచూచిపోసుం
దరియనుచును- మెచ్చికగనుగొనిమగుడెడివారలు- హెచ్చినకట్నములిచ్చెడి
వారలు- శ్రీమెరయగతమచెలులునుదామును - ప్రేమవిడియమర్పించెడివా
రును - నచటచ్చటపుష్పాంజలులిచ్చుచు - ప్రచురంబుగనారతులర్పించుచు-
సందడికోర్వకసౌధాగ్రంబుల - జెంది దర్శనములు జేయుజనంబులు - వీరు
వారనకకోటిజనింపగ - సారెకుబసవేశ్వరువినుతింపగ - రతినందొకసతి
ప్రౌఢిమవెలయగ - సతులకుదనచేసన్నలుదెలియగ - నలవడపంచమహా
వాద్యములును - లలిగొనజాంగుభళాయను జనులును - బోలయగముందట
బోకమొడిధీరులు - లలనసందికోలలపడిహరుటు - సరసతనాచేచకటటిబా
డుచు - నరదముపైకోలాటములాడుచు - నరుగువారుత్రిపురాంతకుకొలువు
న - నిరతమునాడెడునెలతలుచెలువున , బసిడిగీటలపాటలవారలు - పొ
సగచెలువులగుపురిగలనాతులు-జేరువబేరణిచెలగెడియింతులు - సౌరాష్ట్ర
మహేశ్వరగుడికాంతలు - నాడనాడనిలచాడెడిభామలు - గూడలిసంగ
యకొలువునశేమలు - ననయముమెలపుననాడెడుబోటులు - జనపతినాట
కశాలవధూటులు - బటువగుతేజులపౌజులపింగలి- జటులగతింజనుజనపతి
మంగలి - గరులనెక్కి-చనుగణమధ్యంబున - శిరమునకరములు జేర్చిప్రమో

కుఱ్ఱచును - దరుచుమాణిక్యపుతలుపులతోడను - కొరలుమృత్యుపుగోడుగుల
నీడను - నతమంత్రిశిరోనవరత్నంబుల - ప్రతిబింబముకలపాదనఖంబుల - మి
గులనొప్పగమీరినభద్రుని - జగతిబొగడదగుసాక్షాద్రుద్రుని - భక్తివిహీ
రునిబసవకుమారుని - భక్తిజూచితిరెబసవకుమారుని - ననవృషబసవనికం
దరుసమ్మతి - మునిమిడి మ్రొక్కఁగముద్దియయుక్కఱతె - యలనాగరోయిత
డేనందీశుడు - చలియయీతడెశివసంకాశుడు - మగువయితనినెమాదాం
బయుమును - మొగిఘనమగునోములచేబడసెను. - తెరవయితడెబలదేవ
చమూపతి - నెరిగూర్చిసయీనీలవేణిపతి - జలజాక్షితడె సంగయదేవుని-
బలుకగజేసెనుభవదవతారుని - సతియీతడెబిజ్జలుచేనప్రతి - హతముగ
మన్ననలందినసువ్రత - యీతనిగనుగొను టెకన్నులఫల - మీతనిబొగడు
టయేజిహ్వాకుఫల - మిట్టిమహాత్మునినిప్పుడుగంటిమి - పుట్టువుసఫలముబొం
దెనుమంటిమి - యనివినుతులుసేయగవించునరతి - ఘనపురవీథియుగడచి
యుఘూపతి -నగరిసమీపమునకునేతేరగ -జగతీతలపతిసంభ్రమమాడగ-
బరిమితపరివృతపరిజనధీరుని - భరితవిచారునిబసవకుమారుని - ననఘునిద
నభవనాంత[illegible]నగై - కొనిచనిమణిమయమగుపీఠికపై - నొప్పగనునిచి
యథోచితములుదగ - నొప్పరజేసెమహోన్నతిమీరగ - హస్తివాజివ
స్త్రాభరణములతి - నిస్తులభక్తినివేదించియుపతి-దనపన్నిద్దరుదండేశులకు
ను - ఘనునిగపట్టముగట్టివేడుకను - బసవునకిట్లనుబల్లహుండిపుల - ననదృ
శనారాజ్యమునకునాబల - పతులకునర్థప్రాణంబునకును - పతివైనన్ను
నుపాలింపుమునిను - నమ్మితిపేయు ననంబనిలేదని - బమ్మినవేడుకబలి
కెడునృపుగని - సకలమోక్షరక్షకుడగు సభవుని - కొశనినిబ్రోవగనొ

స్త్రీ చెంతపని - యొసగొరలేకీటు హొరగ గ్రోటికి - వెరచి బ్రతుకుటకు వేయుచు నేటికి - ధారుణీజనములు దగ చాలింపగ - సిద్ధి చేకుగని న్నేలింపగ - నసిబలి కిని సద్యుక్తిచూపిన - [illegible] నుమంగరమును [illegible] నిచ్చిన [illegible] గొనినరపతి పిరాము ప్రవిమలని - యొనకుడు శివభక్తాళిగురుడుకొన - జన[illegible]గ్రమటి కల్పెట్టుచును - నచుడిన విస్ఫురద్దైశ్వర్యకలుచుచు - నింకి లీలాసుబల నస - జంగమభక్తవశంబున వెలసెన్॥ క॥ ఆసదిగా గ్రణి బహుముగ । జ్యాప్తస్తుంప య్యాజంగమాసక్తకళా । బాసన్నశాదరణంబులు । బాస[illegible]గానుమాప్తి వీరభక్తిన్ యుక్తిన్॥ వ॥ అది యెట్టిదియనిన॥ గీ॥ కొలగి శివది[illegible]బ్రతి[illegible]బాసె యుబాస । భక్తులెల్ల శివుడనుభాసభక్త । జనుల సగుణ[illegible]కి జదుగుబాస । భక్తకులమొత్తి బలుకని బాసమరియు॥ గీ॥ భర్తనైన నడుస సిబ సభక్తు లమగు వర్ధంబు లెడపని యుట్టిబాస । భక్తు లెడపంచలా లేక బాసభక్తు । లేమి వేడిన నగిడకిచ్చుబాస॥ గీ॥ తలకులకొలం బిబలి కైనడుదబాస । పలికినట్టు లనడి పెడుబాస పలికి । బొంకి పోలి నైనాని బాస యేవంకనైన । జలముని పువ్వకజము బాస జనువునుచు॥ గీ॥ బాసపర సతి పృష్ఠి బడకుండు । బాసపరధన ముల దాస బడక యుండు । బాస పరనిందబొరయక బాసను[illegible] । బాసభర్గుని గొలిచెడ బాసనను॥ గీ॥ పరుల మార్గంబులొక పరిబలకకుండు । బాస పరసమయంబుల[illegible] । బాసపరవాదుల[illegible]బాస । భర్గ[illegible]వి[illegible]బాస [illegible]॥ గీ॥ [illegible] । బాసభక్తవసుంధ్యైన పరగుబాస । భక్తు[illegible]జంగ మహాలీల ప్రాణలింగంబు నటిబాస॥ గీ॥ పాపకుల వేదనొల్లని బాసభక్తి । ప్రముకి రేకుండెడు బాస మర్త్యమహత్త్మెన । భవులకి [illegible]బాస [illegible]భవాంది । బాధల కొపడకుండెడు బాసమతియు॥ గీ॥ ఇట్టి సువినయ[illegible]ని బాస । యమితశివభక్తిజరియించునట్టి బాస । వేదచోదితభక్తిసం[illegible]నంబు । [illegible]బునలరిచునట్టి బాస॥ క॥ శివ[illegible]బాస యయును శివ [illegible] చుండు సద్భాస శివ । విరహించగునట్టియు శివ । [illegible] సద్భాసమహిన్॥ క॥ పుట్టినబట్టిన వెనుకను । మెట్టిన సద్భాసబోధ [illegible] । యుక్తి వ్రతములన్నియుతుది । ముట్టింకెడి బాసకృషభ [illegible]త్రికిఘనన్॥ క॥ బసవేశ్వరు సచ్చరితము । బసవండే [illegible] పరమదుర్లంఘు । వశమా వాక్కున దలపగ । వసవగ్రీకృన కునలని యూనొకాదో॥ సీ॥ పికలొక

ట్టిగంభీరత వెట్టి సారార్థంబు ప్రోక్తజ్ఞానాగ్ని గాక । ప్రతినలు గుండ విశ్రుతభక్తి
గండడు వ్రతముల పెంట మేలిహితుల యింట । సత్యంబు కలను ప్రసాదంబు కొల
ను సత్కృత్యంబు తాపస సత్కృత్యమణిపు । వేదార్థముల పాటి విద్యలకును మేటి
నాదంబు కోటివిన సుముకీలు॥ గీ॥ శాంతిసంపద నెలవు విశ్వపతి నలవు । దాం
తికలిమి యనైశ్వరత్వంబు బలిమి । నీతికోట వివేకంబు నియతి తేట। దయ వసిం
చెడు నిల్లు భృత్యతతి జల్లు॥ గీ॥ మఱియు తత్వంబు జాగసన్నహము చేత । సాధు
సభ చెన్ను సత్ప్రత్యేకసరణి వెన్ను । బసవలింగంబు కేవలభక్తిమాత్రు । డనగ
రాదని యందరు నభినుతింప॥ చ॥ వినియొకొ యొకరు వ్రతంబు బట్టుకొని వేవేగ

శ్రీబసవేశ్వరదర్శనార్థము భక్తులరుదెంచుట.

చగేకేతెంచువా । రును దాబట్టిన నేమముల్ నడుపు నారూఢప్రతిజ్ఞుండితం। డ
నిదర్శింపగ వచ్చువారలు ప్రభావానూనసద్భక్తిభా । వన యోచు రాతెమటంచు
వచ్చు నిలసద్వైరాగ్యభాగ్యాఢ్యులున్॥ చ॥ బసవనమంత్రి చేతను సపర్యలు గై
కొను వేడ్క వచ్చు భ । క్తసముదయంబు నాథుని గాంచి మహాప్రసాదభక్తిగల్గి
నం । చసదృశలీల వచ్చె ఘనమహాత్ముండగు బసవేశ నామతి । ఘనసలిలమాడ
వచ్చుజనులద్ధరలోపల నెందు జూచినన్॥ సీ॥ కరితురగాందోళవరరథారూ
ఢులై వన్నెకెక్కు మకుటవర్ధనులను । నఖిలాంగసంగరుద్రాక్షముద్రితు
లును విరచితవస్త్రోపవేష్టితోరు । జాటజూటులును కతుకరస్థగళభాగయుక్త
మాంగప్రముఖోరుచారు । పదవి నంచలి మగ్ధబాలేందుశేఖరలును సన్నుతావృ
తులును సంయములును॥ గీ॥ సకలభావిపాకవర్జితాచారయుతులు । భవిస
హావాససంసర్గభాషణాది । విరహితులు నీశ్వరధ్యానవినుతులును । వసుధ
బసవన్న జూడంగ వచ్చువారు॥ క॥ లింగవిలీనేంద్రియులును । లింగాంగవివేక
యుతులు లీలాస్పృహనా । నాంగులు ననేకవేషులు । సంగమ బసవన్న జూడ జను
దెంచుచుండుల్॥ వ॥ శరదంతరంబ సంబంధసుస్థితియందు నునిచి నియమాదిక
నిష్టాపరులకు ప్రియవస్తుసందోహంబు లర్పించియుండ నిట్టిమించి వినువక
బసవండు సద్భక్తి రాజ్యస్థితిం జేయు సమయంబున॥ చ॥ రసవంతంబులు గాగ
నోధనపదార్థంబుల్ క్రియాలంబులన్ । బసవాధీశుడు బోనగా వెలుల నంపన్
భక్త్యముల్ గొంచువా । రసతీగేహములం దెయుండు విటమారధ్వంసిభక్తా
ళిసం । ఖ్యసహస్రంబులు నాల్గు తూరులననన్నంబెట్టువర్షంబుగన్॥ వ॥ అని
భక్తులాశ్చర్యంబు నొంది యానందింప రుద్రాక్షముద్రితులాది గాగల సకల

శశికళాధరుభక్తుల నిష్టార్థసంతుష్టులం జేయుచుండె నట్టిమెడ. చ॥ బసవకృపాకరోదరజపావనవిగ్రహుఁ డక్రూరాగమాం । బనుతుఁ డుభక్తియుక్తిపనవ్రాణపదంబగువాసుదేశికో । క్తసరణిపటక్షస్థలంబులు దప్పక యుండగసన్నుతస్వ్యుడై । వసుమతిలోన చెన్నబసవండను తింపగ నొప్పునెప్పుడున్॥ ఉ॥ లింగమయాఖిలాంగుడు రులింగ కతాత్మనుకప్రవృత్తిని । స్సంగుడుజంగమప్రియుడు సాంగుసౌభరణుండు సత్కృపా । సంగపటాంతరంగుడరివటులానికృంతనశాలిశీలుడు । తుంగపురాతనాచరణధుర్యుడవార్యుడు వేదవేదియున్॥ ఉ॥ త్యక్తశుభాశుభక్రియుడప్రాప్తపునర్భవవిభ్రముండుని । ర్లిక్తశివైక్యనుర్ముడరీకృతజంగమలింగభక్తిస । ద్భక్తకృతప్రమోదుడను భావిసఖా బసవేశదేశికా । సక్తమనస్కుడై యతనిసచ్చరణంబుల భక్తి నిత్యముఁ॥ క॥ సేవింపుచు కొనియాడుచు । భావింపుచు హర్షబాష్పపరివృతదృగ్గా । జీవుండై జీవగుణము । బోవిడిచి పరాత్మ నిష్ఠ బొంగుచునుండున్॥ క॥ సప్రాణలింగలింగియు । నత్యాప్తిద్విపయానీరదపుణియానో । బ్జప్రాదుర్భవదనుభవ । ధీప్రాప్తుండగుచు సన్నుతింపగ వెలయుఁ॥ వ॥ రమణపిపీలికావసచరద్భయనీతి నతిక్రమించికా । కమధురసఫలంబు గతిగ్రక్కున ముక్తత జెందిగౌరవాంఘ్రి మహీభక్తిపారహితకల్పితసుఖ్యాతమకప్రసాదభో । గమునసపారపక్వంబు నగ్రాలుచు సోలుచునుండె వెంటనేయుఁ॥ గీ॥ లింగసేవుడు ప్రాణంబు లింగబంగ । మత్ప్రపాదప్రపూరంబు నుశరీర । మమలతరభక్తికుసుమంబు హరగోసాను । భవసుఖంబు ఘనము చెన్నబసవన్నకును॥ క॥ శివునకు ప్రాణంబగుచును। సవిశేషత్రివిధశేషప్రదునియగుచుం । బ్రబవిమలజంగమభక్తికి । నివాసనగుచుఁ శుభైకనిలయంబు బసుదుఁ॥ వ॥ అతివాఙ్మానసశంభుతత్త్వగతి పర్యాలోచనాసక్తిని । శ్రుతునస్తోకవివేకుజన్నబసవేశ్రుంబ్రస్తుతింపంగనే । రితరంబేతదుదారభక్తివిధిస్వశ్రీదేశికేంద్రుండుద । త్ప్రతిభావైభవముంతడఁ చెలియుడుద్వాంతాత్మయోగంబునఁ॥ ఉ॥ గాయకకోటులున్నటులు గావ్యకళావిదులుఁరసజ్ఞులుఁ । న్యాయనయాదివాదులును సాంగకవేదతదాంత వేదులున్। ధీయుతమంత్రులుఁ బసవధీమణిగన్గొన గాగభూతలం। బాయతితోడదాడ్డగాడనన్యోననానుతికెక్కిమిక్కిలిఁ॥ వ॥ ఇట్లుభక్తులు సను దెంచుమార్గంబుల కస్తూరికలికిన విస్తారవితర్ధికలపై రంగుమీరరక్తోత్తముత్యంపు రంగవల్లుల బెడగును సుమశేఖరకుట మణిముక్తాఫలాదిభూషితతోరణస్తంభంబుల సంభా

న్నులం దొరుగ నానందదండప్రణా । మానీకంబులొనర్చి గద్గదగళుండై సన
న్నుతుల్ సేయుచున్ । నానాకారవిచిత్రరత్నరచనానర్ఘ్యోరుసింహాసనా । సీ
నుం జేసిన ప్రాభవాంచదుచిముంచి ప్రాంత దిక్చక్రమున్॥ సీ॥ ఒడలజీవముగల్గి
యును లేని హాని నెన్నడు గల్గియును వర్తనంబు లేని । వానిగన్నుల ప్రేవులైన
లువం బెడువాని లింగ మప్రాణమైనవాని । జేతనుండరుచిని చేష్టితంబగువాని
ఖ్యాతి లేకయు నతిఖ్యాతివాని । భావలమీఱిన పరమభావలవాని తలపులమీఱి
నతలపువాని॥ గీ॥ హీనగుణుడయ్యు గుణములనిచ్చువాని । ప్రణవయుతుడ
య్యు నేర్పడబరగువాని । ప్రభువు సద్భక్తియుక్తుడై బహువిధముల । బూజ జే
సెను బసవన్న బుధనుతుండు॥ క॥ లింగకతూర్యస్వనములు । నింగియు నేల
యును ముట్టినీరాజనము । ప్పొంగుచు నిచ్చి పురస్థుల । రంగుగ బంగారుపళ్లెరం
బిడియందున్॥ ఉ॥ పాయసముల్ పదార్థములు బప్పును నేనియు భక్ష్యలక్ష
లున్ । నేయును పిండివంటలును స్నిగ్ధపు దుగ్ధము బళ్లెరంబులో । జేయిడరాక
యుండ నెడ జేసి వెసన్ వసదొడ్డదొడ్డక । ళ్లాయతితోడ జేసి బసవన్న ప్రభూత్వ
ము చేతకియ్యగన్॥ గీ॥ నురియుచుండ జెయ్యి జేకళ్లు శూలపాణి । యందుకొని
యారగించినయట్ల ప్రభువు । బసవరాజయ్య జేకళ్లు మొసవమెసవ । నెల్లవారికి
వెఱగయ్యె నెట్టులనిన॥ క॥ లక్షయు నెనబదివేలును । లక్షణులగు జంగమంబు
లకు జేసిన భి । క్షాక్షయసంగ్రహమంతయు । నాక్షణమ భుజించు బసవదర్థిం
బెట్టన్॥ ఉ॥ దానికి నాత్మలో బసవదండవిభుండు దలంకకున్నదే । హానుష్ఠ
మోపహతము మహానతనర్పణ సేయబూనిత । ద్దీనిధిభక్తిపాత్రకనతిత్వరితం
బున భక్తియుక్తిసం । ధానపరాయణుండగుచు దానవసింపదలంచుమాత్ర
లోన్॥ చ॥ బసవనదండనాయకుని భక్తికి నిష్ఠకు నల్లమప్రభుం । డోసపగిమె
చ్చి భక్తతతి హాయనుచుంగొనియాడుచుండను । ల్లసదసదృక్కృపాలహరి
లాలితలోలకటాక్షవీక్షణ । ప్రసరణపాత్రు జేసికొని బాపు రెయంచు నుతించు
నీక్రియన్॥ గీ॥ బాపురా బసవన్న సద్భక్తపాల । బాపురా బసవన్న సద్భక్తి
లోల । నల్లప్రా బసవన్నయానందమూర్తి । నల్లప్రా బసవ శర్వరానవ్యకీర్తి॥
చ॥ అమృతమునందు జెల్లు విమలాకృతి నన్మణిగర్భమందుదీ । పము చెరుకం
దు సత్ఫలము బైడికి కమ్మనం బుచందన । ప్రము మనపుష్పవిత్రరువు రూపున జీ
వము బైడిబొమ్మ బ్రా । ణము జనియించునట్లు జననంబువహించి శివపుత్రశా॥
సీ॥ నాదు బసవదండనాథుండు బసవయ్య నాదిబసవయ్య సంఖ్యాతబసవ । భక్త

లబసవయ్యాప్రమథేంద్రబసవనముక్తీశబసవనాముద్దుబసవ । సంగమబసవ
ప్రసాదజంగమసద్భవనసత్యసమితబసవ । బండితబసవనాబండారిబస
వసౌభాగ్యంబుబసవసంపదలబసవ॥ గీ॥ సత్యయుతబసవనిత్యతత్వబసవ। సం
విదుజ్జ్వలబసవవృషభములబస । వధికజవనబసవధవళావధికబసవ । విష
ధరునిబసవబహువివేకబసవ॥ గీ॥ నందికేశ్వరబసవసానందబసవ । తత్వజ్ఞ
నములబసవతత్వజ్ఞబసవ । సిద్ధసాధ్యప్రసిద్ధప్రబుద్ధసిద్ధ । జనవినుతచర్యాసౌం
దర్యసారబసవ । క॥ బసవయ్యాబసవబసవన । బసవేశ్వరబసవరాజబసవ
కుమారా । బసవప్రభుండబసవన । ప్రస్తుతరనామాంకలింగభవభయభం
గా॥ క॥ ఒకతెల్లనూళ్లవస్త్రికి । నొడలెల్లనుగాళ్లుపారువుదకంబునకున్ । నొ
డలెల్లశిరముగాలికి । నొడలెల్లనుభక్తిమహామయోగిబసవునకున్॥ సీ॥ బస
వాయనినజాలుబాసలొండేటికి బశువులకైననుప్రబలుభక్తి । బసవాయనిన
జాలుబరికించిచూచినబశువులకైననుభక్తివొడము । బసవాయనెడిభక్తవరు
లజూచినమాత్ర బత్తులకైననుభక్తిపుట్టు । బసవాయనెడిభక్తవరులజేరుచు
జెంతమసలుజెంతువులకునెసగుభక్తి॥ గీ॥ బసవరోయన్న మాత్రబల్పులకు
లేల । నసమలోచనునకునైననలవుభక్తి । బసవరోయన్నజాలునెబ్భంగినైన।
గరళమైననునమృతంబుగాకయున్నె॥ క॥ బసవాయన్ననుకులిశము । కుసు
మంబౌవెన్నెలయునగుంగార్చిచ్చున్ । బసవన్నయనశాత్రవ। విసరంబును
నాప్తబంధువిసరముగాదె॥ వ॥ ఇట్టి లింగైక్యసౌఖ్య కేళిలోల యుక్తియు
జంగమ ప్రాణానుసంధానశక్తియును భక్తప్రసాదసంయోగోపభుక్తియు
త్రిభువనంబుల నితరులనున్న దేయని యనేకభంగుల ప్రభువభినుతింపుచుండ
బసవండసదృశభక్తియుక్తుండై భయోభయోభివందన సందోహంబుదండ
గాంచి నిటలతటఘటిత వికంకట పటుతరకరపుట విభ్రాజితుండై యాప్ర
భున్నుద్దేశించి॥ ఉ॥ భక్తజనావనప్రవణభావపరాపరశుద్ధభక్తికృ । న్ముక్తి
సతీసహాయశుభమూర్తీ సమస్తకళాబ్జశాంభవా । ప్రాక్తనభక్తజం
గమధరాధరసంగతశృంగవాసనా । రిక్తశరీరమగ్నతవరేణ్యాశరణ్యా దయా
పయోనిధీ॥ గీ॥ నీకునారగింపబెట్టనే నెంతవాడను । నయ్యహారునివనితనహర
దొల్లి । హరగణావళులకునను చు జేసినవిందు । చిట్టిగణముగాని మోనెట్టుల

గౌరీదేవిహరగణములకు నారగింపబెట్టుట.

నిన॥ శా॥ కైలాసంబునదొల్లిశంకరుఁడుశంకంగఁగరుల్గొల్వగా । శీలోలుండ

యియుండుచున్నయెడ వాళీకాసనస్తుత్యశ్రీ । శైలేంద్రాత్మజభక్తగణాళులు స్వకువాంఛఁ జవచ్చి వీక్షింపుచో । మ్రోలన్ సర్వగణంబులుఁ శివునిసాయూప్యాకృతింబొల్చుటఁ॥ క॥ త్రిణయయుండీతండనినుత । గ మదిగాని మని యగా లేకవిచా । రణమునగునగజ ప్రక్షి ప్రాప్తులై॥ సీ॥ సామజశరభోష్ట్ర శార్దూలముఖులును గుక్కుటవనచరగోముఖులును । మహిషాశ్వసారంగమార్జాలముఖులు గేసరివరాహవిహంగసర్పముఖులు । ద్విముఖచతుర్ముఖత్రిముఖైకముఖులు నవముఖపంచముఖసహస్రముఖులు । లంబోష్ఠలంబాత్మ లంబనాసికులును లంబోదరులఁ జలంబకర్ణు। గీ॥ లజగజాభీలకర్ణులవిజయకర్ణు । వీరఘంటనకర్ణు లేకకర్ణు । లోసయబాహులుముఖులుబాహుతనువులును । బాహుపాదులనిట్టులబాహుముఖులు॥ క॥ బహుకర్ణులుబహువర్ణులు । బహుబాహులుబహుపదులును బహురూపధరుల్ । బహుజిహ్వులునైనమహా । మహులలగనిమానసోద్యమానసయగుచుఁ॥ చ॥ అతులితనిజాకృతిఁ బొలుచు నాత్మపతింగని మ్రొక్కి వేడ్కనా। స్నుతులొనరించిసంహృతమనోభవతావకభృత్యకోటిస । న్నుతికిఁ కీర్తమానససమానసలీనశరీరులైరి త। త్ప్రతిభకు మెచ్చువచ్చెహరశర్గణకోటికి విందుపొందగన్॥ ఉ॥ పెట్టెదనంచుభక్తగణబృందమునందర జెట్టి జెప్పితా। నెట్టనసంటకేగిధరణీధ్రజయాత్మునకఁ మహావిభో । హట్టతలంబునందుసమధి కాతలదత్త్వములందుబందిరుల్ । వుట్టగజేసియబ్జభవ భూరిశరండచయంబభాండముల్॥ క॥ కావించివివిధబక్ష్యా । న్నాసలినిండంగఁ జేసియనుద్రుమసం। భావితఫలపల్లవములు । దావులుదోలకింపగాధరస్థలిదాల్చెన్॥ క॥ ఘృతదధిదుగ్ధాహారర । సస్రుతతిఘృతక్షీరదధిరసాలరసంబా । సతులని నదులము చెన్ సతివాసనగట్టిరసరసాయనచయముమున్॥ వ॥ మరియు చింతామణిసాయూప్తిత్యంతరంబుల ననంతపదార్థంబుల సూనంబులుగా నిమిడించి నిలిపి సురభి సురతరు బహుసహస్రజన నస్తానధూత నిజడటాక్షవీక్షణ విశేషమాత్రంబున విచిత్రతరవస్తుసంఘంబుల సంఖ్యలుగాను పాదించుచుండె నాసమయంబున॥ ఉ॥ ప్రమథగణాధిపుల్ప్రమథ బాలకనొక్క నిక్షిప్తయుంబగే । హిమునకునేగియోగిరమణాటమయు గామిరయజూచిరమ్మనా । హిమనగజాత్మజాంతికమహీస్థలికిన్ జనిబాలకుంస్వా । గమనినిమిత్తమున్ దెలుపగారిగణంబుఁదోడిదెమ్మనెఁ॥ ఉ॥ పోకలబోవుచున్ వరవుబోయెదనాకొనిపోవజా

అనా। మొకల నాయొకింత సయూకవిదీరగ నన్నునన్న। లోకశరణ్య బా
లునవిలోలుశివార్చన సేయ జేసి కూ। రాకులు నొంగిరస్వామి జయాజిజనా దు
లుదాను బెట్టగన్॥ చ॥ సరససరలింగపూజనము సన్నిహితార్థమయము సగోపనో।
త్కరముగలింగమూర్తికి సువిధానముతోడ సమర్పణంబు సే। సినాదిభాత్స్య
భోజ్యములు చిత్రవిధంబులు కల్లుమేరుభూ। ధరములయంతలంతలుగ బ్రాగ
యు డగ జేసి క్రొంగన్॥ చ॥ సకలపురాతనాంఘ్రికి జాలగ జేసి సయుంతె పస్తు।
సత్కృపాశివా హించుచున్న గొప్పదని స్వారి గండిప్రాణహా। యుసుకడు కేగి సిగాం
మహత్త్వముని వయొదంసువంచునూ। ఆకెలవాళ్ళిరయున్న కంథ్య జనాగ్రజు
డల్లసప్పుడున్॥ ఉ॥ చిట్టిగణంబుగౌరవవిశేషమునీకు నిచ్చినాను స్వామి॥ యట్టి
జిక్కెనమూనక గణాళిమహత్త్వ మెరుంగబోద। ట్టిటుసలేక నేవకులు సంతో
యుభీతినుతింపుచుండగా। దట్టను వెండియు స్త్రీ మహత్వ మునవునిను పూజ
సూన్యమున్॥ క॥ ఆసతగకిత్స్యకులునం। జాత్యాకమహాస్త్ర గీతిరసగ సాధ్య
మధురనే। గీతినుతింపగవస్తున। హాతీ నుమందము బోలిన యాగమునయునే॥
ఉ॥ అడుగుల జేయులక్షురులయాంధ్యులయాంధ్యులవెంచులక్షికుల్। ద్విజాలనే
మాదిసంయుతులు వేద్యవిధుల్ నిరవద్యులుత్తముల్। గజగజసింహములప్రతిమ
కాయులుసారురులు వీరు తెల్లడన్॥ ఉ॥ లింగశరీరసంభవులు లింగమయాంగులు
లింగసన్నుతుల్। లింగస స్మరణ లింగనిష్ఠులు లింగసుక్॥
లింగమహానుభావులు లింగసమృద్ధులు లింగ శాసనుల్। లింగగభీరమానసులు
లింగవినోదులు లింగసంగులున్॥ క॥ లింగావధాన హస్తులు। లింగాత్మసుఖై
కసంఖ్యలింగ ప్రాణులున్। లింగాభిమాన రూపులు। లింగవిహీనవిదూరులు ను
లింగప్రియులున్॥ క॥ సర్వసుబోధయుక్తులు। సర్వాధికులు సంప
త్పూర్ణుల్। సర్వజగత్కారణములు। వార్వ్యనేనన నేశ్రేయసులు వేరే॥
క॥ మత్కాయము తత్కాయము। తత్కాయము నాదు కాయ మిదనిన్॥
హృత్కమలంబునగత। త్సత్కారము సేయు మెప్పు సంభ్రమ మగన్॥ ఉ॥
ఈగణకోటి కుందోకని యిచ్చుచుబద్ధ నవాంఛభక్తిభావముల్। వేగము పుట్టుని
ల్చు జెవ విష్ణువిరించిబురందరాదులున్। జాగులబెట్టుచు డు ముదునొందుచునా
పూజింపజేతలె। కాగజయానసాగ సని గొనిపవిస్మయ మహాముదమందసన్॥

బసవేశ్వరులు సంగమేశ్వరునకు ల్లమప్రభువు స్తుతించుట.

క॥ ఏవానీకును భోజన। మానందము బెట్టబెట్టనేంతటివాడన్। ధీనిధిసత్తా

చితలిం । గానభావప్రభువయభవయగణితమహిమా॥ క॥ భావాతిగోచరు
లన । ధ్యానోపేతాంతరంగభవభయభంగా । కేవలమూర్తిన్సంగయ । దేవ
శరణుశరణు దేవదేవస్తుత్యా॥ క॥ అనిబసవడువినుతింపగ । ననిప్రభువానం
దముందివిపులకృపావా । ధినిమగ్నుజేసి స్వర్గా । వనీరుహముఖులతనియిం
టవరువృక్ష్యగుటన్॥ గీ॥ వరములియబోవకడమగావగచితనదు । సత్ప్రసా
దంబుకృపజేసిసంతతంబు । వలయునన్నట్టి వస్తువుల్ దలచుమాత్ర । వచ్చి
యుండటసిలువంగవరములొసగె॥ చ॥ పలికినమాటపాటియయి పాటిలబట్టి
సనున్నబంగరై । వెలుగగముట్టినన్బయలవేగనుయాకృతిదాల్పజేయ్యవే। ని
క్కడగాగమార్గాన్నినీలగళుఁ గెలువంగజంగమా । యలసడికోర్కె తెంగి
కనహితులసంపదలిచ్చుమచ్చికన్॥ వ॥ పరమాత్మవిచారణాభిదసుధాపా
థోధిలోఁజేర్చెదు । సంసారమాయామదమోహమత్సరతమః కాండంబుఖండిం
చెదు । గురదేవేంద్రియముఖ్యవైరిజయమున్గోప్యంబుగాజెప్పెద । స్వర
తాత్మ్యాత్మకుగాగ జెప్పెయుక్రియా పారీణుజేసెఁ బసవా॥ ఉ॥ అంతటమీదలిం
గమునుబ్రాణముసైక్యముబొందుసందువే । దాంతరహస్యవాక్యములనాబ
సవన్నకు జెప్పిసంతతా । భ్యంతరయోగలక్షణము లన్నియుజెప్పియుతాలకా
లవి । భ్రాంతినదల్చియంతరముబాహ్యములింగమయంబుకాదనున్॥ క॥ ఘన
తత్త్వాంబుధిలోపన । మనసునవరిగొండవై చిమర్దింపగనం । దునుదయమొం
దనశివత । త్త్వసుధామృతముఁ బొడముపలె నెఱిగింపన్॥ గీ॥ పుష్పముడియ
సీనునుంచినవిధమున । గప్పురమునస్నిగప్పినట్లు । వనధిలోనబడినవడగండ్ల
వానచం । దమునబసవడుండె దాను లేక॥ క॥ ప్రభువుచరిత్రముభక్తుల । సభ
లన్జదివినవిన్నసద్యశ్శ్రేయ । శ్శుభమనునులింగాంగసుఖా । నుభవంబులు

దొంగలు వంగకాయల లింగాలుగట్టుకొనివచ్చుట.

నిందునముదునుంజేకూరున్॥ సీ॥ వెండియునొక నాడు దండనాథుడు జంగమా
రాధనముసేయునవసరమున । దొంగలువచ్చి గావంగనూహించియులింగులా
తనిమంది రాంగణంబు । ద్రొక్కరాని సెట్టిగ । గ్రక్కున కొక కొంగుబిచించి
సటిమూసుడ్డలందు । వంగకాయలుజుట్టివలను గాధరియించిలింగసన్నిహితు
లజొచ్చి॥ గీ॥ బసవ రామాత్యుగనిభయభ్రాంతనొంద । సతడుగన్నులనవ్వి
మీకలుక లేల । లింగవంతులు గానియులింగులకును । శూలిభక్తులయుండ్లలజొ
రగవచ్చు॥ వ॥ కావున మీరందరు శివభక్తులు యింక నొండుశంకలుదక్కి గ్ర

కుర్కునగూర్చుండి శివార్చనలు దీర్చుకొనం డనిన నుల్లంబులు ఝల్లన నొండొరుల్ ముఖంబులు బెగడి చూచుకొనుచు పందిసబట్టజను రెంచి పందికెచికుర్కుట నరపి పంబోయి వెంచిన విధంబ య్యెగదా మనపాలిట దైవంబు యిట్టిచో నేని బ్రతుకుట లేకున్న చచ్చుటగాని మగుడి త్రోవ గాన మని కృతార్థులై కూర్చుండి॥ చ॥ సరసరలింగసన్నుతుల చాటున చేతులు సాగ నాచి ... ముఖ మున్న గ్రంధులు పదంపడి వీడిచి చూడనప్పు ... మున్న నహించెను వంగకాయలి । ధరబసవన్న భావ సముద్రగ ...

కుంచము శివాలయంబగుట.

ము జెప్ప నేటికిన్॥ ఉ॥ అట్టి దగాదె మున్ను వ్యవహారము బో ... ము । న్నట్టి శివాలయంబు గనబ్బకయుండుటదోటిప ర్తకున్ । ... జూడక భుజింపక వచ్చు నెయుంచు గుత్సతుల్ । ... నండవను సంభ్రమంబునన్॥ గీ॥ కొండగోగు దెచ్చి కుంచంబు బూజించి । ... కంతు పిగుడిగ ... । దోడి పెరికినట్లు దోడ్కొని ... । ... భక్తి యుక్తి క॥ జోహారు వెట్టి వలగొని । బేహారియు పిటక లర ... గుడు ... । హీహీ మామల్లనస । మ్మోహంబున కుంచమునకు ... జించెన్॥ ఉ॥ కుంచము గొంచుర ... తెనిగొల్చి భుజం చెను గంజగి టలున । ... చిగగొల్చు కుందమదిమల్లనయా కపియుకొరల్ వెసన్ । ... నిత్యదివశిక్కులు లింగమూర్తి దా । షించిన గంగ పీనుల ను ... ర్చ నొక్కులన్॥ క॥ చాకుకరలార సాక్షాత్ । శ్రీకంఠు ... లింగమూర్తి ... గజ । న్నెకుంచంబసనమ్మికగా । కన్నన్ని టురం ... గాక ... హోతున్॥ ... తోడ్డీయి ... నందరి । గొనిపోవగగానన య్యెగుడిశిఖరంబున్ । ... సాలంబు । ... సిల్చిన కుంచమ భవుమూర్తి వహించెన్॥ గీ॥ ... నున్నట్టి నాగహారు । గాంచి దూషకలౌదలల్ వ్రాచ్చి చనిరి । ... బల్లేశుడనగ వెలసె । నతడు బల్లేశు మల్లయ్య యనగ వెలసె॥ సీ॥ ...

భక్తుల యీశ్వరుని ప్రభావములు చూపుట.

గోటకోటండను నొక గొల్లమేక పెంటికయు తావ్రాడు ... । నను ... స్నియు ... పైబిదుకంగగనితం డ్రిక్కోపించి కాలదన్న । హరుదన్న దెట్టని ... డప్పిగొడ్డు ... విడచినదల ద్రెళ్ళిపడమిగూల । జనపుండరీకము స్తుతము ... ... దిల్లుగొట్టుం డ్రుసందతనికి॥ గీ॥ వరుస గైల ... సహమ్యోక వాటకొ ... ... రైకూలెనాకు ... రమ్ము లెదుర । విఘటనాపటుకీలయ్యు వింతయునని ।

మున్న పెంటికశివలింగమూర్తిగా జే॥ ఉ॥ బాపురె ప్రసన్నధీయుపరభావనజొ
న్నలరాశిలింగమై । యీపిప్రలందఱల్పరె మహేశ్వరభక్తులభావమీకజ। స్వా
వసదంబుగాఁ జెబసపన్న మహాన్నభక్తియుక్తిన । స్థానసతసగీ రుల్లిరిశు
భక్తులు నాఁబవిచిత్రమె త్తరిక॥ క॥ ఆపటశేసంబులనైనం। గప్పిలాంఛనము
పూనగామన్నసఫ । తద్రూపనగు మోక్షముశాశ్వ్యే । నపరిహాసేనయినవినం
గనువలదే॥ క॥ లచ్చునచ్చియవనగా । ముచ్చులనచ్చులుగ జేసి ముదమా
రఁ బ । ధోకృచ్చయుము వెసవారల । కిచ్చియని పెముజ్జగంబులెఱుఁగక సరగన్॥

జొన్నలరాశి ముత్యములగుట.

ఉ॥ జంగమలింగముకఁ దివసంబున నాబసవన్న యర్థిన । భ్యంగము నాచరిం
పసముయుంబున నచ్చటికేఁగఁ గాంచి మహా । లింగము మ్రుంగలన్ దినను లెక్కఁకు
ముక్తసమాత్రియుంపుముఖ । గ్గొందఁగఁ బెట్టినేమము జదర్థము నీకడకేఁగుదెంచి
తిక॥ క॥ పదివృట్టులను త్రియములు । గదలకనివ్వన్ననట్లు కానివ్వను మున్।
సదమలలింగవసాపత । సుదమున జేటట్టిదృష్టి ముంగిబరపన్॥ గీ॥ కట్టెను
టరాశిజ్వాసినయట్టిజొన్న । లన్నియును ముత్రియము లైనన్నలనగును । నట్లు
పదిపుట్లనుసంఖ్యయేలమెఱు । పలసినన్నియుఁ గొంచుపోవ్వలఘుచరిత॥ క॥
అనిబసవడువిజ్ఞాపన । మొనరించినజంగమయ్య యామహార్ఘమునందనవలసి
నన్నిపెట్టకల । గొనచని మెనుమందిరమునకున్ వసముత్రయున్॥ క॥ మొఱటద

మొఱటద వంకయ్య గారి కథ.

వంకయు నేనిమొదు । హరభక్తుఁగడు జంగమయ్య యొకండు । దుర్గతిన
డుశేయురుదే । రసదించి సదాహారపూజరాజన్భక్తిన్॥ గీ॥ అతసిచేబూ
జగైకొనియయ్యగాను । వంక సేయయ్యవినుముము ప్రతముదినము । నొక
మొదన్ఫబాలుబిల్వపత్రికయు లేక । లైంగికావసరంబు చెల్లదట్టుగాన॥ క॥ అ
రుసెంచినాడనీనం । దినమంగడైనసుమదీయ దేవార్చనకున్ । దొరకునొవస్తు
వనీవే । దొరకింపమినీకు మేము దొరకము బిదపన్॥ క॥ అనిహార భక్తుండ
య్యా । రనువేరొరునడుగనెను గ్రామాంతరమె । గనుగొనబాలింకమానె।
ట్లనియూహాపోహ జేయు నవసరమందున్॥ గీ॥ శంకతెల్లనుడిగివంకయ్య దమ
యింట । గొడ్డునందువట్టికొరటయందు । బాలుబత్తిరియును బడియుడునని
భక్త । గణము దలచికుండ గడిగి తెచ్చి॥ ఉ॥ దోహనమాచరింపనవ దుగ్ధము
దోఁపుభాండమైనన । వ్వ్యా నందుఁ గ్గగ యమాజిత సద్ధజిగుర్పబత్ర

ము । త్సాహముతోడగోసిపురసంహరుభక్తునకిచ్చెభక్తుడున్ । స్నేహితో భంగిలింగమునుసేవలజేల్చెజగద్ధితంబుగన్॥ ఉ॥ చెప్పికొనంగవృద్ధతతిచేగను వింటిముగానియిన్నిని । చొప్పునదృష్టిమాత్రమున జొన్నలువన్నెకునెక్కు ముత్యముల్ । గుప్పలుగాగజేసినయకుంఠితభక్తులగానమిద్ధరన్ । నిప్పురిని

సంగమేశుండు మాయవేషంబున బసవేశ్వరులను మూడవగన్ను వేడుట.

ట్లుజేసెబసవేశుడుయీశుడుగాడెచూడగన్॥ సీ॥ అనిభక్తమండలి హర్షించికొనియాడనట్టులబసవండునభవభక్త । సమితికోరినయట్లుసమకూర్చగా జూచిసంగమేశుండుబసవనిమంత్రి । వేషంగమదిలోన వేడుకబుట్టుటంజంగము భక్తిభూసంగదాల్చి । కడువేగమునవచ్చికొడగనిమూడవ కన్నుగలయని నమ్మగదలకన్న॥ గీ॥ సకలసామ్యతలింగవహాయకంబు । హస్తమునబట్టినెమ్మెరుగుననయ్యనీవు । మాయలచెనుకుంకీంటిదాయబట్టి । చూడుమన్నవికన్నులుతాలిమూడు॥ క॥ అననయ్యబసవండద్దము । గనుగొనిసరికామకుమండుగానగనపుడుం । దనుదానెసిగ్గుపడిపో । యినిరాకృతియగుచుబసవడిట్లనిపలికెన్॥ గీ॥ ఓడకోడకునిల్వమోరోరిసంగ । గటకటాయిట్టిపందలు గలరెయెందు । యెరగవేవన్నిసత్యాసహోశులిండ్ల । బిరుదుమాకిదనమగసన్నారులభంగి॥ సీ॥ తవనిధినిడువేడ సాంగయ్య [illegible] గతి [illegible] జీరనాల్లి । కనకవృష్టిపడగకరికాలుచుండాననడపింపబడిపంపుల్న బియ్యట్ల । గుండయ్యగతిగోంపిండప్రాయంబేసుస్వర్గాపవర్గాదిసౌఖ్యముల్ట్లి । భూతేశభక్తు [illegible] భుజియించిడించినయూప్రసాదముగల [illegible] రగింప॥ గీ॥ సట్టిసంపదగలగవగనంతకన్న । నధికసంపదగలదెనిన్నడిగికొనగ । నీవుసుఖినోటబిూభక్తసింహామెప్పుడు । మానకభవన్నియోగముల్బూనెగాదె॥ అదియట్లున్నను॥ సీ॥ అఖిలభక్తాత్మనికభిషేకమునరించునకడుమాకోటకోటయ్యగారు । కరకంతమిమాలకలపుష్పదంతాఖ్య డరదిపూజారికన్న [illegible] । డిట్టైగ [illegible] యుండిరేకవ్వాయు నమినందిదివ్వెలమర్చువాడు । [illegible] డోడయపక్కడభవసన్వేశయసరవంద్య॥ గీ॥ మలి [illegible] జంబేటమూర్తినికలడువాడు । ఘనుడుమాయోహింళయ్యవీఘుంటవాడు । ఆరతులవాడునగదసోమయ్యగారు । లింగవంటకొట్టులవాడు మరాళియయ్య॥ గీ॥ శూలిపడనీకునీవాడుచోళవిభుడు । వడి [illegible] డబాలను చిరుతొండనంబి । స్వామిశాసనమునది

మహాసంగళవ్వ । పల్లెమిడుహాడుకరికాలపాధికావుంసు॥ క॥ పరమేశ్వరమా
హేశాన్నయ । గరమరుసుగనెంచగరిగెకాపడివాడ్లో । గిరముల పగ్గసవర్త
డు । స్థిరమతి చెన్నగ్యాయమలగేహానుడు మీకున్॥ సీ॥ ఆరగింపగ బెట్టునదివీర
చోడవ్వయుడపంబుగాడు రేచయ్యగారు । పేరుబడ్డ ప్రసాదిబిబ్బబాచయ్య వై
ద్యుండుమీకనునమి త్తాండిగారు । జియ్యగారు కళ్ళి దేవయ్యమీ వెట్టిడు శర్వ
పురోహితుల్ సామవేది । గురుడు మీ పౌరాణికుడు మాయిభట్లుమీ హాస్యకరు
డుకళియంబగారు॥ గీ॥ ప్రభువవాగీశనయవారు పాత్రకుండు । వెండికపగా
జుశ్రీపతిబండితయ్య । బండితుఁడు మల్లికార్జున పండితయ్య । [illegible]యును వేణు
వాడుమామాదిరాజు॥ క॥ హరమీ [illegible] జ్ఞుడుమణ । కర్ర[illegible] దేవుడు గేశిరాజు
గరణముదండే । శ్వరుడు జగదేవుడు గణే । శ్వరుడు ప్రధానుండు ప్రభుడ సత్ప్ర
భుడభవా॥ క॥ ఇరవంతుడు గజసాహిణి । నెరి జెరమ [illegible] శ్వసాహిణియు
జోడపిభుం । డరతేరియోగిమరిప । ల్మ [illegible] నేకాంతంబువాడు మారామయ
యున్॥ సీ॥ గురుడబల్లహుండు మీకుం బెనసఖినంబి శంకర దాసి బట్టుఁ గాడు
దోరగా నేణాదిసాధుసు వెంకమంచయ్య సుంకిడు బంకేశుబంకవిభుడు । సురి
యచౌడయ్యమీసురియువ బైడునాతడిల గులచ్చిరియారు హేళగండు । మదనారి
శెద్దమహాదేవిమీదాదిమామంద్రబసవపతిమంత్రవాది॥ గీ॥ [illegible]భవమీసువిధాన
కళ్ళయ్యగారు । స్వామిశివరాత్రిసంకయ్య జాలవాడు । చెలిమికాడుభోగ
య్యదాసిందుదాస । మయ్యమీటచ్చు మాకిన్నరన్నగారు॥ గీ॥ మరియుమడి
వాలుమడివాలు మాదవిభుడు । నాధుడివిటీడు కడమునసంబినోట । వెల్లనిడు
వాడుగోదలమల్లవిభుడు । దండికుమ్మరి కుమ్మరగుండవిభుడు॥ గీ॥ దేవమీదేట
కాడు మా తెలుగుజొమ్మ । ఘనుడు హేళసూళ బ్రహ్మయ్య గమ్మరీడు । చండికీ
లారిచందేశ్వరుండు మీకు । గురుడబల్లేశు మల్లయ్య కొట్టుకర్త॥ క॥ కొట్టుగుక
రణము మీకున్ । గొట్టరుబాచయ్యగారు గోవులబిడుకున్ । నెట్టన మొరటద
వంకయ । ఘుట్టిగగోడగూచి పాలుగాచున్ మీకున్॥ వ॥ ఇట్లు సకలనియోగం
బులవారును మీకగలైయుండ నాకునేగొరంతయు లేదు నీదుమనంబున కయ్య
దియుం బ్రియంబైయుండు దానినిచ్చెద నడుగు మీయర్థంబు యథార్థంబు
బొందిన డెందంబు దల్లడిలిన బ్రక్కపల్లటిలనని యాగ్యానపి ప్రమథులానయని
య నేకప్రకారంబుల బసవండు సంపలోచను [illegible] గొనసరికొనసరి భక్తిపరవశుం
డై పలికె వెంక మమ్ము॥ సీ॥ [illegible]లహాట [illegible] కుస్తుకనగాక ఘటసున్న రాకాశిప

శైలుప్రాకమొదల । గౌరీవివాహంబుగానికాలంబున బ్రహ్మాండములు గాన్పబ
జనినాడు । యిరునాల్గుమూర్తులుయులమిదాల్చకతొల్లి హరివిధుల్ పుట్టని
యట్టియాడను । సత్వాదిగుణములజన్మించుటకునాది బుద్ధ్యాదిసృష్టికిపూర్వ
ముఁడను॥ గీ॥ యెన్నిచూడంగభక్తుఁడే నేనుబంట । కళవళించినబోనియ్యకాల
కంఠ । యనుచుహరుతోడమారుంకమాచరించి। విజయమొందెనుబసవయ్య

{ బిజ్జలరాజుకు బసవేశ్వరులు యీశ్వర ప్రభావంబు జూపుట. }

విశ్వమెరుఁగ॥ ఉ॥ పెండిియునొక్కనాఁడు పృథివీవరకొల్వున దండనాయకుం।
డుండుచునిర్నిమిత్తమునమోడకుమోడకుముంచు నేలపై । గుండువడంగబట్టు
గతిగొబ్బున జేతులుజాపజూచిభూ । మండలభర్తఁనవ్వియసమంజసవాక్కు
లనప్పుడిట్లనన్॥ గోరంతబూదిబూసిన । భోరునగొండంత వెట్టివాడమున
నెడివా । చారంభమునిజమయ్యెను । ధారుణినీయందుబసవ దండాధీశా॥
క॥ తలకెక్కినభక్తిరసము । నిలవంగానీకయిట్లు నిన్నేసేనునీ । కొలువెల్లి
జూచినగజే । తులురిత్తకురిత్తపొవు దురేమెవ్వరున్॥ క॥ జగదీశుడిట్లుప
పలుకగ । నగుచున్ బసవండునిజగుణస్తుతిదోషం। బగుననియూరకయుండిన।
నగుసభయసిపికెట్లునరపతితోడన్॥ క॥ త్రిపురాంతకేశుగుడితూ । రుపు
నాగ్రామడనుబురవిరోధికి నెలవై । కపిలేశ్వరమని వెలయుం । దపసియుకొండ
మ్మహేశునకుసద్భక్తిన్॥ గీ॥ పుడమి వెలయునన్నూరుపుట్లపాల । మిజ్జనం
బార్పగాలువమాటిక్కపాలు । వీధులెల్లంగపారంగవిపులభక్తి । సంఘిస్రసం
ఘుషణమునబంకమయ్యెనధిప॥ చ॥ ఆనగరంబులోఁ గధితయుమ్మోచుకాళివబో
యినోయనం । గానుతికెక్కుగొల్లసతికాలుధరాతలిజీరువారగా । నాంనెరి
పేసగ్రుక్క సవాయననిచాయిసాచియస్ద । మ్మాసిసినత్తినైకడవ మానుగ
బట్టిగూలకుండగన్॥ గీ॥ అనుచుగొల్లెతరూపంబునాస్థలంబు । బసవరాజ
య్యసేవినిబల్లహుండు । పిలిచితెప్పించియమగనాంభీరనారి । చెప్పెబసవ
య్యదనతోడజెప్పినట్లు॥ గీ॥ జెప్పియంతటబోకయానెలువతనదు । కాలిగొం
పిడొముజేతిపంకంబుజూపి । యీశునిమహత్త్యమునకిది యెంతపెద్ద । యెఱుఁగవే
శంభుభక్తులయుద్ధభక్తి॥ క॥ నపరమున్నరుపదిము । గ్గురలోమునుపస్నాద
గినగుణనిధీధరణిం । దినచిత్తంబులుడనగా । బనగుంగరకంతుభక్తి పరతం
త్రుండై॥ ఆ॥ ఆనమువానకాలమున దొక్కనమున । పుష్పపత్రములకుబో

యిట్లోసి । కొనుచువచ్చుచునుండిననిధితటమున । కాలుజారనేల గూలబోయి॥ క॥ విరులొకింకకుండబువ్వుల । కరడిగబడిలముగబట్టి కడువేగమునన్। స్థిరచిత్తంబుననాథా । శరణంబనుమాత్రభక్త శంభుడువృత్తైన్॥ వ॥ అవ్విధంబున బసవేశ్వరుం డుదుసులోనం బడకుండ నన్నుంబట్టెనని సభాసదులసమక్షంబున నాత్మవృత్తాంతము వెరుచరించి యింకనొకటి వినుమని యుదంచితవాక్యంబులనిట్లనియె॥ క॥ ఒకదినమున నొప్పొరలి । గతబోధమునసినచటిభ

సిద్ధరామకృతి మను భక్తప్రభావము.

క్తగణమెల్లనుభా । కకగోష్ఠినుండినచటకి । ధృతినప్పుడుసిద్ధరామ కృతివేతెంచెన్॥ క॥ ఏ తెంచినగనిసంతో । షాతిశయంబునుభక్తులత్యుద్ధతులైయెతెంచియాసనముపై । నాతనికూర్చుండజేసిప్రాంజలులగుచున్॥ గీ॥ వలికిట్లనియతనితోభక్తులెల్ల । విన్నపంబవధారువినేక సార । శుద్ధకవిమంత్రిట్కప్రసిద్ధకీర్తి । శుద్ధసద్గుణగణధామసిద్ధరామ॥ సీ॥ అభినవశ్రీగిరి యనునప్పురిమించిశ్రీమల్లికార్జునస్వామి దెచ్చి । యందుప్రతిష్ఠించి యాఖిలతీర్థంబులమూర్తిమంతంబులై మొలవజేసి । దివ్యకాంతారముల్ జేజల్లగజేసి సంయమీంద్రులలోనజరిగినవు । సేయించి రాడవుటీతపుదనన్నపానంబులుముట్టన్నందుమరియు॥ గీ॥ సహజమకుటంబునలినలోచనమునమర । నొండివినియునడచిన యడుగు గాన । రాకయుండగ నెరుగడములోకములయందునిమయోగమహాత్మ్యంబు నెగడబోగడ॥ ఉ॥ ఇంతమహాత్మునుపర మహత్వముత్వముబూజగ్గేసిపూ । జాంతమునందుయోగిక మహాత్మ్యమునంబ్రమథేంద్ర లోకమత్యంబులకేగితాత్వికమహానుభవాంబుధి చేలియాత్మలని। సంపసమందుమడిగిరిశా స్త్రలికిన్ జనుదెంతురెప్పుడున్॥ ఉ॥ ఇన్నినమన్ననొండుడుగ నాసెన్బసవేశ్వరుంసుభ । క్తావళిగోష్ఠియుండగ లడంబుదొలంగకయుండుప్రసు జే । వావిధుమౌళి మహితులాపలనున్నవాడో । లేడో పసనతిమ్మనవుడున్ విని యిట్లనుసిద్ధరామ డున్॥ ఉ॥ నేమున హోశుకొల్వనకునెజయాఘునడందు లేడొలయు । న్నాడొ మఱింగి వేడిరిసన్నుతుండునుచియంతయున్ । బోడినుజెప్పవారకపదె బోమెనలచును విన్నవించిన్వేడెమి గన్న దప్పగల వేలుపు రామని గేహ సీమకున్॥ వ॥ ఇ సిద్ధరాముండు శుద్ధ స్ఫటిక సభా సదనంబునుం బ్రమథ నివాసంబ

భక్తినిజరసంబున కైలాసంబునకుంజని తదగ్రంబున బాగ్గ్యగర్భనిర్మితం
బైన హర్మ్యాంతరంబున దేదీప్యమానంబగు సింహాసనంబుపై సునాసీనుం
డైయుండ ఖండశశిమండనుం గనుంగొన నప్పుడప్పరశాసను నింపగొలువు
గన్నులపండువై యుండె నదియెట్టులనిన॥ సీ॥ అజనాలబుద్ధమయూం తరజ్యో
తుజనిజగణప్రియయామ్యనీలరుద్రు । లీశానశర్వసర్వేశభగణనిభప్రకాశగా
రీశసురేశధన్య । వామదేవభవోద్భవబ్రహ్మఖండధరోగ్ర ధాతృహరుతాశవిధా
తృశివులు । లలిమహాతేజత్రిశూలాంకదంష్ట్రిలు నవ్యసహస్ర పినాకధరులు॥
గీ॥ వితరణార్చిష్మదుగ్రనివృత్తిపింగ । శాంతికర్తృసిద్ధిశుభమహాభిధాన । విష
ధరానంతసూక్ష్మాశ్వవృషభగమన । రత్నధరబభ్రులోహితప్రియాంగభక్తులు॥
సీ॥ క్షేమిమాశరగిరిపతి స్వామిసోమ్యాక్షులు పరిభయానకహరలహలవిహారు
లవ్యయవజ్రదంతాత్యంతశీఘ్రులు వటరుద్రసహవేశవజ్రధరులు । శంఖసం
యోక్తబంచశిఖివియోక్తబహుహారౌద్రబాధకగోపవాహను । లదలసహాం
గరోహితసాధ్యసహాసేశకాపాలధరసురేంగప్రభృతులు॥ గీ॥ చండచండీశవి
శ్వేశశాశ్వతాధ్వ । కేశనాకేశరుద్రవిద్యేశయుతు । పణాదిచతుష్టులుమొద
లైనప్రమథవరులు । శంభువిహ్వానమేతులై సరగగొలువ॥ క॥ శ్రీనందినంది
నాథమ । హానందవృషేంద్రగోముఖాశ్వాదిముఖుల్ । సానందదండపాణీ
శానులురుండాభరణులుశైలాభరణుల్॥ క॥ సర్వసుభద్రశదర్పక। సర్వజ్ఞస
మస్తలోకచయసంహృతిమ । త్సర్వాత్మవీరవీరక । శర్వధవళలోచనత్రిజట
ధూర్జటులుం॥ క॥ దారుకరేణుకలోకజ । యారభటులునిత్యమరులాంగ
నిజబలుల్ । భూరిబలనీలనిశ్శం । కారూఢాభిఖ్యులును మహాకాళగణుల్॥ సీ॥
ఉగ్రరూపులుసుశాంతోగ్రస్వరూపులువిశ్వరూపాద్భుతులువికటాంగు । విభు
ముఖమనుజకపీంద్రశరభముఖుల్ ద్విముఖచతుర్ముఖత్రిముఖముఖులు । వి
ముఖషడష్టపంచముఖులునవముఖానేకసహస్రసంఖ్యాకముఖులు । సితభూ
తివిమలాక్షుపిషభసుస్మరహరుల్ వ్యాఘ్య్యహారద్విత ప్రైశ్యహరులు॥ గీ॥ గరటి
సైంధవశాసనాలకర్ణవిజయ । కర్ణఘంటాభరణపరికర్ణపిశుల । కర్ణులాద్రి
నాగలయావిగలవ కేణ్యా । లంగజాంతకగొలువుననలరుచుండు॥ చ॥ సనకస
నందనాదిబహుసంయమిసంతతియుక్కచక్కనై । త్యాగివహాముక్కమొక్క
నమృతాశనజాటములొక్కచోటుసి । ద్ధనికరసాధ్యమూథమును దాన్వగణా
ఖానుబుయక్షరాక్షసా । దినిఖిలవగణమందగినదిక్కులుపుకిరాత భైరవా

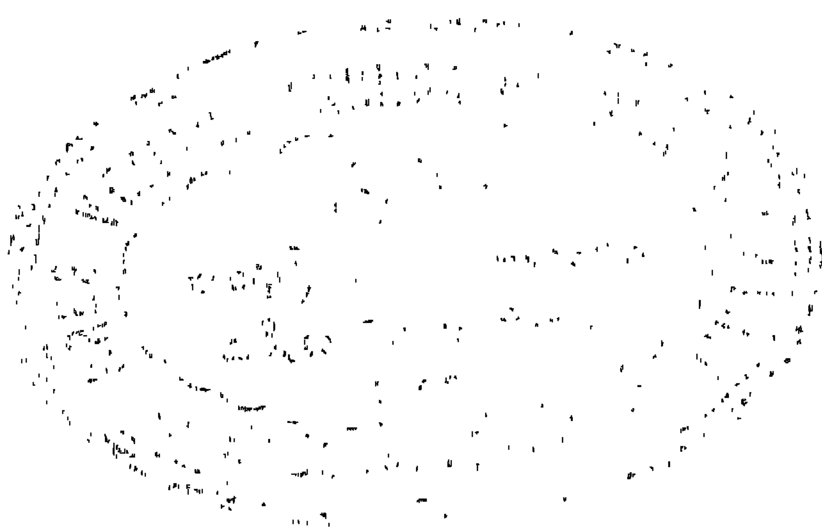
గన్॥ క॥ ఏకాదశాష్టనవసం । ఖ్యాకశ్రీరుద్రవసుకమలాంబుజగర్భుల్ । నాకప
శిఖియమనైరృతి । నాకివరుణమాతలిశ నరవాహనులున్॥ క॥ మతమవా
హనములపై । నమరంగానరుగుదెంచి యమ్మెయ్యెదెసలన్ । సమధికసద్భక్తిర
సా । క్రమనంబున నొకరినొకరు గదిసియుగొల్వన్॥ సీ॥ వృషమన్యవామదేవ
పవిత్రప్రాణులు కపిలకణ్వయగస్త్యకౌత్సమునులు । శ్వేతదధీచివశిష్ఠశౌన
కులును గౌతమకాత్యాయనసూతముఖులు । మాండవ్యసుబలమార్కండేయపుల
హులు శాండిల్యవత్సకుత్సప్రభృతులు । బాదరాయణభృగు బకదాల్భ్యపర్వ
తుల్ శాకల్యమౌద్గల్యకీర్తిమంతులు॥ గీ॥ భార్గవాంగిరసరోరుపభాండకానిల
దమైత్రేయకంకణచ్యవనగర్గ । బల్లికిశిలాదసౌపర్ణప్రబలనారద । దాత్రి
మైత్రావరుణపులస్త్యాదిమునులు॥ క॥ వెండియు జతుర్ద్గుండమున । తుండు
సుమంతమునిశతపరిజయునపౌల । స్త్యాదులు జైమినిసూర్యా । సుంద్రక
తువు నందపాలకసభగణ్యులుండన్॥ గీ॥ వీరలాదియైన వేదవేత్తలు మునుల్ । వే
దఘోషణముల వినుతిజేయ । గరుడసిద్ధసాధ్యగంధర్వయక్షులు । గానము
నకు వేళగాచియుండ॥ క॥ తుంబురునారదముఖ్యులు । చుంబితగానములనే
ర్పుజూపగ నంబా । బింబోష్ఠిసహితుండై । యంబాపతి దొడ్డకొలువునందుం
డంగన్॥ ఉ॥ మచ్చికసిద్ధరామయమిమాన్యుడవారితసత్ప్రచారుడై । యచ్చ
టికేగి యవ్విభువు నద్దిగ నుంగొని భక్తియుక్తుడై । మెచ్చుజనింపయొయ్యనన
మీపగతుండయి గేలుమోడ్చుచున్ । వచ్చితివిన్నపంబునకు నాకడకన్ గొని వి
న్నసన్నతిన్॥ ఉ॥ నావిని సిద్ధరామునిపినాకి కనుంగొని జెప్పుచున్నదే । వావసు
ధా స్థలింగ లభవత్పదభక్తులు మిమ్ము సన్నిధిం । బావనుడైన శ్రీబసవమంత్రిశి
ఖామణియున్నవాడొ తే । డ్రోవెస గాంచి రమ్మనవ్రుడుం జనుదెంచితినా నతివ్నా
సన్॥ క॥ ఆలోకంబన నేటికి । యీలోకంబనగ నేల యేలోకములన్ । మా
లోమాత్రపమధులలో । లీలాగతి నుండు బసవలింగము విను మా॥ క॥ గురులింగ
జంగమములం । దమలిప్పనిరంతరంబు నుండు బసవడి । ధ్ధరసిద్ధరామయా తని
యురవీక్షింపు మితనదు హృదయము దెరవన్॥ ఉ॥ శంభుహృదంతరాళమున
సత్యకరస్థలలింగమూర్తిసం । స్తంభితదృష్టియున్ సకలజంగమలింగపదాబ్జ
వందనా । రంభణలోలపక్షిణకరాంబురుహాంబుప్రమోదమీనదృ । క్సంభవ
దశ్రులున్ దరవికస్వరచక్షుము జెన్నుమీరగన్॥ క॥ పరమశివధ్యానసుఖాప్ర
రవశభావమున బద్ధపద్మాసనుడై । స్థిరమతి నున్న బసవనిం । బురహరుగణ

రాజిగాంచి పొంగి నుతింపన్॥ చ॥ అమరులహస్తపంకజసరోపలలంకరిదియుం
చి మ్రొక్కగా । హిమగిరిరాజకన్యకది నెంతయు నప్పుత మొంగ చుండన
య్యు లగుణాలవాలు బసవన్నను జెన్నుగ సిద్ధరామసం । గామితి కను దుగాం
చి ప్రమదాస్పదమానసుడవ్వైన దెవ్వడన్॥ క॥ గురుపరవిరక్తులన్ హిమ । ధర
సంభవ జూచి బసవదండాధిపుభా । సురమహిమను గంటి విగద । ధరణీశ్వర
సెదు నెట్టిధన్యులుగలరే॥ ఉ॥ ఏనన గానాదివృషభేంద్రుడన జను లెంచుమూ
ర్తుండను । మానినియేచయాటబ్రథమంబు శిలాదమునీంద్రపుత్రకం । దేనఖి
లంబు జెప్పితి సనీను దిసంశయము జ్జగింపన । చ్చానిప్పైనయీబసవను ప్రదేశం
పగభక్తమాత్రుడే॥ క॥ ఓ శిఖరిజ నీంబోటుల । కీసుడవగు నినెవ్వరు ప్రస్తలి
బసవా । ధీశుడను భక్తుడనై । యీశ బెసబా సిజంగమావలిగ ల్తున్॥ వ॥
వెండియు బండారుబసవన్న సన్నుతమహాత్మ్యంబును మహిమాధిక్యంబును
యోగవద్యాభిమానంబున నభివర్ణించెదను వంచెదనెన యుగని నాంయంతే
రాంతంబులు నీయంతరంగంబు నెరింగికను మీరందులోకపావనుండేను లో
కాధీశుండ నితండు సకలలోకోకాకుండే నఖిలలోకసంహారకుండ నితండు
భక్తరత్నభాండాగారంబేను భక్తవత్సలుండ నితండు భక్తజన ప్రాణపదంబే
ను భక్తైకదేహుండ నితండు భక్తిరాజు నేను ముక్తిరాజ మితండును భ
క్తిపట్టభద్రుండేను లింగపట్టభద్రుండ నితండు సచరాచర లోకాసికంబులం
జరయించు చరలింగంబేను నచరలింగంబు నితండు ద్విపంచ్యశంభుండేను గే
వలశంభుండ క్రమ్మర మమ్మునమ్మి నెమ్మి గొలచిన గాని భక్తిగలుగ దతనిం
దలంచిన విరక్తిముక్తి జనయిత్రి యగు భక్తియుక్తిగలుగు మఱియు ప్రాణ
దేహార్ధంబులు తద్భక్తజనంబులొసగం బోసంగం గైకొందు నేనతండు
ప్రాణదేహార్థంబులొడయ లడుగనడుగిడకె సమర్పించునొప్పున బసవాక్షర
త్రయం బెప్పుడుపఠియింపుచుండు నతని వదనసదనంబునందు మదియ్యాగణం
బులను నేనుం గదలకుండుదు మీదీనిక్కువంబు కంబుకంఠి నను మింకయుకా
దు॥ సీ॥ ఏధ్వనిమదిలోన నెసగు నెప్పుడు భక్తి యది యెల్ల బసవమహాత్మ్య గాదె।
మరువ కెవ్వడుమదిమమ్ము చ్చదలదు నాతండును బసవాంశజుండు గాదె । బరగ

నెవ్వనిమనంబరగుజంగమభక్తి యుతుడునబసవాభిమతుడుగాడె । భక్తిప
ట్టమునకుబసవేశ్వరుండకట-శక్తులుగలరెముజ్జగమునందు॥ గీ॥ సోమ్మగేశుణ
నామదినుండెనట్లు । యితడుసకలప్రమథగణహృదయబవవు । అందునెల్లన
నీరీతినలరియుండు। ననుచునగొనియాడునాబసవన్నజూచి॥ క॥ బసవామర్త్య
మునంభ । క్తసమూహంబులంతయభిమతంబేసంసా । రసుఖంబసవుడుశివ
హృద । యసదనమునవన్నబసవుడభవునకనియెన్॥ క॥ నగజేశ్వరబరికింప
గ । జగతిన్నందునకునైనసరిభక్తుడులే । డొగినేనచూచెభక్తుడ । నిగమో
క్తిన్భక్తులెల్లనేరూపగుటన్॥ క॥ శూలివినుమొకట-మనవివి। శాలకృపక్జం
గమప్రసాదాంబుధిలో । జేలుభవమువెలినేవను । మేలియపవర్గసుఖ
సమృద్ధులకెల్లన్॥ క॥ కావునక్రిమికీటకశునక । కావహభవకోట్లబుట్టునట్లుజే
సిభ । క్తావళిప్రసాదభోగం । బేవళంగలుగజేయు మేమియునొల్లన్॥ క॥
అనవుడునీశుడుగృపబస । వనిగనుగొనిసిద్ధరామవరునకుజూపక । గనివెర
గందుచుశివునకు । వినతుండైసిద్ధరామవిభుడిట్లనకున్॥ క॥ చనుదెంచియచటి
భక్తుల । కనుబసవనిమహిమసిద్ధగురుడతిభక్తిన్ । వినుతింపవింటినేననవి
మనవికాళవ్వసెప్పెవినబిజ్జండున్॥ క॥ పుడమిన్బసవనిమహిమకు । నడియా
లముగొంపిలోననడగులుజారన్ । బడుదునసిశంకదడవిన । బడలింగడుదూ
రముండట్టుటగాదె॥ క॥ అనిసంతసించికాళవ । కనుపమవస్త్రాభరణముల
ర్పించికడున్ । విననుంబుజేసియుండదు । వినసిట్లనిపలికెరాజువేడుకతోడన్॥
సీ॥ అవికాలాజాండతత్వాత్మకుండీశుండుగరసరోజంబునగదలకుండు । సర్వ
గతుండైనశర్వుభక్తులకునుసర్వగతత్వమపూర్వమెట్లు । సర్వమయుండైనశం
భుభక్తులకునుసర్వమయతసహజంబుకాదె । యణిమాదిసిద్ధులనతిదూరవి
జ్ఞానదూరశ్రవణములదూరదృష్టి॥ గీ॥ లభవుభక్తులకెంత శ్లాఘ్యంబటంచు।
సకలజనములుమ్రొక్కుచుసన్నుతింప । నల్లవోయనిబిజ్జలుడుల్లమలర।బసవ
నికినవ్యభూషణాంబరములొసగె॥ మహాస్రగ్ధర॥ త్రివిధాంగాసంగిరంగాత్రి
విధమలతమస్తీక్ష్ణభానూపమానా । త్రివిధోద్యచ్ఛైవదీక్షాదివిమలవిలసద్దివ్య
దేహప్రదత్తా । త్రివిధాశ్రీలింగవిసర స్థిరకరణగుణాధీనమేధావిభూతా।త్రి

విధాద్యాత్మాదినానా త్రిపుటవిలసనా దృష్టశిష్యప్రశిష్యా॥ ౯॥ అర్జితభక్త్యర్థోత్కర । వర్జితభవిబద్ధసకలవస్తుప్రసరసం । తర్జితభవశాత్రవధీ । నిర్జితమాహేంద్రజాలనిర్మలశీలా॥ స్రగ్విణి॥ సారవీరవ్రతాచారపారంగతా । దూరదూరోజ్ఝితాదుర్గతిప్రస్థితా । చారుకారుణ్యసంచారునేత్రాంచలా । ధీరతాధికృతాదిధాత్రీధరా॥

గద్య ✱ ఇది శ్రీమత్పాలకురికి సోమేశ్వర గురుప్రసాదలబ్ధ
ప్రబంధనిబంధన శక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవ
నార్య సత్పుత్త్రకులపవిత్ర సోమనామధేయ
శివకవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు ద్వితీయా
శ్వాసముసంపూర్ణము.

శ్రీసదాశివాయనమః.

బసవపురాణము-తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీరుద్రభక్తపాదాం । భోరుహచింతానితాంతభూరిస్వాంతా వీర
వ్రతసన్మార్గవి । హారా పాల్కురికిసోమనారాధ్యవరా॥ క॥ వెండియునొక్క
యెడబసవన । దండేశునిమంత్రివరులు దానునుధరణీ । మండలపతియునుమ

బసవని త్యాగమునోర్వక కొండెమంత్రులు రాజునకుం జెప్పుట.

తిభట । మండలికినిజిత్తమునరమనసిచ్చి నెపుడన్॥ క॥ ఒకపిలుజంగమవరుడంచ।
టికిధనకాంక్షమెయిగడువడింజనియావే । టికిసతియును నాట్లగ్గను । సకల
మునిమ్మనియడుగ బసవడత్యర్థిక॥ గీ॥ ఇచ్ఛధనమెల్ల పిటజంగమిచ్చమెచ్చ।దా
నిగనికొండిమంత్రులుదంత్రసహితు । లగుచుజని రాజుగాంచియిట్లనిరితమదు।
హస్తములుమస్తకమునచుహత్తుకొలిపి॥ ఉ॥ చెప్పకకొండెమానునుడు జెప్పక
యుండినద్రోహమానుమీ । జెప్పిన నుబ్బేసేనలకు జీవితముల్ బసవన్న దిద్దు
చో । నప్పుడుమిండజంగమొకడర్థము సర్వము వేడ నేరికిం । జెప్పక నిచ్చెదాస
చివశేఖరుతో బనిసాలుమాకికన్॥ క॥ అనితనమంత్రులు సెప్పిన । విని జనపతి
బసవమంత్రి వేగమె రావిం । చినగూఢకోపుడైమా । ధనమిటు చెప్పించునీబ్ర
ధానతసాలున్॥ క॥ దండింపరాదనుచునా । బండారముబాపుసేయ బాడి
యెనిన్నే । ముందుముపరధనమెల్లమ । టందురుమాధనముగానగ నగునే
నీకున్॥ క॥ మాసొమ్ముమాకునప్పన । జేసి వెసంజనుమటన్న జిరునవ్వుముఖో।
ల్లాసములన్ బాబసవం । డాసచివులు వినగనిట్టులనియెన్నృపతితోన్॥ మ॥ హర
సద్భక్తిసురాద్రిశైలమణిధేన్వాకుల్ సదాస్వీయమం । దిరమందుండగభక్త
దాసబడునే దీనాత్ముడై దోషకృ । త్పురికీయద్రవిణాళి కెందయినసుంభత్కుంభి
కుంభస్థమాం । సరసజ్ఞంబగుసింహశాబకము గ్రాసంబాసతో మేయునే॥ సీ॥
వెండియుదుగ్ధాబ్ధివిహరించుహంసంబు గోరునే పదియలనీరుద్రావ । సహ
కారఫలములాస్వాదించుకీరంబు దానాసబిల్వునే రేనుబండ్లు । రాకాసులజ్యో
త్స్నద్రావుజకోరంబుజీకటిద్రావనాసించుటెట్లు । లలితాబ్జగంధలోలంబగు
రోలంబమురుగునె బిప్పలిపిరులగడకు॥ గీ॥ బందిచను బాలుదిగిభడింభంబుగొన
ని । యట్లులింగసదర్థులయనుగలెక్క । నైననాకొకయలవియెయర్థనాధి
ప । యొప్పగించితినోడయులకొడయుడు॥ క॥ కాదేననువాదంబే। లాద

ప్యారికులమంగ్ర లంబిలిచివహాల్ । శోధింపుమా నీలెకరికు । జాతకదరిగినవా రేనుభక్తుడనెన్నృపా॥ శా॥ చాటుప్యాప్తృతిగూఢరోషమతియై సాంబాంతా డప్పట్టునక్ । వీటంగల్గినమర్త్యకోటులుడ నన్వీక్షింపుచుండన్ సిరా । ఘాటిప్రౌఢిమబెట్టెలంగిడి బీగంబుల్ దిగంద్రాగన । ప్పేటించిబెట్టినవా జేముల్ బోద లెవేవేలన్ ఘురాతీతమై॥ ఆశ్వాసం॥ మ॥ మధురాధీశుడు పాండ్యభర్తదనసన్యా న్యాత్మమంత్రిచే । నధికాంధకాంబు హాయాధక న్మైయానా పమున్న భేదుద్ధ ద్భృత్యులన్ । విధిపత్త్వాజ్యులచెప్పవాజులగోనంవిత్తంబులేదున్నమం । గ్రిధ రంగణ్ణిరనక్రతండముల వేదెప్పించె భూజానకి॥ క॥ ఎన్నికజూపగనా ఆ న్నియుజోక్రనయవారికశ్వముల య్యేం । బన్నగపరుభక్తులమహీ । మోన్న తికిచి వేమించి చోద్యమూహింపంగక్॥ క॥ అనిభక్తులుగొనియూనగ । విని బిజ్జల భూవిభుండువిస్మితుడగుచున్ । మానసిజహరునకు బసవం । డనిశరుడనివస్త్ర భూషణాదుల దెచ్చెక్॥ వ॥ వెండియు నద్ధరా . ండలేశుండు సంతసగోలు వా ల్లిపినుచుండ నింతనుండి మాబాడాసు బసవదండేశునకై గొంటెంచెప్పంపు జెప్పవా చెండికుక్కలు నాలికలువాలికలుంగాగోసి కొత్తసున్నంబుబూసి వేయించి యిసుమునోళ్ళంబోయింతుసని పలికి బహుమానంబుగావీడుగో ల్పనతంపును జననుతుండగుచు నిజగృహంబునకరిగెనంత॥ ఒకనాడు

{ విటజంగముడు దనలంజచే ప్రేరితుడై బసవనిభార్య
గట్టెడు పట్టుపుట్టంబడుగుట. }

క॥ విటజంగము । వికసితముఖలంజయింటవిహారింపుచుచే । టికిశ్రీబసవనిభా ర్యగ । రికిఘనము . జెగబరుపక్రియామనునదియున్॥ సీ॥ బసవరాజయ్యనగరికో సపలికిబోయి । యుతనిపట్టపు దేవిగంగాంబ చూచి । పుట్టముక్షించి పడి వేడుటట్టె బెట్టి । మకుడిచనూ దెంచిపలికె నిన్నాగువతోడ॥ శా॥ అశాంఠతేమని చెప్పరా నవిబుహా ముదయాన్యనచోద్యంబునే । సకాంలంబునుగాన స్టినసానం జే నేడు గంగా . బస । మ్యకాంఠయుంబు గంటిబావయిడుగన్ మాంరాడకిప్పించుదా॥ వృకాంతమా ంతకభక్తుడైనబసవాధీశుం డాదద్వస్త్రముక్ । క॥ హరిభక్తులచే నట్ట । లయుదుగనైకొన్న జంగము బుంటమునకి । త్తురసభ్యక వసనపిసరిం బ రయగనవివేరుపనుపనలవి చెమనవుక్॥ సీ॥ కెంజ వలియుజయురంజసవిహా రసత్పుంజంబుమణి పట్టు భూతిలకము । శ్రీవస్త్రయునుమహాచీనియుజీనియు భావజతిలకంబుబచ్చపట్టు । రాయశేఖరమును రాజవల్లభమును రాయవేషము

ముజటాలకపువన్నె । గండదలంబులను గావియసరిపట్టుహంసావళియుపీణా వలియును॥ గీ॥ గౌరగనయబసన్నక్షీరోదకమ్ముచంద్ర । రాగచంద్రాతపములు నురత్ననేత్ర । సాంధ్యరాగంబులును సంకు సన్నిలపడి । మురకతంబును బొబ్బట్టుమదరిశరధి సీ॥ శరరాగంబులును హేమంత్రవిభూషణంబును మాందోలి భూసతిమలయజసిరి । రుద్రతిలకమునురుద్రాక్షవన్నెయు కొలనిమేఘంబును వెలిసప్పు । సరిబంటు నెరిపట్టుసరిగమ్మి తెలిపట్టు పులిగోరుగుజ రాతి తెలుపునలుపు । దివ్యాంబరముహుత్తి దేవాంగముదగు రాగంబు కాంభోజ మేఘప్రభంబు॥ గీ॥ గజహాయావళులాది గాగలుగుచీర । తెన్నుమనవారు మున్నువేడినవిగలవు । గానిబసవయ్యగారలకాంత మేననున్న । సున్నతాంబరసమము రాదొకటియైన॥ క॥ అనితనచేటికచెప్పిన । వినియాసలు మోపలెత్తవేశ్యావిటునిం । జనిచేరియిట్లుపలుకున్ । ననువునుబ్రిచుచూను మొగంబునంపోకంగన్॥ శా॥ రమ్మానాయకనన్ను నీవెపుడునీప్రాణంబుప్రాణంబు గా । నమ్మంబల్కుదువవ్విధంబునిజమైనన్నేడునీవేగిపే । డెమ్మాలిబసవయ్యభార్యవసనం తేచాలుదేకుంటివా । పొమ్మింకన్నినుబిల్వనన్నవిటుడుం । బొద్యూతతాసంబునన్॥ చ॥ చనిబసవన్నగాంచివిటజంగమువర్యుడు శంకలేకనీ । వనరుహనేత్రమైమోలువవస్త్రము గావలెనిమ్ములెమ్మురా । వినిబసవయ్యయాసభకు పేగమమానినిబిల్వబంచియు । ట్లనుదనకాంతతోడనపరాభవమూర్తియగు పార్వతీశయై॥ క॥ పుట్టువుజాడ్యను నెరుగని । యట్టిమహాత్ముండుపుట్ట మడిగెనునిక నట్టిట్టనకనీవుగట్టిన । పుట్టంబిచ్చినసుమగుణబట్టనుతరుణీ॥ మ॥ అనుచుం బసవ్యోదకొంగుబట్టిబసవండాస్థానరంగంబునన్ । వనితాంగన్నమునూరిచీరలొసగన్ వామాక్షిబాపట్టెన । స్త్రీనికాయమ్ము హాళ్ళెవాంగబతి చీరల్ డూయుచూయుంగద । త్తనువల్లింబడిచాయమన్నగనిచోద్యంబందరంపందగన్॥ గీ॥ ఇట్లు నివ్వెరపడుచున్నయెల్లజనుల । గాంచి వెడనవ్వవేటుకజంగమయ్య తిండుబలికె నిదిచిత్రమేజగత్సూత్రసూత్ర । ధారివలగుశంభుసద్భక్తశక్తివినడు॥ చ॥ ఇదు గుడినాయినారిదనయిందునిభానచీరలొప్పియు । న్నొడ పులకిదెబల్లదుయుగ్మలినియ్యడెదాసజంగమం । బడిగినవ్యాదశాబ్దరవిశాంబరటుటైను మాణికంబుదన్ । నడిగిననీజమొన్నయుధరాధిపుడీశ్వరభక్తిమూర్తికిన్॥ వ॥ మరియు నిడుగుడిపెద్దాణియను త్రిభువనగణాగ్రణి దుకంపర దుర్భిక్షకాలంబులంజాటించి పాటించి పశ్యల్లలాటభక్తులకు ధనధాన్యంబులం గో

ల్లసిడవడై యుదియోనుం గాక మానకంబారుం డాత్మసంజాత సుంజులవైభ
వంబునం బెట్టి పూర్చునవసరంబున నొక్కయుసపరిత పసియొనిస కుసుమ
నయన చికురభారంబు జడలసంకునకు నంకతేకొ పేడినంగూడ దనక క్రొత్త
పె ట్లికూతుపు గొప్పకొప్పు చప్పుడుంగాకుండ నప్పుడు గోసి యాసంయు
మికినర్పింపఁడే యిదియెంత సిద్ధగాబిా యు తరంగంబున సంతరించి నుతిం
చదని త్రణకణాయమానంబుగాబలికి యొక్కపరిచేడవర్యా వచ్చి మచ్చ
కంటి యిచ్చినొచ్చనోయని పెనవ్వసనపసరంబులో దనకువలసినన్నియు
వలువలుం దనతలమోవున కలవరించికొనిచని తనవనితకిచ్చి మెచ్చెడసె
బసవదండాధీశు భక్తిసంపత్తిరతత్వగుణి మానంబనూనంబగుటకు కిచాని నిట
లతిటనయును భక్తులసురక్తింగొనియాడ గంగాంబ యంతఃపురంబునకరిగె

సూర్యాస్తమయవర్ణనం.

తదనంతరంబు॥ చ॥ బసవనదండనాయకునిభక్తిప్రభావిభవంబుసర్వధి । గ్వి
సరము నమ్నుమిన్నుగమ వేగమునన్ గబళింపసిగ్గునన్ । వసనుధ చుట్ట్యముండపి
రవారధిం బోపలద్రబెట్లెచాష్పృజే । ప్రసరముతోడఁగూడ నపరక్షితిభృ ద్దాటజేరె
మిత్రుడున్॥ ఉ॥ మిత్రుడుబోవబద్మనినివిాలితవైభవ మయ్యెనంతవా । దిత
మృదంగశంఖములు దేవగృహంబునమ్రోయశాంభవ । క్షేత్రపకీర్ణధూపహా
తకల్పితధూమపటనీలమేఘముల్ । ధాత్రితలంబుగప్పినసదస్తృత జీకటి ప్రోవుది
కుకూలన్॥ ఉ॥ త్యాగిశుసద్వృత్తు డైనబసవన్నకుమిన్నునుబట్టెరంబునకె । మోతు
వలకులోచనసమున్నతినారతులెత్తగాత్రిలో । కీతుణగమ్యులై వెలుగునిడ్డను
దీపికలంచు నార్యులు । తేప్రిక్షునసేనబికటిలె బెకకులురిక్కలుమింటఁ న
క్కటికే॥ గీ॥ గౌరిముమ్మచ్చనుమునుతూ దమండునరాకు । వగేయొజన్నంబు
ననువిరధద్రుచేత । పంచకరపొట్లబడిరిపరించిముత్యాలు । చోరజారులునరి కా
బ్ధిజోద్భవారు॥ క॥ వారివినుతించుకివలుపి । చారముభారంబునై పనాకవికి
శివా । ర్చారంభవర్ణనయసం । ధ్యారాగద్వర్ణనకుసుధాంతపోసగుకె॥ వ॥
ఇట్లు సంధ్యాపమయంబగుటయు భక్తుల భవార్చనాసక్తులై యుండుసమ
యంబున॥ చ॥ బసవనమంత్రిపంపునను బల్లవజంగమసంఘుపారిధితో । కుసుమసు
గంధధూపములనుగోకలునారు లుగొంచుమూకలై । యసప్పశలీలలంజరుక

ముగ్ధసంగయగారికథ.

లాటకుబోగనిలింగలీనమా । నసుడగుముగ్ధసంగయమనంబునసిట్లని సుంచెను

చుకొనుచు । దరలాక్షి జడలేల దాల్పవు నీవన్న సగము ప్రసాద పుష్పములకునిచి। సగమిట్లు దాల్చి ననన్నంగ్రు జడలుమై భసితంబు దాకునంబచ్చనగుచు । వీవున వ్రేలెడు వీక్షింపు మనిరత్న భూషిత కంఠ విభూషణములు॥ గీ॥ బదిలమైయుండగ ట్టినబచ్చ పట్టు । గొండియంబుల ముత్తెంబు గూడియున్న । హారి మలుతోరయు గుజటాభారమనుచు । మూర్ధమందని మొరగెనమ్ముగ్ధ నేర్పు॥ ఉ॥ ఇట్టి యపూర్వ లాంఛనము లెన్నియొ దాల్చిన దాన వేటికిం । గట్టవు గచ్చడంబు ననిమాని బలుక్ నభక్తదృష్టిన । మ్మట్టికె యుంట నంగము నుసుంగ బెడంగగు గచ్చడంబు నే గట్టి తి జూడుమంచు దన గట్టినబుట్ట ముఖా పెడిట్టదయె॥ గీ॥ ఇట్లు పసబోసపు చ్చిన యిందుముఖికి । బాహ్యలాంఛనయుక్తి కాబుద్ధి దెలిసి । శిష్యులెల్ల ముఖాబ్జ గుల వేరవిత్తు । చత్తలోదరి పాద పద్మముల కెరగి॥ క॥ సికరా పృథుక్తి నిమిందడు। ముక్కొ వెసక్ లేచి యొజ్జ నుదితొమణి నే । రోకరారహస్యమడుగ బెం । పె కిన హృదయము నవనితకిట్లని పలికెక్॥ ఉ॥ ఇంకభవస్మృతంబు కు నన్ను ఁ దేశి కంబెట్టి చర్యమి । సంతతస్త్రైవపోవం లజ్ఞవము నియ్యవలంచపంబను । ష్టింతు రుగోష్టి యెల్లపుడు జేయుదు నేన్వరితోడ గూడియు । ద్యంతము నాకు జెప్పను ననంగనసంగ దట్లనుస్॥ క॥ వినుమొదలవామ దేవు । డను యోగీశ్వరు ని చేతనంభికయీలాం । చన ముల వడసెం గావున । నన యము నాచార్యవరా ల గాత్మజమరి యుఁక్॥ సీ॥ ఏయింతిదపముండియీశ్వరు మెప్పించి మేనిలోపల సా మునుదానయ్యె । నేకాంతశక్తిచే నెల్ల లోకంబులు జైతన్యయుత ము లైజ రుగుచుండు । నేవరారోహ నింను శేఖరుచేత వేదాంగమాదుల విద్యలెరి గె। నేయా పాలకని రేచు భువనంబుల దెసబొమ్మరింల్లడై వెలుంగు॥ గీ॥ నట్టి జగదంబ నగధరమా పురంధ్రి । యస్మదీయాన్వయమునకు నాదికర్త । యుత్త లోదరి శీలమవని నమాము । చర్యవినుము బాహుగుల చక్రవర్తి॥ సీ॥ జన్న యాపులపాలు జలముముట్టక యుండ నష్టము భాగావశిష్టము గను । గిన యం దులోగర కుచెరకుక బ్బె పొడియొక చేరండు వోసిడించి । సులివేడి పదును నవలి కాత్మునకు నిచ్చి తప్పక నా ప్రసాదంబు గొందు । మటు గాక కందమూలాదులు ఫలపత్ర శాకంబుల యిననుజంగ ముముల॥ గీ॥ దెచ్చియిచ్చిన గైకొని దేవ దేవు కని సమర్పణ సేసి పిమ్మట భక్త । జనులయనుమతి గొంకు ముస్వప్నమందు । నె రుగ మన్నంబు మాత్రంబు నేమి జెప్ప॥ క॥ ఈమాత్ర మయినితలపకు। మీముగ్ధ డమగుట నెప్పు మెరసిన చింప । న్గామతిరతి పుట్టెదుమా । నేమంబులు పెకల

గలవృసీశే హగింతుఁక॥ సీ॥ తనమనోధనలుబ్ధతాదూనుస్త్రైగోష్ఠి మగ్నులైనగ్ను
లైనకితలగుచు । వతిఁకించుజంగమస్వాములసంగ బాయమెన్నడునవిసలు
కనేల । త్రైవలింగిణాభవార్చలనిందదాజంగ మూనాభావంబందయుపహారిహం
బు । నుందు నుగతి నాకునోడయులమూమనోవ కుర్రులుజంగమవశగతంబు॥
గీ॥ విదిమదీయప్రవర్తనమిదియలాంఛ । నంబుగౌరవగతినిర్ణయమును గరిమ ।
నిడియమాత్రవమింకవినుమిద్ధచరిత । నామకీసులువతిఁంచు ధామకముల॥
ఉ॥ శ్రీగిరికాంచికాశిగయసిద్ధవటంబరుణాచలంబు ప్ర । ధ్యాగముకాళహాస్తి
తిరుపంబలమున్ మొదలయిన పుణ్యభూ । భాగములందులోమిగులభవ్యతరం
బగుదక్షవాటికి । తాగను తాభలందు గణనాతిగలైన సియింతు రెస్పడున్॥
ఉ॥ నావినిముగ్ధసంగయమనంబు మిక్కిలిసంశ్లర్ప్యుల్లిరో । పావహాడొచుల
జేరుకనూడగ దాగోసిచన్నగంధమూ । ల్యావరులేర్చి శంకరసమర్చకునుద్యా
తుడైన్న గాతితె । మ్మావడి పెట్టె నా శివుని జ్జనమార్పగసద్వ్యాజపణ్యము
ల్॥ క॥ అవివిముమువలుకవినయ । వ్వనరుహముఖియాతనిమనసువచ్చినజాలుం
దనకేమనినగవుమొగం । బునదోపగసంభ్రమంబు వొడమినదయుతోన్॥ సీ॥
లీలమిగాళ్లపైవ్రేళ్ల గుచ్చులుగేలసవరించియారులసంధినిరికి । కుకుర్రుటాసన
మునగూర్చుండి ముంజేతి తొడవులు పైకిరాదొడిగికొనుచు । గోమయపిండ
బుగుడిచేతగబట్టించి మొదమజేతనుగిండిదొడిగిపట్టి । ముగ్ధసంగయగారిమం
దటిదికుర్రానసమార్జనమునసలుచదరమునను॥ గీ॥ దీర్చునుముత్యాలముగ్గులుదీర్చి
పసిడి । బిందియలనఘ్యాజపణ్యములవొందుపరచి । పడిగములువెట్టియర్ఘ్యా
దిపాత్రములిడి । దివియలనుగంబములమీదదీటుకొలిపి॥ ఉ॥ గంధముసత్క
తంబులనుగాంచనపత్రికబోడుగొల్పనా । గంధికయూధికాజలజకాంచన
పుష్పములేర్చిమాలికా । బంధములందమర్చి మణి పాత్రికలందుడధ్వీవ్య
హా । ణింపవవతుఁలారతులనించియుదంచితవాద్యఘోషముల్॥ క॥ ప్రమ
యగధూపావసరము । నేయించియనంతరంబ వనిజతను। స్థాయిదుర్భా
షణఘృణులుద్ధ । గాంతదీప్తులనువియ్యమందుచునుండన్॥ గీ॥ కనకపాత్రం
బులోబచ్చగర్పూరంబు । గుంపుగాబోసిశిఖలవులొల్కలిపితనదు । మృదులకర
ములధరియించిమదనవైరి । కతివనీరాంజనములిచ్చునవసరమున॥ చ॥ మలహా
రుడయ్యెశంకరుడుమామక కార్యకలంకశంకలం । దలగగజేయలేడు తలబా
ల్చియునీతనిమౌళిబాసిభ । క్తులసదపంక్తిసోకననదోషుడనాడు నటంచువ

చ్చెనా । జలరుహవైరిదూర్చున వెసంబొడసూపె వనం [illegible] బున॥ చా॥ బ [illegible]
నిసద్యశశ్చటలో ఫాలవిలోచనుభస్మదిగ్ధకా । [illegible]
గజమర్దనునట్టహాసకాం । తిసముదయంబొ [illegible] జగతీ [illegible] యునంగ
నా । కసమునబండు వెన్నెలలుగన్నులబండువయా [illegible] ॥ గీ॥ ఇంతి
యాముగ్ధసంగయుసంతసిల్ల । నిత్య [illegible] । వనమ
మేళంబుసతులనందరినుబిలచి । పలికెప్రత్యేకభ [illegible] ॥ సీ॥ ఈ
కర్మమహాదేవిగ్రహుర్తనమద్దెళగట్టుక [illegible] । [illegible]
పరిపాటెదప్పకయుండకాహళిపూరింపగడుగునీవు । [illegible] శివ్వ
యుగూడిచుకిరులై నిలువుఁడు మురువు [illegible] । [illegible] సట్టుము
నాళ । కోల్వాయింపగుడ్డవ్వ [illegible] ॥ గీ॥ [illegible]
సంగుదాసుమహేశ్వరకింకరిమురు । [illegible] నా
రతులమేళగింపుడీయతివలారా॥ క॥ ఏ [illegible] । [illegible] టింతు
గానిగ్రహ్మన దెరలో । గీతంబుజరిపియాన్చటు । [illegible]
మోదమునన్॥ క॥ తెరవలు తెరవప్పి [illegible] । [illegible]
మీరం । దరుముగ్ధసంగవిభుమం । [illegible] ॥
వ॥ అనినవిని యన్నాత్తకాశినులు గట్టు [illegible] బ్రవ
ర్తింపుచున్నెడ నురుములయొరుప్పం [illegible] బాగు
లును మొగనాళి పిసాళితనంబును దం [illegible]
తులును సంధానంబుగావించికొను [illegible] యుభా
వంబు ఝూంకళి చునుఝుంకళియును [illegible]
మున్నుగా నెన్నంగల లాసాంగంబుల [illegible] బులున
లవుచుండ నాముగ్ధసంగయు [illegible]
లింగార్చనంబు సాంగంబుగాఁజేసెనంత॥ ఉ॥ [illegible] ధూర్జ
టిభక్తిపదాంబుసేవమే । నెల్లను [illegible] కోటమీ
లిట్లుప్రసాదసేవమితిలేకసదాతి [illegible] । [illegible] నతోజ
నుదెంచినలీలహేళియరుణ్॥ గీ॥ [illegible] । ముగ్ధ
సంగయ్యకొటాజు గులముక్కు [illegible] । [illegible] డాజె
ర్యుదనలం జెరుకమిట్లునిగ్గు బడక॥ చ॥ [illegible]
[illegible] । కలవియె [illegible]

గులదోలి మేనశంకరునిగొల్వకయుండినమర్త్యగాండ్లకే । లలవడునిట్టిలంజెరు
కమూఁడెడివేడుక లెన్నిబూడగన్॥ క॥ నీవునునటనావెంట । నావ్రైతవిగాని
రాత్రినాలుగుజాములం । గేవలసుఖానుభవమం। దేవర్తింపనెతలంపనీవున్నే
నుకన్॥ గీ॥ నీపురానని బసవన్న నిన్నుమరవ । యేచలంచితిజాలంజయుంటరా
త్రి । ... ట్టియున్నినాళ్ల ... కు । నిట్లులంజెరుకము సేయనెరుగ
నైతి। చ॥ ఎనపకరేయుబనింబగలు నన్నియుగంబులలంజ ... నై । వడసితి జెప్ప
మాన్పనిభక్తియు జంగమలింగభక్తియుం । దడయకసేయునీకతననాకును
లంజెరుకంబు సేయగా । నోడబడెజిత్తవృత్తియికనున్న ... సౌఖ్యముదీనిబోల
గన్॥ సీ॥ బసవన్న వినుమేనుబాల్యమునాఁడగను శ్రీగిరిగుహాంతరములందిరుగుచుం
డి । నీరంధ్రకదళీవనీమధ్యములనిబిడాసబిల్వవనీనివాసములను । గందునేన
రకాలగన్నునానలికాన గన్నులుగలమహాగణవరులను । గందునొకటానినైన
ముంచుసకలంగానమిట్టిలాంఛనధారినెందు జెప్ప॥ గీ॥ బాలతమెసెల్లబచ్చనిబూ
తిప్రాంత । ... నెల్లరుద్రాక్షసరులు। వెలదికురులెల్లబచ్చనైవ్రేలు
జడలు । ... లెల్లబోదిగనగచ్చడంబు॥ క॥ ఆవేషంబావైభవ । మావై
రాగ్యంబుదనకదానవలదుపనుల్ । గావింపుచుండుదయయుం । దేవానులునట్టి
వారనిజముహింపక్॥ వ॥ అని వెండియు ... మాహాత్మ్యంబు శివుండెవా
రుంగుననని ... లాంఛనంబులుంగొనియాడుచు నచటి ... సమిండతనంబు ఘ
నంబు ... సంగయ్యనుందస్సకజూచి ... యెట్టెట్టుయనిమగుడ
నడిగి ... జంగమతెంపం బోకరోకరిచేతులుచరచి ... లునొవ్వనవ్వుచుం
డెరప్పుడు॥ చ॥ ... శివన్ను మోముసకు మోహానలీలలనీనుచుండగా। బస
వ ... సంగవిభుభావవిశుద్ధికితోషితాత్ముడై । యసదృశభాతి జెన్నబసవ
న్న ... యిట్టిమార్గ్యము । వసుమతిలోన నెవ్వరికి వర్ణన సేయగవచ్చు
నెచ్చగన్॥ క॥ కన ... తుగనియన్నా । జెరుగనిమార్గలమభక్తులిలవనిబసవం
డ ... తిబలుగాపిని। ... చెన్నబసవన్న ... ॥ గీ॥ ముక్కో
కర ... సేవ । చన్నబ ... శరణులందు । నిట్టిమా ము
గ్గబుగల ... నైన । ననుచుబసవన్న చెన్నబసవనజూచి॥ క॥ చెప్ప హా
దొడగెభక్తిరసం । బుప్పలసుమార్గభక్తమయూధంబుకథల్ । ముప్పిరిగొన్నమా

చెన్నబసవన్న బసవన్నకుజెప్పిన రుద్రపశుపతికథ.

దంబున । దప్పక మేనల్లుకియధాతథపటిలన్॥ క॥ పెనవెముసురుద్రపశుప టి

యనుగణమలయూరిలోనవానిస్ర [illegible] । బువనపతి [illegible] । నినిపా
రాణికునితోడవెసనిట్లు పలుకె॥ గీ॥ పాలమున్నీటి [illegible] । నాత్మ
ముఖ్యులబరిమార్చునట్టివిషము । [illegible] మాపు
రాణ పాతక [illegible] ॥ ఉ॥ [illegible] శేఖరు
డన్నభక్తుడ । మ్రొక్కెకటాకటా చెడితి [illegible] । [illegible]
గొట్టిస్పరిగ దేవసురాసురులెట్టు నెట్టులున్ । [illegible] నేర్తు
రెట్లు [illegible] మేననూనెనన్॥ వ॥ అని [illegible] । బలాపిం
చుచు నేలంబడిపొరలుచెట్టి బిట్టుపవాపోవ్వ [illegible] సేయ
దు నిట్టిదుర్వార్తమెట్లు వింటినని [illegible] వాపోవ
నుండును సగద్గదకంఠుండును నై [illegible] ముండను
ద్దేశించియిట్లనియె॥ ఉ॥ [illegible] వ్యాసు
నెక్కడజొత్తునయ్యానిను నేమనిదూఱుదు [illegible] । [illegible] వ్యరయ్య
శివ దేవ శివాధనశర్వనికునే । [illegible]
న్నకకటా వే॥ చ॥ కటకట [illegible] । పుట
కెట్లు నాయితప్పబడి వాయక [illegible] । [illegible] మాంసపా
యితిరిమీ వశమాయె కైన గావ సం । [illegible] గొర్పు
లునన్న బోవరే॥ క॥ పోపేరభద్రపీఠ [illegible] । [illegible]
దా । యీవిమత్రబహ్మకై నేనియు జానం [illegible] ॥ గీ॥
తల్లి లేకుండబట్టి కాతలపగొరులు । తల్లి [illegible] । సర్వ
రాతనవరులారయీశ్వరుని । [illegible] ॥ వ॥ అనుచు
నిట్లుమరంతచింతాక్రాంతస్వాంతులై [illegible] నింద
వంత సంతరిల్లె నింతటిమీద నెంతెంత [illegible] కం
ఠె మున్నుజత్రా [illegible] ఘనజలాంత [illegible] బున
లి చ॥ ప్రమథులుచుట్టలంగొలువ [illegible] । [illegible]
ను నావలలనంజలిబద్ధములావహించవా । [illegible]
వ మవడం జెలంగగా । బ్రమథములుంగ [illegible] జూ
చుకె॥ గీ॥ నిటబడ [illegible] । [illegible] బట్టి [illegible]
కృష్టి । జూచినిముగ్ధ [illegible] । [illegible] నసతంబు

క॥ కడుపడి స్పృహనమగుచులైపై । బడియుమనసిభక్తిరుద్రపశుపతివలుకం
గడలినదనమబొడమినవిష । బడబానలమురవగులు బడుబుబడంగన్ ॥
గీ॥ శంకరదకిరాయవ్విషంబు గనుకొనగ్రాకక్క । గొంతివనగవించి గోపవా
హ । బెకకమాటలుడిగి గ్రకురానసుమిం [illegible] । విష్ణుపరము తెల్లవస్త్వానా
కు ॥ చ ॥ అనవిని శంకరుండు దరహాసవికాసముఖోదయుండై । క్రుసి [illegible]
జాచిమోటికిటుదుఃఖము నొందెదుపుత్రనాకు [illegible] । [illegible] గను
న్నదెసు కంఠమునందణులీలసిత్సైదీ । నన పెనుబూచి [illegible] మనుష్యులు లో
కమునందు నెల్లడేన్ ॥ వ ॥ యింతయు కాసిటిన [illegible] వస్త్రాంతరంబు వుట్టి
మదిట్టిపై యుండు మనిపినాకియనేక విధంబుల నానచ్చిన విని యును మ
నసునిల్ప లేకరుద్రపశుపతి [illegible] పతికిట్లనియె ॥ శా॥ బాలేందు స్ఫురిదుత్తమాం
గవినునాభాసోక్తికంఠస్థముబ్బాలత్వే [illegible] ము [illegible] నసం జావంగ
నిమ్మోలపై । మేలంపుంబలుమాట లెవ్వియును నమ్మంజాలబోమ్మంచుమ
ధ్గాలాపంబుల భక్తుడీసునకు [illegible] ంబుబుట్టింపగన్ ॥ సీ ॥ [illegible]
యుమబొందివిషమునో [illegible] జ [illegible] లింప । [illegible]
సందమగాల్చు [illegible] । బ్రహ్మ
ఘులుడస్సృగ్గ భక్తిచ్చెలోనమెచ్చి కొలగుదు తన పిపిం [illegible] । మంద
హాసముతోడ [illegible] రమ్మనిభక్తుని నెమ్మియింద ॥ గీ॥ ప్రమథు
లానసీను [illegible] పదస్మములాన । సమయమువిషముచేత సత్యమిది [illegible] । నమ్మజా
లవేసిరమ్ము నాశిదొ మెడ । నుండివిషముజాగకుండ [illegible] ॥ క ॥ అనిహా
రుమరుద్రపశుపతి । దనపుడితోడవిహాద నిడువ [illegible] । [illegible] స్నన
నానించుక హాసుగళ । మునవనిమిష [illegible] ॥ గీ ॥ రు
ద్రపశుపతి [illegible] । విషము [illegible]
[illegible] । [illegible] ము

[illegible]

గీ॥ వెండియును [illegible] । నకరి [illegible] భక్తు
[illegible] । [illegible] । [illegible]

నబిలబిలచాలదిబాలికె ॥ చ ॥ అదిగని భక్తుగాలభవునంగను వ్రేలులు నోయిం
చువేగన । మ్మదనవిరోధిదూపొడవ మావరబాణునిమీదదుంపరల్ । పొ
దవగ నిల్లుదూపొడవఘానుట గూడునెపాపిభక్తినీ । కొదవదునేటనుం
డినిచునొల్లనికంజనుమేడకేనిగుణ్ ॥ గీ ॥ అనుచునంగన వెడలంగనడచి
భక్తు । డుచితసత్క్రియబగటెల్లనుండి రాత్రి । లింగపూజయొనర్ప డొ
డంగిహరుని । హస్తమున బెట్టుకొని చూచునవసరమున ॥ సీ ॥ కాంత
దూపొడిచిన యంతమేని యదప్ప తూలిమేనెల్లను వ్రేలియుండ । వెరగంది
భక్తుండు వెసజనితనయింతికతిభక్తి సాష్టాంగమాచరించి । పాపాత్మవ
నినిన్నుబరచితి మిక్కిలి బాపిసేనభవైకభక్తవీవు । నీవుదూపొడిచినతావు
దక్కగశంభునంగంబు వ్రేలెలతాంగిజూడు ॥ గీ ॥ మింక నానేరమన్న
[illegible]నీశు చేసి । కడనుదక్కను వేగ సంకటమువాయు । దూపొడవ వేదయా
ద్యుతింతోడ ననుచు । వెండియును మ్రొక్క గ్రక్కున వెలదివచ్చి ॥ ఉ ॥ దే
వుని చేవపొక్కులు సతీమణి కన్గొని పొక్కిగాకటా । నావిభుడిట్టిబం
పినను న్యాయమె నాకుజనంగనప్పుడుం । బోవగనిల్చిదూపొడవ బోవవె
పొక్కులుబోవబట్టగా । యీవిధియయ్యెనీశునకు నేనెకదా ప్రపన్నాపరా
ధినిక్ ॥ గీ ॥ అనుచుదనయుపేక్షనైశంభుమేన । చలదిపట్టగ[illegible]లగ
చింకనాడు । బ్రతుసరోత[illegible]నుచుడలచియుప్పుడు । తని[illegible]నుపుదార
గనంత దెంపుసేసి ॥ శా ॥ చేసింజేయుమిబంధుభుం [illegible]
హై । యాసీమంతినియగ్రదేశమున బ్రహ్మ[illegible] । మా[illegible]సైరింపు
మునీదు ముగ్ధతకునవ్వచ్చిత్తమున్బ్రాంగాక్ । [illegible]నాశిష్ట
తికేలాయింత చింతింపగన్ ॥ క ॥ రమణీగణబల[illegible] । గమలదు
గుండిత్తననిన బాలింజలునైదే । వను హొశ నిన్నుగను [illegible] । న్యాయమువేడు
ట నిన్ను నొల్లనినుటయకాదే ॥ చ ॥ అనవిని దేవదేవుడు [illegible]
[illegible]కమైన మాత్మవా । దనరతభావనాపుత్ర [illegible]
[illegible]బునగృపసేసి భోగముసు మో[illegible] । జనియును ముగ్ధభ
క్తిగతిశక్యమెసన్నుతిసేయనేరకె ॥

బెజ్జమహాదేవమ్మకథ.

క॥ క్రమ్మఱ బెజ్జమహాదే । వమ్మయనం బేరు పెద్దయతివశివార్చా । సమ్మ
తనిష్ఠలమహత్త్వమె । యిమ్మహిం బ్రవహరింపుచుండి యిట్లని పలికెన్॥ క॥ బల్లి
దులగు బాంధవులును । యల్లనియోగములవారు నిట్టిసునకుం । జెల్లాప
దిన్నియునగ । దల్లియొకతెలేమిచోద్య తరమూహింపన్ ॥ సీ॥ తల్లి
లేనికొడుకు దాఁజరించుట నొప్పుఁదల్లి గిగియొజచ్చ తన్యయుఁడు । తల్లిఁజ
చ్చిపగాదె తానునుదస్సెను నెల్లవారికి దుఃఖమిట్లుకాదె । తల్లిబోయింకేమి
సేయుకు నీసునిశపసిగానిమ్ము నేతల్లి యున్న । దల్లిగలిగిననేల తలజడల్
గట్టును దల్లిగల్గినఁనేల ద్రావుఁవిషము ॥ గీ॥ దల్లియుండిన తోలేల దాల్పని
చ్చు । దల్లిలేకుండబట్టి యాకొండు పాము । బాయుమ్మధరియుంచె దల్లిచూ
చునసుఖుండు । పల్లకాడులబూది మేనల్లబూయు॥ క॥ తల్లిసుతుండరియ
బుఖ్యన । బల్లిదుడై యున్నవాట్ల బడగాపుత్రుం । దల్లియు పేక్షింపు
సెఘుల । దల్లియుసర్వాంగరక్ష దనయులకెల్లన్ ॥ గీ॥ చంక నిమ్మకొనిక
డుపాఁతజన్ను గుడుపు । వెన్నదినిపించు నోరికో నేలుబెట్టి । పాలుద్రా
వించుముల్లనా చేబట్టికడుగు । దల్లిలేక పదార్థఁబుధరణిగలదె॥ క॥ ఒ
కనాఁటఁ బెరుగుబిడ్డని । యొకపుట్టించెంచు తల్లియుండెననితడూ । రక
యింతయయ్యోదల్లిగ । నకగల్గిననెంతయగునొ నయమునుబెనుపన్ ॥ గీ॥
పెంచ్చినోములుబండుగ పేరటముల । నూరగలబాలు లెల్లశ్రీంగారయుక్తు ।
లగుదు దరుగంగనితడెంత వగుచునొక్కొ । తల్లిలేకునిట్టిబోడిమిదసరుటే
మి॥ వ॥ ఇట్టివట్టివగలంబొగలనేమి కామసంహారునకు నేనతల్లి నై యెల్ల
చందంబుల నరసేదంగాక లోకంబున నరలేక సాకుపల్ల వాష్ఠితల్లికన్న విశే
షంబుగా నెన్నంబడుసని యానుపమానరాగంబున నాగహారుందనకు ప్రా
ణుంగావించి ॥ సీ॥ దొంగిళ్ళపై నిడిలింగదేవునకు నభ్యంగ మంగనజేయు
నల్లనల్ల । ముక్కొత్తుజక్కొత్తుమూడు గన్నులబుబు నునకొత్తుముందు
నుమాదనుమీాద । బెరుగంగవలెనని పరుణెపీడు వడంగగరచరణాలుసా
గంగదిగుడు । నలుగుబెట్టును మేనగలయుగట్టి ఘుటించు జలము దోయిటా

బట్టిజరచునింపు॥ గీ ॥ బెగడకుండ వెన్ను దగమాగ్రేమునఁ గ్రేయు । దలకు గాక వృష్ణజలములొత్తు । సరుదఁ దోయిలించి నోరిలోఁబడకుండ । నదుమున దుముగడుపు గాలతాంగ॥ క ॥ మిసమిసలు తెరవ మేనం । బసపోసపరినా ర్చితీర్పునజ్జవిధి । దృగ్వసజములు జెవ్వులుగాడగ । వెసనిడ్డుక్ గుసుమ గంధిని శ్వేతునకుక్ ॥ ఉ ॥ అంగడిముల్లుమెల్లనగ బొంగసుళినోత్తును గాలగా దని । రంగజ మానసుదరణాని యాదలజిలుక్రాను బొట్నవ్రేలిమ । న్నం గనచంగటంగడుపు నంటినవెన్నుడి నూర్చిజిట్టిబో । ట్టంగదబుట్టు దూపొ షుచునంబుమహోనుచే జలంబునక్ ॥ గీ ॥ నెత్తగ్రుంగెడిసని నిల్వనెత్తవెర చి । మెత్తమెత్తన నరచేయిహత్తనెత్తి । యుద్దముగ నకుర్కసం జేచిణా యంజనంబు । మూసుగన్నులుగలయుంగ ముదితనెట్టు॥ గీ॥ వెలదిచన్నిచ్చు గొందినవెన్నవెట్టు । పత్రిజాతంబు సుతుమీదఁబొంగసీను । చెకుర్కపైమీ టియేడ్పించిరెుక్కవ్రేలు । నోనిడె పాలుహనుకడు పారబోయు॥ క॥ ఉగ్గులువెట్టుచు వేడుక । నగ్గించుచుముద్దులిడుచుయతశయు ప్రేమం । బగ్గల మైచనురొమ్మున । నగ్గంగా గౌనవించు మానినిమరియుక్ ॥ క॥ ముంగిళ్ళ దొంగియాడగ । నంగన వీరెవ్వరయ్యాయని కొనియాడుక్ । బొంగుచును దరమువైపని । శంగు సురుగబండ జేసిజొలల్ బాడుక్ ॥ ఉ ॥ అందముసేయ జేసి యుష్ణశాంశ:ధాన నయిందుమాళికిన్ । బెందనవేళ్లులిచ్చి నడిపింప దలంచినిజాంగుళిద్వయం । బందువిరూపనేత్రునకు నందియు నందమిజేసి యాసలం । బొందియుద్బవటడ్డలు మనోభవవైరికిసేర్పుసేర్పునక్ ॥ వ ॥ ఇ ట్లయ్యంగ నలింగమూర్తిణ సుతుంగాభావించి సముంచిత బాల్యోపచారం బులుసేయనాయిందు మాళియునిష్కధభక్తిషటకుంగట్టువడి బాలుండై యుండెనవియట్టిదనిన ॥ సీ ॥ శ్రుతివేవ మువహారావేనయనియునుస్మృతి సాధకత్వంస్మరేత్తనియును । నరతస్య తన్మయతాంయాంతి యునియు ను హరునివాక్యము వినయటుభక్తు । డైభంగిమగు శిషుండది చిత్రమేయని యీశ్వరుండిట్లాటయెల్లభక్త । జనులనుహర్షించి సన్నుతింపగ గొన్ని దినములుజగసద్దైవ సేవ్రు॥ గీ॥ డమ్మనసా త్తిచూచి ప్రత్యక్షమగుచు । మో

తమిచ్చు నలంపున నాక్షుణంబ । దండిరోగంబు పట్టిన తనయుక్రియను । వె న్నకునునోరు దెరవక చన్నవిడిచె॥ చ॥ అవిగని దుగ్ధబాలమదనారికి వద్దశని స్కృవంబుగా । మది తలపోసియు లిఁకపడి మానయి తెల్వని బొందియుకరూ టా । మదిమది నుండి నీకు నిశిమాలెపు రోగమి దేలవచ్చెబ । య్యాదదిగజూ చిఁ చన్నుదన మిన్నిటలాగగు నేడు పుత్రకా॥ క॥ నాకూన నాకుమారక । నీ కిట్టి తునస్తయుదవె నిలుపనునేలక । నాకాళ్లు దికుటఁ దెసయిక । నాకె వ్వాడు జెప్ప రావినన్నాపట్టి॥ గీ॥ చనటనెత్తురు సవదు నాచిన్ని పడుగ । యింతవగ నీకునైన నే నెట్టులోపుఁ । తల్లిగదనన్న నీకైన దండి తెవులు । నా కు నేటికి రాదన్న్యోగా దుతారా॥ చ॥ కనిగిందు లేక యొకటఁ డవె కావెఱ మారక నేడు నిన్నుని । ట్లలనుటు వెట్టునట్టి తెవులన్ర యొనుంగడి ముల్లోకా ద్కొ నెమా । తెలి యుడు పలుఁ వేమిటికి దేవపుత్రిక్రియత్తైన వంయుమా । కుల గురువైన దొల్లి మొరిగుండదు నీవిటులుండ బుత్రకా॥ వ॥ అనమఱియును॥ చ॥ పనువు చునాత్మసంభవుని పైబడి యేడ్చును దప్పకత్తునతుం । గనుగొ ను జేత మైనవుడు గౌగిటజేస్పు చును సంగు వెట్టినో । య్యాన తెరచుఁ సుతా యనుచు పఁయుసు నల్లడిఁ చుంబ నొకపుడు । గ్భనలు మునుంగు దెప్పిరంబు స్నా రేకుసా రెకు నైవమాయునుఁ॥ వ॥ వెండియునుం గటు గటామువ్వన బొ ప్పనికంగడి ముల్లనున్యోనని యల్లిజనంబులు నాడికొసంగాపి నగావల సెం గదా యిదియుల్లిలైననుం గానిమ్మనీ సుద్దులన్నియు నిన్ననొక కిస్నెర కంఠి చేవింటివిని॥ ము॥ సీ॥ కడుపుగట్టలేక వాడయి సంబికనెడ పోయిగురం బునగూండు పుట్టికున్న । కుండలుబనవంగ గుంపయ్యాగతులకు నాడియాక లిదీరకచటవాసి । వచ్చిబారనుచక్రవతిఁ బ్రయింపంగ నాడ యాకలిదీర కంత మీద । పిట్టన్నకై రాచ వెట్టిసేయుగ బోయియట కేలకునింత పిట్టు మె సవి॥ గీ॥ సామవెకులమత మునజంపినట్టి । సెట్యా వడ్డించికొని ప్రియ ముగానొడ । గారి కాలవ్యగృహము గానసండ । నాను ఫలము లు భక్షిం ప నియుంపబోక॥ సీ॥ చెన్న య్యపోత్తున జెయుని య్యక పులి యుంబళిజురిత దినము గాంక వలబోయు । బసవ ఉని దుమారు జెండించి చెడ గేసిని న్నన్న

గారుల యింటఁగుడిచి । యారగింపఁగ చలిమైయున్న జొడవ్వ కోగతో
యిచ్చినదూడ విసురియు । చౌడయ్య చేకళ్ళ సరవితో భుజి యించి కనినిన్న జె
ప్పెనొకరుచున్న నాకు॥ గీ॥ గుట్టు గెడి యిట్లువిరుసుక గుడువగడగి । నన్ను
నారడిబెట్టనాకున్న చన్నె । వెన్న పెట్టుదు జన్నిత్తు గన్ననాళ్ళ । నిండనీ
పొట్ట నేడేల యుండదమ్మ॥ గీ॥ తల్లిబిడ్డకును హితంబు పథ్యముగను । బెట్టి
గుడుపు దాన బెరుగుసుతుడు । యిట్లు గాక తరిగి యూడాడబయిపడు । గు
డుచుబిడ్డకు తలపడకయున్నె॥ క॥ జననిగ నాయని చనుపున । నినువొచ్చిన
గోరబలుకనే నెన్నండున్ । బనిగలదుచంకదిగుమన । మనమున వేసారనే
ప్పుడా నేలడలన్॥ గీ॥ చనచనుచున్న చనగల దినములందు । నన్నుబోలి
నతల్లినీకెన్నగలదె । యిట్టి నాకట్టు పుట్టినడగియున్న । నిట్టి పెనువా
ప్పునీకేలపుట్టుదంట్రి॥ గీ॥ నిప్పుడునకకు చెడలటు నేకుమార । నీవ తెచ్చి
కొనగవచ్చెనీవిధంబు । నిన్నువిడికుపితు జేయగా నేలనొప్పి । పూనినట్లాం
యనావట్టిమాటలేల॥ క॥ నాపాడము పాడంబగు । నీపాదంబునకుమిగు
లనేగులు వాడమె నేనోపగనని దియ్యామ్మ పా । లాపంబగుటకును నీ తలపు
సాక్షిసుమీ॥ క॥ ఏలాశనామాటలు । బాలానీమీద నాదుప్రాణము వి
డుతున్ । వాలాయమునని యుసిరొద । గీలించిన గాంచితల్లికిన్ సుతడగ్గిన్॥
గీ॥ ప్రమధులును రుద్రులును రెండు పార్శ్వములును । మునులు దివిజులు దనుజు
లు వెనుకదెసను । నందిభండేశ భృంగులును ముందరందు । నలరికొలువంగ న
ప్డుసాక్షాత్కరించె॥ వ॥ అట్లు ప్రత్యక్షంబై యుంబికాధవుండు బింబాధరిము
ఖాంబుజంబవలోకించి సముచితాలాంబులు నిట్లనియె॥ చ॥ అసగుము తల్లి
నీవలసినట్లు వరంబులు వేగనిత్తునా । గొడుకవరంబులెవ్వియును గోరెదు
నామదినీకు రోగముల్ । వాడుముకనిత్యముగాతిరవయి లోకములన్ సుఖి
యింపుచుండుటే । యడపకనీవు నాకొసగు । నీహితసిద్ధులును మ్మతమ్ము
డా॥ సీ॥ కన్న మోహంబునకంటె బెంచిన మోహమెన్ని చూడగ నెందు
నెక్కుడగుడు । కన్నులారగనిన్నుగనుగొంటె వేడుకమరి చాలు లేదని నా
గువవలుక । విని దేవదేవుండు వెలదిభక్తికి మెచ్చి యొండందగాగిట నప్ప

శించి । మూఁడులోకములకు ముత్తవ్వ వైతివినాకు తల్లివిగాన నలినవదన
స॥ గీ॥ తల్లి వైసేవుగా పాడుధరణినాకు । సెక్కడిదిలోగరు జలనియిందు
మాళి । యవ్వకునునిత్యమగుభక్తియవ్వుడొసగె । హరునకునునమ్మయ
గుటనమ్మవ్వయయ్యె॥ క॥ మఱియునుశివదేవుండను । కలకంఠుని గణము
గొడగూచి గారికథ.

పొరుగుగ్రామంబుననున్ । వరయుండాననునసుగుచు । వరువకకడగో
ట్టుకూతుమంచిరమంచుకా॥ క॥ కాపిడియుటయటతోలగకు । మాపడుచు
లతోటియాటమెఱుబరపకుమీ । మాపట్టినవ్రతమునమ్మయేపట్టున దప్ప
కుండనీ జేర్చుజుమీ॥ వ॥ మఱియు తద్వ్రతంబెట్టిదనిన॥ గీ॥ దేవదేవునకు
నుదినముగుంచెడుపాలు । గోరనించికొనుచు గుడికినరిగి । యారగింప
బెట్టుమటియనూనంబుగా । నమ్మపోయెదమమ్మమాయమ్మవినుము॥ క॥
మాయమ్మనురవకెంతయు । జేయుమునీవుండునీకు జెలువవుబొమ్మం । జే
యిచిపోత్రికలుక । ట్రాయుస్తను జేసి శిత్తుమనివినయమునన్॥ గీ॥ తన
యనూగడించిలాదూరగకంగంగ । బడుచుశాల్లు మునగ మునగడిగికొనుచు ।
గంగియావుపాలు గమ్మగాదాగాచి । కుంచెడ్నగోరనించికొనుచు॥ ఉ॥
గ్రకుసనస్థానమండి ముడిగట్టిపభూతి లలాటపట్టికన్ । చక్కగబొట్టుపె
ట్టిశసనన్యకగింబును బూలగిన్నెచే । సెకిరన వేడుగొంచు జనియించుక
ళాభసంప్రమోదబెట్టితా । ముక్కిమహేశకైకొనుసముస్నతి బాలనిపి
స్నపించుమున్॥ క॥ వెనుదనియొకింతకినుమరి । గునదునరిగి మఱియుపచ్చి
నోసదేసగనుంగొనునెడకించుకకొరగా । దుటికిన్నబ్బాలమిగుల నుత్తల
పడుచున్॥ క॥ పాలేలయారగింపవు । బాలశశాంకాంక యేనుబాలికనైన
నియో । కాలముదప్పెనొకాగుట । పాలహా తొలినాటివనియొచవిగావ
సిగొ॥ గీ॥ బుద్ధితప్పదొసేసెటుపోసినసియొ । వెంతయునుబొగసుబైనో
విరగిసియొ । సిరుగలసెనొబాలవోయిరగింప । బెట్టనేరననియొముమాతి
ముట్టవభవ॥ క॥ కుంచెటికి నొకటియించుక । గొంచంబైయుండెననని
యొగరబెళగనో । వంచనల దృష్టిగనుసం । ధించెనో వాద్యచులుతే

క తెచ్చితినని యో॥ గీ॥ మీదు జోయెనని యో మీగడగట్టదో । యూరకేల తాల్పవవుచితభంగి । కారణంబుగనక కలిగినా జెప్పుము । జెప్పవేనిగా నమురిగ్గుబడి॥ సీ॥ నికర్ఫుటాకలిసీకు లేకుండె నాగ్రు కెక్కడు గోనినాకు జిక్కవిడువ । కడుపార లేదని విడువజూచెద నేని గుజ్జనోగిన ముసెగొంచు వత్తు । పన్నారుదొంతిలోపలి లోవిలోపంపోలెలున్నవి పంపుపోయి తె త్తు! వృట్టిపైబానలోనున్నదినె ఖ నీవు జెమ్మనచెచ్చెద నమ్మి పంపు॥ గీ॥ దు ముకవుల ఖండమున్నది గొంచువత్తు । నేను శివసోదరి మరాన కేగివత్తు । గలదు పాశంబు జెచ్చెద గానిపాలు । గొల్లుబూ చేవయనుచు నబ్బలమ రియు॥ క॥ ఆరాధన జేసె పదీ । యూరాధ్యులయింట నిన్నునారోగించుట । ఘోరున బిలుచక పోయెద । మూరిరీ పాలు గ్రోలుమీకొనైనక॥ చ॥ పను చవు మోము జూడగను బాలెటులేగొనువాడనందువే । నడమడు గేల నిద్ద రము నెత్తుక తాల్పుదమట్లు గాక నీవడుకులు లేక వాలుగొన నాత్మకు నింపుజ నింపదేనియు । వ్వుడకొనివత్తు జెప్పు మహాభరాపణ యొట్టులు గాదనేని యూక॥ క॥ చెన్నాగు జిన్ని బొమ్మలు । పన్నారు బుజక్కిలాలు పండ్లును మా వా । రైనైనన నెల్లి జెచ్చెద । రన్ని యుపకీత్తు బాలున న్నియ గ్రావక ॥ క॥ పాలు జలిటూ రెశేవా । కాలంబునతిక్రమించగా దొడగెమన । స్నేలా బాలు లాగున బెను । జాలింబె ట్టెదవటంచు నరసర మూర్తిక్యాక॥ వ॥ [illegible] బులసన్నుతించినం బసినసువు గూ [illegible] మొనవిన [illegible] చిత్తంబు మెత్త గాకున్న నకర్న్ని యూకన్నీరు దోపంగ [illegible]॥ క॥ కటకట వాపోవుమహీ । తటమందుచగ గాళ్లు నేలదాటించుసను । [illegible] తులు విడ్రుచును । పోటపోటన్గాని నేలగాలు జూచుక లేచుక ॥ సీ॥ కొని యాడు భంగించు గుప్పించు గంపి చు వెరగంచు నేడ్చుచు [illegible] । కో రదికుక్కను జూచు మూరాని జూచును నిజోజనిచుం బాన నెట్టువియను । ముజ్జ గించును వెళ్ళబుడ్లను బెట్టును తెప్పనబడుగోపదోలు [illegible] । [illegible] దరబెట్టు మరియును మాటాడదు తిరిగి తిరిగి [illegible]॥ గీ॥ బాలు వ్రాపమికేనినుూాలంబు జెప్పవె । [illegible] । నీ ల

ద్రావకునికిమహాసారుపిన్నను । జూపనపతుకిదియు సంశయంబు॥ గీ॥ మగుడి
చనివాడిచేజావమూరవైరి । సత్తునరిపోదనిచటనసత్యమనుచు । కినిసితల
శంభుతోడ బాగించుకొనగ । వచ్చుబాలికెభక్తికిమెచ్చినట్టి॥ ఉ॥ మారవి
రోధియుప్పుడుగుమారికదెచ్చినపాలకొరదా । గోగకెనోడనెత్తికొనికత్తు
కబంటిగగ్రోలబాలచే । న్మారగగాంచి పిన్నననియారడికొట్టితివిట్టు నన్ను
మా । వారికిజెప్పుదున్మరుపవద్దనియంతటబోదుమిందటన్॥ క॥ కడువేగగు
మకదెమ్మని । వడిగోనితనయింటికిడకువచ్చిదినమున్ । దైన్యపతకుంచాడు
పాలును । బడుచుండివిస్మయంగశిశువును పానముసేయుచున్ ॥ వ॥ అ తనొక్క
నాడు పోవుగుండిక తేగిన జనసిజనకులు మగుడ చనుదెంచువారు పుత్రోప
కంఠంబున నీలకంఠునకు నెప్పటి యట్లపాలార గింపజేసి యాబేశకం
టివనచేతికిచ్చిన రిత్తకోశ చేతం బట్టుకుని నడపెంచు నజనుమాగింబాగ
గని యిదియెందుబోను రిత్తకోశచేతికరంబని నెమ్మికలిగా తెలియ జె
ప్పుమనవుడు తల్లిదండ్రులకిట్లనెను॥ క॥ మిగాడానిచ్చినట్టులు । మాగాగి
కినినముబాలుమనసింకెదసి । కోగంగొనిచనియాప్పుడు । మాంగాధిగజేసి
వత్తునట్లననేడున్॥ వ॥ ... నుదిగగుంభ ... నసమస్వర యుప్పగిరియట్లజేసి
యిూ । నృపుడుపోసగంధ గోగకానిచ్చిన నిటికే నిను చుండెనీ । తెరపున
మాయగంటిరెని లేటపడంబడుచాడవారలి । ... నగల్లశంకరుడు గ్రోలు
నెపాలిపపోల నేమటన్॥ వ॥ అనితనయుతద్దేశించి॥ గీ॥ పడుచపాలునేల
పాలుగాజేసితో । నీవుదాగివిశివ గొయకావరమున । శోధినదుగలనుదో
యిచ్చిపోసితో । తాకికొను నెపాలు కాలగళుడు॥ ఉ॥ తొల్లి ... త్ర్యలయిన
ప్రమథుల్ప్రసభక్తి ... గ్రహగణావాం । గల్గుగజేసియుగ్యగవా ... నాకప
ట్టునగాని ... యుం । దెత్తెనొల్లపట్టిశినదేవకిగ్గి కొననిను ... కన్నముగా!
గల్లమిమునెల్లిచేపకపగానగ నమ్మెడి ... టలేటికిగా॥ గీ॥ యనుచుదనకూతు
విట్టులు బుంతమతిగ । నాటిపగు,వాడుతంత్రిపినాకిగుడికి । గూడుచేపాలు
పట్టించుకొనుచునరిగ । గోగమాదు మూగిలబెట్టెంపమను ... వైర॥ ఉ॥ నుట్టికో
మూలకాపోక నునిగ్రముచ్చు విపంచునయున్నగన్నెయుం । దిట్టుచునొని ద్రోహి

యనితీసిశివమహాజనములైనవాంలు । నీపొంటనపోసికొంటి నెుటంపోనెుడుప్ర
చ్చెదబొట్టుసుంచుత । న్పట్టగవప్పుదండ్రిగని పాంరెనుబాలికశంఖు పాలి
కిన్॥ వ॥ ఇట్లుబట్టవెరచి పరశెంచి హాలింగ హాలింగ యనుచు నరుచుచు
తరుణిచేతి పాలగిన్నెకంగోలు సాపుచున్నకన్నియతండ్రి ధిక్కరింపుచున్న
యొడబాలానొండకు మొడయమనుచు నాతనిం బతన పతము చెరచికరిడెగ
భోగనాథుండు కృపాసనాథుండై లోగొనుచుండె నప్పుడప్పుడు దుండాచి
తండ్రియాశ్చర్యపడుచుం బశ్చాత్తప్తుండై ॥ క॥ హాహా యీ యని ।
వాపోవుచు గూతుగూడవచ్చిరపాపమునం । బైపడి చేసాపగుదెవ । జేపడి
నాపడుచుజొచ్చె శివుగర్భములోన్॥ గీ॥ ఇట్టుడు నాత్మలకొకపరి ముందుధ
రుని । మీకటిక్కెకు నలటుమిగులబెడుగ । గర్తి సింటు మన్నల్యంబుగా దెయి
దిరా । నదిలం బంగగొడగూడిమార్గ్యమునకు॥

దీపదకళియారాసకథ.

చ॥ అదియును గాకకంచినసునంచితపట్టణనుంచునుండునీ । పదక
ళియారునాగా గుథ భక్తుడు గార్యము దుద్కటంబుగా । నొందవగ నొక్క
నాడు బొరుగూరికి నేగుచు మార్గమధ్యమం । దదవదనైన శంగుని గూలి
యచుండగ దుఃఖితాస్యుడై॥ చ॥ హాసనరు నాప్రు నుశలహంపుల
తోడ్డి వైగవాం । పురుపుసకెప్పసుందెడ కనొనెను దక్కని దేనినన్నా । ధర
పమువుల్లనే నెఖరధాముని సోనునినొక్కతుతైకై । సినుసిట్టినా
ను దేవతలన్ గనుచుండగన్॥ చ॥ అవుడగానా నగుపసంగుని
చెసెను సార్వకాలమున్ । నుమలనుగొని పంతలనొసానగ జేసెనుబుద్ధి
జాలమునా । దనుజులకొందరన్ ప్రబలదర్పుల జేసెను వైత్యులజనుం । వెనుక
కుమున్న కాలముననేలకుగోలకు దెచ్చె నాప్రునా॥ చ॥ అదియును గాక శంభు
డుగృహాకగూడ బసుశంపవంబున । ట్లనంబతినప్పసంహారణ సత్వరచిం
పుచునిలుచీకటుల్ । నెుటిపసకొనమున్న సెడు దృఢులుస్ప్టునుశతుకోటి
కిం । బదిలమొదాలనాలయము పొంత మయున్న గొంగ మ్యాయముల్॥ ఉ॥

కోటయును కోత్తళంబులును కొమ్మలుంబడ్డవి రెండుదప్పులుం । గూటము వె
ల్పలక్ష్మి తిరిగి రుంధిని సాలినవట్లనందియుం । జోటుదలంగి గోపురము సూచు
చునున్నది యున్నిభంగులం । బాటలజాటికి స్థితిప్రమాదము దప్పియు సేత
జేసినన్॥ ఉ॥ మేనసగంబు గైకొనిన మేనకపుత్రిక యున్నచోటుగనుం । గా గ
రానుభీ బలకా మయములోన నలినమాన్యనూ । యూ లేళ్లునుంచి చట సేన్న
మనితైనాగాటనుండియుం । బూనికకోడపాపన్నలు ప్రూప్పినచందము గాన
నిం మలవే॥ చ॥ బహుజనకోటిసోడి సగవాయుకయుండియును సడు గా
మహాపురము గాక సర్వజనసాధ్యసకారికమైనయుట్టియు । గళసమాసలయని
శ్చలపంగ పురము మండపట నిశ్చలంబేపో । మహిమసహిత నికేత సమున్నత
జాతుల సెంచిమాచినన్ ॥ ఉ ॥ ఎంతటిపురమో సమసుమపురి సిపిపనాంత
రంబునం । గంతు విరోధినుంచుటయు గార్యమువిత సవేళనల్లల । క్షాం
తబలాధిపత్యమైన నసియూర్పగబాతుమ గాసశంభు । నక్రౌంచ నా యయుం
డుటనారు సాధువిచారము నాకు బాడగన్॥ చ ॥ అనేకసంఖ్యలుగ గ్రంథసమం
తముము సంగబంధివెళ్ళినట్ । ఘనగుణ గాంభీర్యముయుం నగ ధనాగ ధనా నా
క గాంగ । బ్బసరిణియుం నజేసి యుపహారసవనజగేసాను మంటపమ్మవి
నూ । తనసముగ గర్తిశంకరుని దావలనాంకదిన్నిష్పవెండినాడున్ ॥ చ ॥ సడితోడ
నాల పాలపల బాటలనింబకేపంబకే జాలపం । దనహరిచందనా సారున్॥ చ ॥
రుపానముల్ గుడిచుట్టులందుని । త్వనుమునవంబుమావియున్నదయుగభక్తిత
తసీమంబుతే । దినమునుపూజనున్ గలుగ దేవుని లెట్టుల త్తములుభక్తసభాస్త
ఉ॥ కొమ్మలుకొత్తళంబులును గొబ్బునదిరిపిమిద్దెయుగజ్జువెండియున్॥
టుపమునేక కడజాచిన బెనుకచోటధ । శ్రీ గారికథ.*—
నిష్పనజాచువానిల్లం । గోపాలమాటులస్నమిత్తాండియనుభక్తుడతడొక్క
డియున్॥ ఉ ॥ సీటికినుట్టి పాటయునినిల్వడు గియుజొచ్చి యుచటముధనుదీరు
నమాటగల్గునొకబావిరచింపగ జేసినేనకుం బడవమూలితి నిమహేశుదాగను
దపూనాదయ విప్పనెంచున । పాటలజాటు గుగనిముగ్ధ యుగట నాగినిల్లని
వాడియున్॥ వ ॥ ఇసుకయుల గ్గింపు సను

లుం । [illegible]సులు[illegible]పాకికోవృ[illegible] కొంకులకోతలు నెత్తుగుండసలున్ । పసులు
నువాటు[illegible] [illegible]వంకలదుడ్డు[illegible]నిన్ను[illegible]డ్డంలున్ । మసలక[illegible]పై చెవిను
[illegible]జనిశ[illegible]దగన్॥ ఉ॥ అల్లు[illegible]బెల్లమున్ జముహ నా[illegible]బోకలు
నిమ్ము[illegible]కా[illegible]లుం । జల్లు[illegible]బుల్లివ(ప్ర)ముల వెూ[illegible]పలు [illegible]డ వెల్లి
[illegible]జేంత పండు జెటులు[illegible]మరీచ[illegible]ం । గొల్లలు[illegible]గనిన్ని
[illegible]కొట్టు[illegible] పలన్॥ ఉ॥ లావ[illegible]తై న[illegible]ఘుబడలాడులు
జా[illegible]లునార[illegible] । గావ[illegible]జరుం[illegible] దెలిమ్చ[illegible]లద్వారపా
లురున్ । సేన[illegible]గు[illegible] సెట్టులం[illegible]దివ్వటీలలో । నైవిలసి
[illegible]ధు[illegible]నుండగ[illegible] ఉ॥ వా[illegible]దిపం
బును రేలున[illegible] । [illegible]వమ్ము[illegible]దిక్కు[illegible]మో[illegible]యగ
జేయు[illegible] । కా[illegible] [illegible]లైన[illegible]చూడగా।
లేర[illegible]లగ[illegible](ప్ర)ముల్॥ ఉ॥ అంతట నేత[illegible]న్న
[illegible] । [illegible]వారికొందరు
[illegible]గా । [illegible]యుండగ [illegible]టా యా।
[illegible]ను[illegible]పులు [illegible]కావగన్॥ చ॥ వసువతు లైన
నా[illegible]ధ[illegible]డున్ । [illegible]పీఠ
యము[illegible] । [illegible]వెూ)
తో డి[illegible] [illegible]నన్॥ ఉ॥ ఇం
పము[illegible] [illegible]యూ । [illegible]డకర్ల
ను దేవతలన్ గను[illegible] । [illegible]చుండగ
[illegible] సార్వకాల[illegible] [illegible]కంతటన్॥
జాలరులు । దనుజులకొందర[illegible]గ [illegible]గా । గడచనుగొం
కుచున్నకాల ముప[illegible] । బు[illegible]పో [illegible]భో
డుగ్న పాకగుడ[illegible] [illegible]క పో
వుచునిండుచీకటుల్ । [illegible] । యం
కిం । [illegible] । [illegible]చుం డెర

జక్కీకర శేఖరుభక్తుడప్పుడా । క్రౌంచుకన్యైనభీతిలక న్యాప్పటియట్టులకోర్కె గానుమన్॥ ఉ॥ ఇంతటవేగుబొమ్మజలేనీశ్వర శేవకుడిట్టులుండగా । నంత టవెంట్రుకల్ గమరియాదలగాలుకరాగనంబికా । కాంతుడుగంతుమదినా పురఘస్మరుడాతనిమ్రోలయోగు । లభ్యంతరసీమగాచువిమలాకృతిగైకా నివచ్చియుట్లసున్॥ చ॥ సదమలచిత్తసాధుజనసమ్మతవృత్తమదియ్యభక్త దీ । పదకళియారునీదుదృఢభక్తికిమెచ్చితినిత్తునీకునె । య్యోదిమదికిషవనబ రమేశునకుం బ్రణమిల్లినాడనే । కోదవయిలేదువిన్నపమొకండు వినందగు గువిన్నవించెదన్॥ ఉ॥ ఈవిపినంబులోజీవికమొందును బొందనియాలయం బుతో । నీవువసించియుండుటయునీతియెటెక్కడిపేదనైనమా । యీవిధి గన్నలంగనగనే నినజాలజగత్కుటుంబినా । భావములోనకోర్కెయిది భావజసంహరవిన్నవించెడియున్॥ చ॥ కమలభవాచ్యుతాదులకుగానగశ క్యముగైనపెక్కుడు । గణములగముల్ శివామనకుగల్గగనచ్చటవాసి యొ వహించి తమునవసింపనేలబదనవ్యవిమానముమీదసంచుధా । మముసహి తంబుగాగ బురమదనానగొంచును రాజితాద్రికిన్॥ చ॥ చనియెవిచిత్రమీ తెరగుశంకరుమెచ్చి భజించిభక్తులెం । దునుదబజ్జునేగుదురు నూత్నవి మానమునన్హరాద్రికిన్ । వినియునెరుంగమీవిధము విశ్వపతింగుడితోడ గూడజ । య్యానగానిచన్నవింతయని యద్భుతమందిరి భక్తులందరున్॥ చ॥ మదనవిరోధిముగ్ధగణమాన్యుడదైన్యుడు శైలజాధిరా । ట్పదయుగభక్తిత త్పరుడపాకృతపాపుడనంగనొప్పవీ । పదకళియారివృత్తములుభక్తసభాస్త విపిస్తరించినం । జదివినవిన్నభక్తులకుసన్నుతభక్తియుగల్గువెండియున్॥

—*నాట్యనమిత్తాండిగారికథ.*—

క॥ వినుకంచిలోవమును నాట్య । నమిత్తాండియనుభక్తుడతడొక్క దినం । బునసీసునిదేవాలయ । మునకరిగియుంజొచ్చి యచటముదముదీరు గుచుక॥ క॥ దండితగగదనుజాధిపు । దాండవమూలిని మహేశువాగను గానిభ । క్తాంగస్థుకేప్రాజరితో । నాండెగుసనిముగ్ధ యగట నాగినిల్లని

యెఁ॥ క॥ వడుగయి బిడియేమి శంకరు । నడుమును విరిగినది పాద నాళీకం
బుఁ ద్రొక్కెడచాయనుంచఁబోయిన । వడువున బై కెగసి గొనఁబట్టె మము
రియుఁ॥ క॥ వంకరవంకరలై నర । పంకజయుగములను గానబడుచున్న
వియు । వ్వంకలును బోయి తనువా । తంకంబు వ్వాంచి నదిగదా శంభు
సకుఁ॥ క॥ ఒకపదములల మోచియు మో । పకయున్న వంగి విల్లువలె దల
యునుని । ల్వకనొక దెస కొరిగినయటది । యకటాజడమాధియు విడినవిము
కరున్నల్॥ క॥ నిలువుబడ్డగతిఁ గరె । ప్పలవొవ్వు తంబలా కొసరిఁ గని
లాగిల నేల మయ్యెనికఁ । దెలియుడు నాయనుడును గుచు సేవలు జేసె నెఁ॥
క॥ విను ముగ్ధవాయుదోషం । బను రోగం బిది యుగుల బ్రమ్మరాన కనము నొ
బ్బునబరికూరింపకుండిన । గొనగొనహూరుసేస బెకుర నొప్పులుపుట్టుఁ॥ క॥
ఈనొప్పి మాన్పగానీ । చేనవ్వననగుచు మందు సేయింపుమనం । గా
విసర్వమునిజముగ । మానసమువనెంచితనదుమందిరమునకుఁ॥ క॥ వి
సవిసజనియుచటంగల । పసధన ధనయును జెచ్చి భక్తుడు బూజా । రిస
మతుంబునవిడియుది । వెసనైకొనిశరణుమాన్పవె శంభునకుఁ । ధీనిధి దాస్య
ము సేయుదు । మీని యమో క్తికి నిసాక్షి యీశ్వరుడు సుమీ॥ క॥ ఎట్టైననిట్టి
పుణ్యము । గట్టుకొనుమటన్న వాళిగా నిమ్మనిచె । ట్వెట్టిదియొక కొన్నిసుం
దులు । గుట్టుననామిదపున సెగూచిన బోయిపయిన్॥ క॥ రెట్టించిపొం
గువచ్చిన దత్తరపడి డించి వాయు త్రైలంబిదివో । బత్తుడ హూరుమ్మైనలదిన । వి
త్తగిలు దేవులుపథ్య విధితో నడవఁ॥ క॥ అసితంబుళిచెప్పిన నాట్యాని । మి
త్తాండారివినిత దాధిష్ఠవిధిఁ । మనసిజ హరుమ్మైదెలం । బుసలేపసజేయు
సేసియంతటమీదన్॥ క॥ ఘువిగలవుమ్మెతచివురులు । జివ్వరాముపసాఋ
పండు జిల్లేడాకుల్ । నవకము వావిలి యాకును । నవి మొదలుగ గల్గునుం
డులవ్వియుదినమున్॥ క॥ తెచ్చుచు శాకములిడుచారఁ । పొచ్చములేనిర
తినిసుకపొట్లములనొడల్ । వెచ్చగగాచుం బత్యము । చిచ్చెర కంటికిని యొ
జ్జజెప్పినభంగిన్॥ క॥ కాపించి పెట్టుచు నుసత । డోధి నొక కొన్నిదినము
లేడియుసుగుణం । బావంతయు గానక తన । భావంబున సొబ్బనల బె భక్త్య

తకుటుబ్లై॥ క॥ ఎకరూడి వెఱ్ఱితనంబిడి । యొకరుటకటంబడవిలోని యోషధు నానలునాక । మూకలంటి లెవ్వులుమాన్చనె । గ్రక్కునసే నౌషధంబుగాక జూటిగినక॥ క॥ అనినిశ్చయించిభ క్తుడు । దనప్రాణంబునకు నలుగుతతటిని మహేశుం । డును బ్రత్యక్షాకృతినా । తనిగ్రామాలన్నిలిచె బ్రమథతతులుం గొలువన్॥ క॥ మనసిజమనఃనుడాచా । ట్యానిమిత్తాండనిగ్రహసుధాం బుధిలో చే। ల్పినినుకా మెచ్చితినడుగుము । మనిపిషి తాధకమననతడుమూప తికనిరామెన్॥ క॥ సర్వజ్ఞ శర్వశంకర । గీర్వాణార్చిత పదాబ్జగిరి జాధవ హా । పూర్వాచనక లేబర । బర్వనదతునాడు విన్నపము వినుమనుచుక్॥ క॥ తావకదివ్య శరీరం । బెవిధి మువ్వంకలైన యుత్తరగు వినంగా వలతు రోగమోసహా । జావ స్తమెునాకు దెలియ నానతియిమ్మా॥ క॥ అనివి న్నవింపవిని నా । ట్యానిమిత్తాండికిని శంభుడను నాదినినా । ట్యానిమిత్తమ్మొ నే వాల్చిన । యనఘాకారంబుబ్రతికావినవయ్యా॥ క॥ ఏ మున్నునా ట్యామహోడం । గామదిరతిపుట్టిడమురుగసుడావాయింపం । భూమిధలయమొం జెవగకావాల్మీక్యనముపకునె త్తద్రుమ్మలనుడుకులమెుల్లక॥ క॥ నినుతను హాహా లిపికాన్విత । ఘననిశ్వాటోపమునకు నాకజహంసము । వ్యానిఖిలలోకులుయం పవకా। గనచాదన్యోడి జనలసూట్టర్ఫటికిక॥ క॥ గంటల మువ్వలరవ శికి। గుంటానరణు వెరవి నెన్నుగూడగమరి మిన్నంటెడు నరతాడనములు। గుంటుబరచి నిశల నవలకుండ ముంగన్॥ క॥ దట్టపుటూర్పుల జలధుల్।గి ట్టింబడబాగ్ని యూగె గేలకశులకున్ । కొట్టంబడఘట్టనిల । యొట్టికైసి తిపథమునవలంబించెన్॥ క॥ దిరదిరదిరిగినిలవది । కరూరుభిరునాలుగు నుజాపకట్టన ద్రెళ్ళైన్ । ఘనజానిఘకర్రించిని । గిరులాడును నొండుఘూ ళికిందులమూగెన్॥ క॥ నొంగుగ ప్రమదంబూదిన । గ్రిందజరతర్చపం బుగిజగిజ నసం। దండజటపటుహంకినర । పిండభాండంబుతత్వవిస రిముగ్రసంగెక॥ క॥ పడినాడన్ భూషణతతి । గపురో జన్నెత్ర వహ్ని గవలజజలపై । ముడిచిన క్రొన్నెల గరగిన । దయికయమృతధారత లదిగనకెన్॥ క॥ పనువకవాల్చిన బహ్మ । దనుగాసురవరుల క తల దీరిన

చేరుల్ । మసలక యమృతపు సోఁకున । వెసనసువులు దాల్చి శవంబు వేడుక మరియున్॥ క॥ బొబ్బలు వెట్టుచు నార్చుచు । నుబ్బున జతగీత తతుల నొగి బాడుచునా । గుబ్బగ నారణి వేళకు । గొబ్బునరతి సొలగింప గురుహర్షమునన్॥ క॥ అడుదు ప్రమథవరేణ్యులు । జూడంగా తాండవంబు సురుచిరముగాఁ । యీడితరూపంబెవ్వరు । వేడుక మైకంపు వారి వీటోగ్రానుభవములు॥ క॥ అనియ్యానతిచ్చి యానా । ట్యనిమిత్తాండిని మహేశుడనురాగముతో । ధనవురికిగోనుచుజనియెన । తనిచెరితముని న్నము క్తిదప్పుమరియున్॥

—❋శ్రీకాళహస్తికన్నప్పకథ.❋—

క॥ శ్రీమద్దక్షిణకైలా । సామలనామమున కాళహస్తి వెలయును । శ్రీస్వామాంతికమునబల్ల । గ్రామంబుడ మూరనంగ గలదప్పురిలోన్॥ ఉ॥ ఎప్పుడుబాయకుండు పరమేశ్వరభక్తిపయఃపయోధిగ । నప్ప యుక్తప్రవేటమెయినాటనికావళీ గూడిపోయిఁబుతా । జప్పుడుసేయు కొరకాతడు సన్నిధిదాపుననుండుకేళిక । నెప్పలుప్రాల్పు జెప్పవెడనందరతో జనుడెంచి నంతటన్॥ చ॥ హరుమహాతపస్వివేషమున నాతని ముంగలనిల్చియింతను । స్థిరమతిజాకమందునిచి శ్రీకాళశస్తితి వారిధారిభా । నురమునదోచి ఘోలమున నొప్పుగభూతిధరించిపుణ్యుడా । తెరవునఁబొనము న్మైగొంచుదప్పు లిప్రనిజాంగముదివ్యలింగమున్॥ క॥ అదిచూచి లింగముంబుడిగా । పదపంబుగనీకునన్న విని లేచిముదం । బొదవినమవినలు దినుచు । పగలమునుం జూడ నాకట్రాజ చెరువున్నన్॥ క॥ ఆకాలి త్రోవనాతం । డేకాంగిత నేగి శంభునీక్షించిభళీ । నాకలఁకట్టము యన్యోగ । దాకంబే వేళకంటి ధన్యుడ నైతిన్॥ క॥ వాయువమార్తికపావ । నిలోచను గనుగొంటి ముక్తిలో క్రోస్తినుజం । బైచెల్లెనాకుగలగా । నాచకిటగంప గొంచునడుగ భవించున్॥ ము॥ అనుచుం గన్నప్ప దేవుడీశునకు సాష్టాంగ ప్రణామంబుసే । య్యాన గావించియు తండెపోజము మత్స్యాపేశుడే యీశునన్ వనమధ్యంబుననుండి చూచిచనగా నాయింటె నాప్రోలికిం । గొనుచున్ వేచనినాకి గట్టుండును సంతో

చంబు గాఁ గఁ దఁగన్॥ ఉ॥ రానని నట్టుఁ గొట్టినను రాజకళాధరుని బుజ్జగించిన
ట్లైనను బట్టి వేడుకొనినయైనను బుద్ధులు జెప్పినయైన నే । మైనను నిచ్చి ప్రేమల
బడినయైనను పల్లెకు గొంచు వ్రాకనే । బోననిముగ్ధభక్తుఁడహో భూషణుతో
నను నీక్రమంబునన్॥ సీ॥ ఇకకూడ యడవిలో నొక్కండవును నుండగ తమే
మి జెప్పవే కాలకంఠ । గొరగులు మెస్మత్తపత్తిరి పూజసేయంగ మరులెత్తివ
చ్చితో మారవైరి । మేవిధి తంబళ్ళతో వాదమడచి శోకత చెప్పుమల్కూచ
కూంగదీతు । పరుసనందడి ద్రోకుక్కవడలేక సితిగిరి వడి చివచ్చితివో విపి
నమునకును॥ గీ॥ గాక మాదర చెన్నయ్య గలసితనుచు । నిన్ను వెలియన
వచ్చితో నీకు నింక । వలపటికి నొకకూవనితగా వలసివచ్చి । తొంటితపమి
ప్పు నేయఁగ దొడగితివియొ॥ చ॥ పలుమఱు నీవు నంబ బడిపళ్లను ద్రిమ్మరలే
క దాగగా । వలసితొలంగివచ్చితివా వారిజగర్భుఁడు తొంటికైవడిన్ । మొ
లకువదప్పనేట మెఱు నేడును శిక్షయొనర్పవచ్చితో । మలహర నన్ను బ్రో
వన సమాదరణంబున మెచ్చివచ్చితో॥ ఉ॥ ఎచ్చటనుండి యిచ్చటికి నేగదుని
బ్రతుకెట్టులీవనిం । బచ్చగ జొచ్చియొక్కకకు మాసము నస్యెను వెకుగ్గి
బ్బని । న్నిచ్చట ద్రెళ్ళ గావైచి యెక్కడికిన్ బరువెత్తె జెప్పు నే । జెచ్చెరబ
ట్టి తెచ్చెదను శీఘ్రము శీతమయూఖ శేఖరా॥ క॥ ఒడలసగముగొన్న నగజ
యు । యడవడగన రాదు మాటలెన్నియు నేలా । నొడరైన నెవ్వరును
నె । కూడివారెవ్వరిక మేలుగాలము సరియే॥ గీ॥ కటితటంబున గట్టినగో
చిపాత । నొలువ బడి తివిట్టులొంటి తిరిగి । చంకబొక్కసమును గడలిన
దిక్కైన । కొండలందు దిరుగ కుండువివా। చ॥ ఉరగనులు న్స్మ్రగంబు
లును గండుస సంఖ్యమునివ పన్నస । చరులు నిను గనంగొనిన జాడగనే
యుదు రెంటికి బరా । త్వరయిటులుండ మాను పల్లెకువచ్చిన నెల్ల
సౌఖ్యముల్ । వరుసగల్గు నెట్లనిన వాగ విభూషణ విన్మసె చ్చెదన్॥ క॥ అ
డవులమను చిడియలపా । లోడిపి పాయసము తేనె యొసుముల నేతుల్ । క
డు మంచి వెదురుటొగిర । మెడపక మాయిండ్ల నుండునివి యెన్నండున్॥
వ॥ మరియు నట్లు గాక మీ మనంబున నభిమతంబగు నేరుచు లుంగనిగుడ్లదర

చుగలవీవిపినంబున బ్రేవులు నూడంజావనేలచచ్చిమీదవచ్చు ఫలంబు గ్రుచ్చి కొనువారెవ్వరు దేవా తావకచరణంబులకు శరణుజొచ్చెద నిచ్చట వాసి పవంగదేయనుచుం బాదాక్రాంతుండైనంగని యాకంతు సంతాపకారివిన నియట్లు మిసీమంతుండుగాక మూకభావంబున నున్నగన్నప్ప తనమనంబున నిట్లువితర్కించె॥ ఉ॥ ఎన్నిదినంబులున్ బలెమసోంశుని కన్నము లేకయూ కటన్ । బన్నముబడ్డవాడొవురభంజను నూరకసారెకునైవుల్స నెలుబో వజీరబనిలేదు సదామిషమూలకందముల్ । కన్నమునుంగదెచ్చి యిడిక్రె మ్మరజెప్పినగానిబలుక నే॥ క॥ అనిమనసిజహరనాపహ । రనిమిత్తముభ క్తవరుడు రయమునవనికిం । జననవ్వుడతనిమెదుటన్ । గనుపట్టునుదను జముమృగకాయంబులతోన్॥ వ॥ తన్మృగవృత్తాంతంబెట్టిదనినా॥ సీ॥ ఆ తిసౌందర్య మహీకాయులనుదైత్య వర్యులు జీమూతవాహనుండు । శిబి యుగిలిక్షముఖుండు శిష్టసమానసులపిలంప నేరక యన్యవిధుల । దేహ ముల్ దెగటాచేసాహసయుతులు నానవిశేషకీర్తి భాజనతగాంచి వా యిరాగతిమూకుబోవంగనేలని హరుగూర్చి ఘనతపంబాచరింప॥ గీ॥ హ రుడుబ్రత్యక్షమై దైత్యవరులమెచ్చి । బ్రహ్మవిష్ణ్వాదిదేవతాపదవులైన । స్వర్గమోక్షంబులైననుసరగనిత్తు । నడుగుమనవుడువారు సాష్టాంగమొ రగి॥ సీ॥ మాజలంధరునిచేమానంబు వొలసిన యాజవాదజనుపదంబు డుగనేల । మాగజాసురునిచేవడసీన వాగీశ్వరత్వంబు మాకుగోరంగనే ల । మాతారకునిచేవిధూతత్వమొందిన యింద్రత్వమాసింపు టెంతమా కు । అట్లునుగాక వ్యాఘ్రాంధకాద్యసురులు పగతులైనీచేతబడసినట్టి॥ గీ॥ ముక్తినీచేతభక్తినైయుక్తిగొనుట । చోద్యమేపాన లొండేల యాద్యమ హిత । దివ్యమహిమాంగదేవాదిదేవ । యనఘ । యిన్నిసంబోడు వినవయ్య విశ్వ నాథ॥ వ॥ వరమొండొల్లి నూమూశరీరములు దేవా మీకు నాహారమ్మై । ప రగంజేయుట యొండెకానియన ఫాలాక్షుడా దైత్యులం । గరపద్మంబు లడాయబిల్చికొనివే గంగాళహస్త్యంక । స్థిరయుగళ్ మృగజాతి బుట్టు దుమహాధీరుం డొకండచ్చటన్॥ క॥ ఇమముజెండిపడి యామాం । సము

మాకొసగంగ నతని సద్భక్తికిమే । మమితోత్సాహితసాహ । రముగా మిమ్ముస్వీకరింతురయామునజనుడా॥ క॥ అనిహరుడానతిచ్చిన । వినిదనుజాలుగాళహస్తినివిపి సస్తుతులం । జనియించితమ్మునెవ్వరు । గనకుండన్నెలగుచుండ గన్నపగడకన్॥ క॥ డాయంగవచ్చినంగని । యాయయ్యయు హర్షమొంది యామృగములదా । నేయంగవియనువుల । బాయగనయ్యామిషంబు బక్వముసేయన్॥ క॥ చిచ్చరకోలలు గ్రచ్చర । దెచ్చిదాకటిమీనసొకటిదిరముగగాలిపెన్ । వెచ్చలుపుట్టగద్రచ్చగ । జచ్చుపొడమొదానగాలి చెంజవిగాగన్॥ అదియట్లునిన॥ సీ॥ మంచిమాంసంబుశోధించిపంచినమాటల ఖండించిపుడకలకాడగ్రుచ్చి । నిప్పులపై ద్రిప్పిద్రిప్పి పాకంబుగా వ్రేల్చి మూర్కొనియును వ్రేలకున్న । మంటకడ్డముబట్టిమతియుబక్వంబైన జవిజూచి దొప్పలు సంతరించి । తరువయి కరిశంబు ఛిద్రంబుపురకునుగారాకుగాపండజూరజేసి॥ గీ॥ చూనియుంపారిసొంపారి సొబగుమిగిలి। యున్నబిల్వశాఖలుగొన్నిగోసి। తనదుజుంజుతతులమీదనునిచికొనుచు। నరిగె మొగలేటికాయయ్యయుగగియందు॥ గీ॥ రెండు పుక్కిళ్ళశోయముల్ నిండబట్టి । యడమచేజాపి శరములు బిడికిలించి। యున్నశరమునబొలనించియున్నదొప్ప । నవధరించుక కన్నప్పదివ్రుటవచ్చి॥ శా॥ చెప్పంగాలునుదొంటిపూజదొలగిం చెనోట్నిటిలో నీరుగన్నప్పండప్పుడు మజ్జనక్రియ మహాహర్షంబునందీస్ట్రైబా । గొప్పంజుంజురుమహాళి పత్రములు పూజోల్లాసిగాజేసిచే । దొప్పన్ దెచ్చిన మంచి మాంసమును గేదోషాధి రాజన్యశైకికన్॥ క॥ అనయంబునిట్లుగన్న । పునిరగళభక్తిబ్రమధపతిగొల్వంగా । మునుగొల్చుదపసిరాంభో । జనములు గుడిలోనగాంచినక్రోధుండై॥ సీ॥ అపవిత్రమయ్యె శివాలయంబని నవ్య పంచామృతంబునబంచవదను । సదనంబుతోగూడ స్నానంబుగావించి పాదోదకములనుపరమభక్తి । వేదోక్తగతిజల్లివెండియు బూజించి వేగుండి మ్లేచ్ఛునివిధముగాంచి । నేగినదపసియుద్వృత్తుడై యొకరీటవెట్లుచూడగవచ్చు నిట్టి నిష్ఠబూజచెప్పుగాలబొద్రొచిపుకిరీటి । నీటిమజ్జనంబు నరయ్యదీచిన। మొం

గిత్తైనమాంసమెన్నఁగనైవేద్య । మిచ్చుచున్నవాఁడు హెచ్చివీఁడు॥ ఉ॥ ఏ
నుదపస్వినిందువృగ హింసుఁడు యోగ్యుఁడుగాఁడువీనితో । మానకనాకుఁబో
రనిమానిన ద్రోహముసంభవించుము । న్నేనుగునొక్కఁ లూతవధియిం
పదెయిచ్చటమచ్చరంబున । న్నేనును నేఁడువీనిగడు నేర్పున నూఁప్పల కట్టి
చూపెదఁ॥ వ॥ అనుచునతండా దంతిదంతువాయ సంవాదంబెట్టిదనిన ఖం
డశశిఖండనుం డెండం గాలెడు చెలదియఖండా కండపరశును పరిభాగంబు
నందనతంతుసంతానంబునకుఁ జుట్టును జుట్టైన ద్రుమాకులం బ్రాకినతృణగు
ల్మలతా ప్రతానంబునంబు లాధారంబు గావించుకొని కడునిల్పి ఘంటవేది
యుంగపోతంబులునుం విరచించి తదగ్రంబున శిఖంబు త్రాపించి ద్వార
బంధంబులు సోపానగండ్లనుం బోరుతల్పులును రమ్యంబులుగా నిర్మించిప
రవుండపుని గొప్పకరవీరముకుళంబు లనేక సంఖ్యంబులాడు గేహళ బంధం
బులనుసంధించి శతదళదశశతదళ కమలరాజివిభ్రాజిత ప్రభూత పూజా
బంధబంధు రానేక రచనాని చయంబు గావించి చెలందిత్రిసంధ్యలుగానం
ధకారి ననేకభక్తితాత్పర్యంబుల గొల్చుచుండెనా సమయంబున॥ మ॥ క
రియచ్చోఁకవచ్చి తంతురచనా కౌశల్యముఁ గాంచిగో । పరసావేశము
తోడ నీశ్వరుని పైఁబాదుట్రు సంధించెనే । పురుపూయించు నిజ క్రవచ్చులన
సంఘాతోరు వాతంబుచే । హరుపైపాదురు వోవదట్టి ఘనతుండానీత
పానీయముఁ॥ చ॥ హరునభిషిక్తుఁజేసికరియా దల దెచ్చిన కల్వలుంసితాం
బురుహములంబు రాంతకుని బూన్చిత్రికాలము నిట్లుగొల్వనా । తురమతి
లూతమతత్కృతి విఘాతము నొందఁగ జేయు ద్రోహినే । నరసి వధింతునం
చుఁగుడికంపటునింతట బూన్పియుండఁగఁ॥ గీ॥ గజముచను దెంచి గొపించు
కరణిగాంచి । తంతువాయంబుదన దానియంతరంబు । గొంతమైనను
జూడక దంతికరము । వెంటదలకెక్కి-దొలిచియాద్విపముజంపె॥ ఉ॥ ఎ
ప్పుడుగాలకంధరుఁడ హర్పతికోటిసమప్రభుండుఁగ । న్నప్పవిముగ్ధభావ
మునననన్యగభక్తియు నిస్పృహత్వముఁ । జెప్పక జెప్పినట్లెరుక సేయదలం
చితపస్విద్రోలదా । నెప్పటిలాగు శూలిఁ ఖరించెను మోమునమూ

దుగమ్ములఁగె॥ క॥ అందునొకకంటఁనుదకం। బందందస్రవింపుచుండఁగా
రుడుండఁగనా। కందర్పహరునిమీదను । తందరసుతుఁడటకువచ్చి తగనీరు
మిఁ శేన్॥ క॥ తెలమైపఁ ద్రిరిహరుసైఁ । దులిపిపలఁ పూఁఁ మైనదొంతికవుని
ముం। గలనిడియర్పింపగద్భ్రగ్గలములు పత్త్రిరిమునింగిగారగ దొడగెన్॥
వ॥ ఇట్లుగారుకన్నీరునిలువంగన్నప్పపి భూవణున శ్రొత్రించిన యంతధార
రయుంబోలె మంగళంబయి చెలంగెనట్లునుంగాక పిశంగతుంగో త్రమాం
గరంగంబునం బొంగుగంగా తరంగిణి వృగాదపాదా హతిందొలంగి పా
దోదకంబయినఁతంగజభుజంగన పాంగోదకంబు లింగోదకంబయియిట్లు।శివి
నోదకంబులుం ద్రిణయను మేన ప్రతిమలం బయియొప్పి నప్పుడు బ్రసాదికిం
ద్రివిధూదకంబును బొందబాడి యకదాయ సంగన నంగవైరి సర్వాంగంబు
లుంబ్రుంగుఁడగుచు నుండె నప్పుడు॥ క॥ అగ్గలమయ్యెనుకన్ని । రిగ్గజద
నుజాంతకునకునిఖనోయనుచున్ । డగ్గరినేత్రముఁగనుగొని । బెగ్గిలిగన్న
ప్పశివుని పేరొకొని పలికెఁగె॥ సీ॥ కటకటాయిదియేమి కజఁబు గలిగెనో
నిటలాక్ష సీకంటనీరుగార। నిందవినిగారి నీరైన నాఁను దడిగా దుఃకన్నాను
ధాకరాంక । జనకఁచేదనయు నిందునిమించు నప్పుడు నేడ్వు నెరుంగవహో
శభూష । చీరచి చుడు విప్రపార మారడిబెట్ట కారింప గన్నీరుగానవ భ
వ॥ గీ॥ రాలరువ్వంగ గన్నీరు రాదునీకు। మన్ను మోవంగ రాలదు గన్నునీ
రు । పరసతికిగాగ భంగంబుపడెడు వేళ । రాలవశ్రులు నేడేల రాజశేఖర॥
క॥ అనయంబున్నిట్లు నేడ్వ । బనియేమియాలి సుతుల బాసి యడవులం । జ
నవల సెననుచు నేడ్చెదొ । ఘనలోకముఁలో కదుబ్రోవగా వలెననియో॥ చ॥
మరియును నాకటింగమువు మండగ నుండగ లేక నేనినుఁ । మరచెదనంచు
నేడ్చెదొవనంబున స్నాగరాజియాగినన్ । వెరచెదనంచు నేడ్చెదవొవేస
వినీ పనిపాటకోప ! నరిమురి బల్లెకుంజ నితినంచు దలంచుక నిట్టులేడ్చెదో
గీ॥ చేడ్డపురువుముట్ట జీవంబుపోకకు । పొగిలి పొగిలి కంట బుఁజేసి । నీ
రుగారనిట్లునీవేడ్చె దోహర । కలదెనీకు నేడ్వకారణంబు॥ చ॥ కలిగిన జెప్పు
వేయనుచుకొంగలిశంకరు నప్పళించున । ప్పలమునుగంగ నేమి యికబుత్రు

డనేగలు గంగనంచున । శ్రులుదుడుచుక్ శివాయటుల జూచిననీ సరిలింగ
ముల్సినుం । బలుమరు నవ్వరాతగులు బాసియు బాయుదటంచు నాత్మ
లన్॥ క॥ ఈరీతి బలికి మరియును । నూరార్చుచు నెవ్వడేటి కూరకు తం
డ్రి । యూరకు నాప్రాణేశా । యూరకు నాయన్న యనుచు నోడబడబ
లుకన్॥ గీ॥ ఉమ్మరికెయింత యేటికి నుడుగుమనుచు । రొమ్మునను శంభు
నేత్రోదకమ్ములొత్త । నెసగుముగ్ధత కంటిలో కసవుగాగ । దానతలపో
సిశోధించు తన్నయనము॥ ఉ॥ అంగుళులంగపడగ సచలాంబకసత్యము నె
త్తిపట్టియూ । లింగముకంటిలో నెరసులేదుగదాయని కాడ నూడునా।
ల్కంగొనిగ్రుడ్డుపైని వురుగ్రకుంన బెట్టునుమీదయావిబా । నంగటిచీర
దోగినమనంబున గుందుచునుండు వెండియుక్॥ క॥ కనుగొలికిదఫదుస్రవే
లిడి । గొనకొనియెత్తిననుగనుంగొన గారుజలం । బనిశడకనొత్తినంగొ।
లికనగారుందొంటియట్లుకీలాలంబుల్॥ క॥ కొలుకులు రెండు౯ రెండం । గు
ళులనదుమ నేత్రమెల్లగొలుకులగతిపైయె । జలజలజలములువొలుకగ । గొ
లుకులనాకన్ను నదుమగూడంగడలక్॥ క॥ పింజిచ్చి గారుచుండగ । నం
జుచుగన్నప్ప హరుద్రుగ్రశుజలమని । ల్వంజేయుకకడుపొగలుచు । బ్రాం
జలిమైమ్రొక్కులిడుచుబడిబడిలేచుక్॥ క॥ అకటకటాయనువాపు । ట్టు
కజుట్టుకతిరుగు భ్రమనిటునటువ్రాముదిక్ । వికలతనొందు న్గన్నేటికిగార
ణమరయుమరియు డెందములోనక్॥ సీ॥ ఆనందభాష్పములని వితర్కింతు
నావాహషచిహ్నంబులేవాననమున । గరుణాకటాక్ష వీక్షణవారియందు
నాజల్లనైయుండవృష్టములుగాని । ఘుమఘజలాసార కలఘుస్మదమెయ
న్నగన్నులబొడము నేఘుమఘజలము । దుఃఖంబుప్రేరేపదొరగు నీరందునా
రెండుకన్నుల గారకుండు టెట్లు॥ గీ॥ గంటినేమని రోగంబుగల్గబొలు।
దప్పవొకయొమరికోడికెప్పవిధము । నొవ్విమోపొరగప్పెనొవువ్వగంటి।
షొటొతటిగనొ్నె మాదయో బుద్ధిదలప॥ గీ॥ మైలయో యీవిధంబుదు
మాఘంసగతియొ। కాకయొండొకయతిరోగంబొదీని । కేమిచేయుదుమం
దుమాకెరుకలేదు । నామనోనాథ నాయన్ననాదుతండ్రి॥ క॥ ముకర్క్రం

టివనుచు వెరతురు । నిక్కంబుగనీకు(ద్రిభువ నీజనులిటునీ । కొక్కడచివ్వా ముబుట్టిన । లెకిఁంతురె సురలు నిన్నులేశంబైనన్॥ క॥ నీకంటిమంటమ డసిన । యాకాముండాదియైనయరివరులెల్ల । న్నీకంటివాతఁబడ్డవిన్నక్(గ్రీ కంటన్నగుచునీకు గీడుదలపరే॥ గీ॥ (ప్రాణపదమైన తలపైనబాసిపోదె। యంగహీనులగన్నంతనంగనలకు । రూపవంతుండ విభుడు గురూపివైన। పల్చగాజూచినవ్వరె భక్తులైన॥ క॥ మునుహరికి నయనమొసగిన । మన సిజహరు మహిమయెందుమడసెనొకొపొలం । బుననాబులువ్యగముల గొన్నలుపువ(ద్రెల్లె నామునంబెట్లోర్చున్॥ ఉ॥ ఎవ్వరితోర చింతు దుదినె వ్వరుయేమియొనటు రాత్మల్ నే । వ్యాధిఁంతవంత ధరియింతు ధరింపకనే మిసేతునిం । కెవ్విధిబోదుపోక మరియేమని యాదెసజూతు మాటలిం । కె వ్వాయుసేల । మందుబర మేశునికంటికినేనెరుంగుదున్॥ వ॥ అనివాపిఁంచి॥ క॥ నీకంటికిమందగు నే। నాకంటికిరంటమిగులనవనతభక్తి । న్నాకన్ను మందువెట్టెద । నీకంటం గారు నీరునిలువం జెలువన్॥ వ॥ అనికన్నప్పద నకన్ను కనుగీటినంతలో భల్లంబునం బెల్లగించి పంచవదను కంటిపై దనక న్ను సమర్పించెనప్పుడు॥ శా॥ ఆనేత్రంబున గారు నీరుడిగె దేవా ధీశుడాకం టినీ । గానన్వచ్చినజూచి మందహసనా భాస్వజన్ముఖాంభోజుడై । యాని ష్టాపరచక్రవర్తి దన కన్నదేఁంచు కోటీరుక । న్నన్నైక్యవ్యము బొంది యుండుటకు నాపారవృత్తిత్తానిట్టనున్॥ క॥ శ్రీకంఠుని డాకంటికి। జేకొన్న సదౌషధంబు చేరువనుండన్ । నాకేలవగవననిశ । డాకంటికిదాడిపె ట్టెడగ్గరి నెగువన్॥ క॥ తన జెప్పగాలశంకరు । గనుగొనకుం గురుతుగా గగదియుంచిమునం । బునశంక లేకడాక । న్నును బెరుకగ బోవగా మనో వేగమునన్॥ శా॥ అవ్యాభృత్యునిజ(పచారు మహాంజాస క్తిమైన త్తరిం। ట్ర త్యక్షాకృతినిల్చిపట్టిఁ దా మాయన్నకన్నప్ప యో । కృత్యం బేటికినందుద లఁగములన్నించేఁ ఫలంబిట్టిన । న్నిత్యుం గన్గొనవచ్చెగన్నప్పకు దృష్టి రేజ మంజెజమున్॥ గీ॥ హాసుడు గన్నప్పచే గొన్నయుం బకంబు । మరలని చ్చెనుమాకంటిమూరుననదు । కన్నొనసంగెనోయనగ నాకాలకంఠు । న

వ్యసనయనంబునీరునాక్షణమనిలిచె॥ ఉ॥ కన్నప్పకన్నులే హరుని కన్గవయై హరుకన్నుదమ్ములే। కన్నప్పదేవుగన్నులటుగామి నిజంబగునేని దెల్పయా। పన్నగభూషు కన్నులగ బంధములబ్బినయట్లయిప్పుడీ । కన్నప్పకన్నులం దొరగుగారణమేమిసహర్షబాష్పముల్॥ చ॥ హరుడుపురత్రయంబులదు రంటగజూడగ మూడుగన్నులం । దొరగినవారిబిందువులు నూత్నవిభూషణు సాత్విదాల్చెరా । నరుదెకృపా సమన్వితదృగంత నిరంతరనిస్సరజ్జల। స్ఫురణముచిత్తహర్షణమును బొందగజేయుటయెల్లవారికిన్॥ ఉ॥ అంతటనంతటన్సురసురాగ్రజ ముఖ్యులుమ్రొక్కుచున్భయ । భ్రాంతతమస్తకస్తలవిరాజితహస్తసరోజులౌచుదై) । యంతవచోమచర్చి కలనర్థిబ్రశంసలు సేయభూనభో। భ్యంతర మంతయున్ మునుగనాసనథకరులు మ్రోయుచుండగన్॥ గీ॥ కుసుమవర్షంబు భూమిపై గురియుచుండ। బ్రమథులొప్పగడన్నప్పభక్తిరతికి । హరుడు ప్రత్యక్షమగుటయు నచటమున్న । పొంచుకొనియున్నతపసిహర్షించికాంచి॥ గీ॥ మ్రొక్కిగన్నప్పదేవునిమ్రోవులనిల్చి । యతనిసద్భక్తిమాహాత్మ్యంబునభినుతించి । నీకునెగ్గుదలంచిననీచునన్ను । గాచిరక్షింపుమని బలెరగరుణబుట్ట॥ చ॥ శివుడననీవనంగమరిజెప్పగనున్నదె భేదమిట్టిమా । ద్ధ్యవిభవమున్ మహత్వమును నచ్చితసాహసగౌరవంబుని । బ్భువినవులందు గల్గమి ప్రభూతమ శాస్త్రదాగమత్రయీ । నివహములందు నెందయిన నెట్టనవిందుమె యిట్టిచిత్రముల్॥ క॥ నల్లవో నల్లవోయును చుస్విల్లపతిం దపసి వొగడ నవ్వేర పడుచుం । దల్లిభవానియుగనుగొన । బల్లవిత మనసుర డగుచు భక్తుడు భవుడున్॥ వ॥ అన్యోన్య నిరీక్షణంబుసేయుతరింబర స్పరనయనంబులొక్కసవత్తె దొరసి తెరసియొండొంటితోనంటిచేకొని యొండొంటి చూపులొండొంటి లోపల చొచ్చియైక మత్యంబువడసె పంచవదనుకన్నులు చంచురేని కన్నులతోడునీడలో కాకలో కేశుకన్నులు కన్నప్పకన్నుల సయిదోళ్లో మరియునీకరకంథుకన్నులు కన్నప్పకన్నులకు గావించినమించు లద్దంబులో లేక కన్నప్పకన్నులు పన్నగధరు కన్నుల ప్రతిబింబములో యట్లనుంగాక భవునయనం

బులు కన్నప్పనేత్ర ధరిత్రీజలంబులబాయు కొమ్మలో నుదియయునుంగాకక
న్నప్పకన్నులు శంకర నేత్రగు ప్తాంకురంబులో వెండియుఖండ పరిగసునే
త్రంబులుకన్నప్ప నేత్రనాళీకంబులోలోక నాయకాలోక నానాకసంఘం
బులోప్పానకప్రత్యంబునంగన్నప్ప కన్నులు వియన్న దీధరుని కన్నులయునీలగ
ళకన్నులు కన్నప్ప కన్నులగనా పట్టినయనాల్గింగన్నప్ప నయనాంబుజంబు
లో శాక [illegible] నాల్గుశంకరు నేత్ర పంకజంబులో యననమగా దాల్చి యుం
డెనంతయుకాదు॥ చ॥ అనలపి లోచనంబునకు నవ్వలి క్రిందటియుండుచూ
యనీ । శునిపయునద్వ యుందగుల జూచెడు ముగ్ధదృగ్యుగంబుతో । బెన
గొని నాలుగన్యపుర ఘకరనేత్రములట్ల నాలుగై । కనబడెశుద్ధదృష్టి బెన
గంబడికన్నపరెడు కన్నులన్॥ ఉ॥ అన్నికన్నపేర్వరు ననన్యగపితుణా
త్తాముదమ్ము నా । రున్నతిగాడ జూచుకొను చున్న తెరంగు చూచుంగనప్పుడో ।
ప్పన్నిజదృష్టి చేర్చు పురవైరదశంబడి [illegible] నిర్ధిరై । [illegible] చిం
తయుకూఢత రెండయి యుండె నాలన్॥ క॥ నాలుగుకన్నుల కాంతుల ।
ఫాలవిలోచనము కాంతిఫలి యుంచెనికం । నాలుగ నేగతి జూచిన । నూ
లిపుత్రయము నగుడ నుత్ప్రపన్నమైనన్॥ గీ॥ [illegible] మరి
యుదాల్చి । సచ్ఛరించిన [illegible] చెరిగె క్రమము దప్పిన దొల్లిం
టికరణివాటు । [illegible] యేకంటు గడగిచూడ॥ క॥ యుగయు
గములనిటన్నైయూ । నగధరు డేకంట జూచినం గానేయి । జగములుము
న్నికన్నన్నగ జూచురుని నుగ్రనయు మండంగ డేగ॥ ఉ॥ అన్నియునేల
నాటికెను గౌరికి పన్నగ [illegible] బక్క । [illegible] నొప్ప
నెచి [illegible] । కన్నపమాది లోచనము కాలము నంఘనసుండ
నిను నా । [illegible] లోనను నె [illegible] కున్॥
సీ॥ నా దేవ నా కిన నయనంబు గట్టినసలాచు నని [illegible] । మాకన
కీ [illegible] సెనసం చెన్నయడి యూగము । సినే
త్రము [illegible] నిద్భనే పుట్టిదో [illegible] । సిముతుదో
యున్న వేయునానేటికి మారుడు దయాక్రందన గమనడె॥ గీ॥ యితనినేత్రం

బునున్నన్నిందువకా౯ళి । యధిక సౌందర్యయుతుడు నానవఃజనడె । యి
ట్టినేత్రంబు మున్న గన్నట్టియున్న । నెట్టికాంతలమెచ్చునే యీశ్వరుండు
ఉ॥ కన్నపనేత్రపంకజముగల్గగ నీశుడు సర్వసౌఖ్యసం। పన్నతనుండెగ
న్నపవిభాస్వర పాదము పాదరక్షసో। కన్నజభక్తవత్సలునిగా నుతియిం
తురుకంతువైరిని। న్నెన్నగ చెప్పనోకి జనసేవ్యత జెందెనుమౌళిచంద్రు
డున్॥ శా॥ ఈ చెప్పించుకదన్నసోకుటగదాయీగంగదాతీర్థమై । భూ
చక్రంబునసన్నుతింపబడియుం బూర్వంబునన్ బ్రహ్మదా। నీచెప్పున్నగ
నుంగొనండెగిరిజాధీశస్ఫురన్మస్తకం । బీచెప్పీశుడు దాల్పబట్టి విభుడ
య్యెన్ దేవతాజాతికిన్॥ క॥ హాడిగానవి చరణముగల । హారుభక్తులపా
దరక్షహరిసూనుడు హా । నరసికనలేనిశంకరు । శిరమున కాభరణమయ్యె
చిత్రముగాదే॥ ఉ॥ చెప్పెడిదేమియీ యొరుక జెప్పు మహాత్త్వముచిత్రరూ
పం । బప్పుడుసోకశూలి భువనావలియందు ప్రసిద్ధుడయ్యెని । యొప్పు
లకుప్పపుక్కిటపయో కణముల్ దడియంగబట్టిమున్ । ముప్పరముల్ జయిం
చినమనో భవశత్రుడు నిత్యుడౌటయుక్॥ గీ॥ ఇతనినిర్మాల్యము ధరించి
యుండుమకాళి । నిర్మలుండయ్యె నితని వినిర్మలప్ర । సాదభోగంబుకతన
నుజననమృత్యు । రహితుడయ్యెను గిరిసుతా సహితుడెలను॥ గీ॥ మృడుడు
కన్నప్ప శేషంబుగుడుచువాడె । వేదశాస్త్ర వివేక వీధిగడచె । హరుడుగ
న్నప్ప యెంగిలి యారగించి । విధినిషేధాద్వయాతీత వృత్తుడయ్యె॥ గీ॥
లింగదేహంబు గన్నప్పలింగి గాన । యంగమంతయు నత్యుత్తమాంగము
య్యె । హరుడు గణపాలుచేత లింగాంగియయ్యె । నంబిచె భక్తుడయ్యెపి
నాకపాణి వ॥ ఇప్పుడే కన్నప్పచేత సన్నుత సర్వాంగప్రసాదియయ్యెన
నంగశాసనుండు నయునేక ప్రకారంబుల భక్తానీకంబావహించు వినుతింప జ
గజ్జనంబు వినుచుండ నిందుధరుండందంద గన్నప్పదేవుసింగాగిటంజే
చి చతుర్వర్గఫలంబులాడిగాగల వరంబులెవ్వి గావలసిననడుగుమనుడు చి
రునవ్వుదనమొగంబున నిగురొత్తంజేసి తలెత్తి యాచిత్తజారికి జోహారువె
ట్టి ఇట్లనియె॥ క॥ ఎరుగనోనెక్కు బలపే । రెరుగన్నా భిక్షముతెరుగనే

వేడేలా । గెరుగుదు నేఁగుదుమరియును । మరియును నెరుగుదును నిన్నుఁ మారవిరోధీ॥ ఉ॥ కావునసీవరంబులును గాంచుజసంహారి యొల్లనీకృపా । ప్తావితదృష్టిఁ జాలదు పయిబాయక యుండఁగఁ జాలఁ గొల్చినా । భావముద్వ ష్టిస్ఫురణపంకజసంకర మైచనంగనీ । వేవనపున్నగన్నకకు విశ్వవిభుం డాసగెఁదవిష్టముగ॥ క॥ కన్నప్పనుదభిముఖుఁడై । పన్నగధరుండుం డెస తత్కృపాలోకన సంపన్నుని గావింపుచునా । కన్నప్పయుపహారునకెదురుగా నిల్చె వెసఁగ॥ క॥ ఈలీలతోడ ననన్యా । న్యాలోకనతత్పరాత్ములై కాళాస్తిలో । బాలాక్షుఁడుఁ గన్నప్పఁడు । హేలాగతినున్నవారలిపుడుంబుడమిఁగ॥ గీ॥ నేఁడు కన్నప్పకిరాటనీటిశివుని । మజ్జనంబాడ్చుచున్నారు మఱియును తని । పూజచేసినపువ్వుల ఘనాస్థలేశు । నతనితోఁ గూడఁబు పెట్ట సురభవునకును॥ క॥ కన్నర్పింపుటనవనిం । గన్నప్పయనంగ బరగెఁ ఘనవైభవుఁడై । సన్నుతికెక్కినతనికథ । విన్నంజదివినను ముక్తివేగమ గల్గుఁగ॥ గీ॥ ముగ్ధశశిఖండజూటుండు ముగ్ధభక్తి । వగలగృప నేలునీరీతి వసుధననుచు । బసవదండాధిపుఁడు ముగ్ధభక్తకథలు । చెన్నబసవన్నవినుచుండఁ జెప్పుచుండె॥ గీ॥ ఈతినిముగ్ధులకథలిట్లు జెప్పకథల । విధముల న్యోగపాయనివికశితాత్ములగుచు శిశుకథుకథనలసమ్మతినగుచు । నున్నభక్తులకును బసవన్న మ్రొక్కె॥ చ॥ మునువినవెఱ్ఱి గారిగుణముఖ్యుడిలం గళియంబనాయునా । రనుశరణుండుమిం మ్మహారహంబును వేమమునా నగించునా । యనువునశంభుతుల్యులగునార్యులమిన్నునగింపగల్గినా । మనుటకునింతకంటె మరియన్యతయొద్దియటం చును బ్రొచుఁగ॥ క॥ అవిరళభక్తిసుఖపయో । నిధివయుందేలుచును బసవనప్రభుఁడునుభ । క్తవరులు పేరోలగమై । సవిశేషానుభవమందజరగగనంతఁగ॥ వ॥ మరియును॥

సకలేశ్వరమాదిరాజుకథ.

క॥ పెద్దలకుఁబెద్దపరిపె । న్నిద్దులకును నెల్ల మొదలియద్ధరిత్రిఁగ । బుద్ధులపోఁకవిబుధసం । పద్దీనిధిసుభగమితసుభాషాధియుఁగ॥ క॥ సు

మనోనురాగయుక్తుం । డమలినచిత్తుండు గుణగణాన్వితుం డకలం । కమ
హితదానకళావి । త్తముతియు వీణాప్రవీణతాధుర్యుండున్ ॥ శా ॥ య
మనియమమానసవ్రత పరాయణవృత్తి నిరంతరసంస్కృతి । భ్రమశమనైకసం
స్మృతియ హారక్షమానిధి నిర్గతాఖిలాయా । గమనిగమాంతలక్షిత జగన్మ
యతత్త్వవిచారపారగుం । డమితశమాదిషట్కయుతుం డాగ్యోగిభూమిపతి నా
గనిద్ధరన్॥ గీ ॥ మనువునుం మనుసకలేశమాదిరాజు । దద్విచిత్రమునిగుల
చిత్రముధరిత్రి । నేప్టులన్ననతండిల యేలునంబె । యనుపురము రాజధా
నిగా మెయులరుచుండ ॥ క॥ విశరణవివేకరూపా । ప్రతిహత విభవములద
నప్రతిలేకసుఖ । స్థితి రాజ్యము సేయునతని । మతిదికెరానులింగజంగ
మప్రణిపత్తిక ॥ వ ॥ చిక్కనగుతంపు దక్కన్యాక్త్యము లుడిగియుడు రాజ
ధరు రాజోపచారంబులఖుడియు ఘనీచుదప్పక పుష్పపత్రి విచిత్రరచనా
నిచిత పూజామందిరాంతరంబు నచిరా చియుగ్గించునప్పుడు ముప్పది రెం
డు రాగంబులకును బ్రశస్తంబగు రావణహస్తంబును బ్రహ్మవీణెయు
లావణ్యవీణెయు కైలాసవీణెయు నారాశవీణెయు బినాకవీణెయు సారం
గవీణెయు గూర్మవీణెయు గౌరీవీణెయు కిన్నెరవీణెయు జనకవీణెయు న
నునివియాదిగాగల వీణెలందు ముప్పదిరెండు రాగంబులను నరితుబంధ
ప్పకుండగూర్చి యోజించనవి యున్యయింపు విలాన్యనొనిచిన పంచవద
నునకే రాగంబు మనోనురాగంబు సాధించునా రాగంబునకు వీణెవిన్యా
ణంబుగా ధ్వనియింపనప్పుడ ప్పరమేశ్వరుండా వీణెయు పాణి పద్మంబున
పాదుకొల్పి మొగచాళంబుల నవతారంబునుండాకసమ్మైయుంగతదారిబో
ళవణియు సారణయును మృదుమధురస్వరంబుల మొట్టుచు గట్టుపట్టి పతి
చిత్తంబికకోత్తసవధాము సకలేశయువధారు నిర్యాకళ్యాణయువ ధారు
ప్రాణనాయకా నాదప్రియాయనుచు నారాగంబు తా నాలాపింపనభి
ముఖుండై సప్తస్వర సంభూతంబులగు నిరువదిరెండు శ్రుతులంగూర్చి
శావుళ నారాటయుక్తంబుగా జౌదళంబను శారీరంబున ననిబద్ధపద్ధతినా
ళతింజేసె గ్రిమ్మరగమకసప్తకంబు సంధిల్ల నల్లనమందీర మధ్యమతాళం

బుల యలంఘితంబులునిగుడ శుద్ధసాళసంకీర్ణంబులు మెరయ దేశీయమా
ర్గంబు వెలయశ్రుతి మధ్యవిళంబిత తాళమానంబుల నూనంబులుగాఁజూపి
ధాతువులుసంగంబులును జాతులరీతులు నుంబలుకొత్తనిబద్ధ రూపంబున
వైళంబుదారంబు సాళిపెళ్లాపెళ్లి జాయియనజాయియు చితముయ్యా
రంబు భంజళంబునుఖచరంబును విషమంబు సంగ్రామోత్తుంబులును భఙ
వణియురవణియును భరణిసుతాంఘ్రినిజ వహ్నివలంబని చయవైధనముని.
గీతసుధాయినగీతంబును విశ్రగ్రహిత్రత యంబునునంశ కలవిత గాడం
బులును రాగకొంకును బొచ్చగాడంబును దేశికాకునుసిందువు కరుణాకొ
కును నఖకతకరిరాగనుహిందుళువాంగంబును దవహారణంబునును వాంగుగుం
డాగుండియును భ్రమరవలయును గౌడి సారాడా మోడియునుధు వాళిబంతి
కొల్హాయిహిందోళములు బోగ్గాయియను గాగల రాగంబుల పాయంబులం
బొరయకుండ దేశాక్షిధన్యాసినులహారి రామక్రియలలిత సారంగనాట
గుజ్జరిమేఘరంజీవేళా ఫ్ళళిమాళవశ్రీరాళి గాంభోజిగౌళ పంచకంబు
బంగాళంబు గురంజిభైరవిద్వాళంబును భళభంజరంబు గుండక్రియకౌశిక
దేవక్రియమధ్యమావతి దోడి వసంతంబునునాదిగాఁగల రాగంబులయుం
దుబురుషరాగ స్త్రీరాగంబుల రసిలక్ష్యలక్షణ యుక్తంబులును చకార
యుక్తంబులును చంచ గంభీరంబులును నూత్నసారోక్తి జాతంబులును స
ద్గీతంబులును బాడుచుండు సమయంబున॥ క॥ తమకములోనిఖిలవాది।
త్రములును మ్రోయంగజన పరంపరసంతో। షముననటియింప హర
గణ। సముదాయము గాంచి మెచ్చుకొనె సద్భక్తిమెయిన్॥ ఉ॥ పాయక యి
ట్లహర్నిశము భక్తుఁడు నింగ సమస్తనావయ। స్తోత్రాదిలోలలాడగను శో
భిత రాజ్యరమాసుఖంబులై। నాయతచిత్తవృత్తియొకయప్పుడు వారిం క
యుండెను న్నెడం। గాయజవైరిసేవకనికాయము గ్గానిపలుకానిగ నిన్॥
క॥ మల్లెబసవదొల్లిమహీం। వల్లభుడీగీతి రాజ్యవైభవముమాది। నొ
ల్లకశ్రీగిరికరిగను। హల్లాసమున చటయొగ యుత్తుండగుచున్॥ క॥ శ్రీ
గిరిబిల్వవనంబున। యోగంబును శంభుభక్తియోగంబును జే। యంచి

రిమెంబుగనొందుట । బాగొప్పగవినిము శంభుభక్తులచేతన్ ॥ చ॥ విని
సకలేశుమాదిపృథివీపతి యంతయు వేగ శ్రీనగం । బునకును జేరి యుల్లగును
ముప్పిరిగొన్న ముదంబు నంగనాం । గొనుమతి శ్రీప వినతకు శ్రీశకట
కూటకోటులన్ । ఘనతరపుణ్యతీర్థములగామిత సత్ఫలదస్థలంబులన్ ॥
ఉ॥ స్ఫాటికపర్వతాగ్రముల భాసురశృంగములన్ మునీశసం । ఘాటజ
కోటులలన్నగమ్రుగోరగ సంకరభీను ధామములన్ । హాటకపర్వతా
గ్రముల నవ్యమణీమయశైలపంక్తిపు । ణ్యాటవులన్న దీతటుల నాశ్రి
తభూరిశిలాతలంబులన్ ॥ క ॥ పాతాళగుహలబిచ్చ । న్నాతతపురభూ
ములందు నారామములన్ । భీతిదగుగుహాంతములబ్రు । భూతవనజసర
నిభహాభూభాగములన్ ॥ క ॥ గిరిశేఖరనిస్వరని । ర్జరచయములదృష్టి
మాత్రసాక్షాన్మోక్ష । స్ఫురకరుణాలామంబుల । వెరవారగమరియుబ
రుసవేదులగనులున్ ॥ క ॥ అంతంతనిల్చినిల్చియు । మాంతతనేకాంతనిష్ఠ
నర్చింపుచున । త్యంతరతినతడుబిల్వవ । నాంతరముంజేరవచ్చెనచ్చట
జూడన్॥ క ॥ రుద్రాక్షమహీరుహములు । రుద్రాక్షమహీధరాలురుద్ర
కగనుల్ । రుద్రాక్షనదీనదములు । రుద్రాక్షమయంబు నరియురూఢిక్
జూడన్॥ క ॥ భసితధరిత్రీధరములు । భసితమహీరుహచయంబుభసిత
పుగనులున్ । భసితంబునదులునదములు । భసితమయంబగుచునచటభా
సిలుమరియున్॥ క ॥ లింగధరాధరపంక్తులు । లింగధరిత్రీజరాజిలింగా
కరముల్ । లింగనదంబులునదులును । లింగమయంబగుచు కొంతలెకర
చనంగన్॥ క ॥ జంగమశిలోచ్చయంబులు । జంగమపృథ్వీరుహములుజం
గమలతలున్ । జంగమతృణగుల్మంబులు । జంగమతీర్థములగములుసను
తికెక్కన్॥ క॥ సల్లాపశైలజాలము । సల్లాపధరాజరాజిసల్లాపలతల్
సల్లాపగుల్మసంతతి । యెల్లెడగనుపట్టుచుండనీక్షింపంగన్ ॥ ఉ॥ గాయ
కకుంభినిధ్రములు గాయకభూరిమహీరుహావళుల్ । గాయకగుల్మసంఘ
ములు గాయకసద్వ్రతతీప్రతానముల్ । గాయకవిస్ఫురన్మృగస కాయ
కపక్షిసంతతులున్ । గాయకగూఢపాత్రులును గాయకబంధురనిం

బపంక్తులున్ ॥ ఉ ॥ నాట్యమహానమహీంద్రములు నాట్యమహానమహీజాతసం
ఘములున్ । నాట్యలతావితానములు నాట్యమహాగునికుంజగుల్మముల్।
నాట్యమృగవ్రజంబులును నాట్యకలావిదనేకపక్షులున్ । నాట్యబలీము
ఖాళియును నాట్యవిశారదవానరంబులున్ ॥ సీ ॥ జ్యోతిర్ద్రుములుతృణజ్యో
తులుగాష్టాగజ్యోతులుసైకరాడ్జ్యోతిగములు । జలశిలోచ్చయములు జ
లవృక్షచయములు జలవిహంగంబులుజలమృగములు । బహురూపశిలలు
నుబహురూపవృక్షముల్ కొమరారు బహురూపగుల్మలతలు । శివపదా
దులును శివరూపగిరులును కొమరారుశివరూపగుల్మలతలు ॥ గీ॥ ఖేచరా
ద్రులు ఖేచరశ్రీతీరుహములు । ఖచరగుల్మవితానంబుఖచరలతలు । ఖగ
సరూపశిలాకుంజసంతికలు । హర్మ్యమయగిరి తరుగుల్మహరిలతలు ॥
క॥ మృగరూపవృక్షకులమును । మృగరూపశిలావళులునుమృగరూపల
తల్ । మృగరూపగుల్మపంక్తులు । బాగడరెను బిల్వవనముపొంతన్మ
రియున్॥ సీ॥ నరరూపశిలలునునరరూపవృక్షముల్ కొమరారునరరూప
గుల్మలతలు । సురరూపగిరులును సురరూపతరులును గుములైన సురరూ
పగుల్మలతలు । చూతవృక్షములు ప్రసూతవృక్షాలును చూతశైలము
లుప్రసూతగిరులు । గంధర్వవృక్షముల్ గంధర్వశిలలును గురిలేనిగంధర్వ
గుల్మలతలు॥ గీ॥ నీడలును దిరగకుండెడునిత్యతరులు । నడలునుదిరుగకుం
డెడినిత్యగిరులు । నీడబోడగానరానిసాన్నిధ్యతరులు । నీడబోడగానరా
నిసాన్నిధ్యగిరులు॥ క॥ దూరమున నీడదోచుధ । రారుహములు శైల
ములును ద్రుమలుగతులున్ । మూరి క్రీడ మొనర్పగ । ఘోరునజన్మించు
బాలభూరుహగిరులున్॥క॥ వృక్షములుగొన్నిగొలువగ । వృక్షనిచయం
బునెక్కి పసపిసగతితో । సీక్షితిపైజనుసంబర । వృక్షంబులు గిరులనెక్కి
విహరించునొగన్॥ ఉ॥ ఎక్కినగముంగొనన్। జనను లేడును నేమను లేట
తెల్లగా। నెక్కినగానగానవచ్చు నవనీరుహపంక్తులనట్టియద్రులున్ । ద్రుమ
కొకమొక్క- యొకడకు ద్రొక్కక నుద్యమమాచరించినన్ । జకగ
గొంచునకడకు సాగుద్రుమంబులు నట్టియద్రులున్॥ సీ॥ ఎక్కితలంచి

నసేరూపమైనను గ్రక్కున జేయుధరాజగిరులు। నగము స్పృశంబున నగ
మండజంబును నగము నగంబును నగమువిటపి। ఫలవృక్షముల భావిబగలు
శైలంబులు గొండలక్రియగరి గానరిరులు। నాకొక్క ఘడియయున్నా
కొక్కకర ఫలముల రాలుచు ఘడియారసారములును॥ గీ॥ మరియొకనాక్కా
కర ఘడియకు మంజులీల। చెలగుచుండెడి ఘడియారి శ్రీగిరిపయిన। వొ
దలుచరికన గ్రక్కున్నరనతుకుదరులు। మొదలు ద్రెంచిన గ్రొవ్వు సతుకులక
లు॥ గీ॥ పారవైచిన క్రమ్మర పారుదెంచి। సాష్టాంగ సనెల [illegible]యుం
డునశ్మములును। రవియుదయమున గయకొయుచు చిమిపికి బెరగి। ఎవిడిగగ
డిగ్గి ప్రోవృద్ధరాజతరులు॥ సీ॥ నాలుగువాకిళ్ళ నలిగాను పించుదు పాలుగ్గ
మ్మలనాల్గుచరుల। నడుమొక చూడంగన గరంబు గన్పించు శ్రీశైలశరు
లు శ్రీశిఖరగిరులు। గంగాదిస్నానాల కాంక్షమై సేవించి యెక్కెననగము
లయెల్లయపుడు। పాతాళగంగలోపల [illegible]మండెడు గంగావనీజాత
నాంగగిరులు॥ గీ॥ మరియుదమలోన నొరగియుంగ చెలువొందు। వరుస
దరికొనికానెడు తరులుగిరులు। క్షీరవృక్షావళులును క్షీరగిరులు క్షీరపూ
రితదీర్ఘికలక్షీరనదులు॥ వ॥ చవిదయుక్కెన నష్టాష్టసమధులు గనుపించ
టితరులుగిరులును వెలయు శ్రీగిరియందు॥ క॥ దధిఘృతమధుత్పృక్షంబు
లు। దధిఘృత మధుతప్పర్వతములు దధిఘృతపూరంబ్ల। దధిఘృతమధుతటాకంబు
లు। దధిఘృతదీర్ఘికలునమరు దత్ప్రాంతముల॥ క॥ అమృతమయప
ర్వతంబులు। నమృతమయాంత నిరుహంబులు నమృతపూర్ణతటాకములు। కమృతకల
సముభూములు। నమృతోజ్వల దీర్ఘికలును నమృతస్రవంతులు॥ క॥ కన
మయపర్వతంబులు। గనకమయానేక వహములు గనకమయతటా। కనివ
హములు గనకోజ్వల। ఘనదీర్ఘికలును బధమున గానగపడ్డు॥ గీ॥ కన
కమృగములు కనకోరగ మఱంగములు। గనకపక్షులు గనక భృంగములుగ
నక। కుంజములు గనకలతికాపుంజములును। గనక రేణువు మరికనకంపుటిసు
కము॥ క॥ కనకమయహర్మ్యపంక్తులు। గనకోజ్వల గోపురములు గనక
ప్రాకా। రనివహములు గనకపురము। ల్గనుచెన్నలరెడు బిల్వవనములో గనక

ట్టునే॥ వ॥ మణిమయ పర్వతంబులును మంజుపశ్రేణులు వృక్షవాటులున్। మణిమయగుల్మ కూటులును సర్వమణీమయమల్లికాళియుక్త । ప్రణుతసవీ నరత్నమయ పర్వతరత్న నికుంజవల్లికల్ । గణుతికి నెక్కి పెక్కులగు గాన గవచ్చును శ్రీనగంబునకే॥ సీ॥ ఒకమావికుచూడం గనొక్కకొమ్మ శోకంబు నొక్కకొమ్మ సురగియనొక్కటి వటము । నొక్కకొమ్మ కుదువకంబొక్కకొమ్మ క్రముకంబునొక్కకొమ్మ ఘనసార మొకటి చెరుకు । నొక్కకొమ్మ చందనంబొక్క కొమ్మ దిలకంబునొక్కకొమ్మ చంపక మొకటి గ్రోలి । యొకకొమ్మ మందార మొక కొమ్మ వకుళంబు నొక్కకొమ్మ శ్రీఫలం బొకటి పొన్న॥ గీ॥ నగుచు పెం పారునొక మావిని యందుపూచు । నొక్కట పుష్పంబు వరవాది యొకటి మల్లె యొక్కట పుష్పంబు శామంతి యొకటి గోగు । యొక్కట పుష్పంబు కరవీర మొకటి కలువ॥ సీ॥ ఒక పండు సహకార మొక పండు జంబీర మొక పండు సారంగ మొకటి యనటి । యొక పండు నేరేడు నొక పండు వెలగ యునొక పండు ఖర్జూర మొకటి యీాద । యొక పండు దాడింబ మొక పండు మోవి యునొక పండు గంగ రేణొకటి పనస । యొక పండు మాలూర మొక పండు ద్రాక్ష యునొక పండు తుమికయు నొకటి నేమ్మి॥ గీ॥ మరియు మొదలొక్కటై యుండి ప్రానిమీాద । పెక్కు రూపములై యొప్పుభూమిజములు । వెండియు ను వృక్ష మొక్కటై యుండి పెక్కు । వర్ణముల నొప్పు బహువృక్ష వాటికలును॥ క॥ ఒక దిక్కు నలుపు దెలుపును । నొక దిక్కగ పోత వర్ణ మొక దిక్కు నునొం । డొకచో మాంజిష్టంబును । నొకచోర క్తమయు నొప్పు చుండును గాళికే॥ గీ॥ కొంత విద్రుమమును మరికొంత ద్రాక్ష । కొంత దారత బలిదాంబూలి కొంత మరియు । మూల మొకటయ్యు బహురూపములు ధరించి । వలనుమిగులుచు నుండెడు వల్లరులును॥ వ॥ వెండియు లింగాంగణంబులకడకుం గడు వడినడ తెంచి నుడిగొని కేసవుదుడుచు మారుతం బులును మరియు మందాకినీవనాళి మందిరాబంధ బృందంబు నందంబులుగా సంచులుగ లయ సమ్మార్జనంబులు శేయు స్వల్పవర్షణంబులును చెరుకుదిండే జోడుం గర కుమంటలుమియు మిక్కిలి కంటగండ గింపు గాక యింపుగా గ్రక్కున గ్రు

కుహన స్ఫటికగోస్తన చుకటలరాచ తాల్పుగేహంబులకు మచ్చికవచ్చి మజ్జ
నంబార్చు తీర్థంబులును చంద్రచందన మందార కుందాగ విందు కుందను
కుంద మందిరశతానంద సంకాశ మహేశు నగంబు సాంగంబుగా నంగ
రాగంబులల కొల్పవచ్చి చందనాగంబుల పూగంబులు నుకుంజరదనుజభం
జనునకంజలి పూర్వకంబు గామంజుల ధూపంబు లర్పింప విసువకవిసవిసం
జము సెంచు ధూపవసు ధారు హంబులనిన హంబులును సచ్చిదానం
దకందంబులును నిందుధరలింగ సందోహంబుల కమందాను రాగంబు
ననీరాంజనంబులిచ్చి వచ్చు వియచ్చరరమణీ శ్రేణివిభ్రమంబు గైకొనిచ
నుత్ఫుల్ల కాష్టజ్యోతి సంఘాతంబులును చిరుతొండ నంబిచిత్తం బాత్తిచూ
డవెండిపసినిసువుంగూరగావించి యారగించిన పంచాస్య మూర్తులకుఫ
లహారంబులుసేయు ఫలవృక్ష పుంజంబుల సమాజంబులను ఖండశశిమండ
నులింగముం దనిచిబండిన వేడుక విడియంబులుసమర్పించి క్రముకప్రసూనఖసా
లంబులజాలంబులుసుగన్నులపంచు గైయుండు వెండియు॥ క॥ శవుతమషే
ళ్ళనుశివలిం । గములబ్రతిష్ఠించివృత్తుగణములువృక్షే । శమహేశనమో
యునివృ । క్షములుగొలుచువృక్షలింగసంఘముమరియున్॥ క॥ గిరులుగి
రిగహ్వరమున్నా । హారునిల్పిగిరీశశరణమనుచుగొలుచున । న్గిరగమ్ములు
మృగనాయక । శరణమనుమృగేశలింగసంఘముగొల్చున్॥ క॥ ఖగనా
యకశరణమనుచు । ఖగములుజనుదెంచిగములుగములయివేటుర్మై । ఖ
గలింగములభజింపుచు । నగణితభయభక్తిమొలగునవరతంబున్॥ క॥ ఉ
రగాలయములనురగము । లురగేశ్వరశరణమనచునురుమతిగొల్చున్ । శ
రణంబతిశయమననున । కరముగొల్చిలింగములస్వకస్థలులందున్॥ క॥ జ
లనాయకశరణమనుచు। జలజాకరసంఘములునిజస్థలులందున్ । జలలిం
గములనుగొలుచు । న్నిలనిట్టులతీర్థములనిజేశులగొలుచున్॥ క॥ మునినాయ
కశరణమనుచు । మునిలింగంబులనుగొలుచుమునితతిశబరే । శన మాయ
నుమనుశబరా । శివజనివాసము శబరలింగముగొలుచున్॥ చ॥ ఉపమ
కుమారఘోరముగనుగ్రతపంబొనరించు దాపసా । ధిపులనుమీదబుట్టలిడ

దేహముగానఁగరాకఁగట్టియ । ట్లపరమతాకృతిఁ వెలుఁగునట్టి మునీంద్రులి మీఁదవృక్షము । ల్నిపుణతనొల్వవృక్షములలీలనగ్గాలు మునీశ్వరాళియుఁ॥ క॥ శిలలననఁగఁ బెనఁగి పెరిఁగి । శిలలగతి నిబ్బాలుచు మునులు శిరములు పిడిచే । నులు మునుఁగఁ బెరిఁగినీలా । దుర్గిలఁ జెలువము దాల్చియుండు రూపీనమును లున్॥ గీ॥ పరమశాంతిభావనాపరతఁదగిలి । ధరణిఁ గాష్ఠంబులట్టులఁ బరఁగు మునులు । భువిదలలు మోపి పదములు దివికిఁ జాచి । చేయుబవము నుదపమాచరించు మునులు॥ సీ॥ ఒంటిగాల పెనుబ్రవేళ ధరణిపై మోక్షకతపమాచరించెడు తాపసులును । పంచాగ్నిమధ్యభూభాగంబుల బయల్లసుంచి పాచెడు పాపికాంచలములు । జలపత్రఫలకందశాకముల ఫలాదులైతపంబులు సేయునట్టి మునులు । వృక్షముల్ వెట్టఁగ భక్షముల్ భూజంబులందియు క్షయకాయులైయుల రుమునులు॥ గీ॥ పర్వతముల నిడ ఫేనములఁ బసఁగ గానుడ । నిర్వికల్పసమాధులై నిలుచు మునులు । మఱియు జన కేళీవన కేళి సరిగి తిరుగు । చందురందుల నెందును యుపయువతులు॥ క॥ పలచిస్వయం సిద్ధింగా । ర్చలు సేయఁగన చటికతుల సంఘములోలుచున్ । జలకన్యలుచి లకన్యలు । జలపురుషులుబిలపురుషులు జగుదురచలన్॥ ఉ॥ గండశ కంబులున్న మృగంబులు శారిభ పుండరీక వే । దండములన్ మహోరగ తానములుఁ ఫణిభుగ్విజంబు భే । రుండములం స్వజాతిభవ రోగము రన్నెడబాసియొధిఁ మై । నొంశారుగూడి మూడిమనుచుండును ఓల్వన వాంఛరంబునఁ॥ గీ॥ అట్టిబిల్వవనమహత్త్వాతిశయము । గౌ వినుతి సేయు మనుజనాగాంచి వేట్క । వినయమున దెనంబెల్ల ... నుచు । పట్టసక లేశవాద నాహ్వాయుని పొందుట॥ గీ॥ మల్లయను గాంచి ... పజూడ । దలచి వివిధముపీనిండంగదనువు వెంచి । మాతమునడ పెంచు ప్రోవ ననష్టముగను । లీలబవళించె తెరువెందు లేకయుండ॥ వ॥ అట్లుండు మల్లరు సగాంచి మాది రాజిల్లనివితర్కించె॥ ఉ॥ అక్షయకారుడై వెలుఁగునట్టి యతీంద్రుడో యట్లు గాక ర । క్షాక్షితిభృత్తొయి త్తెరగు గాక ధరాతలమ్ము ప్రా యున్నగు । ప్రాతునగంబా శాంభవని గాము తత్వము చిత్ర మాపద

దృక్షుతగ్రాలుజ్యోతియో పథంబునకడ్డమువడ్డదీక్రియన్॥ క॥ అనితలపో
యుచునటయుట। జనరామికిమాదిరాజుసవిచిత్రుండై। కనియెదనిపుడీ
యగ్రం। బనివనిమెనుశిరముదెసకునైమూడేండ్లున్॥ చ॥ చనిచనియుత్త
మాంగమునుచకట్టిగన్గొనలేకమున్నుసా। ద్వనజయుగంబు పైబడక
తానెటవచ్చుటదప్పటంచుచ। య్యనవిరునాలుగేడ్లగిసంఘ్రిసమీపము
గానకచ్చటం। గనుగొనలేకయంతభయకంపితుడై రతి సన్నుతింపుచున్॥
॥శా స్రష్టాంగైకనమస్కృతుల్సలిపి యేలానీసిజాంగంబుమ। ద్రష్టా
గమ్యముజేసియెంచుడు భవద్దివ్యస్వరూపంబుని। స్పష్టాకాలముగాగ
గాంచెదననన్శక్యంబె తాబోటికిన్। శిష్టాచారభవత్పదద్వయముదర్శిం
పంగరక్షింపవే॥ వ॥ అనియనేకప్రకారంబులంబ్రస్తుతింపునుద త్పార్శ్వం
బుననొడలుగెడపతద్ది దృత్తంబుతద్వయపరిమిత కాలంబలోలభావంబున
లేవకున్న మాదిరాజుమల్లరుసుం గనిపుల్లసితహా సితవక్త్రుండై యిట్లని
యె॥ మ॥ వినుమాదన్నభవన్మనోద్రఢిమమున్ వీక్షింపనేమీవిధం। బు
నవతీంచితిమీవుసాహసివి మమ్మింగంటివేలెన్మిలె। మ్మనుచున్గౌగిట
జేర్చిగూర్చికొనిలింగాభ్యర్చదీర్పించిచ। య్యనజెట్టెందనసత్ప్రసాదము
తడాన్లోవంబునంబొందగన్॥ క॥ అనుపమతత్వానుభవాం। బునిధిందే
ల్పుచును గొంతప్రొద్దుజరపిని। కనుగొన్న దినములవనీ। విపినంబున
మనగవలయువాలాయంబున్॥ గీ॥ ఇట్లునుల్లరునానతినిచ్చుటయును।
మాదిరాజయ్యవినియెట్లుబోయెదునయ్య। పెన్నిధానంబుగనియును పే
దవిడిచి। కూలిసేయంగబోవునేకూళుడగుచు॥ క॥ విమలగుణాకరనీ
పద। కమలంబులుగంటినిట్టికడుధన్యుడనై। తిమిరలచననవనితడొక। ని
మిత్తమునగానిచనమినిశ్చయమనుచున్॥ ఉ॥ మల్లగుసప్రఫుల్లసితమాన
సుడైయొకదుమ్మచెట్టువా। టిల్లగజేసినీవిటుకడుండి సహాధినిమాదిరా
జవ। రిల్లుమటంచుదాను యొకక్రేవకునైచనిజాంతమూరగా। గొల్లని
యూపుగైకొనిమెగొబ్బుననాతనిమోసవుచ్చగన్॥ సీ॥ పనవుపేళ్లునపృ
థుబాదంబులునగుజ్జుజి రుతోడనునుదొప్పచెవులుబీర। నాటులుమడి

భూమల్కురుముక్కిమెడయును తకిక్కిరోము మ్మబరదుప్రకక్కలట్లు । కాయము కన్నులునుల్లిగడ్డంబు జుంజురుపళ్లు వెంట్రుకలునున్నల్లమేను । ప్రాకువట్టిన పండ్లుబెద్దచేదోయియువీక కాళ్లునునట్టివీవునమర॥ గీ॥ కటిఘటించినతి త్రిశూల్గత్తినుచ్చు । గోకలునుజూడుగావునుజోకమీఱ । గాలిదంపర వెంట్రుకల్పూలియాడ । దొడ్డమొలగచ్చజారంగదోపికొనుచు॥ క॥ ఈ లీలబెట్టునురిమిరి । యాలోకింపుచునుగుక్కరాబిలుచుచు । నట్లోలిఁదిరి కక్కవిడుచునారి గాలంనిలుచుండునడచుగరములమరియుఁ॥ క॥ గో డ్డలియుగూటికుండయు । దొడ్డగుపరికంపతుమ్మదుడ్డును నెడ్డం। బడ్డట్టి మే కపిల్లల । నడ్డముగానొకక్కచంకనలముకమరియున్॥ క॥ అడాడనిలిచి మె కములు । కూడంగాదప్పవాట్లుగొనుచును వెసగా । జూడన్మాదప్రభు నకు । నీడయగుచునున్న పణఁ నెలవునకరిగెఁ॥ గీ॥ అతిగియుందుకాయలు స్నియురాలిచి । యంతబోకయతనియంగమునకు । నడ్డమైనకొమ్మ్మయఱ గోడియపుడుగొల్ల । గొట్టినాతడుగలికోపగింప॥ ఉ॥ కొట్టుడుగాంచి మాదరసుగోపసుడైచెడుగొల్లయీపనిం । బుట్టవెనీకుగొట్టమరి భూజ ములీగతిమాకునీడయై । నట్టికుజంబుగొట్టనెటులా డెకరంబికనోరిగొల్ల లు । ట్టటుచనంగనీక తెగటార్చెదనార్చెదరుట్కృశానునిఁ॥ ఉ॥ నావి నియప్డుమల్ల రుసు నవ్వుచుబాపుతపస్విబాపునా । దేవరపాపివంచునను దిట్టతికోపులుపావులఁ ధరిత్రీ । వలయంబునందుగలరేనిను బోలరదేల యేనుపా । పాత్మకవృత్తినయ్యెడస్వదానలదగ్ధులుపాపదగ్ధులుఁ॥ గీ॥ స్థలదమర్ష గ్రహాగ్రనిర్ఘాతములను । గుల్లకలకలుగా దెప్పుత్పు నసర సి । యుద్ధకోపానలజ్వాలనింకిపోదె । ప్రస్తుతోచితకమలమరందధార॥ గీ॥ ఉపటటంబైనకోపాగ్నియుక్కచేసి । నలగదేసచ్చిదానందజలరుహాం బు । సద్విచారంబుసోంపువిజ్ఞానపెంపు । ధ్యానజృంభణమోయిదితప సుగుణము॥ క॥ నాకున్గొట్టగ భూజము లీకానఁ లేవెయనుచు లేలా జె ప్ప । స్నీకునుగూచుఁ డండంగా । లేమన్నవెయీవనస్థలిఁ మరితరువుల్॥ క॥ ఇ ట్టిస్వశాంతాత్మలునర । బుట్టుదురెయెందునిన్ను బోలడపసులే। పట్టునగ

లరికనిన్న । ట్టిట్టనీబలురంతు జేయ నేటికివినుమా॥ ఉ॥ ఘోరనదీప్రవాహ
మునబోవుచుటెనిల్ల నియచ్చ్యభల్లుకుం గోరుపడంబుగా దలచి కూర్చగనీది
యూతకానిద । ఘోరపృగంబు బట్టగనికూలగతుం డుత్సృజించు మన్ననా
సారెకువాడువీటూఁలుప జావగనిచ్చునెవాని నెమ్మనయిుక్॥ క॥ అసంజ్ఞీని
చసంసృతి । బాసీయు బాయంగలేని బద్ధునివిషయ । వ్యాసంగము దాదో
లుగక । మోసపరచు దానిగొల్వ మొదలన్వలయున్॥ క॥ సొంగుచునంగన
చిచ్చురు । కంగాబోవుచును చురగా రెడినని పై । కొంగాసరించు నట్టుల
సంగముడిగికోపముడుగజాలనియతికిన్॥ గీ॥ సన్న్యసించిచను చూనసతుల
సుతుల । నాప్తులకునప్పగించుమూర్ధాత్మునట్లు । కాదెసంసారమెల్లకకా
నకరిగి । రాగదోషంబులుడుగనియోగిలాగు॥ క॥ కడునసలుకొనూతిలోనం
బడితెప్పలు వెదకు మూర్ధుపగిది । యకాదెవడి సర్వము విడిచియు
భ్రమ । పడిసెలవాసించుదపసి బాటిమెదలప్॥ గీ॥ బాసలేటి
కివేయిజెప్పంగవేల్తి । తెలిసెరో కలిదెండు వేదలనునమర । జుట్టు
కొనిమెద నన్నట్లు జూవెత్యక్త సంగ సంయమి యాసబాయంగలే
మి॥ చ॥ పలుకులునేటికి న్చెరుకు బందియుమందొక యూనెదికిఁనక్ । గా
లువకయోడినట్లు కడునేర్పుమెయిన్నయిచాటతింత్రిణీ । దళతల మంతద
ప్పినవథఃపతితుం డగునట్లసంసృతిం । దొలగినయోగి యాసమది నూలొఁ
నీయించుకయుండెనేనియుక్॥ చ॥ అనిముదలింపుచుం దననిజాకృతిదాల్చి
నమల్లికార్జునిం । గనుగొనుమూడిరాజు భయకంపితుడై తలవాంచి సిగ్గు
నం । గనుగవమూసి బాష్పములు గారగ నేడ్చుచు నాకు నేమున । క్షినిము
తినేడజొచ్చినను గేవలతామస మాయవాయునే॥ క॥ గతమతిచైతన్య క్రి
య । లతిశయముగగల్గియుండు నంతకును క్రియా । స్థితియెట్టిట్టుల నడుప
క । నతిక్రమించునను దూరమగు హరు కృపయున్॥ క॥ అదియెట్టులకను
గొయయె । పదరిపుడుక జెందుగాక పండగునెన హో । శుదయాయులేటికి
టులచిద । భ్యుదయము గోరినను భక్తియుక్తి దొరకునే॥ గీ॥ కటకటాన
న్నుబోలెడుకమిుఁకెందు । నిస్పృహతగల్గనునుము నెన్నివిధములను । దన్న

నిందించి కొనెడిమాదనమునవిని । గాంచి మల్లరుసతిభ క్తి గౌగలించి॥ క॥ రా
కేవ ణదూరకము ణలు । మాకడకేరీతిరా సమర్థు ణలెనిను భూ । లోకమునక
నుపగామే । మీకృత్యము పన్నినార మింతయనుమీ॥ చ॥ వసుమతి కేగుకా
రణము వశ్యమునున్నది విన్నచెప్పెదం । బసవశరారి పంపునను భక్తసుభ
క్తివివర్ధ ణసాధ ణమై । బసవడనంగభూ స్థలముపైనవతారము నొందెతత్స
ఖో । ల్లసకుసుసంగతిం దలదొలంగక చిత్రసకేళి దేలుచు ణ॥ క॥ పరమశి
వాచారస్ఫు। స్ఫురణంబునబొంద జేయుచుం బాంచాశ । త్స్వరచిరసములిద్ధర
పైజరియింపగవలయు బరమ సంయమితిలకా॥ గీ॥ ఇప్పుడా నూ ణటయేబ
దియేడులవ్యా । నిలకును నేగు డెంచియింకను బదేండ్లు । కేనరప్పించు కోనెద
నిన్నిట్లుగూడ । నేడునూరేండ్లుజనగ లేదింగనుసికి॥ వ॥ కావుననీవు నేటనుం
డియు చ్చోటనయుండు మనినట్టుకొట్టక కట్టడి దినంబులుంగడచు నంతకుం
బుడమినుండి యఖండసంవిన్మయుండవై వెండియు మాకడ నుండంగలవా
డవిప్పటికి నిచ్చకు మెచ్చువరంబు లిచ్చెదం బుచ్చుకొని చనుమనిన మాదిరాజు
గరపయోజంబులు మోడ్చిమల్లరుసుతో నిట్లనియె॥ క॥ శ్రీయందనేపర
శ్రీ। యా యరువనన్మాయకదినిజాలయమునుర । శ్రీయన్నదధ్రువమునీ। శ్రే
యసమీశ్వరుని పదవిచెల్లునె కోరన్॥ క॥ ప్రాణేశ్వర యితరవర । శ్రేణిన్నె
న్నొల్లనెమగ రేయనికట । శ్రోణింబడిశరణనిక । ల్యాణంబున కేగ బసవా
మాత్యుడ డన్॥ ఉ॥ అంతక మున్నయాబసవడాన కళేశ్వరు మాదిరాజధీమం
తుడుసంగ మేశ్వరునిమధ్యమునన్ బొడగాంచి లేచియా । ద్యంతికభ క్తియు
క్తిమెయిదండ నమస్కృతు లాచరించిత । త్స్వాంతముసంతసిల్లనుపచార
పరంపరలాచరింపగన్॥ క॥ వాత్సల్యంబున బసవని । సత్సంగతి ననుభవాను
సంధానంబు న్నైక్యమంది యాకేళమహిమాస్వకుడై మాదధీరుడుం డెం
ఛగణ॥ క॥ అమాదిరాజువరితం । బీమహిం చదివినను విన్న నీహితవస్తు
స్తోమంబు లొందవుభ క్త శ్రీసంతుల నగుదురిది ప్రసిద్ధము జగతి ణ॥ స్రగ్ధర॥
ద్వైతాద్వైతాధి శాస్త్రవ్యయసమాదిత భేదప్రభేదేతి రాద్ధ్వా । తతశ్రీవీ
రశైవాధిగ మనిపుణధీ ధీరపూర్వేశభ క్త । ఖ్యాతస్ఫీతాంగ లింగైక్య మత

మహిమనిష్కాసితాద్వైతవాదా । చాతుర్యా జీవజీవేశ్వర తరమతా
జ్ఞాతృదత్సత్సమూహా॥ క॥ భృంగిరిటగోత్ర సంభవ । జంగమ లింగార్చ
నావిశారదవల । త్సంగీత శాస్త్రప్రహారగణ । గంగోత్పత్తి ప్రకారకావ్య
ధురీణా॥ పృథ్వి॥ చతుర్నిగమసారవాత్సరణియుక్తసత్కావ్యాని। మిణతప్ర
ణవశిష్యకామితవిశిష్టముక్తిప్రదా । జితస్మర వికారభాసితమనః ప్రచార
మహాద్భుతవ్రతచరిష్ణుతాత్యపితసర్వపాపవ్రజా॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమత్పాలకురికిసోమేశ్వర గురుప్రసాదలబ్ధ ప్రబంధనశక్తియు
క్తశ్రీపిడతిజబసవ నార్యసత్పుత్రకుల పవిత్రసోమయనామ
ధేయశివకవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబనుమహా
ప్రబంధంబునందు-తృతీయాశ్వాసము.

బసవపురాణము చతుర్థాశ్వాసము.

మడివాలుమాచయ్యకథ.

శ్రీభసితవికసితాపఘ । నాభరణవరాట్టమాలికాంకితబసవే। శాభి ఖ్యాసంతతనుత । శోభితముఖపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమీరుము న్నుద్విపదగావించిన । బసవచరితమేనుభవదనుజ్ఞ । బద్యహృద్యకావ్య భంగినానేర్చిన । యట్లువిన్నవింతునవధరింపు॥ గీ॥ మరియుధరనొప్పుమడి వాలుమాచధీరు । డనగనంతలేనిహరుభక్తుడతులజంగ । మార్చనాసక్తచి త్తుండున్యాయనిష్ఠు । రగ్రగల్భక్తిహరుడువీరవ్రతుండు। చ॥ స్వవశగతా ఖిలేంద్రియుడుశాంభవసిష్టుడుసుప్రతిష్ఠితా । త్యవిరళకీర్తిమండనుడపాస్త పునర్భవమార్గవృత్తిస । త్యపమలతాత్వకానుభవయంబుధిచిత్రలోకచప్ర వృత్తశా । త్రవసివహంతునిర్మాంత జరామరణుండునయోనిజాత్ముడున్ ॥ క॥ భాషాపాలకుడురజక । వేషాంశరుద్రుడ జడవిగ్రహుడుజగత్తోషక రహరభక్తి । విశేషాస్త్రానంబువెలుగజేయుటవియతియై॥ వ॥ అట్లుగ్రతిహా తప్రభావుండై యొప్పరగెయను పురంబునంబురభంజనభక్తపదంపంకే రుహాన్మార్గలషట్పదుండై యుండు సమయంబున॥ క॥ బసవన్నభక్తి వారిధి । యసలారగనిండికౌతుకాస్పదమగుచున్ । దెసలందునిట్టిపొడు వగ । నసమానుడుమాచశౌరియతిహర్షితుడై॥ క॥ జంగమదీక్షమదినియు ప్పొంగగనిబసవమంత్రిపుంగవుచేతన్ । సాంగసపర్యలుగొనుచున్ । జంగ మకోట్యర్చనములుసలుపుచుబురిలోన్॥ క॥ ఉండుచుసముబండికయిహి మండనుసద్భక్తవితతిమాన్యసకోకిల్। నిండారువేటగానివే । కొండొకరేవు నకునుదకసత్స్నానమునన్॥ క॥ చనిచేతులకలస్నానుది । శసిగుడ్డిగతియలు సేసికేలన్వాలో । య్యనసంధించకసద్భక్తనివహధౌతాంబరములుచా విచిత్రోపన్॥ ఉ॥ తారధరాధరంబుగతిదాజనుదెంచుచుపట్టణంబులో వారలుశంభుభక్తతతివస్త్రములంటక । పొందుదప్పగా । దూరకుడంటు కొన్నబొమతుంబజనంచును జాటుకొంచుఘం । టారభటీయతుండయి నిజాలయసీమకునేగునొక్కెడన్॥ క॥ చనితనతెచ్చినమణుగులు । నునాఘం గఘుటియించి గడెంబునాలొగులపునెడం । జనిజంగమంబడుగగొ। బ్బున

క్రొక్కుచునిచ్చు నెట్టిపుట్టంబైననన్॥ క॥ ఆకోకలుదకవైచిన । శ్రీకంఠుని
భక్తులమగజీనమునీపడక । యాకొండనియందిచ్చును । ప్రాకటముగశం
భులింగభక్తమహాత్మ్యక్॥ క॥ ఈవృత్తాంతంబంతయు । శ్రీవరశరభక్తివి
తతిచేవిఁబసవం । డాపిర్చ్ఛవదచ్చుతుడై । వేవిధములబ్రస్తుతింపవినిసద్భ
క్తుల్॥ క॥ కొంకయాతిరట్టియప్పుడ । తనిపిలళశంభుశక్తితత్వము నేకాకిని
గూఢభక్తిభాసయు । వినియారుగుదుమిట్టినిష్ఠవినమొస్నంపున్ ॥ క ॥ ఈ
చలమీబలమిపీ । రాచక బీనమహత్వమితరసులభం । పిచామఘక్తిం డినా
లాన్నచయ్యుమగాకనితరనరులకుగలదే॥ వ॥ ఈత్రపంచంబునను ఏకోకిలయకల
శ్యాంబునం గొంతాక కాలంబుండియుండియొక్కనాడు॥ ఉ॥ కోకలు
గొంచునిటికడకుంజను చేరఁగద్రోవనొక్కరుం । డేగడనంజనంగనెడ
యుందుకనేమిరిడాయవచ్చుడున్ । చాకలరేడువాని గనినక్కగజేసెను
పట్టణంబులో లోకులుగుంపుగూడినర లోకపతింగనిపలికరీతిక్రియన్॥ గీ॥
పార్థివేశ్వరవినుమునిపట్టణమున । దుండుగవుచాకియొకడుభక్తుండననుచు
ద్రోవయిచ్చి చనండెట్టిదొరలకైన । దోవవదలగించి చనునట్టి దొరల
నైన॥ ఉ॥ అంతియకాదు దేవవినమారజనాగ్రణియాగడంబుగ । ట్యాం
తరసీమగట్టినక రాసియునుంటక కేలజాటుపీ । ధ్వాంతమమందునెల్లనవ
నంటనుడంటినబొట్టమిచ్చిరా । టింతునటంచుదప్పుటుకటింక దొరకు
తారధారకున్॥ చ॥ తలకిపురంబులోసగమదల్లులబిడ్డలచేతబట్టుకిం
దులమాచకేలచావననిదూరమపోయిరియున్నవారికం । గళులజరింపబా
సెనడకట్టరి సెట్లుపచారముల్ కపం । గలుకలుప్రట్టెసింకగటకంబును వా
మడి వాలుపాలగున్॥ ఉ॥ ఏమివిచిత్రమోహనరసముగుసుర్విమబండిము
న్నారా । నేమియునాతనింగదియ వెన్నడునేడొకపంపడుమము । స్నిమిడి
మేలమేమియును నెవ్వరిచేసినలేమిజేసితా । నాంమడివాలుడుగ్గరమెనంతట
నింతలసంతకేగుచున్॥ ఉ॥ చేరినమాత్రలోబోడిచిచి మ్మనమీదకివానిబొం
దియా । చేయవగానరాదువిపిజికెం నారకరసిచాకిమొకరానో । ఘోరమ
ణేమణీరమణపుట్టిన పట్టియసీతనేమారో । రంగగవిస్మయించితిమి యెవ్వ
రికార్యమెయింగుమేమియున్॥ క॥ అజనులువిస్మయించిన । వినిజనపతిబస

వదండవిభుఁ జూచి సహితా । గ్రనిరూఢగసీమసంగుచు । ఘనగజీతతరవము చెలఁగఁ గా నట్లనియెన్॥ క॥ ఏకోరతయు లేకుండఁగ । నీకశ్యాణమున బ్రజల నే బ్రోవంగా । గోకడుబుడు చాకి క్రోధ్విస । మూకులతం జంద జేయ నగు నేఁజూడన్॥ ఉ॥ చాకికినింత యేలమరి సద్గురు పాపుల తోడ నేరిగా । కోకవ ధింప నెట్లు దనకుం జనుభక్తుల బారి పోయితే । వాకుక్ నని స్వర్గం బ్రతుకు వారలు మూకలు గాగ మట్టినం । గోకలు ప్రస్గు నేధర ణి గ్రోత్తలు గా వెత య్యాకృత్యముల్॥ క॥ పురిలో వఁ బలుజనులకు । బరిజనులకు దిరుఁగ బా సెవి పర జనులకుం । బురి తెరువు చుకట్టి కెమ్మరై । చొం వేళం బా సె నెంత చోద్య ము చెవుమా॥ ఉ॥ ఎంతటి బల్లిదుండుమును నెన్నడు చేటు నెరుఁగకుంట దానంతకు నేగుదెంచు నెడ జంపె సుతన్నటు నా ఘ్లుపంచు నిట్లింత దెవ్వన్ వా డుదను నేమని దిట్టినా కొట్టెనొ మదా । క్రాంతత జాకి రక్కసుని కైవ డి మ్రింగ సివాడా లోకులన్ ॥ ఉ ॥ పాడి దొరంగి చాకి శివభక్తుఁ డనంచు పురంబు పాడుగా నోడక చంపగానికను యుండెడి జంగమ సద్యశోఘముల్ । గూడగ మానమచ్చునని తాహితమైన పురోహితాళితో । నాడి సదభ్యసూజ్ఞబతి యూరుప నగర ముతో డనిట్లనెన్॥ గీ॥ చాకి జంపె గాక చను నే నడి వటకి । గాక మిఁ్రింగిన నని గ్ర కెక్కనేని । రంపు బోవ డటంచు యమను బసవ కష్ణి భక్తు జూడ బసవడిట్టులనియె॥ క॥ లోకుల కోరు ఫులు విని । చాకి యని యదే లనా రెసా రెసన నగన్ । జాకి నెదియుతండు సాక్షాత్ । శ్రీకంఠుడు గాకని ట్లు జెడనాడ దగురే॥ క॥ కులజుడునకుఁ జూడా శతకుల మొకటి యగు లేక వెన్ని కులములతండీ । యిలనవతరించినస్త్రీ । గళుడాతడు నానస స్వగతు డెట్లని నన్॥ సీ॥ అజుజటినసూత్రశుధి దాలిచి బిత్తలి తిరిగిన తోంటి బాహ్మణుఁ బడ తండు। మహిత తాపవగ సామ్రాజ్య పట్టముస గౌరీ శక్రయుండు నతడు । సకలపవ్యుహోత్రులను వాధిలో నుడుగ శుత్రిప్ప పై శ్యుండు నతడు । సహస్రయారంభసస్యంబు బుదరి గోసి అనితొం విసులు పురోడు మ్రింగు నతడు॥ గీ॥ యాదిశక్తియుతాన దాసనై చెలంగ । నాదవింటుకళలు గా రణము గాగ । వేటబట్టి పిండ భాండముల్ వివిధములుగ । వాడ సర్ప్రసాదము గవాడు నతడు॥ చ॥ నరహరి గోలు గాలముగ నాగకు లేశుడు ద్రావుడు గా

గభృ । త్కారిపతియెఱ్ఱగాహరివికీర్ణమహాస్త్రమెచివ్వగాఁగజే । సిరతియు
గాంతహర్తనెనజీర్ణవయోగమతాఖ్యమీనముఁ । దెఱువుకఁ దెచ్చుదేవర
విధేయుఁడు నాతఁడు యెన్నిచూడఁగన్॥ మ॥ జనకరూపస్తినీజీవజీవము
లపైజల్లంగశారీరభా । జనయంత్రంబుఘటించి దానిఁ దిరిగించన్ యుక్తిఁజిం
తించిప్రా । క్తనకర్మాభిదగోగణభ్రమణసాంగత్యంబుసంధించిమిం । చి
నపద్రంగియు నాతఁడున్ ధరణిలోఁజింతింపఁగా వెండియున్॥ గీ॥ అచ్చులగు
వారినారగోనునట్లుంకల్ల । యచ్చులుగనూఁకుయుగసాలయాతఁడు సుమ్మి । జీ
వచునులోఁపాముసు జ్ఞానశిఖిదహించి । పఁకి తెచ్చినకమ్మరి పాఁనుసతం
డు. సీ॥ హరినైవిహరించునజునిశిరమ్మున్ద్రుంచి నయాశబరుండుఁత
డు । హరిఁ ధుక్రిమికీటకాదిపశువులనెల్లబొందలకాచతి గొల్లబోయఁడత
డు । కపటనాటకసూత్రకారుఁడై ప్రకృతివికృతులాచుఁ వెండిడునతఁడు
మఱియు । కులశైలములునూకిజలములల్లనచల్లిపొలమేఁ జేరఁగ జాలుబోయ
డఁడు. గీ॥ విశ్వమేకాగ్నపంబైనవిష్ణుభిధుల । జోకజేకొనియుదికెడు
సాక్షి యతఁడు । భక్తవస్త్రంబులిప్పదెర్పఁడగనఁతుకు । నట్టినఁడివాలుమా
చదేవయయునతఁడు॥ వ॥ అట్లన్నియుండానమైనమహానుభావునకునో
కల్పములంబనంగలదెల్లోకులకోకలు చేకాళుపదుకు నూరంజాకింబోలె
డాకిచాకియని నిరాకరించిపలుకనికెట్టువచ్చు దచ్చారిత్రంబునవిచిత్రంబప్ర
మత్తచిత్తంబున వినుమనియిట్లనియె॥ చ॥ నరహరిపుండరీకహరినాంకవి
రోధుల్లమేనికృత్తులం । బరములుగాఁగదాల్చు మహాభక్తులకోకలు గానియొ
ల్లయం । బరములుచేతఁచుట్టడని మంచిగఘట్టనసేయునేళనే । శరణులు
వేడనెద్దఁ మనసంతసమందుచునిచ్చునట్లయె । వ్యాగిపరిదానముల్ తనసువై
చినవారలకిచ్చునిచ్చలున్॥ ఉ॥ అన్నియు నేటికిన్వ్యాలువలంటినిజంపెనుజం
పబంపినన్ । మిన్నకయుండె నేతుడనునీవకడున్వడి నెత్తిపోయునం । బన్ను
గవేలుజూపదర మాకుటిలాత్మలు దన్మహత్వసం । పన్నతగానవీదురభి
మానము మానుము మానవేశ్వరా॥ చ॥ అనవిని బల్లహుండు బసవన్నగ
నుంగొని యుగ్రుడైమహా । ఘనుఁడవె గారణంబులను గాథలు వన్నెకయా
రకున్నజా । లుననితదీయ్యమున్నడరిలో గొనకాలిశ్మశానఘటాలి జూచియా ।

యొనచను దెంచు మార్గమున కడ్డముగా మదదంతిరాజముల్॥ క॥ నిలిపికొమ్మారు దొలఁగక । నిలిచియు తెమడాయుదడవనిలు తొలుమనిప్రై । కొలువుం దుగంధ నాగము । బొలియింపుండతని బ్రజలపొచ్చము వాయున్॥ వ॥ అట్లయ్యంతకాంతుం డత్యంతకుపితస్వాంతుండయి సామంతమావంతులను దదంతి సమేతంబుగా జంపం బంప నయ్యంతకాంతక భక్తచింతితార్థసంతానంబగు మాచయ్య వెనుచను దెంచు నిరర్గళ మార్గంబరికట్టకోటం గట్టాయిత్తపడియుట్టిప్టకదలక యట్టకేలకు మనంబు ఘట్టిపరచుకొనియుండి రట్టియెడ॥ చ॥ పటపటలంబుగుంజుకొని భక్తుడువచ్చుచు దవ్వుదవ్వునం । దటుకున గాంచి భాషితజనప్రభసైనికమధ్యభాగముల్ । తటతటకర్ణయోగ్యకరగండవిఖండితపద్మపూగముల్ । గటయుగశాంతరాళగతసైరిక నాగముగంధనాగమున్॥ ఉ॥ ఆ నెరినట్టహాసములు నాభ్రులు రోదసిముట్టి జేసిక । య్యానకు గాలుద్రవ్వుచు నిభాగ్రము డగ్గరి తైంగి కానుసం । ధానము తోడబలెఱ్ఱగలినాథుని భద్రగజంబు మానవా । ధీనత జిక్కి దుఃఖపడునేమి నిగాగున్నకు సంచలింతునే॥ ఉ॥ సైనికులార మీరిచట జావగ నేటికి బొండటంచు ఘుం । టానినదంబు సేయు మదనాగము మావటి పారిపోవనెం । తైనను బోవనీక గజయంతులు దంతి యుఱల్చి నూకగన్ । గోనల నవ్వి ఘుంటయును గోకలలుం గయునింగి సేర్చుచున్॥ క॥ సమరాంతరమున జేతులు । సమరు చుయంతల వధించి సరసర వేదండము తొండంబును గరదండమునను వడిబట్టి కొట్టెనసనలి గాగన్॥ వ॥ అట్లు గొట్టియునంతట బోవక భీకరాకారుండయి పినాకిభక్తానీకంబు గోకలు సేయుచా కలరేదుకుధ్రీశాద్ర రససము ద్రుండగు వీరభద్రుండు నరసింహు నంజలిగుంజలి యాంబిర్ దివికి వయిచు వడువున పొడవుగా నెగరవయిచి పుడమిసింబడనీక నడుమ నెడచేతం బెడచేతం దట్టుకందుకంబునంబోలె గొండొక విడినుడు వీధి నెగరవయిచుచు గ్రీడించు మరియు నట్టహాసంబులాకసంబు ముట్టంజేసి బేశికంటికరటిని శాటపాటనం బొనర్పు గతి హెచ్చి వచ్చి వందరలాడు వెండియు పుండరీకాత్మని కోలెమ్ము ఖండశేషి మండసుండు విరిచినవిధమ్మున నెమ్ములు విరిచి తుమురుగా మొత్తి మోదరలా దుద్రమ్మరమాలకు మాంసంబును గొడగరికిదోలును పనికిరాకుండ నా వేదం

చేఁబు జెండివయి చిత్రోపదాలంగని బాసకు వెలితి గాకుండ ద్రోవనపోపగ భావ జవిజయుభక్తులెల్లనుల్ల సిల్లిరియనంతరంబ॥ క॥ ఎవ్వడు నాపై నేన గు। గ్రో ప్పనబురికొలపె వానిగ్గొట్టక నాలో। నెవ్వగమానదు పోవ్మన। నవ్వా తఁడు విభుండువిని సమాకులమతియై॥ గీ॥ బసవరాజయ్య దెస జూచి పరమ హర్ష। వారిపూరిత నేత్రుడై వసుమతీశు। తోడ నెట్లను పలదన్న ద్రోహు జేసి। చంపబంపంగవలసె నీచలము బలము॥ క॥ నామాటల జెవి బెట్టక భూమీశ్వర చెడుగుజనులబుద్ధులు వినగా। నీమానము దూనికయును। సా మజము బూలసె ద్రోహసంగతి వెలసెన్॥ సీ॥ ధరణీశ వినుతొల్లి ద్రవిళ

—ఇరవత్తుని కథ.—

మండలమునకర యూరిచోడ భూవరుని రాజ్య। మునగరవద్ద పిముఖ్యవిలో షలనికుపత్తుడన నొప్పునిశుభక్తు। డపగతసర్వసంగపరిగ్రహుండు వేదా గమశివపురాణార్థవేది। షడ్విధలింగార్పితావధాన వినోదిన తతజం గమార్చనసుశీలు॥ ఆ॥ గీ॥ డనగసురుచిర పరమానురాగుడగుచు। వెల యుమిగుల చెడనివిభవములను। ప్రకటవీరశైవభావనాపరతంత్రు। డన గయతడు నెగడు యొవ్వనమున॥ మ॥ రతిరాణ్మదన భక్తిలోలత్వయ భ్రాంతాదులన్ మీరివి। శ్రుతవేదాగమశాస్త్రచోదితలస ద్రుద్రాక్ష భస్మాభిరం। జిత గాత్రుండయి నేమమొకటి వహించెన్ శంభుభ క్తాళికిం బ్రతికూలత్వము సేయువాండ్ర నవిచార త్వంబునం జంపగన్॥ క॥ అనియతి ప్రాణపదముగ। దానమువు చుబ్రముతభాషిత పురాణకథా। ధానుభవవిశారదుడన। మానుగవిహరింపుచుండు మానపనాథా॥ క॥ ఈలీల నామహాత్ముడు। గాలంబవలీలగడపగా నొకనాడా। చోళ … హిసతి మత్తగజ। మాలానము దురుము సేసియాపురవీధిన్॥ క॥ విడివడికటయుగము నమదజలధారలు గారగానశంకితవృత్తింబుడమిపడాహాతీవడవడ। వడ కగనడ తెంచుచుం డెవడినట్టి యెడన్॥ క॥ ఓ వశివభక్తుడు శివపూ। జకుపుష్ప ములపచయింపజను లెవ్వరు లే। పకమును పలొటలకుటో। పక … దనిన డకకు న్నవారితమతియై॥ వ॥ గృహంబు వెలుపడిగ పనిగడచి వృషభ … గడి

పూనిపుష్పములుశోధింపదనకన్నిచ్చకువచ్చు పూదోటలు సొచ్చి యచ్చటఁ
బైనుగాలితాకున రేకులుచినిగిన ఛిద్రపుష్పంబులును నుడిగాలింగడి వోయి
తొడిమలుసడలి పుడమింబడి యున్న స్వయంపతిత పుష్పంబులును పుష్ప
శైవయి పూజకుభాజనంబులుగావనివర్జించిన నూహారంబులయి తావులు
మెలగింపుచుం గన్నులకింపుపుట్టింపుచు నించుకించుక వికసింప నుద్యోగింపు
చున్నసజ్జికంబులుసజ్జనిండశోధించుకొని శూలిపూజనాలాలసుండై యనా
లస్యంబు నందనసదనంబునకుంబున రాగమనంబున॥ చ॥ విడివడివచ్చుచో
శపృథివీవరును భక్తుగజంబుభక్తునిం। దొడిబడఁగూడిముట్టినన తుండమునంగ
బళ్ళించిమీఁదికి న్విడిచెనెగరంగనై చిరదవద్యయ మొగ్గిననమ్మహాత్ముకిఁ గడుపు
నగోనమ్ముగుచ్చినొవ గన్నులనివ్వెను ప్రాణభారముల్॥ గీ॥ ప్రాణవిశ్లేషజ
నితతాపమునభక్తు। డభవప్రాణేశశంభోమహాత్మయనిన। మొలుగుపిని
యిస్వదండారి యిదిమహేశు। శరణు పలుకనియాత్మ నిశ్చయముజేసి॥
శా॥ సక్షోభంబునలేచి యిల్వెడలి జంఘాంభోరి సంచారుడై। యాక్రం
దంబది యేమిటంచు వినియభ్యర్ణజంబునం గాచెనం। విక్రౌర్యంబునుభక్తు
పాటుగనిదోర్దవీప్యమానాసదా। రాక్రాంతంబుగ జేయుడాయుకరిదా
నాశ్యంబువిశ్యంబుగాన్॥ ఉ॥ పనిగెరకర్కసుంపుపరమేశు నెదిరించినభౌతిక
న్నాంగ గానకదంతిదంతపుద ఘస్మరభక్తునిమీఁదికిఁ ఘనా। ధీనధికోపవ
హ్నునిదీప్రదవహింప మహాయుగాంత యీశాన పరావతారుడయి
తాంచి యించెనసింహనాదముతో॥ ఉ॥ అంతటమీఁదదంతి దెగటార్పగఁ జే
రిగ మహేశుభక్తుడద్భుతి కరాగ్రము త్సరర తామర సంబునబట్టి యీడ్చి
మూలదంతనిసూచ్చివానిమొదవామపదంబున ద్రొక్కికుంభిపుం। భాంతర
సీమవక్కలుగ నాస్తకుతారికి గొట్టికొట్టినన్॥ చ॥ కరిసురహేతిఘాత
ములగ్రక్కున దాకిన చెల్లెమనెడి। ధరమునబోలెగూలె ధగధగ్ధమంత
యుచోడఘోరావిభ్రగిగూడు జనులెచే నెగిగివచ్చిరు వత్తుగాంచితెల్ప
దాం। బుసుహయుగంబుపై కెగిగి భోరునలేచిలలాటహస్తుడై॥ చ॥ కట
కటభక్తునింగజము గారియబెట్టెన జాహ్నవాదులు। నిటలదృగాప్తభ

త్తులకునిక్కము సాటికి రారటన్న నే । న్నిటపశుదీనిచావు తుద మేకొనిమా
నక యేనుచచ్చినన్ । నటవటగాకదత్త్వనఱతికి సాహ్యము సేసిన నోరువా
వదే॥ ఉ॥ ఏనుఁగశుద్ధజీవ మదియేమి యెఱుంగును దానినిల్పుటన్ । దాని
తలంపద్రోహిఁ వనితాత్త్విక దృష్టినెఱింగిఖడ్గసం । ధానితవాస్తుదైవ్యదశనా
మకభక్తుని ప్రోలగంధరన్ లూనము సేయఁబూనగణలోలుడలోల కృతార్థన్
భావనై । ఉ॥ కత్తుకపాప రేడువలిగుబ్బలి రాచకుమారతేజమేనిలో। బొ
త్తుమునంగబెన్నుసలి బొమ్మ [illegible] పుండలగెల గాలబ్రా । బత్తులమొత్తముల్
గొలువవన్నెల వేన్నెలపూవు రేకుదా । ల్చ త్తరినిర్వబత్తునికిఁ చ్చపుమే! నో
డసూపవెండియున్॥ క॥ శంకరునకుఁ కూరతరు । [illegible] దృక్పంకజా
తుడై। చోడనినాత్మంకాగతు జేసిభవ । త్రైలోక్యము [illegible] దాజ
ట్టిగొనెన్॥ క॥ ఇరవత్తుతోడననియెను । వగ మిముయవచ్చిన చోడపరుడును
దీవున్ । వెరవకయుడుగుండిచ్చెద । నరిమురి [illegible] ననహాయుడనగన్॥
ఉ॥ కోరికె లేమియేనియును గోరక యుర్వశుసన్నుతింపగన్ । దాటకరాజశేఖ
రుడు దార్థ్యము గాతదభీష్టతార్థముల్ । [illegible] ధరంబయినను క్తియు
భక్తియుంచ్చిభక్తునిన్ । భోమునజీవితా ద్భరిత భూరిశరీరును జేస వెండి
యున్॥క॥ దంతిబ్రతికించితద్గజ । [illegible] సువులొసగి
భూ । కాంతుని భక్తునిగైలా । సాంతస్థులజెసె శంభుడందగు నెఱుగన్॥
వ॥ అట్లుచోడనృపాలుండు భృత్యపరాధస్వామినోం దండయను ప్రాక్త
నసూక్తి చిత్తంబునహత్తుకొలిపి తనదంతి తప్పునతప్పగా నిశ్చయించి
శిరంబు దునిపం దెంపు సేసెనన్నన్ని తప్పుంజెప్పగాలంది యేవలదన్న
నామాట గీటునంబుచ్చి భయంబు లేక బంచితివని పతికిం జెప్పి వెండియుబ
సవదండేశుండ తనికిట్లనియె॥

—బాపూరుబ్రహ్మయ్యగారికథ.—

సీ॥ బాపూరుబ్రహ్మయ్యభక్తాగ్రగణ్యుండు వీరమాహేశ్వరాచారయు
తుడు । గాఢమాహాత్మ్యుండఖండితశక్తుండు ధైర్యసంపన్నుండు శౌర్యధను
డు । మంగళభక్తిక్రియాంగభాషాంగుడ వార్య శౌర్యుండు సద్భావాక్యరా

శీయుత్తమోత్తమ వృత్తినుండు సర్వంసహాతలతిరియుల బొగడంగ వెల
యుచుండి॥ గీ॥ యతడు జంగమలింగపాదారవింద । సేవనాసక్తిబరతం
త్రచిత్తుడగుచు । జౌకులగుబువ్వకోటులు పెట్టిమొదలి । కోడిగూయం
గబువ్వులుగోయుకతన॥ గీ॥ సరగకోటలకరిగిపువ్వులుగోసి । కొనిమ
రలివచ్చిదండలు గూర్చిభక్తు । లకుసమర్పించునదియు కాయకముగాగ
దానివిరచించుజంగమతర్పణములు॥ వ॥ ఇట్లుసేయుచు॥ ఉ॥ పతిభక్తునమ్మ
హాత్మ్యుడొకవాదముపుట్టినపుట్టి గాజగ । త్కృతిభాయిమహామనోహరునిగా
గ్రహస్తమొనర్చియుమ్మగా । భక్తికుబుల్లిబుల్లమును బన్నుగమేపెనుజో
న్నలన్శివుకై । మూర్తిభవహింపజేసిబరము స్ఫలికించెనకించి తాత్మ్యుడై॥
క॥ ఒండేమియతండొకభూ । మండలపతివిమతనృపతిమండలముపయిన్
దండెత్తిచనుచువిడిదల । నుండెన్నాపూర సైన్యయుక్తుండగుచున్॥ వ॥
అట్లుండియా ప్రోలికనతి దూరంబున ప్రాగ్దిశాభాగంబునవ్యాలంబులిడి
పించి తానుంబాదపథక్లాంతపశ్చాతో హారంబులు నతిమనోహారంబులున
గుమందసమీరంబులుగ్రందుకొన బుష్పవాటికాని కటంబునంబటుసం
ఘటితమంటపప్రాకారమందిరాంతమణిమందిరంబులతి సుందరంబులుగా
నియోగించియున్నెడ॥ శా॥ ఆరాజన్యవరేణ్యుపట్టపుగజంబావిశ్వవద్దా
నవా । ధారారామంచితక్షమమహానిగళబంధచ్ఛిత్తిగావించికుం । భాభూధుం
డగు మావటిని గయ్యికొక్కట్లంతటన్వైచిఘీం । కారంబుల్సెలగంగవండు
గలయంగా గ్రుమ్మరుం గ్రుమ్మరన్॥ ఉ॥ నేడకునుల్కినుల్కి పడనుంగిరదం
బునబ్రేలువాలము । ల్లాడగగూడమున్ఫట్టిమనుజావలిచట్టలుచీరివైచుసీ । జా
డగలంచురాజమదసామజముల్గనిబ్రహ్మశౌరియమూ । టాడనిమానసంబు
ననుయప్పటినిట్టులయేగుచుండగన్॥ సీ॥ కరిదాయమనుదేరగాంచిబ్రహ్మ

య్యాయిండెందువచ్చెదవని సందడింప । సందులుబ్రిదలియా సందునసిల్వాక
వెనువెనుకకుభయావిష్టుఁడగుచు । గరము శిరంబున గదియించుకొని చనిఘన
నదీతీరభాగంబునందు । ఘూయంచుఁ గూయుచుఁ గ[illegible]సి యూఁచఁ [illegible]నింగిజీవం
బులిడుచుండు మావటీలు॥ గీ॥ భీతయుక్తులగుచు భూతపతిఁ గాంచి। మస్త
కన్యస్తహస్తులగుచు। భద్రగజముచావు బ్రహ్మయ్య మహిమయు । జెప్పిరె
ల్లజనులు శిరములూఁప॥ మ॥ ధరణీశాగ్రణి విన్నభక్తుఁడొకఁడీ తద్గాత్రిఁ దా
ముండుశం। కరపూజాకుసుమార్థఁ మొకఁడయు నఃకాలంబునందే గిభా
సురభంగిం గుసుమంబులెత్తికొని క్రొంచుంబోవు నావేళయు। ద్ధురలీలంగ
జముం ధరణి నిలువ సద్భోదండభండామాతిన్॥ క॥ అనితనమావంతులు జె
ప్పినవిని జనవిభుఁడు మిగుల బ్రీతుండైయా । ఘనుఁదనగజమేఁగతనే । గెనొయ
నిబ్రహ్మయ్యకడకు జేరన్నరిగెన్॥ చ॥ అరిగితదీయ పాదముల కర్థిఁ
మొయిన్ దగ బ్రొమికిఁ లేచి యాకఁరిక్కృతదోషమింతయును గావుము గావుమ
టంచు బ్రగమ్మర। స్మరణము జేయుచుఁ జూచి జననాయకునాప్త కృపాబ్ధిదేల్చిత
తఁరటికి బ్రాణముచ్చెగణగణ్యుఁడు బ్రహ్మయనిమ్మహీతలన్॥ వ॥ ఇట్లుబా
పూరి బ్రహ్మయ్య శరణుజొచ్చి యప్పార్థివుండు కృతార్థుండయ్యెనట్టి
సజ్జనభక్తుల చరితంబులిజ్జగతిపైన పరిచితంబులుగలవని యిట్లుండనిమ్మ
వారలనయిజన్యవహారంబు శరణన్నగాచుటయు మాఁదొరఁన పొరిగొనుట
యుంగానబిజ్జల భూనాయక మాచయ్య యును గేవలకలియుగరుద్రు
ఁడుగాని మర్త్యమాత్రుండు గాఁడతని శరణుజొచ్చితేనిం బ్రతుకవచ్చు
నాకుంగానవచ్చినకార్యంబునది యాసోదమని బసవఁడు వసుమతీశునకుం జె
ప్పనవిని జనవభుండు వేరొండు మతంబుగానక బిజ్జావనతవదనుండయి కొం
డొక సేపూరకుండ యనంతరంబ బసవన[illegible] జూచి నీవు చెప్పిన దే కార్యం

బుగదలుమనియతనిపజ్జనతొనుంజను దెంచి మాచయ్యం గాంచి యతిదూరం

—*బిజ్జలరాజుమాచయ్యశరణుసొచ్చుట.*—

బునసాష్టాంగంబాచరించిన లేవకున్న న్నెరింగి బసవండు మాచయ్యగారిం జేరిపండన పురస్కారంబునవిట్లనియె॥ గీ॥ నాటపవలజని వారింపచలము చేసిముకుటాగ్రకుటిన గోర్పడ్డ ముఖభంగి। యంతఃడాయగరానోడిన తెడునద్ర్యు। కాయుమిపున్నవాడునీకరుణగోరి॥ ఉ॥ పచ్చనిమీదనేలసుర భీకరపాశుపతంబు వైచమీ। యిచ్చనుగాక యుండనెత దెంతటివాడుశ్ర వన్యగగ్నిచే। పెచ్చువెమూడులోకములు వింతనె నాకు భవన్మహత్త్యమీ వచ్చిమరుంగు జొచ్చినృపవర్యుని గావదగుంగృపానిధీ॥ చ॥ అంబసవన్న వేడికొనసట్టులకాకనిమాచశౌరియు। మన్మనుజశరేట్యలె[illegible]నిసమాదరణం బునశేస్తిబంపిచ। య్యనమృతహస్తియెమ్మలును నట్టియు బొట్టియు గూడ బట్టిభూ। జనములుజూడభూతిపయిజల్లి కరిన్ప్రతికించు వెండియయ్యె॥ గీ॥ నాటిరోలు నాడుచంపననరుసియుష్టి। యాంకె సంబున నుండంగ నాతనింబ। భువికడిగజాచిలలోకులద్భుతమునొంద। వానియసువులునొసగభూనా యకుండు॥ వ॥ ఇట్లుసజ్జనసంజీవితంబైనకుంజరరాజంబు రాజకుంజరం బునకిచ్చినయంతడు నామధ్యందినమార్తాండ మండలంబునుంబోని చేగంటు దొంటియట్ల కరంబునకుం గరిమను రాగంబునను జనుదేరంజాటుకొ నుచునిజనివాసంబునకుంజనియె బసవఱడు మాచయ్యపాదంబులు గొలిచి యాయయ్యమతంబునకనచి వారిచేదానగ్గింపింపుకొనితనని వాసంబునకే తెంచెనంత మాచయ్యయెప్పటియట్లసంతత సత్క్రియాలీలనడుచుచుం డింగొన్నిదినంబులకొకనాడు॥ గీ॥ బసవరాజయ్యయరతనిభక్తిపేర్మి

నర్థికొనగీతమరిమురిసానతియ్యె । నొడయలొగిదానిమాచయ్యెయొద్దబా
డ।వినిమహాగ్రతవృత్తిచేదనకుననుచు॥ క॥ అనిచింతబొకశివశివ । యను
నుచుశబ్దగృహములుహస్తాబ్జయుగం । బునమూసికొనుచుహాక । ల్లీనా
థాచెల్లడీనులేశివభక్తుల్॥ క॥ అపనీతుడుగాకీగతి । శివభక్తులదైన్యయు
తులజేయగజన్నే। భువిదానదాతననకో। తివిధంబునవెకలింపదేకువసెడ
దే॥ క॥ దోషంబుగాకభక్తులు । రోషింపకదీనివింబెరొతయ్యెడినీ। భాషలు
గీషలుపదలుచు । దూషకనిజజాడదగదుభుర్గపవర్యా॥ మ॥ అనిసాచయ॥
స్వకీయ కాయకముసేయంబొయెనీవాతఁడభ । క్తసికాయంబుల చేనెరింగి
బసవన్మొపత్యనాత్ద్యుండుభీ । మనిమగ్నాశయుడైకలంగుచు కడున్నై
న్యానసాంభోజుడై । చనియెన్నాచమనీషియున్నెడకు భాస్వద్భక్తసా
హాయ్యుడై॥ వ॥ ఇట్లుచనియమ్మహాత్మునిపాదాంతికంబున నొడలుగెడపి
యిట్లనియె॥ క॥ ఆకారింతాహంకారుని । నక్రమనస్యతరయుక్తినాగ
స్మతని। ర్వక్రాభావోపేతుని । సక్రోధుకదుజనునినసమ్యకారుముక॥ క
దుర్భావకునయిభక్తా । విర్భావవిహీనుజిద్వివేకవిదూరుక । నిర్భాగ్యు
నశౌచునిను । ద్గర్భునునంగాచికొనవెకరుణాభరణా॥ గీ॥ నాల్గులక్షలనరు
వదినాల్గువేలు । గీతములుజెప్పటదిగొందక్రేశబలుకు । నట్టులయ్యెనుయి
ప్పుడునీకాననమిని । జాయనవెయోయనక యున్నసంగమేశా॥ క॥
అనితనునిందించుకొనుచు । ఘనదైన్యముగాన బడగ గణుతింపంగా
వినియునువిననివిధంబున । ననుపమశౌర్యుండుమాచయార్యుండనిమెక॥
క॥ కడునధముడకొవ్విశెమా । మృడుగణములధమలెనెక్రన్నేటిపెయకటా।
యిపీగెడునరలులేకయ బడుగైతపెనుజ్జబాపుబాప్రరెత్యాగా॥ సీ॥ అట్టి

యాచకుల నెంతైనగందుముగాని యిట్టిత్యాగులగాన మేయుగమున । పా
నలిన్నియు నేల బసవయ్య నీవిచ్చు నేని కెమున్నలు నెగ్రగోక । లట్టిగుఱ్ఱపుగా
డైలవని బచ్చివిమన్ను నీకుటిలవు నాతు లేమిభాతి । మాదేవుభక్తుల సేదకం
బులోగరిమ చూపుదునని కరయుగమున॥ గీ॥ సదమలోదకంబు సంధి చిచ
ల్లిన । తతకాణంబులెల్ల ధర మరకత । నిలపుష్యరాగ సర్మలవైడూర్య । విద్రు
మాదిరత్నవితతులయ్యె॥ క॥ ఉద్యంతందత్తద్యుతి । ఖద్యోతంబపుడు గో
లుఖద్యోతముగా । చోద్యంబందిరి జనులును । వద్యన్మాచయ్య జూడవచ్చెన్
నృపుడున్॥ గీ॥ వీరువారనకందరు వేగవచ్చి । చూచుచుండంగ మడివాలు
మాచశౌరి । చాయగురిసెను ప్రమథప్రసాదపుష్ప । వర్షమందరు నాత్మ
లో హర్షమొంద॥ క॥ బసవనినభిమతఫలముల । నసలారవిదనువనీశుడభ్యా
ర్చితుడై । యసమానుడు మాచశౌరియపుడొప్పారెన్॥ క॥ చెన్నారజం
గమావలి । మున్నిటలింగావతారమున మాచయభక్త్యున్నతి శివు డెరుగ
గలే । కెన్నేనియురూపముల్ వహించినభంగిన్॥ గీ॥ అట్టిజంగమసత్స
భాభ్యంతరమున । దొంటియున్నట్టిరత్నంపుదిట్టలుండు । హరునిభక్తులబం
డారినన్నియట్లు । బసవరాజయ్య మిగులజూపట్టుచుండె॥ వ॥ వెండియు
బసవండు మడివాలు మాచయ్యంగారల శ్రీచరణారవిందంబులకు సా
ష్టాంగ పరంపర లాచరించి కేరజను దెంచి యుదంచిత వాక్యంబుల
సన్నుతించి శరణు వేడుచు దేవ నీమహాత్వంబు జూడ నెంతటివాడనో
సంగమేశ్వర నీవుశంకరుండవు యేను కింకరుండ నీవునిర్మలుండవు యేదుర్మ
లుండ నీవు సుజ్ఞాని నేనజ్ఞాని నీవమృతాంగుడవే విషాంగుండ నీవు మహాదాసి
వే దీనుండ నీవు పశుపతివే పశువ నీవు త్రైలోక్యచూడామణివేని ప్రభ్యచూ
డామణి నిట్టిదుగుణరాశియగునాయందుసద్గుణలేశంబు వెదకంగల దెమద్గ

ర్వపర్వతంబు భవదఖర్వకృపాగీర్వాణాయుధంబున గీటునంబుచ్చి యప
రాధశతసహస్రంబులు సైరించి రక్షింపవే వేయును నేలజగదాశ్చర్యచర్య
మడివాలు మాచనార్యయనియనేక ప్రకారంబులవిన్నవింపవిని జననింద
నకౌగిటంజేర్చి కారుణ్యార్ణో రాసినూలార్చ నప్పుడప్పుట భక్తులుతమలో
నిట్లనిరి॥ క॥ వినవయ్యలింగమందై । ననుగలుగ వెక్కో ప్రపాదంబులుకొం
చం । బునకయునకడవ కాదుహా । రునువాయింపగ గ్రహింపరుగదా నెం
దుణ॥ గీ॥ అంతకంటె నికడమయేయాత్మభృత్య । నొరయకూరకెచే
పట్టుదురమహాత్మ । లట్టునుంగాక మాలిన్యమపనయింపగాకచీరెలకలు
గునైచాకియెందు ॥ క॥ అట్టిదవో బసవయ్యాం । బట్టుటమాచప్రభుండు
బహువిధముల హా। ధట్టించిదుర్మలముప్రా । దట్టివిమలతత్వజ్ఞతం బొందిం
చెణ॥ చ ॥ పనిపనిగాపగాపనవభర్మసువణన కెకుర్క బొల్లిజం । దనమొగి
నెంతరాచినను । నవ్యసుగంధమునిచ్చులీలదు । త్తునకలుజేసినంజెరుకుతో
ల్లిటికంటెనుతీపుచూపుచా । ట్పువదుదిముట్టెమాచవవిభుం డొరయణ బ
సవన్నభక్తియుణ॥ చ॥ అసమశరారిభక్తులిటులంచునుతింపగ మోట్పు
గేలుతో । బసవనమంత్రియుని—గనిభవ్యచరిత్రుడు మాచశౌరియో । పస
వయహంకరించినను భక్తిఘటిల్లునెశంకరో క్తిభ । క్తిసరణి యేయహం

—శంకరదాసయ్యకథ.—

తపరికింపవెతొల్లిపురాతనాలిలో॥ గీ॥ జడయశంకరమనుమహాస్థానమం
దు। దనరుభక్తుండుశంకరదాసియనగ । కాలగతికర్మముఖ్యేంద్రజాలమూ
ల । నిర్మథనశౌరిభా క్తిక్రమర్మవేది॥ సీ॥ జన్మజరామరణోన్మత్తకాయుం
డుచిన్మయానందవశీకృతుండు । రౌద్రమహోగ్రదేహరంజితాపరపరభద్రుం
డు । ప్రత్యక్షఫాలదృష్టి । దంష్టీతాజాపక్షదోర్దణ్డతాండవమండితాడంబ

దుడు మనోహారి యశుడు। విలసిత సంసార తలగుండుగండం బ్రచ్ఛన్న వేషసం
పన్నతచుడు॥ గీ॥ గోపితాష్టవిభూతిమైకుశలబుద్ధి। బొంతలును గంతలును
గుట్టి ప్రోగులెట్టి। యంగడిని విక్రయం బార్పననువు దినము గాయకం
బేనుమానిక ల్కలుగుచుండు॥ క॥ ఎ క్కు డ క ద ర గ క గా య క। ము
క్కుజముగ యేనుమా న్నెక్కలబ్బగదినముల్। సృకెక జంగముకోటుల। కె
క్కుడురతి నందచేయు నిష్టాన్నంబుల్॥ క॥ ఈసరణి జంగమార్చన। దాసి

దేవర దాసయ్య జూడవచ్చుట.

యొనపణంగ జూచు తలపున వేడుకన్। భూసుర పతితో దేవర। దాసయ
నుచు దెచ్చి మ్రొక్కి తగు గోష్ఠి నొయిన్॥ సీ॥ ఒకొ్కంత దడవంద నుండి వి
టూ్కని తనమఠమున కంత ప్రేమమున నేగి। సదయుండు వోలె విచారించి కట
కటా యీ గెకుతవుడు లేదింటిలోన। శంకర దాసయ్య సద్భక్తి మహిమయు
లింగ సమర్థత్వ సంగతియును। నింక నెన్నటికంచు నెండలో వగచుచు ప్ర
కటించి దుఃఖవ్యథను జెప్పి॥ గీ॥ తగినగం పెడు గోలుచం పదాసి జూచి। ద
యదలచి పంపె గోలుచును దాసమయ్య। యంతయును మేలు నాకేమి యిం
దుకింక। నేమి యడగిన దమకు మాకియ్యగలదె॥ చ॥ కొలుచ నకిచ్చితొల్లి
యొక కోక తపస్వికి గొల్వు దెచ్చి యే। మిలము ను వేడు నీ తమకు నెక్కుడను
స్నవిమ్ము చిన్నియంచు బి। డ్కలిగదియింప గంపెడును గేలనడంగెను దానిలో
ననే। తలకుచు చికెూడ త్తవనిధాన మునందయడం గెసర్వమున్॥ గీ॥ కొలు
చు గృహములోన గాని దెండు లేవమ్య। పొడువా దెగా దెవాడ వాడ। దా
సీవ శసిన ట్టితః సిద్ధి శంకర। దాసమయ్యదివి యదల గెనపుడు॥ క॥ పరిభ
వభవశోకంబున। దురపిల్లెడు దాసి జూచి దుగ్గవవలి కెక్క। ధరగల బాడ
బున లెద। చ్చరణులనకుం గొలుచు పంప జనునే నీకున్॥ క॥ శివశరణులని

బుకడగన। భువిలోనీవశమెజగముప్రక్కటపడ్డం । టవిచారించెదుసమ్మా|
నవులకుబ్రతుకంగగలుగు నాయందైనన్॥ క॥ మృదుమధుప్రసన్నాత్మునందై|
యాడుగను [illegible] నాకించుటయు । హృదయమిజనుతెల్లనెరుగక|
కడుపటభక్తుల మహాత్తుగా నగవలెమె॥ సీ॥ చేయుకాయక మింత చెదరక
మంగరంబందుండ జంగమం బందమెంత । యొక్కపుదరగపునేను మాని
కెల్లజంగమ కోట్లకుజాలుబెట్లు । లింగసదభుక్తుల లేముతే మనవచ్చు వెం
డియునాయయ్యా విపులభక్తి । లోకత్రయంబున ప్రాకటంబున జేయవలసి
ప్రత్యక్షమయియలికసేత్రు । డదుగువరమటన్న జిడిగడి పడకస । స్మిత
ముఖాబ్జుడగుచుశివమహేశ । కర్తృకతలనాటకతలవైనపుండ । వేరెవర
ముగల వె వేడికొనగ॥ ఉ॥ ఏమియు వేడకున్న పరమేశ్వర నీమది సిగ్గుపుట్టు
నో । కామదభీష్టమిచ్చురతిగల్గిన రేపటియట్టుసూదికిన్ । దూరమునరాత్రి
దారమిడనూత్నవి లోచనమిమ్మటన్న నా । కామవిమర్దనయిచ్చెనశికంబు
న మిక్కిలికన్ను నవ్వుచున్॥ వ॥ అట్లుహరుండిచ్చి చిచ్చరకన్నుసర దైవ
దోగర్వపర్వతవజ్రం బగుటయుశంకరదాసయ్య శంకరేతర సర్వసమ్మత
విమత్తుండయియహంకరించినశివద్రోహులనిటులతట సటోత్కటచటులాగ్ని
పటుహితంబునబలు వ్రేల్పులం జిటచిటం వేల్చుచుంక పాలంబులంబటపట
బగులం గటకట యనక పెరవేల్పు పేసుకొన్న మాత్రంబ మాల్పంగ మరి
కొందరువేల్పులువెల్వడిబోయిశివభారవుల మరుగులు సొచ్చి వెచ్చ నూచుక
చుంగరంబుతొదలంగూచిన జోహారువెట్టినం గాంచి తక్కిన వేల్పులం బ్రతి
దినంబునుముప్పొల్లునం గోనంబనుగు దైవంబులుబడుగు పసులు పంపంజేసి
బ్రతుకుదమనినిశ్చయించి॥ సీ॥ అసనకమంగిటి కసవులు వానూకు కొనకొ
మారకోల్లూడిమాడి । నెట్టన కొట్టంబు నిత్యంబు బుట్టైను దంపంగ బ్రోల

కోదాసిమతము । పుట్టినుజాలకానుచునుండ పెదపోతికట్టెలు మోవంగ
గాటమెఱ్ఱి । పశువులగావంగభక్తిఁ గటకంబు మైలారుడుగాడుగు
మమతబట్టి॥ గీ॥ కేంకడమలచేటికాండ్రడేటిదారి । వూంరిగింపంగగీర్తులు
బ్బాంగివెలుగ।తలరతకిన్నబాంతర దైవతములు నోలినాక్కక్కపనులుసేయు
చునుగొలువ॥ క॥ కాలములయోగపీఠము । లాలోనష్టాదశములునప్పనమి
జనీయాలముశునకములనిఁ గఱక్। లోలతకడజికి జక్కలునుభజియింపన్॥
వ॥ ఇట్లునేర దైవంబులను నోట్లింగొను బాసమయ్య మాహాత్మ్యంబు పీఁ జగత్పేక
మల్లండను రాజుల్లంబున నసహ్యాత్వంబువహించి పశ్యల్లలాటుచే కృపీట
యోనికపాలిముప్పించి ఫాలాంభిల నేత్రంబు వడయుటఁకగ్ంబగునేఁ॥ ఉ॥
ఈహారిముందటన్ నిలిచి యించుకగంపము లేకపోయినన్ । సాంహాసిదా
నహెమ్మనుచుజక్కనతత్పురమధ్యమందును । తాస్నహాముత్ డనుకున్నను
శౌరిరచించితదివ్యదేహము । న్లోహాములంచులన్ బాదిగనూత్నము గా
ధరనిప్పినిత్యముక్॥ చ॥ అలకకరేపూనుబగలున్ చ్చనలిచ్చుచు గొల్వదాసి
యా । స్తలమున కేగుదెంచి పురసంహారభక్తులుసంతసిల్లగా । నలరుచు
నంకకాఁగతినగ్గుడితల్పులుదీసిచూడగా । జలజదళాత్మవిగ్రహముఁ దర్ఖణా
రితత్వమునొందెపంచుచున్॥ గీ॥ అంతకన్నమున్నుహరిమది మోహంబు
శరణువేడవచ్చుకరణితరిగ । చరణయుగముజేరినరుదేరదాసయ్య । విష్ణు
రూపుమాపెవిశ్వమెరుగ॥ చ॥ పరసమయావళుల్ వగిలిపారగమిక్కిలి నను
గ్రుడైనహో । శ్వపుశంకరాగ్రగణ్యుడగు శంకరదాసయ లోకవంద్యుడై
ధరమనుచునిక్ నీకువిదితంబిక నేనెరుగింపనేలనం । కగునకునైనభక్తుల
లుగంగనికాయనశక్యమిస్మహిన్॥ గీ॥ భక్తసద్గోష్ఠి నేప్రొద్దుబాయకున్న
భక్తియును భయమునుగల్గుభక్తులకును । భక్తసద్గోష్ఠి నేప్రొద్దుబాసియు
న్నభక్తియునుభయంబును రెండునుబలుచగాదె॥ చ॥ ఇలసిదినొంశవిం
తహారు డేయ గానన్ చదువంగ బెట్టినన్ । గలమతియంతయున్ జెడిన దైవతి
యయ్యొ యువట్టిగుట్టుమా । టంబసియేమినమ్మఁ తటాలునవంపుచువచ్చియి
ర్వురుం । బసమయ్యాసమయ్యపదపద్మసరోంగ్రతలు ఘటింపగన్॥

ఉ॥ కావవె జయ్యభక్తజనకల్పకశంకర దాసమయ్యమా । దైవతలంపగా జెస
యుదికర్సునీవకి దయ్యమాకునం । చావిపులాతలంబుదనివంట (గమ్మ
ె(మొక్కసల్పినన్ । బావనమూర్తిగాంచి పరిభావపదోక్తుల దాసిట్లనన్॥
సీ॥ అక్కటపిరెవ్వరయ్యబాచెల్లబాదాసి దేవయ్యగారి శబ్బాటి । మీస
గవార మెమెకెల్లు రాజన్నెయిటువచ్చుటకుగార్యమేమికపిరా నెచ్చటకేనియు
నేగుదురువ్వాకొ హారహారమముఱరువసంగద య్య నిరాయట్టిథైర్యమానను
లురుశరణులుగల సౌయాభువనంబులోన॥ గీ॥ యిట్టిభక్తిరయుక్తయిట్టినిగ్గర్వ
ము । నిష్ఠిభయముగల డె యితరులకును । బాపు దాసమయ్యబడుగులాధారం
బబాపు దాసిభక్తిపములబాతి॥ ఉ॥ మాకిపుడేమి దెచ్చితివి యిచ్చికమిరగనీసర
య్యకున్ । గోకయొ . . గాకొన । గొల్చుచుగా జేలలోనసండవే । వేకొ
ని . . పు గాక నిజపుత్రసుతి ప సదలెంబుపోవుదె । మ్యాకలమా . భక్తి బతు
నిమిత్తపజాలకు గాక . . ప . . ॥ గీ॥ కానుపీసంబునిపువంగకట్టికొన
గ । నూసరిల్లనధనమిందుసుందనొంపు । (దవ్యమాయని దేవర దాసిచేత।
(దవ్యజే . . కంజంగమాస్థానమందు॥ వ॥ వృడమిపయిన్ ఖనిత్రమటుబూ
న్చగ దానిపసిడినకర్రై । వెడలగనకజంబాలవివేగసు దాసియుగు
గ్గళవ్యయమున్ । గదుకడుభక్తిత స్ఫదసకాయమునుంచబడి లేవసన్న న । పృథ
. . నిగాంచి శంకర . . కరదాసియిట్లనుఁ॥ క॥ ఓరింగూలి
కిగూలిచెడి । చేల . . కొటుయాగిపుల్లింప . నీ । . లాగు . . గిదవని।
ఫాలాక్షుని . . గుమంతబనిగా కున్నఁ॥ సీ॥ ఇంక . డదవు నైనయిచ్చి
పుట్టెమపంచుము ముక(గమ్మరబడియుమిటుగాక । కుడిచినకట్టినబడు
గు . నైన . . . మిడెము . . డిచినము . . నుము । . . జేని బేదలసాధులచేని
నె . . . . . . ను . . గలను . పొమ్ము । బడుగుబత్తులకావ్యాసేబజ్జగలుగునే
కుడు . . గట్టగవి . . దుమ॥ గీ॥ యేదిగా జేనిపడువుడు పాదయుగము।
పేనలమున . . . ప్ర నే . . . . నింకనేల । తెం
డు . . . వయో . . . యో . . లు . . క॥ . . . . । . పెరికెల
బట్టి . . నుభు . . . యు . . । . పసిడి . . నిజప్పన । నూనియిత నెత్తిత్రిణయ

నాయమినరియున్॥ క॥ అతిగర్వాంధునిచాఁగ । శ్వతసాహస్రోపయుక్తశ
రణార్తినసుం । బ్రీతిఁ బాలింపవెఱనుచును । నుతియింపగ దాసిగరుణానూ
లోకాన్నమదిన్॥ క॥ హరుభక్తులుగీర్తింపగ । నిజపురలేవంగనెత్తింగాంచె
డెకరుణా । శరనిధినోలార్చిప్రసహా । దరసమొసగనెప్పటెట్లుశివాధిము
లరేన్॥ గీ॥ అక్లునెడలదాసియపంగీకరింప । హరునిచేఁగొన్న శివసిధిము
జనిపోయె । భక్తుడేపట్టునసుగర్వయుక్తుడైన । భక్తినిర్వాహమొందునె
బసవనుత్రీమ॥

—సిన్నవ్వకథ.—

మ॥ ధరనిస్సివ్వయనంగనంగజరిపూజ్యాప్తిశక్త్యత్సప్రియా । సిరంబా
త్మీయచనాంబుజాతవిలసన్నిర్వాణవీరవ్రతా । ... భవసమర్పానిమ్మసంసారదు । స్తరసూయోజితసృత్తమునుముక్షస్త్రీ స్తుత్యమైనిస్వామ॥ చ॥ హరశరణావలిండ్లకనయంబుప్రియంబునవర్ఘ్యశ్రీ
పద్యముల్ । పరువడిమోదమునంగొనుకుభక్తగృహమ్ముల యాలగాంచగా
దొరకిననాయకంబునవె ధూర్జటిభక్తులకీస్సితాన్నముల్ । నిరతముజేయు
చుండుఫలశీలినాసతియిట్టులుండగన్॥ మ॥ శిరియాలుండనకాంచికాన

—శిరియాలునికథ.—

గరిలోశ్రీకంఠభక్తాగ్రత । త్ఫకుడైనిత్యము నేగునయ్యలకు నిష్పాన్నల్స
మర్పించుచు । సురభక్తిన్నియమంబుగాగహరుడా శుద్ధాత్మునస్ఫుక్తి
లో । నెరయంజిత్తముజోదలంచి కుహనాయాత్మాకృతిన్వచ్చుచో॥ క॥
చిరలింగస్వపణతి । త్పరుడైయె తెంచుసెట్టిదతలపటుహరుడా । నెరెసినఘ
నగొనికరములు । శిరమునఘటియించి వినుతిసేయుచుభక్తిన్। సీ॥ పద
పద్మములమీదబడిలేచిమా స్వామిమనమనిసెత్యనేమంబుదీర్ప । నిచ్చేయగు
మింటికేచిశ్వకుటుంబి యావినితపోధనుడేట్టులనునతనికి । ననఘమాయిచ్చసే
యుగననువగునేని మాకంతకంటె సమ్మతమాగలదె । యనిసమ్మదంబుంబ
యాశిరియాలుని సదయాత్మునశిక్పపాస్పదునిజేసి॥ గీ॥ పెరుగువెరవులన
పమాంగబిక్షయుడుగ । వరదమిచ్చితత్పత్తిటెవచ్చునట్టి । సర్వాలక్షణసద్గు

ణసహితుఁడైన యొకపుత్రుండు నాయింటనున్నవాఁడు॥ క॥ నరమాం
సము విలువంగా । బోరుగిండ్లకు బోవవలదు భూతేశ్వరుఁడు! గారుడైనవ్ర
తోద్యాపన । గురుమతి జేయుంతు తనుజముగొమ్మసమతియన్॥ గీ॥ భక్తిమొ
క్కి తపసి నోడఁబరచి యింట । కరిగి తత్కార్యధారయాత్మాంగనకును।
మెల్ల మెల్లన నెరిగింపఁబల్లవోష్ఠి । వెరవనేటికి చెప్పుడు వేగనన॥ వ॥ అన
వుడు నాయతిశ్రేష్ఠుఁడు దనకోడగాడిన విధంబును దానోడంబడి వచ్చినక్ర
మంబును జెప్పినప్పుడు॥ ఉ॥ ఒజ్జలయింటిలోఁ జదువుచున్న కుమారకుసం
గళస్వాని । ద్విజ్జనమాన్యు పిల్చికొని తాజను దెంచినఁజూచి దంపతుల్ । ప
జ్జను నేగఁ గాదిగఁచి సంశయమింతయు లేక పోతినే । సజ్జగుయోగిపార
ణకు నేవగిఁ బుంచిరి కూరిమి నందనున్॥ ఉ॥ చిత్తజసన్నిభుం గొమరు
సెట్టియుఁ బోటియు నొక్కరక్కునత్తుకఁ కై । కుత్తుకఁ గోసి నెత్తురును గుండెలు
కండలు వేర్చి వేడియున్ । మెత్తనిమాంసముల్ పసుపుమెంతి మరీచము
జీరకాదులున్ । మెత్తి సృకంబునం జెలువుమీఱగ వండిరి నిండువేడుకన్॥
అట్టు వండి॥ సీ॥ తడవయ్యెఁ గాడనీతపసివేడెను పెట్టిపడ్డ పాత్రెల్లనిప్పుల
తెలాంచె । నవిశివార్చనకప్పుడు దయసేసి బోనాలు నానాలు భక్తి శాల
దొంతులుపెట్టించి జ్యోతుల్యాలిక రగించి మాయజంగము బిల్వబోయి తాంచి
భస్మతాంబూలంబు భక్తి ముందర బెట్టి చిందెవిడిచి మొడసంది వైచి॥
గీ॥ ఖరాకుదడంబులును బెట్టి మోడ్పుకేలు । ఫాలపట్టిక గదియించి భవ
మహేశ । భక్తవత్సలవిచ్చేయు భక్తశోక । పాకములు చల్లగాకుండ హా
రణకును॥ వ॥ అనియిట్లనేకవినయ పూర్వకంబుగా విన్నవించి విజయంబు
సేయుండుక నిజసతీసమానీత శీతలోదకంబులం పాదప్రక్షాళనంబుగా
వించిసముంచితాసనంబుపై నుంచి॥ క॥ శివలింగార్చనదీర్చగ । శివయో
గికబట్టు జేసి సెట్టిసతిదనూ । భవుజంపినపొలగూరలు । నవనవశాల్యాన్న
మును మనఃప్రముదముతోన్॥ క॥ వడ్డింపఁగనియాఁవారల । గొడ్డెము వుదప
సిగనుగవగీటుచు నీవీ । యొడ్డపదార్థజంబులలో । బిడ్డశిరోమాంసమె
డ్డిపెట్టినమానున్॥ వ॥ అట్లునుం గాక సర్వస్యగాత్రస్యశిరః ప్రధానం

ఖనినిగమంబులు మ్రోయు చుండం బ్రధానాంగంబు వంచించిన కించినులు మీయింటివంటకంబన్న దలకంటగింపుచున్నది యనిన॥ ఉ॥ తాపసుడట్లుపల్కవిని తానునుమానినియుంబ్రభూమిభీ। వేపదయుక్తులై శరణు వేడుచుడగ్గరి కేశదూష సంప్రాపితమేటికించు దలపాకము సేయకయుంటిమంతమీ। పాపయుకానిచందమిక బాకము సేసినదిట్లు దెచ్చెదన్॥ వ॥ అనియతిశీఘ్రంబున దెచ్చినివేదించిన సెట్టినీయట్టినిరూఢభక్తులు యీభూమిం గలరె భళిరని న్నెంచగవచ్చునని మఱియునిట్లనియె॥ క॥ ఈసరణినన్నదానము। సేసిరె మున్నెవ్వరైన జెలగిమదిష్టా। ర్థాసక్తియుకనొకటివిసు। మాసులభము దానాదుమదిరంజిల్లున్॥ వ॥ అదియెద్దియనిన నీవు మాచాపటను నేమునీ వెలపటనుంగూర్చుండిసప్తార్చిలోచనార్చనంబులు దీర్చిసరసరప్రసాదానుభవసల్లాపకేళిసలుపుచు జీరకమరీచరామఠహరిద్రార్ద్రక కస్తూరంబుగు దధిపయస్సర్పిస్తైలాల వంగాదిసంభార సంబాధితంబులగు భవత్తనూభవ నవపలలపదార్థసార్థకంబునీయంగనయగు తిరువెంగనాది వడ్డింపంబవ్వు లవధానంబునవకాంక్షించు కొనుచునీవును నేనును భక్తిభుజియింప వలయు నట్లుసేయ నీకుంగూడకున్న మాకొడబాటుగాదు కంటిమంటిమని కొడుకు మాంసంబు గొంటయిష్టంబుగాక యున్నయది కనుగంట చూచుకొనుచు నీవునన్నుమీయిచ్చ చెల్లించెద క్షణముం గొమ్మనియప్పు డొప్పం జెప్పినిమీయిప్పుడిట్లుదప్పిన నీవు యిచ్చినక్షణము నీవ కొనుము పోయివచ్చెద నని లేప నుద్యోగించినం గాంచి సెట్టిబిట్టులిక్కపడి భయభ్రాంతుడై నితాంత కాంతిని శాంతాయమానంబగు నిజకాంతాననంబు జూడనాచేడియ యొడయునికియిట్లనియె॥ క॥ అనుమానమేలసాక్షా। న్మనసిజసంహారునిమాళిమాన్యముగతిగా। బ్బునదాల్పవలయుగార। మ్మనితాపసి యేడమవంకనాత్మప్రియునిన్॥ క॥ విసివేశితుజేసిశివా। చనవెసజేయించి పక్వశాకావళులం।గనవడ్డింపంగ రాజా। చినెపము వేరొండుదలచి శివుడిట్లనియెన్॥ చ॥ అతిథులబూజసేయు సమయంబున బుత్రులు చారుబొత్తులన్। రతిభుజియింతు రేల యిటు రాక భవత్సుతు డెట్లునీకునీ। హితమగుభోజనంబును

తపోహీనులయి భుజింపకుంటిమా । వ్రతమని చెప్పమా పరుతురాశిభ
క్తుఁజంగమోక్తులన్॥ వ॥ అట్లుగాక యపుత్రస్య గతిర్నాస్తియని నిగ
మంబులు విడువక చాటవినియుండు నాఁబోటి సంతానములు గతిహీనుల ఖం
డ్లగుడువు కనుఁగొరి తింగుచున్న నాకింకరేఖంతలేసి పంతంబులాడికొనంబని
యేమి మాకుమీకుం గుమారుండు గలఁడేనిం దోటొక్కని రండు లేకుండిననూ
రకనియుండుండు యే సేగిన చెప్పెద మనవిని వీఁకవినిన్నసైన మారాడనో
రాడక బుడమునైబడి। మొకిర గ్రక్కున లేచి లోనివేప దెప్పి కొని యట్టకే
లకు నెట్టియిట్లనియె॥ ఉ॥ మీరుచానతిచ్చినరిరుసునియును స్త్రీకమూకుసంగలం।
డౌనసుండాడనో చదునసంచును బోయెనో వచ్చు బాకసు । గూనికయున్న
జల్లనగు నోరెముగూగలు నారగింపమి । శ్రీసుచిర ప్రసాదము భుజింపెడి
గాకసుతుండు వచ్చినన్॥ మ॥ అనుచుం గ్రమ్మర మ్రొక్కెఁ భక్తి వరుసిల్లా
లిన్నిరీక్షించియో । వనజాతేక్షణమేము బిల్వనన బిల్వన్ రాదె లోకంబు
లన్ । జనకుల్ బిచ్చిన రాకయుండ్రె తనయుల్ నల్దిక్కులన్ నిల్చుచో। ము
నునిచ్చో వినుచుండ జీరుమున శంభుండాడఁగాఁ జేడియమున్॥ క॥ మా రాడవెర
చియాజగ । దారాధ్యుడు చెప్పినట్లయమ్మేదెసలన్ । నారీమణి నిలిచినిలిచి
నోరారగనిట్లు వనతనూభవుబిలుచున్। సీ॥ పూర్వజన్మార్జితభూరిదుష్కర
మాణి గుర్వొగించు నాకొడుకరార । దక్షణాధీసునిదర్పంబు దెగటాచ్చవ
త్సుండవైననాతనయరార । భయదపశ్చాదమణ భాళితాకిఖంబులబరిహార్ప
గల్గునాపట్టిరార। ఉత్తరదిగధీశ్వరో పాత్త సఖ్యుని నశపతిని వైన నాశిశువ
రార॥ గీ॥ స్వర్గసౌఖ్యాధికపదస్థసరగరార । దండధరదండఖండనోద్దండ
రార । ప్రకటసంసారపాశమోచకుడరార । విత్తపతిసుతాసక్తివి
ముఖరార॥ సీ॥ దివిజలోకేశ్వరాధిక దేవసేవ్యుండు వరదుఁడైనాడునావ
డుగరార । అంతరాంతరమూర్తియగు దపస్వివరుండు సంతసంబందనా
స్వామిరార । ఘోరనిస్సారసంసారపయోరాశి పారమొందించు నాపట్టి
రార।అర్ధేశసఖవిభుండగుయోగిశేషంబుగోరిభుజింతునాక్షుడరార॥ గీ॥ ది
విజకాంతాసుతాచ్ఛృతయుగళిని నిన్ను । గవయునన్నది సన్ముక్తికాంతరార

పారేసారెకుమీతండ్రిసవ్యబాహు । వదురుచున్నదివేగ మాయన్నరార॥ క॥ పేంళియుబడమటఁబ్రావాలెశి । రాలారాగదరయు త్తరంబేలజ...జాలాలో న్మూలనశాలివి। శాలయుతుండైనతపసిసంతసమొందన్॥ గీ॥ కాంచికా పురబాలాగ్రగణ్యరార । యనుచునలుదికులాలనునిల్చియాలతాంగి । గల వృద్ధభక్తులనాశ్లేషకవివిధమున । సుతునిబిల్వనుసజమది సూచకముగ వ॥ ఇట్లాబిలుచుసమయంబున॥ సీ॥ కూకటనుదుటిపైగుండ్రముంతలువెట్టి గుండలంబులుచెందుగునిసియాడ । గాళ్ళపైఁడంచెలు ఘల్లుఘల్లని మ్రోయ మొలనూలిమురిపెంపుగులుకరింప । శ్రీకరంబగురావిరేక నొసలఁగ్రాలగుబ గుత్తుకంబులిగోరుదూగ । జూపరుగీతింప దాపసి వీక్షింపవీధిగకేడ లనివ్వెరగుబొదల॥ గీ॥ తల్లిదండ్రులు వేడుక నెల్లిమునగ । యెల్లవారలు గుజగుజలుల్లసిల్ల। ముక్తిసతిమేనబులకలు మొలకలెత్త। నరుగు దెంచె శిరాలుండసంతసమున॥ సీ॥ చిన్నచుక్కల రేని చిరుతవన్నియ తేటదళ వాకకలువలనలరజేయు । వలపలసగమైనజలిగొండరాచూలియుడుగునా మునబొత్తుదొడుకుచుండ । నుడిటమికిలికంట మెదిపిన గంబంపు శెలిపూ తవలపుల మొలవబెట్టు । గనదోయిగానుపొసగడ వెంబడించియు వెన్ని నికనుదమ్మనిచ్చుచుండ॥ గీ॥ నలు మొగంబుల నెను పాటలలలపేరు । విన వ్రుగ తత్తుగసత్త్వముగ్రేలుచుండ। గొలుచుభక్తులపాలిముంగొంగుపసిడి । గ ల్పైమురదోషముక్తుండటిసెట్టికళము॥ గీ॥ అట్టుగ్రామ్యతమైనశీతాంశుమౌళి గొలిచియున్నట్టిజలజాక్షులజభవులు । రుద్రులును దిక్పతులు వీరభద్రముఖ ముఖ్యదోషవాదభంగ మనుజులచ్ఛతమొంద॥ వ॥ కలగని మేలుకొన్నగతి కాంతు...కాంతయును నాత్మజుండా తన్నుల వరగందుచు పాదాళిదండనము సల్పతులాచరించిగోధి లిటహాస్తుడై యభినుతింపగనిశ్వాసముచ్చెమెచ్చివారి లగొనిపోయి పౌరసనరాడుంత రజతాద్రిమీదటికి॥ గీ॥ ఇట్లు కంచిలోనిప ...దలవారిగ్రొంచు నేగెరంగ...ధరమంచు । మారుని ప్ర...గణాగనా దిపత్యముగాంచు యుండియుండు సెట్టియుకళనాడు॥ మ॥ శ...లన్పై యము న్నను పాశుకత్ప్రమధులం గూరాకు కానిడని । ...లగా తునశిరయాలు

దన్నుఁగని గర్వంబుత్కరింపంగ నా । వతెబుత్రు న్వధియించి శంకరుఁజా
వాసంబుగొల్లాడఁగా । గల రేభక్తులు మూఁడు లోకములనే కాలంబునం దే
సియున్॥ వ॥ ఇట్లు చిఱుతొండసంబి మనం బంకూర దహంకారకలంకితంబ
గుటయుం బికాధవుం డెఱింగియు నెఱుంగని యట్ల మందస్మిత సుందరవదనా
రవిందుండయి యతనిహస్తారవిందంబు నిజకరారవిందంబులం గీలుకొలిపి॥
క॥ రమ్మని యిలుకుంగొనిచని । నెమ్మి వ్వనమత్తుం ముందు నిలిచినఁ గనియా । యమ్మ
యుఁ సద్భక్తిం బా । దమ్ములకడ నొడలు గెడపి తద్దయుఁ బ్రీతిన్॥ మ॥ చరణక్షా
ళనకృత్యముల్ జరిపి స్వపచ్ఛన్న లింగాంగులన్ । వరకాలోచిత పూజలన్
దనుపన ద్యత్ర్యాతులన్ బోలెస । త్వరితమై పారు సభక్తశాక ఘృతభాద్యత్రే
ణి గావించిత । ద్వరలింగార్చనకృత్యుఁ బద్యాలకుం దానేగ నాపట్టునన్॥
శా॥ ఆలింగార్చిత దివ్యపుత్రుడు బుభుక్షాసక్తిమైఁ జిచ్చి చేకోలందల్పటుద్రో
చితల్లిబిడిమెల్లల్ పిల్చి లేకున్నభాఁ । డాలోకించుఁ బానరించి యుండు నొక్కఖా
ద్యంబా సతోదిసికెం । గేలంబట్టి తినంగ తజ్జన కవిష్ఠంబెన్ జగా హరిమై॥
అట్లుజూచి॥ క॥ ఛీకుకరూము శ్లైట్ట సాక్షాత్రి్నకరుని కనుచు నియతి జేసిన
రసవ । త్పాకంబాకొనితనతల । వైకడవకడంకడించి భవనములోనన్॥ క॥
త్రొడ్డికిలితి నెవీడెకరూడి । కొడుకు శివద్రోహి యనుచుగొట్టె జరవరన్ । వడి
నిల్చిగాడిలోపల । బడవైచెన్ బరులు వరుఁగ బడకుండంగన్॥ ఉ॥ చచ్చినబా
లుపైకసవు జయ్యన మాటుగఁదీసి బుత్రుపై । మచ్చికమాని శంభునకు మాసిని
గ్రమ్మరనన్న ఖాద్యశా । కోచ్ఛయముల్ రచింపగను యంష్ణ విలోచనుడ
మ్మ్నభక్తి సం । పచ్చరితంబు జెల్పుమతిభక్తుని శోధుత నొయ్య నిట్లనున్॥
సీ॥ చిఱుతొండఁజూచి తేచెలువభక్తి మహాత్వమే లోకమున గలదిట్టినిష్ట । సమ
కారగింపంగనని పాయసాపూప శాకాన్నముల నెల్లజొక జేసె । మైవజ్జన
మునకు మలహరార్చననను జాలవుజల మనిసరగగడవ । వనితమూపునదా
ల్చిచని మెను బావికిన వ్వేళ దత్పుత్రుడాలగాచి॥ గీ॥ మిగులనాకలిగొనివచ్చి
మగువబిలిచి । తల్లబాడగానకల్లన యిబ్బుజొచ్చి । యొకర బూరియ పుచ్చు
కనకరూజముగ । దించునుదకంబు యిష్టియు గొంచువచ్చె॥ ఉ॥ వచ్చితదీయ

మాతసుతువంక కనుంగొని యీశ్వరాన్నమును । బుచ్చిన సకరి ముట్టితని
పుట్టువునీల్లగ గొట్టిగాడిలో । జెచ్చెరవై చిపీన్గుపయి జెత్తనుననుగుగ ద్రో
చిక్రమ్మగన్। నుచ్చికవండెడిఁ మనకుమానక ఖాద్య సహాయ పాన్నము
ల్॥ వ॥ అనియిట్లు పరమపురుషుండు పురుషరత్నంబగు వాచిరుతొండ
నంబికినాయంబ వృత్తాంతంబంతయు నెరుంగించి యతని కరదండంబున
స్తావలంబనదండంబుగా మాతగాని తేచి నిలిచిమాట పరాకునసాతమ్మికం
టిదమ్మంగానకుండనిశ్చయించి నడికి యవ్వడుగుంబడియున్న గాడికడకున
డతెంచికయిటభదమనుండు గటిసియయ్యనుంగాన తేసి శ్రీచరణంబెత్తి చొత్తవా
యునొత్తంబూడ గ్రొత్తమైయున్న చిన్నిశవముంజూచి చిరుతొండనం
బిచిత్తంబాశ్చర్య కౌతుకాయత్తంబయ్యె నప్పుడప్పుడంతి గప్పిన చొప్పు
చప్పుడు గాకుండ నెప్పటిపట్టునకువచ్చి నిద్రించుగతినుండె తదనంతరంబ॥
చ॥ రమణిమహారసాన్నములు గ్రక్కునజేసి మహేశమూర్తికిక । త్త్యమల
తరాపులన్ జలకమార్చి మడుంగుపవస్త్రమిచ్చిర । న్యామహితపీఠమందు
నిచియాత్మసదా శివలింగనిర్విశే । షముగ సపర్యలిచ్చి యుపచారము తె
ల్లనుదీర్చి మీదటన్॥ వ॥ వానంతరమా ప్రథమ సమాగమసౌభాగ్యయో
గ్యతాహాం కారాద్యంకరణకారణ ప్రతోషపూతాభి వర్ధిత ఫలాశిశా
ఖాన్మృగ సముద్భూతంబులయి ప్రభూతమరకతచ్ఛదాయాదంబులుంబో
లిపచ్చనయి విచ్చలవిడిం బెచ్చువెరిగి విస్తార పత్రంబులయి చిత్రంబులువుట్టం
గుడ్డలనవ్వాలుగంటి పైకెను పట్టుంబచ్చ పళ్లెరంబువెట్టి పంచామృతంబులు
ముట్టించి సముచిత పంచభక్ష్యంబులుం బాయసాపూప సూపసద్యోఘృ
తంబులుమిలమిలమనుచుదల చెదరలో పాయచికరిక మెతుకుమెతుకునం
బొదవకుండంగరగరగా వార్చిన వెచ్చని శాల్యాన్నంబునుం గుస్తుంబురు
ముఖ్య సమస్తసంభారసం భావితంబులగు పదార్థంబులుం బాలుంబచ్చ
ళ్లగిచ్చళ్లనంబళ్లురసాలంబునుం బరిపూర్ణంబుగా వడ్డించునెడనా యొర
గొడ్డెపుజంగమంబంగనం గనుంగొని యాతమ్మికంటి తనపట్టిం బొరిగొం
టయెరుంగని యట్లు యిట్లనియె॥ సీ॥ ఇంతిసీపుత్రుడు యింతక మున్న

దువచ్చియా టక్కినోర్వంగ లేక । యమహ్మాయనుచు బిల్చియుండు నిందు నుజా
చికానక వడలె కంటుకతె । కెంతడస్సినా యుంటనెక డికె గెనోక
రుణ లేనట్టి రాక లకెగుండె । దానవెళ్లె వోతడవవ సుకుమారు కటుగా
ని మెచ్చ దేయుం దుధరుడు॥ గీ॥ సుతులగని పెంపమేమేము సొరది తొల్లి।
టుంటుమల్ కూడువండిన యెద్వలగశువు । లుండదారు భుజింపను ద్యుక్తి
సేరు । సహసా చేయానె యట్టిసుతులకైన॥ గీ॥ కనికరంబింతలేక
యేకాంతమాడు । నేవడ్డి చితివి పదాధాలియెల్ల । పసినిసువులుం
డగుడు గబాడి గాను । మసలకతశీఘ్రము నబిల్వుమాకు మారు॥ చ॥ అన
ఘుమభక్తులు దరహాసముతో నను నాడ దానసె । నని నను బేలజేసెద వె
యేకం కంతత్వదియ్యమాయనా । కునిపుడు గ్రాస్త్రమే కథలకుంబని
లేదుబాలంగ దుఃపా। దునభుజి యుంపునన్ను జిరుతొండను గాదిలపోయి
కాన్నా॥ క॥ బూమొలిపివాల్ల జెల్లునె। ప్రాపిండి మైమేను మేడు పడి యె
డి సాం । గామి యెరుంగవెకట । కట మో మింగడయింటి పొడుపయిని
యయును గొన్నె॥ మ॥ సుతుజంపన్మరిబిల్వ నీవొసగున త్సుద్రంపు గైలాసనం।
గతియేనొల్ల సుతుండు దాను స్వక్షతాగస్వత్వ ప్రతీకారమై । మృతిబొందెం
బిలుకంగ గూడదిక ద్రోహిన్నాన్ని నంచాడిన । ఘ్యాతివంబాచి శిరంబు
వాల్చె జరుతొడాల్యండుం లజ్జోన్నతిన్॥ వ॥ మఱియును తండు నిభరసిరవం
చితశోకభీకరమకరాకర నిమగ్నమానసుండును చింతాచితానలసం
తప్తాంతరంగుండును నిమీలోన్మేతలంపును నిశ్చేష్టితుండును నయియుండె
ఖండశశి ఖండనుండును ఖండనిజ భక్తము దనయుగు నాభక్తురాలి భక్తి
నాధ్యంబునకు మెచ్చి మచ్చరించిన సురాసుర సంయమీశ్వరులకు మచ్చకం
తులయి మచ్చికలు హెచ్చించి పిచ్చల విడిరచ్చలకుం దెచ్చి పచ్చసేయు ప
చ్చపట్టుని రొమ్ము మచ్చ మునింగించిన చిచ్చరకన్ను నెన్నొసటను వెక్కి
గబ్బిగిబ్బం ద్రోక నిచొల్ల ద్రొక్కించి యక్ర జంబాడించు నేయ
సినన్నన్న పట్టుపుట్టంబు పిసుండ పట్టినను గీర్వాణులం బూన్చి గీర్వాణుల
పంపచలంగెం నిపంచియుదంచిత రొహిన్యంయుం బర తలచిన గాం

చియుంచుకొనియు గోంకరగరంబునంగ బరిచరిస్తించిన కరాళశాలికా టక్రపీఠయో నిండంగ గాపీఠంబునను యానస్థా నామాన్యం బగు నక్షత్రాకా రిత్వంబునజమాగ ప్రముఖనిఖిల బహిరున్ముఖులకు దలకుటుగుట దలపోయంపు నంబోలె జానువుల రాకార స్వరూపంబునకుం దలకట్టుగుట కట్టింపంగ నప ట్టికరిషాపనెట్టెంబునుసుట్టునజటాఘటకుట హాటాస్థలంబునందు చతుర్దశాశోభ వనభవనాంతరాళంబుల నఖండమౌల బ్రహ్మాండభాండంబులునగాధగాసా ధనంబులునిండారవర్ధించివాచిడ కుండలీకృతమండలీ మండలేశ్వరు గణమం డలికింబండువ గాపించుమంచుగుబ్బలి రాచవారి కుమారి వామభాగము భా గంబుగదియనొడువుముదంబున నాల్గు భుజంబులైనవి చతుర్భుజంబులు దాల్చిప్రత్యక్షంబయి నిలిచినంగనుంగొని యాయయంగన యిట్లనియె। మ॥ ఇదియేమయ్యామహేశ పెద్దల గుణంబీచందమేజాతరా । గ్నిదహింపంజను బాలకేష్వతయుం నిష్కార పీన్యాకపండదమై యేడ్పుడిగించి పోవుసతిజా డంనమ్మిచేపట్టిపో యెదనన్నం జనగాదు సంశయములేదీ యర్థజ్ఞానుం డెంత యుక్త॥ ఉ॥ పూనికప్రాణముందనువుబొందిపోసంగియభిన్నభావ సంధాన మునొంచికొండు గతిదప్పనిజంగ మలింగరూపముక్త । మానిబత్రిమెక హే తుబహుమాయపురూపులు దాల్పనవ్వకుం। ప్రేమనునన్ను భక్తులుపకృత వస్తువిరక్తులత్తగన్॥ క॥ ఈచందమిట్లుదాల్పగ । యాచందంబుననయున్న యప్పుడునిన్నుం । జూచితినెనపాలవెలితియె నీచిహ్నలదగిలకొనగ నేటికినీ కుక్త॥ గీ॥ మూడుగన్నులపైమరి మూడుగన్ను । లుండు విశేషయుండి నహాక రూపయుక్తులైననునరరూపయుక్తులైన । గురుస్వరూపులుగా రెపద్దురుకరజులు॥ గీ॥ కళవళింపకుమూరికకాలకంఠ । వెరవకేనిన్నువీ క్షింపవేరుగాగ । యేటిగుండయ్యకును బ్రాయమియ్యబోవు । నాడులేన ట్టిమెడకప్పనేడిచేల॥ సీ॥ ఆదిభోగయ్య గృహాంతరాళమునకు యేగారి కోడరానేగితివు । దాసిచేపరవస్త్రదానంబు గైకొన్నచేచంద్రకళదాల్చి యేగితీవు। మానకంజారినిమ్మల మందిరమునకు నేవ్యపేంద్రము నకీలయేగి తివు। సాంఖవేదుల యజ్ఞశాలాంతరములకు నేఘాలి దృకులతో నేగితీవు।

గీ॥ నిన్నునీచిరుతొండనిలయమునకు। నేచతుర్భుజములతోడ నేతేవు। చెప్ప మాయలుశివదేవ సేయకిచట। నీదువేడబములు చెల్లనేరవభవ॥ క॥ ఏన టనలుసూపినను౦। బోనియ్యభుజింపవేనిభూతేశ్వరనీయా। ననిజమన్న జెరునగ। వానవమునసంకురింప నౌగాకనుచున్॥ వ॥ కూచుఁడిలింగా చనదీచనిమ్మశ్వదెమ్మలుగా జేసిఏవిందుపొందుపడ నారగించి పంచవద నుండు సిరుతొండని రక్షించి తొల్లికాటకోటు చండేశాదులు దండ్రులనా ప్తులనుద్దండవృత్తినసపనొండు విచారింపక గడికండలుగా జెండిమాపక సాక్షాత్కారంబున వారల మగుడంబడయరే యదియుంగాక మున్నుజ న్నబన్నగథసుశరణులలోప॥

——*నరసింగనైనారికథ.*——

క॥ భూరమణికర్పిత। నవహారంబగు ద్రవిడసీను కధీవతియ వ్వ్యెం। బారునరసింగమునైనా। నారనురాజాత త్తొక్కనాడర్థిన్॥ ఉ॥ దేవియు దానుమేనుజగతీధవ భూర్మమగొల్వ బోవనా। భావజవైరి యపటాణమబన్నగ నేర్చినపుష్పరాశిలో। భూవిభయానయొకకటియుపుచ్చు కమూర్కొనె దాని గాంచియా। పూవులవాడుగోనె నృపపుంగవుసంగన ముకుళ్లగకుళ్లసన్॥ శా॥ కోసింగోయని యామెతోటి వనితల్ గోయం చుభూపాలుతో। నాసర్వంబునువిన్నవింపవిని రాజాదేవ పూజారితో। నీసర్వజ్ఞతయింతమాత్రమభవానిపాహాణమాపువ్వపే। రాసందీశినచేయు ముందునుమకాహామకుర్కమున్గోతురే॥ క॥ శివభక్తిరీతిమెరుగని। యవివేకి వినిన్ను నేమియనగలదనుచున్। భువనేశుండచటికిదన। నవలంబిలిపించియె ల్లనములువినంగన్॥ శా॥ ఓసీయున్ననినిన్ను నీవెరుగలేకం గాహాణపుష్పంబు పైజేసాపంగ దలంచితల్లియిభ్రమం జేసావుమాచూతమం। చాసప్రమాట్టుగ రాసిభార్యకర శాఖానికముక్ ద్రుంచసం। త్రాసంబొప్ప ప్రకోష్ఠమం దునుమనంత న్నెముప్రత్యక్షమై॥ గీ॥ తునుకలైయున్న కరములుదొలుతగో సినట్టిమక్కను నత్కాంత కపుడు యొసగి। తనకుసామీప్య మొసగనైకొ నడెయచటిజనములచ్చెరువంది చుసన్నుతింప॥ ఉ॥ వెండియు నొకచో

టపృథివీపతిపట్టపుదేవిదిట్టమై । దండిగమాదికోట్టరుల ధాన్యములన్నియు వెచ్చపెట్టెడున్ । మందుచుఁ భర్తయాత్మసతి మాఁగొఁకని గర్భిణినాకఖడ్గ హస్తుఁడయి వ్రేసికైకొనఁడె సుందరి ప్రాణము ముక్తి మర్త్యుఁడా॥ ఉ॥ తప్పొనరించినట్టి సుతుదన్నిమహాద్భుత భక్తియుక్తుఁడై। చొప్పుసగాఁగ యుండఁగ వెసన్వెస జంపెను గాక నేసుత । న్నిప్పుడు నిజమూర్తిఁ న యయి శ్చెద వేవరమన్ననొల్లదా । యొప్పులకుప్పయాదన తనూభవునైన ను గోర దేమనన్॥ చ॥ అడిగినజంపిపిల్వుమన నాత్మజుఁ బిల్చి శరీరలేమి మే । మడుగక జంపెఁ బిల్వుమనఁ నట్టిద కాకని పిల్వఁదయ్యోని । ప్పుడమిన నేకులిట్టి గణవుంగవు లుండఁ ఘనుండ నేననం । బెడతలపట్టి దేరసన బెట్టిరి నంచున హంతబల్కి— నన్॥ చ॥ అసిశిరియాలునెమ్మదియ హంకృతిబాయఁగ బల్కె శంకరుం । డను పమవత్సలత్వమున బ్రాణములాయమ పట్టికిచ్చితా । రనగము చేరరమ్మన చర ప్రభుసేవయ చాలు ముక్తులా । ల్లనను చునుండెనిమ్మవయి లాతలి సత్క్రి— యలాచరింపుచున్॥ గీ॥ మారుడు శిరియాలుశెట్టి దానంతమాత్ర । బోవ నియ్యక జెయిచేత బాదివిపట్టి। రమ్మనుచు జంగమా కృతుల్ నెమ్మి దాల్చి। యటహలాయుధపురమునకరుగునపుడు॥

——*హలాయుధుని కథ.*——

క॥ అల్లంతటగని మ్రొక్కి— వ్వ్రాదుల్లాసము తోడ నవరసోచిత కృత్యం। బెల్లనొకగూర్చి సుఖకర । సల్లాపంబులను బ్రొద్దుజరపుచు బలికెన్॥ సీ॥ యంతదవ్వులనుండి యే తెంచితిరో పదాలస్యముదోఁచెడి నాస్యములను। హరమూర్తులార మీయాగమనమునన న్మన్నింపనోకాక మరియుగలవో। యనివిన్నవించినఁ నిజంగమాకృతి దనరుశంకరుఁ డప్పుడనియె నృపతి। వినవ య్యభక్తిసర్వతము కారణముగా జరియించు జంగమో తకారములోన॥ గీ॥ వధిఁ జరియింపుచుందుము యుభయ భక్తవరులు మాకును గతిమమ్ము వారుత మదు । ప్రాణలింగంబులని కొనియాడుచుండ । వారిబడి వాయ మెప్పుడ వార్యలీల॥ సీ॥ తిరునీలకంఠుండు వరగొండపతియును కలికా చోడుఁడును యుమాయ్యా యులయుచంగుళిమార డేరాది నాథుండు చేరమశ్వ పచయ్య

చేదిరాజు వాగీశనైనారు వరకీర్తిఁ సోమాసిమారుండు శిష్యునై నారనంగ
గంబుగువిగలు మున్నుగాఁగల సద్భక్తవరులచే బూజలు వడయ గాన్న॥ గీ॥
వాగమిడాఁడయని జెప్పవఁబడుధరణి । నేముచోరనట్టి మారుభక్తి నిలయ
మొంగు । లేదుమమ్మురుంగనివారులే సుభక్తు । లెన్నడెన్నడు మాసుశి
వెరుగరోరు॥ క॥ విను మెట్టివారి మెచ్చని । ఘనభక్తుమమ్ము మెచ్చగా
ను టిపము । న్మురు దూపుగ జేసినవా । రు సుభక్తవరులు చేపట్టి తుదన్॥
క॥ మాకు బ్రతుకెల్ల చిత్రం । బాదిన్ జయించినదిసిరాళకురంజే । ప్రా
దియుం లేక యజెరిగిన్ । సుదినము సుతన్ని దంద్రుమ లెవ్వరో యెరుగన్॥ సీ॥ తల
యంటి యమ్మవ్వాజలమాదన్ చన్నయ్య బెంగిళిగొన్నెల్లబిడ్డయుట్ల । కెంబా
విభోగయ్య గేళిచ్చినడపిం పసిడుగిడ నేచిన్ కింబుడమి మీఁద । బడిపసులకునం
బిపలు మారుపిలువంగ నడువంగ నేర్చిన్ తినొడికమాగను । చన్నయ్యపొత్తు
న జెయ్యారభుజిమించి నెరయ భుజింపంగ నేర్చికొంటి॥ గీ॥ దాసమయ్య
కతంబున దప్పకెప్పుడు । కోకగట్టుకొనగ నేర్చికొంటి మరియు । మానకం
జారియాత్మకు మారికొప్పు గోసి జడగట్టి నేర్చితి గొప్పనెట్టి॥ ఉ॥ అంతట
యవ్వనాభ్యుదయ మందుట గన్గొని బల్లహుండు సీ । మంతిని నోతున్ మాకును
సమర్పణ జేసెను మద్వయాధన్ మై । యెంతయు వేట్క మొన్న యుధరేశుడు ము
మ్మడి పల్లు జేసెన । క్రాంతము గాంత కున్వల సిగా గెలుచుంటిమి దర్శువాటి
లో॥ గీ॥ మొన్న శిరియాళునింటికి ముదముతోడ । నరిగి కన్నకు మారుడీ
శ్వరుడు గూడి । కొని మెనా మేలుగీల్లుకు కుండ వముగాగ । నీకు జెప్పక యే
రికి నేగథింతు॥ ఉ॥ స్తోత్రముగాదు నిక్కమొక సుద్దిహాలాయుధ విస్మకం
చిలో । గోత్రము వారినందరిని గూడుక వేడుక రాజితాద్రికిన్ । యాత్ర
యొనర్పుచుండె శిరియాళుండు వారలలోన గూడ రా । పుత్రుడు పోయె సిద్ధర
ణీబుట్టైద రేయికనట్టి భక్తులున్॥ క॥ ఆతని పదిలో తరయం । జేతో హారుం
డునై జశిష్యులబంపన్ । బ్రీతి చెరకుర సమాశివ । దూతలమాగ నోసగిదా
నధూర్జటి గెలిచెన్॥ సీ॥ అంతట బోకవృషాంకుడు గంచిలోనిరువదియొ
కటినంబింజుకైన । వాలు వనివాసన జలమున గురియింప పదివేలు జగము ప్ర

భువులెప్పుడు । పాయకుండెడు మహాపట్టణంబున జంగ మొకరుండు నుండికొ యొడిసిపోయి । రప్పుడు శిరియాలుఁ డధికత్వుఁ డాతుఁడై జంగమా న్వేష ణొనర్చి తీనూరు॥ గీ॥ గలయఁదిరిగియెందు గానకయింటికి । వచ్చునెడమహారుం డువరతపస్వి । వేషమొప్పతాల్చి వేవచ్చి శిరియాలు । కొడుకునడుగ దనకు గూడదనక॥ ఉ॥ భాసురశాకభాగపరిపక్వము సేసి సుతున్మహీధరే । ప్పా సునకధిక్కతోడ నిడి నర్వజనంబులు చోద్యమందగా । నాసుతు గ్రమ్మరంబ డశియాప్తులు మిత్రులు దానుగూడ నై । లాసము చూరముట్టి శిలాంఛను గాం చి రెయిట్టులెవ్వరున్॥ వ॥ అప్పుడు మేమును దన్మందిరంబందయుండి కన్న కార్యంబుగాని విన్నమాత్రంబుగాదు మచ్చరంబున నొకళ్లొకళ్ళ మెచ్చక హెచ్చు గుణంబులుగా భక్తి భాష లుచ్చరింపవచ్చుగాక యిట్లు సేయ వచ్చు నేయని యనేకప్రకారంబులం బెచ్చు పెరిగి శిరియాలుం గొనియాడ హాలా యుధుండు గుజరా జంగమలింగంబుతో నిట్లనియె॥ చ॥ శివశివ యేమి చోద్యములు చెప్పెద వీశుడు రక్కరుండెపు । నవపలలంబు మొకరుమదన ద్విషభక్తుడు భక్తు జంపెభ । క్తివిరహితుండె మీరొడయ దేవర లాడినబొం కునాంగమాకపహితమంచుగాక విన నైనను గూడునె యీాద్భశోక్తులకా॥ క॥ అనియూ సర్వము మిధ్యగ । మనమునదలపోసి పల్కుమానవనాథుం గనుగొని వినుము మహాలాయుధ । యనుమానము మానిహారగణావళితోడన్॥ సీ॥ సతులనిచ్చినవారు శతకోటి కోటులు సుతజాతలకు నైన మితియులేదు । తమ్మునిచ్చినవారదరము గాచెన్నంగనిట్లుండ లేదనసెట్లువచ్చు । మాదుమ భక్తులమునంబనిసి చూడదలంచి యడుగగానివి యెల్లనడుగుచుండు । యు కలిలేకెట్టులిట్లు సద్భక్తులు శిరియాలుడును సుతు శిశువునేడ॥ గీ॥ బెట్టెం మ్మ వేసముట్టుపఛాయింపు । ధరణిమూనినూరు దచ్చురిత్రి । గద్యపద్య కావ్యకల నచాటులలీల । జరుగమిలల భక్తసభలయందు॥ ఉ॥ ప్రాకృతసంస్కృత ప్రముఖ భాషల నాటకసంవిధానముల్ । జోకయొనర్చి సూత్రధరసూచి తపాత్రములు పెక్కుభంగులం । గైకొనివచ్చి చూడుచును గ్రమ్మర బాపురె భక్తిమంబునన్ । లోకములోనిబడదనన లోకము నర్వ వదచ్చరిత్రముల్॥

ఉ॥ ఏమిటికిన్ని జెప్ప మనుజేశ హలాయుధ నెల్లదిక్కులన్ । భామలు
రోళ్ళరోకళులఁబాడఁగనం చాడయుండు జెప్పనా । భూమిపుడంతయున్
విని ప్రభూతతరాగ్రహాయుక్తచిత్తుడై । హైమవతీ సహాయు శిరియాలు
నిజాలయ్యగ జల్కునీ క్రియన్॥ చ॥ మిది మిది నుండి యెట్లు నర మాంసము
వేడెను శూలి గాక తా । నదయత తల్లి రక్కసి క్రియన్ సుతు నెట్టుల జంపె
నల్ల తా । మదనవిరోధి యేల దయమాలిన దానవుఁడయ్యె నయ్యెడో । ము
దిమిఘుటిల్లమై మరచి మోసమునొందెను నాపనాకియున్ ॥ ఉ ॥ ఆమిషము
న్నభక్తవరులటంచు చేతులనట్టి మాంసమున్ । ప్రేమముతోడ నీశునకు బె
ట్టుట యెట్టులువట్టి యాసమై । కోమటిబుద్ధి సేసి సుతుగొంతును గోసిరి గాక
లోకమం । దేమయినవ్వరెనడచిరే శివభక్తులు దీని మెత్తురే ॥ ఉ॥ భక్తని ధి
త్తవృత్తి పరిపాకము సూడదనూజు వేడినన్ । యుక్తము దాననేమియుని
యుక్తకరుండయి పుత్రు జంపను । ద్వ్యక్తియొనర్చునంతటనయుక్తపతాక
ము మెచ్చునిక్క మా । యుక్తికిబూడగోరినటులుగ్రదిపన్నగధారి దత్సుతున్॥
మ ॥ చిరుతొండండు నిజాలభక్తుడయినన్ శ్రీకంఠుడర్థించిన । త్తరిదుం
ద్రించిన తమ్ముదుడ్డుపగిదిం దానుండి చేనెంతయుం । పరబాలున్ వధియించు
నెతమసుతుండైనన్ మహేశాంకితుం । డురుతేతోపరమూర్తి నాకగ
తేశంకం జంపగాగూడునే ॥ గీ ॥ ఎదిరియింట చిచ్చుయిలదన్నుగాల్చును ।
గానస్వగృహవహ్ని గాల్పకున్నె । యన్యలింగవంతుడున్న పాపముగల్గి । తన
యునింతవంతుదునుమతేడె ॥ క ॥ వెలిదుఃఖము వెలిబుచ్చిన । నలువునను
తుజంపి తాను నడుమనజుణిగెన్ । నలిబ్రాణమున్న గోమటి । ఖళిగా భలు
సాకునమిలి బ్రతికెదననుచున్॥ చ॥ అకటమనోజవైరికి నరామిష ఖండము
కానియొండుదు । త్తుకకనుడిగ్గకున్నను సుతుంవధియించుట యేవిరక్తినా
మ్మికగలభక్తుడేందదనమేను పదార్థము జేసి పెట్టకొం । డొకరనిజంపు బెల్ల
మదినూహ రొయనర్పగ హింసగాదొకో॥ వ॥ అట్లును గాక చిఱుతొం
డండు దన్నువంచించి తనయునొప్పించెనను నిందం బొందనోడినం దనుంబి
లువుమనసుందరించబని చెంగాని యప్పుడర్పించితిం బిలుచుట భక్తిం బాడిగా

దనిపలుక లేదన్యోం బంపవదనుండు నరుదెంచి యుద్ఘీంచి పసినిసువ్రుంజం
పించె బ్రమింగనగొంటి యుత్స్యోంగదె యనుసడికిజడికి జడిగొడు వెడలెంగా
కగడుపార నారగించ సేయుట్లు సెట్టియు నాగట్టుపట్టి పెనిమిటియు పట్టిర
ట్టునకొడిగట్టిరి కాఫ్రుల భక్తుల బ్రమింగవచ్చిరకట సుండను చుక్కల రాజతా
ల్పుచు భక్తుల జంపం బాల్పడండు వీరిచారిత్రంబు విచిత్ర కథా సూత్రంబు
గాసఫలం జదువం జెప్ప మాధులు నసంఖ్యాత మహా ప్రమథ గణంబులకు
వెలివెలిసుండ్రో యని హాలాయుధుండు సక్రోధుండయి కరతాళ నాస్ఫాలన
పూర్వకంబుగా నుంటబ్రమో సెనప్పుడు॥ ఉ॥ అంతట గంతు సాంతకుడు నా
శిరియాలుడుదతల్ప్రదాగ్నిక । త్యంతభయంబునొంది యెదురైనిలుచుం
డగనొడిపార్శ్వభూ । మ్యంతమునందునిల్చి హృదయంబులు ఝల్లనదల్లడి
ల్లుచు౯ । భ్రాంతులుపోలెనొండొరుల బాయక చూచుచునున్న యిర్వుర౯॥
వ॥ హాలాయుధుండు గాంచి జంగమంబులగుట మనుష్యుని సారెకు మన్నింప
వలసెంగదా యింక క్రిందనాడిన మాటలకుం దప్పునింతనుండి చికితొండని
ఖండశశిమండను నివాళిగ గీతకాంచితి రేని మీరును వారిలోని వారి లేకానిమా
భక్తుల వంటివారు కారు సుండయనిన మారాడనొడి మనసిజారిగిరి దమా
కిందలంచిన॥ సీ॥ కటికట్టుంబు వవింత కావిబెట్టినచీరె [illegible] గంగ
మోచికట్టి । కరగబెట్టిన బెత్తగంత కుచంబులనొడివి [illegible] గళమున బొం
దుసరచి । సన్నంపు [illegible] ములజా [illegible] లనాణికట్టులందు
[illegible] గండంగజేసిన రాగికమ్మలు కర్ణయుగ్మముల దా
ల్చి॥ గీ॥ జడలతుదిమున బైబట్టగడ [illegible] । నుదుటగలయంగ భస్మంబు మెది
చి పెట్టి । సంగళవ్వాద్విత్యయ్యఘ్ని మన్మథవిరోధి । రాణిచను దెంచె జంగమ
రాలికరణి॥ గీ॥ భక్తిభామినిజంగమభామభాస । బన్నిచను దెంచుగతి
వచ్చుదన్ని జూచి। యాహాలాయుధుండెదు రేగియధిక ప్రమోద । తో [illegible] కొని
వచ్చిమిగులనుత్సుకముతోడ॥ క॥ కాలోచితసత్కారము । లోలిం గావింప
నన్నియును గైకొనియు । నాళీకనయను [illegible] పాలునితో నిట్టులనిమెప
టుతరఫణితిన్॥ క॥ కమలజకమాత్సులు దమురిమునుల వసుధ పద్మములనారం
బున నుత్పలం । డెమలకయుండియునన్యుల । గమియింతురు గాంతలందు గల
వేగుణముల్॥ క॥ కలనైన నన్యపురుషుల । వలసెరుగదు గిరిజ యుట్టివారము మా
ము౯ । మల హారు భక్తినిరంతర । నిలయాత్మలనింత పట్టుని జముస్ప హాలా॥
ఉ॥ నీవును మాహేశభక్తులును నీయొడలాడిగనెమిమి వేడెనన్ । లెవనకితమవంటు

నవనీసఖభక్తులు జెప్పుచుండగా । నేవినివచ్చినారమతి వేగమునన్ మనవి
చ్చిమీదమా । దీవెనబొంద నేఁ డ్రిజగతీనుతభూరి యశా హలాయుధా॥
అనివేండియు॥ సీ॥ మహితశివాచారమార్గరత్నుణశీల సహజైకలింగనిష్ఠా
విలోల ప్రకటసంవిద్భక్తిభాస్వత్సుధామంత్ర యతుల ప్రసాద పాత్రైక
గాత్ర। హరలింగజంగమార్చన శృంగార సత్సంగభీర వాక్యార్థధీర।
దక్షుండు మోక్షవిద్యాపండితుడు బాపనార్యశరణుండు నిపుణుండు॥ గీ॥
యనుచు సద్గింపవినియాహాలాయుధుండు । లాలితక్షితితమ్మ్రకు నేలు మొగి
వన్ని సకలభక్తుల వెంటన్ వైజరుగుచున్న । ప్రస్తుతించిన నొంతున నెపరమసా
దివ్య॥ క॥ ఏనిగ్యానేవ్వడనుమా । భానుజహారుభక్తవరులపటుకరుణాసం
పన్నభాగ్యముయొసగెడుభావది । స్తానూనపదార్థజనమితియదుగుణములెల్లి॥ చ॥
ట్రుతపవినియమ్మ మహాశ్వరిహాలాయుధుగన్గొని యేనుపార్వతిన్ । వినుశిరిదూ
లాలుయిచ్చ్యాదియనిక్రముభర్త్రృవిహీనులై ధరన్ । జనుసతులన్ మహేశపద
సారసభక్తిని యుక్తమైనభర్త్రృనివహానే దలంప జగతీతల పూజ్యులుగా
రుగావునన్॥ గీ॥ తప్పులెల్లనిప్పుడొప్పులుగాగాని । దయాంబురాశిన
ద్దిమాకు । పేమిజకేళిమైక భిషయుమాంకుమ ప్రీతిఫ్రంప భిత్తి నెట్టుకొనుచు॥
క॥ కట్టుమణాలినొడుత గృహ। బుట్టుదు శైలరాజపుత్రివలుకగా। నెట్టియు
నతివయదలవిల। నుట్టిహాలాయుధుని ప్రేమఁబ్రెంకురించెలువన్॥ గీ॥
ఆహాలాయుధుంతనభవభక్తావలియు। శీతకిరణధరణి నెట్టిజూచి । దయ
దలిర్పనభయదానంబుస్తపనేయ । జగమహాత్మ్యమొంది భగుణ దహ్రదు॥ ఉ॥
ఉత్తుకగన్నుగొప్ప పయుగొంచెన్ [illegible] మేసమానుప్రో । న్నెత్తురు
బొట్లు వెట్టిపదు నేయని చారలచ్చు [illegible] । హా త్రినకొండచూలినొసలంటి
నమంటుల బొట్టు నొప్పనా । బత్తునిముంచపన్నిలిచి బత్తుల తేడు గడంకతో
నుతేన్॥ చ॥ కోలహాలసంయమనచ్చటికిగుంపులు గూడి ముకరెండు వేలగు। ద్రుటి
గంటకోట్లునుంచపటుప్రముఖభక్తులు సంకడింపవె। నరిలలితభంగిసె
[illegible] గానయు బస్తు సేయవవ్వులన్ । జలజదళాక్ష [illegible] సముల సంధు
లకొండులనిర్మిళోల్లన్॥ ఉ॥ తంబుగనారదాదుల ప్రసాదన తోడు
తనాడ సేవతూ । ర్యంబులు ప్రేమయుచుండ శిరియాలసుధీకదికాల ముఖ్య
కా। వ్యంబులు దండి నాజదు వసధిన్ హలాయుధుడమ్మహేశుసా । దాం
బుజహరీంక ఘూమిదనువంటుగ మ్రొక్కె శిరస్సహస్తుడై॥ మ॥ ప్రమదావి
ద్భవదప్రసూపమలు ధారావాహికస్ఫూర్తిజానా । త్స్మమూ ఖాంబ్భోజము

చెప్పుదు ప్రగ సముద్యద్గద్గదధ్వానసం । భ్రమరోమాంచదర స్మితంబు లబహిర్భక్తిప్రపంచంబున । క్తము సేయంగనదంభ భక్తయుతండై కన్న ట్టునాథాధిపతిన్॥ ఉ॥ కాంచియునోజహాంతనకౌగిటజేర్చి హలాయుధుం డునిశ్చంచలమైన నీసహజసాహస శక్తికిభక్తికిమెచ్చుచున్ । మంచిగ మెచ్చి తి గనకమంజు మణీమయ పుష్పకావిమానంబు గొంచుగమింప నత్తెప్పికిగొబ్బ నరండను చుంగడంకదోన్॥ గీ॥ ఆహలాయుధాఖ్యసద్భక్తిగాథలను పు ణ్యముల భక్తమహిమలును । గొనుమునెగొ రజింపు ధరణిబుధులకును నా పాలుతోడగూడ భాగుడవదు॥ క॥ శిరియాలసెట్టిగర్వము బరిహరింపజాలం జేయుబని కైహాయుడి । ధరస్థైహలాయుధాఖ్యుని । జరితము వినుము నిక్కము ౧౦ సెసత్ఫలందుగ॥ క॥ కావున సమస్త దుష్టగు । ణావసదంబైన గర్వహేడి మణులుటలో । దావుకొనియున్న భక్తులు । భావంబుల గూడి దొలగ్రైదై॥ సవకుమారా॥

— * తిరుమండకికథ * —

గీ॥ మరియు సద్భక్తిమహనీయమండకనుండు । వెలయుమిగిలిండద్యై నామవిపులకీర్తి । సతతజంగమపూజనాసక్తస్ఫూర్తి । దురితకారకత్వాంగ వికారుడగుచు॥ క॥ శాపానుగ్రహసామ । ర్థ్యోపేతుడు సుకృతశైవయుక్తా త్ముడుచుపు । ర్వ్యాపారదుష్టదళనుం । డాపాదితశిష్టరక్షణాభరణుండున్॥ వ॥ అటుచు జగతీసతిముఖ మండనంబునుం బోంగి చెంగొండ యనుపు రవరంబునం గాపురంబుండుచు గుండలీకృత కుండలి నుద్దేశించి నెల నెల శివరాత్రినేమంబు ప్రేమంబునంగయికొని యేకడమయు తేమండబం(డ్రెం)డు వత్సరంబులు నడపి పదమూడవ పశ్చాత్తాపమానంబునం జెప్పి సదనా యూరికరిగియందలి భక్తసందోహంబున విశిష్టేష్ట గోష్ఠినిష్ఠులై యుండునవసరంబు॥ క॥ ఆవాల్మీక మహేశ్వరు । సేవించెడు వేడ్కతో నజిగు గోత్రంగా । వేవేగబగనుపాధ్యం । బావసథము వెడలిన బయుస్సైన వీధిన్॥ చ॥ పరిజన సంచయంబు భయపార్శ్వములం గొలువగూడి గొల్వగ స ద్విరచితగద్య పద్యమయ విశ్రుత కావ్యముల ప్రభూతిమిషు । ద్ధృగగతిపాత్ర కుల్సడువధూజటి చారు కృపోపలబ్ధను । స్థిరత గురించి తానసులుదీపసలి య్యగనిచ్చ మెచ్చుచున్॥ క॥ తమరాక దెలియు డిండిం । ధిమియునుగ్దళ లుద్రెనాటు వెమలకబల్ దా । కనలా త్రితమున్మజ్జాజిన । ప్రమదంబున ప్రము కీర్తనటులు గాత్రుంబు నడపన్॥ ఉ॥ గాయకులుం గవిశ్వరులు గాంతలు

భక్తులుసద్గుణాంకనల్ । వాణిని వేల్పులన్బహుళ భంగుల [బస్తుతి
సేయసానడె । సోమయునిపట్టి పేత్రకర యయ్యాధముడగ్గరియుగ్గడింప।
భాగ్యయుత మూర్తిమైవలసి నధమములధములకధిక్కనిచ్చుచున్ ॥
చ ॥ పదనఖకాంతిహారాయునభార్వదురోజయుగాంతర స్థలీ । పదపద
కస్థరత్నజప్రభావిభవంబుసృణీకరంపనం । గదముఖభూషణావికాసము
దికరిరిమంభమౌక్తికా । భ్యుదయమవ్యగ్రకేళిసేవావమ్మురద్యుతి హోళినిగే
లిబెట్టగన్ ॥ మ ॥ స్థిరద తాంతసితాంశుకాంత్రపతంబుల్ శృంగారలక్ష్మీము
ఖాం । బురుహాదర్శములీల[గాలనయనప్రోద్యద్రుచుల్ శంభుపా । దరసీ
జస్ఫురణంబున్ వెలుగమ స్తస్థాయిమాణిక్యభా । సురకోటీరము మేరు
శృంగముగతింజూపట్టిశోభిల్లగన్ ॥ గీ ॥ హరకృపోరుమదాటోపశరధిమగ్న
మానసుండయియన్యంబుమరచినట్టి । ధరణిపేలోపలగలపిటధర్మమెల్ల।
నేకరూపంబుదాల్చెనానేర్పుమిగిలి ॥ సీ ॥ పసిడిచెంది యొకోలపసనార
జేపట్టివిసరివిసరిబయల్వేసికొనుచు । నడుగడుగదడబడనట్టిట్టు[ద్రొక్కుచు
సొక్కుచుసోలుచునిక్కుకొనుచు । భుజములంకింపుచుపొంగియంగంబెక్కు
డిగజూచుచునుగానిపగవునగుచు । సంగడికాం[డ్రకోసరసంబులాడుచు పౌల
తిభావముదలపోసికొనుచు ॥ గీ ॥ నీడచూచుచునిల్లుచునిల్చినిల్చి । చనుచునె
ట్టెటివారినిసరకుగొనక । చిట్టకంబులుసేయుచుజనడెని । ప్రుడరిలసం
[illegible]డిగికొనుచు॥ గీ॥ ఇట్లుచనుదెంచినం బిమ్మట్యుంపుమామౌళి । గోపు
రాంతస్థులయినభక్తులకుజేతు । వత్రిస్రుక్కక స్పృక్కక యుంచుకేని । తె
క సేయక గుడిసొచ్చి యక్కజముగ ॥ చ॥ తనపడి వేడన నంబినటదాగని
యామమమిండనాయనా । గనలుముసిడి దెవ్వడహోకంకణ పట్టుపుదిగ్గజం
బులం । గనీయమనుగానవటులతి గర్వితుడైనడ సోన్నెనీదృశుల్ । మనమున
గాంగాగలదెమానకభక్త మాహాత్మ్యమింతయున్॥ క॥ హారుడగ్గినభక్తు
లెంద । స్వైరసంగాచెదరు గాక భక్తులలంగనా । హాహా కాదెటి వాడీ
వెరవడినీతుణము యిచట వెడలింపుడనన్॥ వ॥ అప్పు డగ్గుడితంబడి వడుగుం
గడుపడినేతెంచి యామిణి మిండన యనారి యడుగులంబడి వేదికంబులకి
లంబునంచిరంబుగా నిలిపి యిట్లనియె॥ శా ॥ దేవామీర లెరుంగరే యితని
కీ దేవుండు దాసత్వము। న్వేవేనిష్కామ లిచ్చుభక్తి విధికెంతే మెచ్చియోగా
నని । [illegible]వైచికికె మెచ్చియో మెరుగ మీతద్గాత్ర్యముజ్జ జేయుని । ష్వా
మి ప్రుత్ ఘటియిం[illegible] నీతం సుతుండనుమ దలందగా మనన్॥ క॥ మన్నిం

చుముద్దుసేయుం । జెన్నారఁగఁబెంచినట్లు సేయుపిటత్వం । బెన్నదుసెడ
తెగకుండుం । బన్నగ భూషణుండు సితనిబడవనిశాఢ్యుడై॥ గీ॥ పెద్దమన్నం
చుగడుకడుముద్దుసేయు । నతనిపిటధర్మమీడేర్ప నాత్మఁదలచి । శూలిసుత
తానురాగవిస్ఫూర్తిఁ హేతు । భూతనానాఫలాలాభ విభూతిదనుఫు॥ చ॥
అతనికి నాపెకు న్వలపు లత్యధికంబులు గామిదోగుణ । స్తుతఁగలానగంగ
జేయునువిహూపకు నట్టులతత్త్రిగుణయోచిత్రో । త్రిపతులఁ జేల్చు నాగరికృత్యా
ముదాలిచిపీఠనాదక౯। నిర్భయసారుంగన యిడి బడిసన్నొవరించు సమంచి
తాకృతిక౯। క॥ అసిపూ నయుజెప్పఁగ । నినిమిరుఖుఁడనయి నారిపిశ్వే
శునిచే దినమును వేమాడలువడి । గొనునఁబి దెయాతడామిగులమేలన్యైక౯॥
వ॥ ఈతనిబగితియు నితనింగూచుఁ నాతనికూమిఁయుం జ్ఞాతుండు గాకని
చ్చి నంబికెం గూచుఁ శంభుండు నసంఖ్యాతమహాగణంబులకు వెలివెలిసుం
డోయని మిరిమిండనయనారి యక్కడనున్న ముకరుంటి భక్తులకరుజంబం
దఘుంటు వేయించె నప్పుడు॥ ఉ॥ గోపురమధ్య మధ్యమున గొల్వయి యం
డినభక్తకోటిపూ । తోరుపమెరింగియుందునికిఁగూడను రమ్మని హ స్తసౌజ్ఞ
నగ్గోపహయుందునంబినను గొబ్బున శేరఁగబిల్చిపూర్వవా । గ్యాపతులుజ్ఞ
గించి సకలాకృతి డాన్ని సత్ప్రకంపుడై॥ క॥ భక్తసరతంత్రత యుభయ।
భక్తసమగుక్తియును నంబి భావంబునకున్ । వక్తము సేయురతిందద । ద్భక్త
సముఖమున మొలఁగ భయపడినగతిన్॥ చ॥ తనపెడకచ్చ నంబిక రతామం
సంబునబట్టఁ జేసిభ । క్తనివహముమున్నక న్నెరిగికట్టైదు రంజన భీతినొందియొ।
య్యనజలదారిదికురునకు నైచను నప్పుడుయీశు డేటికిన్ । వినబడకుండదీపము
లవెన్కన యీఁగుచు నేగెలాగునన్॥ ఉ॥ మూలల కోన తిల్లుచును ముంగ
లఁ ద్రేలెడు పుష్పమాలికా । జాలము క్రేవబారుచును సన్నముగానా
కవూర్పు వుచ్చుచుఁ । లాలితభక్తి కీలిత శిఖాతతి చేతుల నూతగొం
చువా । చాల జనూప సంజనిత సాధ్వసుడై యుబు వాల కంపుచున్॥
సీ॥ తలుగున డెందంబు దట తట సదరంగ నలుచుచు గభీర గృహంబు
వెడలి । బోరిదల్పులయందు జేరిజాలక సాలదూటుల వెంబడితొంగితొంగి।
చూచుచుడొలఁగినిల్చుచు వెల్లిపోవంగ వెరచుచు నచటన వెలువడంగ । నోడు
ముజలనంబునొందుచు సందడిగలసిపూజారులగన్నుమొరగి॥ గీ॥ భక్తపతతు
లజూడంగభయముపుట్టి । చెయ్యిమొగమునకడ్డంబుజేసికొనుచు । స్రుకిరుచ
కరుసుకనాసి సొచ్చి వెడలి । గుడివెనుకకేగి వెన్కదికరునను గొనుచు॥

మఱియును॥ క॥ మగుడిమగుడియాలించున్ । బెగడిబెగడి నడచు భయము
పెక్కువదిక్కులన్ । దగనిక్కినిక్కిచూచున్ । దిగులుకుడుపునేల మెట్టిధీమ
న్తక్కైనన్॥ గీ॥ తొంగితొంగిపోవ దొడరిబోవగనోడి । చెంగిచెంగిపోవు జెట్ల
వెంట । వంగివంగి పారువరభక్తమండలి । భక్తిఁదెలుప శివుడ శక్తుడగుచు॥
వ॥ అటు చనముందటనున్న కలుకోటనొంకొక్క చతుష్కోణ పాషాణం
బుపదాంగుళి గోటనిటకబునను దూటించి నేలంగూల్చి యాగండికను
దూరికకురుజంగ నిడుజాగగునానల బన్వియతి శీఘ్రగమనంబుల గ్రోశమా
త్రంబరుగముందట॥ సీ॥ ఫలదళప్రాచుర్య బంధుర శాఖాప ఘటిత మధ్యం
దినార్కప్రభంబు । ఫుల్లపుష్పామోదపల్లిమతల్లి కాపెల్లి త్రాశోకాది వృక్ష
చయము । సహకారకిసలయాస్వాద మేదురకరకలకంఠ కులకుహూకార
యుతము । మకరందరససంపూర్ణమహితకాసారరోద్భ పంకజాతభ్రమా
ద్భుసలిలసర॥ గీ॥ మధ్యగశ్రాంతి పశ్యతో పరమరుత్క । శౌరసంచార సం
జాతసుకసుఖంబు । బహులతాగుల్మ భూమిరుద్భరితమగుచు । గానవో
ప్పారు నొక్కయు ద్యానవనము॥ ఉత్సాహ॥ ఈయిలగల ద్రుమములీ
పొడనగూడెనని పాయకనుతింపనను వైయిరులుంగస్నేక్ । రాయమలకర
తతులేయములుగానళంలు ప్రమోయాడు గుళించ్ఛములుచాయులనటింపం। గా
యుజునివాజులకు దాయముల నందగిన యాయుత రసాలములతో యముబు
గ్రాలన్। శ్రీమెదలియూరటకు పాయుమయి చెన్నలరు నాయుప వనంబుజ
గనాయకుడుసొచ్చెన్। గీ॥ చొచ్చిభ్రమితుసిలిలనుసాలపాణి । యూరోకో
యది యటుగాకను గ్రవనము । యహారనడవియు గాకడియు పవనంబొ
యూరుగాకిది యేమైననుండవచ్చు॥ వ॥ అపచు నొయ్యన యువ్వరాంతరా
ళంబు దరియంజొచ్చి చనుదెంచిన శ్రోవచొప్పు దప్పించి దప్పడు గాకుండ
వెరొందుమార్గంబునజనిచని॥ సు॥ అలకాధీశసఖుండుగన్గొనిమెగూలాభ్య
ణభాగోద్భిదా । మలకాశోకరసాలపాటల సుఖస్వర్జాగ్ర శాఖావన
తక్కలకంఠాసిత కంత పాంథ రగరు త్రొటించోరు సంచారసం । చలదు
త్ఫుల్లలతాంత వారికణికాసారంబుగా సారసుక్॥ వ॥ కనితదియ్యారామ
ణికంబునవనంబు ఘనంబగు వేడుక వెల్లిమునుంగుచుండ॥ ఉ॥ చందనపారి
జాతహరిచందనసాలరసాలజాలమా । కందమధూకచంపక వికంకటకంట
కపూగతింత్రిణీ । తిందుకముఖ్యభూరిజగతీరుహపంక్తులు దాటిమాగధీ । కుం
దనివణ విద్రుమసతుంగ కాముము క్రేనబోవుచున్ । చా॥ చతుస్స్రోత్రవి

భూషణుండు గనియె సంఫుల్లసన్మల్లికా । ద్రాక్షమాక్ష్యలతాప్రతానకపరీ
తస్ఫీతశాఖాశిఖా । దక్షౌణీచరద ద్వనీన వితతాధ్వ శ్రాంతపాంథాశ్రయా।
ధ్యక్షుంబై కనుపట్టినట్టియొక సంతానాఖ్యధాత్రీజమున్॥ వ॥ కనిఁ తనవిడిచివ
చ్చినగుడియఁ కా మదిలోనం దలంచి ముందటి కుంచు వకయు గిడక సంశయా
స్వితచేతస్కుండై యిట్లని వితర్కించె॥ ఉ॥ ఈవనమధ్యమందునిది యేమియొకో
గుడియొక్కొ కాకదే । పావనిజంబో మీఁద వెలువారుచునున్నది పైడికుండలో।
భూవినుతాకృతింబోలుచు భూరితరస్ఫురదగ్రశాఖలో । లోవెలుఁగొందున
ల్లమఫలోలతరంబగు రత్నదీప్తులో॥ క॥ కుసుమితలతాపరీత। ప్రసృమరగు
ల్మములు మూఁడుమబడలికవాడక్ । వెసరచియించినపుష్పా । వసథంబులవిల
గానవచ్చెడినిచటన్॥ ఉ॥ అచ్చపు వేటరాగులమ్మనుజావని గ్రేవల జేరి క్రొల్వగా।
హెచ్చినదివ్యభూజపతికీవన దేవతవీవ గ్రొత్తగాఁ బచ్చని పట్టుపుట్టములు బా
గుగ గట్టినయాలవట్టముల్ । మచ్చరికింప జాలువన మధ్యచల త్కదళీ దళా
వళుల్॥ వ॥ కావుననిది కల్ప వృక్షంబగుట కను మానింపం బని లేక
నిమనోజమైరి యమ్మహీజంబు క్రింద మకరంద బిందు బృంద స్యందా
దీశీతలేందూపలోపశోభిత విస్తార వితర్ధిక కాంతిః పతిత ప్రసవాస్తరణ
పరిణత సుఖాసీనుండయి నంబి ముఖంబు చూచుచు దట్టంపునిట్టూర్పులు నిగుడిం
చుచు బ్రహ్మకజీవమాయనికెరమ్ము నూరమ్ము నందజివి కొనుచు ముహంబునం
బుట్టినచెమటబొట్టులంగార నఖశిఖరంబుల దిగిచి పారసీటుచుం గదళీఫలా
శజాలజాత వాతపూత సమాగమంబున కాస్వాదం బందుచు సాంఘునపాం
చచనమంద పారసాంగపున్నాగాది మేదినీ నిజకుసుమవాసనల కానపడుచుబ
సాలోపరిమలిమిళిత ప్రసవవిసర పరాగంబునకు శిరోభాగంబు సాచుచునమృ
తకర శేఖరుండు స్వాతమ యాంగు డనన్యానగమన వశంబునం బొడమిన
దనుపతాప బసవనికొంగికొన్నాలున్న సమయంబున॥ ఉ॥ నంబిమనంబునం
గలఘన బగు గర్వము పిసుక్కొన్నిం। సంభ్రమయంబునుం బొడమ మూరవి
మనహానుశ్రీయమయ్యెనీ । కుంబని నేమియుట్లొడుగు కొంచురయనిబున బారు
తేర నా । నంబికినంబి । భవుడు నచ్చినముచ్చికలోడ నిట్లనున్॥ క॥ భక్తులకు
ప్రాణమేనా । భక్తుల దేహంబు దివ్య భాసురతనువే । వ్యక్తిగ భక్తనువ
స్మ । భక్తోపాసనీయమాయు పాసనమరియున్॥ క॥ మద్భక్తనుతియును
న్నుతి । మద్భక్తునిగహణంబ మద్గ్రహణమున మద్భక్తులభజియింపమీ। మద్భ
జనయు నిష్ఫలంబు మదినూహింపన్॥ క॥ స్థావర జంగమపూజలు । గావింప

గవలయుసమము గాజంగమపూ । జావిరహితునకు స్థావర । సేవయునిష్ఫలమయునివచింతున్ శ్రుతులన్॥ క॥ భక్తైక దేహమూర్తిన్। భక్తప్రాణుండనఖిలభక్తాశ్రితుడన్ । భక్తజన వత్సలుండ । భక్తపరాధీనుడ గడు భక్తికతన్॥ క॥ అది యెట్లన్న మహేశ్వర । పదభక్త్యాసక్తవృత్తి బాణుడన౯

—*బాణు ని క థ.*—

గా । నుదధిపరీతమహీతలి । సదయుండై యేలుసాధు సమితి నుతింపన్॥ చ॥ శివను నువేయుచు నాలుగునియతిన్ మనమున నర్చన దేల్చుచుండద। కిటానతసుధ మానకమతాతతికిన్ దెరపేమియు లేమి గాంచిబా । ణునకు గరంబులే ముపదినూరులొనర్పగ నన్ని చేతులన్ । గొనకొనియొక్క మూరపది నూరులు పూజలు దీచుచునాతడున్॥ క॥ ఈవాతడు విన్న శివ భక్తావళి దద్దర్శనాధన మరుదేరంగా । గేవలతత్పుత్రత గోష్ఠిపశుడై మెలగుసుచలచిత్తుండగుచున్॥ క॥ ఈపగిదినున్న సర్వా । వ్యాపితి కెడగలుగ దనుచు ధ్యానుస్తుని లీలన్ । లోపలి కెవ్వరివినువక। కాపుండ్రుబ్రహ్మాదమతడు గైకొను దాకన్॥

కత్తికాలచోడరాజుకథ

వ ॥ వెండియు నుదిగొండయా పురిగరికాలచోడమండలేశ్వరుండు కావేరిగట్టింపదిట్టపెట్టంగడంగి యిల్లాదిగా వెట్టివట్టినంబిట్టవ్వభక్తికింగట్టువడి వెట్టితట్టలు మోవంబోవ డేయదియునుంగాక ॥ సీ ॥ సత్యార్థమగుస్వామిభృత్యసంబంధంబు దిగద్రావిశంకర దివ్యచరణ । కంజాతయుగళంబు గందునోయనెడు భయంబింతయును లేకనంబి వేశ్య । నపుడు మబలుమారుకుంటెనబను పంగదగదనివారింప తారువేల । నొకనినైనను నొనర్పకయూరకున్నారనీలీలవాలుగానియీశుభక్తు ॥ గీ ॥ అనుచు నాగ్రహించియావార్తదనమ్రోల । దడవినపుడ పడగబోడుకొనుచు । పసినుసంగుచున్నగరికామదేవు । కదలెరింగి యేనకదలిపోయి ॥ క ॥ ఆకలినాయమగజేశునసేకవిధులగు స్తరించియీపురభక్తానీకము తోజగడింపక । యేకంబైనడవజేయనే జగమరుగన్ ॥ వ ॥ అన్నియును నేలచెయ్యొగ్గి మీతాతచేతమూతాయాయతిచూపికొన్న ప్రాతప్పు సెప్పమియుంగలదే యనియడిగి నంగడపకయోడమియడంగూర్చుటయుబడి పనులు సెప్పంబారిపారి చేయుటయుమికటాటంబగు నీభక్తినిమిత్తంబు గాదె కావున నీవు నేడు మాభక్తగణసమత్వంబున నహంకరించినిలువ నెంతటివాడవు (సంసర్గయా పాపగుణా భవంతి) యనుచదువు సార్థంబయ్యె నీతోడి సాంగత్యదోషంబున మాకును

మహాభక్తులకును నెరపరికంబువుల్లైనని యిట్లు పెక్కుదృష్టాంతంబులుగంతు
హంతనంబికెం బ్రత్యక్షంబుగా నిజభక్తమహాత్మ్యంబుదనీయ భవ్యాచర
ణంబులు వేటతెల్లంబుగా జెప్పిన విసినంబియప్పుడు॥ క॥ నంబూనంబుస్త్రియ
మత్యధికవినయమును భక్తియుభయంబునాటుకొనంగా। స్వామియుమాయదూ
రసద్భక్త్యా। నయముజాత్రుటుకుహరునకానతుడగుచున్॥ క॥ సద్గురుమూ
ర్తిసచుస్తుజ। గద్గదవిశాలవిశదకలితయశాంగా। హృద్గతమగుగర్వముడచి।
సద్గతిజూపితికృపాకసముద్రైనారన్॥ ఉ॥ ధన్యుడనైతిభక్తసముదాయములు
న్నెడకిప్డువోయిహ్హా। ద్దైన్యముదోపగానభయదానము వేడుచుజేతిన్మొ
నా। మన్యునడంగసన్నొనలువాటికెమాటికిజేసి మొక్కిమాధన్యకరద్వ
యుండునయితత్కృపగానకమాననెమ్మెయిన్॥ గీ॥ ఆదిపాడినైయెనసహకల
బడినైన। గెంటులేనియట్టిబంటులీల। బసులొకర్చియైనబడయునుదత్కృప।
చూడునీమనుతునశుద్ధభక్తి॥ వ॥ అనియచ్చోటనుండియాయు భక్తాభిముఖుండై
యడుగడుగునకుసాష్టాంగదండంబులిడుచు దాసంబులొండొంటితోడం గ్రం
గుక్రంగుమనందాకించిన మసకరించితకాలానుకూలరాగంబునను గాగం
బుతో మహాభక్తచరితంబులు సద్భావరసంబులుగా తిరుపాటలు సేసియొక్కొ-
క్కభక్తునిమాహాత్మ్యంబు ప్రత్యేకఘనుతుంబొగడందొడంగెనదియెట్లనిన

—— మెఱుగారితిగారికథ. ——

మ॥ ఘనభక్తిందనబాహ్యలింగమునకుం గాలంబులన్మాటజందనసం
కంబనురక్తియుక్తుడయిరత్యంబున్ సమర్పింపగా। ధనసాధనంబుదదర్థ
మైచనుమగంధంబెంగుసంపాదనం। బొనరింపంవగనాకయిట్లునుదిలో
నూహించెనిమోహమ్మున్డై॥ చ॥ కలగనసేలభక్తిరతికల్మిగనమ్మినకల్మి
గాకచం। చలతరసుస్థితిన్ద్రవిణసంగముగల్గియెనాటినంబులో। ఘలవ్వ
ఫభక్తిజేమిగలసంగసమస్తముజేనిదింతదే। హాలవిలసుండునాసినానమా
రడిబుచ్చినశూలిమెచ్చునే॥ మ॥ తనవెల్లన్నవచందనంబునగిరింపాటీసి
యర్పింపున। న్యాసుగాగంబున తత్తుమక్షిననదేహాభాగ్యంనగప్పట్టిన। న్వైను
కన్నిగ్గులుదేరినన్ పొంగులున్నె ద్రవంబుత్తైయుండ కన్ననుం విచ్చాగుణి
నొందినన్ మొదలిగంధంబట్లగాకుండివన్॥ క॥ కంపొందుగతినలచినను
గెంపించుకగడమైనెపక్రిచూగడమైనన్। సొంపుగబూయగనురిలిన। నిం
పొందకయున్నచెలువమెకకయున్నన్॥ గీ॥ మరికదాశివుడుమానందుమా
టపలుకు। లిప్పుడొనూరినాడంగనేటికనుచు। సరుగవలపడిమోచెం

మీద।గదియగా జేసి లింగోదకములు వోసి॥ చ॥ మనమున గొంకు లేక యుప
మానముదంబున డిసి చారుచం । దనము తదొంప గా బడసి పత్రమఖం[illegible]కి నర్ప
ణంబు జేసి నరులు సూడజూడ నవి శేషవిమా[illegible]మీం[illegible] సత్కీశం । ఘనపురి కే
గినట్టి మెణుమూరితిబొట్ల కు బంటు[illegible]వ్యదక॥

——కడవలినంబికథ.——

సీ॥ తన పాణి [illegible] కుడ[illegible] మున[illegible] దుర్గిగోడ ఖండదీప। ము
లు వేయు వెయ్యోసి ముట్టి పద [illegible] తమున సర్గంబెల్ల సము[illegible]టయును । నను
మానము [illegible] యాగను వని వేదించు నరి [illegible] వ్యోనముచు గుం[illegible] లన్ని । దరి
గొల్పి వెలుగు వేడగ బెట్టి శంకరు మూడు మెచ్చులు మెచ్చ ముట్టగొల్చి॥ గీ॥
జనులు చోద్యమంద జారుపుష్పకమున । [illegible] జా[illegible] మునరిగినట్టి ఘనమహా
త్ముడైన కడవలనంబికి । బనులు సేయునింటి బంటుబంటు॥ చ॥ దినము సుత్రాణ

గుగ్గులకళియారికథ.

నాథునకు దీనకైమహిమ సాక్షి ధూపమును । బనివడి [illegible] త్రిప
[illegible] సేయు నాత్మగా । [illegible] నసు [illegible] స్తథనంబులు జెల్ల
[illegible]రిక । [illegible] సిజ మర్దనుం [illegible] నాళు [illegible] మెచ్చి [illegible]॥ గీ॥ తిరు
[illegible] యను సూరి దేవదేవు । ఉగ్రధూమికి నేత్రాలన [illegible]ంబు । లేలఖా
నేచువట్టి భూపాలవరుడు । [illegible] గులచక్ర[illegible] జెట్టలేక॥ ఉ॥ తల్లడ
మందుచున్న యెడదా [illegible] తినచ్చటికే [illegible] । [illegible] ల్లలు [illegible] గుగ్గులగు
గ్గులధూపము దెచ్చి యిచ్చినన్ । దొల్లి [illegible] యుక్తచక్రగను ధూజ[illegible] త్పైదన
న్నినమ్మహి । నల్లఘు [illegible] యెత్తున [illegible] యు [illegible] కొన [illegible] లికిన్॥ చ॥
చని మొక పట్టుచి [illegible] నాచి [illegible] వులర [illegible] జేసి వ । [illegible] రెం
డుగడలందు జర[illegible]గుల [illegible] ట్టితత । [illegible] లమున [illegible] లత [illegible] నం
డిడిని స్పలాత్ముడై । [illegible] నీ [illegible] గంత [illegible] దహనుడై॥
గీ॥ నిలిచి ప్రత్యక్షుడు జనావళినా [illegible] ను । [illegible] త్సు [illegible] భార్గ
తులడచి । క[illegible] గొనిఖ వ [illegible] గ సమ్ముఖం [illegible] ము । బ[illegible] గుగ్గులకళి యారి

——అరివాళునికథ.——

బంటుబంటు॥ క॥ మెండీయుగాల తేనుమున । బ[illegible] డీనర [illegible] జనంపు [illegible] లో
గిరమున్ । జందేశునకర్పింపుచు । నుండగ ఘన మెల్ల కొల్లను డివో [illegible] టయున్॥
సీ॥ వేరొండుపాయంబు వెదకి [illegible] నగ లేక కొడవలిగ దియుంచికొని యుతం
డు । కూలి రాజన[illegible] లగొలుచ[illegible] జేసి [illegible] తన నేసంబు గుతెలవ[illegible]క।

సుజంగనడుపుచు నుండఁగూలియుఁబుట్టదయ్యెనయ్యెడ నతండైదు నాళ్లు । నిద్రనుపాసంబున నెరినున్నచో నెట్టకేలకుచే రెడుగిఁజలవుడు ॥ గీ॥ సంభవించుడు ద్రైకొని సంభ్రమమున । నడచి వచ్చుడుద్ధరఁ ద్రిమ్మఁగ్గి వడుటబిఁయ్యె । మంటనెట్టును నెరియఁ పాలైనఁజూచి । హరహరా యనియాత్మఁ దలంచి॥ గీ॥ ఎట్టకేలకు వారక నీవ యీపదాధర । మింత్యగనక యుద్యాలేద క్యనింక నాపు । బ్రతుకఁ గోర్తని పంచ నుభ్రాంతుఁడగి । నొండెకొడవలి మెడఁ జేర్చి । నిలుసునేట్రా॥ క॥ తలఁగోకదిగిచి పెకొండ । వలి పెడకయుం బట్టివడిముడిచి నడఁ౦ । బులకవి సమదస్నపడవుడు । మలహారుడున్నప్రగాంచిముద్ప్రకటోన్నఁ॥ చ॥ పరిగంధమంచుట్టులఁ నిలువ పార్వతిసాముసలంకరింపనం । యమలంఘభాంతరంగముల నారసి కన్నెంచరూపుచూపిభా । విమరంజన్మ శిక్షణముల పీటఁగాన జేసిననిత్యభా । వమునఁ జరించుచున్న యుఱిపాలునయున్న సుద్ధైనభృత్యుండఁ॥

——ఆదిభక్తనయనారియకథ.——

వ॥ మరియును నప్పెంద్యమండలంబునం గలభక్తుం డొండు గాద్ర్యకములవేములు నెరుంగమి జేసివంచు త్రిసీటిలో వైచియందిన మొదలవట్టిపీను శివప్రీతిగా సీటిలోపలపడుచు నేమంబుగా నెనకజిక్కినట్టిమత్స్యబునఁ గదజొోర్తి యయ్యగ్రభక్షణంబున జంగమార్చనంబు సలుపు నొకకొన్నిదినంబులు జరుగనంతట వేటయేనాళ్లు పారమిపిసికిడన్నీ నాటివెరునాము వలగొనిచేటకంగదగిలె దోలితోలి బైడిమత్స్యంబు నాసి॥ ఉ॥ ఎప్పటియట్లసాటుకరుపోన్నధనుపక్రావ నరిప్రయాణంబుగా । నప్పులలోన బోవిడిచియవ్వలవవ్వల వైవయింపఁడను । దప్పకదాన రాపడచి దవ్వలరేవునకేగి వైచినఁ జప్పుడేదేమి తాన వలజిక్కిన విస్మయమూ వహిల్లగఁ॥ గీ॥ దానిఁ విడిచి మరియు దాపల వైచిన । దగులునదియ పడుచు దానిదాని। దగులు విడువనాటి పగతెల్ల సటుమ్మానె । పట్టుపడగదల చెభక్తుడిట్లు॥ మ॥ హరసంప్రీతిగ నేనునుఁ విడిచి యాత్మార్థకంబు గాగ్రసన్మనఁ । హరియింపన్ హరుభక్తులైననగ రెహయిందునీ గాత్రసం౦ । డిరయంబొప్పకనెల్లరేపఁడపాకీనంబులంఁబట్టని । ప్పుకరర్పాంగనదీసర స్తలులకుండాయంగనేరఁదగున్॥ క॥ అంయట్లు చేయు మరునా । డును వలనామినెదగులుడున్ విడిచిపినని । పునని దృగ్విభృత్యము । నను కాలము సనగవలదు నవ్వచుటపెతె తకొట్టి ముపెవల । వైపన్ హరుము నెమరియు వచ్చిన మే

నిన్ । సేవలచేతంబట్టక । పోవిడిచెదననుచు వైచిముదమున నదివియన్॥
మ॥ అలబ్రహ్మాదిమహాప్రపంచంబులను మోహాంధ్వాంతమున్ పేరిపె । న్వల
లంబెట్టునీవు డుభక్తికిలసద్వాత్సల్యుడై భక్తియున్ । వలకుం జిక్కుటని
కుటంబన గభాస్వత్ఫాలనేత్రంబుడా । కలశర్వాణియుగంగజోడువల
లోబ్యత్తుమై చేరగన్॥ గీ॥ వచ్చిప్రథమాధిపత్యంబువసుధనొసగ । సంత
తానందమైనసుఖాపారభరిత । మానసేంద్రియవర్గుడైనుండె మునిన్నా। యట్టి
యతిభక్తసమనాశకు గుబంటు॥ సీ॥ అనయంబుఘనాతిరుద్రాక్షధారణులై

—యేనాధినాథుకథ.—

ల్లదనప్రాణలింగంబులనిదలంచు । నదియునేమంబుగానవనిలోనేలాపుంము
న ... జ్యముసేయునమితశక్తి । నోడబడిగెలుపించియోడినవీటిపైబడిభరంబె
రిగిష్పముసుగోనుచు । నవసిశులకునెల్లనుకుకొలైఅయియిట్లుపరంగంగనా
భూముపాలుడొక్కె॥ గీ॥ సచివుపార్శ్వతిశశాసనధీరుజేసి బలముతోడగూడ్చ
ంపుంతసి । దాకిపోరంగనతసిమేసిభస్మంబు । గనినమస్కృవాయియనిభయ
ముననూ॥ క॥ కరవాల్గుంతటవై । చిరకాలంబునచేరివచ్చిశ్రీచరణసమి । పర
సొంతసుజానిలబడి । శరణనుమను జేతల జూచిసచివుడగడకన్॥ క॥ అటుపో
యినబోవదని । తటుకునగరవాలుదిగిచితడుడగ్రవేయున్ । బటుశక్తిభ
క్తిపుష్టి । తాడుదామునకుసుచుబూలిచెదతరంధమునై॥ క॥ హరశాసన
నిష్టాంతి । తరచసనీశుండు మెచ్చిప్రత్యక్షుడై । వరమోక్షము సగనిచ్చెత ।
బాగనయేనాధినాథుబంటులబంటన్॥ క॥ వెండియురుద్రాక్షభసిత । మండ

—చేదివల్లభుకథ—

నుమద్రుండుననుచున్నంపంగా । భండనమునజాతినవర । మండలపతుల
తనితోడనుచ్చరికమునన్॥ ఉ॥ ఘూరబలప్రతోపభుజభూషణులంబదుము
వ్వాగిన్నాడా । ఘోరుపశరాసులన్ హరసమున్నతచిహ్నాలజేసిషప్రుడున్
వారలగాంచిభక్తి । ణామముసర్వగదాచియున్నద । తూర్కొరతరా
యుధప్రతతిగ్రమ్మగనెత్తురుగ్రమ్మపృదున్॥ చ॥ కలగకవారినన్యమతి
గానకకేవలసద్గురుస్వరూ । పులకెటులన్నమొకరనహీభూషణుడంతని
జస్వరూపత । న్నిలిచిక్కపాంగ్రచిత్తుడయినిత్యపదంబొసగన్గృతార్థుడై
చెలగెడు చేదివల్లభుని చెరువనుండెడు భృత్యుడన్దగున్॥ సీ॥ శంభులాం

—కరయూరిచోడనికథ—

ఛనధారుశేఖుస్వంప్రగాగను బాసగభూమిననుచునుండి । పరమ్మండ

లంబులపై దండుబంపంగదలలుముప్పదిబండ్లదరగి తేర । నందులోనొకపు లయధికరక్తార్ద్రమై చిడిముడి గతిగానబడుట బెగడి । జడతలలను నుదనము డితలయర్పింతుననితనతల ద్రుంచియాశ్వేరంబు॥ గీ॥ మీదబెట్టశివుండుమెచ్చి ప్రత్యక్షమై । మోతుమొసగమిగులముదముతోడ । ధరజరించిన[illegible] చోడని । వరవుబసులసేయువానిబంట॥ సీ॥ పనిసేయబమాలిబసనుసను

—కలియంబనయనారికథ.—

నుండుచనిలింగధారియైజంగమాలి । గూడవచ్చినచరాంఘ్రులకగ్ఘ్య[illegible] న్యాముల్ బోయుచుసతివానిపోలుపుజూచి । మనసిరియక గారమల్లదుపట[illegible] సిగాన వెకాలేలకడిగెదనుచు । చులకగాబలుకుటకుజలముపోయుకయున్న శం కరమూర్తినిశ్శంకవృత్తి॥ గీ॥ నాలిగోనబెట్టులనితనయాలికేలు । దోడు ఖండించిహరికృపాదుగ్ధవార్ధి । వెల్లిగురియుంచిమోతుబుగొల్లవెట్టి । ఒర గుకలియంబనయనారిబంటుబంట॥ ఉ॥ జంగమలింగపూజనముసల్పగ[illegible]

—ఇరవదాండికథ.—

ల్పుచునుండశూలిద । జ్జంగమలింగవేషమునజ[illegible]నవచ్చివిభూతియిచ్చియు॥ ప్పొంగుచుగోచిపాతయునుబొంతయుదాచుకయుండుమట్టునే। న[illegible]గడికో[illegible] త్తునని యప్పుడుమాయనుజేసి క్రమ్మరన్॥ ఉ॥ బొంతయుగోచిపాతయును బె రునశౌచ్యసివేశమందిరా । భ్యంతరభూమిదాచినవియచ్చటజెచ్చెంబూచి[illegible] నిక। త్యంతసమాకులాత్ముడయియల్లనదగ్గరగోచిపాతనుం । బొంతకునెత్తు నెత్తనఘనూతినవస్త్రములిత్తునిత్తరిన్॥ గీ॥ అనఁగ తానుదెచ్చియాతనిబొంత యుకచ్చడంబునొక్క కడనమర్చి। కడమవలకనింటగలపెక్కువలువలు। పెట్టితూ పసవతుగట్టకున్న॥ చ॥ కనతన[illegible]యింటగల్గకనకంబునునవ్యాంబరంబులు। గొనిచనితాసుతట్టపయిగొబ్బునెక్కినమెచ్చిశంకరుండు। డనఘుగజేశవిమానపుప్ర యియానతియిచ్చినభక్తియుక్తుడై। యనయమునుండెనయ్యిరవదాండికనం

—దంగుళిమారయ్యకథ.—

గులమైనభృత్యుడన్॥ సీ॥ సకలసంపదలునుజంగమార్థంబుగానసయించిపేద మైజరగుచుండ। నమ్యోడశాకముదర్ధరాత్రంబునవానలోదడియుచువడికికోను చు । వచ్చినగనిపాకవిచ్చినంటలుపెట్టచలిపోయెగాపనాకలిజనించె । న న్నంబుకావలెనన్నబన్నగాదొలునాడు విత్తినవిత్తులుపెరికితెచ్చి॥ గీ॥ వెచ్చ జేసిదంచివెలదియుదానును । పాకయుక్తమనుపజొకజేసి । యీశుకరుణ గన్నయల్లయదంగుళిమారా । [illegible]మధేయునకునునునుగుబంట॥ సీ॥ భవిసొ

—గణపాలుని కథ.—

కరూరునిదనభువినుండనియ్యాక శివలింగధారుల జేయుచు దాని । కొడబడకు న్నవేదోక్తులబోధించునాదిస్మృతియు [illegible] చెల్వు । గాదన్న సభ [illegible] గన్నుదని [illegible] క్తి [illegible] నెంత జప్పినగంత నంతభక్తు [illegible] ॥ సీ॥ [illegible] మహాత్మునిష్ట । [illegible] చా ప్పుదాల్చి । వచ్చి నాకేటి [illegible] ॥ ఉ॥ [illegible] కనుమందునా క కాసుముజికరణుముసు [illegible] । [illegible] యు లేదు [illegible] । [illegible] నేటికి । [illegible] నవనాధ [illegible] ॥ ఉ॥ నాకేటి [illegible] డినవారల నేగతిగన్న [illegible] । [illegible] కేగు [illegible] డేటికి [illegible] టలు నే యు గానవి । [illegible] నా । [illegible] కలితాంగసం [illegible] డై [illegible] ॥ సీ॥ అన [illegible] రమున్నలవాటు లే [illegible] లింగ [illegible] । [illegible] బత్తు [illegible] । ధనమిత్రు [illegible] సుమిత్రుద గు రాజ్యము [illegible] నొడబడుమను [illegible] । [illegible] ఖడ్గము [illegible] శిపించితల [illegible] వేసియు [illegible] ॥ గీ॥ యర్థి [illegible] మైపరంబ డుగుమనిన। వరదనీయిచ్చువర [illegible] నాకు । భక్తుడవుగమ్మ [illegible] భ ర్గు [illegible]। లింగు జేసినగణ [illegible] ॥ గీ॥ మరియును [illegible]

—కుమ్మరగుండయ్యకథ.—

రమహితభక్త । పరతదమునీలకం [illegible] గృహమున । కరగి సేవించియిం టికిదిరిగివచ్చు । [illegible] ॥ క॥ [illegible] గిచల్లయంగి లిజలములు మైజిలుక శర్వశంకర యనన । [illegible] వచ్చితప్పద । జలజంబు లకౌగ [illegible] సదనంబునకున్ ॥ క॥ [illegible] యలుభక్తిదీర్చియుతసిలో । పలియలుకదీర్చి పంపుడు । నలువు [illegible] మందిరం బు [illegible] జేరన్ ॥ క॥ ఆరీ [illegible] దడసిన । వారవధూయుక్తుడగుచువర్తిల్లు టదా । నారసేతత్వ [illegible] మిటి । జేరంగా [illegible] జట్టారులకున్ ॥ క॥ మానిని లేదిటురమ్మని । [illegible] బట్టబోవ [illegible] । [illegible] లకంతుని । [illegible] ॥ క॥ [illegible] । [illegible] । [illegible]

దైవనియతని చేతసత్కృతుఁడగుచున్॥ ఉ॥ కప్పెర వాచుకుంచుమిటగ్రమ్మ
రవశ్చిదసంచు నేగియా । కప్పెర మాయ జేసియుఁదుగంగసతీపతులధికానుం
డుచో । గొప్పగబావి కానకిని నోయనిభీతివడంకుచుంతనా । తిప్పవిజారు
జోటుఁ పలుదిక్కుల బెట్టుచు బలురానిగతిన్॥ క॥ మాయలు జేసినబోవగ
నీయంగ కప్పెరగ్రహింప రేయియిరువ్వరున్ । జేయుడు శపథము లేదానా
యంబున కైనరండు నాబడినను నాన్॥ క॥ రమణియురమణుండును శప
థమునకు వాడబడ్డజనవితతి జూడగగుం । డములో మునుంపుడు నెగసిరి। కొమ
రుం(బయుంబుతోడగూడితియు బాయయున్॥ ఉ॥ పమ్మిన వేటురాలోనపుడు భా
వజ వైరిబ్రసన్ను డైవళి । ఘుమ్మనను క్తియుక్తులయి కాంతయు దాను
దదభ్యనుజ్ఞమై । యిమ్మహి నెప్పజేంద్లసుఖియించి తుదన్ హరుం జేరగన్న
వా । కుమ్మరగుండయ బ్రసభునంబగి చర్యలు సేయుభృత్యుడన్॥ ఉ॥ వేస

—పూసలనాయనారి కథ.—

టలేశశంభుగుడిపక్రమమూడడు పైడిగట్టుగా । రీసమహాతుంబ్రతిష్టయొనరిం
పగనుంగొని తానునట్లనా । యాసతనాన్మగట్టుమదనాంతకు మెచ్చగజేసి
కొన్నయా। పూసలనాయనారియనుపుట్టభటాలికిభృత్యభృత్యుఁడన్। సీ॥ ధ
రరాజ్యమెల్లకదరుమఁడిధరియించిహరమూర్తిరాతిరుపాలుబంటు । [illegible]రునా
వకనుతునికమెయునవ్వాహరవోగికొల్చినతిరుమానిబిబంటు । ధరగోపహాజియు
దానుహరుక్కృపపడసినతిరుప్పూరిరుమూల దెప్పుబంటు । సతతభక్తార్చనాస
క్తచిత్తుండమబసగవచిరుప్పులిబంటుబంటు॥ గీ॥ సదిననివిపదిసపయుఖమాడమ్మృదు
నిచతె । గొనుచిపుతెనయు [illegible] ట్లకుభటుండ । జన్మయుఫుడునన్నభక్తుల
చయువుబ [illegible] । నింకశివ్పగొల్వగలభక్తుతింద్లబంటు॥ క॥ ఈశీలభక్తచరితము।
లోలింపర హామలమునెనోనాంచిచుచో । లాలిత్య [illegible] తుంటు । వా
[illegible] సేయున నవ [illegible] క॥ అంతలఅ తనాలింబడి। నెంతయు
రతిబండవినుతుసన్న జేసెను । గొ [illegible] స్తమ [illegible] । స్త్రాంతరమున
[illegible] ॥ పెండయయు మాదూతె [illegible] టబూడింగ
[illegible] బిడ్డ [illegible] కవిసె [illegible]
[illegible] ప్రకారంబులం
[illegible] భక్తకదంబంబుసభయుంబు
వేడుకొ [illegible] మరుండునుం బొంచి
[illegible] నయుంబున॥ చ॥ తము

నభయంబు వేఁడుచు ముదంబున వచ్చెనునంబిఁ గాంచి నె । య్యంబున దలఁకొత్త
సందరును నాతని గైకొని వెనుకవచ్చు శ్రీ । హిమకరఖండమౌళి కొమరేగిన మ
స్కృతులాచరింపఁగా । శమనవిరోధితచ్చరణ సంఘము నూనికృపార్ద్రచి
త్తుఁడై॥ క॥ అరలేనిభక్తియుక్తుఁడు । మిరుమిండని ధృతికి నింగులమెచ్చియ
పుడయం । దరగైలాసంబునకును । గురుతుంగగొనిపోయె నంబిగుత్తలములో
నన్॥ క॥ ఎప్పటియట్టుల శివకరు । ణొప్పనొనర్పఁడుచుండ నటుగావున జె
న్నొప్పెడు భక్తికి గర్వము । దప్పనొకొ దోబసవదండాధీశా॥ చ॥ అని
మడివాలు మాచవిభుఁడాదిమభక్తుల సత్కథామిషం । బున బహునీతరంతు
లుచు బుద్ధులు పెద్దగఁ జెప్ప గర్వముం । వెనుకకుఁ ద్రోచి కన్నులకు విందొనరిం
చెడు సన్మణీమయా । వనధరపఙ్క్తిబాడమును వచ్చెను భక్తకిచ్చి నచ్చికన్॥
క॥ బసవన్నవీడుకొల్పిన । వెసబాదాక్రాంతుఁడగుచు వీటూరూసద్భ । క్తస
ముదయసమేతుండై । యసమానమనోనురాగుఁడగుచుం జనియెన్॥ క॥ నర
నాథుఁడు బురజనులును । హాఁడీఁడెడఁ దప్పదనుచు నాదలలగళ్ళో తక్కరములఁ జే
ర్చుచు నరిగిరి । బరగెన్ మాచయ్య దొంటిభక్తికిఁ బ్రౌఢన్॥ క॥ ధరలో మడివా
ల్మాచయ । చరితము చదివినను విన్న శంకరభక్తి । స్థిరతరబుద్ధ్యా దృష్టాదృ
ష్టోత్కరవాచాసిద్ధిముఖ్య కలనవహించున్॥ మహాస్రగ్ధర॥ రసనాగ్ర
స్థానన్మృత్య ప్రవిమలశివశాస్త్రస్థితాశేషగోష్ఠ్యాధారసమిత్యా నిష్కళ్ప్రియా
విష్క్రియచురవచనసంధాననైపుణ్యభాస్వ । ద్బసవాధీశాదినానాప్రమథగణమ
తసిద్ధిప్రాభవోత్కర్షకాంచ । ద్వృసవద్భవ్యప్రబంధగ్రథన । విధిమహోత్క్రాం
తదాంతకాంతం త్రా॥ క॥ దరహాసనచంద్రికారుచి । పరికల్పితసకలభక్తబం
ధుచకోరా । వరశివసాహిత్యహృదయకమలా । కరమున్నవికస్వరాంఘ్రికం
జాతయుగా॥ మాలిని॥ అతులితగుణరా మహామహాకీర్తిప్రపూరా । శ్రుతి
మతమతవృత్తిశుద్ధదీక్షానమూర్తీ । నతజనసుసుఖజానస్య కైవల్యబీజా ।
వ్రతనిరతశరణ్యాపాదిజైత్రాగణ్యా॥

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్పాల్కురికి సోమేశ్వరగురు ప్రసాదలబ్ధప్రబంధనిబంధనశక్తి
యుక్త శివదపహృ బసవనామ్యవర్యసత్పుత్రకులపవిత్ర సోమనామధే
య శివకవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబను మహాప్రబంధంబు
నందు - చతుర్థాశ్వాసము,
సంపూర్ణము.

బసవపురాణము పంచమాశ్వాసము.

క॥ శ్రీరుద్రభక్తపదపం। కేరుహామకరందపానకేలీలోల । స్ఫారాం తరంగమధుకర । సూరిస్తుతపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమున్నుమీరుద్విపద గావించిన । బసవచరితమేను భవదనుజ్ఞ । బద్యహృద్యకావ్యభంగినాఁ జెప్పిన । యట్లు విన్నవింతు నవధరింపు॥ ఉ॥ పురభిద్భక్తిపరాయణుండ

కిన్నెరబ్రహ్మయ్యకథ.

ఖిలభోగభూతానుకంపాత్రసుం । దురువీరవ్రతనిష్ఠుఁడు ప్రకట భక్త్యుద్భాసితుం డుర్వరా । తరుణీసూనవసర్పణంబనఁగ నందంబైనపోడూరఁగి । న్నెరబ్రహ్మయ్య యనంగ నంగదముసన్ నానాకళాభిఖ్యతన్॥ క॥ లోకైకపూజ్యమూర్తియ । లౌకికవర్తనుఁడు విగతతాల్యోరావా చా । రాకరుఁడు ఘటితఘటనాదకళాకౌశలుఁడు విఘాతకుఁడు గుణుఁడగుచున్॥ క॥ కాయకముల నేకంబులు । సేయంగా నేర్చుకతన జేసి ధనంబుల్ । డాయంగ సనిజంగమలిం । గాయత్తంబు గను జేయునతఁడు రహాయంతోన్॥ వ॥ ఇట్లు నానావిధంబుల నాచరించి యర్థంబు సిద్ధము గాకుండ జంగమలింగ సేవాపరాయణుండై యుండి యత్యంతాకృనాఁడు॥ ఉ॥ కిన్నెర మేళవించుకొనకిన్నెరనారద ముఖ్యులంతకు । న్నన్నెరవాదినానతఁడు రాగవిభూషణబ్రహ్మాలమిటుడుం । గిన్నెరబ్రహ్మదేవుఁడను గీతికి నెకటాగ జేసినాఁడయ్యుం । జిన్నమునోకరాకాతికెయడ జీవితమిచ్చునినంబునిసుడున్॥ చ॥ జనులు మతింపనిట్లు శాడు శంకరు జేకొనునిత్యజీవకా । ధనము నగాయి కార్జితము దారి నితకెక్కియుండ జంగమా । ర్చనములు నిత్యకృత్యముగ సల్పునెడన్ బసవన్న భక్తినా । సనముమహాప్రవాహగతి సర్వదిశావళి ముంచిమించినన్॥ గీ॥ బసవరాయని జూడంగ భక్తితోడ । జని యొగిన్నెర బ్రహ్మయ్య సంభ్రమమున । నతని రాక యు బసవన్న యంతకన్న । మున్న గనివేను తనలింగమూర్తి యెందు॥ వ॥ కని యట్లు తనుం గనుంగొనవచ్చి నగిన్నెరన్నను గతిపయపదంబు లెదురంజను దెంచి సాఁడగాంచి దండప్రణా

ఱంబులాచరించి సముచితోపచారంబుల సంభాషించి యాతని పాదోదక
ప్రసాదంబులిచ్చిన భక్తిసేవించి సవిశేషతత్త్వానుభవంబునం దగిలియుం
డె॥ క॥ ఈలీలనిష్టగోష్ఠిం। గాలముసనుచుండగానాకానొకనాడా। త్రోలం
ద్రిపురాంతకేశ్వరు। నాలయమునకరిగికిన్నెరయ్యగడంకన్॥ వ॥ అద్దేవదేవు
గోపురాంతమునం గూర్చున్న సమయంబున॥ చ॥ విటుడొకరుండుపండుగ
నివేశ్యకొసంగకండక్రొవ్వునన్। బుటబుటనైనపెన్గొరియ పోతునకున్ వెల
యిచ్చియప్డు అనన్ వడి। ఘటియించినాప్పుడొని పచ్చనెమ్మను పీఠిపోవ
లం। బుటుకున త్రాడుద్రెవ్వ నదిపోయెశివాలయమున భూములోనికిన్॥ ఉ॥ పోయి
నబోవనీకయది పోయినపజ్జనశంకరాలయం। బాయతిజొచ్చివచ్చువిటున
ల్లినకన్గొని కిన్నెరయ్యబో। ప్పాయిటురాకనిల్వుమిది ప్రాణభయంబున
జొచ్చెదేవతా। నాయకుభవ్యమందిరము నాయెడునోగాకనీకుజంపగన్॥
సీ॥ ఇనుమడిపెన్మ్రోననిత్తుగాకికదీని జంపంగనియ్యనిచ్చయముగను। జడు
లయినవిదువరు శరణన్నగావక వ్రతభక్తులకు సెట్లువిడువంగను। చరజీ
వులకునెల్లజావునొప్పియుజర్చించి చూడంగసరియకాదె। నీవుదీనినిజంప
నేమంబెదీనికి యిచ్చెద్రెక్కనీ యీబలికనుమ॥ గీ॥ పట్టిపలమేలుపాతోపవ
సుధమీద। ప్రస్యమునకెక్కడను పదార్థంబులగలవె। యుల్పతరమహాల్పమైన
నీయాలికినప్పు। డిత్తునాదైనగొనిపోవుమనిన॥ క॥ విటునన్నిపాప్పడిప్డు
డు। జడుడైయాకిన్నెరయ్యసన్నిధిబలికెన్। సడిపొచ్చునపుడిపొచ్చున॥
నిడుపుతురెగాటియలను నెలకు విలచినవారల్॥ వ॥ అంతకన్న మున్న యు
క్కాంతయున్న వృత్తాంతంబు నాద్యంతంబుగా విని యొండొరంగంబున సం
తాపచింతాక్రాంతలై యున్న యదిగాపువ వానికిట్లనియె॥ చ॥ పద
పదయిట్టు పెళ్ళి వటుపంతముడించితె తోడిపారుస। రప్పోడను సిగ్గులేక
నిబనల్పులకేప్పెన మేటిపిపాన। నమ్మెడునేధనాశజేసి కడుముప్పరుడైనను
నెన్నిచూడగా। జడపడువిధుంబందు పెదజల్లగబంపుదునేధనావళుల్॥ గీ॥
ఇన్నిరోయిట్టిలంజెమకమేలనీకు। దున్నికట్టుకుపనిలేసుదొంతరలకు। మా
నవతినాటజాలునీమారెదుంగ। మానసమకుమానసమగు నినున్న మానకున్న॥

చ॥ రమణులలోన నెన్నఁడు పరాభవమొందని నాకు నిర్జిమి । త్తమునన వజ్జ బుద్ధెమది దానికికెంబడ లేలపిరుబే । రమ నసయింటివారలకు గ్రాసము వెట్టఁగనోపునంటపలో । కమలజలంబులాడుకొనగా వినఁగా వలసెగాలంబులో పలన్॥ ఉ॥ వస్త్రమాకాసియుంగరిగి వారి పధూటులలోన స్నలన । త్యాన్నతిసున్న నాకు నొకయొచ్చెము వచ్చెను దీనికింక నే । నెన్నఁడు వచ్చి కొంటు నటవొంతయు వందురి పినిబిల్వకు । న్నన్నను జిత్తుర. దయను నాన సబాటును బాయునంతటన్॥ క॥ అనితలఁచి బొప్పు యిప్పుడు । చనఁ బునకఁ తోడివొందు చాలినను చున । న్ననితనిజంబుగ బలికెన । విని నాడును దెలిగ దూతిక పవచుండుగనుచుఁ॥ చ॥ ననుఁ బ్రదలంపవచ్చిన ధనంబు యుద్ధంబున కంగజాస్త్రవే । ఒనబలిమాలినో యనకతప్పను నల్ప మునాక యున్నలో । గనికర మింత లేకయుఁబడి గ్రక్కున దక్కఁగఁ జేసినావనీ । వనితలనవ్వు సాన్మ దగవా మగవానికి బారమైనఁగన్॥ క॥ వెలయాలి పొందు నతనని । కలకాలము నున్నవారుఁగల రెధరిత్రిన్ । దెలిసియు దెలియఁగ నీమది । పలరాయన మాయమెంచవారికి నైనన్॥ క॥ నీ యంటి దయాయుక్తుని । నే వంటను వదకకా న వెంచనున్నంగనను । వహోశిబాల యంబున జొచ్చిన । జీవింగా వంగ నలిజింతింపుముసుడీ॥ గీ॥ తనవు జేసిన లంజె చిత్తమునన్నొందు । విధము గానెంచి కోపించు జేగనరూప । వలయునికి నొరయ్య కేవలంబు బుట్టు । గొన్నియ [illegible] ॥ సీ॥ [illegible] వెలయని బిగిచెడి నీ [illegible] పాపము [illegible] కలడు । జెరజీవులకు [illegible] జావును నొప్పయును [illegible] బనియు [illegible] మరి । యిప్పుడాడిన మాట దప్పగ దాల్చె నె వానిని సివేల చేయు మాడ తైన । నొసగి [illegible] యనిం చెసగంగవిడిపించి కొనక మానంపు బొమ్మనంచు॥ గీ॥ వాడు పోవ వచ్చిన నోరోరి పోకుమనుచు । వెలయాలు మాడలు చెప్పించి వేగనిచ్చి । యింక బొంకిన నే బోవ నీయ్యను మ్ము । విడుతునన చొచ్చె తిరి యిప్పుడు వృషభమనగ॥ తరల॥ అనుడు బొప్పడు నప్పుడప్పనికి [illegible] ప్ప ధనంబు గొబ్బు । ననుగైకొని లంజెయింటికి బోయి పోయి తలంచెని । ట్లను చునిష్టము లెల్ల యిచ్చిన నంగనామణి వేటదే । వను చుఁ జూచిన దో

డిపల్లవు లందరు దమనవ్వరె॥ గీ॥ వేరె యొకవేట గ్రక్కున విలచికొనుచు। గానలం జయించుటకై పోవుటంచు । మరలి మరియంతకన్నను మంచి గోవు। గొనుచు జరియించు వేటకులగొనుచు నుండ॥ ఉ॥ ఓరి దినంత్రి యొంటరిన యో గి జగానుని [illegible] త్రాంగెనే । కేమి తికింక నంతధన మిచ్చిన దెచ్చిన గోత్తె మందలం । ద్రేమ [illegible] డవేల్పులకు బెట్టి యుగట్టి యు బట్టి ఫ్రుష్టముల్ । భా మలు మెచ్చ వెచ్చమిడి [illegible] వడందిగ జేయు [illegible] నుకా॥ వ॥ అని యుట్లు వాడు తన్నుబాయ లేక ధనదాన ప్రధానంబుగా బలికినవిని [illegible] త్రి తాశిని విత్త దత్తచిత్తమై యున్నదిక మొత్తంబడక గోప్పునిం దప్పక జూచి యిట్లని యె॥ క॥ వేల్పులకు నిన్న గోవుల । [illegible] ల్పితి వచ్చితివి నిన్ను గూడు కయున్నన్ । దల్పడనాడు గురుజనుల్ । వేల్పులు నాకడ్డిపెట్టి వెరతుము మిగులన్॥ క॥ నెన్నాదినాతో గూడిను । [illegible] నవై కుండు మనసు గలదే నియు నీ । వన్నయ గోవుల [illegible] న్నాన । గోనిత నన్నెపో నన్ను గ్రన్నరననుడున్॥ క॥ కామాంధుడు గాన నవి । యేమియు దల పోసి చూడ నెరుగక వేశ్యా వ్యామోహమునల కైకొనగ । ధీమంతుని గోవు గోవు దెచ్చెద ననుచున్॥ గీ॥ ఇట్లు చని వాని బ్రతుకు నంత కేతునగరు । జొచ్చి యెన్నర బ్రహ్మయ్య జూడ జూడ । గోవు బట్టంగ బోవ్వ [illegible] కుడగడు । బలికె వాడయ్యెడి యున్న నిప్ర స్ఫుటముగ॥ ఉ॥ పట్టకు [illegible] కేంక వృషభంబు [illegible] దలు చెల్లినప్పుడే । పెట్టి తి లింగముద్ర [illegible] । గొట్టుదు నీశిరంబు ధరగూ ల గమ బసవన్నయాన జే । పట్టుల గాచు [illegible] భక్తులకుం బిరుదంబుగా వున్॥ గీ॥ బోవ్వ [illegible] బ్రదుక । వలతు [illegible] వినవాడు నలుగు । [illegible] బ్రహ్మయ్య [illegible] కెవాని । [illegible] వడిపె లువడి పడ॥ సీ॥ ఆడిదప్పక వాని యుట్టె కీలాలయం బందుండరాదని యప్పుడ త్తె । [illegible] చేచోద్యమందుచు జూచుచుండ । నంతంత బొప్పని యాప్తులు మిత్రులా [illegible] । మొ ర పెట్టికొని [illegible] చెప్పిరిట్లు [illegible]॥ గీ॥ చి త్త [illegible] । [illegible]

పట్టబోయిన తల తెగఁగొట్టగి న్నె । రయ్యెాగాన నొకశివభక్తు డచటనుండి
క॥ శక్తిగలశంభుభక్తుల । శక్తులపురజనులునిట్లు చంపిననికనే । యుక్తింగ
ననేతుఁడిప్పుడి । భక్తులసుననిమ్మమమ్మబంపుమెల్లైనన్॥ చ॥ అనఁ బిజ్జ
లుండుబసవన్నగనుంగొనికోపవహ్నిచే । గనలుచుబల్కెఁ–మీకు మఱికానల
లేరనితప్పలేనిభూ । జనములజంపజన్నెట్టరె సంహరుభక్తులు నిత్యో ద్ధ
యా । ధనులనినిందచేసితటుచితొప్పులేదంధకాతకంబునన్॥ క॥ అది గాదు
గాకగొరయుల । పనిమీకుగల దెయ్యరప్రజలకుసింనే । నానింక బాసెమీ
వ । ర్తనములతోల్లియున నసుచితంబుగా నె॥ గీ॥ బాలుండు పుటప్రీకరు।
గాలందన్నుటమాంసఖండములిడుటన్ । రాలరుష్పటగులములు । గోలుప
డుటవంద్రశిరముగొట్టుటమరియున్॥ గీ॥ తన్నినిష్టుటమొదలుగా దమ్మదో
రల । నైవధర్మంబులందరు మొదిరిదొరల । నప్రడధర్మంబులంద్రమీయాగడ
ములు । వసుధ నేలంగమాకింకవశముగాదు॥ వ॥ కావున మీగొలందిగొడ్డు
తనంబున బిడ్డలంజంపెడువారు మీరాజ్యమంత యానింతనుండి మీర మేలుం
డనవిని భీజ్జలునకు బసవన్నయిట్లనియె॥ మత్తకోకిల॥ ధర్మమార్గముశంభుభ
క్తుబదప్పరెప్పుడువిన్నాడు । మర్మశీలుడుబోలెభూవర గానకూరకబల్కఁ
గా । ధర్మవేదపురాణులారయ దండలారయుబంపుమా । నిర్మలాత్ముడుగి
న్నెరయ్యె యసిత్రజంపగ బాలుడే॥ గీ॥ వినవలయు నెవ్వరేమి జెప్పినను మొద
ల । నవియునిజమనకవ్వలనరయవలయు । గాక యెద్దినెననదాడి గట్టుమన్న।
కరణిబలికినకార్యంబు గాననగునె॥ క॥ అనవినిబిజ్జలుడాగా । కసితప్పమంత్రు
లనుబిలిచియాగాములుజ । య్యనగనిరండనిపంచిన । జనిరాత్రిపురారిగుడి
కిజగపతిమంత్రుల్॥ మ॥ చనియామంత్రులు గిన్నెరయ్యగనిరి సదావాసమం
డనభూ । తోన్నతగోపురాంతరల సన్నానామణికట్టిమా । వనివిస్తారవి
తర్దికాంచనతత వాస్తవ్యాంతస । ధ్ఘనసంతర్పిత నిగమధ్యత్మావ
సద్భక్తునిన్॥ క॥ కన్నంతనప్రమోదమ్ముచునునా । కిన్నరబ్రహ్మయ్యసేరికృప
గనిమరిభూ । భృన్నిజమంత్రులు పలికిరి । యున్నాయిది మేమువిహింసయా
హాఁ మెనీకున్॥ వ॥ మరియును రాగదోషంబులు నాకు నే వెంటనంటుని నీవంటి

గెంటులేని ముక్తి-౦టిభక్తుడు సంసారిసరి జేసి హింసకుం దొడంగునే యి
ట్టివట్టిసడి నీకెట్లువచ్చిల్లె నదియునుం గాక లోక నిందితంబయి నటవిటమ
నీష ప్రసంగంబునకుం గల దదియట్లుండనిమ్ము సుస్నా బిజ్జలుండిజ్జగడంబుతె
రంగెరింగి క్రమ్మర విన్నవించు నతండును ప్రత్యేంనే ననిగాన దరాంజన్యున
కేమని విన్నవింపు మనవన్నర పమమంత్రులు గిన్నాగన్న యుల్లనిరి॥ ఉ॥
బాటకో మేటికిన్ నిసుమ బొస్సడు నీపురవిధి లోపలం । ప్రాటనమచ్చి
యాడ్చికొని తాజనుచో నిరకా కిచంద్రమా । జాటుని నంది గొంతర మ
జొప్పను జొచ్చిన గాంచిబాడున । షస్నాలునజొచ్చి కట్టగని పల్కి-తియిట్లు
ని యమునాసితో తా॥ క॥ గుడిజొచ్చె నింకజంపక । విపువ్రము గాదేనికిన్ని
వెలజెప్పినని । మ్మడిమున్నైతెననిత్తున । మమహాడిట్లని యెంనన్నునుం గన
గొనుచున్॥ క॥ వేయిచ్చి యైననియ్యాది । నీయాన విడపించుగాని యిక
జంపగా । నీమమమపొమ్మన మాజలు । వేయుమనిచ్చితని జనులు విస్మ
యమందన్ ॥ ఉ ॥ అత్తరి వానితోడ నిటులంటి ననుంబడి వచ్చి తెనినే
నిత్తునటంచు నెంచరికో యిస్పుడ డనికి లింగ లాంఛనం । బొత్తుదు నన్న
నప్పటికే నొప్పి పదంపడివచ్చి యంగ్యలో । దత్తరపాటుతోడ శివధా
మములోపలిగా త్తైబట్టుడుక॥ ఉ॥ పట్టకుమన్నవాడు తన పైనొరదూసిన
వానిచు స్తకం । బిట్టరుబాయంగొట్టి యుధాధరా మందప్పు దలంపు జేరదో।
యిట్టులయాటకింతటికి నీత్రిపురారియు సాక్షి యెవ్వరిల । బట్టినదృష్ట మేర్ప
డగ బల్కా-గజేయుడు నీయంమీశునుక॥ సీ॥ అనవిని మంత్రు లాశ్చర్యమున
నొంది చనిమహీపతికి జెప్పిననతండు । సద్దొరబత్తుంపు నిర్దొలాడెదు గాక
విందు మేమున్నట్టి వేడబములు । బత్తుండు త్రిపురారి బలికింతునను టెల్లకప
టమోనిక్క-మో గానవలయు । ననిబిజ్జలుడు సర్వసమేతంబుగాజను జెంచె
నాశివస్థానమునకు॥ గీ॥ బసవడప్పుడు గిన్నెరబ్రహ్మ శౌరి । గాంచితత్పా
దకమల యుగ్మంబుమీద । బడికడంటెగ లేచి సద్భక్తియుక్తుడగుచు । నా
యయ్యనిట్లని యభినుతించె॥ సీ॥ శృంగారములకెల్ల శివపచేతిగరవాలు సం
గళంబునకి మానమునికి । విజయంబుల్ల విపేకసంపద వెల్లు నీచగుణ

స్తుతియాతని నిష్ఠశేత । సత్యంబు భాతియు స్థానంబు జోతి దివ్యలరోజు ప్రత్యయావలులు రాజు । యోగంబు మునియుని రాగంబు గనియును యాగమము ల తెల్లి హర్షము లకెల్ల॥ గీ॥ బరమశాంతతపోగుమద్భక్తిబాగు! దాని చెంపు ప్రతాపవిశ్రాంతిసోపు । కేవలుండెడదలంపగి స్నేరయ్యాయనుచు । నుచీ తోక్తులను నా బసనన్న యనుచు వరియు॥ వ॥ ఇట్లుగీర్తింపుచుండు నప్పుడ న్నుంకారసహు గోపురంబు కడ నగరి నానగల సకలజనంబులు బురోహితామాత్యభృత్య సామంత సేనాతిసీజనంబులును జనపతిసమేతులై యనవరత సందండ సందడింపుదు నయ్యెందుశే కు నెలుంగు వినంగలవారలై యుండి రటమున్న నగ్గుడితమ్ముడి పడుగు గుంటకోలదోలగించి తానునుంబోడసూప నోడి మొదకేనియుం జనిదె నాసమయంబున॥ ఉ॥ సన్నపు నవ్వువెన్నెల పసంగొసరంగ మెలంగిలీనమై । గన్నెరవిచ్చి శంకరుని గామదివిక్రమ దృష్టిసొన్పుడుజ । గిన్నెరబ్రహ్మశౌరికి నకిల్బిషమూర్తి రెండు దల్పులుం। దన్నగరాజకంకణుడు బాయక జేసెను భక్త్యధీనుడై॥ గీ॥ చెప్పవిందుమా చొక్కి నాసికేనిశివుడు । పెరచెదల్పు నాగసందరము సేతు । గిన్నెరన్నకతంబున గన్నులార । గంటిమి కశివుబకకింప గలడితలచు॥ వ॥ అని యిట్లు బహుపగాలభినుతింపు నభవుచకభిముఖుండై సూహజంబుతో నిట్లని పె॥ సీ॥ మనసిజక్రీడాంగ మానవజెయ్యెస్పెచ్చి వనితపాలిండ్లు నీవనితలంచి । పిలచిన నోడగొంబి కప్రియంబును నొంచ । బహిశబ్ద మొసగినబార్వతీశ । దానసయ్యా చందనా దసయమున జేతులోపలబనిచిన గోపవాహ । బాప్పూరబ్రహ్మద్యాభక్తిపట్టకమెప్పు జోన్నలనిలచిరో యన్నయభవ॥ గీ॥ బజుకవేసే వసనాభారబారితన్న । బగిపిన స్తంభుశస్త్రంబు ఘరజలోన । గీలుకొన జేసి యఖిలభక్తాలిద్రోచి । హాసునిసన్మ్యుఖమున గిన్నెరయ్యనిలిచి॥ క॥ ఘననిక్షసిరో నోరాత్రిపు । నాగీయుని సేల్చుటయు సహాశైలత్యా! ఛ్యాపినవాలోన పనోయి । తారకాహారుడు బనీ కెదల్పనీ యమునక॥ ఉ॥ ఆసరదేవేశసంఘూషణహర్ప్రశమప్రతిఘమూర్తి తౌర్యత్రా । ద్రిసితభూభృత్పంగతం గమతె వ్వకబ్రహ్మోగ్యాలింగని । స్థాపితతంత్రభక్త జనఘోషము చకరంగజారు

తెల్లమూ । ఖ్యాపరిభూతులై రఖిలసన్నుతసమాజములతోడఁగూడఁగన్॥ వ॥ వెండి
యు॥ చ॥ ధరణివడంకె నంకె హిమధాముఁడు వారధులింకె నప్డుది । క్కరులటు
స్రుగ్గె స్రగ్గె నహికచ్ఛపరాజను మేను సగ్గెనం । బరములు ద్రావె నుడుపంక్తు
లువాయువుదూఁకె నగ్నిసి । స్ఫురణము మాసెఁ ద్రిపురబలసూదనలోకముఖోర్ధ్వ
లోకముల్॥ వ॥ మరియు నంబుజసంభవుండు దలకించ కంజనేత్రుండు శంకించె
నచ్చోటను నెఱుంగక పశ్యల్లలాటు భక్తకోటులాటలం గాలంబులోలి గతిం
గడుపుచుండ బ్రహ్మాండభాండఘోషణంబు । మోముం దొడంగి యేడుపా
రాత్రంబులయ్యె నిండు కేసినయుం గొంచంబుగాక లోకభీకరం బగుచున్న
నాదంబు భూజనోపకారార్థణంబుగా మాన్పం దలంచి బసవన్న గిన్నెరబ్ర
హ్మయ్య నిట్లని స్తుతించె॥ సీ॥ సజ్జనశృంగార సత్త్వైకనిస్తార దూతసంసృతి
వార దుష్టదూర । నిఖిలోపకార వినిర్జితాహంకార శంకరాకార నిశ్శంక
సార । కారుణ్యపూర యశఃకల్పమోక్షకశరీర మంగళాకార సన్మహిమహార।
జగదేకవీర విశ్వనుతసారాచార సుగుణవిస్తార యశోవిహార॥ గీ॥ భక్తమం
దారపరిహృతభవవికార । యంచితాంబుధిగంభీర యనుపమోదార । రాజధ
రభక్తసహకార రాజకీర । గతమనోజవికార సంగతవిచార॥ వ॥ ఇట్లు విను
తించి పంచముఖభావాగ్భటి సందర్శంబు శీఘ్రంబు మాన్పవేయ సన్నుతుఁగి
న్నెరయ్య॥ క॥ బసవనిచేఁ మోయుచుఁ జర । హసితవికసితాస్యుఁడగుచు నట్టి
ట్టునకా । కుసుమశరహరుని గనుఁగొని । మనుజకేహాయుష్మాత్ర మానే
రవంబున్॥ క॥ తొల్లింటికంటె కటకము । నల్లవాయునసుల్లసిల్లెనర నాథున
కున్ । దల్లడముడిగెన్ లోకము । బెల్లను నన్నట్టులట్ల వెలమిన హించెన్॥ వ॥
అప్పుడు॥ క॥ సప్రజ్ఞుఁడు గిన్నెరబ్ర । హ్మప్రముఖు కుబిజ్జలుఁడు మహీజాగిలిదం।
డప్రణుతియుఁ జేసి లేచి యు । తిప్రియమతి నిట్లు సన్నుతింపఁ దొడంగెన్॥
సీ॥ నీయాజ్ఞదలమోచి నీలకంఠుఁడు బల్కె నున్నబల్కెను వలదన్న నుడి
గె । లోకముల్ ఘల్లఁ గల్లోలముగాఁ జేసి నిలిపితి మరియును నిమిషమాత్ర।
నీమహత్త్వమెఱుంగ నీరజాసనముఖ్యు లంతవారికి నగమ్యంబనంగ । న
జ్ఞానులము సమస్తాపరాధులము మేమెఱుంగుదుమయ్య మీమహాత్వ॥

సీ॥ మరియును లోకంబులకు నెల్లహాతఁడు వీర। భద్రుఁడు వానివీవలపంగ నతఁడు వీవ। కావున నమ్ము నీకటాక్షమున గాచి। యభయదానంబు గృపసేయు మయ్య జియ్య॥ గీ॥ మాకు యన నేల బ్రహ్మాది మర్త్యకోట్ల। కును దలపంగ నీవె దిక్కును దెసయును। నగుటగంటిమి మమునీటనద్దు బాల। నద్దుమరియన్య మెరుగని యార్తజనుల॥ చ॥ అనిమను జేశ్వరుండు వినయంబున నయంబును భక్తి యుక్తియుం। బెనగొనికిన్నరయ్యమది బ్రీతివహింపను తిం చి వెండియు। కిన్నరనియె ల్లనవ్విశివశంకరులంగని భీతినొందుచున్। మను మనివిడుకొల్పి నరనాథుడు నేగె బ్రజాసనాథుడై॥ క॥ నరపతియును నతులుగ నియ। చ్చెరువొందగ బొప్పవినిసజీవితు గాజే। సిరఖిలభక్తులు బసవం। డరుదారగనంద గిన్నెరయ్యయునడిగెన్॥ క॥ మున్నింటికంటె శివభ। క్త్యున్నతుడై గిన్నెరయ్యయుం డెధరిత్రిం। బన్నుగ నతనిజరిత్రము। విన్నంజదివిన నునఘములీటకను నరియున్॥ చ॥ అభినుతకీర్తి జంగమ సమాహితనిష్ఠ

కలకేత బ్రహ్మయ్యకథ.

తులింగసంగతా। నుభవుడు సాధ్భుతవ్రతుడను త్తశుభాశుభగమన సంచయుం। డభయుడ పాకృతాఘుడు మహాత్ముడు నాకలకేతబ్రహ్మయు। ప్రభుడువాగ ద్దకెరుకనుధరాతలిలో సమభవన లోష్ఠుడై॥ క॥ లింగాభిమాన యుక్తుడు। సంగతజంగములసత్ప్రసాదానుభవుం। డంగీకృతలింగైక్య డ। భంగుడు సద్భోవిముక్తిపథపధికుండున్॥ క॥ మొగిదత్తునితలకొమ్మన। దగినకలతదగ్గరుకొమ్ముదాసరహరిపెం। పగుకంకాళములీలం। జిగిబిగువులుమిగులగలుగు చేవగుగుడియున్॥ క॥ రెండుగరంబుల మెరయుచు। నుం డంగలకేతవేషయుక్తుండగుచున్। ఖండశశిధరుభక్తుల। యిండులకనుది నమునరుగునిట్లు పలుకుచున్॥ సీ॥ పరసమయావలిబడిదాకగలరుద్రునిటలాగ్నితగరుముంగిటకిపచ్చె। నన్యామతాబ్జంబు నుసిరిపెరికిపెట్టగలవీరభద్రదిగ్గంతివచ్చె।। నిమ్మహాతలిగలమెల్లభక్తులయిండ్ల విందైననిజకళిపికవచ్చె। నలరుమహాప్రమథుల ముద్దుజను రెంచెదుగళవ్యాకును బుత్రుండువచ్చె॥ గీ॥ సంగళవ్యానుబుత్రుడు డాయంగవచ్చె। నమ్మలారకక్కలారనిహాషన మెసగ। బ

లికినగియించి దినమర్సగొనిచితెచ్చి । భక్తకోట్లకుదృప్తి దప్పకనొనర్చి॥ వ॥ ఇట్లనవరతజంగమలింగసేవాయత్తచిత్తుండై యుండునేడ॥ క॥ ఒకశివభక్తుండతఁడు । న్నకడకునేతెంచిదవ్వనడచిమిగులడ । స్సికళేబరంబుగ్ర స్సిప। దకమలములువ్రస్సిదీనదశదోపఁగన్ గీ॥ ఇట్లుజనుదెరబనినీకునేమిగలిగె । ననుచుగలకేతబ్రహ్మయ్యయడుగుటయును। భక్తుడునుదనరాకయేర్పడగఁజెప్పఁదలచి । బ్రహ్మయ్యపనుమునిపలికెనిట్లు॥ ఉ॥ నంబికశంకరుండనుదినంబును మెలన్నడేనెట్లునట్లని । త్యంబునుగిన్నెరయ్యకు బురారిదయంబడివెట్టినంటులో । కంబులవారిజెప్పికొనగావినియాయనగాంచినాడులే । నింబడేమూర్చికొందునని మేకొనివచ్చితిద్రోవనొచ్చితిన్॥ క॥ ఆమేటిగన్నయంతకు । నాపఁదిగలతృష్ణజెడదునాకతనిమతం । బేమెయినుండునుదూరర। బేమాత్రముగలదుజెప్పవేయునతఁడున్॥ గీ॥ ఇదియునొకదొడ్డగాజేసియుచటనతని । నేలజెప్పెదవునుగుజేకూలికొని । కూలినాంద్రకురాసిజేకొనగనొరుల । కొసగఁసమ్మగుగాదనపొసగవినవె॥ క॥ అంగజమర్దను ధనవాం । ఛంగొలిచిఫలంబువడసిసరిజేసుకపో । వంగలవారిగలుగునె । లింగనిరంతరసుఖంబులేశంబైనన్॥ గీ॥ ఫలములాసించికొనుచునేభక్తుడభవు । బదవులునుగిదవులునుసిత్యఫల్గునేమి । బ్రాంతిమాహేంశునిమాహాత్మ్యనిష్ట । గొలుచనేర్చినలింగసంగులకునెందు॥ వ॥ కావుననీవు ధనంబునకై ఘనంబగుననాయాసంబునంబడి యంతదవ్వరుగనేల నీకునెంతధనంబువలయు నంతయునిత్తు నెత్తుకొనిపొమ్మని తనచేతిగుదియగర్రటతోడ దాకించినగనక బురాలె॥ ఉ॥ బంగెడుబుద్ధ్వలేచిన వసుధాస్థలి ద్రాసిగబోసిన ట్లుజూ । బంగరముప్పునపసిడిడగ్గఱిభక్తుడుగట్టికొన్నచే । లందగడునర్థిఁగట్టితనలావుకునగ్గలమైనమోపుమో । వంగవశంబుగాకబసవప్రభువాకిట మోవుడించుచున్ క॥ బసవనిజేరగవెసజ తినపోయివచ్చుత్రోదిగబూసగ్రుచ్చినట్లు । గడువేగమునజెప్పికలకేతబ్రహ్మయ్య యొసగనర్థిమునాకు నొకటినికని । మోవంగవశముగాదీవొకరుపరిచారు ననుపుమన్ననుబసవన్నచోద్య । మంచుభక్తునితోవ్వబుట్టిదిశవా యేమునర్ధవచ్చువాకెట్టులు

న్న॥ గీ॥ గాయంబుగలపగ కేతవిద్యయా । యయ్యాయీవిదలపనవరధేను।
భూజభూధరప్రభూతచింతారత్న । రాజికెల్లనుమిగులదేజరిల్లె॥ క॥ అ
తెఁడెంతఘనుఁడోగాక । న్నతనిన్మనగిన్నెరయ్యకుఁ జకకడనుగా । మహదల
చిపలుకవశమె । యితరులకునతండసంగమేశుఁడుదలఁపన్॥ వ॥ అని నిశ్చ
యించి యాకలకేత బ్రహ్మయ్యగనుంగొను వేడ్కమనంబెసఁగొనుచుండ భ
క్తునకుఁ బంబు మోవంగల బరిచరునింబిల్చి కిన్నెరబ్రహ్మయ్య ద్వితీయుండైన
బసవండామహాత్ముసంగనుంగొని॥ క॥ గ్రక్కున ధరఁ జాగిలబడి । ప్రముకిలిక
రాంబుజ యుగంబు మోడ్చి శిరముపై । నెక్కొలిపి ప్రస్తుతింపగ । ని
క్కలకేతయ్య గాంచి యాభ డిట్లని యెన్॥ సీ॥ బసవమాగిన్నెరబ్రహ్మయ్య
బోలంగ గల రే భక్తులు ధరావలయమునను । నొడయునంబికి వోల్లిబడి వెట్టు
శివుడిష్టుబడి వెట్టు గిన్నెరబ్రహ్మయకును । ముట్టంగ గోలుచుటకట్టుండవలయు
నొవట్టెమాటలవారికెట్లు దెలియు॥ గీ॥ గటగటానిష్ఫలంబుగా గాలగళుని।
నింతగాలంబుగొలిచియు నేము ప్రేమ । నొక్కచాటకయును గానక్కమైతి
మనుభవుడెరుగనేదన్నునడుగకున్న॥ క॥ ఇట్లు శివపూజ చేసం । బెట్టుగ
గాలించి ఫలము ప్రీతిఁ గొనంగా । నట్లగు మాబోట్లకు బలు । పాట్లు ఒడ
గుంచెడబ్బు బడవలవగుటన్॥ సీ॥ పున్నెంబుమాలిన బొడవలమే మెల్లనె
న్నికకుండంగనేమి ఫలము । బసవమాగిన్నెరబ్రహ్మయ్య హరుబలి కించి
నాడని యొనుబంచవదను । గిరికేగి మకలయినాషిటికేగు జెంచి నాడఁగయు
నుజూడంగనవవసిగలుగు । వారెల్లవత్తుయుప్రయమునకఫలంబు జాలు నొాజా
లకున్న॥ గీ॥ గిన్నెరయ్యకు జెప్పి యట్లున్నభంగి । దోలిసం[illegible] వేన
వేలుబండు । మనసిజారి యొసగు ధనమునకు దోడు । గొంతె[illegible]
మాకు గొరత లేదు॥ క॥ శంకరదాసయ్యకనుగు । లెక్కలకు[illegible]
ము[illegible]నిమదిలో । శంకింపవలదు బద్ధం । గొంకక పుత్తె[illegible]
మిలసంఖ్యల్॥ క॥ జెకబిలిత్తాయకమం[illegible]
ధనంబుల్ । కొలదికొకయింతగలదని । కలకేతవిభుండు[illegible]
బల్కెన్॥ వ॥ పట్టినమాత్రంబున బదను మెరుగు బంగారంబై కనుపట్టుడు

విస్మితాంబంది బసవన్నయుం గిన్నెరబ్రహ్మయు సంభ్రమించుచుం దండంబు మీదంబడి మ్రొక్కి లేవకున్నం గని కలకేతబ్రహ్మయ్యయు॥ ఉ॥ హెచ్చిన ప్రేమతోడ బసవేశునిగిన్నెర బ్రహ్మదేవునిం । గ్రుచ్చియు గౌగలించుకొని కూర్మిజెలంకగ గిన్నెరయ్యకుం । సచ్చిదఖండలైంగికల సద్గతివర్తనలుకేలు సూపుచుం । జెచ్చెర వెండి కున్నతులు జేసిననిర్భరగౌరవింపుచుక్॥ గీ॥ అప్పుడుకలకేతబ్రహ్మయ్య యాత్మనుండి । రముగబసవన్నకిన్నెరబ్రహ్మవిభుడ । శంభుపూజలుసేయుంచి సమంచితో । పచారములదెల్పివీటోలజనిరితా రు॥ క॥ భువినెప్పటట్లు కలకే । తవిభుడుమనుచుండె భక్తితత్పరుడై తత్సవిశేషమహిమవిన్నజ । దివిజజనులుముక్తులౌటదెల్లముమరియుక్॥

మోళిగెమారయ్యకథ.

మ॥ నగజాధీశ్వరభక్తభక్తి పరిపూర్ణస్వాంతుడత్యంతశు । ద్ధగుణాధారుడునప్రపంచమతి దత్త్వజ్ఞానియంతస్సప । త్నగుణోన్మూలనదావివిక్రమధురీణప్రజ్ఞుడైయొప్పమో । ళిగమారయ్యనిబంధనాహరణకేళీలోలచేతస్కుడై॥ గీ॥ అంతలింగైక్యనిష్ఠయునతనిజంగ । మార్చనారంభరతియునతనిశాంతి । యంతయింతనిచెప్పంగనలవిగాదు । రూఢిగాడంగ ప్రచ్ఛన్నరుద్రుడతడు॥ సీ॥ అనయంబునతులఘోరాటవులకునేగి మోపెండుగట్టెలుమోచితెచ్చి । యంగడివిక్రయంబార్చినిత్యంబును జంగమారాధనల్సలుపుచుండు । రసరసాయనములుబసవన్ననగరును నొక్కరభుజించియుగాక దినము । నొక్కపూటజంగమయూథంబుమోళిగె మారయ్యమహానియ్యమందిరమున॥ గీ॥ నారగింతుమతడు నభవుభక్తివిభూతి । బెగడుపడకనట్లు బెట్టుచుండ । నొకనాడుబసవడున్నచోటికి జననెలమి జంగమంబులిట్టులనిరి॥ గీ॥ బసవనీగృహంబురసరసాయనములు । నతనిననరిగాచునంబకళము । సాటిగావుమాకుజంగమార్చకులట్టి । వారుగలరె యెందువసుధలోన॥ క॥ వినుమొకదూమెదుద్దోరకెడు । దనకాయకమెంతమెంతభక్తతను । లనుసంతుష్టుని జేయునెంతచిత్రము । వినియుము న్నెరుగమనుచువిడువకచరియుక్॥ వ॥ అతకము న్నె యకాన్తశరణా

తిగాఁ గావించి యతుగులకు ఘృతాపణ్యంబులు దెచ్చిన బుచ్చుకొనక యిచ్చుటం దామసించినవచ్చంబు వత్తి తన్నారు లెరుఁగుదురో యని గ్రక్కున శివార్చన స్థలంబున సంగూర్చుండి॥ క॥ అమ్మాస్మారమ్ము మూలిం । గమ్మాకొని యున్నవాఁడు గ్రక్కున లెమ్మా । తెమ్మా వడ్డించిన పదార్థమ్మని శివబూజ పెగిలీ మెచ్చర్పంగన్॥ గీ॥ ఇట్లువిడియు ఆభక్తు రాలెఱుగకుండ । నడచి యమ్మకు శరణార్తిగా యాచరించి । సమలాత్మ లింగప్రసాదభోగ । మథిగా గావించి యసుపులకాంగుఁడగుచున్॥ సీ॥ నిరుపేదవాఁడు చెన్నిధిగన్న లాగున గన్నులహర్షాశ్రుకణములురుల । నేఁడు గాభవరోగనివహాపహంబబ్బె నేఁడు గానాభక్తి విష్టపండె । నేఁడు గానా యింట నిల్చె గల్పకుజంబు నేఁడు గాముక్తి సన్నిహితమగుట । నీభక్తసివహమంతింత గనంత పదోషంబులెల్ల నిర్గతములయ్యె॥ గీ॥ నితఁడు జరియించు సీమలో నెలమి దిరుగు । జంతుసంతతి భాగ్య మింతింతగాదు । యితని గృహధూళి నోసలనొకింతయంట । నేయు నేలనితని భక్తివృద్ధి బొందు॥ ఉ॥ ఈతని మందిరంబున మహేశ్వరుబూన్చి భుజించెనేని యుంజాతక కోటులన్నియును భస్మము లౌనటులబ్బ కుండినన్ । భూంతము త్రైనతత్స్వవ ధూరిసతోంబువులానగల్గిను । ద్ధాంతము త్రైచనున్ బహుళ దుర్భవకార్చిక పాతకావళుల్॥ వ॥ అని యిట్లు బసవఁడు మోళిగమారయ్య మహాత్త్యంబు మనంబునం దలపోసి యాశ్లాఘింపుచుం జనియె నంత మధ్యాహ్నంబగుటయు లింగతధ్యాన నిరంతరుండై యటమారయ్యయు॥ శా॥ కాలాతిక్రమణంబౌ కానొకయెడన్ గాకుండ లింగార్చన । ల్లీలం దీరిచి జంగమావళికి నోలిం దృప్తి గావించుటల్ । వాలాయంబగుటం దదర్చనవిధిన్ నతిఁ ల్లనెల్లప్పుడుం । బోలెం గట్టెలు గొంచు నాత్మనిలయంబుం జేరగా వచ్చెడున్॥ గీ॥ అతని యంగన యెదురుగా నరుగుదెంచి । మోపు డింపుచు శీతలాంబువుల బదము । లర్థితో డబ్బ శ్రాంతి యడగగడుగ । నతఁడు లింగార్చనాసక్తుఁడై కడంగి॥ క॥ పడిగము సాటున బసవం । డిడిపోయిన విడెలు గాంచి యొకరాడివివిఝ । కఱడి కెవ్వరరుగుదెంచిరి । తడయక వినుపింపుమనుడు దరుణి వరునితోన్॥ గీ॥ అయ్యయొక యయ్యయిటమున్న యారగించి । యతిర

యంబునవిచ్చె సేనదియకాని । మీదిపనులింక మాకు నేమేని దెలియ । వను డుమారయ్యబసవయ్యయగుట యెఱిగి॥

సీ॥ కడునర్థసంపదగలిగినభక్తులుబడుగభక్తులబ్రోవబాడిగాదె । శాత మైయూరీతి దాబ్రోవగా గాదె ప్రతికియున్నారమిప్పట్టణమున । దనబిడ్డల నిమమ్ముదలఁచివచ్చుటజాల దేమాకుమాలింగమిచ్చినట్టి । కాయకంబున బూటగడుచుచున్నది గాన మాడ లేటికెననిమతదకి॥ గీ॥ యపుడుదన మందిరమునకు నారగింప । వచ్చియున్నట్టిజంగమవరులలోన । సిద్ధర య్యలకది రెండునిచ్చిభక్తి । గడమయొడయలబాదముల్ గడిగిప్రీతి॥ ఉ॥ జంగమపాదతీర్థములుజల్లినమాత్రన యేమి జెప్పన । మ్ముంగిటనున్నకాష్ఠ ములమోవుగ దానిపసిండి యయ్యెనా । మంగళమూర్తి మోళిగయమార మనిషియశేషజంగమా । లింగితవేదిమైవిరియలెత్తులుదునికలుజేసికా ష్ఠముల్॥ వ॥ ఇట్లు వేయ్యేసిమాడలయెత్తుగా ఖండించిన రంగైనబంగారు నకుఱలకఱడ జంగమలింగంబులకు సమర్పించినగైకొని సంతుష్టాంతరం గులై బసవన్నయున్నచోటికిజని యంతవృత్తాంతంబును నతనికెరుంగిం చియిట్లనిరి॥ క॥ మిక్కిలిజంగమనిష్టయు । నికఱపులింగాభిరతియు నెరిని చ్చెడిచో । నెకుఱవయు మోళిగయ్యకు । దకఱగలేదెందువట్టి ధన్యుడు గలడే॥ సీ॥ అనియిట్లుగొనియాడ వినిబసవండుకి పడియేగి మారయ్య పాదములకు । జాగిలబడిప్రముకిఱ శరణాగతత్రాణ కావవెనన్నని గణు తిసేయ । యన్నన్నయిట్లేల యానతిచ్చెదవు నే నన్నదేమేనియు మున్నుగలదె బడుగుభక్తులకెల్ల బ్రాపైనయానిన్ను గడచన్నభక్తులు గలరెభువిని॥ గీ॥ మహిమహిమాబోటిభక్తులమునికెనునికి । నీదుబైసికతంబునగాదెమున్న । విని యునెరుగము మాడలవిడియలనగ । గనుగొనగ నయ్యె నేడు నీకార ణమున॥ వ॥ అనిమారయ్యమరయును॥ క॥ తడయక నాకిచ్చినరత్నీ మృదుభక్తులకెల్లనిత్తు మొత్తురునిన్నుక । మడివాలయ్య మనుమలము। విడువక మమునడిపికొనుము వేయును నేలా ॥ క ॥ బాపురె భాగ్య పాపణి । బాపుకృపామంత్రగాత్ర బాపురెవరదా । బాపురెకీ

శ్రీసతీశా । బావురెయనియుల్లసములు బలుకబసవండుఁ॥ చ॥ కనకము
హాసుహీంధరము కాకిగుణంబరయంగజూచునే । యినుముగుణంబుదానర
యునేపరుసంబిలనేనుదుగుణిఁ । వినుతగుణాళిసీవుజనవిశ్రుత నామెడ
సద్గుణంబులే । దసిసాలయంగనీకదగువాయనిశోకసమాకులాత్ముఁడై॥ గీ॥
వినగగల్గునెవెలివాడవేదఘోష । వసుధజీమూతగుమ్మరా వమునగలదె।
యలరియుండునెకుంపటినంబుజంబు । గతవివేకుండనాయందు గలదెగు
ణము॥ వ॥ అనియిట్లుబసవండు దీనాననుండై మరియు మారయ్యపాదం
బులపైబడినసతండు॥ ఉ॥ ఎత్తికవుంగలించికొని యిష్టతనాబసవేశు జం
గమా । యత్తునిజానుకంపకు దృఢాలయుజేసిమృదూక్తిరీతిద । చ్చిత్త
ము ఖేదమాన్చుటయు జేరినుతింపుచుమారశౌరికిం । జిత్తమెలగ్నమౌ
కిఁ బుధసేవితుఁడౌ బసవయ్యయేగగన్॥ క॥ శ్రీరమణియ్యుడుమో
క్షిగ । మారయ్యయునెప్పటట్లనుచుండెనుద । చ్చారిత్రమువినజను

కన్నదబ్రహ్మయ్యగారికథ.

వన । పరాత్మసుఖోపలబ్ధిబరగునుమరియున్॥ మ॥ ఉదితాత్మద్యు
తవతఁసుండు జరలింగోపాసకశ్రేణిలో । మొదలంజెప్పగనొప్పువీరని
యమాంభోరాశి భక్తిక్రియా । స్పదుఁడైశంభుడ యీతడైబరగినా
జన్నట్టిధన్యుండుక । న్నదబ్రహ్మయ్య ధరంజరించు బహిరంతర్యోగ
సంపన్నుఁడై॥ క॥ తర్పితగురుచరశంభుడు । దర్పితసంసారమదవిదళనుడా
చరితం । గాగ్విశితనుధనుడుశివా ।నర్పితనానాధఁహీరుడతడునువినముఁ॥
సీ॥ బలసంబుగత్తియు నోలకులబూదియు గత్తెరయినుము నతతలువీక।
గావిచీరయునెల గోలయువాటెలు మంత్రకాటుకముండ్ల బంతిత్రాడు।
గొంకిరసమును గుకరులవాకట్టు నసితాంబరంబునొంటట్టచెప్పు । లాది
గాగలదస్కరసాధనములు బూనిసూచ్యగ్రమును జొన్పరానియట్టి॥ గీ॥
యంధకారంబునందుజారాంగణములు । జేరివారలయులివు జెన్నారనర
సి । గడెలకడవలిగోడలకందువలును । గన్నములుబెట్టుదనకిది గాయక
ముగ॥ వ॥ ఇట్లుగన్నంబులిడె జంగమాగఁంబుగా నరంబుదెచ్చుటకై విచ్చ

లవిడి నిచ్చలుమచ్చలుగల గచ్చులనీలయంబులైన జోచ్చునెడ నవియును భక్తభవనంబులై యుండె నేనియు భక్తితాత్పర్యకలాపంబుతో దీపంబు సంధించి తత్పాదపద్మంబుల పయింబడి మేలుకొల్పి వారల బాదోదకప్రసాదంబులుంగొని శరణార్థిసేసి మీయిండ్లవరవుడంగన్న దబ్రహ్మండను వాడనని యెఱింగించి వెడలి చనునట్లుంగాకలోభంబున నిహపరసుఖానులాభంబులకుదూరులైనంజొచ్చి యందులంగల సకలపదార్థంబులు దెచ్చికొనద్రవ్యఖండంబులుగా దెచ్చి హెచ్చి జంగమార్చనంబు సేయుచుండు నిట్లుండి వొకనాడు॥ ఉ॥ జంగమమూర్తులింటికి నసంఖ్యులువచ్చినగన్న పెట్టబో। వంగదలంచి యెప్పుడు దినంబనికొంకక యర్ధమొందఁచో। టంగలుగంగ నేరదుతటాలునబిజ్జలునర్థమింటికే।గంగధనంబులబ్బునని కన్నదబ్రహ్మయనిశ్చితాత్ముడై॥ క॥ కన్నంపుముట్టుగొనుచుం।గన్నదబ్రహ్మయ్యయవనికాంతునినగరిం। గన్నంబిడగాజనబస। వన్నంగనుగొనగజని యెనప్పుడప్పురవీధిన్॥ వ॥ అట్లు గనుంగొనసాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి యున్న బసవన్నకు గన్నదబ్రహ్మయ్యయిట్లనియె॥ సీ॥ పట్టుమగత్తియుబలపంబుకాటుక భరిణెయు గన్నంబుబెట్టబోవ। బ్రత్యుత్తరంబినిబాస గావుననలం దుచితంబుగాబన కొనరబలుక। గానిమ్మురమ్మని కన్నంపుముట్టుదా గరమునదరియించి కరముపేటక। ననుపరియయుబోలెనాయయ్యవెనుక రాగ నిద్దరునుకలిసినేదు రనున్న॥ గీ॥ నగరుసొత్తైంధనభవనంబుజూచి। గన్నెవెట్టంగబదదు బంగారమయ్యె। బండరువుసొచ్చికన్నదబ్రహ్మయయును। బిగముల్విరగగొట్టియుబీరముగను॥ క॥ పెట్టెలలోపలిసొమ్ములు। గట్టుకవిచ్చేసెనచటిగావలిగామున్। బెట్టినరత్నకులొకరి। స్పట్టబడుగురేగిరవనీ భర్తకుజె ప్పగ॥ గీ॥ ననిమసుగాని వారందరచిరత్నకులుద్రుక్కి। సకలవృత్తాంతమును జెప్పజనవిభుండు। బసవడిప్పుడునాబారిబారెనంచు। గసిమసంగుచునాడులుగరచుకొనుచు॥ శా॥ చెల్లంబోగడుజిన్నవాడనక నాచేనార్జితంబయినశ్రీ। కెల్లందీర్పగదిద్దపన్నిటికిదన్నేగతగాపించినం। జెల్లంబొమ్మనిప్రల్లదుండగుచునా జెన్నారుబండారమున్। గొల్లాడంబసవండుమేలనుచురు

ష్ఠూర్తిభవన్నేత్రుఁడై॥ క॥ పట్టపగలిట్లుగన్నను । బెట్టింపగనేలనీజముసె
ట్టైత్తిగదా। నెట్టిపనికైనసడిగిన। నట్టిట్టనకనేవలసినంతధనంబుల్॥ గీ॥ ఇత
డుశివభక్తివిరహితుడింత। నెత్తికొనెమీదనెంతనెత్తికొనగ । గాచుకున్నా
డాయంచునుగన్నుగవను । నిప్పులురులంగదనధననిలయాముసకు॥ వ॥ చన్ని
యక్కన్నంబు వాకిటనున్నగనకంబుగనుం గొనినివ్వెరపడికోపంబుడిగి బ
సవనమంత్రితోబిజ్జలుడిట్లనియె॥ క॥ ఎక్కడిపసిండిప్రోగిది। యొక్కడికన్నం
పుదొంగలెక్కడివారల్ । పెక్కులుమాయలుబన్నగ । నెక్కడనేరిచితి
చెప్పవేయననతడున్॥ సీ॥ వినవయ్యపృథివీశవీరమాహేశుండుప్రత్యక్ష
రుద్రుండుప్రకటబలుడు । భక్తుంపుగన్నదబ్రహ్మయ్యనాగలాడతనివర్ణిం
పంగహరునకైన । నలవిగాదతనిపదాంగుష్ఠయుగళంబుగణుతింప కల్పవృ
క్షములకూత । యామహామహునిదివ్యకటాక్షణంబు గామధేనువులగ
న్నయిల్లు॥ గీ॥ నామమేయునిర్భాగులచిత్తాంబుజంబు। దలకకుండెడుపట్టు
చింతామణులకు । నతనిహస్తాంబుజంబుస్పర్శమరవిచూడ । వేయునేటి
కెమరిపరసవేదిగనులు॥ వ॥ అనిమరియును॥ సీ॥ అతడుద్రోక్కినచోటువిల
ముక్తిభూమికయతనిప్రసాదంబునమృతసార । మతనికోపంబుసంహారక
రణకాలమూతనికరుణ సత్యాపవర్గ । మణిమాదిసిద్ధులునాతనితొత్తులట్లె
య్యేనునాయయ్యయతులనిష్ఠ । నియమంబుబన్నగాగన్నంబుబెట్టునర్థము
గాసిముట్టనోల్లు॥ గీ॥ డిదియుమాగణముభక్తినెట్లెగూడు । ననగవలదనిచె
క్కుదృష్టాంతములను । బసవరాజయ్యయొడబడబలికిమరియు । మనుజపతి
విస్మయంబందివినుచునుండ॥ క॥ ఈశ్వరభక్తులునడచిన । దేధర్మ్మవధర్మ
మైననెట్లున్నదథ । రోమశర్మతాంప్రజేత్రను । శ్రీధరశరుపలుకుసకలసేవ్యం
బగుటన్॥ క॥ వాదేలపాండవులుమును । జూదంబునగాదెకడిరిసువ్రతుడై
యా । జూదమునదమునినారను । హాదేవుంగనడెలోకమంతయునెరుగన్॥
గీ॥ మరియువేటాడిరాముడుమడితిగోలు । పతియెగన్నప్పవేటమైభవు
నిగలసె । హింసమాండవ్యమునికిగొఱ్ఱెక్కవలసె । దానచండేశ్వరుండు
ప్రసాదంబువడసె॥ క॥ ధరబరసతులందగిలిన । నరనాథులెల్లజనిరినరక

బునకుం । బరవనితాలోలుండై । హారుగూడ డెనంబి పలుకులన్నియు నేలా॥
గీ॥ బొంకి పంకజగర్భుండ పూజ్యుడయ్యె । బొంకిచిరుతొండడెంగెను బొం
దితోను। గౌరియమ్మచ్ఛవియాశహూద్రకుండు నరుకున । వడి మెదురువడిచిమ
హేశుభక్తుడయ్యె॥ వ॥ మరియు (రాజ్యాంతెనరకం) బనువచనంబు మీరి రా
జ్యాంతంబునజోడండు చేరమరాయుండు ముక్తులైరి వారందరునట్లుండ
నిండుకన్నద బ్రహ్మయ్య మహాత్మ్యం బెరింగించెద వినుము॥ క॥ ఏవేళ భక్తులక
న్నము। గావలెనని వస్తురింటికడకట్టిడుదా । బోవుం గన్నము బెట్టగ । భావిం
ప భక్తులు బ్రాతిబగలిది యనుచున్॥ గీ॥ కన్నమిడి భక్తులింగలైన గడవిప్ర
... ... లైన ధనమెల్లనెత్తికొనుచు । నరిగివారలబణ్యులై పరగ
జేను । ... భక్తనబురుషుండతడు॥ ఉ॥ ముట్టినవస్తు సంగములు
మున్ గొనితెచ్చిన మున్ను ... లక్ । పెట్టిన యట్టిపట్టులను మేలిమిబంగ
రుతైచయంగనీ । పెట్టెలసొమ్ములాన పడి పెట్టినగన్నము నేడు నిన్నుజే । పట్ట
గవచ్చుగాక ధర బ్రహ్మయ బ్రహ్మయ కుంబడార్థముల్॥ వ॥ ఇందులకనీ దెం
దంబుసందియుంబయ్యె నేనినీబండారంబు లెక్కవకు కుంచెడ వినుదృ
ష్టంబు జూడు మొకటి సహస్రంబైయుండకుండినం గోరంత పెట్టుమను
టయుబిజ్జలుండట్ల జేసి బసవన్న బలుకును బంతంబు నొక్కటియైన మి
క్కిలి సక్క జపముచుండె నిట బ్రహ్మయ్య యు పదార్థణంబు గొని నిజమంది
రంబునకరుగు నంత॥ క॥ అతని తగుణిమణి । దొడు రేకించినమస్కరించి
యంతయు భక్తిక్ । జేతిధనంబును సొనన । జాతంబును నందుకొని మెచయ్యా
ననతడున్॥ ఉ॥ జంగమలింగమూర్తులకు జాగిలి మ్రొక్కి శివార్చదీక్షియా॥
త్మాంగన వండినట్టి రుచి రాన్న మషడ్రసనంయుతంబుగా । బొంగుచు బె
ట్టిభిక్షగొనపోవదలంచిన వారికెల్లభ । క్తింగన కాంబరాదు లొసగెం బరి
తుష్టి వహించిరయ్యలుక్ ॥ క ॥ ఈరీతి జంగమార్చనచార ముబొంకించు
చుండె బ్రహ్మయ్యతది । య్యోరుమహాత్మ్యము జదివిన । ధారుణిలో విన్న జ
నులుధన్యులుమనిషులుక్॥ చ॥ అసమదృగాప్తభక్తులసనామలదర్పణమిద్ధ

ముసిడిచౌడయ్యగారికథ.

శ్రీకైవసుఖితరాధ్వవతీజనపలవజీవతసత్క్రియుమల్లసద్యశుం। డసదృశవీర భద్రసముడక్షయవీరరసాంబురాశియై। ముసిడిచముండుడ ఘతుండమోఘ ప్రతాక్రముడొప్పునెప్పుడున్॥ క॥ శ్రీవానుగ్రహసాము। ధీక్ష్యావేతుడు విమల విద్యాయుతుడజ్ఞా। సాపాకరణధురీణుడు। దీపితవిజ్ఞానధనుడు ధీశాలుండున్॥ క॥ సంసారభ్రమపటలీ। ధ్వంసనుడవ్యక్తపాణిస్వసమయభస్మ। త్రిం పడజాధారుడఘన్న। గంసుడు శ్రౌతదృష్టలోకసాక్షికనతడున్॥ వ॥ మరియు నతండు సంసారతలగుండు గండండను సరుదైన బిరుదంబునం బరగుచుండె రూపునంజను నెడబడవాగ్నియుద్ధంబయినం సత్క్రియలు బాయక సలుపునట్లు నందప్రవాస గాజేసికొని ముసిడి యను పురవరంబున నుండుదుండి యొ కొనాడు॥ చ॥ వసుమతిపీఠువారనక వారణగా బసవన్న భక్తి। కృ పముగ జెప్పగా నతడు గాంచెను చముడయ్యాభక్తసం। ఘసహితుడై వెసంజనుచు గన్గొనియెన్ ఘనకాననంబు బెం। పెసగుచు నవ్వనంబుననె కములుండు ముసిండివృక్షముల్॥ క॥ అవిఫలభరితములగుచున్। దీవిష్టరిని కరభంగింగిదొడుకగా। శివభక్తులుగనితస్థల। సవిశేషాస్వాదసుఖము దంభునకొసగన్॥ క॥ మదిదలచి ముసడిచౌడయ। గదియంగానేగి భక్త గణమిట్లనియెన్। ముదిరినముసిండిబండ్లును। హృదయేశునకిచ్చికొనగని ష్టముమాకున్॥ సీ॥ అంభక్తులందరు నానతిచ్చిన విని సంస్థితవక్త్రుడై చౌడనార్య। యావృక్షముడాయనరిగి కరాసి తన్మూలతలంబుల గీలుగాలి పిభక్తుల దెస జూచి భక్త్యాత్ములార మీరారగింపుడన్న వారలలరి। యా బృతాంశ ధరనదునన్దించి త్ప్రసాదముగొని భక్తులు బ్రమదమంది॥ గీ॥ ముసిడిచౌడయ్య యను పేరు మొదలిదయ్యె। నేడు। నేము మొదలుగ సార్థకమైనె గడుబాగడననుచును। భక్తులు వినుతింపనచటగదలిచనియెం। చౌడయ్య గణ్య ణముండు ప్రేమ॥ గీ॥ అపుడు బసవయ్య ముసిడి చౌడయ్యగాక। సంగమే శ్వరుదుండు బొసంగగాంచి। మొదుపునడతెంచి సాష్టాంగమెరగితోడు। కొ ను చునే తెంచె మందిరంబునకునతని॥ వ॥ అట్లు జనెంచిన ముసిడి చౌడయ్య

కుసుమంచితోప చారంబులం బరితోషమొసరించి నిత్యంబును సంగమేశ్వ
రు నారాధించు నట్లు బసవండ సత్కృశభక్తి నతనిం గొలువ నతండు కళ్యా
ణంబునఁ భక్తాళి కెల్ల నెల్లయైబరగి సుమ్మాహ్లాదంబున వర్తిల్లుచుండె నయ్యె
కృనాడు॥ ఉ॥ శైవముతార్యులెల్ల విలసన్మతి దీవనలిచ్చిచ్చుసం । భావితు
డైన సన్ స్తశివభక్తులతోజను దేరబెండ్లికిం । బోవుచుజౌడ శౌరభూరిచతు
ష్పథమందు కాంచె నిజీవతపస్వి దేహము పరేతధరాతలి గొంచుబోవ
నగ॥ క॥ కంయూతపస్విచేసీ । వనలందకనితడు నావివాహంబునకుం జ
ను దేరకనే శేమునిచనువాడ న్నిలువుమనుచు సరభసమెసగన్॥ చ॥ తనక
రవాలమద్భుతర తామరసంబున బూనిపామున్ । పినగతిదోవుచుండజలి
పించిభుజావళి పొంగదీ యయం । తనమొనజూపిచిమ్ముచు మదంబుననాచుణ
చునాశవంబుజేరననగిచౌడశౌరి పరాజునకుణ శరణాధినావుడుణ॥ క॥
ఆతపసి తనునాతుఁ సమస । చైతన్యుండగుచు మునిడిచౌడయ్యాశుభో । పే
తుడవ గునుని దీవన । లాతతవంతిని చ్చెజారు లచ్చెరువందన్॥ చ॥ అవుడు
మునింపిచౌడయామయు నాశసనింగ నియంకబోయుణీ । వెవుడువృషేంద్రవా
హనడవేటికి లోకులునవ్వనిట్లుదు । చ్ఛపునర వాహనంబు పయిజన్నెచ
వండిగు జీర్ణునంచుచ । త్ప్రిపదమువట్టిదట్టుడయిరమ్మనను మ్మనీసస్మితా
స్యుడై॥ క॥ ధరకుదిగనురికియాజ్ఞా । డకసుందపరాజనిజణరాజ్ఞస్మపరం
పరలబరితుష్టజేసెన్। బురజనములువిస్మయంబుబొందసుతింపణ॥ వ॥ ఇట్లు
నద్భుతం జీవితుండయున దపస్వివర్యుండవార్య వీర్యంబునం బెండిలికింబు
రోగముండ యచనుముడజౌడ రాయుండు పురంబు వెలువడిపోలిమేరవట॥
విటపిని దోటంబులనడుమంబటు వేగంబున నేగుచున్న సమయంబున॥ ఉ॥
గోవులగాచుబాలకులు గొందరుముందరగుంపులేచిణక్రీ । డావశులై యొక
క్లైకరిడగ్గరికొట్టుచు దారిపట్టుచున్ । స్వావధిభూమి వెల్వడిన యంతనగో
వులచెంగబోలుచున్ । గోవులప్రోలిత్రోవ జనిగూడగ చారుచు గ్రమ్మరిం
పుచున్॥ క॥ ఈవిధమున నాడెడిబా । లావలి లోపలి నిలువురకుపిధినిమి
త్తం । బై వెడజగడము బుట్టిన । నావానుడిగింప బాలులందరు చెడిలోన్॥

క॥ మాకును మీకును నవధియా । గోకులపతిమంత్రి మేరకును దప్పితిమే । గోకు
లపతియానయనుచు। నేకగ్రీవంబుబలుక నెట్టెట్టను చున్॥ సీ॥ చౌడయ్యా
రయమునజని బాలకులగని రండని వాండ్రఁజేరంగబిలచి । యామంత్రి గోకు
లస్వామి దెట్లెయ్యేమీర్గన్న విన్నదెరలగుగలిగనేని । వినుపింపుమనవుడు విని
వాండ్రలోపలిద్రవే బొత్తి పెద్య్యాల పెత్తండొకడు । దమతాతచేతనుడా
వింటిననిమాకుమాతాత జెప్పె॥ గీ॥ నీమంత్రివిధము వినగ మీకు వేడుకగల
జేని। వినువటంచు దానువిన్నభంగి । జెప్పదొడగెనాముసిండి జౌడయ్యా
కు। నెల్లవారువినగనిట్లువాడు॥ ఉ॥ ఇచ్చటదొంటికాలమున నేడు దినంబు
ల వాకవీకమై । హెచ్చినమచ్చరంబునవృషేంద్ర యుగంబాగిబోరికొమ్ము
లు । న్గ్రుచ్చి యొకటి నేలవడ గ్రుమ్మి వధించియు ధేచ్ఛ నేగనా । జచ్చినబో
తుబాతిరిట శైవులుదానిసమాధిమీదటన్॥ చ॥ దెసలనలంకరింపగల దీర్ఘ
బ్రశాఖలతోడి మంత్రిబెం । పెసగునుదత్ఫలంబు దిననిప్పును మాంసముఁరీతి
నుండురక్తసదృశమందుపాలునటుగావున నీవసుధాతలింజనుల్ । బసవన
మంత్రియందురనిబాలునిచేవినిచౌడనార్యుడున్॥ చ॥ బసవనిదావునిఁటని
టబాసిచనంజనదింకబెండ్లికిన్ । బసవడురాక దాననుడు భక్తులు మంత్రులర
క్తముండునె । బొసగవుప్రాత వార్తలవిపోదము రమ్మనినల్లనవ్వియా।
మునడిచౌండరాయడని మోహనమందుగరంబు జేచుచున్॥ గీ॥ క్రొత్త
యేమిరప్రాతేమిగోకులేశు । జావువిన్నవుడుబడయుడ చౌడగాక। పంత
ముడిగినమాటలుపనియుగలదె । యనుచు బెడ వేళనాచియాయయ్యగడగి॥
క॥తనచేతి పోతిమొనయా । ఘనవటమున సావటంబుగా నూదివెసన్।జ
నుదెమ్ము వెడలినందెన । యనుచుంజముడనార్య జీరనాబసవండున్॥ వ॥
అటమున్న వటంబగిలి మిగులబిగువు జెడిబీటలెగ యవటవిటపి వెళ్ళకుంజె
ల్లగిలుచు జటజట తారంబులు దోరంబులుగా జూపరుల డెంజంబులకా
నందించునచ్చేరువు నందనందసందడింప నందుండి యన్నందిపో తందరికందు
వకుహుంకించిలంఘించిఘణిల్లు ఘణిల్లుమని నిశ్శంక మైరంకెలు వయిచుచుస
టలించినిలచినిలచి॥ సీ॥ వాలమల్లాడను కాలు ద్రవ్వును నేల గ్రోడాడు

గోముఖ్మలనీడకులుక—। నింగికిలంఘించునంగంబు లెంచు నవ్వడముమూర్ఖానబోవువడిగబరచు । గర్దించునెగయ మింగంబెత్తి మూతులిగిచియుంచుడె నవిరిమిరిమిచూచు । గదరుబెదరులగంటగింపు జూచునూచునరచుచుజల్లాచిఁనిలుచు॥ గీ॥ గురుచజంగలిడుచుజిరులెడబెట్టుంచు। జెరలువోడుచుగెలకులరయదన్ను । నెల్లవారుజూడబుల్లుగరచివైచు । గనుక మరలినాకిగొనుదినంబు॥ క॥ కొమ్ముల్మోరగించుకొనిశీ । ఘుర్నమ్మచజను బొంగుమూకగనిముస్సనుచుం। జిమ్ముదొమ్ముల్మలమిక్కిలి । గృమ్మరునూరికిరలు గొట్టుతగలమద్రువగన్॥ గీ॥చౌడవిభుజూచునెంతయుసంతసిల్లు । దపసివెనుకొనుమైత్రిచందముతోడ।పసవుటక్షతలునుచొంటిబాసికంబు । గంధమాల్యాసుగంధముల్గడలుకొనగ॥క॥ గళమునఘంటలుమువ్వలు । నులియుంగావింతజెల్వుమొలయుంగానా।వులరేడుతనదుముందర। నిలచినచౌడయ్యహర్షనిలయుండగుచున్॥గీ॥ దృష్టిదోషంబువాయునంచికిని వాళులిచ్చి మెడగొగలిందుకదచ్ఛరణము।లధిక—తోడుతగడగివుష్పాంజలులర । చించిధూపదీపాదులిచ్చి పిదప॥ ఉ॥ నెయ్యిబాలునుంగమునిండసమర్పణజేసినందివి । శ్చేయము నీవుపెండ్లికటుసేయవు యేనియునీవసాక్షువే । బోయెడివాడగాననుచుబుంగవుతోజముడయ్యవలుక పుం। బాయనివేడ్క—నందియుదపస్వియుముందరగానటింపుచున్॥క॥ నడవగగనుగొనిజనములు । గడువిస్మయమనుచుబొగడగాబోషితులై। మృదుభక్తులలరజౌడయ । దడయకవడినేగియేగతాగట్టెదురన్॥మహాస్రగ్ధర॥కనియెంగల్లోలడోలాగ్ర హరణ సమగ్ర ప్రాభవోద్ధామవైభా । వినటచ్ఛేదచ్ఛటారివిలసితసలిలన్వి స్ఫురత్ఫేనమజ్జ। ద్వనభేకల్భోగినక్రాక్షిచిణిచిలిచిమ గ్రాహసందోహనాస్వ । దుఃనికింబెన్నద్దిహద్దారయననదిగనభ్రాంతమేదిన్యఘౌఘున్॥ మ॥ అదియభ్రంకషవారిపూరయయిడాయంఘోరమైయున్నజా । చిదరస్మేరయుతాస్యుడైకదిసిశస్త్రింగేలగీల్పొల్పిభీ । తిదవాక్యంబులజాడ శౌరినదినుద్దేశించిపలెక—బధ । ప్రదవై భక్తులనీవెదురొక—నగ నేగాంతుంద్వ దాటోపమున్॥ సీ॥ ఎరుగవే దొల్లిని హ్లాదయేశు మదమార నొక—య్యశేపట్టి గృక్క—గొనివె। వరభిక్షగజై

శమసనయ్యని రెండు వాయలబరపినభంగపాటు । దలపవెట్లు బ్రసాదిదా
సయ్యభవిపుట్టియొకర్కఁగ నీయుకుర్క దకర్కఁజేత । వెడవంతయిదియేలవెల్లి
చూపెదవుచాలునణుగుము ద్రోవయిమ్మనకమున్న॥ గీ॥ నీరుపాయయిచ్చి
నింగికినుప్పొంగె । దివిజగంగచేత భవునిమహిమ । వినగనేగె నన్నవిధమున
హద్దిర। జాఁడువారెల్లజోద్యమంద॥ క॥ నిట్టవాడిచినిలచినా । దట్టుడుచో
డయ్యయిదియుదప్పగమదిలో । బుట్టునాయనిపాళము । పట్టినగతిబూ
ర్వభాగపాదములం గెఁ॥ వ॥ నీటనదుమ వ్రేసినరెండు గావనుమంటబూ
టకంబుగానిట్టిన ట్టేరుమిట్టలుమిట్టులు గావించిగట్టుపట్టి కాబట్టుకొమ్మనజ
గజ్జట్టివేల్పులం జేపట్టు కుంచంబు గావించు కొన్నభక్తులం జూచి యట్టిట్ట
నకట్టినపుట్టంబులతోడన బొట్టన వ్రేళ్లనుమడచలుండడి గాకుండం జనండ
నుచుజోడయ్య ముందర నడుచుచుండ నాభక్తులు నందరు నానందంబులొం
ది॥ చ॥ గతులకు నాడుచుంగడువ । గంతులువైచుచునిల్చినిల్చి యద్భుతముగ
నాచిఁయాచిఁ పెడబొబ్బలుబెట్టు । మిన్నుమెట్టుచుంగుతలముఁగ్రుంగమెట్టు
చునుగొబ్బునబారుచుగూడజీరుచుం । జతురతబాడుచున్ మునిడి జోడయ
జూచుచు బ్రస్తుతింపుచున్॥ క॥ అందరి ముందర దపసియు । నందియునందం
బుగాగనడువగనత్యా । నందమునబొందిభక్తులు । సందడిముడివడగమునిడి
జోడయ జేరిగెఁ॥ వ॥ అట్లునది దాటియవ్వలిదరి నిలిచిమీదటి ప్రదేశంబున
నిట్టవాడిచిగట్టువలెనున్ననది దెసవాటించి చూచిలోకంబులెల్ల వెల్లిముంప
కల్పాంతపడంగి మెల్లఁజనుమనినది వీటాఁకని తానును ఘనమనఃప్రమోదంబున
బడిం ముబునకుం జనివైవాహిక క్రియాలోపంబుగా కుండ సమాప్తిగా
వించికొని కల్యాణ కటకంబునకుం బునరాగమనంబు సేయునెడ ముందర
నడతెంచుదపస్వి వృషభంబుల వృత్తాంతంబులు విని పురజనులు జయజయ
ధ్వనులు నభోంతరంబులు నిండంగొని యాడుచుండ నాజోడయ్య కల్యాణ
కటకంబునకు నేతెంచి యాజుషీమార్గంబు దరిసెం జొచ్చునట్టియెడ॥
ఉ॥ బాలయొకర్తు శశిబాలపదంబులవోలెఁ బ్రవాలమేఖాలయునా సతింగనిశ
తాయువుగమ్మనియానతిచ్చిలి । లాలసవృత్తి నాత్మభవనాంగణముందరి

యుంగ నేగిభ క్తాలిభజింపుచున్ మొదలియట్టులనుండెనుచౌడనార్యు ప్రముక్కి-చుట॥ గీ॥ మొకకిం-దీవెనలొడసియాముదితయునుని। జాలయుంబునకరిగెస ఖ్యాలిగూడి। తత్తలోదరిమరునాడుమి త్తినొందె। దానితల్లియుతండ్రియు నల్లడిల్లి॥ వ॥ మానంబుదూలివిమానంబునచ్చేడి యునిడికొనినడు వీధిజనిచ ... నైడకుంజని దానిజననీ జనకులిట్లనిరి॥ క॥ నిన్నభవత్పద ... నెన్నమరిచియుంగ ప్రముకకిం-నదీవెనల। త్యన్న తిగన్నతలోదరి కిన్నేడుఘటిల్లెజావుకృపదలపగవలదే॥ క॥ నీదీవెనలుండప్పిన। నేదీగతిమా కునను ను నేడ్చుచుదత్పిత్రిపాదములు విడువకున్నద। యోదయుడై చౌడయ నియుక్తుండగుచుక్॥ సీ॥ తొలు తొలు డనివారిత్రోవకడ్డమువచ్చి కప్ప రంబవనిపైదింపజేసి। యెురవాడొట్టియందున్న బాలికజూచిశివ లెమ్మ నిపేరజీరదడవ। కట్టులుదెగిపోవగానీల్గుచునునిదమేలొకిం-నుభాషిన మ్మొలత లేచి। సంభ్రమమెసగంగజౌడయ్యగారి శ్రీపాదంబులకు ప్రణామంబు జేసి॥ గీ॥ యటకమున్నయమ్మృగాక్షి। తల్లియుదండ్రి జక్కజాగిలిప్రమో కిం-చౌడనార్య యసమశౌర్య నిన్ను నభినుతింపంగమా। దరమెమృతజనా ను దాన॥ ఉ॥ ప్రాణము ప్రాణమైనసుతప్రాణములిచ్చిననేటినుండిమా ప్రాణముసొమ్ము నీయదియుబంటు లగామముమునేలిదుర్భవ। శ్రేణియడం చుమంచునతి జేసినగైకొని లింగసంగత। ప్రాణుల జేసెజౌడయగ్కృపా యుతుడై యటదల్లిమువ్వురక్॥ వ॥ అట్లుజేసినమరియును॥ క॥ తత్స మయమునకుగడచిన। వత్సరములుదక్కిం-మీదవచ్చెడుశతసం। వత్సరముల యాయుష్యం। బుత్సవుడైమువ్వురకునునొసగెంబొసగక్॥ ఉ॥ అప్పు డువీడువార నకయప్పురిలోగలవారలెల్లనీ। చొప్పునప్రాణములుశూలి యుజేయగలండెయీాతనిం। జెప్పిన చోటనొంను లజెప్పగిరాదనిప్రస్తు తింపదా। నెప్పటియేట్లభక్తగతి కెల్లయనంజవుడయ్యా యున్నెడక్॥క॥ తోడసూడునాడకుర్రల। జడలగొరగలనుమునిసింఢిచో। డయమగుడంబడ యున బెయట్లుజచ్చిన। జడయుకమనమిప్పుడవ్విధముగనవలయున్॥ ఉ॥ అన్యమ రతుల్ దదియ్యమహిమాధ్యత గానక లేకలోకసా। మాన్యు...

విరించియొక మాయసృజించి పరీక్షించినన్ । మాన్యతమాలిపోవునని
మానసవీధులనెంచియొకరుం డై । తన్యములేనిగోసియొకదాపసవేషము వెట్టు
వారలై॥ చ॥ పదకుచుగోనెచించిశివబాహ్యులు గుట్టిరికాళ్లు గాఁగ పే। రు
దరముగాఁగ వక్షముగ నున్నతబాహులు గాఁగ కంధరా । పదముగ ముక్కు
గా వెడదఫాలము గాన వియన్నదినర్లుల । గదియఁగ జేయజట్టమయి గా
సగనొప్పెడు నప్పుడందరున్॥ సీ॥ గోసియు సేసినమానవాకృతికని బొం
కంబుగాలోన బూదినించి । బూదిమైనిండంగ బూసిమీఁద ద్రిపుండ్ర
ములుదీర్చి జన్నిదంబులవరించి । పెట్టుజడలు వెట్టి పుట్టగోచియు
మట్టివలయుచో రుద్రాక్షములు ధరించి । పలువన్నెయులయోగ బట్టియు స
వరించి మావ్వయొకరూటిబాద మునఘటించి॥ గీ॥ క్రిందనరివాత్త సవరించి
రత్నసజ్జ । వస్త్రమును బాదివిగళమున వరుసగట్టి । నియతిజంగమముద్రల
స్నెయునొనరించి । యితరులెవ్వరుదమకృత్యమెఱుఁగకుండ॥ క॥ ఈగతికృతక
పుశవముం । గావించిపురంబుకట్టకడ పాడ్గుడిలో । వేవైచివచ్చితమకవు।
జావళ్లాడనాడనన్ జాగిరిమదిలో॥ గీ॥ అకటకటా డుగుడి కాడనొక్కతపసి।
శవము దిక్కులేకున్నది జంగమయ్య । లచటకుడువంగ గట్టలే దనుచు జేర।
రెవ్వరును నిత్యమే ప్రాణమెవ్వరికిని॥ క॥ మనకైన జూడగా గాదనుచును
దరుమంపుగట్టిమైనను వెట్టం । జనుచనుడని చౌడయ్యకు । వినబడుమాత్ర
ముగ బలికె వేగమెదురా తజ్జాల్॥ క॥ ద్రిమ్మరులదమకదోషుగ । తమ్ముళ్లుంగప
టదసిబిలబడివిమా । నమ్ముకటిగట్టియాపై । నమ్మాయపుశవమును పనా
యుతపడుచున్॥ గీ॥ ఈతడీడసిల్లి యెన్నినాళ్ళయ్యెనో । జేరరాదు కంపుచే
తనుచు । ముక్కుబట్టుకొను చుమాట్టరోయుచు విమా । నమ్ముమీద నాశవ
మ్మునిలిపి॥ క॥ వోరలజేతవిమానం । బరుదుగనెత్తించి చౌడనార్యుసివర
మాం । దిరమొరుసుకపోవబసిచి । పరసమయులు వెనుకననుచు బరతెంచువ
డిన్॥ చ॥ అసదృశవీర్యుడా చవుడార్యుడు గన్గొనియంతవట్టున । న్యసమయు
కైతవంబనుచు నాత్మ నెఱింగియు సస్మితాస్యుడై । బిసరుహసంభవాం
డములువేట్కనడంప సృజింపజాలు । భక్తసమితికెంత బెద్దయిది వానిభ
క్తపదాహతాత్ముడై॥ క॥ ఘోరుపకైతవశవముం । జేరనరిగి గాంచిజనులు
చిత్రమనంగా । సీరూపమునకబ్రాణశ । రీరంబులు పజేయువాడ స్మృతకు
బమెచ్చన్॥ మ॥ అపుచౌడయ్య విమానముంగని వాలమల్లాచి జెట్టిచిన్ని।

యకనుప । నదివోయి మాయకరి-యని పెనీపులగంబు భీమేశనికన్నబ్రీతి
జూచి । నాకోరభీమేశుడందుకొనిభుజించి గుడి వెలుపలబడగుడుకవై చె॥
గీ॥ ననగవిందుమిప్పు డందరుజూడంగ । సురియచౌడనార్య కరముకళ్లు।
హరుడుగొనుచుసునికియద్భుతమనిభక్తు । లభినుతింపనతడతిశయిల్లె॥ క॥
సురియచముడయ్యాజరితము । వరమతిజదివినను విన్నవ్రాసినలింగ । స్ఫుర
దురదయాప్రసాద । స్థిరజంగమలింగనిష్ఠ జేకురుమతియుజ్॥ చ॥ కలి

తెలుగుజొమ్మయ్యగారికథ.

మలవజితుండుపురఘస్మరభక్తివిభూతిభూమిచి । ద్దళితశుభాశుభక్రియు
డుదంచితముక్త్యుపయోగకారణం । బలఘుంతరప్రసాదమహితానుభవా
వ్యవధానుశాలిని । స్థులయశుడొప్పగుం దెలుగు జొమ్మనువీరరసాంబురా
శియై॥ క॥ శుద్ధశివాచారుండుని । షిద్ధజనావేతబుద్ధిశివపదనిష్ఠా। బద్ధాం
తరంగుడు జగ । త్సిద్ధమృగవ్యాధరూప శివసద్రుశుడున్॥ వ॥ మరియున
తండు సర్వజీవదయాపరుండును శివభక్తి పరతంత్రుండును లోక
హితార్థుండును నసమానదాన పరాక్రముండునునై కళ్యాణంబునం
దు లింగజంగమ సమారాధనాయుక్తుండై యుండు నంతకమున్న॥ క॥
కందరచరచారిణజరీ । బృందంబగుశ్రీగిరీంద్ర పీఠంబుననా । నంద
మున బొందుచుశివా । నందుండనుముని దపంబునకు నూర్చుండన్॥
సీ॥ అంఘ్రినఖశ్రేణులవనిద్రవ్వేళ్లునువారె గరరుహంబులు మేను గమిచికొని
యె । మొలకలు పెరిగ దేహంబెల్లబొదివిన దపసిమైనీలాద్రి కుపమయ
య్యె । నతనిశిష్యుండు శాకాహారియై గురుసేవ సేయుచు జాసిపోవకుండె।
నంతటగంధర్వులంగనాసక్తులై యాత్రితోనాక్రేవనరిగియరిగి॥ గీ॥ తెల్ల
నైమానతగలదెరవుదోప । నల్లనై మీదగనుపట్టియుల్లసిల్ల । నల్ల యిదియే
మాయోయనియరసిదూర । మగుటదెలియంగ లేకయుట్లసిగడంగి॥ క॥ శిల
యొకో శిలయగునేదీ । గొలుచుట్టునీక్షితీరుహంబు నాకులువలదె । యిల
నెప్పదిదియగడుముది । మెలుగొందుంగదలలేక యిటవసియించున్॥ వ॥
అనిపలుకు గంధర్వదంపతుల గురుదూషణభాషణంబులకుం గలుషించియ
మ్మునిశిష్యుండు గంధర్వులకిట్లనియె॥ ఉ॥ నాగురునింద పశ్చరణ నైష్ఠికమీ
జెశతస్మగంబనం । నాగత మేమిఖేచరగణత్వముమిమ్ముటుజేసె నేధరి । త్రి
జెపులై మృగాకృతిజనించుదుపొండనంబ రేచరుల్ । వేగుచుదప్పుజేసితిమి

చేకొని కాపురమంచుము ముకురుచుక్॥ క॥ గర్వమునకన్నగానక । ఖర్వుని
నీగురుని చేటుగాఁ బలుకుమి కా । శర్వుండు సాక్షిమాకుం । దర్వాత్మ్యమునుదీని
కుడుపదగునె యానుడుక్॥ ఉ॥ తప్పదు నాదు శాపము విధాతృలిపిక్రియ దద
ప్పనేనియున్ । జెప్పెడి దేమి పొందఁగను జేతులు మోడ్చిక శాపమోక్షణం।
బెప్పటికో నెరుంగఁగది గుంపవె నావుడు వారినందరిక్ । దప్పక చూచి యిట్లు
నియెనమ్ముని శిష్యులు మీరలందరుక్॥ శా॥ కళ్యాణాంతిక భూమిఁ బుట్టి పె
రుగంగా దెల్గుఁ జొమ్మయ్యయౌ । శూల్యారాధన చక్రవర్తి మిము దృంచున్
వేటమైనపుడవై । కల్యంబుల్ వెడవాయు బూర్వపద సాంగత్యంబు గాకీ
శసా । కల్యంబుంగన గాంతురన్న వినియా గాకంచు గంధర్వులుక్॥ ఉ॥
ఆతడు చెప్పినట్టి పని తా ఖచరుల్ సకుటుంబమ్ముగ్రీ । జాతి జనించి యెన్నటికి
శాపవిమోచకు దెల్గు జొమ్మయయం । జూతమునా గనచ్చటికి జొమ్మయయుం
జను దెంచె నద్రిజా । మాతభజింపఁబత్తిరి కమ్మతుల్యులు డెందము లుల్లసిల్ల
గన్॥ గీ॥ అప్పుడు గంధర్వదంపతుల తని గాంచి । యితడు జొమ్మయ్య గాకు
న్నదే లమనకు । హృదయ సమ్మదమ్యోవీంకేల బలుకు । లనుచు మృగరా
జియరికట్టుకొని మొనతని॥ వ॥ అందొక పెను మెకంబు జొమ్మయ్య మొగం
బుజూచి మహాత్మా మేము గంధర్వులము నీచేత శాపవిమోచన శరజా
తపాతంబునం దాకక మాకు గగనగమనం బగుపడదు గాంధర్వపదం
బెదురు జుకై యున్న మీ హృదయంబున సదయుండవు గాక మా
పై వేటవెడలి మా యొడల్లు నొగాడ జేసి [illegible]
పంబనక (పతత్సర్వమ్) అనునది సత్యంబగుట కొక యుడియాలంబు గలదు వి
న్నవించెదన వధరింపుము॥ క॥ క్రమమున నీచే దెగినమృగములెల్లక్ ఘనమాన
గమనంబులలో । కములెల్ల జూడకైలా । సమునకు నేగంగ నీకు సంశయము
డుగున్॥ ఉ॥ నాకము నీదు గాక గగనంబున గృమ్మరుచుందు మెప్పుడున్ । మా
కిది శాపమా ముని కుమారకు చేత వరంబు గాకవు । ఇ్యాకర జొమ్మ ధర భవద
స్త్రహతిన్ గణగమ్యమా రజీ । ల్లోకము లీల బోలెన వలోకము జేసెద మీక్ష
ణంబునన్॥ క॥ కావున దడయక మము దయ । బ్రోవుమనుచు మృగములొగిడి
బాగడగ సందే । హావన్త యుడు గజొమ్మయ । భావంబున జూచి కాంచె బర
మాధరాసు గాన్॥ వ॥ ఇట్లు విద్యాజ్ఞానాం జనరంజితంబగుచు నతీంద్రియవ్యాపి
యగు లోకమాపన గంధర్వుల వృత్తాంతంబు సిద్ధాంతంబుగా భువనోపకా

రకారణపురుషుండు గావున నాటికింగొనిసబత్తిరి జాలించికొని. చయ్యన
మరలిచని మరునాడు జొమ్మయ్యవేట వెడలనుద్యోగించి సీ॥ పత్తసట్టునగ
ట్టిబంగారునీరు చెంగులకొనబోయినిగ్గులుఘటించు। నట్టితువాలంబుఘట్టి
గాదలజుట్టి పచ్చనిపట్టికప్పసముదొడిగి। నల్గింటునల్గిటదెల్ల ముత్యములిడి
కుచ్చులై యుండంగగృచ్చినట్టి। పచ్చలసరులియుపసిడియులనుద్వేలబడభు
జంబులువీడిపడగవైచి॥ గీ॥ మాణిదనఘ్యూణమణికాంకిశాంగరాగ। యుంగు
ళియ్యకకంకణహారుచారు। హంసకాంఘ్రింగులుల్ భూషణాళియగుచు।
వేటకాండ్రనుబిలిపించివెలయబలికె॥ క॥ ఆటవికులాకల్యా। ణాటవుల
న్వేటలాడనరుగగవలెని। వ్వేటగలవారలందరు। జటనగతరండటన్నసం
భ్రమయుతులై॥ సీ॥ కటితటంబుననీలి కాశీలునలువొందునామీద ముప్పి
డలనువుజూప। నెడమజేతులుదిండు మెడికంబులైయుండు గుడిచేతగుకట్ట
లగొలుసులమర। వీపునదొనలచేనొప్పారగామన్నె గాల్లనుబాగుమీర।
తలలపైతలమల్లె దళుకొత్తగాదండ కడియముల్ సందుల గడలుగొనగ॥
గీ॥ బల్లగొలుసునీ మెబంది నొట్లు। వలలుసురులునుబోనులుబలులబండ్లు।
వేటయుర్రులుదుప్పులువేసడములును। లావుకలు డేగలును మోదల్గాగగు
గు॥ క॥ సాధనవర్గముతోనా। ధీధనుజొమ్మయ్యబిలచిడిగదిగనమ్మగ। వ్యా
ధులునడచింగడచిరి। భూధరములుగొన్ని వెంటబొమెడిత్రోవక్॥ వ॥ ఇ
ట్లు దెలుగుజొమ్మయ్యయనేక మృగయామృగోపరివృతుండై చనిచని॥ ఉ॥
బాలశశాంక శేఖరుని భక్తుఁడుముందరగాంచెకాంచెనో। త్తాలరసాల
సాలవటదంతశతాజునసజహిం। తాలతమాలసేలుడహు తాలకుటన్న
టపాటలాతకు। ద్దాలకదంబనింబ సముదగ్రమనుగ్ర మృగాటనాటవిన్।
వ॥ కనియవ్వనంబుజొచ్చునెడ నచటనిచ్చలు విచ్చలవిడెం బచ్చికలుమేసిపూ
సరించిన జింకలబింకంబును నీరువట్టినవట్టుపట్టులు మట్టియాలం గ్రుచ్చిము
స్తాభక్షణంబు గావించికొని ఘీంకారంబుల గగనంబగలించు వాహానంబు
లసముత్సాహంబును గంధమదంబున నొండొంటికి వట్రుపెట్టని దిట్టతనంబు
సంబోరుకారు బోతులరీతులును గండగండూతి వాయం గొండల గండశిల
లురులు గొండాడు గంధశింధుర బృందంబుల యందంబులును వన్నెలు
పలుకింబడ బచారించి కన్నులనుసరుగప్పి గుప్పుగుప్పన గుప్పించు దుప్పు
లయొప్పును యిచ్చకువచ్చు మెకంబులు పులుమొసవి బలసినట్లుండు బుండరీ

కంబులును కుంభి కుంభస్థల సంభృత పటల పారావతా నంబున మె
యిళ్ళకెగసిపిపాస వాపికొను కంఠీరవంబులయు కుంతత్వంబును గన్నుం
లకుంగొతుకా దానంబ మానంబుగావింపుచుండ నావేట కాండ్రుం జొమ్మ
య్యానును మతంబున వెలివారుసుట్టి యుడనెడ బిరుదుగల జాగిలంబుల
తోడిబెదరవిలు కాండ్లప్పట్టులం మొగంబుల గట్టి వలంబడ గొట్టి ముట్టు
కొని తెరలకులోను సేసియొయ్యన మెత్తమెత్తన జొమ్మయ్య యున్న గొ
త్తుకుదాచిననతండు నేచిన బాణంబుల బాణాసనంబునం గూర్చియార్చి
యేసినయవి యసువులం బాసిమృగత్వం బుడిగి వైహాయస గమనంబుగై
కొని విమానంబులపయిను ఈ జొమ్మయ్యకు జోహారు వెట్టుచు నరుగుచుండె
నంతనతని వెంటవచ్చిన వేటకాండ్రెట్టునకుం బూనివాని నేయం దొడంగి సన
వితద్ధనుర్నిర్గళితమార్గణశూరగణంబులకునందకతప్పదాంట్లుంగొనుచు నొకం
డునుందగులు పడకయున్ననం మృగయులాశ్చర్యంబులం బొంది యస్మది
య్యాస్త్రనైపుణి దృఢీకరించి గొలుసులు సడరినం గెసరిపై కొనుగుకర్ల
కుంజికరకక చంగుచంగునలంఘించి జొమ్మయచేతసజచ్చి గగనగమనం
బందుచున్నయవి యవికారణ జన్మంబులుగాని యన్యమృగంబులు గావు త
త్పూర్వకారణంబీ కారణపురుషుండు జొమ్మయ్యకాని యొండెరుంగనూ
పండసికొని యాడుచుండ జొమ్మయ్యయు బ్రతిదినంబు నేడేసు మృగంబు
లంజంపిశివపురంబునకంపెనవ్వేడ॥ క॥ ప్రతిదినమును జాలురునర।పతి
సహితము గాగవచ్చి ప్రస్తుతులెసగం । గృతసర్వములైపోవగ । సితకంఠు
నిభక్తసమితి జెలగుచు జూడన్॥ సీ॥ పృథుగురు ధ్యానముక భిండివాలమున
సంసారపంచాస్యంబుసంహరించి । శరణావలోకముదరమున బూర్వసం
చితకర్మమనుదప్పిచిందివైచి । గుర్వాజ్ఞయనుకత్తి కొత్తమ్ము బూర్వా
శ్రమంబను బుండరీకంబునొంచి । సుజ్ఞాననామకక్షురికవాడికచేత యజ్ఞా
నమనువరాహంబుజంపి॥ గీ॥ భక్తియనదోనురమున బ్రపంచమాయ॥
యనేడుమను బోతుబొడిచినిత్యప్రసాద । మనెడు పెనువింటినతిం బులనెడు
హరిణిరాసిబడనేసిమరియుజిత్రంబనంగ॥ గీ॥ అచలతరశాంభవాచకము
నుకతారి । చేసిలోకవుంజంబను చిరుతగండు । గండడంగించ భాషోక్తి
దరవధించి । యీషణత్రయమను పేరియులుగుమరియు॥ క॥ హారుమహో
మును పట్టంబున । పరవాదిమృగాళిజంపి పరగినయభ్యం । తరమృగయూశి

బున। కురుధరమృగములజంపనిది యుతధ్యముదలఁపన్॥ చ॥ అతఁడు మహీ
చరించు నెడ నంఘ్రిసరోరుహయుగ్మఘటిత। క్షితిశ్రుతిఁ బొందు సూక్ష్మతర
కీటపతంగపిపీలికాదిస। త్ప్రతతికి ముక్తిగలుగు నుదీర్ణరుముక్తశరప్రవా
హాసం। స్థితమృగరాజ శంభుపురిఁ జెందుట కచ్చెరువంద నేటికిన్॥ క॥ అని
బసవఁడిట్లుం బొగడఁగ। విని ధరణీశాది పౌరవిసరమ్మును। కీర్తనములు నే
యంగఁగటుక। మ్మనసా జొమ్మయ్యయుండె భూనుతుఁ డగుచున్॥ క॥ పూ
జ్యుఁ డగు డెలుగు జొమ్మయ్య। రాజ్యమహత్త్వంబు విన్నపఠియించిన సానె
జ్యాకృతిదగ శివసా। యుజ్యంబున బొందు భక్తియుతులై మరియున్॥
స్రగ్ధర॥ రాజద్బ్రహ్మాండభాండవ్రజ బహిరఁగ బహివ్యాపి రూపాది నానా।
వ్యాజోన్ముక్తస్వసంవేద్య పరశివకళాయుక్తతాతాళహస్తాం। భోజాతోద్భా
తశిష్యస్ఫుటతరతనుయు క్పూర్వజన్మార్జితైనాం। రాజభ్రాజిష్ణుసాహ్వా
త్ప్రతిరయమపురారాతిదీక్షాతిదక్షా॥ క॥ గురులింగజంగమార్చా। పరిణత
కరణ ప్రచారభవ్యాధారా। హరిణాద్యకృశ్రవ సుమో। హరిహితభాస
ప్రస్తారహారగిరిధీరా॥ మాలిని॥ సకలనిగమవేదీశాం భవాదిక్ష్మవాది। ప్ర
కటగుణ కలాపాభక్త హృద్దేహదీపా। వికసితమతి పద్మ విశ్వభక్తాత్మ
సద్మా। సుకవినికరమాన్యా శుద్ధసంవిద్వమాన్యా॥

గద్య॥ ఇతిశ్రీమత్పాలకురికిసోమేశ్వరగురుప్రసాదలబ్ధ
ప్రబంధనిబంధనశక్తియుక్తశ్రీపశుపతీబసవనా
ర్యవర్యసత్పుత్రకులపవిత్రసోమయారాధ్యనామధేయ
శివకవిప్రణీతంబయినబసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు
పంచమాశ్వాసము
సంపూర్ణము.

శ్రీసాంబశివాయనమః.

బసవపురాణము - షష్ఠమాశ్వాసము.

ఏకాంతరామయ్యకథ.

శ్రీకంఠభక్తజనవా । రాకరరాశీతకిరణ వైదికమార్గ భవసద్భ । క్తాకల్పక శివవినుత । శ్లోకోజ్జ్వలపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవ మీరు మున్ను ద్విపద గావించిన ! బసవజనిత యేను భవదనుజ్ఞ । పద్యహృద్యకావ్యభంగి నానేర్చిన । యట్లు విన్నవింతు నవధరింపు॥ గీ॥ అవని వెండియు వెలయు నేకాంతరామ । నామకుండొకభక్తుడుద్దామబలుడు । భవ్యశివసమయప్రతిపాలకుండు । జైనమతమేఘపటలఝంఝానిలుండు॥ మ॥ స్వవశీభూతదశేంద్రియుండు భవిసంస్పర్శాదిముక్తుండును । ర్భవభీవర్జితుడన్యమార్గపరిహారముద్రావీరభద్రుండునై । వవిశుద్ధాధ్వధరుండు శంభుపదసేవాసావధానుండు గి । ద్రివిశాలుండురహస్యభక్తిరతిధాత్రీపావనాకారుడున్॥ క॥ వీర్యఘనశౌర్యమహితౌ । దార్యసుగాంభీర్యవినుతధైర్యక్రమసం । ధుర్యుడన నెగడిదినమున । హార్యధనుర్ధరసమర్చనావాంతమునన్॥ క॥ ప్రమథేంద్రలోకమునకుం । బ్రమదంబున జనితదంఘ్రిపంకరుహద్వం । ద్వమునకు నమస్కృతులు సే । సి మహిష్ఠతదిష్టగోష్ఠి సేయుచునుండెన్॥ గీ॥ అట్టులుండియుండి హరసపర్యాకాల మరుగుదేరనవశికరుగుదెంచి । లింగపూజనంబు సాంగంబుగా జేసి । మరియు నరుగు గోష్ఠి మున్నడగుచు॥ వ॥ ఇట్లు ప్రొద్దువచ్చుచుం బోవుచుం బోవుచు నచ్చుటచ్చటికి నెచ్చుగుంది యిచ్చ ముడింగి సంచరించు సమయంబున॥ శా॥ భావత్ప్రోద్భవమానసుగ్ధనిజసద్భక్తిం బ్రబుద్ధార్థమై । యీవిశ్వంబునకన్పనందిబసవాధీశాఖ్యకల్యాణమందావి । ర్భవమొందిభక్తివివశుండైనట్టితద్భక్తిస । ద్భావాంభోనిధియుబ్బివెల్లిగమిసంధ్యావాపృథివ్యాంతయున్॥ గీ॥ బసవమంత్రి పాడభక్తి నేకాంతరా । మయ్య కటకమునకు నరుగుదెంచి । తనదురాక బసవదండేశు డెరుగక । యుండ నున్నయంతనొక్కనాడు॥ సీ॥ చెప్పకాళ్ళను

తోడశివమందిరంబొక్కటై యుండుఁబొరఁగ తాలోననుండి। యేకాంతరాము
డాలోకించియోరోరిమీ పొతకమునకు నెట్టియవధి। గడకఁజొచ్చితితప్పగల
దనిచెప్పులు విడిచి సాగిలి మ్రొక్కుచు పశ్వపతికి। గాకున్న యమదండఘట్టనతప్ప
దుద్ధృతి జెప్పఁగాళ్ళఁ బిల్చి శివ యేఁ॥ గీ॥ శంకరదక్కఁ సంధియ సంభులు బ్రిమలంగ।
నరికెవైతునున్న పెరవకతడు। దిక్కుఁగలిగె నేఁడు ముక్కంటిగుళ్ళకు। నింత
యాగ్రహింప నేల వినుము॥ క॥ గుడిచనవి యె వేల్పులకును। నొడయుఁడు జీనుం
డును డుగు లడుగుముగా దే। బడయుము నలయిచ్చిను। గుడమ్మృడుఁ ఘనతయు
నీకృతియు మెచ్చవచ్చుఁగ॥ శా॥ ఈలీలం బరవాదిబల్కవిని యయ్యేకాంతరా
మయ్యను। స్నీలుకఁ పీఁ వధించు టెంత పనిమత్సీర్షంబు ఖండించి। సల్లాలిత్యస్తి
తి గ్రమ్మరంబడసి లోద్వృత్తిఁ జైనాలిం। సిద్ధ్మాలో త్పాటనమాచరింతునని మూ
ర్ఖుం జూచి తానిట్లనెన్॥ క॥ శిరమిచ్చి పడయుటిదియ। స్చైరు వెఁరవాది వినరశి
వభక్తిజనూ। త్కరమహిమ మహాకాలుఁడు। హరునకు శిరమిచ్చి పడయఁడా
జంబూరన్॥ క॥ ఆవార్త విని మెరిగి శివ। దేవునకిచ్చిన శిరంబు తిరుగఁగొనుట పా।
పావహమః కటమున। కువారి గోవిందభట్లవారితఁ ష్టఁగ॥ క॥ తనదుతలదరి
గినిష్టం। ద్రినయును బూజించి మూడుదినములమీఁదఁ। జను లెరుఁగ వేరె యొక
తల। ఘనరతి బడయుండె పెక్కుకథ లేమిటికిన్॥ సీ॥ అదివిని యొకభక్తుఁడపహా
స్యమొనరించి యహహ మునాళ్లనక భవ్రడచట। తేకయుం డేఁడనుండునో కా
కచచ్చునో యనుచు మొరటదవంకయ్యశంక। నరిమురిదనతల యట్టకు బాపం
గనప్పుడు మొలవంగనఁ యుదరుగ। మరియును దరుఁగంగ మరియును మొలవం
గ మొలచెడుతలయును డులు చుదలయు। గీ॥ తరగుకుం డెనతడు తరుఁగనిభక్తిమై।
బూన్చుతలయు బూన్చు బూనుతలయు। పూన్చినట్టితలయు బుట్టినతలయును।
బుట్టనున్నతలయు బుట్టుతలయు। క॥ తరగిన వరగసి తలయుం। దరగకయును మహా
రుని దాన తారోంనుదఁ యయు। గరకం తుఁబోదవు శిరమును। వరలు మహారుమీఁది
వంకవ్రాలెడు శిరముఁగ॥ గీ॥ కన్నులార్చు శిరము గాదను శిరమును। నురికియురికిప
డుచునోరగు శిరము। నాశలద్య్యయమును నార్చునట్టి శిరము। ననుచును నౌమాట
లాడు శిరము॥ క॥ బొబ్బలు వెట్టెడి శిరమును। గబ్బితనంబునను మేఁశుగలయు శిరము

పే । ళ్లుబ్బునప్పళ్లైనశిరమును । గొబ్బుననగినాలకలధిగోయుశిరంబున్॥ క॥ హారము వెక్కిరించుశిరమును । బుడిహారుబాడెడుశిరంబు భూతేశ్వరుతో। బరిహాసమాడుశిరమును । స్మరహరుదీవించుశిరముశరణనుశిరముల్॥ చ॥ వదిగొనియీశ్వరుం దెగనవక్త్రిమునవ్వెడు మోముశాస్త్రముల్ । జదివెడు మస్తకంబుబుర సంహరు డాకెమను త్తమాంగముల్ । మదనవిరోధితోమసలి మానొకమశీపణముసాధులీలలన్! బదములువాడుమాళియనుబాపుభళా యనునట్టిమూర్ధ్నముల్॥ గీ। పందచాయనిఝుంకించిభవునిబలుకు। శిరమున ట్టులహరునిబూజించుశిరము। నగుమగుడిబిక్కటన్లైడునంగజారి। విస్మితుండ యియందరువినగబలికె క॥ ఓరోరివంక ముకరాన । నూరుపువెళ్ళదికసేల యొూకితినన్నున్ । నారక వేడెముబోతు రె । వీరభవాభక్తిజూడ వినవావశ మే॥ మ॥ అన చున్శంభుడువంకతండెకర మత్యాసక్తిమైబట్టితత । ద్ఘునశీర్షంబులుశ్వీయదంగమునసంత ధానన మొందిం । పనుస్మదుడైవంకయుశంకదకిశివుతోమాఘంకమైగె । ల్బైనన్నసికజెప్పెడిదేమిభక్తిగతి జైనానీకగవ్యంబురా॥ వ॥ అనియిట్లుంగాక ఖీకరాకారులయిన యేడుగడవారలం బాల్పరం బోలిన శూలిభక్తులమహిమ వినుము॥

తిరునావుకరసికథ.

క॥ తిరునావుకరసీమన । తిరముగభూవలయమునసుధృతినుండుజి నూ । తరయడమ్మసికిసిగడుని। ర్భరతరమగుశూలకుట్టుగ్రకురనబుట్టెన్॥ క॥ అనొప్పికోర్వజాలక । జైనరుడుమిగులనోగిలిసంకట మొందం । గానతనితో డబుట్టగు । చానచటికివచ్చికనియుతనకిట్లనియెన్॥ క॥ ఈమంత్రతంత్రముల లో । నామాలములందునిదిదొలంగదుబ్రతుకం । గామదిగల దేనిశివమంత్ర మురుగుపొరుముశీఘ్రిమొదొలగున్॥ క॥ శివభక్తానుగ్రహమున । శివభక్తుడవయినశూలచేడుటయుకాదిష్ట । విశిష్టఫలము నుతాను । సవస్యమునుశీఘ్రనిబంటునవ్యేదనసుచున్॥ చ॥ అపరిమితప్రమోదమున నానతిభక్తులసంస్మరించి । మంత్రపఠనపూర్వకంబుగనురతుధరించినమాత్రశూలకు । ట్టువశమమొందనిప్వరగొందుచునమ్మునియమ్మ గాతికిన్ । నిపుణతమొక్కనీక

తననిల్చెనుయిప్పుడు నాదుప్రాణముల్॥ వ॥ అని యతండాత్మవాండుదలంపక శశిఖండమండన కృతాద్యనుజ్ఞుడయి యాపగలూరను పురవరంబునకరిగియుం డు॥ ఉ॥ పంకజమయ్యినపంకజముఖాతిరతిఙ్ వెలివాడలోన। శ్శంకతనుండు ధన్యుడగుశైవగురూర్ధ్వహులుగాంచిపాదప। ద్మాంకతలంబునఙ్ బ్రణతుడైజి నముఖ్యమునిల్వసంవిధా। ఙ్యంకరణుండుగాంచెకరుణాద్రకటాక్షనిరీక్షణం బులన్॥ వ॥ అనంతరంబాజైనగురుండా గుమారగురుచరణ భక్తివరుంగా జేయ నాయత్తపడి కరుణావలోకమాత్రంబునం బురాకృత దుష్కృతబం కంబుపొంకంబింకంజేసి బిపకుసుమసంభవన్యస్త ప్రశస్తలిఖితంబులుగ శిబిశి గాసితభసితంబునొసలనొస మరింగాబెట్టి భక్తిసంపత్తికింబట్టంబుగట్టి శివ తీర్థసంపూర్ణకలశ పుణ్యోదకాభిషేకపూర్వకంబుగా లింగసంస్కారం బొనర్చి పాంచభౌతికశరీరంబునుంబాసి యుచితశివహస్తమస్తకసంయో గంబులధరించియంగలింగమంగళక్రియాకలాపోపదేశంబున నిత్యసత్యప్రసా దసంగుతాంగుం జేసి వాయుప్రాణగుణంబులం బొసగుపరచి లింగప్రాణ సంగనిష్ఠాగరిష్ఠుంజేసి శుద్ధ చిన్మయజ్యోతి రుద్భాసకంబును నశుద్ధబుద్ధి వినాశకంబును నైనశిద్ధిమంత్ర(ప్రపంచంబుబ)సిద్ధంబుగా జెప్పి కేవల జీవన్ముక్తిహేతుభూతంబోయిన మహనీయ్య శివరహస్యార్థంబుగా నెరింగించిస్వీ యదయాపయోధి దేల్చి సద్యోముక్తికరభక్తియుక్తిసంవేత్తంగావింపం ది గునావురకసీయుంబరమశివాచారపారవశ్యంబున॥ మ॥ హరభక్తప్రతతిం గనుంగొనిన సాష్టాంగప్రణామంబుఙ్। విరచించుస్మరజన్మహోత్సవము జెల్లింపంగబంపుష్మణి। స్ఫురణాలంకృతివస్తువాహనములంబూజించుహృ ద్భాక్తనూ। దరకృత్యంబులుసేయుశంకర పదద్వంద్వార్చనాధీనముల్॥ గీ॥ భూతిరుద్రాక్షధారణోపేతపూతగాత్రుడై శైవసత్క్రియల్గడుపుచుండి। జైనులందఱుగనియన్యసమయుడయ్యె। వీనినేమంగుముంగల ద్రేయవలయు॥ చ॥ అనినుజీలమ్మహాంమహునియిప్పుడుపాశనిబద్ధుజేసివై। చి.నదిముట్టినో డమడసింధురకుత్రిమహీనుభక్తునిం। గనియునుభీకొనంగలదె ఘోరవిషంబి దిరిత్తబోశతద్ధ్వనవిషమేమిసేయుపురఘుస్మరసేవకునెవ్విధంబునన్॥ క॥ జ్వాల

దగ్నిజ్వాలలలో । పలవ్రోయుదువహ్నియా రెభయదానలజి । హ్వాలుచిది మినహారుభక్తుని । కొలదిమెరిగిమెరిగికాలుకొన నేసెఖియుఁ॥ క॥ జలము లముంపుదుబహుజల । ములతెనికిన్ జానుదఘ్నములు సుర్వ్యేసరి జ్జలధసఁకిం కరుజలముఁలు । చలములునొందింపగలవెవర్చింపంగ॥ వ॥ అట్లు దుర్నిమి త్తంబులువన్నియు నయ్యంతకాంతకు భక్తునకుం గృతాంత నాలయంబుం జూపనోపక యుఁతండలిగిన తమకుజావుదొలగు నుపాయంబుగలుగదని జన ములందరు తదియ్యదివ్యపాదారవిందంబులకు శరణుజొచ్చుడు మెచ్చినమ చ్చరంబుపెచ్చుమచ్చునుసింగి తొల్లిటిలాంఛనం బెల్లంబల్లటిల్ల భస్మరు ద్రాక్షావిపంచముద్రముద్రితులంజేసి రౌద్రోద్రేకంబున ప్రతిమల విటుతాట నంబార్చి వసదులన్నియువ్రచ్చి వందరలాడి జైనసమయకోలాహలబిరు దంబుగైకొనిమెగాదె మాతిరునావురకర్సివెండియు॥

—— ✻ యిరువ దాండారికథ ✻ ——

క॥ వారీచల్లత్తిరువా । రూరక్ మారారిభక్తియుక్తుండిరువదాం। డారియననుండునాయన జారిత్రమువినవలె వృద్ధజైనులసేతన్॥ సీ॥ ఆతండు జాత్యంధుఁడగుట రాబోలేమిన భవాభిషేకార్థముంగజారి। గుడిచెంతనొకబా వియెుడికంబుగా ద్రవ్యగుద్దలికట్టయుగొంచునేగి దవ్వుచు తద్వాపిదరినొకర గసికయులో నొకర్గసికయుబూనిపాతి । యారెంటినొక ప్రగ్గమనువుగా బంధించిదానివెంబడిబావిలోనినన్ను॥ గీ॥ వెలువరింపుచుండ ఖలులుజైనులు గాంచి । విఘ్నములఁ ఘటింపవెరవకతడు । ద్రవ్యగసికయుఁగనుదగ్రతబెరికి తద్గుణముదెంపనతడుగుపితుడగుచు॥ క॥ మృడుచేతఃపుడకనుగవ। వడసిజను లనెల్లబడలుపరచివసదులుం । బడదోయింపడెచున్నిప్పుడమినిరువదాండిదు

——పిళ్ళనైనారునకు పార్వతీపాలిచ్చినకథ.——

ష్టపుంగవమరియుఁ॥ సీ॥ శ్రీకాళినానుపురి శ్రీకంఠుఁకుమారు నంశంబుమూ తిఁజైయులరునగ । నొకశివబ్రాహ్మణుఁడవసితంబునవలిబుట్టిపిళ్లనైనా రనంగ । బెరుగుచునుండగతండ్రిప్రేమతోనొకనాడువంకబెట్టుకపోయిసరసి దరిని । సుతునుంచితద్వారిసు స్నాతుడగుచుండ నవ్వేళనుడు వీథిహారుడును

మఱియు॥ గీ॥ మహితవణిసయుదివ్యవిమానమెక్కి। చనుచుసరసీతలంబునసం
చరించు। బాలకునిగాంచిజగదంబప్రాణనాథు। తోడనిట్లనునకంపదాం
గలింప॥ శా॥ అల్లాబాలుడు మామకీయ్యాసుతు డాట్లాడంగజూడంగనాయు
ల్లంబెల్లగరంగెచన్నుగవపాలుబ్బెన్ తదీయోజనద్వగ్వాల్లభ్యంబుఫలింపపాల్లు
డిపికన్నొత్తుం దాకతే. రల్లాశింపకనుండుమీయునిపతిం బ్రార్థించి తానర్భ
కున్॥ శా॥ చేరన్వచ్చిగ్రంగలించుకొనితచ్ఛీషణంబుమూర్కొంచుజన్మార
ణోర్యలు తాంధాంలన స్తన్యంబులేపించండంబునిం। డారంగాగుడిపించివెండి
యుదివ్యస్వర్ణపాత్రంబునం। క్షీరంబుల్దయివారగాబిదికియిచ్చెన్బాలుపై
మచ్చికన్॥ క॥ ఈతెరిగొంతతత్సుతు। గారవమునశంభుభక్తుగా శాంభవదీక్షా
రూఢిజేసిశంకరు। తేరిపయికి నెగిననగవుదేరుమొగంబుతోన్॥ గీ॥ అంతలోనిక్క
గృంకినయాద్విజుండు। స్నానకృత్యంబుసకలంబుసరగదీర్చి। సరసికెల్వడివచ్చి
నిర్భాంతిదివ్య। గాత్రపీఠితయుతుడైనపుత్రు గాంచి॥ క॥ వారింపుత్రచన్నిచ్చిన।
వానెవ్వరనినిటలువచ్చిపరలుబం। గారంపుగోరయుతునీ। క్షీరంబులుసేడ
గలిగెఘోషము జెప్పుమా॥ క॥ ఇచ్చటికెవ్వరువచ్చిరి। చెచ్చెర నెచ్చటికిజనిరిచెప్పు
ము జేజా। జచ్చెదునాచేననుచున్। విచ్చలవిడిజన్నిదముననేతుంచొచ్చెన్॥
అప్పుడబ్బాలుండు॥ ఉ॥ కన్నులగారునీరుశలకట్టగ తాళులగమ్ముదుగ్ధముల్।
సన్నపువెక్కులంగలనివాదము ఖేదము మోముదమ్మిపై। చెన్నొలయుగగో
రతనచేతులగప్పుచుజూచి। యన్నన్నయ జేలవన్నడచెదల్లదె మింటంధబు
గింటివే॥ సీ॥ అంశంభువిమానమందుండి యయ్యాకు కడమనుకాంత యుక్కి
డికివచ్చి ప్రమథలోకాధీశుబడివాయకుండెడి యింతియిచ్చోటికియేగుదెంచి।
యనమాతకుకడనుండియుంచి తాంబుజపత్రసమనేత్రయుచకుపాదములుమో
పి॥ గీ॥ కాలకంధరుకడనుండికంబుకంఠి। యింతకన్నను మున్నిటకేగుదెంచి
పత్యురశ్చందనాంకనభాస్యరాజ। యయ్యనయుగుహారకిలి యయ్యశ్చవిలియె
య్యాబాలిచె॥ సీ॥ యయునగే బ్రహారునిమూరుపీఠికనుండివచ రత్నహారయుష్వ
లమమెట్టి। నమ్మనెహాతపణావనధాణంగమునసుండి శాంకరియిపాట
లంకరించె। సురుజటాజూటాంకునొడబిలోనాబాలు వరమణినకుటయుద్ధర

నువచ్చి । ముల్లోకములఱేఁ ముందరి దెసనుండి యెల్లలోకములకుఁ దల్లి యిటకు॥ గీ॥ వచ్చి కడుఁపార జన్నిచ్చి స్వర్ణపాత్ర । పాలు బిసికిచ్చి నుచ్చికఁ గీలుకొనఁగ । నింగిమునునిచ్చి వచ్చిన సీలఁగళ్ళుని । గూడజను సున్న యెడియు దెజూ సునసిన॥ క॥ ఆ విప్రుండు పృథ్వాశ్చ । ర్యావిహితమనస్కుఁడై మహాదేవునకున్ । దేఁకి బ్రణమిల్లి స్వకీ । యవ్యావాసంబునకు ముతుఁ డవ్విభుసఁ గుచుక్॥ క॥ చను దెంచి సతియుఁ బానును । ననుపను ముఖలీలనుండఁ బగజాపీన । స్తనపానశక్తిఁ లిగెన్ । ఘనతరసర్వజ్ఞతాధిక సిద్ధుల్॥ క॥ రేపకఁడ గుడికి కడలిన । పాపపు చను గెంచి బహువిభంగుల నుబ్బన్ । దీపిత ముతనుతి యింపగ । నాపార్వతి మెచ్చి యిచ్చె నాపాపనికిన్. క॥ సురియయుసువర్ణతాళము । కరుణనొసఁగ భక్తినమ్రమగతి నైకొని తుం । బురు నారదాదిగతో । తరఁ రసాలమీరంగ బాడె కరికంఠుకడన్॥ గీ॥ బాలునకు మెచ్చి యిచ్చె శ్రీకాళినాథు । దవసి ప్రతిలేని హేమసింహాసనంబు । శేప్పనొప్పగు ముత్యాలజప్పరంబు । వెలిగొడుగులును దయంబగు నిధియుఁ జెన్॥ సీ॥ పరమేశుఁ డొసగిన పసిడి దండయు యందలంబెక్కి ఘనవైభవంబుతోడ । బౌద్ధచార్వాకాది పరసమయములకు ధూమకేతువను చుధూమలీల । గాహళల్ మ్రోయంగ నొహటింపక చనియుత్తుంగ చోడనియుగ్రభక్తు । గావించి తన్ను హాగళసహస్రయుగంబు గొలువంగ బౌద్ధ॥ గీ॥ కులము గాంచి యందు రెండు వేలు । సభ వుభక్తుల జేఁ వారుఁ పన్ను । గొలిచి వరుసన డవజైన । మతస్థులతలవంప జేసి మఱియు॥ సీ॥ మధురాధినాధుని మహిషి శంకరభక్తి యగుటతత్సమ్మతిని చటికరుగ । నాప్రోలి జైనబౌద్ధాదులందరుగూడి చను దెంచి నృపుగాచి మనుజనాథ! జ్ఞానసంబంధినాఁగనొక్క బాలుండు వేదబాహ్యసమయవితంతిధూమ । కేతువునాగ్రోవ్వి నే తెంచె మనపురి వెడలింపవలయు నాపనివిభుండు॥ గీ॥ బలికె నత్తుంగ చోళభూపాలవరుని । దేశికుండట యతనియుత్పత్తి మెఱయఁ । నూరకూర్వెడలింపఁ గనుచితము గునె । వాదమున వానిసోడింపవలయుఁ గాక॥ క॥ అనపని జైనమునులుప । దునేఁ మిడి వేలొక్క మొగినయోగి। యున బ్బాలునితో నాక । జైనను గెల్చి నసురాన తానను లగుచున్॥ వ॥ అట్లుతసచేతం బరాభూతులై యపాయభూతులైన జైనపిశాచులన్మ

మహాత్ము మందిరంబున యర్ధరాత్రిసమయంబున నగ్నిం దఱికొల్ప నదియును తద
వశితంబాహుతిగొన నోహటించి ముందరనిల్చినంగదియంబిల్చి యోరిహవ్య
వాహ మదియ్యాగేహంబు దాహంబొనర్పవచ్చితె మెచ్చితి నిన్నుమున్న మా
వీరభద్రుండుచ్ఛిద్రరౌద్రోద్రేకంబున జిహ్వలుగోసి విహ్వలుంజేయునపుడు
తప్పిపొప్పి మిగులు ముక్కుపట్టు చెక్కించుకొనదలంచితె దానికి మంచిదయ్యె
మీజనుల శక్తియు యుక్తియుంగనియెదుగాని యీప్రోలిభూపాలు మేనసోచ్చి
తాపంబు హెచ్చింపు మితప్పగాచితిపే చనుమనసనలంబు మహాప్రసాదంబ
ని యతనిమనజ్ఞ శిరసావహించి యతనిమెడకేతెంచి॥ సీ॥ అనలంబుజ్వాల
రూపమైనప్పిభూపాలునుపతాపమొందింపనోర్వలేక। నేలమంథంబువగూ
లంగతత్సతి మంగయక్కరసియమ్మండలేశు। సమ్మతితాజ్ఞాతసమ్మ ధివిలు
పించివిపులప్రేమాపగప్రముకొవిన్నవింప। మూగిజైనుల ముత్తముల్పనగనుని
ట్టలను వాఘునుండు పిల్పనయునారి॥ గీ॥ యందులోన నెవ్వఁడేగలఁడీరాజు। వా
డలితాపముడుపనోపువాడు। దలపమేముదూన్పగలవారమాసామి। మీ
రుమాన్పడచుచుఁజేరవచ్చి॥ వ॥ తిరునీరుపుడుస్వీయమందిరమునన్ దెప్పించి
పంచాక్షరీ। వరమంత్రంబునఁగూర్చితద్ధరణిభృద్వామేతరాంగంబునన్। వరు
సన్జల్లిసరుఘ్లునన్వదలితద్వామాంగముక్ గూడనా। పరభాగంబుననిన్నడిం
చెతను తాపంబాత్మనా జైనులున్॥ క॥ మానకవార్మంత్రింపం। గానిమడి
హైనకరణిగానగనైనన్। భూనాథుడపుడుకడుదీనానుండైయిట్లుబలికెనం
దరువినగన్॥ క॥ శ్రీరమ్యనేత్రిగొబ్బున। నారోగమణంబవేఘ్పణాపాత్రలస
చ్చారిత్రపిల్పనయినా। రీరంజితగాత్రహిమగిరిసుతతనూజా॥ మ॥ అనినా
నావిధదీనవాక్ప్రీతతులంప్రాధితంపభస్మంబుజ। య్యానపైజిల్కికరంబుద
త్తనులతన్హత్తించిముమ్మారుమే। నునిడంగన్రుజుతోనమున్నుగల రూపం
బొయిసౌందర్యపాం। డ్యోరిరాధో త్తికిపాత్రుడైజనవిభుండాజ్ఞానసంబంధి
కిన్॥ మ॥ తనవామాక్షియు దానుగూడిఫరపైదండప్రణామంబులు। త్యనురా
గంబుననాచరించియుచితోద్యత్సత్క్రియలొప్పగా। గొనుచుఁజైనులజా
డ్యముంకమముమారొకనశక్తిగలదేనియుం। దునకైనంజనుదెండుమీప్రతిభ

వేత్రాలింతు రాజానిన్॥ క॥ అనవిని జైనులమాటల । పనిలేదిక మాకు నీదు ప్రతినవినుడు మా । జినశివనామములను జీ । ట్లను వ్రాసి యగ్నిముఖమున సమర్థగ వైచెదన్॥ గీ॥ అందు లెవరచీటి యగ్ని గాలకయుండు । వారి గెలిచినట్టి వారలనగ । సవనినాథు జూచి యాజ్ఞానసంబంధి । దానికేమి భక్తియానమనుచు నెసీ॥ పశుడితో నొకతుక్క పల్లు దూర్చిన మాత్ర పశువడికివయ్యన్ను సాటియగునె । స్థాలకావడికి నుండ బరువున కొకవంకరాలు పెట్టిన రాలు బాలసరియె పాలయుజలం బాకపట్టి త్రాసుతో బడికట్టు తూచిననది దానితోడీదగునె । శివమంత్ర లేఖతో జినమంత్ర లేఖయుం గూర్చిననది దీనికొలదియగునె॥ గీ॥ యనిదలంచి చీటి యప్పుడు శివయను । నక్షరములు రెండు నైదు నేండ్ల । శిశువు వ్రాయ వారిజీటి యునిరియును । మానవేశు డగ్నిలోన వైచె॥ గీ॥ అట్లు వైవ బూన నంత నెసురిసుర । గను లెజినులచీటి ప్రమథనాధు పేరి । మంత్ర లేఖ వారిజహితు గన్నులకమలదళము భంగి గానబడియె॥ క॥ తలవచ్చినోడ చూవక । పెలగెడు గతి జనులు మురిసుడు మేకొని మున్నా । దలకొని గెలిచిన గెలుచుట । దొలుత టెగ తాజీట్లు వ్రాసిద స్తగభంగిన్॥ క॥ కావేరి మధ్యంబున వైరంగ నేటికెదురు వచ్చిన మంత్రం । బేవిజయు లేఖపోయిన । దేవిరుగుడు లేఖయనుచు దెగువం బల్కెన్॥ క॥ విని శైవాగ్రణి ధరణిపు । గనుగొని కోమటిని బొమ్మువ గానిం కొకతూర్పను బొమ్మువు చూతు గాని । యనుగతి జూరిననుపిడుపవనినాథా॥ క॥ ఓడినవారల సందరు । జూడంగా దస్తలో పాశాలంబులనో । గాడకదివియింపు మన్నృప । చూడామణి యనుడు రాజు సుముఖుడగుచున్॥ క॥ జనపతి యుతముగ నదికేం । జనితన్మధ్యమున రెండుసరిగా వైవన్ । జినలేఖ వారవోయన్ । మనసిజహరు మంత్రలేఖ వనికెదురేగెన్॥ క॥ ఈ ములజినుల భ్రమించెదు । మాయలు మంత్రములు శంభు మంత్రముతోని । డేయనిబోగ దగ నాన్నృపు । బాయనిహర్షమున శంభుభక్తుం జేసెన్॥ వ॥ అట్లు చేసి పదునెనిమిది వేల జైన మానులంబొడిచిపట్టి తెప్పించి వన్నెగలశిరి యాలను మహోత్సవంబు సేయించి యిందునకు తోట్రుంలంగా ప్పించి యందుల నందరందిచియించి యుద్ధంజేంతిరువూరు మహాత్మ్యంబు ప్రతిష్ఠించుట వినుటలేదె చిక్కులేల ప్రేలెదు జైన వేండియు వినుము॥ మ॥

నిడుమారుని కథ.

నిడుమారుండనవొకరు భూపతిభవానీపాదభక్తుండనె । తెలిసదానసెడునట్టి నేలజినులం గాఫ్రంశగానియ్యక । దెవ్వదశకంధరణీశతలంబు జినభూమిపట్టి

త్వముంబొందన । పుడతద్బ్రాపతియట్లజైన మార్గము మైపోవంజుమీ సర్వ
ముక్॥ వ॥ అని చింతింపుచున్నభూరమణుతో నాజ్ఞానసంబధిచో । డనిస్వ
ఛ్ఛాభుస్మని శేసి జైనులనిగూఢక్రోధుడై యున్నతో । ట్లనుచి పించె సనంగదావి
నియమల్పంబైనమాపణంబునం । జనసంఘంబులబిల్వబంచి పలికెంజిత్తంబులూ
టాడగన్॥ క॥ మీరింతగాలమునుశ్వ । త్యారంభము బుడిపి యోజనాం। తర
శాస్త్రస్వైరమతంబులమూఢజ । గారిమా బెట్టితిరి వరము గలుగక యుండెన్॥
క॥ శ్రుతిబాహ్యులార సన్నుత । మతిహీనన నసుకులార మహిబశు కర్మాస్వితు
నొకవిని సర్వమునకు । పతిగాదలతరు నలపరుబశుపతిశ్వరమున్॥ క॥ ఖాసగని
శూన్యమ్మబోధల । బసపడిభస్మంబులందని పాతకులారా । మసలుచునద్వై
తి భక్తులు। నసమరక్షరచింపుచుండనంత్యజులారా॥ క॥ సదమల విజ్ఞానమాత్రో।
పదొలగి యజ్ఞానబోధవారిధి దెళ్ళన్ । మదిదలపుచుండు ద్వేషా । స్పదులగు
మీ నేత్రిబడుగు బద్ధట్ల తప్పన్॥ క॥ అదియట్లున్న న్శంకరు । సదమలభక్తుండు
జ్ఞానసంబంధి మునం । బొదలించు పాండ్య క్షితిపతి। సదనంబునకరుగు దెంచిన
తత్కృతు జగుమన్॥ సీ॥ సకల ప్రమాణదృష్టపత్యాగంబులు గాంధరుజగత్క
ర్తగాగ । సుప్రతిష్ఠయొనస్వైసుగ తాటిమతములు వ్రేళ్లగుడిపించి పెద్దపిన్న
అనక । యందరబట్టించియున్న పలొట్టుల గొట్టి యూపాండుభూపాలు నప్పుడు।
యుభవ్యుభక్తుపి గావించె బ్రతుకంగ వలతు రెల్లనిట్టి మా మాగవైరి॥ గీ॥ గొలు
వునెలమితోడ గొలువకవచ్చిన । గాలినట్టియున్న శూలమాలచు । దలలు క్రిందు
గాగబలిదుమైదివియింతు । ననుచుభిద్దమాన్యుడగుచుగడగి॥ ఉ॥ ఈనిదుమార
భూమిపతియిందరగాల్చినయున్నకొర్రులన్ । మానకగృచ్చ నింపుకనుమాన
ము లేదనయూక్షణంబులో । నూనభీతి జైనమతమొల్లక ధైర్యము పెల్లగిల్లనై।
మానుపతైన గాంచె వినవామును సంవిదనర్హాయర్గ తా॥ క॥ ఓరీజనమరియువి
నరాత్రీరమ్యుండగునల్ల చెల్లతిరువా । రూరన్న మినండియునం । గారాజిలును
వ్రతంబుగడుపుచునుండన్॥ వ॥ ఆవ్రతంబెట్టిదనిన॥ క॥ ఊరెల్లదిరిగియాజ్య
ము । ధీరత నార్జించి వేయుదివిపెలుడినమున్ । మారారికిసర్పింపుచు । పీరితి
వ్రతంబుబట్టియే పారంగన్॥ చ॥ జడమతితోడనప్పురమ జైనులుమొత్తముగ
ట్టియుప్పరిన్ । మృడుశరణుండితండయితనింబుతినుండక యుండవెరెయుండె
డు। కెడరింపగావలయునెయ్యదిదీని కుపాయమంచుదార్శుడుగక పెక్కుచంద
ముల నూహయొనర్చుచుబల్కిరందరున్॥ గీ॥ అల్లపాడ్గుడిలో నతడనుదినం

బు దీపములు వేయు మట్టించు జాపలము న । నేయిబోయక రియన్న బోయర
ట్లు పూర నెయిపోయకుండినను డడనడు॥ క॥ అని నిశ్చయించియాజ్యము త
నికిం బోయకుడటంచు దనపురికెల్లన్ । వినుపింప నెయియొకరు । యినను బో
యక బోవ బ్రాణనాథునితో డన్॥ చ॥ మృడుపుర మెల్ల ద్రిమ్మరిన నేలిక్ష్మృతం
బొక యింత గాదు మే । న్విడుతును నిత్యదీపములు వెయ్యాటలో నొకటా కెనేనిని ।
యడుగుల యానయన్ననత డాతని దార్ఢ్యమెరుంగు గానయు । నృడసిజరూపు
దాల్చుకుని పోలైన మిత్తుని యాగ్రహించికిన్॥ ఉ॥ అట్లు ప్రత్యక్షమై హరుండానంది
కిట్లనియె॥ క॥ మునువరద సోమ దక్షుయ్యం । బున దీపము లెత్తినట్లు భూనుత మ
న్మా । జ్జనవాపి నీట దీపము । లానరింపు మునీ వ్రతంబు నూనకే బొందున్॥ క॥ నీయ
ను వెరుగక నిట్లు న్యాయము జేసిన జనాల యాంబుల కష్టముల్ । మా యంబ వ్యా
ధునసహాయ । డాయత మతి నానతిచ్చి యంగన్ సరగన్॥ క॥ హరుడానతిచ్చి
నట్టుల । పరమానందంబు బొందిభక్తుడు దీపో । త్కరము న్వాపిజలంబుల । బరి
గింపుచునుండె భక్తిపరవశుడగుచున్॥ ఉ॥ అప్పుడు జైనులిండ్ల గలయావులు
బెయ్యాలు నెన్నగొడ్డలుం । దుష్పదూలజచ్చి ధరదుప్పుడు రాలిన రీతిబోయి
నం దప్పుడు దన్మహాత్మ్యమున దప్పనరించుటనింత పుట్టెనం । చప్పర మేశ భక్త
కడకంపటు బోయి నమస్కరించినన్॥ క॥ అసదృశకరుణాలోలత । పశులకు
బ్రాణంబు లిచ్చి బౌద్ధజనులకున్ । వెస శివదీక్షా భవం । బొసగుట మానువిన వె
జైనయోరిదు రాత్మ॥ సీ. వెండియు విను సాంఖ్యతొండఁడు నా చోడమండ

సాంఖ్యతొండని కథ.

లంబున శాతమంగయనగ । బర గుపురంబున బౌద్ధులందరు జనించి బుద్ధి శివ
నదద్విరతుడగుచు । దొలిమేనిదనతపఃఫలమున శివతత్త్వ వరవాసనావంశవర
తయాదలి । భక్తుడనైనను బ్రదుకంగనియ్యరు భక్తుండగాని నా బ్రతుకనేల॥ గీ॥
యీశసీపు భక్తిహీనుగర్భంబున । నన్ను బుట్టజేయుజన్నయిట్లు । మర పితే మొ
కాకసుల దారులిండ్లను । మలవిముక్తులెట్లు మెలగువారు॥ క. ఆమాట రెండా
మడనీ । సీమన్ శివభక్తి పేరు జెప్పరికనైన కావి । నమెన్నండును వినవాది । యేము
వ్యాపరించినట్టి యనరినష్టల మో॥ క. పండినరతినిను గొల్చుచు । నుండుదును పా
యంబుగాన మరి గాకింతబా । ధ్యుడనైనయెట్లు శ్రుతిబాహ్యుడనగుదునని నెడి
చింత యాడీవొడెపు [illegible]॥ వ. అట్లగాన యెల్లైన జైన బౌద్ధ చార్వాక దుష్ప
థంబులు మూడును వేదబాహ్యంబులు గావున వానిని రూపుమాలనంబు గాపించునం

తకుఁ జింతకాంతకనిన్ను మునుపిద్దుమూడేసి కాలములయంగల వడియనా వ్రతం
బునఁ బ్లేసేయుచుండెనయ్యెడ॥ మ॥ అదియేనాళ్ళును వారలేకిని జూడక రా
కుండనూటాడునె। మ్మానయ్యెను దినంబులుంగడిపి యామర్నాటిరే పాటి
పం। చదినాళ్ళంబులురువ్వగాదల చిచంచచ్ఛృంగిపాషాణముల్। పదకంజా
చ్చైను లెక్కసేట్టుకొనియాపిర్యాతఖేదంబునన్॥ గీ. ఇట్టు లేరియేరి యెన్నిరా
ళ్ళేచిన। నీవు జెమలిపడవుభావజారి పేసి। వేసియేసు వినికితియుక యొడు చా
లనపఁచు పెద్దచాపరాయి॥ వ. మత్తినె త్తిపై వేయ నన్నుకన్నారి౯॥ చ.
అవిహారుడాత్మహస్తమున నల్లటు ప్రావగదట్టి సంయుముల్। హృదయపదం
బుగాంగసనమహాస్వనిజాకృతి మోలనిచ్చియె। వ్యాదిభవదిష్టమైనపదమిచ్చెదనె
చ్చితినన్నునాతడస్మరదన। మహాపహర్తకుసమాదరంబున మ్రొక్కి యట్లు
సుణ॥ చ. వాథినిధులంతవారుభవదాదియ నంతము గానలేనిశీ। యుహితేర
లింగమూర్తి విసమున్నత నన్నిగమాంతకావ్యము। ల్వైరుసులనిట్టివాడవన
నేవుగతి ఘనలింగమూర్తివై। ప్రస్తుతించ్చి వేదముల్ వెదకి జాలఁబనీని జలింగ
రూపమున్॥ చ. సనకసనందనాదిమునిసంఘము యోగిక శక్తిజూడద। న్నాన
ములకందర్శానిపరమంబగు చిన్మయచారులింగమూ। ర్తినిగుసశేషవాసుకి
మహిస్థిరణాంతికకీణలింగమూర్తి। నినుగంటిముంటిగలదె యిష్టము వేరె వేడ
గణ॥ సీ. మల్లిముగ్గలవేయుమదన దేహము వేడిగా జేయుట తెల్లగాదె। రా
లవైచిననన్ను నూలిబాలించితి కరుణార్ద్రసాకారకలితబుద్ధి। హీతముగహితం
బునతియుగునిందయు స్మరహరనీకొక్కసరియకాదె। భక్తవత్సలపరా
పరతంత్రభవభగక్షము క్తివల్లభదయామూర్తిమూర్తి। గీ॥ వగటమున్నునిన్నున
గ్గించుముఖహాణ్లు దట్టులపహసించుయమ్మె యయును। నొక్కరీతినిసన్నదక్కం
జగొనరెకా। వునమహేశనిన్నునసుపసేడీ॥ క. ఈరాయిపావురాయిగ।
ధారుణిసిగుళ్ళ నెల్లదగనిల్వగ। మారారిభవదుపరితమునన। నారాజధరుం
డు ప్రతినినట్టులనడ్డపెట॥ క॥ మానమునసలుగుచుశృంబా। హ్యాంతరకకూపా
యనంబులగుమ్ముసుతమే। ఘనసనిమొరగాదెచెరంగుల। దనుముటవింవెతో
ల్లిసాంఖ్యతొండడుజైనా॥

కోపూరుబ్రహ్మయ్యకథ.

క॥ కూపూరమరియుబ్రహ్మాయ। నాటినుతికిసకేశంభునమ్మినశర
ణుం। డాపిటిలోనగలజై నావరికిందసకుదరుమైనం బెఱుచణ॥ క॥ హేతూ

దూహారణాదుల । నాతులువలగెలువవాళ్లునంతబోక । త్యాతతముగనొక
వటకు।జాతంబుంజూచిశంభుశరణునితోడన్ ।నిలుపునసీనుజేసెదరానీరుగమే
మొనరింపగగ్రిమ్మరక। మొలవగజేసెదొయకటనొకఁడు నిల్చుమటన్నన।వ్వా
లమగమూకుగాల్పగసయుక్తముగాల్పుడుమొల్వజేసెదన్॥ చ॥ అనవినిమంత్ర
తంత్రములనావటభూజముగాల్చిగజ్జినుల్ । మనమునవారిమంత్రములుమం
దులుమాకులుజీరికైనగె ।కొనకదిభూతిచల్లనదిగొబ్బున నెప్పటియట్లయుం
డునం। డినపదిగాంచిమిూజినులుడించిరిపంతములంతమిదటన్॥ క॥ కోపూరివ
సహలన్నియు । వావిరిజెరిపించిన్జైన వగఁకంబులువా । ఖోపగజము పురికను
పం।డేవిన వేబ్రహ్మాధీసు డేపునజైనా॥

దేవరదాసయ్యకథ.

క॥ ధరమరియుబొట్లచేరువన । బరగుంబురిజినులుపదివేల్గొలువఁక। కర
మొప్పనొకఁడుజైనుం। డురుమతిదేసింగుబల్లహానకుంగురుడై॥ క॥ సప్తతిశతజి
నవసదులు।గుప్తంబుగజేసినృపతికుంజరునకున। త్యాప్తుండనొలెజినసం। తృప్తి
లొనర్పుమనిబోధదినమునుజేయన్॥ క॥ జేసింగబల్లహాఖ్యు।గ్రీసంగళదేవిహా
ర్వతీపతిభక్తో। ద్భాసితమతియుతదేవర । దాసయకరజన్మయగుచుదామను
చుండుఁక॥వ॥అట్లుండునదితనపతియహఁ తానర్హబోధాయుక్త చిత్తుండైదు
ర్వృత్తివర్తించు చందంబునుంబొట్లచెఱువుచందచ్చారువుగానేడు హారువసదు
లుగట్టియ నల్పగర్వనిర్వాహకుండైయొకఁడు జైనుండు భూజానికిగురుండైయి
రువదివేవురు శిష్యులంగూర్చకొనియున్నవాఁడుస్వామి విన్నయదిప్రొద్దయు
ద్దురాత్ములపెంపడిగింపవిచ్చేయవలయుననితనగురుస్వామియగు దాసయ్య
గారికివిన్నవించిపుత్తెంచి ననమ్మహాత్ముండును నాతుఁగంబున కదలిపొట్లచెఱు
వుకువచ్చుసమయంబున॥చ॥ తెరువునబెకుఁడువిఘ్నములుదెప్పనబన్నిరియర్హ
తాధముల్। వరుసనవానినన్నిటినివారణనూకుచులెకఁడసేయుచు । ధ్దురగతినే
గుదెంచుడువభూమణిదండనమస్క్రియాపరం । పరలొనరించితకుఁ జిపకు
బాత్రమునొందెనమందవైఖరిన్॥ గీ॥ ఉచితసత్క్రియాదులొనరించియూరి
లో నిమ్ముగలబిడారమిచ్చిపంప। నాతడుండెన్లునవ్వాజినులెల్ల।గూడిపో
యిరాజుతోడననిరి॥ క॥ శితకంఠభక్తుడింతు। న్నతిరింగలహంబపుట్టనరనా
యకయా।ర్హతులుజినులనకుడనత । న్నతపత్తు బునన్నృపుండుమానినదియెన్॥
క॥ పతిజన్నగతి [illegible] చనదగు। [illegible] మేము ప్రతి

గంబునుం గలదతివానికెలఁబారినారాధింపఁగ॥ క॥ ఏనాటిబుధులు సత్కవి, రాసి
కులగురులు వీరరయమున మరలం । గానను వృజైనులు విన్నన్ । మానిరిమాగురు
లకు ప్రమాదము వచ్చున్॥ చ॥ అనవినికోపదీపితముఖాంబుజుఁడై యెన్ను వీరి రాక
ద్రిరా । జినులనఁ జంపఁగానిమఁదిఁ జికెటన కార్యము లేదు భక్తకున్ । వనితకు నొక్క
జాడనవచనం బగు నంచు విశిష్ట దేశికుల్ । జనుచు రేవ రేమాగణములు సాధులు
మెత్తురె శాస్త్ర శిద్ధమే॥ సీ॥ నావివాహము నాఁడు నీవు జేసినబాస నీవ తలంచు
కొన్నపవర్గ్యా । దానిదప్పిన దేమి తరుణీ సింకోర్తునీయిచ్చకుఁ దప్పిద దెచ్చికొ
మ్ము। విమవృము నన్ను నమ్మ పని గానన్యంబు దొడుక నీమదినొడఁబడదు పలు
చ గా దేని నాడింపు వేద శాస్త్ర పురాణ వాద తరణంబుల వాదవీరి॥గీ॥ నందు
సంగళివ్వమించి పలుకనుమనతి । మహాకజనుల నెల్లగుంపుగూర్చి। వారివలపటు
నునవరం బైనరత్నసింహాసనంబు పెట్టియందు మీద॥ చ॥ తనగురునాధుఁడైనఘనద
ర్పవిదారుణు నుంచి భక్తిన । వ్వనరుహపత్ర నేత్ర గురువర్యు పదాబ్జము లొత్తు
చుండఁడ। జ్జినులకు మంత్రతంత్రముల జెప్పలనింద్రమహేంద్రజాలసా । ధనము
లుమాయికంబులును ద్వైతమతేతర శూన్యభాషలన్॥ క॥ వాదించు జినుల నెల్ల
న! నాదరమున జూచి నేర్చికు లౌదలలూపఁగ । వేదాంత ము సిద్ధాంతము । గాదా
నని పెనగు శృతిని కాయము లందున్ ॥క॥ భాట్టప్రభాకరములు । నట్టుల వైశేషికం
బున న్యాయమునయమున్ । నెట్టన మీమాంసులునను । నట్టిశృతము వారు జిహ్వ
నాడుచునుండన్॥ క॥ ఊహాప్రతిజ్ఞాహేతూ। దాహరణోపన నిగమానా
ద్యవయవ సమయ। గ్వ్యాహార సు ప్రయోగము । లాహారసిరుపాధి కంబులనవచి
యించున్॥ గీ॥ పక్షధర్మత్వమట్లు సపక్ష సత్వమొగి విపక్షవివృత్తియు రసనబా
ధితవిష। యంబు న్ప్రతిపక్ష తావిరహితమయిన । పక్షమును జేపట్టుకయా
హమురి యాన చట॥ క॥ అవ్యాప్తసంభవములన । దివ్యాప్తయులక్షణములదే
రకయుండఁగ । నవ్యపదబంధుసం । యుక్తవ్యాహారముః జనవదనములు
మాయున్॥ క॥ విజిగీషుకభారతీబ। ల్బజములబోనీక సత్సభాపతియుతుఁడై నిజ
పరపక్షద్వయజహ । రజహల్లక్షణలనదులనదములగ దుమఁగ॥వ॥ ఇట్లు ప్రతి
హత ప్రభావుండైన నబ్బలియుండు రామనాథుండు సర్వకర్తయు నియంతం
డు సర్వమయుండును సర్వేశ్వరుండును సర్వంబు వసియును శృతిస్మృతిపురాణ
సమ్మతంబుగా నీయర్థంబు నిర్వహింపఁగలవాఁడని దియాగాదని వాదింపసమ
ర్థుండుగలఁడే యని పల్కె నిజినులిట్లనిరి॥ క॥ ఎక్కడి శివదర్శనంబింతయు। ముక్కం

టివెమొ వెమెంటిలోకములగుడికేగనో । త్రిమూర్తులగ ద్రావెసెను దీరా । రకళటకీర్తు
భ్రాంతికోల్లు రాగుణ్యకడకా॥ క॥ సకలంబునందుశంకరు । డకలంకతనుండునట్టి
తాశంకరుడా । సకలమునకు దేహంపుజీ । వకళయుయాత్మయొ ఖండింపవల
యుం డెవి౦క క । అనిజినులుబల్కు బాసయ । విం యూదిప్రశ్నము నకునిను
దుత్తరమిం జినపతియేతాష్ట్రి నకెల్ల । నునరాష్ట్రాకృతి మెలంగనను టు
యుకాదో॥ క॥ సర్వంబు వందునట్టుల । సర్వేశ్వరుసుగుణాగారిత వృత్తిం
బర్వినమున్నన్న ప్రేన । సర్వంబును యందతెండును లీన్నంద్రై॥ గీ॥ ఆదియు దా
నీశ్వరాద్వైతమనుటదలప । నదివురియును సర్వాద్వైతమగును । యాఖిలమున
కునునియామకుండైననను వృషాంగుడు । నఖిలనిమయింపక తీర లేదనుటను గాక॥
క॥ గుడికేగి శంభు గొల్చుట । యెడగవలయునన్న ప్రశ్నకుత్తరము వినుము । శ్న
దుపతికాంత ముదకంబుం । బుడమిశిలలు వెన్నెలకును బొంగి కరుంగు నో॥ సీ॥ అన్ని
శిలలమీద వెన్నెలగలుగదె కలుగంగ నందేమిశిలలను । బ్రాణపదము గా మిపిటి
ప్రబవహింపవటుగాక చంద్రకాంతులతో టిచంద్రికయును । నొకట టొక
టికొరకుత్సకత్వము దాల్చునారీతి సర్వజ్ఞుడైన శర్వు । లాంసర్వంబును గాసుం
డియును శీడముడు భక్తునిజిత్తంబు బరగగరగు॥ గీ॥ నవియు రే డును సమర్కలో
టజేసి । కరుగుగాక న్యచిత్తము లెగరగవగుట । నఖిలమును లింగమధ్యంబునందు
లేదె । గలుగగానేమి శంకరుగానకున్న॥ క॥ శరణునకొరకై పురీసం । హరు లీల
యుశరణుసదుదయంబును నాశం । కరుణకొరక యట్లయ్యును నిపుర గూను
రక్తిం శర్వ మెసగుచునుండును॥ గీ॥ మొదవు తనయుపియను కాపు మొదవు బ్రాణ ।
పదము సత్యంబుదదుభయ ప్రమదమునను । బ్రతుకు కాపట్లలింగ తద్భక్తమధ
న । మందయఖిలంబును బ్రాణమతనికతడు॥ గీ॥ స్వాతివర్షంబు జగతి నైపర
లునెందు । బలసి ముత్తెము కాదు తజ్జలమె కాని । కావ్యములనిద్ద్రుజిహ్వలన లరు
సంభయ । సంగమునమణియగు భక్తుభంగియట్ల॥ వ॥ కావునం గావలులగుమీ
కు లింగైక్యస్నేహ సాంగత్యంబు తెరంగెఱుంగం బోలదు విధితవిరతవ్యాళహార
ఘోరభటికముఖముఖుంగుమీరు జలింగనిధనసముద్భూత స్వానుభవగ
మ్యనిర్మలను ప్రసంగంబు దొడంగఁబనిలేదు అదియట్లుండనిమ్ము సచరాచరు
నకు శంభుడంగ మోజీవ మోయాత్మ యోయంటి రాప్యంగ్యంవు బ్రశ్నకు వుత్త
రంబుగాని చ్చెదవినుండు॥ సీ॥ అంగంబు పూర్వకర్మాంశావ శేషమట్లంగంబు
సుఖదుఖసంగతంబు । యంగంబు పుణ్యపాపాలయ భూతమయ్యాంగంబు శివు

దు గాదడవినుండు। జీవుండు శివుడనఁ దలంపరాదు దుర్మలుడు జీవుండు నిర్మలు
డు శివుడు। దుష్కర్ముడాత్ముండు నిష్కర్ముఁడీశుండు సకలుడాత్ముండు నిష్కలు
డు శివుడు॥ గీ॥ పరగ జీవుండు పశువు తత్పతి శివుండు। జీవుడవిముక్తకోశుండు
శివుడు గాక్తుడాత్మయా సన్నబహుభవుండభవుడభవు। డీశ్వరుడు శాశ్వతుం
డు॥ వ॥ వెండియు జీవ్రుండు సంసారి జీవుండ శుద్ధుండు శివుడు శిద్ధుండు జీవ్రుండు
సందేహి శివుండ సందేహి గావున జీవుండు దేవుడు గాడు వాదంబంతటబోవ
నీకు వినుండా యుపరమాత్మ పరమాత్మయనుటయు దిశిద్ధాంతంబైయుండ నది
యెట్లనిన॥ గీ॥ ఆత్మ భూతేంద్రియాంగాత్మమై వెలుంగు। గాన యాత్మయు పర
మాత్మ గాదు। వినుడు ఖండసమాత్మతో సకలంబుకపటనటన। సూత్రమునదిప్ప
చైతన్య సూత్ర శివుడు॥ సీ॥ మాపులలోపలి మానిరసయుటుల కాష్టంబులోన
హ్నికరణి। శిలలకొలుచు నిమ్మబోలికి జలముల భూములోన జలజాతిగతి। నేత్ర
జలమాలు చెలగురూపము భాతిక్షీరంబులో సీప్నుతెంబు చందమున। నద్దం
బులోన బ్రతిబింబగనువున రత్నసంతతిలోన గు లిఁబిత్తులోక జములజాడ॥
గీ॥ ఘటపటాదులలోని యాకాశభంగి। స్ఫటికశిలలో సిభావంబుభగి శబ్ద। భ
యములోపలి యర్థంబు క్రియను హేమ్యద। సంతలోని ప్రసిద్ధ్వని క్రమము మె
రసి॥ గీ॥ యణువునను దానయణువై యాశివుండు। ముల్లుగట్టను తీరవిలేకెల్ల
కడలఁ దానయైయుండు నఖిల చైతన్యకోశు। డీశుండఖునాశనుండు గామేశ డక
సిన॥ సీ॥ ఈయఖిలమునందు నీశుండున నంగ శివునకు నైన విశేషమెద్ది। శివుడును
త్పాదయియుత్పా బులు శివునట్టులయందు శివుడు లేడా। శివుడు దైవంబ
దెయవియ దైవంబులు శివుడు నట్లయందు శివుడు లేడా। శివుడ దేవపశుపతి
యవియెల్లపశువులు శివుడునట్లయా యందు శివుడు లేడె॥ గీ॥ మారనిభు సం
దునాకమైన తంటవలదె। యను దుజాతి ప్రయోగంబులొనరజేయు। దైవసం
ఘంబుతోడ నాస్తైవ వరుడు। బలికెబసవపురాణ యుక్తులు జెలగనిట్లు॥ క॥ మా
నినను నలరెడుదివ్వెయు। నామాపులు ఫ్రా నలరునాజెప్పశియా। మానెను
గుణంబు మాపుల। లోనున్నదెయెందు నందులోపల లేదే॥ గీ॥ మారునిగుణమే
లయఖిలంబునందుబొందు। లీలనీశ్వరుడెంజేల లేకయుండు। పద్మపత్రంబుజ
లములపగిది బొరయనట్టులననుండ నట్టులనంటకుండ॥ క॥ తిలసికరంబుల తైల
ము। గలుగుదీపములయందు గలుగనిత్తెట్లన్। మలహరునందు సమస్తము నిలు
చు నెజెప్పుడా॥ క॥ ఈహేతురీతినన్నిట। మాహింపుకొనుండు నీకు నాయుక్తిను త్తర

మూలసంసారమడంగ నఖిలంబున । నాహారముండి యనునుతేని నాత్మెఱంగున
కున్॥ క॥ పరపాకసత్క్రియామతి । పరమధనాంశులను మిగుల్చి క్రొంజెక్కై।
నరయఁగఁ గాంచుబరా । పరవస్తువనఁగనొప్పు బరశివకళదా॥ గీ॥ గంగ నేల
నన్ని జ్ఞానికిఁగలుగు నేందు । నట్టియజ్ఞానిఁగనఁబోవనగపడండు । సర్వమునయం
దుఁ గమ్ముడీజాడ మునికి । చిత్రమె సర్వశాస్త్రసంసిద్ధము రయము॥ చ॥ అనవిని సైన
మాఖిలపహాస్యము చేయుచు నంచివచ్చ్యాసి । శకునముసర్వగత్వమటుచా
పుడఁ జెప్పితికాలునౌ । ట్టినదవచ్చె నెథరగడిందఁగఁ బొందియు మాత్రవిద్వస
జ్జనముల కెట్టి చోటనివిచారము నేసిటమాకుఁ జెప్పఁడా॥ సీ॥ అనవిని దాసయ్య
యలుగుచుమీకిది వింతయేమైన నును వినుడు శివుడు । తేఁపనిబ్బరల్ వేలసీచాస్త్ర
లనడితలమెట్టియానదుతు మేము । సారుడు లేడని పలుకరానిఘనుఁడు నిర్మలోమ
హీనుండుండు సుమహామరగణముల । కింకరత్వ ... బాకటంగనెరనారెంతు
తాపుబుద్ధి కర్ణనోండుయాడల గీ॥ భావజాతి తేఁ పట్టించుకరాంలేదు । తలఁపన
కలజగము కానయయ్యె । నాసమస్తమందునంటియునంటని । నిర్గుణాత్ముండ
గుచు వెగడు హరుడు॥ వ॥ వెండియుజననీజనక భావంబున సకలంబుఁబుట్టించు
చు సకలంబు దాఁబుట్టనియట్టిదిట్టయునగుఁడు నిత్యనిజస్వభావంబున సకలజ
గంబుల మపుడు దానశవనిసిచ్చలుడు నతండహంత్వమమత్వస్వరూపంబున నడ
చితానడంగనినిత్యుండు నఖండాధారాధేయన్యాయంబున నఖిలంబునెడతే
కయుండియునులిప్తుఁడుఁ గానివాడునతండనియమనియామక ప్రకారంబున స
కలంబునిజాజ్ఞాప్రభావంబున బాలించుచు సర్వోత్కృష్టుండు నతండు సకలం
బును స్వేచ్ఛామాత్రంబున నలిపివికృతంబువార్చు విజ్ఞానమయుండునీతండు మఱి
యునతనినిజస్వరూపంబు వినుఁడు॥ సీ॥ కలిగియుంతటిలోన కలుగకుండెడివా
డుకలడన్నవారికిఁగలుగువాఁడు । దలఁపులమీఱినదత్త్వస్వరూపంబు దలఁచువారల
నిలుచువాఁడు । గోలదికిమీరినగుణగణంబులవాఁడు గొలిచివారికి నారిసూఁడు
వాఁడు । వలపింపరానట్టి వలపులుగలవాఁడు వలచుబాయనివారి మేలుగువాఁడు॥
గీ॥ గానగారానికమనంబుగలుగువాఁడు । జూచువారికిదనరూపు జూపువా
ఁడు । బట్టవచ్చినప్రభ జూపిపరగువాఁడు । బట్టిబట్టఁగబయిలగు భాతివాఁడు॥ సీ॥
వినికికిమిగిలిన వేషంబుగలవాఁడు విన్నయంతనలోనఁ బలుగువాఁడు । దృష్టికమీరి
న తేజంబుగలవాఁడు బూనిచూచిన వెలిగెడువాఁడు । వాసనఁగడచిన వత్తరంబుగ
లవాఁడు వాసనతోఁగూడఁపరలువాఁడు । జన్మలన్నిటిమీఁదు [illegible]

వులబాసిన ప్రసన్నమూర్తి॥ గీ॥ యగుడు మెలగునాతడట్లు వాఙ్మనముల వశముగాని భక్తివత్సలుండు। శక్త్యతీతుడగుచు సతిసన్నమూర్తి లింగ। దేవుమహిమ తెలియవశంబె॥ వ॥ పండితయ్య వినుండు రామనాథుండు సమస్తంబు నగుటకు నుస్లియయ్యు భక్తిహీనులకు బొందరాదనుటకు సందియంబు లేదు విన్నాణమాత్రంబైన సంగమువ వలదు వలసిన నీశ్వరునకు॥ సీ॥ ఉపహారనిలయంబు శపథంబుగా బలికి యొప్పుడు నాప్పురంబున కడు వెడలి। పదిదినంబుల లోన పదిదండు వేలు భక్తులు భక్తసమ్మూహంబు గూడబెట్టి। వారసుదారుణ మారుదీగెకు నడిపెట్టియప్పరమున్నైన సమ్మతించి। చిమగు బాపడు బట్టపర దేశికాగిగా పడయిందబు జైనవిసరదక్క॥ గీ॥ ననుచు నెల్లవారు డినగ చాటించి। ఉగ్గలపు దగ్గరగ గాంచి యుండు దేసులను వారు। వారే యాడి భక్తి। నైస్య సమితిని జిపి సంభ్రమమున॥ శా॥ ఘోరం బారిజనప్రతానములసంక్షోభింప పెన్నాదికే। శాకేరంబరిమార్చికాం దరసుశస్త్రాస్త్రశస్త్రిభంజించు ఘోరాకారంబులు దాల్చి కొండగనుబాహాబాహిమర్దించి। చీకాకై పోవగ జేసి రాజనుల సన్యాళ్ళత్యేకాగ్రవ్యత్యంతులై॥ వ॥ అట్లమాతులైన యారులనురు మాపుతకపటము శిరంబులు ద్రుంచి తరిగి సన్యాకరంబుల బట్టుకొని రత్నాకరంబులు వెలుంగు లుకించిముట్టు కెట్టాన్చుచు హాతశేషులైన జైనులం జెకటాన్చుచు తుటిదియగు దుండుండమున గాంచి పిరికిగుండియ యేపా వండులు మూర్ఛిల్లిపడి వాపిరివంజూచి యేచియూడు పింగ । క్రీడయు బోలెనాలుబనాలసన్నంబు వంజేసి వేయును నేచూర్చారు వసదుల జైనప్రసాములతలలుం దులిపి పెల్లార్చి యొకొక్కరొకక్క లింగంబు లెక్కించి ప్రతిష్ఠించి యూపడు వురశిరంబులు నక్కలు సైపెట్టిన మాత్ర వారలు జగజ్జెట్టుల సంధిపట్టుభద్రులైరనాచిదేవత్వంబు విరకాలప్రవర్తితంబు గాదు యిదియు నెరుంగ వేయువియుట్టుండని సోటి వేల్పులని మీరు వాటించికొలుచు పేటి వేల్పుల పాటులం బడు పశుపులశుని మును బరచు మహాభక్తులకు నిదియు నొక్క చోద్యం జెయునుమితసంబాహాజత వెండియు వినుము॥

సోమన్న కథ.

క॥ ధరమరియును మంచిగిరిచర్క। పుటచెరముగుబురమునందు సోమన్న యనం। బరగు త్రికాలజ్ఞుండై వారు భక్తుండుతన సిష్టయురు చెల్లినినన్॥ గీ॥ భక్తి మాత్రమొద్దుగ సంస్పర్శనంబునలువు। నడుమునంబు నైకొనజనుగుచుండు। నంత దనర స్వర్గమాప్తిం జూచిహిల్లు। గుడికిబోలేక మానార్పగ దువకండై డు॥

తానొక్కరుండు దక్కఁగను తత్పుర మెల్లను గింప చావ హాటతుల్ । గానయు సహ్యా
ళంబసిఁ గన్నానొచ్చిన బస్తుఁ బుంచురె । మీఁటలాంతర్నొద్దికిని మేమయినన్
నిసుగొంచు మఱిఁయము న్నై । ననురంజుపశంభుగుడికల్లనబోద మత్తుఁ జుచు పంచనన్।
క॥ సురపోన్నవ సదిలోనికి । హాయిభక్తుని గొంచు బోయియు నెమి దైవం। బను
భక్తిగొల్వమనఁదవ । కరములు జన వాధుఁ మ్రొక్కెడు వడిఁ బుడుకన్॥ క॥ శ్రీలింగ
మూర్తిలీలం। గ్రాలఁగ మహాత్ము ముకరగాన ద్విజనుల్। వేలెమ్ము జినుఁడు మె
చ్చెను । మాలోన నొకండు వగచు మనుమిక నైనన్॥ క॥ అనవిని సోమన్న గనిసి।
జినునికి గినునికిని నేను జెప్పెత్తుదునే । జినుగుజనులార సాక్షా । ద్ఘనశాంభవ
లింగమునకు గాకి మ్రొక్కెడల॥ క॥ పాపాత్ములార యిటగుడి। లోపలికరుదెం
డు విషములోచన మూర్తిం । జూపెద నికను మఱ ప్రం । బాపికొను చుననక్రియ
గ మ్ముబలిమిం జెరవన్॥ ఉ॥ అంతకమున్న యంతకమదాంతకుఁ డిచ్చిన నాదు
రూపమింతింతలు వ్యయ్యాలై పడగనీడిత రూపము జూపెదచ్ఛిలా । భ్యంతర
మందనేమున మదాలస సీ కనుసోమనాధుఁడై । కంతువిరోధి యుండుటయు
కాంచె నిదరిశన మెల్ల లారిక॥ గీ॥ అటుసోమన్న భక్తికి హరుడు మెచ్చ జినులనె
ల్లను సోమన్న గనుపడాంచె । జైనదీకిని మీఁజి నేశ్వరుడు సాక్షి। యదని ముంజేతి
కడెముసకద్దచేల॥

వైజకవ్వకథ.

క॥ ధరపురి యుబరిపళి గేయుచు । బురిబరగున్ వైజకవ్వ బురహరు భక్తిస్ఫు
రదంతరంగయాతుమ వరుడాదిగ వారలు జైనవత్తనఁడు పన్॥ క॥ ఆతని జీ
వగు మజినులకు। బ్రిఖనవొక నాడు మిండు పెట్టుటకుంబ డా । ధాటిశయంబు
గబాకం।బాపత మటి జేయుజనియహాతసమితిన్॥ క॥ పిలువంగ బోయిన నాతని।
నెలతే పబాధలు జూచిసిప్పలు మగబా । హ్యాలకిడకమున్నయిట రా। పిల
దెయొక్కడైన భక్తవర్యుడు వేగన్॥ మ॥ అనిచింతానలతప్త చిత్తమునగం। నాయజ
క్షాక్షి బ్రాలన్ శపోధన వేషంబున శూలినిల్వగని తాత్పర్యంబు సంరంభధీ।త్యా
నురాగంబు బసందడింగొనగ సాష్టాంగ ప్రణామంబొన । ర్చినిజాంగంబుద
దంఘ్రిధూళి బావనం జేసెన్ సముల్లాసతన్॥ క॥ తదనంతరంబదపసన్। సదన
ములోపలికిగొంచు చని భక్తిం । బదపద్మంబులుగడిగిద । దుదకంబులు గ్రోలి
యూసనోప్పాసీన్॥ క॥ ఉపవిష్టుం జేసికిదలి । విపులపలాశంబు వైచి వెస నా
సబ। రిపక్వపనాన్న । పుడాక పటుతపస్వికి నిడని గావడ్డింపన్।

క॥ సడ్డు సేయుచు నుఱుమొర । గొడ్డియు ప్రుంద పసిచ ప్రురు గొట్టుచు మరియున్।
వడ్డించుమనుచు గడుసుచు । సడ్డాసడ్డఁ బలుకుననంతటిలోనన్। క॥ ఆసరుణీప
తి వచ్చుడు । వేతపసి యిటు తృప్త్యైన పలదిగ నిప్పై । జీఁగ వాయిటు సేయగ। నా
తపసి జూపు మెందునడచిరిగడకే॥ ఉ॥ జైనుల సేత గాసివడి చావక చూపును
జేరి చూడగా। గానితపస్వికిన్ గడువ । గానడ నేన్నడునిట్టిదిట్టవే। మైనను గార
ణంబుగలదా తప రాజునకు నీకు గాక యూ। న్నైనిటు జాపసేమిపస వెమ్మెబూడి
డెగొట్టు జంగముల్॥ క॥ ఆలని పమ్మిన వాయిలు। నేలంగలిపితివిచెల్లి సనతకిత
రా జ్ఞాలంఘునమికేమాటలు । జాలు పదవనుచు గీలు సమ్మెట వైవన్॥ ఉ॥ దాని
కేమియుఁ బవనితదత్తరమందక యిందుశేఖరున్ । ధ్యానము సేయుచుండ తను
దాకక యుప్పరిగుళ్ళికళ్ళనెం । తైననునన్న యాహతులనందర దాకగడా
ల్లునెత్తె నమ్మె నులరక్తము ట్టివడను కిర్రలి స్రుక్కుచు సిచ్చ వెచ్చుచున్॥ క॥ ఉలికు
లికి పడుచు గెల । కలగల యగనుంగొనుచు పెస్సు గాలగనగరం। బులనొడ్డి
కొనుచు వచ్చుట । దొలగం గాంతుగొనుచు దొప్పనబమచున్॥ క॥ లేచుచ నొ
కరొకరి ముఖము । జూచుకొనుచు భ్రాంతులగుచు జుర్రున దాకన్ । హాహెడ్డితి
మనుచు నెత్తిని । దాజుచుచు వసదు లెక్కల వసుధకురుకుచున్॥ క॥ సందులు
గొందులు దూరుచు । గుందుచు మొంతబెట్టికొనుచు గోడు గడుచుచున్ గ్రిందు
లుసొచ్చుచు । వెరపెందుందురపిల్లుచును ద్రట్లోగింగనుగొనుచున్॥ క॥ పర
చుచు నొకరొకరుడొక్కని । మరువులు జొచ్చుచు నోడళ్లమంటలు మండం। జెరు
వుల మునుగుచు నృతమము । లరిమూరి ద్రొకుచును విహ్వలాభ యులగుచున్॥
క॥ జినవెనుకకేగిడాగుచు। మనుపటితె మకర్త్యఫలము దలంపచుజ। చ్చినసై
నమేలనుచుందము । జిననాథుడు చచ్చెననుచు భీభీయనుచున్॥ క॥ పెట్టెలవెం
బడి నెత్తురు। బుట్టంగా జూచివచ్చె నూర్చుచు శిరముల్ । చెట్టుల దాకించికొను
చున । ట్టిట్టన రాని మూర్ఛలందనుమరియున్॥ వ॥ తొల్లిపిట్టవ్వకై పిట్టారగించి
రాచవెట్టికింబోయిన గట్టుపట్టి పెనిమిటి ట్టితనంబు చందట్టనెత్తిం జెట్టి కొని
గునిసి గునిసి యూడుచుం బాడుచున్ సోలుచు నాలంబు సేయుచు బసి సేయు నీవి
ధంబు గనుం గొనియుం గజాలవారు వమగకడకుం బొమ్మని చాటు చాటున వ్రే
యు వేట్లతసిందాక కజోడును హీం పాలునిసకలనియోగంబుల వారిం దాకుగతి
వైజకవ్వ మీదం బడు వ్రేట్లు వైజకవ్వం దాకక యఖిలజనములని మ్మాలమ్మాల
గతినొకొక్కటి జేయుమఖంబులై తాకు నొప్పికోర్వ లేక॥

సీ॥ ఆచార్య మునిపోయి యగడిలో గూలె శ్రీచంద్రము
నిపోయి వనదియొక్కయురికె । నహకాంతమునిపోయి యడవియందునగ
లసెను పజే౦ద్రమౌని పంచమ క్రిందజారబారె । విప్రులేంద్రమునికుంచవిడి
చి వెళ్ళెరాజేంద్రమౌని మార్భము నింగె । నా జైనకులగురుడంతలో తెలిదొర
గెనట్టులందరుజడియంగనందునొక్క॥ గీ॥ జైనకులసంభవుంప వైజకనుజూ
చి ధిగరిష్టుండుదలపోసె దేవదేవ । మహిమ గాబోలునిదియాలమగువగొట్టి
వద్దనుచుమౌన్వియడ్డంబువచ్చెనంత॥ చ॥ వెలువనియంపవానజడి వేగము దేర్చి
నజాడజాటిపెట్టులు వాలిబోవ జైనులుగడున్ వెరగందిరి వైజకవ్యని ర్మలశివ
భక్తిస్ఫష్టమరిమానుగగాంచియు గానన । ట్లలమటబుట్టిశిజ్జులనందర గాత
లగందికుందగ॥ వ॥ అంతియకాదు వెండియును॥ చ॥ జినులకుమీదుకటినవి
శేషపదార్థముమున్న యొకరిభ । క్తునికిడివారి సెచ్చదికిదూరమువైచివి మెన్ని
భంగులన్ । నినుమననేమినిశ్చయమునీదెసమాకును కెటువచ్చుజకరిన । జను
మేడకైననగాంతిని శాంతముపూవుచున్॥ సీ॥ వెనుక నెన్నడుయిల్లు వెడలి
మెరుంగమినడుగులు దడబడనడచినడచి । వేతెంచుచును వీధివీడితల
యొకవసదినిజను నాసతిదివ్యటగాంచి । జైనాలయము శివస్థానంబు దాతొల్లి
గాంచి మెరుంగనికారణమున । నదిశివాలయమకామదిసెంచి హరశర్వ శాం
కరీప్రాణేశశరణమనుచు॥ గీ॥ మోడ్పుగేలుఫాలమునజేర్చి క్రొనిగుడిజొచ్చు
మాత్రలోననపూలిపాణి । జైనరూపు గాయిశతఖండలుగ । దవభ్యంతరమున
లింగభాతివెలసె॥ క॥ ఆలింగమూర్తిగనుగొని । యాలింగసమాచరించి యుం
గముసేలన్ । వ్రాలబలుమారు మ్రొక్కుచు । ఫాలాక్షునికరుణగాంచె పతివ
జిణితయై॥ క॥ పతిశంకరభక్తికివిర । హితుడైవిడిచిసతియు మహేశ్వరు
గొల్వగ । వెతమానిసద్గతికిజను । సతిశుభదపదంబునిదియయాయియట్లున్నగ॥
క॥ మనుమునిభామలు నాలాగని । యునుననసూయయును మహాదేవ్యనినా
ల్లనితమపతులదొరగిశం । భునిగొలిచియకాలెకనిరి మోక్షము సిరియున్॥

దిలకవ్వకధ.

చ॥ ఇలదీలకవ్వ నా వెలయునింతమహేశ్వరపాదభక్తికిం । దొలగనిభక్తి
పొందుగనధూర్తశిఖామణివాడుభార్యపై । నలగిపధి పువాడయునవాసవ
యానతిగాంచిమారజి । న్నలయజొచ్చిడాగెరజ సీకరశ్లేషనవెనక దిసుక
నన్॥ క॥ వేసు వంటన పెనినిటియుం । జను రెంచిమహేశు వెనుకజకరి టవెమె

డా। గెనవనిఁ బెకొంగుహస్తంబు నదివియును బురుషభావమున నప్పెన్॥
క॥ శివభక్తిఁ బెట్టుట్టిది భువిలోఁ గనువిందు మొప్ప బుధజనములచేఁ సవిశేషభ
క్తి వైజవ। నెవములంగనన సద్యోసనఁ దినిసద్భక్తుల్॥ క॥ వైనతెతు లెల్లఁ జనపుర।
జనములు ఘోషనుచు వేడ్కఁ జయపెట్టగనా। జ్జినులు వెరగంద వైజ। ప్పైవుతిం
చినంచి తార్థ్రహాగ్ని వైలరు-ల్॥ క॥ ఆవైజవవిక్రమ। భావంబున నుద సామా
టబరివళిగెఁ బురిజ। దేవుండు వైజ నాథుడు। నా పెల నెసనంగమును విసవెసీం
నజీరా॥ క॥ చన్న మహాత్మ్యుల శౌర్యము। లెన్నిగలవు జెప్ప నేటికి నేడా। పన్నగ
ధరం నుమ్ముది శను। తన్నిజమును భక్తిని హిమదరగెను జెప్పఁ జూ॥ క॥ చిటిపుటి
మీసము లుము ఉండుం। పుటకంత తటి వారుఁ బలయు బోమ్మానపలది। స్ఫటికి మేమ
జాలుడు నుడ। స్ఫటము పగినన్నొ నాభావుబుల గుటన్॥ గీ॥ అన్నుగోని బిరామత ను
యాదికాది మనుము। చనటుపల లబ్బయారవాదు నకును మ్మబిలచి। మారొ్కా
న గాదని గెలిచి వచ్చు చేపన గవె। యనియుఁ తియు హాడిట్టులపి యు॥ చ॥ గణబహు
భాషలంబులన కాల మొగింగఁ బంగ నేలమీ। మతముయె యాదియు ప్రథమం
బు ప్రమాణము లాపీ మమ్మల। జితులుగ జేయు మప్పథము సేయన శక్యము
యేమిమానము। ప్రతి మతభక్తసంగుట మదీయ విచారము నాకు జూడఁగన్॥ చ॥
అనవిని రాముఁ డంత బహుధి కాగ్రహుఁడై చినరోక్రిజైనమూ। ఘనజిననాథ మందిర
ముగగ్గుల కాడయి ముల్లమీజినే। శుంతల ప్రవెయ్యాగూలుటయు సుమ్ముని పర్శిన
మాట్లుంగూలమిన్। మునసిజ వైరిబంట వెయుననన్ని జైనులున నట్టు కాకనన్॥ గీ॥ వా
రుదాను హరి యుపసనికిను మనాడు। వచ్చు నంతలోన వసది జైన। ప్రతిమ రూ
పునూహ ప్రయెయ్యలు గాగూలి। యున్న జైనులు వెరగునొందిరపుడు॥ క॥ నిలువ
క పదు నేపను బీనని లయుం బ్రీప్రోలినట్లు నిఖిలార్హతులజ్। మునుమిడి జయించి
యిటు దినుడస యయ్యేకాంత రామడధికాంబులుకున్॥ క॥ ముకిలం జతొల్లిదన
కున్। నిడుర కుమారుయుచు లీల నేదొంటికి కథల్। సదువరగబడ లెమురటదవం
క యాబంటు నాకు డాగగనగుచే॥ గీ॥ నేడ శిరమిచ్చి క్రమ్మర నేడబడయు టిదియు
జిత్రంబె మారిజైనాథముడ। యిపుడు శిరమిచ్చి యేగించి యేడు వాళ్ళ పీద
బడయుదు శిరము మాను మెచ్చిబొగడ॥ మత్తకోకిల॥ ఓసు జైనసివాస మొందును
నుండ నుండఁగ జేసి మా। దారికొల్చెడు జైనమూర్తుల రూపు మాసిన గాక మిప్పి
రసంబున నేమి జేసిన నేమి పెద్దరికంబు నాన్॥ క॥ జెనులాతని పాబడికడు ఘనస
మున నొకపంకమునాంగట్టిని లిచిర। ట్లన బసవన్న యుతద్భక్తి వహ। మనురా

[illegible] తెం[illegible]కలకొలువుండెన్॥ క॥ భూనాయకు [illegible] | [illegible]సలిపిడిజూచుర
[illegible] లన్ | మానుగనిల్చి [illegible] | యానిసగతిజూడవచ్చియు
[illegible] సీ॥ అఖిలజనంబులు నాశ్చర్య [illegible] శ్రీపుష్పక [illegible]
[illegible] | [illegible] మోంము జెన్న [illegible] భక్తగణము లకు భక్తి [illegible] | [illegible]
[illegible] సొగ్గిలం [illegible] యసిగుత్తకన [illegible] చేసి [illegible] | [illegible]
యున[illegible] పిడాం [illegible] గీ॥ [illegible] దేకాంతరామయ్య
[illegible] | [illegible] భక్తులు [illegible] | [illegible] దలయూ
[illegible] | [illegible] క॥ [illegible] |
[illegible] | [illegible] సంభ్రమ [illegible] | భూర
[illegible] క॥ [illegible] కిరంబున శిరం
బు [illegible] | [illegible] గనిన [illegible] లలు
లన్॥ క॥ తాలాస్త్రాలన మాత్రము | [illegible] మొరిగి [illegible] దన్|
[illegible] | నూకిక పెడబొబ్బ [illegible] చున్॥ క॥
భూకాంతుడు వెరగందగ | నాకశ్యాము నగేడ [illegible] వ్యాకులు ల
తండోట్టి [illegible] | [illegible] నగన్॥ క॥ ఏకాంతపీరుడ
పగత| లౌకికవర్తనుడు కర్మ [illegible] | దేకాంతరాము డప్పుడు లో [illegible]
తముగాన [illegible] లోకము బలికెన్| క॥ జిన [illegible] నాదె [illegible] | [illegible] రము గుప్ర
[illegible] దయునిమండలిం | [illegible] | గనుగొన [illegible] కబం [illegible]
[illegible]॥ గీ॥ ఒక్క [illegible] యుంచుక యొరిగియుండ | [illegible]
[illegible] | [illegible] దైవంబనుటకు నేకాంతరాము | [illegible]
[illegible]॥ క॥ ఏకాంతపీరుడవగతి | లౌకికవర్త [illegible] లంప
[illegible] | యేకాంతరాము [illegible] | యేకాంతముల [illegible] లోక
ములందున్॥ క॥ ఘనపాతకులగుదమ్ము | గనరా [illegible] మొగంబిడి
[illegible] | చును జినులు బొగడిజయతే | [illegible] కిచ్చి కళవళబడు
చున్॥ గీ॥ భక్తసభ మ్రోలసాగిలబడ్డజినులు | [illegible] కంబులం దెల్లనచ్చ
[illegible] యార్చి పెడబొబ్బలిడుచు భక్తాళిజైను | లంచితంబుగ నా మ్రోలియుంద
[illegible] గీ॥ సంగమేశ్వరనిర్వి శేషంబుగాగ | బసవ దేకాంతరామయ్య భక్తి
[illegible] | [illegible] త్వానుభవగోష్ఠి [illegible] యుండెనా
[illegible] క॥ యేకాంతరాము కథ [illegible] బాయునఘా

ష్పృగవహ్ని । ప్రాకటవిషజలరోగ । వ్యసనములు దలగు సుఖములగు హరుకరుణన్॥

షోడ్డలదేవు - బాచనార్యుకథ.

క॥ వెండియు మునినాథ్యు మ్మాహిం । మండలమున ధీరచిత్తుండు షోడ్డలదేవు బాచనార్యుండంగజమర్దనోదార్యుడా । ర్యాడతని నుతియింప నెవరికిని లవి కాదు॥ క॥ నిర్గతనిఖిలేంద్రియవ । ద్వర్గోద్భవదుర్గుణాపవారణచణుడుం । తర్గత సతతవిరాజిద్భర్గపదధ్యానకరణపారీణుండున్॥
క॥ ఉగ్రాంబకసద్భక్తగ । ణాగ్రణిసదనప్రహాసదాగ్రహకరణో । దగ్రతరశార్యుడనగన । మగ్రకృపాంభోనిధానమనజనుమరియున్॥ క॥ దుర్భావరహితజిత్తుడ । గర్భావిర్భావమూర్తికలితుమదృఢధీ । నిర్భరనియమాశ్రితుడు వు । నర్భవభయభంగచంగనవ్యాశయుడున్॥ క॥ శాంతనిశాంతస్వాంతుడు । దాంతపరవాంత రసమగుయవిదాయుణుడగజా । కాంతుచరణభక్తిశ్రీకాంతుడు । ... సహాగ ...రుండున్॥ క॥ పరదేవమదాంధకరటిహరివర ద్వైత ... సూర్యాన । ... ద్వైత ... తారను । పరద్వైవాంభో దకుంభభవుడన వెలయున్॥ సీ॥ నందికేశ్వరదేవునవ్యసర్వజ్ఞుని భృంగినాథుని యేకలింగనిష్ఠ । వీరభద్రస్వామివిపులరౌద్రరసంబు భృంగుదధీచ్యాదుల ప్రకలన । యాదిగాగలసారమంతయునొక్కచోట గూర్చిపేర్చిన వేటగుగురువరేణ్యు॥ గీ॥ డవని షోడ్డలదేవు బాచయ్య జేసె । గాని నాడిట్టిమహిమలోకమున గల దె । రూఢిజూడ నకలియుగరుద్రుడితడు । యనుచుజనులర్థిగీర్తింపదిను తికెక్కె॥ సీ॥ సిద్ధాంత వేదాంత శుద్ధవాక్యంబులదదవంగ తంత్ర తాత్పర్యములను । మునిభారతస్మృతిమూలశాస్త్రంబుల నాదిపురాణముఖ్యాగములను । న్యాయవైశేషికాద్యఖిల శాస్త్రములనిసూక్తిలక్షణవాక్ప్రయోగములను । జాతిజచ్ఛలజల్పవైతండికోక్తులబంచావయవవాక్ప్రపంచములను॥ గీ॥ బ్రతిఘటించినవాదుల ప్రతిభ దూల్చి । సకలసంభవసంస్థితిక్షయములకును । నాదికారణుండు నీశుండ యనిప్రతిష్ఠ । జేసి జినసమయాలగొట్టివేసి మరియు॥ సీ॥ పార్వతీనాథుండు పశుపతిదక్కన వేల్పులెల్లను పశుపిసరముగను । బ్రతిసాధనమొనర్చి పాంచరాత్రవ్రతాచార్యుల ముక్కలు చెక్కలు జేసి । యద్వైతులను హతాహతిగనీగగ దోలివిద్వేషచార్వాకవితతి నడచి । సర్వేశుచక్రియనుర్వి ప్రతిష్ఠించి భక్తియుక్తుండయి పరగుచుండి॥ గీ॥ ప్రతిదినంబును సాష్టాంగప

ట్టణమున। గరిగి శివరాత్రి జెల్లింపు నర్థితోడ। నట్టిదిన మేగుదెంచుడు నయువనినాథు
నను మతంబు బోవు దనంచు వచ్చి॥ క॥ జననాయక సౌరాష్ట్రం। బున జాగరణం
బు జేసి శ్రీ నరాగమనం। బొనరించెద వేవేగమ। యనబిజ్జలుడిట్లు బల్కెనా త
నితోడన్॥ క॥ పనిచాలగలదు నేటికి। జనరాదు కొట్టరు లెక్క జడివి తుదల బ।
ళ్లను వేయింపగవలయుం। జను నేయిరు దెసల కొల్వు సాగింపంగన్॥ క॥ బా
లింతలం జగతిపా। యూళిగమును శంభుభక్తియు క్తియునదుపగ। బోల
దుమా కోలుపింతెట। జాలించితి వేని। జనుము స్వచ్ఛందుడవై॥ క॥ కానని
సౌరాష్ట్రింపుము। పశిదేవుడు వచ్చె నేని యర్చింపుము వా। దిప్పుసప్పం
చను। మాదరమతి లేఖ వ్రాయుము మనపని మదిలోన్॥ క॥ పరవాదులదుర్బో
ల। నరపతి పోవకుమసం జనకనిలిచి మహా। వరుడు మదలించి పలుకగ। నరు
గుటమాఖ్యానంబు గాదె యతడన్నగతిన్॥ క॥ నృపుడాడిన ట్ల సౌరా। ష్ట్రపతి
యయిచ్చుటకి వచ్చు జనదేకున్నం। గృపననుదనయ యున్నకడను। నిపుణత గ్రోని
పోవుగాకని యతి చేరుడునే॥ మ॥ అనినిశ్చింత తనూన్నయోఘునుడనాయక సో
మనాధుండు చ। య్యన మహేశ్వరు దూత చంద మునపాస్త్రాబ్జంబునన్ నంది కే।
తనమున్ వ్రాసిన లేఖయన్ వెలయనుద్వల్లీలనేతెంచి ధా। న్యనికాయ్యాది కృ
త్యంబునన్ మొలగుబాచామాత్యు కెంగేలికిన్॥ క॥ అలేఖయిచ్చి సౌరా। ష్ట్రా
లయుడిచ్చుటకి దానయరు దెంచు చుజం। ఘాలగతిం జనుమసినను। వాలా
యము జేసిపంపవచ్చితి ననుడున్॥ క॥ ఒకపూటలోన నిచటికి। నకటిలగతివ
చ్చు సమాగమమున బా। యకయుండెడు నాపెను గా। చెకోలు చుదీవియిం
పు మా ప్రదేశమునందున్॥ క॥ ప్రత్యక్షంబౌనని యత। డత్యాశ్చర్యమైన వహింప
నదిగనివారల్। సత్యముగ సోమనాధుండత్యను రాగమున యిచటికరు దెంచు
జుడీ॥ ఉ॥ రావణు మెచ్చిపోనిగతి రాకటు నిల్వడు రావణుండనన్। గావిలస
త్తపోబలుడు గాని శివైక్యుడు గాడు శూలిభ। క్తావళి పెట్టు జెట్టగు తదన్యులకున్
సులభుండు గాడు మాం। బోవడె భక్తవత్సలతనూలోకనగుండయయుండు
బ్రోలికిన్॥ క॥ పడిహారిచందమున నీ। కడకున్ జనుదెంచిన తండకాబోలుజ
హీం। మృడుడటు గాదె భూమింబడిన్దైశ్యమాటకుం బ్రభావము గలదే॥ గీ॥ వ
చ్చిలేఖ చేతికిచ్చి బాచార్యుతో। నెల్లి సోమనాధుడిటకు వచ్చు। నను చు నానతి
చ్చి యంతపోకతుండయ్యె। శంభుడగుట కేమి సంశయంబె॥ వ॥ అనియిట్లు
కల్యాణకటకంబునం గల సకలజనంబులును గ్గింపనగ్గలంబగు ప్రమ్మరసమ్మదా

శృంగారసందోహంబులం గపోలఫలకంబుల నలంకరింపుచు శిరసావహించి పురంబి
త్తశోభనాభీష్టంబు గావింపందగువారలం బిలిచి బాచరాజయ్యయు చిత్రకృ
త్యంబులం బరగుచుండ నినుం డస్తగిరిశిఖరిశిఖరాగ్ర ప్రసరాస్త్రసహస్రుండ
గుచు నిశుడసంభ్రమప్రమోదంబు లానవాంబుజంబులం బొడచూపనాస్ట
గాంబునంగలను నంగసుదభంగుభక్తితరంగవులును బసవంమనంగన్నులపం
మావయపుయియుండి యాటలంబాటలంగాలంబుగేలగఁ గడుపుచున్న సమ
యంబున॥ మహాస్రగ్ధర॥ అదేవచ్ఛిస్వచ్ఛాదివ్యపథము నెనఁబౌరావళుల్
దృష్టిపాపన్ । మనమధ్యత్న స్తవార్థ్యస్నైతరవగతితో నాకవాద్య స్వనంబు
ల్ । చవలన్ బ్రహ్మోత్సవంబున్ సౌరాష్ట్రపతికడకేఁగొట్టుబడెన్ గాంచెక్రిందన్ । వి
వశద్యూభాగుండయు నెగడ దెబగ డెనల్ డెసలొలివడంకన్॥ సీ॥ సిద్ధరామయ్య
గారు శ్రీశైలమునకు దానరిగి ప్రార్థన జేసియాత్మపురికి । శ్రీమల్లికార్జునస్వా
మిగొంపోయిరి గాని యీబాచప్రధానుకరణి । తనయున్న కడకు గొబ్బున నీ
శురప్పింపనేరనైరి పుడితండా కెఱుంగ । ఘోరునరప్పించె సౌరాష్ట్రసోమేశు
నిట్టి నైష్ఠికులెందు నేనిగలరె॥ గీ॥ యనినుతింపంగ విని బిజ్జిలావనీశు । డరిగి జా
గిలి బడి మ్రొక్కెనతని మంత్రి । వగఁ ... భటవర్గంబు వరుస మ్రొక్కె । బా
చవిభు ప్రస్తుతించె నా బసవరాజు॥ ఉ॥ కొట్టరులోనిగాదియఁ లిగొబ్బుననుబ్బ
ననేలమట్టుగాఁ గట్టిక నర్ఘ్యస్ఫటికకుట్టిమభూములఁ జేసి నైపుణి । ఘట్టసువ
ర్ణశోభితకథామము ప్రేమనమర్చి చుట్టునం । బెట్టుసుకోటగోపురము పెద్దగ
దీర్చెని మేషమాత్రలోన్॥ గీ॥ అవనిపోడ్డల దేవుబాచయ్యనడక । భక్తికెల్ల
ను నెల్లమై పరగ నన్యసముఖ కోలాహలుండని శైవులతని । బొగడవిని నైపకొ
కె నామహావిభుండు॥ వ॥ పరవాదిజనంబులు కొందరుగూడుకొని ప్రతాప
నారాయణపురంబున ప్రాకారగోపురోపశోభితంబుగా నొక్క గుడిగట్టిం
చియందు గోవిందప్రతిమ గావించి మంచిముహూర్తంబున ప్రతిష్ఠ సేయునను
రాగంబున నఖిలనియోగంబులుం గొలువ దానచ్చోట గొలువిచ్చియున్న
యున్న రేంద్రుం డంపరుం జూచి బాచిరాజ చటికిరాని కారణం బేమి తాశివభ
క్తుండనని యో యిమ్మహోత్సవంబు చెల్లు తెఱంగెఱుంగఁడో యెఱింగి లెక్క
సేయఁడో మా కొలువు చాలించెనో నేల నిట్టి యుద్ధోలగంబునకు రాకుండు నే
యని ఆగ్రహించి పలుకు బిజ్జలునకు బసవం డిట్లని యె॥ క॥ చెప్పినయడిగము
సేయక । దప్పం జెనొ ... మున నుదలంగిచనియనో । తప్పేమి జెప్పుమా తని।

యిప్పుడు కోపించి నిందించి యిట్లాడుట యుక్తమే॥ క॥ కరణింగని ప్రాణుల సుశివ । శరణు
లుబర దైవనిరత శరణములకు వ । తురాచారాత్రోకసమ్ములజూ । తురా శివుల
విందురా వారి త్రోవనడుతురా॥ గీ॥ సాధునియుడు మంకశ్రేణిజయం । డంగ
నచటడక్కడ దక్షిణాధము । నకుభృంగి సాధుడే భంగ వాటంగ । మొక్కైన
నగనింక జెక్కలేల॥ శా॥ ఘంటాకర్ణుని వంటిదేవరుని భక్తశ్రేష్ఠుడాక్కం
డు ముఖ్! ఘంటల్ వీనులనంటగట్టుకొని తద్ద్వంశీక రావంబుల । న్వింటన్ మోం
యగ జేసియారవళిలన్యధ్యానముల్ । వింటం జెప్పకథ భక్తియుక్తినమనం దెధా
త్రిపై వెండి యయున్॥ గీ॥ అవనినరవత్తు మాత్సర్యకార్యుడగుచు । వెలయము వేహా
ద్రమంగ శివమహాపురమున । నెలమిలింగైక్యనిష్ఠావిశిష్టుడగుచు । నతనిని యమం
బు జెప్ప బోధ్యంబు పినవె॥ మ॥ తన బ్రాహ్మణపరదైవ నామము సముద్యద్భక్తిల బె
ర్గొన్నని । వ్వని నైరంతర్యలక్ష్యం చిహ్న ముని నాశిన వర్ణించుచుండంగనా । తని
గేహంబున నొక్క బ్రాహ్మణుడు పరుద్ధంబా స్తనస్త్రీ ఒప్పుచుం । జనుదేరంతడుద
ప్రస్తామండగు భిక్షాందేహి యంచున్ వెసన్॥ ఉ॥ అత్తఱియ సంభ్రమొందయు
తుదైగృహిగా శ్వన భైక్షకాంక్షుడై । భిక్షము దాన గొంచు జని బెట్టగనా లుగా
డు నన్యదైవనా । మాక్షరముల్ వచించె నుధరామర మత్తుడు దానికల్గి తత్
తుకాక్షికర స్థల స్థగిత గుర్వసుదగ్వక్రవద్ద ఘ్రనన్॥ చ॥ అదిగని విప్రులెల్ల తగ
వారడి బోవను భిక్షుకున్ నిజా । స్పదమున కేతెంచి తద్విజుడా ముసికన్నము గల్గెనే
నిక్షిప్తుదయచు బెట్టగావలయునల్లర యుండిన । లేదు ఘామ్మనాగదగవుగాక
యిట్లు మిడుకంబడి వాతపధింపవచ్చునే॥ గీ॥ అవని బ్రాహ్మణానహంకృత్యాయ
నుసూక్తి చెప్ప జేసె వేదము స్పజదుపు । నవని దేవు జెప్పనరియమయాస చిత్తు
డతడు ధన్యుడగు నెయకట్టుకటా॥ చ॥ అనిమునిమూరగావగచి యందరుగూడ
ధరాధినాథు జేరనరిగ జెప్పినన్ । విధరావతడాయన బిల్వబంపి విప్రసనిటు తే
లచంపితి విబుద్ధివిహీనత నేమిదప్పు జే । సెన కేడుదప్పు గల్గినను జెప్పుము గా చెద
జెప్ప వేనియున్॥ చాపదము॥ సరసరనిను చంపెదనన్న నరవరుగన్గొనిన వ్వ
లయుంగా । నరయుబ లక్కభయాంబించు నయుం బోరనాని నెన్నదిబోం పరిబో
వన్॥ గీ॥ చంపితి నినికల మెల్లైనచంపదగిన । యట్టి దప్పను చంపిన యవ్విధం
బు । శంభుడ వెరుంగు వనుగాప జంపకతన । యతడు గాకేల మీ చేత హతుడవ
గుడు॥ క॥ అనవిని జనపతి యుం । కనితనితో బలుమాటలేల క్షాత్రీసుగుణా । వ్వ
నకున్ సరిగా జంపుం । డనవుడు నారికలు గొంచు నకుగు దెరువునన్ ॥ చ॥ హా

రుచిలయంబుగాంచిదనియొంజనియో సారఘనాభుండదు । భూరమదవత్తు
డై పగమ పాతకుతో సరిచంపబంచెన । న్నరకదురాత్ముతోడసరి నాకునుజా
వగవచ్చునయ్యాయీ । శ్వరయును చుణ గరద్వితయు సంభృత తాళములిచ్చు
చుండగన్॥ వ॥ అప్పుడయ్యమరాజులింగనిష్టకుంగజారియిచ్చుమెచ్చి॥ తే-గీ॥ అ
న్యదైవాభిధానదురక్షరములు బలుకుభవితోడసినుమహాభక్తునెట్లు । సాటిసే
యంగవసునంమమేటికిరుణ । దనదువత్తుంబు చొరచొంమసూచుదెరచె॥ చ॥
అరియములింగగర్భమున మహాప్రమదంబునజొచ్చియుత్తరిన్ । నరపతిసేవకా
శియహీనానుకభూషనురంబుజొచ్చినం । చురువడిఁగూడరాగగనియుగ్రు
నివెసేలబొచ్చువేగనం । బరము బెంచపమూరెడహీమండను వేల్పులజిక్కి
గ్రక్కునన్॥ క॥ నరవరమాశివభక్తులు । వేరపిడిపరదైవతములవిననొల్లమి
కిన్ । గురిగా దెయుర్వ్యహూఖ్యసి । నరదిగ్వ్యాంబరముగానవచ్చుటమరియున్॥

వీరశంకరయ్యకథ.

క॥ పునుజేశవీరశంకరు । డనవెండియువొకభక్తుడవని వెలయుత । ఘ్యు
న చరితమువినుస్వప్నమం । దైననునతండుపరదైవములన్॥ క॥ తలపడుమ
ట్టుడుతోడం । బలుకడివియునీతిగాగబట్టినడచునా। తలపోకబొద్ధునిసంటం । గ
లగనిమేలక్కనిచిచారకలితాత్ముండై॥ గీ॥ అంటగారానిబౌద్ధునినంటుగొన్న।
తనువుదలపోయుకుక్కమాట్టినఘటంబు । దానిగాల్చుటయెందును దగవుగా
దె । యనుచుకృతనిశ్చయుండై యాత్మునంబ॥ ఉ॥ శ్రీనగసీమకేగి యతిశిష్టత
రంబగుహాటకేశ్వర । స్థానమునన్ జ్వలజ్జ్వలనతత్త్వమహాయసపాత్ర । లోన
నాసీనతనొందివెండియున శేషతరాయుధకృత్తగాత్రుడైభానుజనైరిసత్తు)
పకుచాత్రతగాంచేనవంచకస్థితిన్॥ క॥ కాఞ్చనఘనావరపం। దైవావలిజూ
డంగవినగనంటకొదగమా । శైవులకుంగానివానిని । యీవిశ్వంబెల్లనెఱుగ
నేటికిజెప్పన్॥

శివలెంకమంచయ్యకథ.

సీ॥ మఱియుచుశివలెంకమంచయ్య యనకరకంఠభక్తుడు శ్రీకాశిలోన,
మను ఖండునను దినంబునుమరితనపదివేళ్లు ఖండించిభక్తియుక్తి । ముప్పా
వ్బూజించి ముదమునంబడయు భూజనులువిస్మయమందిసన్నుతింప । న
ట్టుగొన్నిదినంబులధిగమింపగనంతన భవభక్తావేశమంగలించి॥ గీ॥ శంకరదిగ
ద్రావిపగవాదిజనులుమునుక్క । గొయ్యయేను బెకొక్కమెత్తించిగోపవాపూ

డీశ్వరుడకత౯వీరమాహేశ్వరోరు । పదమయుత్తమామునినిల్ప బరులుగనలి॥
క॥ వడిజనిచక్రగదాధరు । గుడికడపెనుగుంపుగూడిగూర్చుండిమదం ।బడ
రగవాదంబునకు । న్నృడుభక్తునిబిల్వబంచిరుద్యద్వ్యముతై॥ వ॥ పిలిచినమం
చిదయ్యానని పెద్దయులేడొకమంచనాంహ్వాయుం । డలరుజవంబునంజనుదు
నన్యమతుల్మదశాస్త్రపద్ధతుల్ । వెలయఁగనెత్తిమాఱొనిన వేసరకందరక
న్నియుక్తులం । బొలయఁగజెప్పిగెల్చినిగమోక్తులు సాక్షులుగాఁగదేల్చుచున్॥
గీ॥ అట్లుగెల్చినపరవాదులంతబోక । చదువులునుగదువులును నింకజాలుదృ
ష్ట । మొకటైననుజూపఁగనోపుఁడేని గెలుపు । నిజమన్నమంచయ్య గెలుపున
ట్లు॥ క॥ మీపిన్నాతనయంతన । మాపిశ్వేశ్వరునకుంనమస్కృతి సేయం । గా
వడినడిపించెదమి । గావలయునుజూడుమన్నకథలేమిటికిన్॥ వ॥ అనిపలికి
యాశివలెంకమంచన పంచశరహరు శరణులశరణంబులంతఃకరణంబు నస్మ
రణంబుగానించి యుచ్చరించిజనకు నుద్దేశించియిట్లనియె॥ క॥ ఓరోరికృష్ణవి
శ్వా। ధారుండగువిశ్వపతికిదండము బెట్టం। గారారమ్మనయపుడ। వారణగు
డివెడలెబుశమివడవడవడంకన్॥ గీ॥ అట్లువెడలిమంచనారాధ్యులకుమ్రొక్కి
యతనివెంటనడచుచుయబ్జనయను । జూచిపరసమయులుస్పృహఁదూఁచు నక్కిళ్లు
వడినడిచిరిలచ్చిపతివరుండు॥ క॥ హరుభక్తిసంయుతుడై। హరినీగతివిశ్వనా
థునగ్రముఖునను । ద్ధురగతినడిపించుకపో । యురయంబునమ్రొక్కజేసెనిల
యురమంటన్॥ వ॥ శివభక్తప్రభూర్మయనుమాట రోటుపడకుండనాకుం
డలీమండలేశశయనుంమంచన పండితులుపంచిన బనిసేసిబ్రదుకుదునని వచ్చి
భక్తిజిచ్చరకంటికిమ్రొక్కియకరాడనచక్క జాగిలంబడిలేవక చిక్కియుం
డుట నేడునుండెల్లంబకాదెవాదులు నెత్తసత్తువలేక చూచుచున్నవారుగా
వున॥ క॥ హరునకుబ్రతితేమిటికిని । హరిరూపమసాక్షిభక్తులలిగినజడుగూ
ర్చిరమేనిబ్రతుకు హరియింద్రరవిసుధాకరు లకువినుధరణీనాథా॥ ఉ॥ శం
కరదాసిచాన పరశంకరమూర్తికిఁగలండతండు కోపాంకితదృష్టిగన్గొనినయా
క్షణమాత్రనయన్యదైవముల్। కొంకముదూలిప్రెయ్యాలటు పృథ్విపయింబ
డునిట్లుధాత్రిని। శ్శంకతసంచరింపగన సహ్యాతబల్లహుప్రమ్ముఖంబునన్॥ క॥
జగదేకమల్లిసనువా । డగణితమాయాబలాఢ్యుడై తొడరినన। జ్జగతీశుడుద
త్సమయులు। దిగులుడుడువమిగులకోపదీపితుడగుచున్॥ క॥ ఫాలాభీలాంబ

కభవ । కీలావళిబర్వనతడుకినిసిగనుగొనన్ । నేలంగలకాలదెయచ్చటు! నీలా
భ్రినిభాంగుమేనునీరై పెలుచఁగ॥
క॥ చూడఁగన త్తెరుమట్టము! పాడైయిదినేమునకు ప్రత్యయమనుడు రాటకా చూడ
మఱిభక్తిమీఁకీడేందుకు లేమనీవ చెపుగుదువృత్తి॥ వసంతతిలకము॥ ఈరీతిమా
టలింక నేటికిబాచనారా । ధ్యారూఢభక్తిగతియంతయు నేడుజూడఁ । గారా
డెతొల్లియుం గారులుపల్కఁగానా । సౌరాష్ట్రనాయకునిజయ్యన దోడ్కితే
డే॥క॥ కోష్ణిపుపున దావకభటు । దట్టములకుబళ్ళపరిమితమనుదినముం । బెట్టిం
చు నాని లెక్కలు । పెట్టన వ్రాయుంచు వారిపేరొక్కండున్॥ గీ॥ కవిలెనిండ
బండారుకరిగణనవ్రాసి । సునివేదియడిగినను తప్పకతము । వెరుసుతప్పక జెప్ప
సిద్ధిగానునీవు । నెరిగియుండంగనే జెప్పనేటికధిప॥ వ॥ ఇటుమీదిపనులనుజిర
కాలంబునగని యుదుగా కేలమిట్టిపడియదవనిబిట్టు బల్ల-బసవండీవృత్తాంతం
బంతయువిన్న వించిపంచిన వినివానంబన్ననాదరంబున నాకడకుంబోకయు
నీక్ల గాదనికదలివచ్చి యచ్చటునున్నభక్తులకు మ్రొక్కి మొక్కలుండై నిలుచు
న్నటాచిరాజుఁజూచియేచిన యాగ్రహంబుద్రేకింపనా సాహపాలుండతనికిట్లు
నిటు॥ గీ॥ అఖిలలోకాధినాయకుడైన యుట్టిహరిప్రతిష్టకు నీయమాత్యప్రజం
బు। చేటుజనుచేరనివేలవెళ్ళవిస్తు । బెల్లునేముసవినికోపశీలుడగుచు॥ ఉ॥ పుట్టం
చునిట్టుచున్ వెతల బొందుచువందుచుదుర్భవాబ్ధిలో । జుట్టలు బెట్టుచుందిరు
గుబాల్యాని వెల్పుల జూచినీవ్రుయిం! కెట్టున్న పాలకతఁయని యిప్పుడుబల్ల
తికతఁగట్టురా । పట్టిపుగండుగాక మరిఖతఁలు కతఁలుతేరు వీరిలోన్॥
క॥ కతఁలకుగతఁయగుమ! తక్కతఁమహేశుండాకండకతఁస్యదనా।కర్త
లహరునకునరియుని! కీతిఁంచినవారినూదక్రిములుదొరుగవే॥ గీ॥ ఎల్లెడలను
మకతాఁమహేశ్వరయను । విష్ణువాక్యంబుచదివియువినియుమరియు । వరు
సహారిగిరినజుగిజూసురలుగిరలు! కతఁలనిబల్కనట్టిమూర్ఖ్యసుగలదె॥ క॥ జని
కతఁబ్రహ్మయగునె! దనతలమొలపింపలేకతానుండునె స్త్రీ । త్యనుశాసనుం
డుహరిమే । నవినదనసుపుజావకుండనిలపగహలదే॥ మ॥ జినబుద్ధుల్వరదైవ
తంబులేత్రయీసిద్ధాంతపూరుల్బళు । త్వనిరూఢుల్ప్రతిమాకృతుల్నిజము
హాత్మ్యవజ్ఞాతుల్తీవ్రతఁ । ఘనసత్త్వము వెన్నడించిన చారంగారాదు
తజ్జైనబా! ధనివాసంబులుధాత్రిపిందనిదెబ్రత్యకుంబు నీక్షింపఁగ॥ గీ॥ మా
యిదైవంబుగాదనుమానమేల । యుశివదైవంబగుడుమ్మాయి యనగదగునె।

మార్యజులుమారునఘకారులన్ముఖపురుషు । వేదబాహ్యులుకతఁ లేవిరల్ల॥
క॥ ఆయేవురుకర్తృత్వం। బేమెడధరియింపలేమియీశుడుగత్యఁ । బ్రాయ
తనములుదర్శనములు । నీయిలనిరుమాడయగుటనిదియు నెఱుంగరే॥ క॥ వి
నుఁడేకయేవరుద్రో । యనుశ్రుతులీశ్వరుని జెప్పినట్లితరుని జె । ప్పనేనిగముమ్ము
లదైవములన । జనపదవ్రాతములగుట వాసోముఖుచేన్॥ క॥ క్షితిదైవమేని
మలమూత్ర । తతికినెలవగునేజలము దైవంబేనిం । దగవగు నేఁట్టిపాటల।
యతిమరునరచేతిగుంట యందు నిసాగునే॥ సీ॥ అనలంబుదైవతంబగునేని
సర్వభక్షకుండన జనునేఘూపాండలమున। గరువలిదైవంబుగాలిబారింతమె
దిక్పతియైయొకరు డెసనయు న్నె । యాకాశమదియు దైవమందమేని యప్రళ
యంబుపొందునెప్రమదాళిచేత । కవలా స్తరిపులదైవములనవచ్చునె సతత
తాటనపరితునియుతులను॥ తే॥ యాత్మయింతటికినికర్తయయ్యెనేని । సౌఖ్య
దుఃఖంబులకుజిక్కు రుజుగుచున్న । యిన్నియును దైవములయ్యెనేని యొట్టు
కొకటి। యొకటిజనియించె జన్యజనకతెలయన్॥ సీ॥ కాకయుంటికగర్ణగ
ర్మ్యంబయ్యెనేకర్మంబుజడమదిగాడుగతఁ । మెల్లనచుయిమేనిజేసిన
వాని కర్మంబుపరదునూకతఁగలడా । తేదన్నద్రిపుటియుతెకపోవలయును
గలదన్నకర్మంబుకతఁగాడు । ఘనకర్మఫలమునుభవింపగజేయు మారుడు
కర్మాధీనుడతడగతఁ॥ తే॥ కర్తకర్మమయుడు నెమఖంబుజేసి। దక్షునీడేరికం
దునోతరీద్రిశిరము। గొట్టెనట్టెనట్టెనయా కోటకోటనికినిమారుని। జేరంగవ
చ్చునోయరసికొనుడు॥ వ॥ అవశ్యమనుభోక్తవ్యం కృతంకర్మశుభాశుభంబ
నువాక్యంబు కర్మానుభవావశ్యకత్వసూచకంబుగాని కర్తృత్వసూచకంబు
గాదు అట్లునుంగాక (ఏకఏవరు ద్రోనద్వితీయా)యనిశ్రుతికోటి చాటుం
గావున కతఁలకతఁమగనమదమాతఁయకాక మారిపురస్సరముతత్త్వ యా
వరంబునంబని ప్రాసికొలిచి యుండుబశువులుగాని పశుపతులుగారు నీయతి
తృయంత్రణాపరతంత్ర్యంబునం గార్యకారణ ప్రవర్తితులై యవాంతరక
తఁలై చెప్పినపనులుజేయు వారుజెప్పినపనులకుం దత్ఫలంబులకుంగతఁలగు
దురేకతఁలుగాపికె మర్త్యంబునందూరనూన సకలజనంబులకు విస్పష్టంబు
గా దెలసి యుండునదిజెప్పెదవినుండు॥ మత్తకోకిల॥ గోరబోవగగొడ్డలేటికి
గోపవాహానుగుట్టులక్ । సారసాక్షుముఖామరుల్ పరిచారికాకృతి గొల్చి
యు। న్నారొవారలగుళ్ళచుట్టులపినాకినొకెడనైనగ । న్నారొజెప్పడగు

ట్టువేళ జనంబులెల్ల నెఱుఁగఁగాఁ॥ అట్లునుంగాక॥ సీసమాలిక॥ అప్రతిమా
కారుఁడగు లింగమూర్తికిఁ బ్రతిసేరించెడి హరి నతఁడగునెనయె । నిర్మలనిత్యనిష్ఠ
ర్మదేహునకును దుర్మలదుష్టదుష్కర్ములెనయె । శుద్ధప్రబుద్ధానిరుద్ధ దేవునకు
ప్రసిద్ధబౌద్ధనశుద్ధజినులుసరియె । చావుబుట్టువులేని దేవదేవునకును వగచచ్చి
పుట్టు దైవతములెనయె। బ్రహ్మమాయాకారపశుపాశభేదకు బ్రహ్మవిష్ణు
పురోగపశువులెనయె। శంకరునకు విష్ణుకంకాళధరునకు శంకితులై చను లెంక
లెనయె। ప్రళయంబునొందించు పరమేశునకును తత్ప్రళయభీతులు వేల్పుబ
న్నలెనయె। అఖిలలోకాస్పదుండగు లింగమూర్తికి నర్చించు నర్చకులమరులె
నయె నొసలకన్నొడవకన్ను వసరించు హరునకు రెండుకన్నుల వేల్పుతండము లెన
యె। హాలాహలాగ్నిసంహార సాహసునకు హాలహలాగ్నిదగ్ధాంగులెనయె।
త్రిపుర దానవ భంగనిపుణవిక్రమునకు త్రిపురదైతేయబాధితులు సరియెయం
ధకముఖ్యదైత్య మథాపహారునకు నంధకాద్యసురభయార్తులెనయె। హరి
కమలజకపాలాస్థిభూషణునకు హరికమలజముఖ్యసురలు సరియె। యావిర్భ
వింపని యుట్టియభవునకు దేవకీపుత్రాదిదివిజులెనయె । యఖిలంబులోఁగొన్న
యట్టిలింగమునకు లింగమధ్యస్థులైనారెనయె॥ గీ॥ మెలమి సర్వేశునకును
సర్వేశులెనయె। రమణ సర్వజ్ఞుతో నసర్వజ్ఞులెనయె। భూమి బెద్దల దేవుతో
సోమనాథు। తోడ సరివత్తురే వేల్పు గూడగొడ్లు॥ వ॥ వెండియు హరసర్వేశ్వ
రభవపరశివపరమేశ్వర పశుపతిశ్రీమహాదేవాది నామంబులు దక్కిన వేల్పు
లకొక్కండ కైననుం గలవె యంతియకాదు (తద్విష్ణోః పరమం పదం) బని వి
ష్ణునకుం బరంబైనపదంబనియును (పశ్యంతిసూరయ) యనకృతార్థులిట్టి మ
హాదేవుని భావంబులం గాంతురనియును వేదంబు నానాదంబులు సాదరంబు
నం బలుకవినియుఁ గంగు మతులయి యసచ్ఛాస్త్రంబుల జెప్పంబడ్డచందంబున
నాకుఁ గలపాటుడొక్కలంబోసిన దోషంబునో నామము మేసిన మోసంబునో
బొడమిన మతిభ్రమణంబుననో గాని కొందరు మందభాగ్యులు సద్గతిబాహ్యు
లునగు వెడబంపు బాడబులు దేవతాతారతమ్యంబులు దప్పజెప్పుదురవి శివా
రలప్రచారణభాషణంబులు వినంబని లేదు విడువుమని చూరియును॥ గీ॥ హరికి
పునర్భవత్వము నచ్యుతత్వమును। నిజంబుగఁ గల్గినదె మనుజనాథ। శైవవరుఁడ
గు మాభృగుశాపమునను। బుడమిఁ బదిమార్లుదనకెల్లఁ బుట్టుచావుమ॥ సీ॥ సా
మంబు విష్ణోః పితామహాయనఁ బితామహుని గుదంబున మాధవుండు । దతో

జన్మించి యధోక్షజుడను నామమునవనిలోఁ బ్రఖ్యాతమయ్యెఁగాదె । యిదియేల
యదితికినింద్రానుజుండునై జననంబునొందడే శార్ఙ్గపాణి । బాదరాయణు
డన బ్రభవింపడే శౌరి ద్వాపురంబున నెల్ల వారు వినగ॥ గీ॥ నియ్యుగమునందు
కృష్ణాఖ్యుడయ్యెఁగాదె । విష్ణునిలయంబునందు తద్విష్ణుపదము । గొరిభజియిం
చువారికిమారవైరి । యొసగువిష్ణుత్వమెందుఁదరాకరాకరు॥ ఉ॥ ఎకరుడ
వట్టియున్ననగునీహరి బన్నములిన్నిబామలున్। నీకరుమకానివాబలిమి నిండ
యొనర్చుటకానరేంద్రయీ । వాకరులసాక్షియొకరు మునిపక్షమువన్ననో
చ్చిమచ్చమైయుకరునబాయదెప్పుడు నగాధిపవండియువినుమ్మజెప్పెదన్॥
మ॥ తగదూర్వాసుడురుక్మిణీయుతముగాదన్ను స్వడిచ్చండిపె । నొగలంగ
ట్టిక శాఖి ఘాతములచేనొప్పింపుచున్ వీపుతో! తెగయంగొట్టుచుబండిమెకరు
దిశలందీడ్చించుటల్ ద్వారకా। నగరంబెల్ల నెరుంగుగాని నృపతీనామాటలేకా
దికన్॥ గీ॥ వృషమనుపమన్యుమునిమహాతపము జేసి। పాలమున్నీరుభవుచేత బడ
సిగ్రోలునవుడు। తాడబడయాదినారాయణాఖ్యు । గళమునను బడనుమియడే
శేకరించి॥ సీ॥ హరినిజలంధరుండను రాక్షసేశ్వరు డలయించిచంపడేయంబ
రమున। జలజనేత్రుడు జరాసంధు వాజినినోడి కామించుకొనడె దుర్గములగ
ములు। యిభదైత్యముఖులకైటభదమునునిబర పరెపలుమార్లుబవరమునను
మృగజాతిఖండాలమగు గార్ధభమున ప్రాణమువట్టినవండె॥ గీ॥ సవ్యశార్ఙ్గిచ
కమునవైపవసొంగి । చక్రనువుడువిరిచివైచిదధీచితస్వ్ననుడింప । బెగడితన
మునవెరుగకతోసనజేసి । పారిపోవండె వెన్నుండుబందియగుచు॥ క॥ సురబ
లమునసురబలములో। బారిగొనవిషమారగించిపురహరుడమృతం। బురుదయు
నిచ్చినమెచ్చు। హరిమగటిమబోయియాడదయ్యెనుకాదో॥ క॥ బలిగిట్టిభూ
తలంబిమ్ములగొన్న యఘంబువలనసురవైరిభూ। వలయంబుగోలుపడెఘన।
జలధిసాగవలనెగాదె జనుతెరుగన్॥ తోటకము. అలికిదాద్విజహత్యకులో
నై। నేనగలంతయుసెమ్మిభ్రమింపం। గాలమునిండినగ్రకరునబోడె। వ్రాలి
ననెవ్వగరాముడుభూమిన్॥ క॥ పోటరివిష్ణునిమాయ। న్నాటకమునకేలభ్ర
మసినారోజనులుఘనా । రాటనినొకరునిపాదుని। యేటునసిల్గండెలోకమె
ల్ల నెరుంగన్॥ సీ॥ వెన్నప్రుచ్చిలిపోయి వ్రేతలనెలయించి రంతకాడనిశౌరిశం
కలేక। నందికేశుమతననాసాసలనువెంట పీడవండాతండెక్రీడబార । హరి
దానవయిపంబుననబల్కియురు లింగమూర్తిగానగలేక మోసపోడె । హ

డేచక్రమునుకన్నునుమున్నిటియట్లయుండగన్॥ వ॥ మరియు మత్స్యావతా
రంబున శ్రీవత్సలుండు లంకాద్వీపంబున కంకణాకృత వాసుకిమత్స్యేశ్వరనా
మంబున ప్రతిష్ఠయొనర్చి పేర్చినసష్టగోలువండె కూర్మావతారంబునం గూ
ర్మనాథుదారపాథోనిధిప్రాంతంబునన్నిల్పిభక్తియుక్తుండై భజయించండె
రామావతారంబున రామచంద్రుండును శ్రీరామనాథు సేతుబంధంబు పై
సంస్థాపనంబుజేసియు పూజింపండే యింతకమున్ననంతుండనత్యంత తా
త్పర్యంబున శ్రీరామంబున రామేశ్వరునారాధింపండే ద్వారవతినూరం
త ప్రౌఢగోవిందేశువినివే శుతుంజేసియాసక్తి సేవింపండే వెండియు యు
లంపూరబ్రహ్మేశ్వరుం బాదుకొల్పి పూజలుసలుపండే యట్లయింద్రుండు
నత్యంతతాత్పర్యంబున నింద్రేశు నెడపడని భక్తింబూజింపండే వ్యాసుండు
మహోల్లాసంబునం గాశివ్యాసేశ్వరుం బెట్టినెట్టన దాస్యంబొనర్పండే వా
రు వీరనక సకలమును మనుదేవదానవాదులిదిగాడారణాశితమతమ జే
ల్లంలింగప్రతిష్ఠలుజేసి యాసక్తిగొలుచుటలేట తెల్లగాచెకావున భావభ
వభంజనుండు దక్షునాండొకటి తల్పులకెక్కుడి కృత్యంబేసియు పా
స్యత్వంబతండయ్యెతుండై యభిమతార్థదాతయగు నిదిసకలశాస్త్ర పురా
ణాగమనిగమసంసిద్ధంబు॥ గీ॥ అట్లుగాక శివస్వైతనానిధియైన । నెరికేమియు
నగరీక్షితార్థ । సమరదనుజదనుజపుఁరిగాడల । కేండయ్యెకున్న నిప్పి
తములు॥ సీ॥ అష్టయుగంబునసర్పింపగాశి దాసునకు కన్యలరాశి సారదినొసగ।
ననురక్తిశివనాగిమయ్యకుబ్రతిసోమవారంబుకన్నెలువాంకిడే।భానునిసేవింప
బోనితుష్టమడంచివినుతకహామహయూనకిచ్చె। బాణుడప్పుడుకరపల్లవం
బునరికినతనికప్పుడయూడెనంగజాది॥ గీ॥ దండిగీర్తింపహరిచేతదలగనట్టి। నేత్ర
రోగంబుహరియించె చిత్రమనగ/ధూపమొసగినచేఘంటతో డగూడ। గొనచన
డెయోహిళయ్యనుదనదుపురికి॥ క॥ అవనిం దేవరదాసికి। దవనిధియొసగండె
బాసదప్పమికిమహా। త్స్వపడగుచుమిండప్రాణం। బవలీలకులాలగుండయ
ఖ్యునకిడే॥ క॥ కరికాలచోడపురమున । బరగింపడెపైడివానప్రమథులువెర
గం। దరయంబునదగనెకొండు । శిరిగద్దియ యొసగె బసవచరమజేరక॥ క॥
మునునిమ్మవ్వకుగానే। ద్దినములుతనపురిగవనులు దేరపింపడెచ । య్యాజోం
మ్మయ్యచేజచ్చిన। వనమ్మగమ్ములగొనిచనం డెస్వపురంబునకుక॥ గీ॥ మా
చ్చితోభయకర్మకుమారపాల ఘూర్జరునితంత్రయుతముగాగొనిచ । నడె

వొట్లపిళ్ళనయవారియును। మహాత్మ్యగ్రామసహితం। బుగాదన్నకలశికొన డె॥ సీ॥ వరగొండ పెరుమాణి నరులెల్ల నెఱుగంగ గొనిపోవఁడె తారకధరము నకు। మోళబాడగ మెచ్చి తాళంబుగూడ శంకరుగొనిపోఁడె స్వపురమునకు। షోడశగణంబుల సొరది పీఠంబుల నిలుపఁడె సేడ నిశ్చలతనుండ। తెలుఁగుగణము ల వీరభక్తికి మెచ్చి కైవల్యమొసగఁడె గారవమున॥ తే॥ పొందిచిన్నుగమున కైనిద్ర బోవకున్న। చెందునను నీడె శివరాత్రి సేవఫలము। చన్నభక్తులకథ లిట్టి వెన్ని నైన। గలవు వానిన యేటికిఁ గణుతిసేయ॥ క॥ హరునకు సరిగల రనుటయు ప్ర రగఁగ నేకాత్మవాదపరత యుహరినా। హరమయుఁ డనుటయు నజ్ఞత। యిరు నాలుగుమూర్తులను మహేశుఁ డనుటయు నెక్కె॥ క॥ దుష్టమనుష్యులలోకొ ద్రవ్యా ష్టమహాభక్తసంతతికిఁ బోల్చుటఁద। తక్కుష్టతరోక్తులు వినుటయు। సృష్టిం బాతక ములను చు ఘోరరుశిష్టుల్॥ గీ॥ పిలువఁబంపంగ నిటకు రావలసె। నేమి కనిగలదు జెప్పుడన్న ప్రభాపాలుడు। స్వామిపాల మోనములు చూడనయ్య తగులువృడు। తల లు వాంచిరి పెద్దపుబడి పనితోసుచు॥ క॥ గామచిఁక్కన్సులందఱు। పేరుచివ చింపలేకమున్నకతపతమ। మోనములజూ చెడివాడు..। కావహిపతి నాంచిల జ్జితానను టడ్యెన్॥ గీ॥ క్రొన్నచిగి తార్కికులుకుక్కగానిదప్పి చెప్పి కొన్ని విధంబైన విచారమాలి। బాచరసు మర్త్యమాత్రుగా బలుకబోక। ద్రోహమూ తందు ప్రత్యక్షరుద్రుఁడతఁడు॥ క॥ కొలువున నిటుగన జెదరెసెన్। బిలబిల తార్కి కులుదాను బిజ్జలుడేగెన్। మలహరుభక్తులు బసవఁడు। నలఘుండు బాచయయు నరిగి రార్యులు బొగడన్॥ మ॥ ధరణిన్ షోడశదేశ్యబాచ యువిచిత్రంబైన చారి త్రమె। వ్వరు సద్భక్తసభాంతరాళములలో వాక్రువ్వగా వింప్పవా। ఇరయుం గావినరంతకప్రథితవాహద్విట్టిలతగ్రంథ రాం। తరిశీ సూద్భృతగజ్జుబ.. ఘ.. తద్ఘంటాఘటా తాత్కారముల్॥ గ్రంథగద్య॥ బసవశ్రీనామధేయ పరమ ప్రమహిమా ప్రాణలింగాంతరంగా। బసవశ్రీపాదకప్రభవయుగళ సద్భావనాస క్తచిత్తా। బసవశ్రీమత్ప్రసాదప్రచురరససుధాపానసంపూర్ణదేహా। బసవ శ్రీలింగదత్తోల్పణకరణగుణ ప్రాణదేహాభిమానా॥ క॥ వేదపురాణాగమసం। పాదితనుతసూక్తిరచితబసవకృతిసుధా। స్వాదనసుఖకస్వతశన। మ్మోదతశి

వభక్తి తాలముక్తి విలోలా॥ మాలిని॥ శమదమయుతవృత్తా సత్యశీలాభిషక్త చిత్తా। యమనియమసమేతాహారపుణ్యప్రభూతా । సమదతులమహోపాన వచిద్వ్యస్తపాపా। సమహితమహిమాధ్యా సంతతోద్భాసిమాద్యా॥

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్పాలకురికి సోమేశ్వర గురుప్రసా
దలబ్ధనిబంధనశక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవనా
చార్యవర్యసత్పుత్ర కులపవిత్ర సోమ
యనామధేయ శివకవిప్రణీతంబైన
బసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు
షష్ఠమాశ్వాసము
సమాప్తము.

(*)

శ్రీరస్తు.

బసవపురాణము.

సప్తమాశ్వాసము.

శివనాగమయ్యగారి కథ.

శ్రీనందికేశ్వరపదధ్యానా। దీనాంతరంగడంబవిరహిత । జ్ఞానాంబికసిర్యాలిత। సూనాశుగపాలకురికి సోమారాధ్యా॥

క॥ దేవ మున్ను మీకు ద్విపదగా వించిన । బసవచరిత యే సుభవదను జ్ఞ। పద్యహృద్యకావ్యభంగి నాచేర్చిన । యట్టి పిన్న వింతును వధరింపు॥ వ॥ మరియును భక్తధీమణి సమంచితకీర్తిధనుండు భక్తులం । దరుగొని యాడుచుండ మను నన్యుడిలన్ శివనాగమయ్యనా । వరలును దారమూర్తి బసవప్రభుచేఁ బ్రణిపంతులందుచుం । దరుగనిభక్తివృత్తిమెయి నిష్ట ఘనాంబుధినోలలాడు

చున్॥ క॥ కడు వేడుకనతఁడుండఁగ। బుడిబుడ్లింబోవ నట్టిభూసురులెల్ల । న్వడి జడిజ్జులు నిమె । కుఱ్ఱ డుమచ్చరికమున నిట్లు గూసిరి పెలుచన్॥ మ॥ విన భూపాలక పెద్దభక్తులనుచున్ వేవేలచందంబులన్ । వినఁ జెంచున్ బసవండు వారిగనినన్ వే మె కుఱ్ఱ వార్ధించిపో। యినయుచ్ఛిష్టము తోడ నేగుడుచు దానిట్టిట్టి వాడయ్యెన్నా। చ్ఛిచందంబున నిన్ను దాయజను దెండుం జేయు సిద్ధాంతమున్॥ ఉ॥ వారు పురంబువీధులను వచ్చుచుఁ బోవుచు బ్రాహ్మణన్ మముం। జేరికి సైన చేకోనరు సెంబలి సెంబలి నారమూనిని । మారవహీనయీ పురము మాలల పాలయిపోయెనిఁకనా । చారము వర్ణభేదములు సాగుటయెట్టి నీకు వేదినిక॥ గీ॥ రాష్ట్రకృతపాపమెందును రాజుకెందు। రాజుకృతము పురోహితరాజేదగులు । గాన పరిగింపవల సెదకర్తృజనుల । శిక్షయొనరించకీట్లున్న జెందునిన్ను॥ క॥ అనవిని జనపతి మనమున । గనలుచు బసవయ్యదలుప గా। బంపుడునా। ఘనునిశివనాగమయ్యం। జనయందల మందునుంచి తా బరిచరుడై॥ క॥ నడతేర గాంచివిప్రులు। కడమయొకింతయును మాల గలుపంగానీ। కడకతనిందోడుకని డెవ । క్కడుమదిభయమింత లేక శిబికము మీఁదన్॥ గీ॥ నీవు జూడంగనీరీతినేగుదెంచు। వాడు మాబోట్ల సెరుగునే వసుమతీశ । శంక లేకయతఁడు వర్ణసంకరంబు। సేయుచున్నాడదనకట్లు జెల్లు జెల్లు॥ క॥ అనిపల్కు విప్రవర్గము। దనపడినడతేరనతఁడు తనమోసలచూ। చ్చినగాదని నరిగి కాలిన్ । జనపతి గొలువిచ్చియున్న సమయమునందున్॥ చ॥ నడకగడామ వచ్చు శివనాగమనీషి కనాసనంబుగా। మడిచి నిజాంగవస్త్రము సమాదరణంబున బెట్టి భూపతిన్। బొడగని బిల్వసంస్థిత విభూమిపతీపనియేమి నా ప్రభున్ । గడుకలు పించిబిజ్జలుడు కన్నులనిప్పులు రాలనిట్లనెన్॥ క॥ ఆదిన వర్ణవ్యయవర్ణవి। భేదంబులు లేవె నేడు మీరొక్కన్నవియే। వేదములు చెప్పనిమ్మిక । గాదె తటకంబు మాలగలపు జనునే॥ క॥ సీతలనవ్వు పై నేవ్వున। కేతనహరిభక్తియిట్టికిట్టివనరు। భీతిజనింపక యెట్లవి । నీతులు మీకున్న గూడియు నేవమణంబుల్॥ క॥ పంచుసెమీరుండిన భూ। మండలిమోమోటకతనచరియొండనకి। ట్లుండుట గాకననిబస। వండు బలికెనధిపుతోన వాప్యుడగుచున్॥ గీ॥ మనుజనాయక గాడగరము చనాక్య। జెనటియుత్తము పశజుంజేయుదలచి। స్వర్ణధేనుగర్భమున నవ్వెనెనని చి। దానినిండగ ముగ్ధదుగ్ధములు బోసి॥ గీ॥ పోవెబూర్వాశ్రయంబందు భూతలేశ । యట్టిగ్రామాంత్యజకు క్రమెకిట యంతబోక। దాసయోగిలిదుగ్ధము ల్ద్రావిర

దీయరు । గాక యుద్ధసేనువును గడఖండలుగను॥ సీ॥ వండంగదరి
గొడువడువున జెండుచు నొండొరుచే । వేసియుబ్బు మీరి । పలతసోమా
సులబలగంబు భాగంబు వెనుకచట్టులు బ్రహ్మవిదుల పాలు ; వాలంబునాధ్యాయ
నవర్గంబునంశంబుకోలెమ్మ వేదవిట్కోటిసొమ్ము । బిరుదుప్రభాకరభట్ల
యాధీనంబును రహుషడంగాలయొజ్జసొమ్ము॥ గీ॥ పక్రియావ్యాకరణమువారి
పాలు । మారుతోకలునుజిల్లి గడ్డ్రతేరులవంశంబు । పక్రియముక్రియలుప
ర దేశవరుల పాలు॥ గీ॥ అనుచుగోహత్య జేసినయట్టియూర । మాలలిలద్రాట
మాలలుమరియుబచ్చి । మాలలునువీండ్రిమాటలుమానవేళ । వినగబొస
గునెయట్టి వెర్రికైన॥ క॥ వేదంబులాదినెంచుం । జ్యోతిషమును జాతిధర్మ్మసు
గతులుధర్మ్మ । చోదితము తానొకావొస । మాదరమున జెప్పుమంటివవ్విధివి
నుమా॥ గీ॥ వేదచోదితజాతులు వెలయురెండు । ధరబ్రవర్తనమునునివర్త
నముగాగ వరుసభవకర్మ్మజమదుప్రవర్తకుండు । ప్రకటశివసంస్కృతుడు
నివర్తకుడునువ్వో॥ గీ॥ సకలవర్ణంబులందును శంభుభక్తి । వితతవర్ణం
బుయెక్కుడురీతతేళ । భాగ్యహీనుడుచేపట్టుబనిడింభోష్ట । మైనగతిగా దెభ
క్తిహీనులకులంబు॥ క॥ మాదువారటపిగ్రహామువు । మారుభక్తులులోకము
ననరాకృతులై యీ । ధరదోచురుగాన్నననరపగత నాస్మ్రహాస్మ్యహుయగవ
చ్చునెమీకున్॥ మ॥ కరికింబందిసమాన మహాకికీకుకరాల్ సాటియేహేళికిన్ ।
వరఖద్యోతములీడేచందుమనకున్ నక్షత్రసంఘాతముల్ । సరియేక్రిందవలు
గంగకున్ పరితియెవెన్నల్వార్థిమున్నంబులే । యురయింగాశిపనాగమన్యకెవ
రేయుర్వీశయీబాడబుల్॥ క॥మరిఫికినూరదుప్పలు । సరియునగాదగునదే
వసాలముతోడన్ । బొరయునెబప్పలిసారమారి । పురహారశరణులకుమష్ట
భూసురులెవనొ॥ గీ॥ ఒకరుశివభక్తునకుకోటియురుద్విజులు । సాటిగారని
శ్రీపతిపండితయ్య । పచ్చడంబుననిప్పులుగట్టజేయు । నంతమాహాత్మ్యసత్వ
భాగ్యంతరమున॥ క॥ శివదేవునిమూర్తుల । భావనంబుల మెలగునట్టిమహితం
బులకున్ । విపరింపగ సాటిగారి । యునసుంబని నాథ నుదివెట్లన్నన్॥ గీ॥ అ

కల్లిదేవయ్యగారి కథ.

ల్లహాళినరళపురాంతరమున । కల్లిదేవయ్యనావొప్పుఘను । సుంద
రుడాపశావతాడుండగాని । కనుగొనగమత్యజామాత్రుండుగాడతండు॥
క॥ ఉరగముకటిజప్పరమున । బసవేశ్వరుగేహసీమబాయకయుందున్ పర

గ్ధ్యంబులిచ్చించిన । స బసమునగరచికరచిపంపుచుచుండుమున్॥ క॥ అనసూత
ము గాకసిప । మస్తదమునజనిమదన మధనుమందిరమందుం । గడురంగసార్థ
గమాయన । పదమాయుహింగరచిచ ద్విజులరుచందన్॥ శా॥ కరుణాకరు
డగుటమునీ । యురగమునకునసుఖలాసగియుస్వనుతింపక । గరమగ్నినీశుభ।
క్తిస్థిరమతినును చుండగొన్నిదివసంబులలోన్॥ చ॥ తమగృహదాసియొప్పటివి
ధంబున భాండముగొంచునర్ఘ్యపా । ద్యములకు నేగుచోనొకధరాసురుడిం
తనుపోకదాసిభాం । డముచటనై చిపెంచికలశంబువిభూతి విభూషితాంగి
యై । క్రియమునవేరెనూత్నమటిఁగైకొనిక్రియమ్మానిటికేగగన్॥ చ॥ అదిగ
నియాపురంబుద్విజులందరు గంటికెకంపక్రోధభూ । త్రిదశుడుతన్నుజోకొన
ని తెంపున దాసిఘటంబునైచిభా । స్వరపలభస్మభాసితనువల్లికయై మరి
యొకభాండముం । మదమునసంకరింపకొనియాకలుసోకకయూరకేగ
డిన్॥ గీ॥ అగ్రవర్ణులకిశరులవంటవాదు । గాకయితరులవంటగాగాదెద్వి
జుల । నిట్టిధర్మంబులిలబుట్టెనేమియనగ । వచ్చునను చునుభూసురవరగణాము
ఖుడు॥ చ॥ కలియుగరుద్రమూర్తిగతకల్మషవర్తనుగల్గి జేవసం । బిబువ
గబందియిట్లనిరిమాపరిచారుల నాగడీలగా । బలకరొకళ్లుచాముసకుబ్రా
ణములిచ్చినవాడమేముని । న్నిటుకడగంటినాటికిని నేడమిముంగనుగొంటిమి
త్వరితా॥ సీ॥ మంచివాడవనిమిమ్మమన్నింతుమేముమీఱించుబోయితమమ్మ
గొంపరపచె । నంటవిప్రుడుగాను సాక్షాద్వశిష్ఠునివంటియుతపృష్టవిద్యాత్త
ముండు । వేదులవారిదామోదరవజ్ఝలుజోదుత్రివికవసోమయాజి।సమిధ
లకీగుళ్ల సంపుల నేగంగ వాత్రోవ వానుదకంబులకును॥ గీ॥ జనచునుండవారిస
ద్వ్యాకరణుదమ్మ । దాకెనను మమీనుదాసినేత్తి । కడవవేసిభస్మకలితాంగి
యైనూత్న । ఘటముగొంచునేగెనుదకములకు॥ క॥ హీనులముట్టనచేల।
స్నానముచేయుంగవలయుసద్విజులకునెం । తైననుపిప్రులుముట్టిన । హీనన
కును స్నానకృత్యమెచ్చటజెప్పెన్॥ గీ॥ నీతిచందంబాయిదిధర్మనియతిలాగా।
వేదచోదితమొపురాణోదితంబొ । బూటకంబులొయిదియునెచ్చోటనైన।
చెల్లునేభక్తులకునిట్టిప్రలదములు॥ గీ॥ తగవుగాదనికాకమిదాసిపుట్టు । మాం
ట్పరేయెప్పుడును పెద్దమంచిగాదు । పుడమిదలక్రిందుగానిట్లునడవదగునె ।
యెదుపేడరమిమ్ము నేమందుమింకననిన॥ శా॥ ఆవాక్యంబులువినికల్లి దేవుడిక
నేలాసంశయుంబంచుభూ । దేవానీకముతోడనిట్టులనువాదింపగరాదుర్విసుం।

జాపిన్నియున్నదని గావిజాసిననిట్లను మనికిం బుభ | క్తావాసస్థికరుల్
రాక్షసమునకుంటంగ నెట్టిచోనే॥ వ॥ అట్లునుంగాక (బ్రహ్మాదిచరంతిత
బ్రాహ్మణాది) యనుసంబంధమిటు బ్రాహ్మణ్యం బెక్కడిది. మీరిట్టివారలేనిపరబ్ర
హ్మశబ్దంబునకు నర్థంబు పన్నసించుచున్నవారు పరమేశ్వరుండనబరమాత్ముండ
ను బరబ్రహ్మమనం బరమపదుండగు సాకారుండకాని యొండొరుండకా
డు వినుండు పరశబ్దంబు నుత్కృష్టపదంబుగావున పరమేశ్వరునందు వర్తింం
చుగాని తక్కిన హరివిరించిప్రముఖనిఖిల బర్హిర్ముఖులయందు వర్తనంబు
గాదు వేదశాస్త్రాగమపురాణంబులు దామోదరాది దైవతంబులనెల్ల జీవాత్మ
లుగావక్కాణించుగావున ననన్యసామాన్యంబగు హరుండ బ్రహ్మంబని
చరించువారు మాయామహానుభక్తులు వెండియు ఖండశశిమండనునా
జ్ఞావాక్యంబులు బ్రహ్మాధిపతి బ్రహ్మణోధిపతి యనివినియును బ్రహ్మ
[illegible] పరిశైవంబులుగా సంభాషించు నిందితంబైన బ్రా
హ్మణంబు బొందుపడుదురు ప్రమథ ప్రాభి ముద్రితులకై నజాతిమాత్రత్వంబును
ప్రేతసరోమ్నతంబెనసిరు శరీరముల నొల్లనిప్రల్ల దులమిమ్మట్లుమెట్టనచ్చు
సుతో నెజాడమాటలుగాడు శ్రీశునిభక్తులకుమికు నెన్ని చాల్ల పెట్టి వట్టి
గట్టుజెట్టిగానినట్టు వెట్టక యేగాదనంగలిగిలేని నోరెత్తుడాయనియు ని
ర్వాచ్యంబు గా బలికిన విప్రులిట్లనిరి॥ ఉ॥ అక్కడ మెట్టుము మ్మశును కాలికిన
క్కడ జేసి మాసభ । బక్కనబలికి తప్పులుకు పంత మునొక్కటిగాగ వేద
మం । జెక్కి డస్సినయోర్పునసమేత ముగా జదివింతుగాక మీ । కుక్కలచే
త వాదికి పశుండ రాగునుమయ్యభక్తుడా॥ గీ॥ దాసిచైనమున కు దాసినిబిలి
పించి । నీకు జెప్పు మెల్ల మాకనిత్తడు । బరగముల్లుడీసి పదరడంనంధం । బ
ద్యోనీకు పలుకులాలకింపక॥ అనిపలుకగల్లి దేవుడు । వినిపలుకుచువిప్రులా
రవినుడాగమములు । ఘనభక్తులిండ్లకుక్కల । కునురోకలిపాటయట్లు కుంభిం
యనుచు॥ సీ॥ తనయింట వేదపి తామహాయనుకుక్క జిట్టవిడుచుబిలుచిట్టు
లనుచు । వుచ్చిచ్చిరేశంకరోచ్ఛిష్టమయభోగయుచ్చిచ్చ్రేపనాపయోగ
యుచ్చిచ్చిరేయాగమోత్కృష్ట సంచారయుచ్చిచ్చిరె మహాంహోవిదూర
యుచ్చిచ్చిరెవేదసచ్చారిత్ర సహితయుచ్చిచ్చిరెజనుర్యోగహిత॥ గీ॥ యని
మెలంగిచ్చుమాత్రలోన నెకడంగి । వచ్చితునకంబుదన పాదవనజములకు॥
మొక్కుటయు దాసికరుణాసముగ్రవారి । నూలలార్చుచుబలికె విప్రాళివినగ।

ను॥ ఏవేసంబయినన్ స్వరత్రితయంబు భూయిష్ఠంబుగా నెత్తుమా । యీవిప్రావళి
మ్రోలి సన్నినియోయింతేకదా యట్లనేయుంచున్ వినుడంచు దంభాతనుండు
శునకాకారస్ఫూర్తి రుద్రుండై । త్రైస్వేటన్ కమలాసనస్తుడగు హృత్పద్మ
ముక్తాహారుం నిల్పుచున్॥ సీ॥ ఆదికుండలిశక్తినాకుంచనము జేసి సూర్యచంద్రు
ల వెలిసుడియనీక । నాసాగ్రమున దృష్టినాటినిల్వగ జేసి మేరుశృంగాగ్రంబు మె
ట్టునిల్పి । జీవునిబరములో జిక్కజొక్కగ జేసి భిన్నభావంబుల విలుకమార్చ్చి।
తానుసుదానయై తన్మయావస్థుడై యానందబాష్పాంకితుండునగుచు॥ గీ॥
మృదులమధురస్వరంబుల జెదరకుండ । త్ర్యక్షరము నాదబిందుకళాత్మకంబు।
నై నయలంకారసంస్కారమాచరింప । నంతలోననయావిప్రులంతనంత॥ క॥
కృతదండనమస్కృతులై । స్తుతియింపుచునుండబుగ్యజుస్సామ్యచతు । శ్రుతిత
తిప్రాతిపదక్రమ । గతులననుష్ఠించెకరుణకౌతుకమెసగన్॥ గీ॥ అప్పుడాకల్లి
దేవయ్యయతిముదమున । దగునుతగునీకువేదపితామహాఖ్య । సనిరివిప్రుబు
చాలించువేదపాఠ । మనుచు చాలించిమ్రొక్కిరా తదంఘ్రులకును॥ క॥ ధర
ణీశయిట్లుధరణీ । సురులయెదుర వేదచయము శంకనుచేతం । బిరగజదివిం
చినిజమం । దిరమునకుంజనిరొకక్లి దేవయమదియుక్॥ సీ॥ అఘువైరిసిద్ధరామ
యగారిమఠమున మొకాలి నాగలదొక్కనుక్క । దానికిగురువిడిదీన మహాత్వ
మేమనిజెప్పవచ్చునో జనవరేణ్య। యిడియును గాకమహాకాళయాశ్వేదుజం
బూరనుండువత్సమయమునను । సారమేయము మేయసార మేయము వేదరా
జి దానికినీవాలాజలంబు॥ గీ॥ యూత్మభతజవాదమన్యులతో నేయు । నప్పుడు
చితమాత్తులదియుకదసి । చదివెగానభక్తసదనకుకలతోటి । పాటిసేయు
చెట్లుమేటిద్విజులు॥ వ॥ వెండియు చిత్తుండనవొక్క భక్తుండు సకలవేదపు
రాణశాస్త్రపారీణులయిన విప్రపుంగవు లొక్కొక్కకోటియు మక్కంటి
భక్తునకుం బ్రతిరారని యానేక హేతుదృష్టాంత వాక్యంబులం బ్రకటించుం
చిననతనికిం బ్రత్యుత్తరంబిచ్చు తెరంగిచ్చునడకయున్న నన్నుబోడయుం
బాయనిమచ్చనంబురంబెచ్చు పెరుగుమనిట్లనిరి॥ గీ॥ [illegible]
శక్తినిజముగల్ల యుందురుగల్లసికంబటంద్రు । యవియును కల్ల యోసిగావి
దితగాక। దృష్టములుగాని మాటల తెగదువాడు॥ క॥ అనిపలుకుచు ప్రజలంగను
గొని శివభక్తుండునిన్యాకొని యొకకటంబ్రా । సున బెద్దభక్తు జెప్పిడి । ఘనసిద్ధ
లుదీనివొత్తుగ వెగిని జేసెన్॥ క॥ అనవిని చుప్పురివిప్రులు । సనమొక కడమొక్క

దాసిసరిగాలేరై । రనభక్తపాదరతుల । కేనయునగానెట్లువచ్చునీఘనం

బిబ్బబాచయ్యగారి కథ.

గులకున్॥ క॥ మనుజేశమరియుగొబ్బూ । రనుపురమున బిబ్బబాచయాఖ్యాతు మహద । ర్ఘునతరచారుచరిత్రమునను బోటులు చెప్పబోకనగుబాటరయన్॥ క॥ వినవిబ్రస్తుత మొదవిన । మానంగాఁ బాడుగొంతమాత్రంబైనన్ । నానేర్చు నట్లు చెప్పెద । భూనాయక సావధానబుద్ధిన్ వినుమా॥ క॥ జంగమమహా ప్రసాదము । యాంగమప్రాణంబు దనకునై యే ప్రొద్దున్ । లింగవిలీనమనస్కు డై । సంగదజనానుగ్రహాంశమందధికుండై॥ క॥ అల్పమనుష్యులకై విధి । కల్పిత వర్ణాశ్రమాదిగతిబాసి త్రయీ । జల్పితభక్తిస్థితిసం । కల్పవికల్పములబాసి శ్యామగదునిష్ఠన్॥ క॥ ఆమాట రెండు మాడమి యాడామడ పదియామడం దునైనను భక్త । గ్రామణ్యార్చ్యకృత్యము । లేమేఁగలిగినను వినిమహీయ్యప్రీతిన్॥ చ॥ అవిరళభక్తిధన్యుని జాంగముల గలయఁగ బూనిక । లజ్జావిపరవత్సకంధరశిరఃకరబాహుముఖస్థలంబులన్ । శివపదభక్తపుంగవుల చెప్పులబిల్లలు వ్రాల్చి బండిపై । పవడపు డాల్పుఁ దల్పరచు బచ్చెనగాఁ జెయి పెట్టియుండుఁగన్॥ క॥ గొడుగులును నందిముద్రల । పడగలుగల యుగసిలిపిబలిమికలిమినా । మృదుడై కుఱ్ఱడు నందీశ్వరుఁడు । దడబడ సగవచ్చునన గదబుట్టో డెలకున్॥ సీ॥ ఘంటలు మువ్వలు ఘల్లుఘల్లని మ్రోయ గంధరాంతరమున గలుగఁ గట్టి । యంత్రఘంటలసందియమొందగఁ బెట్టిన పదరములొఱ్ఱముద్రల సవదరించి । చిఱుతగజ్జియల పేరులవాలి చిక్కొనఁ గొమ్ముల సపరంజి కుప్పెలునించి । రుద్రాక్షమాలికారోపిత సౌవర్ణపటములనొసల్ల సుబడిలపరచి॥ గీ॥ యాంగ శ్రీవాహనవినమయ యోగ్యమైన । యట్టి శుక్రలగమిబండిఁ గట్టి బండి । మ్రోలఁ జాంగుభళార్భటుల్ మ్రోయఁ జేసి । యాటపాటలు సాగయింపన చటికిరిగి॥ చ॥ హరచరణాబ్జశోభవుని జాలిక మంటగ మ్రొక్కుఁ తప్పదాం । బురుహజలామృతంబు నడిబాంగు చుగుత్తుక గుంట గ్రోలిత । త్పరవశచిత్తవృత్తి వగతాత్విక శ్రీగురుతుల్యజంగమోత్కరపరిభక్తిశేషగతకౌతుకజాతము భూతలింపగన్॥ గీ॥ శుద్ధసిద్ధప్రసిద్ధస మిద్ధసుప్ర । సాదసంఘంబు గాంచి యాస్వాదమొదవ । త్రివిధలింగప్రసాదన తి స్తవాస్త్ర । త్రిమలసంహరనటలస్తుతే యటంచు॥ క॥ ఒలికిన డించినయునిచిన । సొబలిన సుత జంగమప్రసాదాన్నముగం । పలముంచి ముంచిబండెం । గొలదికి మిరంగబోసి కుడుతరు...తోడన్॥ ఉ॥ ఎప్పటివాద్యఘోషములు యెప్పటి నేసుర

వంబులు జేయుగాం । తాప్పతి ఘోషభీషణము లై చెలరేగ గవందిబృందము । ల్వాప్పగ నప్పటప్పటికి హాయనబాయని వేట్కవెల్లిలో । దెప్పల దేలి కొంటు జనతీప్రతి గొబ్బ్పరిక వ్రతంబునన్॥ వ॥ అట్లు దెచ్చిన ప్రవాదంబునం బరంబునందు ము ప్రొద్దు నుపరాగింపగింపమ్మైన మహీసలిలంబులు దమతలం ప్రలందమ్మ లనువ్వారింకంబులం ముమ్మారంబు బుడిబుళ్ళంబోవ సమయంబున॥ క॥ అయ్యారి పెద్దభర్తను । కన్యాను నమహాత్మ్యంబు లెరవ్రుబుంట । బాచయ్యగతి నెప్పట్టులు । వచ్చ్యావనప్పటికి నేగి సంభ్రమయుతుడై॥ క॥ చరటింగనుం గళ్రీ। చరణ సరోరుహ సరాగ సంవాసిత భా । సురమస్తకస్థలు లై । సరసంబుగు తద్ఘణ ప్రసాదం బెల్లన్॥ గీ॥ అవని బడక ఖండనల వచ్చి సంచి బండి । మీదిపాపి కయిుపడినిండబోస । ముందటట్లు బండి ముందట బెబ్బ । బాచయ్య సత్ మీర నరుగు దేర॥ క॥ గోముగుల గోముగుల సందడి । బడగలు బడగలును మిగుల వలుమరు నింగిన్ । ముడివడ సంగళ వాద్యము । లడుమార్గము దొడుక పాటలా సపరినులియున్॥ క॥ హాయక నెడ నెడ ఛా గుభ । లామను రావములు నశలలితధ్వనులున్ । హోయనురవమున టయియు । ఘోషను శబ్దములు వార్ధికిల మ్రోయగన్॥ క॥ బొబ్బలు వార్పులు చెలగగ । బొబ్బలు గొబ్బారినదు పునుత్సవములతో । గబ్బిగ యుబ్బిబ్బి బాచయ । గబ్బరమున నేగ గాంచి నీచులు విప్రుల్॥ చ॥ వినుడ వీరి దుర్జనతపీనులు చిత్తులు ప్రావనేదుగ । న్గొనబడి యెన్ భళీయను చు గుంపులు గట్టి నధూసురాలియా । ఘనయము జేరబోయిమును గందు మొవిందు మొంటిపిష్ఠమీ । యునుపృదలంప తత్ప్రథతయట్టుల నున్నదినిల్చ్యడం తటన్॥ ఉ॥ పెండికి సేయబోయెదరొ బెక్కుడెరంగుల బండి వన్నిపై । దండులు వచ్చ్చ నేజనులు దల్లడవందెదరిందు మాళిభ । క్తుండొగి జచ్చెనో మొరలుగూంతలు బొబ్బలు సబ్బ పెట్టెద । ద్భుండన మేలయింపనిది ప్రల్లదవృత్తియు కాక యంతయున్॥ వ॥ అట్లునుంగాక గొంగని బాడిచి వంగని ప్రాలందగిచిన వారి తెరంగునం బొంగిని గనెలంగులు చెలంగ కూతలు సేయబసి రేమి విచ్చల విడిమీరమిన్నుముచ్చుకొనం బెచ్చు పెరిగి విరుగుబడు దుగొడుగులుం బడగలు తడబడబుడమి వడవడవడంకంగడం కనడ తేరం గారణంబేమి చరమచ కన ర్తి చందంబున సింహధరవందిరంబున కందరుంగనుం గొనజనగలవార మోడికురు మాలిన భంగి మాయాగహారంబు జొచ్చి వచ్చుటకు మీకు జనపిచ్చిన వారెవ్వరు కులభ్రష్టుల నెంత్లును గలయంగ దేలి బండి పైనిండబోసి ట్టి వుట్టంబు పైజొచ్చివట్టి గుట్టడకొని యెందరు గాక

ముట్టం బెట్టిచూ విసనం దొక్కఁడు విశేషంబైనం జూపనోపుదు రేపడ్డలఁడి పెద్ద
రికంబు పోనాడికొనక యూరక నాయాయు వెడలం జనవిని॥ క॥ బాకారులుం బ
నేటికి। దూకొలఁది యెమ్ముష్కులిట్లుమీరి పలుకఁగా। శ్రీకంఠుభక్తతతికిఁ। బెకుక్లా
మున్నెన్నఁ జాళ్ళ మేరదలంపక॥ క॥ నూటికిఁ బగినక డిగొనరు। వీరుడు వైకండ్ల గు
డ్లు వెలికు నుకవ్వులో। మీ రెకఁడ మే మెకఁడ। శారణ ఘుగి మీకు మాకుఁ గల దేవల
పక॥ క॥ జంగముఁ బరులు ప్రసాదం। బెంగిలియని పలికె త్రుళ్ళ నేటికి యికటాఁ జం
గము మాషంబు గలవా। రింగాలు డునరకవహ్ని బేఁడ్చుట విన రే॥ క॥ ఆటు మీది
చేటు వప్పుడు। యిటువచ్చెడి దాపుదప్పదెరుఁ గరుమీర। కఁటుభక్తభుక్తశేష
ముప్పుఁ మునఁగ నెంబు టెండామలు జాడఁగవశమే॥ గీ॥ అథ పుభక్తుల కది పరమామృ
తంబు। భక్తిహీనుల సను ఘుదిప్రళయవహ్నివలదు। శార్చిచ్చులో పల ప్రవాలి
యోలి। బాలయును జతలఁగత్తెగాకనిఁబువంగల రే॥ చ॥ గడువగ బట్టుఁ బెల్లుగో
రగాదవ చెప్పితిగానదింనే। కడను యయు కాయకల్లుటుల గాదని విప్రులముమ్ముఁ జం
పనే। కుఁడు కసేత్రత్ప్రభావమది కొంకకబల్కుఁ డుబాచ సార్యులో। నుడుగక
బల్కుఁడు బాచ సార్యులో। నుడుగక బల్కునాఁడ్వ జగణం బుపడిప్పల మత్సరిం
పక॥ క॥ నొంగిలి పులియొభుజంగము శృంగియొయు బ్బాచి। గొంగ జేసి
దరపును। నెంగిలి విప్రులుగలవా। సంగల పారను ను దెగువ బట్టిరి దమలోక॥
సీ॥ భక్తాల పెన్నయ ప్రస గాడు మంచ పచట్టు సెద్దపిసెస్తుకూచి। దుష్టదా మోదర
ధూర్తుల భాసుఁడు బంధ ప్రవిష్ణు రెతె వర్ణు బుగ ట్టెటు తమధ్రోతు బుగ
డబెట్టుఁడు బట్టుడు వెగడ కేష్టు। పలువులు దెగగొట్టుని లకూలముట్టుంచు మగ
ములుబ పలుగ మోదుకు ద్ది॥ గీ॥ పడగ మెత్తుంపు ప్రసంభు పంపు బండి తూవ। కుం
డలిబుపు మలెండు సూతంపుకాని। యొదుచు సంచడిబడు బాడబాధములను।
గాంచి బిరిబిబ్బ గావ య్యోగన లిబలికె। సీ॥ ఒకనుగులా చేటికిను త్తలపడపుకుజూ
డ వేదుక యేసిజూడుడనుచు తోలుతోలుం డని స్వజన్ముల పలించి ప్రసాదంబుమీ
ది వస్త్రంబు నూకి। కరములనంజలిగడియుంచి మొత్తన మాత్రలో జేదిప్య మా
నముగును। కొంజాయుల నుమించి కేగిలింపు మను సంధ్యారాగ సంపత్తి గుడు
మొనగు॥ గీ॥ దీగ వెలుగుల కనుదరి తీపుజూపె। నిష్పు కొలదియొ ప్వతోనటుసేటుసే
యు। జాలికేలి శిఖావళి నేలియా ప్రసాదను స్పెలయు జ్వాలజ్వాలనులీల॥ క॥ కాకో
లము గన్నసునగా। నీకంబుల జూడనోడిపర్వోత్యాతనా। లోకింపు చుష్టగాసుని।
లోకము పై జల్ల నెల్లలోకులు జూడక॥ ఉ॥ చల్లచంప్రత్యప్పె నా జంగములింగ

విశేషశేషపూ! కల్గినవిప్రవర్ణము నిర్మాల్యముశాకము మున్నెంకంసది । ధ్వజస
ముల్లకసద్వ్రతశాఖాపాంవకకీలలుమంటలేదిమి । ప్పల్లెలుజీల్చివట్టిక్రియభగ్గున గా
క్చైకమేషమూ! తలోన్॥ క॥ అప్పుడు వీడినకప్పలు । దప్పంగాదోసినొనుచుదల
ను డీచికొన ॥ ఝాప్పుడకబారిదూరపు । దిప్పలస్తైంలచివరిచి దేవత లెల్లన్। వ॥
నిరిదినిజనిలకొంబులు నకికినికినరీక్షించి నిట్టూర్పులుదట్టంపుగాని గుడించి
కించి బాకుంచి తనముఖపంకజులై తమలోనందారిట్లని శిఖరిఘోషంబులభా
షించిరి॥ సీ॥ శ్రీధరభట్టిల్లు చిచ్చుకుచ్చుమడించెమాధవప్పనయిల్లు మంటగల
సె।గుండుగోవిందునికుడిశెగనురిపో నెడొడ్డభాస్కరులుగిల్లుదోలుతమండె।
ప్పనగడెశాస్త్రి కొంపబూడిదెజిక్కె బ్రహ్మనభట్టిల్లుబుగ్గిగలసె । వావన
ప్పనయిల్లువానకులేచికెక్కె సోమయాజులయిండ్లపాంఘదరగె॥ గీ॥ త్రేదుల
ప్పభట్లనుతోకి వాలిసె । తిప్పటనాదిత్యకతాచివంతము వాలెసె।మూచ్చతా
డునగేహంబుమాయమయ్యె పచ్చబచ్చలికేశవ్రపాకగాలె॥ ఉ॥ వాసప్పుభట్ల
యింటబావథకాన మొందినవన్నిమూసల్ । వాసమువాసముల్ । మెసవివా
యువశంబునవచ్చివచ్చి సన్యాసులవామనాఖ్యుల యంబులభాంబుగబొంద
జేసితి । బ్రాపితమంటపస్థలముభస్మము జేసెనువిస్మయంబుగన్॥ క॥ అశనము
వారిగృహంబులు । గుశదర్భలపన్నయొజ్జకొంపయునుధరా। దశబొందజేసి
ననలము। వశమేవర్ణింపనెట్టివారలకైనన్॥ క॥ ఈడాడయునగసేటికి బాడబ
వర్గంబువాడభస్మంబైనన్ । గోడలుజిక్కెనుదూషకు । లీడేరంగలదెభక్తులి
చ్చంగినియన్॥ క॥ అనిభక్తులుబ్రాశయానల । ఘనకీలలు గాంచియార్చుగణము
లపగిదిన్। మననమునవలరుచుసింహ । ధ్వనులొప్పం జేసిరప్పుడుద్విజులెల్లన్॥
చ॥ ఇలువెకలంగనీకతమ యిండులలోనసచచ్చువారునివ్వెడలియు బారలేకన
డువీథినజచ్చెడువారునగ్నియాదలల । క్రిడాయుడగ్గికులదల్లడమందుచుగు
ల్లొజొచ్చువారలుబలు । గడ్డములగమారగ్రకుడ్యనబావులుజొచ్చువారలున్॥ క॥
చేలములు గాలశివభ । క్తాలిమరుగుజొచ్చువారునట్లపయివముల్ । గాలకయ
మున్నశివభ। క్తాలయములపంచబొంచియలరెడివారున్॥ క॥ తనువులుదరికొ
నిగాలం।జనిభక్తులశరణుజొచ్చిజరిగెడువారున్ । మునుముసుకబిచ్చబాచయు।
వెనుకదెసన్నిలిపిశరణువేడెడువారున్॥ క॥ చిచ్చువెడవెడవచ్చుచు। చచ్చి
యునిబ్బంగినగమునాపకయావి । ప్రోచ్చయముభక్తతతితో । విచ్చరమిప్ప
లభ్యజించిమంజులనుతులై॥ సీ॥ పప్పుకొమ్మనభట్లు బొప్పన త్రేదియుదచ్చ

టాడెనవొప్పపెద్ది । సంగశాస్త్రినగడియుంగపిన్నయుం జెప్పఁగూచియు సింగరాజు। అబ్బనమంచియుగబ్బిమైలారుండుడబ్బరాదిత్యుండు బ్బనయు ను।బొడ్డురాఘవుడుచుగడ్డముపెద్దియు నడ్డగారాడెసిదొడ్డకూచి। గీ॥ వీరలా దియగుచుఁ జెలసినగొబ్బూరి । ద్విజులుభక్తజనులేదికుక్కమాకు। యనుచుదీను లగుచుఁ బరగయబ్రహ్మణ్య । హీనులగుచుభక్తవరులజూడ॥ క॥ దికుక్కలకు నోళ్లుచెఱచుచు। నకటాటకములపశులగావ్రసంచునువగతో । వెక్కుచునేడ్చు చుస్రుక్కుచు । మొక్కుచునిట్లనిరిరోదంబరోదసీకుండన్॥ క॥ దీనులనపగతస మ్యగ్జ్ఞానులదుర్జనుల నధికజాడ్యులశ్రేయో । హీనులనుగుసత్యమురభి । మా నులనపరాధయుతుల నమ్మగావగవలదే॥ క॥ శిష్టసవష్టిదూర । భ్రష్టులకష్టులనుసుగతిబాహ్యులనుకోపా। విష్టులనష్టవివేకుల దుష్టాత్ములమమ్ముగా వుదుశివవిభూరా॥ గీ॥ ఊరుజనమేజయక్షితిపోత్తముండు। గాదుధారవోయు టకల్లనేడునీకు। కరుణమాకగ్రహారంబుగాగనొసగ బరగువారమమీబ్రహ్మ పురులమనుచు॥ సీ॥ అనుచునావిప్రజనులుసాష్టాంగవినతు । లధికగతింబింపిలే వకయున్నయుస్న। జూచిశేలెండనుచుబిబ్బబాచశౌరి । యాప్రసాదంబుకంజలి యాదరించె॥ గీ॥ సుప్రసన్నాత్ముడైయటజూడదడవ । యాప్రసాదాగ్నిగ్రక్కు ననారితోటి । యట్లమైవచ్చిబిబ్బబాచయ్యగారిహస్త । ములయందునిలిచె బ్రశస్తలీల॥ క॥ ఆపారులనిలయంబులు । నాపట్టెందొంటికట్ల జూడరెవి ప్రుల్ । భూపాలకయిదిమున్నటి । వ్యాపారంబేండ్లనవలదుసుమీ॥ ఉ॥ మా లదుమాలగాడు పురమర్ధనుగొల్చినమాలరెంటికిన్ । మాలడుపెంపుమాలడ ఘుమర్ధనుగొల్వనివిప్రులైనబేజ । మాలబుభక్తమాలడనుమాలలయిద్దఱద్రా టిమాలలున్। మాలలుమాలలెజ్జ బయిసుమాలినమాలలుబచ్చిమాలలుజ్జ॥ క॥ మాదరచెన్నయుపొత్తున । శ్రీదివ్యకయంబకళ్లెముశివుడుగొనడెయా। భూదేవాథముబోధల । మాదేవునిభటులజెన్నమాలలనంగన్॥ క॥ భూదైత

మాదరదూడయ్యకథ.

హరియువిభుని మాదరదూడయ్యమనంగమహిఁవెలయు । దనిమ్యోదార చరితమెట్లన । భూదేవుండొకడుకష్టభూయిష్ఠుండై॥ క॥ పరగుచునొకదిన మునన । గ్రధరా।తమునబశువువెనుకంబాజననదిమా । దరదూడవిభునిగేహ ము। చొరబారుడునదుడుదానజొప్పనజనుచున్॥ గీ॥ అన్యమహాత్ముడర్ధిరాడిన జలకముపోంపి । తొడలుముసుగద్రొక్కివెడలియా । పుడ్రిప్పికొనినిజావాస

మున్నే కేగియడు । సుగడిగికొనగనాత్కుణంబు॥ ఉ॥ కష్టపడంగి పాదములుకో
మలకాంతివహింపవాద్విజ ।శ్రేష్ఠుడుపిన్నుయల్లికడ శ్రీ సుముక జనితద్దిశాన
తనే । దివ్యవరిష్టబంకమునదేలుఖ్యంతనమానవ ప్రభాదక్షితూర్ణైకుదంబున
తాయ్యాపదర్వతయాం క బునన్॥ క॥ తం మేనుగాజపియాడా ఘువృపగని
చని నెమ్మొ వాగినిని నపినయ । ప నవమాదోదూడ రయా । దీనజలముల గ్రం
కం ష్కుకిగిపూర్వమునకా॥ క॥ అదిత్యుల మననూహారు । పాదాంబుస్పష్టిగు
ష్ఠువానెనపంగా మెనని టి లటిపు । మూదవమూడ గ్యామహిమ మపానిన్య
ముగకా॥ క॥ అజయలుపినుకసే కగ సిసిన వద్యానిస్సంకగతాపయాలై ।
చరనుసిదేమూ ద్వయహా । దనజారుబును యుపిం కెపరణి యథాగీస్వ
ర్థ్వలోకలచాంసభిబనాఖ్య డంగ లుకెద్దవిప్రులకంక బుక స్వానమా
టపిరకో । పంచరపక్షక స్నానండాళులైయిర్మనామి॥ సీ॥ నానావే
దులునాంఒరగుపి వారోత్తముడాశాకథంబునరుగు వుం । శ్వపచయ్యనా
నాప్పుశ భు భక్తుడాకదు విపిస ధ్యంబుపవిధియుశనాగ । శంభునైవే
ద్యంబు ద్భక్తి శయిరుడు విపీధిజనుసామవెదిగాచి । తద్దృష్టద్రవ్యుడను
సంధిలకయుండుజో ప్యనైవేద్యముప్ప॥ గీ॥ నదిగనుంగొని కలుషి చియా
ద్విజుండు । శ్వక చుడటనుటనాంసంబువండుననియు । వముగ్నబొడని
చెప్పెమాటుశెసి । సిట్టికసట్టారెగ్నహు డగునెయిటంటప॥ క॥ అంతలచునం
తనాప్రభ । తపమాంత్రికశ్చ క్తియుతితధోపహదా । స్వసుపిధిలువకేలం
దో । ప్పుబడగా చిమిగుల స్స్వర్గముతోకా॥ సీ॥ వామకమలువచ్చిశ్వప
చయ్యగారి స్వచరణాంబుజమలకు । శంణోకస్విశిష్యుడైవాడిచేసి దీక్షవడ
సితత్పరముస్రవాదప్రభావమునను । నరితోమస్పద యూరు శైవారిగొని
పోవదేయాశుకొల్వనకును । నాపుతేర దేను పాదభజనంచుసెహూరభ
క్తిగతిపినుమవనివాధ॥ గీ॥ శ్వపచుడే యుశెవభక్తిసహితుడైన । బ్రాహ్మ
ణోత్తముడీశ్వరో పాస్తిలేక । సమ్మజుండైశ్వపచుడుసిసాటి రాడు । దచ్చెసే
యంగనిదిశాస్త్రసమ్మతంబు నారయను॥ క॥ ఉద్భటుదేవుడనలుస యుద్భ

ఉద్భటాఖ్యానికథ.

వమూరు దుగారవో ద్భసితుపుస్వద్భూతవ మెండయు డస్వద్భూసమయుడ
తనిముహీంయుమవనిః వినుమా॥ క॥ బల్లకీనపుని నవుదు । వల్లభుడగు
భోదమనుజవల్లభుశివదీక్ష । గ్లాసితుజేసితద్వత । వాల్లభ్యమువలనసం

దపసియించుచుండగన్॥ క॥ ఆ దేశంబున గల పర । వాదుల వేదాగమాదివాదం
బులచే । నూనుచు మేదినిసకలజ । నాద్భుతమై యుండుచుండ నవసరమం
దున్॥ క॥ బాణసజోమ్మర సునసతి । శ్రోణీశ్వరును బుసపోకకుం బాడును
విలవాన్నాము । గుదానము లకు । గానలుదనలూపసర్వకారాక్షసైనై॥
క॥ ఆవిలసఘర్వభవమున । నేత్రుల్యము సేసి యిల్లులిలబుట్టినోమ । వ్యాపా
రమె యగదెన్నుమ । శ్రీపతివాయకురి పాదసేవయుదకన్॥ ఉ॥ భస్మమునక్షు
మాలికలు బాయనీయుడు మేనులోనకం । భుస్మరణంబుసం దడఁ బోవగని
యదుచిత్తవృత్తివో; పస్మయముఖ్యుడుగణావశంవదతం జననీయదత్తినుం (
దస్మితవక్త్రయుద్భటునదత్పువీధిక గాంచెవేడుకన్॥ క॥ పరమేశభక్తి
రతియు । ప్యాముపురిణను సరియగా గనిహితగోష్ఠిం । బరవశులగుచు పరస్ప
ర । విరహాసహచిత్తవృత్తివిహరింపంగన్॥ ఉ॥ వారలవృత్తిగాంచిపరివా
దులుహీనకులోద్ధగూడిసం । సారముచే యుదున్మరచె సంధ్యజసంబులు తా
ద్విజన్మడే । యూరికి నాన పెద్దమనకూరకయున్న ప్రమాదమంచు భూ । ధా
రుని గాంచి దేటపడ తత్సకలంబును దెల్పిరీసునన్॥ చ॥ వినిపతి కేలుదామరలువి
నులజేర్చి నవాస్యవాయ యిట్లనను నెమహాత్ముడని దారవణీమణితో టిమేన
జే । సినఘనపుణ్యుడుట్టి యొయి గురుసన్నిధి శైవధర్మముల్ । విన గలిగెన్ వి
వేకరతి వీల పాపము విచ్చి పారగన్॥ సీ॥ వారినాకిత వారించి వసుమతీశు ।
డాస్మగుణవుల నెప్పటి యట్లపూజ । సేయుచుండంగ నటతటపుపడన్ను ।
గలపికొని నుష్ఛటుండు నైక్యంబుబొందె॥ సీ॥ భోజుండు నప్పుడి భూసురులా
యయ్యకగ్నిసంస్కారు సేయునవసరమున । నావిలంతవటభూరుహముకుం
తరొక్కల్లు గాదుకొనుచున్న పిసాచులంద । నొకట హాహారొంధన మొకరు జేసి
యదనేగన దకర్ల నేదూర్నారునాత్మజుండు । శవధూమసంస్పృష్టిశివలోకము
నకేగగనభ్యవహారార్థ మరిగినట్లు॥ గీ॥ భూతకాకాంచి కాటు మహజాతమందు
నుండు భూతాలిగానకయున్సురసుచు నేలబడియె ద్వై । నేలయునిండియుప్ర
వనమ్మపహక్రందనము వినిపవనివిఘుడు॥ క॥ పటుభటనసహాయుండై యాటవి
టసీకటకు నతనువచ్చినిలచియు । తటటగతి నేడ్చినయూజన । చటుకే గెను
నానియేడు పెట్టులుము గను॥ చ॥ అని విని యప్డు భూతము నరాధిపుతోనను
రాజయూవటంబునను వమూడు వేలు సముఝుల్పసియుంచితిముద్బటుమ్మ దేసిన
మున జెల్లునొూతమకుదివ్యపదంబును నెన్నడబ్బునో । యనుచు మనన్న నేనొత

డు హాటకటిపిష్పువన్నివేగుదుఁక్॥ స్రగ్ధర॥ నలుపోకన్ లేక ...ంకేసి జనిపిన పన్నె
డు సేవచ్చు మాత్రం। గలితత్వద్వేకేంద్రాగజకరనిలసద్ధంభమాత్రప్రకాశ్రక్తిన్।
దలితాఘధ్వాంతుఁడై వింతలుకిగియుక నేదకన్ నేడూన్చుహూతంబులకున్। స్రగ్
లాంసనాసంబుగలిగె దనకున్ బోక లేదయ్యెదంద్రీ॥ సీ॥ ధరగూడికేసరా డ
ప్పిలధనుస్యాగడనీన గాచికులకుంచి। నట్టి పెరంగదన్య నారంగబండిం
చియుంపడిగ్గియనుదన్యామగియు। సింహబికిసుండ శిలపై చిఃవాని జూడ
యెన్న రాత్రిశల్లాబిడికి। చాకబిడ్డనిగన్న సంతనామదన్య నూరుదనికలక
యూమవ మీద। గీ॥ నెన్ను ఫిరిముంతునేడ్వక యెట్టులుండు। సింతగాలం
బునుండుటనట్టులయ్య। నేమి సేయుదు దోడీవారెల్ల శివుని। జేరబోయు
నాకికిట్లు జీఫ్రకప లెసె॥ క॥ సరసాధనీపుచ కోక। ఫుసుపూర్ధము సేయుమే
ను బోనుందపురకు। స్నరుపాలికికాష్టంబులు। దరికోల్పమగారవాసిద
ట్టము మీాపన్॥ క॥ ఆవగ వెంబడి సురగిరి। చాకసమీపమున కేగ జనగల
న్ఫపహ్ఫ। ద్వాసర నువాయు వెళ్లెను బాపిపసము బెరకికొనుచుఁ బ్రాకెదనభ
మునన్॥ చ॥ అవసిభోజరాజు పీతాంబరచందన ఖండకాండముల్।
గనగురుశంఖముల్ వాడిగిదగ్ధ ఖిగఖగూప్పి పట్టిత్రాకెచుతనవాడుదానుపా
కేక్రేపలుమించుక పారెనెళ్లతోడన పెకలించు కొన్నాను జటాటసభూతము
ధూత వాధునిన్॥ ఉ॥ చేరభజింపు మండన్నపసింహాము పుత్రపూతీగా కళత్ర।
భూరుహశాఖలంది నికిపోయిమ హేశ్వరు గాంచి క్రొమ్మెకైత। త్సారకన్
పకగజేళపదసంగతిగైకొనెనుద్భటయ్యని। స్ఫారమహాత్వమున్ ఘనవెసా
రుజనావళి చేతభూభుజా॥ క॥ నికరమ్మరియును డోహారకకయయన వై
యుగాంకంధరుభక్తుఁడు। డోకఁడుగలడవనీధర। యిక్కఁపట్టజాల
కాతఁడవైరిసుమీ॥ క॥ విద్యాసుండోకఁడానగ। రద్యాగమునందుదాపు
రాణము సేశం। సద్విధిబట్టుకజవివియు। నెత్యాతత్యాలుపలుకునదియెట్ల
న్నన్॥ సీ॥ విధిగపాలముబట్టివిధుమౌళిభిక్షంబు చేసి నకధపట్టు జెప్పగాని।
గాలకూలమునవిప్పక్సేనుబోడిచెత్తిహరిమన్నిగొన్నచోశ్శైనజెప్ప। దంబు
గాక్షుడుబలినడచినింగికికాలుచాచుట ఘనము గాజదుపుగాని। యాతఃకం
నకంబుహరుమడత్తిగబాపి పిరికచేపట్టుటబేరాంనంమ। గీ॥ గాకవ్యాసుం
డకరిపతిగాననడచు। హస్తయుగమెత్తెనని కొంయాదుగాని। తద్భుజా
స్తంభమైపట్టి నన్ను శంబు। హరునికృత్యంబు గాజెప్పడాద్విజుండు॥ సీ॥ దక్షి

మయుండు శ్రీహరియని వేదవాని శిరము ద్రుంచి వశివు జెప్ప దేవుడు । నరసిం
హుండై హిరణ్యకశిపునసు హరి గారించుటయు జెప్పగాని । యతని శరభరూ
పము వాల్చి హరి త్రిప్పై చినపద్ధి జెప్పడు జనులు విన । వినుడు కసర్గంబు విష్ణు
మ । యంబు గాని విష్ణు సహస్ర కల్పకర్త॥ గీ॥ హరుడనందు జగత్తు కర్త
తుండు । కతడయును గాని యుడు నీకు నీశ్వర శంభు । డనడు విశ్వాభిధానుండనం
తుడనుడు । గాని విశ్వేశ్వరుడు కాలకంఠుడనడు॥ క॥ హరియన హరుమాయా
యుతా । హరుడు పరశక్తియయు ననుగా నరతి । శ్వగ వైరి మాయయను
నా । పరశక్తి పురుషుగా బలుకదు నాయుడు॥ గీ॥ హరివారుండన నొకడ
తనాదు గాదు । హరిహరి పుంపహరుడ వ్యాసనదోకపుడు । పక్షపాతము ప
లుమాటలు బలుకగాని । సిద్ధాంతము పలుకదాని దగుంత॥ సీ॥ విదువక యూ
రి విధుమాళి నిందించు విప్రు సల్లరుషు విని సహించు । జాలక కర్తయ్యాజయ్య
నగడిసి యాతని బ్రుకుజ ఫుటపహాస బుద్ధి । పుస్తకంబు దహించు కాలి యా పాప
ములసిక్కు సశ్వ యుండయుకిని సివాని । కొలకిన వేలిత్రొక్కె బొడచి రాదిగి
చితప్పిభ్షంబు బింపికదుపు॥ గీ॥ చింబిసలయాంతలోసగీంచిగుచు । నసగ
నావిప్రుమై బూవుల గుచు వెలసె । నిచిమహిమ పురుతెరుగ రెయిల మివేయు జను
లభక్తులకు దాడమనుజనాథ। గీ॥ హరియుమను జేశ వినుము కెంబావిమెనె

భోగిదేవయ్యకథ.

వు। పురములోన గాపురంబుండు నాసురుండు । భోగిదేవయ్య యన శేషభోగి
భూష । భక్తపద భక్తిభావ సంసక్తుడగుచు॥ మ॥ అతడాకీర్తి లింగజంగమస
పర్యాసక్తి వర్ణింపంగ । శివకంఠుండు నదియ్యాపద్దరి యన్నిష్ఠం బ్రచా
రించిపం। చనప్రాపించిన లింగదూతము మసమైసంధి చియుబ్రాతుముల్ । శితభ
స్మంబును వాల్చి యయ్యజా గతిం జెన్నొందనే తేరగన్॥ వ॥ కనియాభోగని భక్తి
తోబహుళనమస్కారంబులప్పించి యా । యున హంసంబున మోచికొన్న శివ
దన్యంబుక్ వెపం బాధకించి జాపాసము । లోనికిం బిలిచి శాస్త్రమ్ముప్పదాం భో
రుహార్చన వేళ జరి । పెన్నది ... ముల్॥ క॥ అదిసందు
గ వానాంబిక । మద వాంతరుడతని మొమో సేయుము జె । ప్పెద వినుము
యుకోవమలతమై । నదమ్య మహంపంబు గాని నమలమత్ లధీ।
గీ॥ నిన్న దేవర దాసయ్య లయ మునకు । పెయ్యగో నిజో బువంతిం చి పెట్టుమని
వ శగిన శ్చెందుమ్గళనని వెుకాని । యమ్లకాకని డ్డింపడయ్యె నపు॥ ఉ॥ దే

హాసముదాలు దున్న యదిదీ వెలవహ్ని భరంబునన్ భవ । ద్దేహిత సేతనీక్షణము ద్రేకపుబలింపగ జేసి పెట్టియు । శ్వాసహా మొనర్చ వయ్యాగాన దయ్యాన దయ్యాహ సాదయాంబుసం । దేహము మాయయంతము దిశోలియచొచ్చి బిత్తర్నజాంగ నన్ దాపిరిచిన హా తలోవిధుబింబని భానవచ్చియుండట న్యేచి జూచియే మిటికి న్యేరగం డెదభక్తు జాకటన్ । మలుగులపూడ గామణిచ నారగహించగు వలాంబుజీరగా । దిలవస సంగించగ గరనూపుగ నంమనమానందము నేడుకన్॥ ఉ॥ దాని తత్ప్రగాణ జలిని వయుస సంతానుజ్జగించినా । దాపిధపాభేద మున్న్యచుచున్ దలంచోత్తమాంక్షియూ । ద్దైరక్షపార్శ్వభాసునకు దల్పుచెన్ భుజి బుపబెట్టు చో । నావిప్రాగ్రహరాను సుజాజబుండరు న దడింపు చున్॥౩॥ గుంబును బక్షిత నుగోవా । రెంకొరకడవంగ బాది యుద్ధతలు పున్ రెదుబగొపుప్రహులో జ్జో । రు దు పడుసువె కిపాం రారి నామదా యున్॥ గీ॥ వెంకిగోన గిరికకపరిచికట్టి । పచ్చిబడి తేలుకొని నిత్తిపగులగొట్టు డీప్తి రనరంబుచె నునుభోగయ్యా నున్న । బసుబ నంవి పవగలం పులుకకొడరా॥ సీ॥ అంత్యజాన్న్యుమున్న యుంతకమూర్తి యుండు ద్దినొంజగ్గ్రహంచెంబనా నన్న । శైభాభోగయ్యాగారి పిల్లలజూచి చూంత్ప జుండంత్యజుడను నరపానం త్యజులనిను భక్తాంలయుంబును బోవన్న నేసత్పక్తవరిని హాన్న॥ గీ॥ మెరు కిరీ తినిండించి నిద్ధనిక । శిఖిశిఖానపోగాలెక్షి చేయుదలప । నేంచనూరిక చెడిపోవు నీచమతుల । యూపకునిమిన్ను జూడంగదోషచరణ॥ క॥ మీతోడ మాటలా డిన । పీనసువులుమట్టుకొనిసమితిలేవి గను । బ్రాంతలగుసంజ్ఞానృత్తుల । మా తలలుంబొడిచికొందుమినొ సగొల్లకా॥ క॥ ఏపట్టుసుజేబట్టరు । జేబట్టినదల రెండుశివభక్తులుమీ బ్రాపుగవారుస్నానును । వేపోయుదమను చనూరు వేడ లనదుచుచొన్॥ ఉ॥ శైవలవిసజ్జనిగముల శౌర్గ్యన రాంబుజగ్గ్యమున్యా । దే వావళి సంప్రతిష్ఠితము లైచనులింగములున్ భుజకాస్య గం । భూవరలింగమూ ర్తులనుభోగయనిబడిబాసుచుండెదెం । తేవడిశోడభక్తులకు దేవుడభేదము గాక వెంకియున్॥ చ॥ తనుతమపీఠ నుల్ వెడలితట్లుల వాయసనూకయేగు లింగములును సోసూత్రముల క్రంగల నా లెదలింగమూర్తులుని । క్రవము నబూపురాశిలపెక్కుచ్కక పొరిడులింగమూర్తులున్ హీనసగజాన్మెజకాపి డచి సేకలనేగెక్కి లింగమూర్తులన్॥ ఉ॥ దాసురదంపకన్ ఉగడదశంసతజ్జ నులింగమూర్తులున్ । ప్రేమముతోడవాడుచుగ భీరగతిన్ జనులింగ మూర్తు

బున్। వేమరునాండో పరాగది యువేగముపాతేదులింగమూర్తులున్। భూమికి నెత్తైనన్ బాదివిభోగునవేసెదులింగమూర్తులున్॥ ఉ॥ భూవరఖేచరంబులయి భావమునేగనిలింగమూర్తులున్। వేదము వేమకంబవన వేగమునన్జనులింగమూర్తులున్। వేదనతేకయొక్క వ్యాసనవీంగతింజంచులింగమూర్తులున్। లోచనగమ్యలై లింగసువాహారపర్వగభంగినేగగన్॥ క॥ భోగివిభూషణభక్తులు। భోగయ్యయులింగములును పురిజెల్లవీనిన్నిన్యాకతిజెంగుసుజనెగెం। భోగిపురంబిస్లు పాయనిరోపచునుండున్॥ సీ॥ వెంకీగసుసేవింపమండలగంపించెదాడెనస్యము లీలనాతెకగులు। పగలుపకిరిలుబుట్టిపాపులెల్లను బట్టిమిరముల్ హొచ్చనన్నునుబుచ్చి। వనములును వ్యవనవనాలు నీరత్యాగపశుపత్తులుమేతలుకిగె। సేలగాలనెందుగాలూద రాదయ్యెగాలియుధూళియుగలగనెగసె॥ గీ॥ భోగిచేవయ్యవెంటకేంబాగివెడలి। లింగమూర్తులుపోవసిలిలనధిక। ధామనోత్పాతినులుపుట్టివివిధయతని। కరుణవడయకయుచక్రగావటంచు॥ క॥ వసుధాసుర్యలునర్యులు। బెసగకభోగయ్యగాంచివిశ్వనయుక్తా। ద్విసుమనులకసాష్టాం। గసహస్రంతుల్రచించికరములుదలలన్॥ క॥ నెలకొన్నిశరణుజొచ్చితి। మలమున్కృపాదృష్టిముమ్మనజ్ఞులఖలులన్। గలయంగనుగొనినాయా। యలజెడినాం పుముబట్లను వెయ్యదమనుచున్॥ క॥ నీదాసులదాసులముగ। మాదోసము లెన్నకునెనమకు వ్రమనుచుద। స్నేహనొడళ్ళగెడపియు। హానైన్యనుభోగబలుకరాభోగయ్యయున్॥ క॥ సభయులగుచుండవిప్రుల। కభయమునసగిభోగతం జెయ్యాను మనుహా। విభవమునుదన్నులైంగికు। విభదన్నబావివిరాగజనులనుతిసేయగ॥ క॥ ఆలింగములనొయ్యని। జాలయములనిలిచెనతరియంచితభక్తి। శ్రీలలనకువసియాలంబుత్రిలోకములందుదృష్టమయివెలుగొందుగ॥ సీ॥ పెద్దపీఠంబునపిన్నలింగంబును పెద్దలింగముపిన్నపీఠమునను। భీమలింగంబుపైరామలింగంబును భీమలింగముగామపీఠమునను। స్ఫటికపీఠకబాణలింగంబునుస్ఫటికలింగంబుబాణపీఠి। రజితపీఠికమహారజితలింగంబునురజితలింగముమహారజితపీఠి॥ గీ॥ వేరుపడనిత్తైభోగయ్య వెంటమరవి। వచ్చిలింగంబులిడియుగావసునాతీశ। సాక్షిగాదెమహేశ్వరశరణులెందుగానసన్నాటలజాలసుటకిజేలనందిగాణంబు॥

బద్దెష్వకథ

క॥ జగధీశమతియుపావి। దిగనునుప్రనాత్యజాన్యనీలాశ్రిద్యక్ష

క్తిగరిష్ఠగుడ్డవయనం । బొగడొందును దన్మహోత్తమును వినుమిల్లన్॥ క॥ ఆయమ్మ పౌరతమద్భుత । మీయిల నెట్లన్న జర మహేశ్వరసత్సే । వాయత్తవృత్తిఁ దన।నగరాయతవీధిఁ జనంగ నాపురివిప్రుల్॥ చ॥ కనుఁగొని కుష్ఠరోగమునఁ గాళ్లును చేతులు నింతవింతలై । తునిసిపడంగ భూసురులు ద్రోకొనుడిసంస్కరణంబునం జనన్ । బనిదన కేమి గల్గొ గారవమాలినమాలిత యంతగబ్బినా । వినితెనయింటికిన్మరలి వేగమె యేగి తలంకె నీక్రమున్॥ క॥ సౌరాష్ట్రసోమశేఖర। పారకృపాక్షీరవారిపారావారా । చ్యారితకుష్ఠుని జాసం। సారింగా కిటకు చరలిచను నేననుచున్॥ క॥ మదినిశ్చయించి కతిపయ । పదములు చను నెడను దోయిపగలినధరణిం । దుదవ్రేళ్లు మూపి మరికొంతపోడవునడిచెను మనోతిజాఢ్యామునుబలిమిన్॥ గీ॥ అప్లుచన జనపాదంబులవసిల్వ। కున్నగరములు మోళ్లును వ్రాసిలిపి । కొంచెదర్వ్యంగనయును గుదియబడి । నపుడమిబడి మేను విరియబాంల సాగె॥ అంత॥ శా॥ స్రష్టంభోరుహనేత్రముఖ్యులిలసన్న పూజ్యాడాత్మాంఘ్రిసం । దష్టాత్రిపిప్తిశముక్తివైభవుడు మాద్యద్దత్త ... కీయాయూష్టాద్దిష్టజ ... ఫలమండమ్మాయమ్ముయ్యుడసో । రాష్ట్రాధీశుమసోముండు ధుదుకృపారమ్యావయుతాపాంగుడై॥ చ॥ ఎమరుగ నేగుదెంచి చరలేతును మేసిగదంబు మాన్పన । మ్మదవత్రము కేల చిజమాళికరంబులు సంఘటించి యో । మదనవిరోధి భక్త ... సమంజుళభావ ... స్తుతింపగా । మదికృప బుట్టియా త్రిపురమర్దనుఁ డప్పు డనుగ్రహించి యిట్లనెన్॥ గీ॥ తన్వి భవదివ్యసద్భక్తిదార్ఢ్యమునకు । నాత్మ మెచ్చితి స్వార్థమడుగుమనిన । దేవ మీకృప నా మని తెలుపుమానె । కంటి మీమూర్తి వరమింతకంటె గలదె॥ క॥ పెన్నిధి జూచిన చాట్పున । మన్ననగను గబోవు వధము మనములు గలరే । పన్నగధర మీపదములు । గన్నపిదప నొండు వేడగ రటియు గలదే॥ క॥ ఏవరములు నేనొల్లన్ । నావిండగ నీవు నిలచి రాచేదినముల్ । సేవలు గైకొను మనవుడు । నానటనహరుడు లింగంబయి నెలకొని వెలసెన్॥

క॥ ధరలో గుడ్డవమాహే । శ్వరభక్తికి నెల్లయగుచు వర్ధిల్లెడుదే । త్తరుణిని సందించినభూ । సురులకెల్లగుష్ఠందప్పక పట్టె నెల్లెడన్॥ క॥ కానశివభక్తులంగుల । హీనులనం జన్నెకుంభినిశ్వరలింగంబైన పిదపశివలింగము పూనుకశిలయన్ననోరుపువ్వ దెజెపుమా॥ చ॥ అనుపములింగ సన్నిహితుడైననపాత్మునినంత్యజాతివా । డనుటయు లింగమూర్తిశిలయందల్లించుటయున్సమం

బుమే। రునగనుసోకికాక నునురుక్మనుయుంబగుగానయంతకన్న। నుగవ
మాహేశ్వరునివల్మిన భక్తులయుక్తిజూడగన్॥ సీ॥ భృంగంబుచేబడ్డపిదపంబ
తంగంబుభృంగంబుగాక పతంగమగున। వార్ధిగూడినవదీప్రవాహములువా
ర్ధియన కేవలములగుబెట్లు। రసవేధచేయవనగుగాంగతాంబం
బగునెనుపర్ణముగాక। గురుసన్నిధిపూర్వములను...భక్తులను
నుచేరిగలనుగలరె॥ గీ॥ యెల్లవారికిబార్వతితల్లితండ్రి। శంభుడదశా
స్త్రసశాస్త్రములు। లోకతండ్రులకుగానుద్భవించి। నట్టిప్రజకులు
ముపేరయుగలరె॥ క॥ మాసినబట్టగట్టిన। భాసురరత్నంబుభాతిభక్తుడయు
నందవ! చేసినిజప్రవాహంబుచెడునె... ॥ క॥ అనుసునబుట్టినతావర।
ము...పూజ్యమగుచు...యునుకాదే। ఫుకలబుట్టినయనలము। క
డుపూజ్యమెతాక పూర్ణకియులకునెల్లన్॥ క॥ ఇట్టిదెశాదెభక్తు। డెట్టిదులో
ద్భూతుడైననేమగువ్యాసుం। డట్టినునుడుబోయతడు। బుట్టినలతముభూసు
రులకుబూజ్యుండయ్యెన్॥ క॥ అంతేకాదెవశిష్టుం। డెంతటిఘనుడనినిజన్మ
మెవ్వడువిననే। చింతింపనూర్వశియును। జంతకుబుటినదివారిపసం...
కో॥ క॥ మాండవ్యుడుమునిపతి। మాతంగికిబుట్టినతడుమసీదిష్టస్ప్రి
భూతుండుగాడెవెండియు। భూతలమునదొంటిమునులపుట్టువులరయన్॥
క॥ దుష్కులశనకునువనచర। గాదభశంకముఖ్యజంతుగర్భములయ్యున్।
దుర్దమశక్తులుగారేక। ఖిపదారాధనప్రభావముకతనన్॥ వ॥ అని...బస
వన్న బన్నగధరభక్తులప్రాశస్త్యంబునవిస్తరించుగాప...బిజ్జ
లుండునుడకొవాట్యప్పపీటమొగిసందీప్యమానుండై బసవన్నకిట్లనియె॥
చ॥ చదువులుశాస్త్రములు...చదరాబునేర్చినన్మహాగళలం। చివిమిన
సత్తుపట్టువిశేష్టభక్తునభక్తి...నుల్। చిననుపాలుగారేడని చెప్పెకి
దేమనుబూరవేదతో। వదలనిష్ఠబ్రతుబసవప్రభుడా ద్విజులందరుక్ష
వినన్॥ సీ॥ ముఖభూదైవమనుచుమనుమట...తో వలజనుశివ.దోహా
మతుల। వేదభాగంబుపవిత్రాశయము...మొక్కాలుబ్రాహ్మణానాము...ఫల
భముల। మహిళదివ్య...మంత్రోపదేశవిహీనుడమ...భక్తిప్రసు
తుల। నాదినభీవిశాపాగ్నిశిఖలచేతగాసినకర్మచండాలతములు॥ గీ॥ బట్టి
ప్రాణకుతొదంపశుప్రజలు। జకలుజన్మనిదొంతినజాగిబెట్టు। మనుదు
రాత్ములువినాన క్రైంగడిచి। పాతకముఖ్యమునచేకొండప్రీతమరయు॥ క॥ భూ

నాటకవినుమునురా । పాపసమానముగసోమపానముసేయం। గానాడబ
డుచుచుచంపం । దానెవ్వఁడుజన్నిజంపెదరనన్ఘూర్ణుఁడై॥ క॥ ఇట్టినికృష్టుశిరో
నా । కొట్టులుప్రతినీవ్వియాడలింపగుననినే। గట్టునమోయున్నం। బట్టిశివభ
క్తియుక్తిపంతముజెడదా॥ చ॥ అనిశివనాగమయ్యవిమలాంగమునందవిశుద్ధ
దుగ్ధముల్ । జననమునొందజేయుదురసాతలనాయకనివ్వసీమహా। జననమున
యిలలోనయజ్ఞములసద్విధిజేసినసోమమాడిమై । గొనికానిమీరునీరయిన
గొబ్బునజూపగజేయుమీమెడన్॥ మ॥ ఘనభక్తిన్శివనాగమయ్యకునమస్కా
రంబుగావించిలే । చినిలింపగవసాయితాయుధముచే చెన్నారసంధించి
యొ । య్యనమాయయ్యకరాబ్జముల్తనదుహస్తాంతస్థమున్సేసియో। త్రీవ
మాత్రన్నదుగ్ధధారలుడువీధింబర్వెనాప్పారగన్॥ క॥ శివభక్తిసురభిభువి
చ । న్నవిసిబిత్తికెబసవవిభునకన్నపయునిమెన్ । శివ్రదుకరికాలునకుస్వర్ణ
వృష్టిగురియించినట్లురంజితమయ్యెన్॥ చ॥ మలమలుమాటినింగురు సమస్త
ముపండెగదోసివేసిని। గ్మలతరవ్యదేరభహులైమర్త్యమున్ శివభక్తులందునే।
కులములయెందుబుట్టిశివగోత్రకులైచనుమీకునీడెదు । ర్మలజలగుశ్వసారు
ధిరమాంసమయావయవాదనీసుమల్॥ క॥ అనిజనులుపొగడద్భుతం। బునబసవ
డుగౌరవభక్తస్పుంగవులెల్లన్। మనమునసలరగబిజ్జల । జనపతిశివనాగమయ్య
చరణంబులకున్॥ ఉ॥ గ్రక్కునమ్రొక్కిలేచికరకంజములంజిలిగాఘటించిమా।
దిక్కుటుచూడుకరుణ దీటుకొనన్శివనాగధీంధిక్ । మ్రొక్కినగాచుమీరుమ
ముండలపోయుడుసాపదాధులం। డెక్కడిసద్గుణంబనుచుసెంతయుదైన్యము
తోడబల్కగన్॥ గీ॥ శరణువేడుచునున్నయాచండివిప్రుల । కరుణతోగాచి
నవ్వుచుగజముసీద । నాగదేవయ్యనెక్కించినప్రులీల । వెనుకదానెకుట
శ్రాంతనవీటికరిగె॥ క॥ శివనాగమయ్యచరితము । నవిరళగతిజదువవిన్నన
ట్లభిలింపన్ । బ్రవిమలశివపదభక్తియు। నవులజజతుపగ్గములుదయంబున
బొందున్॥

కల్యాణపురీభక్తులుబిజ్జలరాజుసభకుంబోవుట.

క॥ రుద్రాపరావతారులు । భద్రేభహారప్రతిమలుభద్రావాసుల్ । క్షుద్రే
తరవృత్తులుసిర్నిద్రులుకల్యాణకటకనిలయులుభక్తుల్॥ క॥ పరవాదిపద్మప
ద్మలు । పరవాదిబలాహకప్రభంజనులునసో । పురుషులుద్వృష్టప్రత్యగా।
కరులుకల్యాణపురీనివాయులుభక్తుల్॥ వ॥ వారెవ్వరనిన॥ సీ॥ మడివాలుమా చ

య్యమాదిరాజయ్యయు బడవరబ్రహ్మయ్యబాచిరాజు । కిన్నరబ్రహ్మయ్యకే
శిరాజయ్యయు కన్నడబ్రహ్మయ్య కల్లనయును । మోళిగమారయ్య । ముసిడి
చౌడయ్యయు కలకేతబ్రహ్మయ్య కక్కయయయులు । శూలదబ్రహ్మయ్యసురి
యచౌడయ్యయు వాంట్లదేవయ్యయు జొమ్మయయును॥ గీ॥ యుత్తమాంగ
దకేశియు హొన్నయయును । కదిరెరెమ్మయ్యయును మహాకాళివిభుడు । బా
నసంతు కేతయ్యబసుమరుసును । యోగిదేవయ్య వెండియు హొన్నయ
యును॥ క॥ డింగరిగెమల్లయయుగణ । పుంగవుడై వెలయు శృంగిబొప్పఖ్యుం
డున్ । సంగమనాథుడు హెమ్మటు । సంగయదేవుండు గురిడె చౌడాఖ్యుం
డున్॥ సీ॥ తెలుగేసుమసనయ్య తెలుగుజొమ్మయ్యయు కాలాగ్నిరుద్రయ్యగా
రుగంజ । గన్నైరనాచయ్య గారునుదయమల్లసుగారు నేకాంతరామతందె।
యు వరద బొమ్మయ్యయును నిత్యనేమదమైలియు గొడలమల్లవిభుడు। ధవళయ్య
గారుబొండాదేవిగారును సవరదనాచయ్యసామినాథం॥ గీ॥ ఉమృతదేవయ్య
మధువయ్యయల్లయయును । గొణిమల్లయుమయ్యయును గొగ్గయయును । భా
స్కరయ్యయు ఫణిహారిబాచయయును । కవిలెబ్రహ్మయ్య హొల్లయ్య
గారుమరియు॥ క॥ శివనాగమయ్యగారును । శివగాత్రిదాసంగయయును జ
నిని భుండున్ । శివముద్దుండును కివిలే । సువిస్వయాఖ్యుండును నిమిషుండును మ
రియున్॥ సీ॥ నొలంబు పేశు చిక్కయ్యనులుకు చండయ్యయు గణదాశిమయ్యన్న
కంబెక్లి । యాభిదానుండు మురుమాళ్ళై కేతయ్యయు బాణసభిషయ్య భండి
శార-కల్లయయు గురుపకాళవ్వగిరిగిట శివ్వయ్య నిజలింగ చిక్కయయును। పో
లెబ్రహ్మయ్యయు బాలబ్రహ్మయ్యయు నలిమిగుత్తయ్య మహాబలుండు॥ గీ॥ హాట
కేశ్వరమల్లయ్యసురివి । హేళ్ళియాభిదుండు గరహారబ్రహ్మయ్యముండ।బ్ర
హ్మయయునట్లు దుంమనబ్రహ్మయయును - వంకబ్రహ్మయ్యబంకేశబంకయ
యును॥ క॥ ఛండేశు భామనాఖ్యుడు । బొడిమదేవణ్ణయుం డె బ్రహ్మాఖ్యుం
డుం । హింటి సోమాసిజ భావండును ర్గజ్జ శాంతివరనాముండున్॥ వ॥ వెం
డిమాపు పురాణదమాయయు బట్టకొట్టైశ సోమయ్యయు నొగ్గవ్వయును వక
రుల కేశయ్యయుంగ బ్రహ్మయ్యహాళి బ్రహ్మయ్యమేలేశ బ్రహ్మయ్య మై
లిన బ్రహ్మయ్య మాయిదేవయ్య చిక్కద బ్రహ్మయ్య శ్రీగిరయ్య వీర్లనాగ
య్య వీరకల్లయ్య వీరలింగయ్య వీరమాదయ్యయును మిష కేశియునాదిగాఁగల
సకల వీరమాహేశ్వరులు నిశ్చలభక్తి ప్రభావంబుంబడి ఐపోవ బుట్టినట్టిబట్టు

సప్తమాశ్వాసము.

లదృష్టప్రత్యయంబులు నూఫుమైశ్వర్యంబును భక్తమహత్వంబును భక్తాభివ
ర్ధనంబును భక్తసచ్చారిత్రంబున భక్తవైభవంబునం గన్నులారం గనియుఁగ
న్న వారిచేవినియు భక్తిరసంబు తలకెక్క దేవలకశైవపాశుపతమంత్రదీక్షి
త జటాభార శాసనధరులు లింగధారులంజూచి తారును వారువారు ల
గవంతులై సంతతవీర శైవాచార పారీణత్వంబున ననూన పరమపావన
ప్రసాదోపభోగులై చను సమయంబున॥ ఉ॥ బోనములుమాకగూడుకొని భూ
బోయులుప్రసాదభాగంబిమ్మనుట
వసుగన్గొని మ్రొక్కి దేవని । వీలయిలనీతి నేలగమహా సురపాపుల్యలు ప్రత్తిగా
దిజే । శేయువిందు మేలికొక చెట్టయుబుట్టదుమాదుజీవనో । పాయముతె
ప్పెమొశివభక్తులును త్త్యజమునందు పెచ్చుటన్॥ సీ॥ శ్రీకంఠశివులుగర్వాధ
శివులును శ్రీపరమానందశివులుశాంత । శివులునులోకేశశివులు త్రిలోచనము
లునునీశానశివులువిమల । శివులుబాపచ్ఛేదశివులును బరమాత్మశివులునా
శ్వితశివులునుహరశి । వులునువిశ్వేశశివులుగణేశ్వరశివులును త్రిపురాంతక
లునుధర్మ' గీ॥ శివులునిషిశమానసశివులుత్ర్యంబ । కశివులుగ్రాహ్యశిశ
శంకరశివులును । మాహేశ్వరశివులువిద్యాధరేశశివులు । ననఘులురులింగ
లునునాదిమైన॥ వ॥ పూర్వశైవాచారు లందరు నైకమత్యంబునొంది మా
పటిభంగిశివప్రసాద భోగంబునకుం జోరనివ్వనంత॥ చ॥ ఇంనిడగ్రోత్ర
చెత్రగణేశ్వరయాబసవయ్యబోటిభ । క్తులనడవళ్లుజూడదమకున్మరులెత్త
కానిలింగవం । తులమనుచుంబ్రసాద ములుదొప్పలువట్టుచు చె గలించిన
కలిగినశేషభాగములుకన్నులనైననుజూడనీరయో॥ గీ॥ వీరలీరీతినేమేనివిం
ల్ల । జియ్యయును బోలజియ్యాయ శేషభాగ । మిత్తురేవేళమానవాధీశ్వ
మి చెల్లు నేతమకిటువంటిప్రల్లదములు॥ మ॥ మనుజాధీశ్వర శాంభవంబను
రాస్యంబునూకాదిగ । ల్గినలాగావులగాచుబాలుడిసుకన్ లింగంబుగా
చిపై । ననయంబుక్షనవదుగ్ధముల్ విడుకగా నాలింగమున్ గాలను। స్నిననక
లుడుదండ్రికాళ్ళదునిమెక్షనిష్టాగరిష్టాత్ముడై॥ గీ॥ దానికీశుండు మెచ్చిత
లకునకు । బంచలింగంబుకృపజేసిజగతినెల్ల నాటనుండినడచునేటివరకు
పురంబున జెల్లకనిలచేసిపుడు॥ గీ॥ బసవరాజయ్యమతికముల్ వన్నె ట్టి ।
మహేశ్వరులమంచునూరగాంచ । రీరుమాయుంశముల మాకు ధారుణీశ
ప్పియుప్పించనీనిట్లుచేయవేసి॥ క॥ సివాకిటసాచ వేష్టునమాపశమువార

మడియుచున్నన్ । ఘూనమదునిందుకోపము । నవేసబసవయ్యాబిలువను దూతలబంపన్॥ గీ॥ వచ్చినిచ్చినబసవయ్యావలనుజూచి । వృషమి గేడిట్లనిబలెకె-నీబొల్లాలకు । శివప్రసాదములుభువిజెల్లనీకకుండగుడిచెదదీవేనుమేరమోయి॥ క॥ ఇదివైదికమొబట్నియొ। చదువృషువైదికముదేదిసాహసమన్నన్। వదులుముమారలయొంశం । బిదిమొదలుగనన్నబసవడిట్లనెనృపుతోన్॥ గీ॥ ఆజిఛండీశంపకునీశండాత్మశేష । భాగమిచ్చినలోగున్నపాలవినుము। పాణబాణస్ఫాటికరత్నపొవ్యముఖ్యలింగశేషాంశమిచ్చుటలేదుమొదలు॥ క॥ ధరమానవనాత్ములకీ । శ్వరునిప్రసాదంబుమాళ్లీ... నన్నం। గరములమ్ముట్టినరౌరవ । నరకంబనిశ్రుతులలోనపినంబకు... ॥ వెండీయు శ్రీగురుకృపాలంబు నునగు సంగమేశ్వర మహానివ్యప్రసాదంబు మలయుచుమాయ్యా దక్షం శ్రే దురాత్ములగు మీకెట్లుభోగింపనగు ననటుగాక భద్రగజకలభంబు గాధ భగర్భంబునకు బుట్టునెవట్టి ... కోడి గట్టుకొని మాడు బెట్టిక పిరిపట్టు పట్టితామె నెట్టనప్రసాదంబిచ్చిన బుచ్చుకొనిన బట్టునుంగల దెపలధనము లేకున్నమూకభావంబునను నుండుడన్న నన్నగపతినవాక్షమం ...నకిరాతులిట్లనిరి॥ క॥ వారాణశిశ్రీగిరిగయ । సౌరాష్ట్రంబాదియైన శైవస్థలుల్లు ... చారూఢిగజెల్లంగా । మీకేటికిజెల్లనీ ... మీఘ్వరములలో॥ క॥ కపబల్లిదులై మీరే । నడుమకెమమ్మొంతెంబోవాడినవైరకు । గూఢాచారము ...వను । విహుతమహామాత్ములనీనేనిబసవండు॥ క॥ ప్రల్లదములువ...దునా । భిల్లులగనుగొనలనవదుబెను గాలిచగుల్ । వెల్లగిలునెమీకువ...ంకేమ తేలా॥ గీ॥ వెలిమాదాసీళ్లవదులు జెలుగాక । గుండ్లు దేలునె... ననకుపతులార । బలిమిభక్తులశ్రీహరిబ్రహ్మలైన। మాకొనగ తేరనంగరామాటలేల॥ క॥ చలమొడిగిచనుడు శైవ । స్థలులందరకుంగ వీరశైవులుమీ । యిలనెన్నదైవనిచ్చిన । వలనుదెలుపుతొత్తులవాగ్వాదములేలా॥ గీ॥ మొరలశైవమాగమునచరింపుదునప్ప । వీరశైవప్రత్తివెలయువారు। ప్రాణలింగశేషభాగంబుమీకిట్లు। రేమరాతుల్మలారయాడబోలె॥ క॥ ఎలదైగోసరకంము । గూలంబడ్డట్లుజేసుకొనియెదపెన్మత్సోరిలింగదేహశేషము । వాలా...మీ... నగవాంఛితమేనిన్॥ చ॥ వినుమకిరాతులెల్లవిధిశ్రుతులేకానికి ...గర్వనం । జమునకుసర్వసాసుకునర్వముకీమునసంగసంగమే । శంన...గాయకాటముఖశంభునిసావిపేవిత్రంబునే । నీనాం...నిత్తుమందనీసేకొ

సుప్రణుతుఁడగుచు॥ శా॥ భద్రాకారులభక్తులం బొగడి శ్రీభాస్వజ్జటాటోపకి
రిపిన్। రుద్రోల్లాసనివాభిధానమహితభ్రాజిష్ణురూపాలపెంపొంతుల్ మహా। రుద్రాభి
లలలాటమాంగుతసఖకృణాకృపాణ గాలుర। ప్రోద్రేకంబున జూడఁ గా బాగను
వేద్రాకేన్నభోమార్గముల్॥ ఉ॥ ఆవిషవహ్ని వేడిమి కినంబు జబంధుఁడు దప్ప
గృంకిలో। తావలియవ్వలి వలయియారడిబొంది సమస్తజీవులున్। నావిషమా
పిరిస్మృనిగిలాజలు వేచిన జిట్టుపడ్డయ। ట్ట్రేవిపులాతలింబడి మొక్కడ జూచిన జూ
కృతండముల్॥ క॥ పొగలు భుగుల్లు భుగుల్లన। నెగసిన బ్రహ్మాండ మెల్లఁ గ్రుండిన
పుడుపూడు ఘూ। నగము లుకాటుక నగములు। పగిదింగనుపట్టదిగులు పడిరి
దిగీశుల్॥ క॥ బడబానల మిరిభూమ్మారి। జడనిధు తేడును గలంగె సంవర్తాగ్నిన్।
బోడమిన మిడుగురులసివడ। వడవంకెసి ధాతభీతివశమానసుడై కంబంగా
రువంటి దేహము। శింగారము చెరిబినల్ల జేసిన విషమం। చుంగడు భయపడి
యాగుము। భంగుడు తత్తొంటి భంగపాటు దలంచెన్॥ గీ॥ అపుడు రుద్రుండు
వెరగందె నాత్మకంత। గరళ మెప్పుడు వెడలెను ధరణి నముచు। దేవదేవుండు నో
సలికనైర చెనను చు। ప్రమథపుంగవులానందభరితులయిరి॥ ఉ॥ ఆయతి నింగినే
లయును నాక్రమణంబొనరించి కాలకూ। టాయతవహ్ని దానిగని యాబసవ
స్న ప్రసన్నభక్తు। బోయలజూచి మీదు బుడిబుళ్ళిక జెల్లవు దేవకోసనుడాయడ
కంటె వారి విసమైతిమీవింటి మి నకనుందరున్॥ ఉ॥ భర్గునిభక్తు లేబరము పావన
మూర్తులు భగుణ డెజగద్భ। ర్తలయాదికక్రియలు సత్తుగ జేయఁగనాదికర్తలై
స్వగిరి వల జూడఁగ ప్రసాదము మాయది గానియున్నదు। శ్మాగుణాలు దత్ప్రసా
దముకరంబున నైనను ముట్టయోగ్యతే। క॥ అదియపుగాద ను ద్రోహులవదగా
సనిర్జింతుగరళ వహ్నిసుఖమునం। బిదపసరికింతు సందులు। ప్రదులకనధోగ
తుల జేతు భీకరంభంగిన్॥ వ॥ అనియనేకప్రతిజ్ఞావచనపూర్వకంబు గానలుకు
వలికి బసవదండాధీశుండు చండేశవరదుండును కుండలీకుండలుండును నగుసం
గమేశ్వరునకు గొంత వేరసంతరించు కోనియర్పించియుంచు కేనియుంగొంచ
కకొను చుండంగ నిమనసి జారిభక్తులు పొంగి నింగి యుద్భవనార్చి వేర్చి విసవిస
నప్పసిండి కొప్పెరలకరగవియు గొనకరిగి జుష్టంబు బహ్వాపిస్తోక మీవాశిష్టము
న్నంపిము గ్రుతమను నాగమో క్షించాటించి స్వర్ణమయుగలంత కాకస్ఫురచ్ఛ
షకప్రముఖ సికిలి పాత్రంబుల నతిమాత్రంబుగా వడ్డింపించుకొని తమతము

భక్తులుప్రసాదకాలకూటబునారగించుట.

ష్టలింగంబులకర్పించి హెచ్చిసావధానంబునతత్ప్రసాదంబు సాదరంబునం బుచ్చుకొనుచుతమలో తారుపినొూదాలాపంబులాడం దొడంగిరదెట్లనిన॥సీ॥ సమాలిక॥ సందడిసేయకుసంగమేశ్వరదేవచిందగ్రోలుచిట్టిదేవ । తెచ్చుద బుమ్మయ్యత్రిపురాదిదేవయ్య విచ్చేసిగూర్చుండువిమలదేహ । కాలకంఠయ్య కుజాలదింటుకదెండు జాలునానీకునిరాళిదేవ । వేగమిత్తెలయ్యవిరూపాక్ష దేవయ్యాయీగరిగెడు పాలుభోగయకును । జాలగదెత్తునాశంకరదేవయ్య ఫాలలోచనపట్టంపట్టమింకయెంతైన నాస్వాదమేపురాతయ్యాభుజింతింపవల ననాధ । కొంకకుకొంకకుశంకరనాధయ్య యింకనుదెత్తునేలెక్కమించిపా డియేచలదనపర్వతదేవయ్య కూడవడ్డింపుడీగురువునకును । శివశివశనియుడీ చెన్నదేవుండు బ్రవిమలదేవుండుబాసనడిపె । ముద్దులాడకపట్టుమూర్తిదే వయ్యగారు । దొడ్డమేయెంతైన ధూర్జటయ్యసంబరవడకయ్య సర్వజ్ఞదేవ య్యకెంబాగిభోగయ్యగెలిమేల । నీకొలదెరుగవేనిజభావదేవయ్యమూకేమి మహాదేవమరియుబట్టు । సంతోషమేనీకుచంద్రశేఖర దేవమంతనం బేలని ర్మలుడనీకు । నుసులకునుసులకుకునుమేశ్వరుడనీవు గసిమసింగెద వేలకల్లినా ధస్రడ్డలింతేలయ్య పోడ్డలదేవయ్యవడ్డింతునేనీకుదొడ్డలిరగ॥ గీ॥ బింటడసం గయ్యతీర్పరునీసబురుక । బాసలేటికిబలికెదుబల్లడయ్య । యర్ధిగడుపారగ్రో లుకల్యాణదేవ । కుడికెడ్డైననుదెత్తునాగొల్లవాఖ్య॥ సీసమాలిక॥ మొక్క శింబేటికిముదునూరుసంగయ్య చిక్కంగమీకుమీశిరిగిరయ్య । దుగ్గళవ్వాయ నుసద్యోజాతదేవియు గొగ్గవ్వమహాదేవిగుడ్డ । వయ్యనుయమ్మవ్వ సకలవ్వ యచల దేవియునిమ్మవ్వశాంత వ్వబ్రహ్మాపయును । గాళవ్వకేతవ్వకా మలదేవియపోడసిబస వమ్మసోమలవ్వ । అక్కచోడవ్వయు నానందదేవి యుచిక్కవ్వరామవ్వసిద్ధలవ్వ । హెల్లవ్వకల్లవ్వహెచలదేవియు నల్లవ్వమల్ల వ్వయునిమిషవ్వ । కేతలదేవిపురాతవ్వగారు మీరేతెంచికూర్చుండుడీరల పంక్తి॥ గీ॥ననుచువందరుదమలోనహర్షమొంది । యిట్టిసందడిమున్నెందు నెరుగమనుచు । బసవమంత్రికిదెలుసుయీభావమనుచు । మరియునిట్లందుమిద స్వోక్తిమక్కనలైరి॥ రగడ॥ ధన్యులచాన్నికతరమకమనుచు। యిమ్మాటికికా నిక దేననుచును। మెల్లనసడలుపుమొందెమనుచు । గొల్లగనిప్పుడుగొందుకొక్క నుచు । గడుపుబెరుగనీల్గకుమీదనుచును । కడుపుబెరిగిననుకరవేయనుచును।

అయ్యానుదలమును కై క్యబొమ్మనుచు । నియ్యావెయుంక సేయ న్యేసనుచు । నిది
యెక్కడుగాదీయకనుచు । వడలింపుము మానుడుసరసముమూతో నవుచును ।
నాయనుజూడుండా స్వాదమనుచును । నీయందమేసియును నేటు బోవదునుచు
నోరిని త్రినూరన్న గాదనుచు । తనమదిగోరికయు బాశిపొస్సనుముద్రలయూ
పకుమీకతంత్రిసీవనుచు । వలెనటమూతో వాగ్వా । దమనుచుకడుపువడినెరా
ఘము గానసుదు । బిడుగుమాటలాభక్తిలోసనుచు । దుప్పిపోదుపాత్రలద్రో
వకనుచు । గోప్పెరలకునుకుకుచు గాకయునుచు । గెల్లిలారకార్గింతురమ్మను
చు।నల్లవోపిలచేరనాయ న్యాయనుచు । ద్రేన్పకపోమనె సేవరోసనుచు।బూ
న్పకతొలికెబుద్భుక లేచెను । బల్లెరములుగులువా రెడునసుచును । పెల్లుగసిం
డ్రబేలెదవనుచు। వాలుకకుమోయయ్యాయనుచు । నోలికినబసవనికుండుగా
కనుదు । వేరకొప్పర దెంను తెండనుచు । హరహర దాభేదమయ్యానికనుచు।
నవనవగరళమునాకు దెమ్మనుచు । శివునకునిచ్చుచుశివశివయనుచు। జుట్టువా
దిగసిజుట్టుచుజూపుచు । గద్రునద్రేవుచుకాళ్లుజాపుచును । నిక్కుచునీల్గుచున
రెక్కలింపుచును । బొక్కుచుబొలుచుచుబుక్కరింపుచును।రెక్కించుకకనురె
ప్పలుమూయుచు । గ్రకుక్కనద్రింగుచుగంతులువేయుచు । గ్రాలుచుగ్రోలు
చుకడుకడుకడుగూలుచు । వ్రాలుచుసుఖసాగరవారధిదేలుచు । నురముకప
ల్లెరముబదుకలేచుచు । సోలదినించుకించుకచవిచూచుచు। నాడుచుగొప్పెర
లరచేతబట్టుకబాడుచు । నుసుకుచుబసువుబట్టుచు । మురియుచుగుసియు
చుమురకటింపుచు । నోరిగాలిలపైనాది చూడుచును । మొక్కుచు
చేతులుమోడ్చిప్రాసాదము । గ్రకుక్కనబుచ్చుకగంతులువేయుచు । పెం
చ్చబుచ్చుకొనియిలపైనడుచుచు। నచ్చికబొత్తులమానకకుడుచుచు । పెక్క
రెరంగుల ప్రియములుగూచుచు । గ్రకుక్కనబలుమరుగౌగిట జేచుచు।
నొండొరులముందరనుండెడు పాత్రము । లొండొరునోడియుచునురుతర
గాత్రము । మొసపరినుబ్బుగనోయని యాచుచు । ససమశరారిమహా
త్వముదీచుచు ! నుల్పణమతిపిల్లిం గ్రుసిభక్తుల కిల్బిషమతివిష కేళిసల్పగ
ను । శ్రీతి భక్తులు విషకేళిరచించిరి । గతిచెడబో యలగర్వమడంచిరి॥
క॥ వెండియుబసవండహిరాట్ । మండమునిప్రసాదసేవ్యనస్యవివభూ।మం
డలపతియాప్తులకుం । దండిగబోయింపననిచిదలచినకూర్మిన్॥ సీ॥ కొట్టవు
లవారిగుంపువారలనాలపట్టుబువాడలగొప్పవారి । చుట్టాలపక్కాలసుతు

లను బొత్రులబట్టువు దేవులభార్యాహితుల । బండారులనునడ బాళ్ళబెగ్గడులను
దండనాయకులను తంత్రపతుల । దాసజనములవిశ్వాసులబంట్లను దాసీజన
ములవిలాసినులను॥ గీ॥ వాద్యములవారిగాయకవందిసతతి । కలనుపరిహాస
కులబండితులనుగవుల । సకలజనములసంస్తుతులుసాగఁజేసి । విషమువారికిబో
యించెవిశ్వమెరుఁగ॥ గీ॥ అట్లుబోయంగనవ్విషంబవనినాథు । తంత్రములకెల్ల
బాలుఁ ఘృతంబుననుచు । నుండఁగాఁజూచిబసవండునిండువేడ్కఁ । దనగజం
బులదెప్పించెతక్షణంబ॥ వ॥ అట్లుపంచినమానవంతులేతెంచి॥ సీ॥ కాలాగ్ని
రుద్రునిగణనాథుదంతికులవతంసరాయకోలాహలంబు । గంగాధరప్రియసం
గరవిజయుని లింగసన్నాహంబుమంగళయశం । భద్రేభసంహారముఖరవాదిక్షి
రవిద్రావణుఁవీరభద్రావతారు । చాదంతితిలకంబుజగదేకవీరునిపంచాశ్వ్యబ
లభవభంగుచెంగు॥ గీ॥ నంతకాంతకుడూర్ధ్వప్రదంతభగ్న । సప్రమత్తుని
త్రిపురాంతకాఖ్యజంగ । మప్రసాదినిమొదలుగామత్తకరుల । దెచ్చిముందర
నిలిపినబెచ్చువెరిగి॥ క॥ తనబాయంబునగలిగిన । ఘనవాజులనెల్లఁదెచ్చుఁ గ్ర
మఁగాననినవె । హ్వానమునసలరుచువాహకు । లునుపటుగతినేగిమందిరాంతర్గ
తులై॥ సీ॥ హయరాజునిర్మలునప్రహృహాతబలునితపరాజుసుభగునిధర్మకీర్తి ।
తత్త్వజ్ఞువరవునిదారురంపముసుప్రసన్నునిషట్కర్మసంహారునిని । శిష్టపా
లునిమదదుష్టమర్దనునిఛిత్రాంగుదుర్దాంతుచంద్రాతపంబు । శృంగారివా
రాణశీనిచెరమప్రియు వాయువేగంబునింద్రాయుధంబు॥ గీ॥ శ్రీకాశ్వత్థీశాన
ముఖ్యాశ్వసమితిదేర । వాజిరాజిగజావళిచరుసనిలిపి । కొంప్పెరలుదత్స్వర
స్థలింగూటక్షింప । నున్నవిషమెల్లనవిచల్లనూటుకొనియె॥ చ॥ వెరవడిబోయ
లప్డువెరవేకులబొందివడంకుచుండనీ । శ్వరగణసంఘముల్గృపప్రసాదసుమో
త్కరవృష్టిముంపనం । బరమునసుండిమద్రులతిభక్తిగనుంగొన దివ్యదుందు
భుల్ । మొరయఁగఁబిజ్జలుండుప్రజవ్వెరగందియఘోషయఘోషసన్॥ వ॥ మరి
యు నతనిమహత్వంబుగాంచి యుచితోక్తుల లోకానీకంబిట్లనిసన్నుతించె॥
సీ॥ సదమలగాత్రప్రసాదైకసత్పాత్రసజ్జనమిత్రవిజ్ఞాననేత్ర । ప్రవిమలచారి
త్రభవలతాశివదాత్రపరమపవిత్రసద్భక్తిగోత్ర । ప్రోగ్గితసూత్రమహద్గుణ
సత్పుత్రవరజంగముక్షేత్రవాదిజైత్ర । సద్గుణైకచ్ఛత్రజననాంబుధివహిత్రభ
క్తికళత్రతక్ష్వహితమిత్ర॥ గీ॥ భక్తివర్ధనబసవన్నబాపుబాపు భువ్యతరశౌర్య
బసవన్నబాపుబాపు । సల్లవోబసవేశ్వరనందిమూర్తి॥ చ॥ హరుఁడుజగద్ధితా

ధ్రమునగనంబుధిసంభవమైనయట్టియా । గరళము గ్రుంగ నూండి జకంఠపటం బునల్పెగానత । ద్వర మహిమంబ చెంత బసవండాగిభక్తి హితాధరమైభయం । కరగరళోత్తరంబుదనకంఠముబట్టగ గ్రోలె మేలనన్॥ క॥ అమృతము గ్రోలియుదేవత । లు మృతిబాయరు దురుత దుఃఖ ప్తదినములన్ । దెమలకబసవేశుడువిష । ము గ్రోవియుదివ్య దేహసంయుతుడయ్యెన్॥ చ॥ అంకోసయాండబోయ మహాభయమందుచుగండికుందుచున్ । నవనరతిజేయుచు వనీతలజాగిల మ్రొక్కుచుం గృపా వనధిమున్నగా వుబసవప్రభవర్యశరణ్యదేవమం । ఈసభ సుడ నటు బ్బిము ముగ్గాడుకరము ల్లశ తాపరాధులన్॥ గీ॥ వసములో మేషు నీరవారి మయస్స । మమ్ముబరి చూటనికశౌర్యమ్మొలప । మహినిదుష్టజనులతోడి మైత్రికంటె । శిష్టుతో వైరమైనశిష్టతరము॥

వ॥ కావున దేవదేవిధంబునమైన నమ్ము గాచి రక్షించిదీవెనంబొందుము నీవుడకట్టడికుట్టదెనమాను నెవ్వాను లేనిని వేవేలువిధంబుల విన్నవించుచు వినిన॥ క॥ జూచెనయామయదృష్టి । గాంచెన్ గీర్వడి మాత్రమునవాంఛములున్ । ద్రోహాకారాలనునరణి । దోషంబ్రబ్రఖ్యాతి యశము దంభ ప్రతిభాన్॥ క॥ మాపెన్ బోయుంగర్వము । సూపెం బసాదంబును హీనిశ్చిదృష్టములున్ । మోపెన్ సుజేయము లకు । బాపెన్ వాదములవారి భక్తిగ సంగన్॥ క॥ నిబచెవలనంబునొందక । గెలిచెన్ ప్రస్తవముజనులు కీర్తించంగా । దలచెన్ సద్భక్తి మెయిన్ । బొలిచెన్ వీరమునసిట్టిపుణ్యులుగలరే॥ క॥ ఆలీలన్ బసవుండువిష । కేళిస్వామునప్రసాదకృతకృత్యమయా । భూలోకమునకుదెలిసెన్నాళ్ళిల నిన్నుజదునవాగుబవాలుశుభము ల్ శ్రీ శ్రీ శ్రీ॥ క॥ వెండియుజగదేవుండు . . . డాధీశుండు చంద్రధర పద సేవా । మండనుడు కర్మయోగర ।

జగదేవునికథ.

యుండెయి . . . ష్టదూరుండగుచున్॥ చ॥ అతడలివై భవంబునశుభావహకార్యము సేయుచున్న నా । రతిబసవన్న జేరజని రాజితభస్మము ప్రమోలబెట్టిని । శివకీప్రుమద్ద ప్రహ్మముజో ల్చినమాత్రమునందనే । గృతాధరతవహింపు . . బసవ . . జదరస్మితచారుదుష్కృతి హైతై॥ క॥ వినుముజగదేవధీమణి । మనసిబహుభక్తబసవసమాగమమునకో । ల్చినజాలు నేను జెప్పెద । వనవిని హూషణంబుతో సిజలముపునకున్॥ చ॥ వెసజనియాత్మసంపదవెగ్గలమైనమనోసురక్తిమ । ప్రసవపచాకశాఖములుర . . తరంబుగనన్నుతాన్నపా । యు

సదధిగుర్ధమాదిగలనెల్లపదార్థము భోజనార్హ్యమ । స్నుసబుతిపూజిపార్చితగ దొంతులు వేవేగ జేసి వేడుకన్॥ గీ॥ రమణబసవన్నయిటకిరాకమున్న । యాత్యర్పకంబు గావింతమనుచు భక్తి । బాగెసంగకజూపమెప్పులు నమరి । కడు భయంబునబాలకాళ్లుగడుగ॥ క॥ బసవ సుతన చరిత్రాంతిక । విసరము చేవ ద్వినంబు వినియాతఁడయా । వసుధమునకు బోవుటమానిసము గ్రాగ్రహాను బె గడినెగడగనతెన్॥ క॥ జగదేవ్రడు చను దెంచిన । భుగభుగ శోకాగ్నిశిఖలు బొగ్గనతనినం । మొగమీక్షింపకరామిస । రుగ ట్టించెమరితత్పరో భాగమునన్॥ వ॥ అటపట్టించి తెరమరుంగుందయుండీ యాదండ చాధుతోడి సుగచూట పీడుకొల్పి మృదుభక్త సభాభ్యంతరంబు వెలువడి పొమ్మనుల దైవంబునిలువెల్వ నైనమలహారుండుంబలు త్రోవలంబోవంబాడియెయ భేదంబుకోటిరుశబ్దబుద్ధుల కేలసమరూరున్నట్లునుండగా క॥ చ॥ హరిముఖదేవ తాధిపతినాదిభజించియులోకజీవుడు । నడుము వెడ దైవభావనమనంబున బూనుటవెట్టులో మహా । శ్వపుజలకంబులాడుచున వారిజయుగ్మముచే లెదుగణకా । కమలగుచిప్రకింపచునకాళ్లురతింగడుగంగవచ్చునే॥ సీ॥ తలమీ దకిన్నపాదజలములకు చితులభక్తులకాళ్లనుకీళ్లుపట్టుగనె । శ్రీపుడ సేవ్యపూజించుభక్తులకు నామాలకుకలబూన్పమానమగునె । ముడిపడలాచ్చెరున కామున్నెన్నొట్టు కేల్లోయియుల ద్రాటమాలలకె త్తదగునె । సదమలలింగప్రసాదోపభోగకక్షిధునురాళిసద్భక్తినిముఖులైన॥ గీ॥ కర్మచాండాలపుత్రులకలసిగు డువ । మోహాకర్మంబుగుడుచుట గాకయున్నె । వినుమికి యెగ్గెగమార్గంబుమనసిజారి । భక్తపుంగవమందిరాభ్యంతరమున॥ చ॥ మెలగెడుపుత్ర దారభటమిత్రసగోత్రులనాప్తులాదిగా । గలజనులెల్ల లింగయుతకాయులు గామితదివ్యసంగతిం । దలకొనునంత్యజన్ములనుదాదనుబొత్తులనున్నపాతకం । బులయునసంగభక్తులకుయుక్తమెయన్యులకర్చలియ్యగన్॥ వ॥ వెండియు (ద్రశణనాదపిపాపదా) యనుగానదర్శన స్పర్శనాలోకన సంపరభోజనాసనదానంబు లితరులకెట్లు సేయవచ్చు బశుపతి భక్తిపదంబు పశువులకైన భక్తియుక్తులం జేయునది యెట్లనిన॥ క॥ ధరవెలయుమరియు

నేతేశ్వర కేతయ కథ.

నేతే । శ్వర కేతయ నాగ శంభుసద్భక్తుండద । చ్చరిసంచాశ్చర్యంబని । తరసు లభంబగనినుబ్రవతంబెట్లనినన్॥ గీ॥ పుత్రమిత్రకళత్రస్వగోత్రజనులు। బంటుచా

నిశపశువుగోపాలకుండు । శునకమార్జాలమాదిగాదనగృహమున । గలి
గినందరలింగసంగతులజేసి॥ క॥ తానొకయప్పుడైన భవిదప్పకజాడదుమా
టలాడడా । హీనులనాత్మలోదలపడెవ్వడువాండ్రేదూష్యవాక్యముల్ । వీ
నులజెప్పడాజడులవేశ్మముద్రొక్కడు మక్కిడోడు । తద్దానముదాగొనండ
టులదానునీమకొనండునమ్మగన్॥ క॥ హరసరహితజనులకుదా । నెరలిం
డెరవదుగబోడహంగమునం । బొరయండ ... టికేమని । బెరయండేపట్టు
లందుపృథుతరనిష్టన్॥ క॥ ఈరీతి భసితసహాసం । హారరహితుడగుచుమెలగు
సద్భక్తులుభ । క్త్యారూఢిమెచ్చిపొగడగ । ... రీతినిమనుచునున్నాడు సమయ
మునన్॥ గీ॥ పాపులాతనిమహిమ ... లేక । యెగ్గులెన్నినొనర్చినదించు
కైన । దెమలియేమనగొనపుదాదిగుగనీక । భక్తిదార్ఢ్యంబుకలిమినాభక్త
వరుడు॥ వ॥ అట్లుభవులాభక్తునిచిత్తంబెత్తెఱగున మత్తంబడమికుత్తలప
డియతని విత్తులగాదెలంత గాల్పించమంచి ... చెడకుండ నేమివి
త్తుకొనునో చూతముకాక నియాతులవలుగాది యలనుజిప్పులుపెట్టి రట్టి
యొడ॥ క॥ ఏలేశుకేతవాహ్యాయుడా । మోంకలద్రోహ మెరిగియుల్లనమగుచుం ।
గాలుంగాకేమనితన । చేలంపిత్తించెనీసుచెవ్వారంగన్॥ క॥ తత్తరపడక ... డా
గతి । విత్తించినచేలకొండ్రవెలలకమిగులంగ్రొత్తగనపండెనాతని । జిత్త
ములోభక్తిసేవశివుడేమెరుగన్॥ గీ॥ అవనిలోపలిపశ్చబ్రహ్మాచ్యకుచేలు ।
విత్తకయుపండునన్ మున్నులింగ మిపుడు । కన్నులారంగగాంచిమి కాలకింతు ।
శరణులకునిదిచోద్యమేమెఱణీననుచు॥ క॥ హరభక్తుండొం బొగడమరియు । హర
సమయాధములసహ్యభావంబునశం । కరభక్తులపనిసితుషిం । భరులగుటయు
కాకభక్తిపశువులకుగలదే॥ క॥ చూతముగాకనుచుంబశువ్రాతంబులబట్టబోగ
వర్గముబంపం । బ్రీతింజనియామందను । వేతోలుగకదోలిరందువేర్గాకుండన్॥ గీ॥
అట్లుదోలుకపోవంగనా పశువులు । ప్రాణలింగంబు తనదొడ్డిపట్టునం
సీ॥ । చికిఱియున్నకతంబునజేసిత్రోవ । నిరశనవ్రతయుతుడట్లనివ్వటిల్లె॥
దు మొలవయొబదువయుమొలిచినచెవికెలబండినపొలములపజ్జదేట । జల
ములనిండారుగోలకులకెలకులలిచి నప్పుడునదిజలముదరియు । సమయంబు
విస్మరణంబులైనవులుగరవచ్చనీరుబురిసెడైన । ద్రావదంతియకావుదజ్జలం
బునమోపఃప్పుడాత్మనోయనినీళ్ళజొచ్చునప్పుడు॥ గీ॥ ప్రోఢములుమీదికెత్తుక పోవు
నట్టి । నిష్ఠనేమదినల్లబుల్లనెగడుచుండు । తనసఱిదులుబాదిమిగులచోద్యంబు

నొంచి। తనుమనంబుననిట్లనిదలచిరపుడు॥ గీ॥ ఇట్టులేమదినంబులన్య పశువు
లు।కనవుమేసవపులిల్లున్న కడకుజనవు । నిలువుకొనియుండ నింకేమిఫలముగ
లదు।జచ్చునేజెల్లినన్నియుముచ్చనునిగి॥ చ॥ కడుకనుపాపమేటికిఁ గట్టుకొ
నంగనటంచు తసరిరుల్ । విడిచిన నాపశువ్రజము వేడుకతోడుత మేసులం
పగా ! తొడితొడిదాట్లుగొందునిడుదోకలువిపుల(గా లనేడునా । క్వేచ్ఛవకే
చన్న తోవగడవెళ్లను(దిన్మరె రేమజాలలోన్। వ॥ అట్లుమరలిచనుదెంచి
నపశువిసరంబునేలేశంకేతయ్య దవ్వుదవ్వులగాంచికోపించికోని (ప్రకోభ)ప్తుల
గోష్టంబుజోరనీరాదని దొడ్లవాకిండ్లకడ్డంబుగా బలుగాండ్లు వైచి చానసీక
వేసుంకెపట్టికినం జూచినందాపంబని యూరికండెన ప్రాంబు జనంబులెట్లెలం
డనెట్లుచూడవచ్చునని కసవుం దెచ్చివైవనపియుకసవు గన్నులమైనం జూడక
మరియుమరియు నేలేశంకేతయ్యా మహసీయ్య ముఖాంభోజ బవలోకింప్రచు
దామతమ్మవ్రతముదప్ప మయ్యాయనిజెప్పమాటికిం నం భోగనియరచుచుది
లమొత్తిచూచుచు నాలుకలుపెడలింపుచు దొడ్డిచుట్టుచుట్టుక తిరుగుచు వొడ్డి
మైనూతులువెట్టి మున్నుజాముసము న్నతిం గొలుచులిగంబు దొంగతో నీ
చూచుచులోనికిలంఘింప నగ్గలించి కేతయ్యకు వెరచి నిలుచుండియుపశువులిటేప
గిదినిలబడునప్పుడు॥ క॥ ఆపసులు(కేవునన్నియు। లోనలికేతయ్యకడకుబోలు
దమనుదుఁ। వాపోవుచుడుతమతల్లుల। జేపట్టకయుండెప్రతెమనుదెనన శం
కన్॥ క॥ ఆలేగలవృథ వృషభ। రేమ తేశ్వరుకేతనార్యకేష్టత నక్రోశ। ల్వలారు
గోళ్ళునవ్వచు । నాలదెసదృష్టినాలపనదడా సలంన్। క॥ అంచుచుకేను
వులునోళ్ళం।గమనకనిగోనకప్రతలగతినుండంగా।మరిప్రవనను షేమిగులనే।
తేసంబుల్లలపసువులతిత్వరితమునన్॥ సీ॥ ఒడ్డొందుచూన్నను నూకరుల్గో
ట్టుచును త్తలపడుచునత్యుగ్రవమున । నేలేశంకేతయ్యనోలిపిలిచుపుచుతలలు
లింగంబుతో డాకజేసి । కొనుచుమూరొక్కనుచు (గకుటున(మొకిరి నలిగొం
చునీలింగదేవునినేమువాసి । పోయినదాదిగాబుల్లునీరునుముట్టమని (ప్రమాణ
సేయుననువుమోప॥ గీ॥ నిత్యానియమమయిననిజలింగసంస్పృష్టి। యాచరించ
కేతనార్యునసను । వంగికరణంభాబ్వి స్వాతంబుతో బారికడుపుజేర । మేసెకే
నువుజొప్పు॥ క॥ ఎడనెడనదకమం(దావుచు । పుడమిపయింజాగబడుచుపో
రల్లంబడుచుం। గడవలగతిబోదుగులచే । సడరగమగ్గ ధరించియుంజేయును
చున్॥ క॥ ఆలేగబుతనదల్లుల । నేలేశ్వనుకేతనార్యుండిడినకరుణం । బాలింపు

బెగ్గిగ నురవగ । నూలిం దీపింపఁ దల్లులు బల్లములలరఁగ॥ క॥ చేపినఁ దుపగా గ్రేపులు । నేపారఁగ రుద్రులు హెచ్చు హెచ్చు వెధాత్రిం । రూపింపఁగ కేతయ గృహ । గోపజ్ఞులు శంభుభక్తికోపిదులనఁగన్॥ క॥ ఇతరులఁ గూడి మనంగా । వ్రతులకు వగవగు నిహార వసితఁగ భవపతి । వ్రతకును నవ్వగ వచ్చునె మహిలో జర్చించు మాకు

సవరదనాచయ్యకథ.

మాంగణమె యుదియున్॥ వ॥ వెండియు సవరదనాచయ్య యను శంకలీకుండలు నిభక్తుండు తన యుద్ధియకు ప్రౌఢుల నెంజొచ్చునప్పుడా లింగంబు సంగ్రహించుకొని యుండి యుద్భవ యాకాలంబున యాలింగంబును ధరియించెనయ్య విదియు వరంబున గవల వారుండుటం జేసి యనంతరంబు తోడి బాలుండు దయించెననిచేసియుం జెప్పఁగిని వీఁకిమున్న లింగంబు సంగ్రహింపంబడమి వీఁడు పదహీనుండు గావునం బారవైవుండు వీని మొగంబు చూడఁగాదు శరణోక్త సరణి సర్వోదయ కాలంబునందు గురుశిష్య సాంగత్యంబు సంభవింపదని నాచి దేవయ్య యూనుఖిలంబు నెఱుంగదని తనయుని సర్జించె నివినియు వేదోక్తసన్మార్గంబు బుజ్జగించి దుర్మార్గంబవలంబించి పంచశంభు జనుభక్తి సాలంబెరుంగని త్రాటమాలలం గల యవచ్చు వేయని వెండియు॥ సీ॥ పశుపాశపతియనుభగుణముండఁగ బండ పశు జీవులకు బెట్టు పశుజనముల । బట్టినుడుకులు మొదల్ ముట్టంగ గోయించి యిటి కెలబ్రామింప కౌశుపు బెట్లు । కాలకంధరుడిట్టికొగ్గుల యొద్ద నుండు నెభక్తులొద్ద గాక । యతులిత శుద్ధశైవాచారమర్మంబు ఖలుడసీ కేటికిగానవచ్చు॥ గీ॥ దృష్టిహీనుడు గాంచునె దీపకళికె । బధిరునకు వినవచ్చునె మధురవము । జరయుతునకు స్మిగ్ధయుద్ధంబు చవి యెరుగునె । గప్పగో దెరుగునె యెందుకంధిలోతు॥ క॥ ధరలోఁ బాపం బెరుగునె । గప్పగో దెరుగునె యెందుకంధిలోతు॥

క॥ అజ్ఞులకతులిత శివభ । క్తిజ్ఞానం బేల తేట తెల్లన దెలియున్ । ప్రాజ్ఞుల గుభక్తులకుస । ర్వజ్ఞు శివు మహిమ గానవచ్చెదు భంగిన్॥ క॥ ముంగిటనున్న నిధానము । తంగెటిగన్న జూచ్చు దల పోయుంగా । నంగిటను నెడియమృతము । నంగా జను నే కలింగ నైష్టికత్వధగన్॥ గీ॥ అట్టి సద్భక్తిమార్గంబు నతికరించి । కాని పదముల చరియించి కడకు బెల్లి । ఖండశిరర రసము డనా కాంతుదనుడు । బొకరు లాడెడి పశువెట్టి పాలు ప్రగా డు॥ సీ॥ చప్పంగ చంద్రహాస బుండఁగా మొకరసురియ

కాశించెడిచొప్పుగాదె ! చేరువననుకల్పభూరుహంబుండ నేండినమాఱ్రినుబె
నుచుటననువుగాదె । యుదధిదాటగనోడనొద్దయుండగ జేత వధనూతగొను
వానివడవుగాదె । రమణి శ్యామగురత్నరాజముండగ గాజు పెంకులేరెడిదా
నిచెన్నుగాదె॥ గీ॥ దొడ్డిలోసురధేనువుబొంగియుండ । గొడ్డుజేపట్టంగబో
వుకొలదిగాదె । మంగళంబగుశివభక్తిమార్గముండ ।దుష్టకర్మక లాపంబు
దొడుకబోవ॥ క॥ తేనసహసంవసేత్తపి। మానుశ్రుతిమోయు చుండమతి
హీనినరుల్ । వీనులవినియునుభక్తికిలోనైచరి యింపరెట్టిలోలాత్ములొకో॥
క॥అవియెట్టిదగోరుపదం । బుదకములోముంచిముంచియుదికినదెలుపై। నది
గలదెకురుబ్రరముతో । కదబ్బగిడికట్టుజకట్టగానేర్చునే॥ చ॥ జలములలోన
నెన్నిదివసంబులునానినరాలుమెత్తనై । పోలుచునుపాలుకొల్లలుగబోసిరయే
నియుగ్రమగుభోగికిన్ దలవిషమించుక జెడునెచాలగ జేసియు బోసినూరినం।
దలగునె వేముచేదు ధర ధాతముచేసినమన్నుపోవునే॥ వ॥ అట్లునుంగాకపశిం
డినాగటంగ సవుగట్టంజి కట్టకుండం బెకుకచాళ్లుచున్నిములక విత్తులువెదవె
ట్టునధమంలవిధముననుసారఘనసారభూరుహంబులు ఖండించిచెముడుజె
ట్టులచుట్టుల వెలుంగుపెట్టెట్టుకూళపాళంబునసె పవిత్రవీతిపాత్రమధ్యం
బునన పవిత్రమూత్రంబు పోసికొల్వందొడంగు వెంగళివిప్రవృత్తంబును యు
ఘ్యార్ఘ్యపాదాదుల చాఁబులాడంగూర్చి కుక్కలకాళ్లు గడగంగదొ
డంగుచదుగులవడవు వృడలింగపరాఙ్ముఖానే కాన్యదైవ భజనంబులు
నాకరూపంబుచెండియు॥ గీ॥ ఒంటికిడవబోసియున్నజలంబులు । నీడలేని
ధారుణీరుహములు రాజరాజసఖపరాఙ్ముఖుపూజలు । నిష్ఫలంబటంచ్రడు
నిగమవిదులు॥ క॥ త్ర్యక్షపరాఙ్ముఖుడైమను । దక్షుడుక్రతువాచరించితల
గోల్పడడే ।పక్షమువరిశురాము । డీక్షితిభూసురులకొసగియేమయ్యెవచిన్॥
క॥ ఇలయెల్లనెరగద్విజులను। బలిమునుభజియించిపడడెబంధనమునవి। వృ
లకన్నమిడగగౌతము। గలపడెగోహత్యబహుళ కాలముదాకన్॥ ఉ॥ వేదర
హస్యవేది పృధివీసురకోటికిసన్నదానమ। త్యాదరబుద్ధిబెట్టనగునట్టిఫలంబగు
శంభుభక్తిసం । పాదకుడైనభక్తునకు బెట్టెడుభిక్షమెపెట్టినంతనే । తాదృశి
వైదికోక్తులకు దప్పిచరించినచేటుదప్పునే॥ చ॥ అసిబహుభంగులబసవడానతి
యిచ్చినతత్వదుక్తులన్ । వినిజగతీవృడశ్శ్రేయుత నేత్రయుగుండయి రెండుచే
తులున్। తనతల తావుగొల్పిప్రమథప్రతిమానులభక్తవర్యులన్।వినుతులొనర్చి

చుక్క స్వగుణంబు విహీనవపూర్వముగాఁగ నిట్లనున్॥ గీ॥ కర్మబంధుండ కష్టుండ నఖిలు
డమర్త్యు। దాంధతోపేతుండను మహత్పాతాలయుండ। ప్రజ్ఞహీనుండ యజ్ఞానిపా
తకుండ। శకలేని యనాచారసమ్మతుండ॥ గీ॥ అనియు నేల యేను సర్వా
పరాధి. నాయొనర్చిన పాపంబు వాయదెందు। విడుతుఁ బ్రాణంబు లాజ్ఞాప్తి వేగ
నోసగు। డనుడు బసవన్న పలికె భక్తానుమతిని॥ ఉ॥ సాహసమిప్పుడేమిటికి
చాల్పియు జెప్పదనిప్పురి శివ। ద్రోహము పుట్టగాగలదు మూకొనికొన్నిదినాల
మీఁదఁ। ద్రోహనిధానమానవుని ద్రుంపగ నిన్ను ననుగ్రహించెదు నుత్సాహము
తోడ। భక్తతతిశంభుఁడు సుప్రసన్నుడ య్యెడిక్॥ క॥ ఈనియతికి హరుని శరణు
లానందము బొందిరి నిన్ను నందురద సులో। వానిం గాఁగ యుణించిరి। మానుము-
ము మ్మాటికిని మానంబింకన్॥ క॥ లేలెమ్ము లెమ్ము నావిని కేలిని వమ్ములు శిర
మునగీలొ కలిపి కృపాంగా। పాలుండై విక్రమతాం। బూలము గైకొని యె
మేను పొంగి చెలంగన్॥ చ॥ బసవన మంత్రియప్డు శివభక్తులు దాసును వేటకత్తోడ
ధా। వసధము దాక భోఝమున వైభవుడా జగ దేక మంత్రిసం। తసమున జేయు
సత్క్రియలు దాగ తిగైకొనివచ్చు సర్వభ। క్తసముద మేష్టగోష్ఠి మెయి గ్రాల
ము ప్రచ్చుచు నుండె వేడుకన్॥ గీ॥ మరియు నంత టయ్యల్ల యమధు వయ్యలన। బ
రగుచుం గురుకరకంఠభక్తవర్యు। లప్రతిలింగైక్యనిష్ఠాంచితులు జంగ। మార్చ
నాసక్తచేతసులఘురహితులు॥ క॥ వారలు ధరపై మశివా। చారప్రతిపాలనీయ
సత్కార్యులనం। గా రూఢికెక్కు బసవను దారుచునధికాను రాగ తన్వాలుగంగన్॥
వ॥ బిజ్జలుండు తనకు చేటువాటిల్లు కాల మాసన్నం బగుటం జేసి బసవదం
డాధీశు భాసుర ప్రభావంబును భక్తి సామర్థ్యంబును నెఱింగియు నెఱుం
గనియట్ల సింహాదిమిత్తం బియ్యల్లయ్య మధువయ్యగారల రప్పించి తప్పేమియుం
జెప్పం జొప్పగాకుండియుం గండక్రోధ్యనం గన్నులు పుప్పించె నదిగాంచి
సకలజనంబులు కటకటనిటలతటి స్ఫుటిక్కృపీట సంభవుండగు శంభుభక్తుల
కోపాటోపంబు దనకుం గ్రొత్తయే వారలలిగి నందనపట్టణంబు పట్టపగల
[illegible] బోవకుండునే తనపట్టణంబు నెమలువట్టంబై తానునుం బోటుఖ్రా
రుత్రై పోవకుండునె [illegible] బుడిబుల్లం బోవుచుండిరవుడు॥ చ॥ బసవడు మా
న్యగానఖిలభక్తులతో నపరీతవక్త్రుడై। యసదృశలీలఁ జూచెను నవ్వుడు నేత్ర
ముల్ విచ్చియిప్పుడే। మసలుచు నాకనుండుట కుమాకను కూలము గాదటంచు
భ। క్తసమితియుల్లసిల్లకెవహింసఁ। జగదేక ధుమానరేఖ్యతోన్॥ క॥ తొల్లి

టిబాసను యిప్పుడు । చెల్లింపుమున్న పుడును మచెప్పినప్రతిభా । గ్న్యోల్లసితాతిక లేఖ్యం-
బు । కల్లలుగా మడిఁ దలఁచకు విలలయందున్॥ సీ॥ అట్టు జేసినవారలంత బోవక బల్లహుఁ డుక
టకంబును పాడుజేసియు యిటు । మీఁద పురమెన్నఁగ నెన్నఁడు సాధగు ననుచు సొపంబులీ
చ్చి । మడివాలు మాచయ్యమూదిరాజయ్యయు కేశరాజయ్యయు కిన్నరయ్యయును । కన్నడ
బ్రహ్మయ్య కక్కయగారు ముసిడిచౌడయ్యయు మసణయ్యయును॥ గీ॥ నాదిగాఁగల భక్తులు
నాపురంబు । చరవరేణ్యులు నాదిగా సంభ్రమమున । బసవదండాధినాథుండు భక్తి
తో । జనియె కప్పడిసంగమేశ్వరునకడకు॥ వ॥ వారలట్లు పోవు వెనుకలు మాత్ర నాథాత్రికళ
త్రయ విచిత్రతర వైభవంబునం బురంబు సౌభాగ్యంబును బొనుంగువడి పోయె నప్పుడు॥ సీ॥
ధాత్రివడంకె వర్ధ గాత్రి కాకులు గూనె వంటకంబులు బుద్ధి నేసుధపీఁడ । పిడుగులు వడి రా
లె బెడిదంపు వానలై భాస్కరచంద్రబింబములు గ్రుంగె । మంచు వేసవి నాటి మధ్యాహ్నమున
మెండు మంచున నంబోనిధము ముంచుకొనియెను । గాలుడు కడును గ్రక్కొన జడై కొనంగ బడియె
తత్పట్టణ ప్రాంతములను॥ గీ॥ గవసె గాలి రేఁదిక్కులు గలయ నవని । జానిగా చేసె దురదల
లేని నీడ । సూర్యుఁడుదయించు తరి ప్రభా సూర్యవితతి । నీగి నెల్లెడ జాడంగ గానబడియె॥ వ॥
ఇట్టి యుత్పాతంబులు పుట్టుటకు బిజ్జలున మనంబున భయంబులు సంభవింపుచుండె నట బి
గి దేకమంత్రితుండై నిజమందిరంబునకుం జను దేరం దజ్జననితనయ వీక్షించి యిట్లనియె॥ సీ॥
శివగణద్రోహంబు చెవిఁబడ న్పుయి చోరంబునను వారిజంపవలయు । నేటు సేయనోపఁడ
యెప్పుడ తాయైన సమయంగదగు నది శరణమార్గ । మీరెంటిలో పలసేదయ జేయంగ జాలని
ప్రాణవంచన పరునకు । కుటిలాత్మునకు నవగుణికిఁ జండికి భువిచ్చు వేమెచ్చు మహేష్టభ
క్తి॥ గీ॥ కూర్చు నేయేల యిట్లిక కొసరమున్న । నీవు ప్రాణపరిత్యాగనియతివేళ । యిప్పుడి
య్యావసరమునకిచ్చి చనిరి । నాకయిఁక హితము చేతిగాదె చెప్పుమ॥ ఉ॥ వాగలలో నొకర
డలుగ వారిజసంభవశుంభదండముల్ । ఘోరుననీరుగా చెముని బుద్ధివిహీనత దక్షుఁడీశ్వ
రుఁ । నోరగొలం దులాడగ నెనో వినడో తనకోపవహ్నికిన్ । గౌరిక జాంగమాపుత్రులు
గా నొసరింపవిన్ముపెడియన్॥ క॥ ఇలనీ వమన్యుఁడనుముని । కులపతి సాక్షాన్మహేశుగు
ర్విపంజే । తులచెవ్వుల జెప్పియప్పుడు విలువు నవీరయ్యో గా చెనిఖిలము సెరుగన్॥ సీ॥ భావ
న నీవు శంకరభక్తగణహింసవిని యూరకుండుఁగ విహితమగునె । ద్రోహినవు డెలంటి
మకయిందుకగుపువంగ నత్తురెకుమతివగుడు । యిస్సిరోక త్రైల్లునిం గునోటికిచ్చి కొక్కఁ చే
జెలి శివుప్రసాద । వెబ్బంగిగుశి చెదవే పెట్లు పెట్టెదగడు కుపురమ్ములక్కంబయగుచు॥ గీ॥
నొనర జిట్టుమిడిచి యుచ్చి చ్చేరేయని । పెరటినాకటికెని బిల్చిప్పుడుని సత్ప్రసాదనుపు
జల్లినతగవగు । ననుచు మకుక్కభాతి నాగిఁగెంచె॥ క॥ శివాలయానదికి రేయిబ । నావత్తె
మల్ల బ్రహ్మాయులన పెలటోడు । రావేశభక్తినిష్టుల । వేవచ్చి విన్నమాత్ర వెడుక తోటి
గీ॥ అట్లు చనుదెంచి బిజ్జలు డేశ్వరా గ్రంచు । నా ... మహోత్సవ ...

రాత్రిగోలువునకరిగి బిజ్జ । లమ్మ మాపాలు బోడగాంచి లోపు మెరసి॥ చ॥ అలుగులు చీకి
సంపటు నె యూసభ తల్లడమందమపూర్వరుం । గలగక దాసి ప్రోచి కడికండలు జేసి పోకా
లుమంచు నా । మలు నశిరంబు మున్ను ఘనతం జమునందిచి మేము శోభుభక్తుల విహితాజ్ఞ నీఖలు
నిగోట్టిన విట్టులమంచు వెండియుఁ॥ సీ॥ శివభక్తులకు నెగ్గు నేయు నధము లకంటరకు నీవిధి
దొమ్మదమెప్పదమ్మ । కాయంబు లుభృంగగతులకు ప్రాక్కుచు దాయంబు జూపుచు వండు
విడుచు । భొంగి బొబ్బిడుచు జెలగి బిట్టార్చుచు లింగభక్తులకెదుర్లేదటంచు । వారలు బిజ్జలు
తలగుంటసుగం డాయటంచు ఘూర్ణిల్లుచుండ వసతి తోడ॥ గీ॥ గరువిల్వాడి వెసదనన గరికడకు
ఘల్లిబ్రహ్మాయులు జానుమగుడి వచ్చి । తల్లి పాదాబ్జముల కుపత్యర్థి మ్రొక్కి । నిరతభయభక్తి
నాయమ్మ కరుణవడసి పెట్టి॥ ఇట్లు వడసియునుంగ విభుండు పరితోషంబువంబ సముపాతకుం
డును భక్తి ప్రియుండును గుణగణ్యపతింబొరిగొన్న నూత్రసభక్తకృపాపాత్రుండన గుడుదొ
ద్రోహం బునన్నయప్పటద్రోహిం డిప్పన శ్రీ ... యకయు ... గొప్పతప్పనకుం
బ్రాయశ్చిత్తంబుగల ఘనుఁ నితసతలకలుగ ... లోచనుండు లోచనగోచరాకారుండై మె
చ్చి వరంబిచ్చిన నాజగదేవుం ... త్రిక ... గోత్రంబులతోడం గూడ విచిత్రవిమానంబులపై
నెక్కి ముక్కంటి లోకంబునకు ... చెనట్లు జగదేవుండును ఖండపరశు పురంబునకరుగ నాపు
రంబునంగల సకలజనంబులు చెదరి చెదరి కనుచెడి కన్నగఁ ... నిచను సంభ్రమం ...
న్న భక్తులంగన్న వారల చేవిన్న భక్తులుండ మతను యిరవులకు జని ... ॥ క॥ సం
గరముఖమున బిజ్జుబు వంగడ । మున జిక్కి నట్టివారలు । భూమిఁ గ్రొంగిరిలాయంబులతో । దం
గా తెగ ... నములు తెచ్చగరికరులుఁ॥ క॥ ఒండొంటితో వడగ్గరి । కొండలగిలి దాకి చచ్చి
పూ ... ము తున్నై । దండాధినాథ భటజన । మండలి ... మలొను ... బడబడిఁ॥
చ॥ బసవభక్తనాథమున బల్లహు పట్టణమాత్మ ... । బసవడి పాటు సారెసనుమా
టలు ... కోటి చేత ... । వెసగిగ ... సంగమేశ్వరుం । గుసు
మశరారి నిత్యము ... భజింపుచునుండె నంతటఁ॥ వ॥ అతులిత నాదబీజమొదలై చను
భాసుర సత్క్రియాదులఁ । మతి ఘటియుంపరా విరతి మెచ్చి భజించిను ... । చి
త్తమున నిట్లు విన్నపము జేసి గురూద్వహు నీదుభక్తసం । తతి విమలప్రసాదము సదా గలుగంగ
భజించి తత్కృపఁ॥ గీ॥ బ్రతికెం తైతి గా వునభవ భవములు । వారియిలు పుట్టి బన్న నైవారిగు
ణాము । నంబపోయిరి తెయ్యం దైన నడిగాసిన్ను । కొన్న చోటును యేబుచ్చుకొన్న చోటు॥ క॥
తోడుగ లదేసి జెప్పుము । ప్రోదింబుట్టినది మొఘలు భోకయుఁ నీచే । నీదిశ ... బోరయ ।
పాదంబులు పెట్టి ముట్టుభక్తింగొల్తుఁ॥ గీ॥ వెట్టి నీకు నిట్లు వెయ్యేండ్లుం జేసిన । మిన్నకుండు
రయ్య మేలటంచు । నన్ను నిట్టులూర ఖెన్ని నాళ్ళయిననను । సుచితము ... ॥ క॥
... । నీ ... నే నా విన్నపంబు విను మనిసివిచ్చె
... ॥ క॥ ... । ... మన్న దానసంత.

శుభజనుఁ డైనఁ గైకొనకున్ననుఁ బ్రమదా। నీకంబులయ్యానసికుని యయ్యానసుమీ॥ మ॥ పరమానంద
మయానుభూతివిలసద్భావత్కచిత్తాత్మక। స్ఫురణాధిక్యవశీభవత్తసుమనోభద్భావినా
శేంద్రియా। చరణోపేతుఁడ తత్పదాబ్జకృతాభాస్వద్భక్తికృత్యుండనై। పరలన్వచ్చితిన
న్నుఁ జేకొనమి ధర్మంబేమది గాఁ జూడఁగన్॥ చ॥ అని బసవన్న యిట్లు వినయంబున విన్నప మాచ
రింపుడున్। సుగురుమూర్తి సాత్త్వికవిశేషము నంగ్ర తోడ సంగమే। శుని గుడి వెల్వడం
గ తిరుగా నతపంక్తి యుగంబు భూరంభము। టనతులభక్తిభావనకడంక మెయిం బ్రణమిల్లి వెం
డియున్॥ శా॥ ఆనందాశ్రుపయోధి నట్టి డుపహర్షాత్కరోమాంచన। శ్రీ నెమ్మేనికి భూ
షణంబుగల సద్గీర్వోద్గమద్గద్గద। ధ్యానమ్మూల్ గురుకర్ణసత్త్వములుగా తాత్పర్యమున్
భక్తియున్। లోనంగీలుకొనయున్న యాత్మ సుతు నాలోకించి మై పెంచుచున్॥ క॥ అక్కడన
జేరి ప్రసాదము। దక్కక డయనా సగితసయిదా లోఁగొనుచున్। గ్రక్కన గుడిలోనికి
జని। యక్కడ నయదృశ్యమయ్యె నాశ్చర్యగతిన్॥ క॥ సంగయదేవుఁడు సద్గుణ। భంగిజను
డంచి యిట్లు బసవనిఁ దనలో। నంగలిపికొనుటకచ్చటి। జంగమసంఘంబు సంతసంబందం
గన్॥ సీ॥ లింగత్వార్యంబులు నింగి వెలంగంగ పుష్పవృష్టులు మీఁద బాఁదవి కురియ। గోయనిభ
క్తిని కాయతలు ... నుక్తి గనల్ గిరికాసం। జయజయరావములు సందడిగ్రమో
య విని కులగ్రాగెకల్ వెలయుచుండ। మాదిరాజయ్య యయమఢివాలు మాచయ్య నాటిగా
గల భక్తులు తమమదమున॥ గీ॥ జలికిరీతి బండారు బసవనకును। గలవెసర్గ సితిలయాదికల
నయించుభక్తిహితబుద్ధిమత్త్వారూపంబు దాల్చి। నిజపదంబు దయేకమైనగదె గాక॥ సీ॥
గాలిలోనన సురగాలినా ప్రభవించి గాలిలో వెండియు గలసినట్లు। జలములో నడగం
డ్లు సంభవంబంది తజ్జలములోననమరి సమయునట్లు। జలధిలో దరగలు వొడమి క్రమ్మరగ
నా జలధిలో నేకమై జరగునట్లు। పుడమివీథియందుపుట్టిల్లజనియించి పుడమివీథియందదాన
డగునట్లు॥ గీ॥ సద్గురుండు కృపాశక్తి సంభవించి। సద్గురుండు కృపాభూతిజాల పెరసి। స
ద్గురుఁడు స్వామి గర్భ విశ్రాంతి నిప్పుడు। తద్గతుండయె లింగతత్త్వంబునందు॥ ఉ॥ కావున దేశి
కేంద్రపదపంకజలంజన కొల్చినట్టి భ। క్తావళి హృత్సరోజముల నా బసవయ్య దొలంగ కె
ప్పుడున్। భూవున దావివో శివపారమ్యము లేక వసించియున్నవా। డీ విపులాతలింబ సద
డీల్ల భక్తులుగల్లునంతకున్॥ చ॥ అని కొనియాడుచున్ మనసిజాంతకుభక్తవరేణ్యకీ
ర్తిల్లహృ। జ్జనితసుఖామృతంబు విధజాలగవేడుక నోలలాడుచున్। జనిమృతభీతిదూరులయి
జంగమకోటులకర్చనిచ్చుచున్। గొనకొని కొంతకాలమిల గొరిభజింపుచునుండి రీశ్వరున్
చ॥ వసుమతిలోన భక్తియభివర్ధన మొందఁగఁ జేయుచుండ శ్రీ। బసవపురాణమున్ ద్విపద
పద్ధతి జెప్పెను పాలకురికిసో। మసుకవియా మహామహుఁడు మత్కుల దేశికుఁ డాటవానఁ బెం
పెసగఁగ బద్యభారతిర చించితి నేను తదంకితంబుగన్॥ ఉ॥ ఏరచియించినాఁడనన సొంపుటి
వాసశ్రీగపుత్రదేవ। పారగుడై సకల స్వరూప పాల్కురికి సోమనాథుదే। ...

నాక్రమము దప్పక యుండఁగ దత్కృపారస । ప్రేరణ తత్ప్రతాప్తియుఁ బ్రీతి భజించుటగాక యూక్రియన్॥ చ॥ బసవపురాణమున్ శివభక్తసభాస్థలులం బఠింపఁగా । వినుచుఁ గవిన్న ధన్యులకు వేగము గల్గు నశంభుభక్తియున్ । బసవపురాణముం బరమభక్తికి శ్రీనిధి చేసి చిత్తముం బారిక । త్వస్వప్రశైలింగిత్వానుభవనాఖ్యసుఖంబఖిలంబు జేకురున్॥ చ॥ బసవపురాణమున్ వినిన భక్తుల సత్కృపఁ బాపజాలఁ గల్గునీ । బసవపురాణము న్వ్రాసిన వ్రాయఁగ నమోఘములౌను నిలంబయి యా । బసవపురాణమున్ వినిసిన భక్తప్రసాదసుఖైకసిద్ధియా । బసవపురాణము న్వినిన వ్రాయఁగఁ గల్గు నభీప్సితార్థముల్॥ క॥ ఈమహిం బసవపురాణము । ప్రేమన్ వ్రాయించి తమ గృహమందు నిరతముం । దేమర్త్యులు పూజింపుదు రామహితు లయ్యులను చెందరు పాపజాలంబులన్॥ క॥ ఆవిధిని వినఁగ నేటికి ప్రవిమలసద్భక్తియుక్తి బసవపురాణం । బు వచింపఁగిన్న యాత్రన శివకృపచే నిహపరార్థసిద్ధులు గలుగున్॥ మహాస్రగ్ధర॥ గురుపాదాంభోజభృంగా గురువరకరుణాకుంతహస్తోదితాంగా । హరలింగయత్తచిత్తా హరసమయపురాణాగమాద్యంతవేత్తా । చరలింగార్చనకర్తా చరహరగురుశేషప్రసాదానుభోక్తా । పరిపూర్ణానందమూర్తీ భరితదశదిశాప్రాంతవిశ్రాంతకీర్తీ॥ క॥ దళితాంతశ్శాత్రవనిరర్గళితమదవ్యసనవిసరరాజత్ప్రీతిః । హాళాహళితభువనిబహాంగా । విలసితభసితాంకదేహ విరహితమోహా॥ మాలిని॥ జితకవివిమలదోషాశిష్టతద్భక్తిభాషా । శితభసితవసితభస్మలేపాశితాత్మావలేపా । శ్రుతిమతహితచర్యాశుద్ధసద్భక్తవర్యా । వితతసుగుణజాలాపీరశైవాతిలోలా॥ .... *

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్పాలకురికిసోమేశ్వరగురుప్రసాదలబ్ధప్రబంధనిబంధన

శక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తిబసవనాచార్యసత్పుత్రకులపవిత్ర

సోమయనామధేయశివకవిప్రణీతంబైన శ్రీబసవపు

రాణంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును —

సప్తమాశ్వాసము - సంపూర్ణము.

